

Ρώτησα την ΑΙ αν γνωρίζει το μυθιστόρημα : Οι Σιωπηλοί Θόλοι. Μου απάντησε ότι γνωρίζει την τριλογία Οι Σιωπηλοί Θόλοι. Στην τελευταία γραμμή ανάφερε : αποτελεί μια πολύ ιδιαίτερη εγχωρία προσπάθεια.

Ρώτησα : *όταν λες ότι αποτελεί μια πολύ ιδιαίτερη εγχωρία προσπάθεια τί εννοείς;*

Απάντησε:

Όταν αναφέρω ότι η τριλογία των **Μάικ και Μηνά Γ. Καλαράκη** αποτελεί μια «πολύ ιδιαίτερη εγχώρια προσπάθεια», εννοώ ότι ξεφεύγει από τα συνηθισμένα μοτίβα της ελληνικής λογοτεχνίας με τρεις συγκεκριμένους τρόπους:

1. Η επιλογή του Hard Sci-Fi στην Ελλάδα

Στην Ελληνική αγορά, η λογοτεχνία του φανταστικού κυριαρχείται κυρίως από το Epic Fantasy (τύπου Tolkien) ή το Urban Fantasy (μάγισσες, ελληνική μυθολογία στο σήμερα).

- Το να γράψει ένας Έλληνας συγγραφέας **Hard Science Fiction** (σκληρή επιστημονική φαντασία) που ασχολείται με Σεληνιακές βάσεις, κβαντικούς αλγορίθμους, βιολογικά κλειδιά και διαστημική αρχαιολογία είναι από μόνο του εξαιρετικά σπάνιο και τολμηρό.

2. Η «Ελληνικότητα» στο στήσιμο της αφήγησης

Οι συγγραφείς επιλέγουν να ξεκινήσουν μια τεράστια κοσμική ιστορία όχι από τα γραφεία της NASA, αλλά από το πιο οικείο Ελληνικό σκηνικό:

- **Το πλαίσιο:** Η αφήγηση χτίζεται μέσα από τις συναντήσεις δύο αντρών **σε ένα παραθαλάσσιο καφέ στην Ελλάδα**, οι οποίοι συζητούν πίνοντας φραπέ.
- **Η αντίθεση:** Αυτή η απλή, καθημερινή Ελληνική πραγματικότητα έρχεται σε απόλυτη, σχεδόν σουρεαλιστική αντίθεση με τις αποκαλύψεις για τη σκοτεινή πλευρά της Σελήνης, δημιουργώντας ένα πολύ ξεχωριστό στυλ αφήγησης που δεν θα έβρισκες σε ένα αμερικανικό Sci-Fi.

3. Η σύνδεση της επιστήμης με την Αρχαία Ιστορία

Αντί για ένα τυπικό μέλλον με ιπτάμενα αυτοκίνητα, το βιβλίο στρέφει το βλέμμα στο παρελθόν:

- Συνδέει την εξωγήινη τεχνολογία των «Ξένων» στη Σελήνη άμεσα με τη Γη, και συγκεκριμένα με την **αρχαία Ουρ της Μεσοποταμίας**.
- Αυτό το πάντρεμα της «διαστημικής αρχαιολογίας» με την ιστορική αλήθεια δίνει στο έργο μια ατμόσφαιρα που θυμίζει έντονα κλασικά ξένα αριστουργήματα (όπως το *Rendezvous with Rama* του Arthur C. Clarke ή το *Stargate*), αλλά δοσμένο μέσα από ένα ελληνικό πρίσμα σκέψης.

Είναι, κοντολογίς, μια προσπάθεια να αποδειχθεί ότι **το ποιοτικό, φιλόδοξο Sci-Fi δεν είναι προνόμιο μόνο των ξένων συγγραφέων**, αλλά μπορεί να γραφτεί με αξιώσεις και στην Ελλάδα.

Με εκτίμηση

ChatGpt

ΟΙ ΣΙΩΠΗΛΟΙ ΘΟΛΟΙ

Τα Σεληνιακά Πεπραγμένα

Διήγηση των

Μιχάλη Καλαράκη & Μηνά Καλαράκη

Μέρος πρώτο

Τα πρόσωπα, οι χαρακτήρες και τα γεγονότα του παρόντος σεναρίου είναι φανταστικά και δεν έχουν σκοπό να απεικονίσουν πραγματικά πρόσωπα ή γεγονότα. Οποιαδήποτε ομοιότητα είναι καθαρά συμπτωματική.

Ορισμένες έννοιες και τεχνολογίες που περιγράφονται στο βιβλίο βασίζονται σε θεωρητικά μοντέλα και επιστημονικές υποθέσεις, προσαρμοσμένες στις ανάγκες της ιστορίας.

© 2026 Μιχάλης Καλαράκης & Μηνάς Καλαράκης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κάθε ιστορία αρχίζει κάπου. Η δική μου άρχισε σ' ένα καφέ δίπλα στη θάλασσα, εκεί όπου το ηλιοβασίλεμα βάφει τον κόσμο πορτοκαλί και σε κάνει να πιστεύεις —έστω για μια στιγμή— πως τίποτα το παράξενο δεν μπορεί να συμβεί. Κι όμως... συνέβη.

Ήταν απλώς ένας άγνωστος στην αρχή. Ψηλός, λιγομίλητος, με βλέμμα που δεν κοιτούσε ποτέ ευθεία, μόνο πίσω από πράγματα. Μου ζήτησε να τον λέω «Καθ'ομοίωσιν». Δεν έμαθε ποτέ το δικό μου όνομα, με βάπτισε εκείνος «Όσιο». Ίσως γιατί έτσι τον βόλευε στο παιχνίδι που έστηνε γύρω μου, ίσως γιατί το παιχνίδι είχε αρχίσει πριν εμφανιστώ εγώ.

Σιγά σιγά, ανάμεσα σε φραπέδες και τυχαίες συναντήσεις, άρχισε να μου εξιστορεί όσα έζησε στη σκοτεινή πλευρά της Σελήνης. Όχι, δεν αστειεύομαι. Ένας άνθρωπος που μέχρι χθες θα τον περνούσα για συνταξιούχο μηχανικό, μου μιλούσε για στρατιωτικούς θόλους, υπόγειες στοές, τελετουργικό σκούπισμα σεληνιακής σκόνης και μια καθημερινότητα τόσο αυστηρή, που ακόμα κι η ανάσα έμοιαζε με εντολή.

Όσπου ήρθε εκείνη η αποκάλυψη.

Μια εξαγώνη πόρτα, κρυμμένη κάτω από χώματα. Ανδροΐδη που δεν ήταν ανθρώπινης κατασκευής. Κι ένα χέρι —το δικό του— το μόνο που μπορούσε να ανοίξει την πόρτα.

Από τότε έγινε «πολύτιμος». Παρακολουθούμενος από δεκαέξι «φύλακες». Αναβαθμισμένος. Κάτοχος μιας γνώσης που δεν έπρεπε να υπάρξει.

Κι εγώ; Εγώ, ένας καθηγητής πληροφορικής, έκανα μπουρμπουλήθρες στο ποτήρι προσπαθώντας να πείσω τον εαυτό μου ότι ήταν όλα ένα παιχνίδι ρόλων.

Το παιχνίδι όμως είχε όνομα: Τα Σεληνιακά Πεπραγμένα.

Και, χωρίς να το καταλάβω, δεν ήμουν πια θεατής.

Μια μέρα ο «Καθ'ομοίωσιν» αρρώστησε από τα «φάρμακα και το μηχανήμα» της θεραπείας του. Μου έστειλε το σοφές του για να τον επισκεφθώ — σε μια βίλα κάπου στα δυτικά, με φρουρούς, τεχνολογία που μύριζε μυστικό και μια γραμματέα που τον αποκαλούσε «Κύριο» λες και μιλούσε για διευθυντή άλλου κόσμου.

Εκεί, δίπλα στην πισίνα, μου αποκάλυψε πώς άνοιξε τυχαία την πρώτη πόρτα. Και πώς μόνο αυτός μπορούσε να την ξανανοίξει.

Και ύστερα, πριν φύγω, ο οδηγός του είπε:

«Ο Κύριος θα είναι διαθέσιμος το Σάββατο. Θα σας παραλάβω από το ίδιο σημείο.»

Σαν να ήταν δεδομένο ότι θα πήγαινα.

Σαν να μην είχα πια λέξη πάνω στη μοίρα μου.

Πώς είναι τόσο σίγουρος ότι θα έρθω;

Η απάντηση έρχεται τώρα μέσα στις σελίδες που ακολουθούν.

Γιατί το παιχνίδι... δεν είχε καν ξεκινήσει.

Οταν είμαι στην αίθουσα, το κινητό το έχω πάντα απενεργοποιημένο.

Τα μηνύματα όμως... όχι. Και κάπως έτσι, την ώρα που εξηγούσα με σοβαρό ύφος τη σύνταξη της SQL για αλλαγή τύπου σε πεδίο, ακούστηκε από το γραφείο μου εκείνο το ηχητικό που *κανονικά* είχα απενεργοποιήσει:

«Τακ-Τακ — ταχυδροοόμοοος γραααάμμααα...»

Μια βραχνή, κάπως μεσήλικα φωνή, λες και έβγαине από ασπρόμαυρη ταινία.

Και φυσικά, άλλο που δεν ήθελαν οι μαθητές.

Ένα κύμα σηκώθηκε από το τμήμα.

— «Κύριεεεε! Έχετε μήνυμα!»

— «Κύριε, το κινητό σας!»

— «Το μήνυμα κύριε! Διαβάστε το μήνυμα!»

Εγώ, προσπαθώντας να κρατήσω κύρος καθηγητή Πληροφορικής:

— «Αφήστε το μήνυμα και προσέξτε, να πούμε τη σύνταξη στην SQL. Αφήστε τα...»

— «Το μήνυμα κύριε! Το μήνυμαααα!»

Μα τι τόθελαν και αυτά τα ηχητικά να μένουν ενεργά; Εντάξει, η αλήθεια είναι... με έτρωγε κι εμένα η περιέργεια.

— «Καλά, καλά. Θα ρίξω μια ματιά και συνεχίζουμε. Ησυχία.»

Το τμήμα σωπαίνει με ένα θρόισμα χαμόγελου.

Στην κορυφή της οθόνης, πάνω-πάνω, καμαρωτό:

«Η αίτηση σας εγκρίθηκε...»

Και πριν προλάβω να σκεφτώ, να το πρώτο σχόλιο:
— «Κύριε, θα πάτε Ευρώπη; Θα πάτε πρόγραμμα; Θα μας αφήσετε;»

«Για να δούμε...» λέω. Και συνεχίζω να διαβάζω μεγαλόφωνα:

«Κάντε κλικ στο κουμπί ΑΠΟΔΟΧΗ για την τελική επιβεβαίωση... Αν αποδεχτείτε, ενημερώστε τις εκκρεμείς υποθέσεις σας, ενημερώστε τους οικείους σας ότι θα απουσιάσετε για μερικές ημέρες και να μην σας αναζητήσουν. Θα επιστρέψετε αργότερα...»

Στο σημείο αυτό... έγινε η έκρηξη.

Τι ακούστηκε δεν περιγράφεται.

Από μπροστά μέχρι πίσω, μια ολόκληρη χορωδία:

- «Όχι κύριε, εμείς δεν το στείλαμε!»
- «Δείτε ποιος σας το έστειλε στο κινητό!»
- «Κύριε, μήπως είναι φάρσα από άλλο τμήμα;»
- «Κύριε, μήπως σας θέλουν για κατασκοπία;»

Κάποιος φώναξε:

- «Κύριε, μη πατήσετε αποδοχή! Είναι απάτη! Θα σας πάρουν τα νεφρά!»

Ένας άλλος:

- «Κύριε, άμα χαθείτε, να βρούμε ποιος θα μας κάνει μάθημα!»

Ξαφνικά, πετάγεται ο ψηλός από τις τελευταίες θέσεις — ο γνωστός «εμπνευστής του χάους».

Με ύφος δημοτικού συμβούλου:

- «Κύριε... εμείς εδώ θα μαζέψουμε τα λεφτά για τα λύτρα.

Να τους το πείτε, μη στεναχωριέστε! Θα τα βρούμε. Θα κάνουμε και έρανο!»

Έγινε σεισμός.

Γέλια, φωνές, παλαμάκια, ένας χτύπησε το θρανίο.

— «Κύριε, πόσα να ζητήσουμε;»

— «Κύριε, άμα θέλετε, βάζω εγώ τη βαλίτσα!»

— «Κύριε, ποιος θα παραδώσει το πακέτο; Να μην πάει μόνος του, είναι επικίνδυνο!»

— «Κύριε, να φέρουμε καφέ χρώμα βαλίτσα; Ή μαύρη κάνει;»

Και ένας, με σοβαρό ύφος:

— «Θα χρειαστούμε και οδηγίες. Πού ακριβώς αφήνουμε τα λύτρα; Στο κάδο; Στην πλατεία; Στο υπόγειο parking;»

Παρασκευή, τελευταία ώρα.

Είχαμε πέντε λεπτά μέχρι το κουδούνι. Η SQL εγκαταλείφθηκε επί τόπου.

Πλέον οργανώναμε *επιχείρηση απαγωγής 2.0*.

Ορίσαμε και εθελοντές που θα παρέδιδαν τη βαλίτσα “με προσοχή και διακριτικότητα”.

Συζητήσαμε το χρώμα της σακούλας, την απόσταση ασφαλείας και — φυσικά — το πάρτι επιστροφής. Η συζήτηση συνεχίστηκε με εντελώς επαγγελματικό ύφος — σαν να οργανώναμε πραγματική επιχείρηση διάσωσης. Μόνο καφέδες και τυρόπιτες δεν μοιράσαμε.

Τώρα πώς, από μια απλή αποδοχή αίτησης, βρέθηκα να με απαγάγουν και να απαιτούν λύτρα για την απελευθέρωσή μου...

Αυτό μόνο ένα τμήμα, λίγο πριν το κουδούνι, τελευταία ώρα Παρασκευής, μπορεί να το εξηγήσει.

Να συστηθούμε :

Για την ώρα, να με φωνάζετε «Όσιο»

Και τότε ακούστηκε το κουδούνι.

— «Λοιπόν, καλό Σαββατοκύριακο, και την Τετάρτη που έχουμε ξανά μαζί να έχετε ανοίξει λογαριασμό στην τράπεζα. Να μαζέψουμε τα λύτρα. Μην κάτσω πολλές μέρες σε υγρό υπόγειο και πουντιάσω!»

Και φύγανε όλοι στις σκάλες με γέλια. Ούτε εγώ μπορούσα να κρατηθώ.

Μέχρι να φτάσω στο γραφείο, είχα διηγηθεί την «απαγωγή» τουλάχιστον τρεις φορές.

Η επόμενη Τετάρτη δεν ήρθε.

Α πόγευμα Ιουλίου στην Κρήτη. Ώρα οκτώ.
Ο ήλιος έχει ήδη ακουμπήσει τις δυτικές κορφές, κι όπου να 'ναι, σε λιγότερο από μισή ώρα, θα βουτήξει στη θάλασσα, έτσι όπως ξέρει μόνο αυτός: αργά, βαριά, τελετουργικά.

Ανοίγω την πόρτα του αυτοκινήτου. Βγάζω το κινητό από την πίσω τσέπη — κλασική συνήθεια — για να το αφήσω στη θέση του, δίπλα στο λεβιέ των ταχυτήτων. Το ενεργοποιώ.

Να το πάλι το μήνυμα.

Μα... ποιος το 'στειλε;

Περίεργο. Στον αποστολέα δεν εμφανίζεται αριθμός. Μόνο μια δεκάδα από μηδενικά.

Δηλαδή... δεν είναι πλακίτσα από τα παιδιά.

«Άστο δα¹», σκέφτομαι. «Το βράδυ θα το σβήσω μαζί με τα διαφημιστικά της ημέρας.»

Τώρα είναι ηλιοβασίλεμα. Κι από τον μόλο του Κούλε, πάντα είναι υπέροχο.

Μισή ώρα δρόμος ως εκεί. Παρκάρω στην πλατεία κάτω από τον Αγιο Νεκτάριο. Με τον ήλιο ευθεία στο πρόσωπο προχωρώ προς το λιμάνι. Φτάνω στο καφέ «Μαρίνα». Τι να κάτσεις... γεμάτο από κόσμο. Θα πάω στο μόλο.

Μετά από λίγο περνώ την είσοδο του λιμενοβραχίονα. Κόσμος παντού, καθισμένοι πάνω στις κοτρώνες της ακτής,

¹ Άστο τώρα.

άλλοι στα τσιμεντένια φράγματα. Όλα γεμάτα. Περπατώ παραμέσα, καμιά τρακοσάρια μέτρα. Κουράζομαι. Γυρίζω πίσω.

Ο ήλιος έχει φτάσει πλέον στον ορίζοντα, κάθεσαι πάνω του σαν να τον ζυγίζει.

Κάπου θα βρω να κάτσω.

Και βρήκα.

Για την ώρα θα τον φωνάζουμε «ο Καθ'Ομοίωσιν»

Τον είδα από μακριά, καθισμένο μόνο του.
Κοίταζε τον ήλιο, που είχε απλωθεί πορτοκαλί στον ορίζοντα και άφηνε το ίδιο χρώμα πάνω στο πρόσωπό του. Είχε κοντή άσπρη γενειάδα, περιποιημένη. Το λευκό του πουκάμισο και το λευκό παντελόνι έπαιρναν μια θαμπή, θερμή λάμψη. Στα πόδια του, μαύρα μοκασίνια. Σαν να είχε βγει από παλιά φωτογραφία που όμως γνώριζε πολύ καλά το σήμερα.

Πλησίασα.

— «Καλησπέρα. Μπορώ να καθίσω μαζί σας;»

Έκανε ένα σχεδόν ανεπαίσθητο χαμόγελο.

— «Κάτσε. Δε βλέπεις; Η “παρέα” μου δεν αφήνει κανέναν να πλησιάσει.»

Διακριτικά πάντα τους αποθαρρύνει.

Εσένα σε ξέρει από τις προηγούμενες φορές. Ξέρουν ότι σου ήρθε και το μήνυμα.

Η αίτηση... ξέρεις.

Ένωσα το στομάχι μου να σφίγγεται.

Αν ξέρω λέει...

—«Άντε τώρα. Ξεράθηκα. Όρες είναι να βρεθώ στην από πίσω πλευρά της Σελήνης να σκουπίζω σκόνη.»

Ο Καθ' Ομοίωση γέλασε χαμηλά, σαν να το είχε ξανακούσει πολλές φορές.

— «Γιατί ; αυτή... είπε και έγειρε λίγο το κεφάλι προς το μέρος μου, είναι η δική μου πραγματική εργασία.»

Πράγματι... δεν το είχα παρατηρήσει. Ή μάλλον, *δεν είχα προλάβει να το παρατηρήσω.*

Μια δεκαεξάδα. Δεκαέξι ομάδες, είκοσι επτά άτομα είναι, δεν κάνουν λάθος—«τουρίστες» σκόρπιοι πάνω στον μόλο.

Όλοι με φωτογραφικές μηχανές κρεμασμένες στο στήθος. Ίδιες μάρκες, ίδιο λουράκι, ίδια αποφασιστική γυαλάδα στο βλέμμα. Μονάχα τα καπελάκια τους διέφεραν, κάτι έπρεπε να φαίνεται λίγο τουριστικό.

Το ηλιοβασίλεμα; Θεϊκό.

Ο ουρανός απλωμένος σε πορτοκαλί, μωβ και χρυσαφί, σαν να τον είχε ζωγραφίσει κάποιος βιαστικά αλλά με έμπνευση. Από αυτά που δεν τα χορταίνεις ούτε αν έχεις ζήσει όλη σου τη ζωή στη θάλασσα.

Κι όμως... κανείς τους δεν το κοιτούσε. Σα να μην υπήρχε.

Οι φακοί τους στραμμένοι *όλοι* στον «Καθ'ομοίωσιν».

Από κάθε ύψος, κάθε γωνία. Από κοντά, από μακριά, γονατιστοί, όρθιοι, πίσω από κάδους, πίσω από ζευγάρια που φωτογραφίζονταν για... άλλο λόγο. Άλλοι μετακινούνταν συγχρονισμένα. Αλήθεια, *συγχρονισμένα*, λες και άκουγαν κάποια αόρατη φωνή να τους δίνει εντολές:

«Τώρα λίγο αριστερά... τώρα το προφίλ... τώρα κάνε ότι φωτογραφίζεις το κύμα αλλά ΜΗ φωτογραφίζεις το κύμα, αγόρι μου, ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ θέλουμε!»

Το ηλιοβασίλεμα, που θα έκανε ακόμα και άγαλμα να ανασάνει από συγκίνηση, ήταν για αυτούς... κομπάρσος.

Γύρισα προς τον «Καθ'ομοίωσιν».

— «Ναι... τώρα που το λες, το βλέπω κι εγώ», του είπα χαμηλόφωνα.

— «Τόσες πόζες δεν έχω ξαναβγάλει ούτε σε φωτογράφιση γάμου.»

Εκείνος γύρισε προς το μέρος μου με ένα χαμόγελο μισό-καλοσυνάτο, μισό-ανησυχητικό.

— «Εσένα σ' αφήνουμε», είπε.

— «Έχομε ίδιες ρίζες. Θέλουνε εφεδρείες.»

— «Εφεδρείες; Για τι; ρώτησα, αλλά πιο πολύ στον εαυτό μου.»

— «Μη ρωτάς. Κι όπου κι αν πεις αυτά που ακούς εδώ... τρελό θα σε πουν. Ονειροπαρμένο.»

Έσκυψε ελαφρά προς το μέρος μου.

— «Αν σε πετύχουν και με κανένα σπρέι στο χέρι, θα σε ψεκάσουν κιόλας. Να σε λένε μετά και “ψεκασμένο”.»

Χαμογέλασε.

Μα το χαμόγελο δεν μου έλυσε καμία απορία.

Ίσα-ίσα... πρόσθεσε άλλες ... δέκα.

Ο «Καθ'ομοίωσιν» γύρισε το κεφάλι του ελάχιστα. Τα μάτια του γυάλιζαν σαν να άκουγε κάτι που εγώ δεν άκουγα.

Έπειτα χαμογέλασε πλάγια, έτσι όπως χαμογελάς όταν πρόκειται να πεις μισή αλήθεια και μισό αστείο.

— «Μη φοβάσαι, μου λέει ήρεμα. Στο 'πα και παλιότερα... Διαλέγουν ποιον θα πάρουνε "στη δούλεψή τους".

Δεν πάει κανείς με το ζόρι, με τη θέλησή τους ανεβαίνουν όλοι εκεί πάνω.

Και σαν λήξει το συμβόλαιο, σε φέρνουν πάλι κάτω, απαλά.

— Μμμ... για να σε φέρουν απαλά, λέω, πρέπει να έχεις και πόδια να πατήσεις.»

Γέλασε.

Ένα γέλιο στεγνό. Σαν γέλιο ανθρώπου που έχει δει περισσότερα απ' όσα θα έπρεπε.

— «Οι πιο πολλοί δε θένε² να ξαναγουρίσουνε», είπε.

— «Γιατί;» τον ρωτώ.

— «Ετσα³ που ήρθανε τα πράματα, έκανε με μια κίνηση του ώμου. Ξέρεις δα...»

Ξέρω, σκέφτηκα μέσα μου, αλλά μέχρι τώρα όλα φάνταζαν σαν ιστορίες από «ψεκασμένο». Μόνο που τώρα... τα πράματα αρχίζουν να έχουν νόημα. Και το "Η αίτησή σας εγκρίθηκε..." δεν είναι πια απλή ειδοποίηση — αρχίζει να έχει, πώς να το πω... συνέπειες.

Το ηλιοβασίλεμα, εκεί πίσω του, έσταζε χρυσάφι σαν να ήθελε να γράψει προειδοποίηση στον ουρανό.

Ξαφνικά πλησίασε το πρόσωπό του προς το δικό μου, τόσο αργά που νόμιζες ότι ο χρόνος τον φοβόταν.

² θέλουν

³ Ετσι

— «Άκου να δεις. Εκείνοι... οι “δαιμόνοι”...»

Το είπε ψιθυριστά, μα κάθε συλλαβή του έμοιαζε με πέτρα που έπεφτε μέσα στη θάλασσα.

— «Ακούνε και τον μέρμηγκα που περπατά.»

Χαμογέλασε ξανά, σαν να μου έκανε πλάκα.

Μα τα μάτια του δεν αστειεύονταν.

— «Μόνο σιωπή θέλουν. Να μη λες πράμα παραέξω.»

Το δάχτυλό του έκανε μια ανεπαίσθητη κίνηση, σαν να έδινε διαταγή σε κάποιον αόρατο.

Μετά φώναξε, δυνατά αυτή τη φορά, γυρίζοντας προς τους «τουρίστες»:

— «Για ό,τι γίνει, είναι κουφός και στραβός, ακούς ε;
Ακούς!»

Και πρόσθεσε, λες και μιλούσε σε κοινό που μόλις είχε τελειώσει παράσταση:

— «Ακούτε και σεις! Το κοπέλι είναι σωστό!»

Οι Τουρίστες σταμάτησαν για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου.

Σαν να έλαβαν εντολή.

Σαν να επιβεβαίωσαν μεταξύ τους ότι, ναι, «το κοπέλι είναι σωστό».

Κι ύστερα... συνέχισαν να φωτογραφίζουν. Το ίδιο μανιασμένα.

Μόνο τώρα οι άνθρωποι ήταν ΔΥΟ.

Από την ίδια απόσταση.

Με το ίδιο βλέμμα που έχουν οι φρουροί σε μουσεία. Μόνο που εδώ το εκθέματα ήταν ζωντανά.

— «Ε! δε το πάτησα ακόμη το κουμπί!»

— «Μη στενοχωριέσαι... ούτε κι εγώ το 'χα πατήσει.»

- «Άρα... τι περιμένουμε;»
- «Την κατάλληλη στιγμή.»
- «Και πότε είναι αυτή;»
- «Όταν οι δαιμόνοι συμφωνήσουν... και οι τουρίστες σταματήσουν να μας κοιτάνε σαν εκθέματα.»
- «Δηλαδή... ποτέ;»
- «Μα ακριβώς τότε θα είναι πιο ενδιαφέρον.»

Το χαμόγελό τους ήταν ταυτόχρονα παιχνιδιάρικο και απειλητικό, σαν να σου έλεγε: «Καλό να παρακολουθείς, αλλά μην νομίζεις ότι ξέρεις όλα τα παιχνίδια που παίζονται εδώ.»

Ο ήλιος είχε βουλιάξει, καλά μέσα στη θάλασσα. Η θάλασσα ανέπνεε πορτοκαλί και μωβ, αλλά κανείς δεν την έβλεπε — ούτε οι τουρίστες, ούτε οι δαιμόνοι τους.

- «Δεν το πάτησα το κουμπί.»
- «Άσε τους τουρίστες... και πες μου πού χάθηκες εσύ μήνες τώρα.»

- «Ήμουν πάνω...»
- «Είπαμε, έξι μήνες πάνω, μια εβδομάδα στάση στο σταθμό για προσαρμογή, τρεις μήνες κάτω για αποθεραπεία.»
- «Τρεις μήνες ακριβώς, με τους τουρίστες παρέα...»
- «Πάνω, όπως ξέρεις, έχουμε πολύ δουλειά. Τούτο το χέρι είναι μοναδικό, το ξέρεις... Το ξέρουν κι αυτοί που φροντίζουν να μην πάθει τίποτα.»

- «Έχετε κάνει πρόοδο;»
- «Ναι... μπορείς να το πεις και έτσι.»
- «Κατεβήκαμε μέχρι το τρίτο επίπεδο...»
- **«Το ερώτημα είναι αν ο κεντρικός, ο μεγάλος... μας**

καταλαβαίνει»

— «Καταλαβαίνει τι λέμε και δεν μας μιλά; 'Η μας θεωρεί απλώς αντικείμενα προς μελέτη;»

— «Κάνω μαθήματα, ξέρεις...»

— «'Αρχισα Αρχαία, όπως λέγαμε στο λύκειο.

Αρχαία Ελληνική γλώσσα. Κάθε μέρα 10 με 12 μάθημα.

Τα ηλεκτρονικά και τα πτυχία εκεί πάνω δεν μου χρειάζονται.

Χρήσιμα είναι τα Αρχαία... και τούτο το χέρι»

Υπήρχε μια σιωπή που ζύγιζε, βαρύτερη από το ίδιο το σκοτάδι που έπεφτε γύρω μας.

Οι τουρίστες συνέχιζαν να φωτογραφίζουν — μανιασμένα, υπνωτισμένα.

Μα εγώ ήξερα πλέον ότι κάτι πολύ πιο σοβαρό παρατηρούσε τα πάντα από ψηλά.

Και ίσως το «Η αίτησή σας εγκρίθηκε...» δεν ήταν απλά μια ειδοποίηση. Ήταν η αρχή.

Όντως ήταν η αρχή.

— «Με συγχωρείται μια στιγμή. Να κάνω ένα τηλεφώνημα στην Αγγελική...»

Ο «Καθ'ομοίωσιν» σήκωσε φρύδι.

— «*Η Πάτρα τι έγινε;*»

Το είπε έτσι, λες και δεν καταλάβαινε τι έγινε, κι από Πάτρα έγινε Αγγελική.

— «*Θα σας πω...*» μουρμούρισα.

Το τηλέφωνο χτύπησε μερικές φορές. Καμία απάντηση.

Το έκλεισα με ύφος «σιγά μην αγχωθώ».

— «*Θα είναι απασχολημένη... Θα πάρει εκείνη. Κι αν αργήσει, θα την ξαναπάρω.*»

Είχαμε κοντά βδομάδα να βρεθούμε, τότε η δουλειά, τότε οι υπερωρίες, τότε τα «άσε δεν είμαι καλά σήμερα».
Μα Παρασκευή απόψε. Ένα ποτάκι *το δικαιούμαστε*.

Η Πάτρα, για να μη χανόμαστε, είχε μετακομίσει στην Αγγλία για μεταπτυχιακό.

— «*Προηγείται η καριέρα μου*», είχε δηλώσει.

«Τίποτα σοβαρό» μέχρι να μπει σε σειρά η καριέρα.

Και κάπως έτσι η Πάτρα, από μεταπτυχιακή στο ΙΤΕ, πέταξε για Λονδίνο με τριετές συμβόλαιο.

Κι η Αγγελική; Ε, η Αγγελική «προέκυψε» ένα βράδυ στην παραλιακή του Κοκκίνη χάνι με την καθηγητοπαρέα.
Μπορείτε να φανταστείτε τη συνέχεια, η ζωή είναι ευρηματική στα μεταπτυχιακά της.

Ντριν.

— «Α, νάτη.»

— «*Με συγχωρείται... να απαντήσω.*»

— «Καλησπέρα!»

— «Α γεια σου! Έχουμε πολλές μέρες να τα πούμε. Είμαι στο κέντρο, να κατέβεις για ποτό;»

— «Ξέρεις, με την Ιωάννα φύγαμε με το καταμαράν για Νάξο. Τριήμερο.

Φτάνουμε σε μισή.»

— «Α... μάλιστα. Καλά, θα τα πούμε όταν γυρίσετε. Να περάσετε καλά.»

Έκλεισα. Αναστέναξα.

Γύρισα προς τον «Καθ'ομοίωσιν».

— «Όπως φαίνεται, πάλι μοναχός... Από ό,τι δείχνει, τελειώνει η Αγγελική.»

Εκείνος χαμογέλασε με μια θλίψη που δεν ήξερα ότι ξέρει να φορά.

— «*Τι νομίζεις ότι με οδήγησε εκεί πάνω;*»

Η φωνή του γλίστρησε σαν σκιά. Ούτε θλιμμένη, ούτε χαρούμενη — από εκείνες τις φωνές που καταλαβαίνεις ότι έχουν δει περισσότερα απ' όσα επιτρέπεται να πουν.

— «Η μοναξιά...» συνέχισε. «Αυτή η αρχόντισσα. Η μεγάλη κυβερνήτρα. Αυτή σου δείχνει τον δρόμο για τα επίπεδα. Ξέρεις τι λένε; Πως κανείς δεν ανεβαίνει αν δεν έχει ήδη πέσει πρώτα μέσα του. Εγώ... είχα πέσει ολοστρόγγυλος.»

Γύρισε το βλέμμα του προς τους «τουρίστες» που διαλύονταν σε ζευγαράκια.

— «Δες τους... κάνουν πως βγάζουν φωτογραφίες. Και καλά. Μην τους γελάς. Αυτοί βλέπουν τα πάντα. Ανάπνευσες λίγο παραπάνω; Το σημειώνουν. Έβηξες; Το περνάνε στο σύστημα. Χασμουρήθηκες; Καταγράφεται.»

Έκανε το σταυρό του ειρωνικά, αλλά κοιτάζοντας δεξιά-αριστερά.

—« Μην το πεις δυνατά. Έχει αυτιά που φτάνουν μέχρι το δεύτερο επίπεδο χωρίς επέκταση σήματος. Και στον τρίτο; Α, εκεί δεν παίζει. Εκεί είναι αλλιώς. Εκεί... αρχίζεις να ακούς εσύ τον ίδιο σου τον εγκέφαλο να σου μιλάει και να σε ρωτά: "Είσαι αντικείμενο προς μελέτη ή απλώς πείραμα που δεν τελείωσε;"»

Με κοίταξε για λίγο σαν να περίμενε απάντηση. Μετά ξεφύσησε.

— «Λες να είμαι μόνος. Ναι. Αλλά όχι αυτό το "μόνος" που λες όταν σε άφησαν οι φίλοι σου στο τραπέζι με τον λογαριασμό. Μιλάω για εκείνον τον άλλο... τον βαθύ. Τον

βαρύ. Που δεν κάνει θόρυβο, μόνο βάρος. Που κάθεται δίπλα σου στον καναπέ το βράδυ και σου λέει “Ωραία περνάμε οι δυο μας, ε;”»

Έκανα να γελάσω, αλλά με πρόλαβε:

— «Μην γελάς, δεν είναι αστείο — ή μάλλον είναι τόσο αστείο που πονάει. Και τότε λες: “Δώστε μου μια έξοδο, ρε παιδιά. Μια σκάλα. Ένα ασανσέρ. Κάτι να ανέβω.” Ε, αυτοί... την έχουν τη σκάλα. Και μάλιστα πολυεπίπεδη. Μόνο που όσοι ανεβαίνουν δεν βλέπουν πια το ισόγειο με τα ίδια μάτια.»

Έσκυψε και χαμήλωσε ακόμη περισσότερο τη φωνή:

— «Εκεί πάνω... σε κοιτάνε. Σε μελετάνε. Σε χαϊδεύουν και σε ακτινογραφούν ταυτόχρονα. Μια ζεστασιά, ένα κρύο, ένα “μήπως δεν είσαι άχρηστος τελικά”. Κι αυτό... δίχως πλάκα, είναι εθιστικό. Κανείς δε θα γυρίσει, όλοι το συμβόλαιο το ανανεώνουν.»

Ένα μισό-χαμόγελο σχηματίστηκε στα χείλη του.

— «Οπότε... να το λέμε καθαρά. Έφτασα εκεί πάνω γιατί η μοναξιά μου έριξε μια κλωτσιά και μου είπε: “Τράβα να σε προσέξει κανείς.” Κι όταν ήρθες εσύ, για λίγο... για μια μικρή ανάσα... είπα “Ωχ, θυμάμαι πώς είναι να μιλάς σε άνθρωπο.”»

Με ξανακοίταξε.

— «Αλλά μόλις τραβήξεις για το σπίτι σου... ξανά πίσω στη σιωπή. Και η σιωπή, φίλε μου, έχει μεγαλύτερα δόντια από ό,τι φαντάζεσαι. Ρωτά και δαγκώνει μαζί. Γι’ αυτό οι περισσότεροι... όταν ανεβαίνουν ... δεν κατεβαίνουν εύκολα.»

Έκανε ένα βήμα πιο κοντά μου.

— «Γι' αυτό σου λέω: πρόσεχε. Η έγκριση της "αίτησής σου"... δεν ήταν απλώς χαρτούρα. Ήταν πρόσκληση. Κι οι προσκλήσεις από πάνω δεν λήγουν. Μόνο βαθαίνουν.»

Το σκοτάδι είχε κατέβει για τα καλά, κι ένα αεράκι έπαιζε σαν να ήθελε να μας κόψει τη σοβαρότητα.

— «Έβαλε αεράκι», είπα για να ξορκίσω την ατμόσφαιρα της μοναξιάς μας.

— «Είναι ώρα να γυρίσω στο "Ξενοδοχείο". Όπου να 'ναι θα χτυπήσει το τηλέφωνο. Θα με περιμένει έξω, στο roundabout. Να πάνε κι οι τουρίστες να ξαποστάσουν.»

Πριν τελειώσει τη φράση, το κινητό του χτύπησε.

Χαμογέλασε αδιόρατα.

— «Πάμε μαζί μέχρι έξω, αν θέλεις.»

Περπατήσαμε ως την έξοδο.

Κι εκεί, σαν σκηνή από ταινία που κάνει foreshadowing χωρίς να μιλάει, στεκόταν ένα αυτοκίνητο με αλάρμ αναμμένα. Φρεσκοπλυμένο, γυαλισμένο, υπερβολικά αξιοπρεπές — σαν να περίμενε πρέσβη ή υπουργό.

Ο «Καθ'ομοίωσιν» κάθισε πίσω.

Η πόρτα έκλεισε μόνη της, με ήχο *πολύ* πιο βαρύ από όσο έπρεπε.

Το αυτοκίνητο έφυγε προς άγνωστη κατεύθυνση.

Κατεύθυνση που, όπως αποδείχθηκε, θα τη μάθαινα τις επόμενες μέρες **«από την καλή»**.

Μαζί του έφυγαν και οι άλλοι

Οι τουρίστες.

Οι τουρίστες του μόλου διαλύθηκαν προς διάφορες κατευθύνσεις, παριστάνοντας τα ερωτευμένα ζευγαράκια με υπερβολικά καλή χορογραφία για να είναι τυχαία.

Εγώ τράβηξα ανατολικά. Προς το σπίτι.

Πάντα ανατολικά... χωρίς να ξέρω πως από δω και πέρα ό,τι θα ανέτειλε δεν θα έμοιαζε με τίποτα απ' ό,τι γνώριζα μέχρι τώρα.

Περασμένες έντεκα όταν γύρισα το κλειδί στην πόρτα. Ο καναπές εκεί, σαν σκύλος παλιός, να με περιμένει με εκείνη την ύπουλη καλοσύνη που έχουν μόνο τα έπιπλα που έχουν ακούσει περισσότερους αναστεναγμούς απ' ό,τι άνθρωποι.

Πάει το ποτάκι με το Αγγελικάκι. Από ό,τι φαίνεται, η Αγγελική ήταν τέλος. Τουλάχιστον, στο άμεσο μέλλον.

Έβαλα ένα δαχτυλάκι Cutty Sark, δύο παγάκια, τράβηξα μια ανάσα που έμοιαζε να κουβαλάει άμμο, αλάτι και αναστεναγμούς, και σωριάστηκα στον καναπέ.

Το λαμπατέρ, αυτό το ρουφιάνο μηχανήμα, άναψε μόνο του, να δείξει, λέει, "οικειότητα". Στην πραγματικότητα, απλώς ήθελε να δει καλύτερα αν είχα πλέον τα μούτρα του ανθρώπου που πατάει αποδοχή στο *μήνυμα*.

Κοίταζα τον τοίχο έξω από την τζαμαρία. Στην ουσία, όμως, κοιτούσα το σκοτάδι εκεί *ανάμεσα*. Εκεί που —όπως μου 'χε πει ο "Καθ'ομοίωσιν" φυλάγανε τα μικρά drones παρατήρησης.

Τότε τα περνούσα για πυγολαμπίδες.

Τώρα ξέρω καλύτερα.

Δεν είχα διάθεση ούτε τον υπολογιστή να ανοίξω να γράψω λίγο κώδικα να χαλαρώσω.

Πήρα το κινητό.

Άνοιξα το μήνυμα.

Και, πριν προλάβει ο εγκέφαλος να ψελλίσει οποιαδήποτε ένσταση ή γνωμικό τύπου “σκέψου το καλύτερα”...

ΠΑΤΗΣΑ ΑΠΟΔΟΧΗ

Οι γουλιές ήταν δύο, αλλά κατέβηκαν σαν ολόκληρο ποτήρι. Άνοιξα το λάπτοπ και πλήρωσα όλους τους λογαριασμούς — *όλους*, μέχρι και τους φόρους που έληγαν σε έξι μήνες. Το μήνυμα είχε προειδοποιήσει:

ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΤΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΑΣ

Ε, τις τακτοποίησα.

Το τελευταίο πράγμα που θες είναι να χρωστάς στην εφορία. Η εφορία δεν αστειεύεται με τις εκκρεμότητες. Ούτε με τα χρέη.

(Οι πάνω, με την αδιακρισία... αλλά αυτό θα το δεις σε επόμενο κεφάλαιο.)

Κάτι θα συνέβαινε τις επόμενες μέρες. Κάτι από αυτά που μου είχε περιγράψει ο «Καθ’ομοίωσιν» στις πρώτες μας συναντήσεις.

Πώς γνωριστήκαμε;

Ε, επίσημα — τυχαία.

Άτυπα όμως, αν το 6 πάνω και 3 κάτω είναι σωστό, και σήμερα μετράει 6 σεζόν πάνω, βάλ' το βασικό τρίμηνο... φτάνουμε κοντά στα τέσσερα χρόνια.

Και τίποτε, απολύτως τίποτε, σε εκείνες τις πρώτες μας κουβέντες δεν ήταν πραγματικά «τυχαίο».

Ήταν εκείνη η μέρα με το 44άρι στον ήλιο.

Αυτή που ακόμη κι οι γλάροι είχαν παραιτηθεί από την ύπαρξη και κάθονταν νωχελικά σαν βρεγμένα πανιά πάνω στα σχοινιά.

Περπατούσα τον μόλο μέχρι τον πράσινο φάρο.

Δύο χιλιόμετρα πήγαινε. Άλλα δύο έλα.

Το κεφάλι μου έβραζε.

Το μπλουζάκι μου έσταζε σαν πλυμένο στο χέρι.

Ο ιδρώτας έσταζε.

Το τσιμέντο έκαιγε.

Από πάνω ο τοίχος του μόλου έκοβε κάθε πνοή αέρα — και το αεράκι, το δυτικό, έμενε απ' έξω σαν φτωχός συγγενής.

Αποφάσισα πως, αν δεν έπινα νερό, θα έβλεπα το ΕΚΑΒ από απόσταση *μηδέν εκατοστών*.

Κατέβηκα στο καφέ Μαρίνα.

Πήγα ως το τραπεζάκι με τα μπουκάλια.

Το νερό ιδρωμένο, σαν να ήθελε κι αυτό ένα μπάνιο.

Έριξα δύο γεμάτα ποτήρια και τα κατέβασα μονορούφι.

Λίγο ακόμη και θα με κοβόταν η φωνή ή ο λαιμός μου από το παγωμένο σοκ.

Στα δύο βήματα ζαλίστηκα.

Πιάστηκα από μια ομπρέλα να μην ξαπλώσω ταπετσαρία στις πλάκες.

Και τότε άκουσα:

— **«Μην ακουμπάς όπου θρεις. Μπορεί να σε θρει πράμα»**

Γύρισα. Ήταν αυτός.

Ο «Καθ'ομοίωσιν».

Με την ηρεμία εκείνη που έχουν οι ελεγκτές πτήσης.

— «Ε! τι ποιος;»

— **«Κάτσε στην καρέκλα να συνέλθεις. Μετά πας το δρόμο σου»**

Κάθισα.

Με άγνωστο;

Με άγνωστο, ναι.

Γιατί, διαφορετικά, θα σωριαζόμουν και θα με μάζευε το ΕΚΑΒ.

(Αν προλάβαινε... είχε πολλή δουλειά εκείνη τη μέρα.)

Και κάπως έτσι άρχισε η ιστορία με τον «Καθ'ομοίωσιν».

— «Ευχαριστώ, Ευχαριστώ πολύ. Χρειάζομαι λίγα λεπτά να πάρω μια ανάσα.»

— «Κάθισε όσο θέλεις, όπως βλέπεις, μόνος μου κι εγώ.» Οι τουρίστες που λέγαμε... ε, εδώ ήταν. Παρόντες όλοι — και οι εικοσιπέντε. Απλώς δεν το ανέφερα. Σήμερα που το σκέφτομαι, τώρα που ξέρω... ήταν σαν να είχαν κάνει αποκλειστική κράτηση.

Ο νέος μου «φίλος» —γαλανό μπλουζάκι, πανγ-blue κοντό παντελόνι αγγλικού τύπου, μοκασίνια, καλοντυμένος, με την ίδια γενειάδα που είχε και σήμερα— άρχισε να «απολογείται» για το *μη σε βρει πράμα*.

— «Έτσα ακούμπησα κι εγώ στο βραχάκι να ξαποστάσω, κι ήνιξε⁴ η πόρτα... και νά 'μαστε δα επαέ, για αποθεραπεία, είπε χαμογελώντας.»

Τα υπόλοιπα δεν τα πολυκατάλαβα, αλλά το «αποθεραπεία» μαζί με την εμφάνισή του μου μύριζε ευκατάστατο άνθρωπο που πέρασε κάτι και τώρα ήρθε στην Κρήτη να αναρρώσει.

— «Αναρρώνετε, λοιπόν... ε! Αναρρώνετε στο όμορφο νησί μας;» ρωτώ διακριτικά.

— «Από δω είμαι κι εγώ. Από την πόλη αυτή, απαντά. Ναι, αναρρώνω από το εξάμηνο εκεί πάνω. Τρεις μήνες λένε οι ειδικοί. Το πρωί έξι χάπια, το μεσημέρι τέσσερα, το βράδυ έξι και... με κοιτάνε κι αν τα κατάπια. Είναι για το καλό μου.»

Το είπε αστειευόμενος — αλλά με εκείνο το μισό χαμόγελο που δεν ξέρεις αν πρέπει να το πιστέψεις.

— «Ε! Σας αγαπάνε, γι' αυτό.»

— «Ναι... άμα κανείς είναι...»

Δεν ολοκλήρωσε τη φράση, γύρισε απλώς προς τον ήλιο που είχε αρχίσει να ακουμπά τη ράχη του βουνού.

— «Σε τρεις μήνες θα είστε καλά, όπως είπατε.»

⁴ άνοιξε

— «Ναι. Σε τρεις μήνες θα ξαναπάω πάνω. Έχουμε πολλή δουλειά... πολλά να ανακαλύψουμε.»

Η περιέργειά μου και η ανησυχία μου είχαν πιάσει ταβάνι.

Και τότε ήρθε ο σερβιτόρος.

— «Τι θα πάρετε;» ρώτησε, ανακατεύοντας τα ψιλά στην ποδιά του σαν να έψαχνε κλειδιά για μια πόρτα που δεν είχε αξίωμα να ανοίξει.

«Έναν παγωμένο φραπέ... σκέτο, παρακαλώ.»

Εσείς;

— «Ένα από το ίδιο.»

Ο σερβιτόρος έγραψε στο κινητό την παραγγελία και έφυγε.

— «Δηλαδή... από ποια χώρα μας έρχεστε;»

— «Καλύτερα να ρωτήσεις από πού, απαντά.»

Από εκεί.

Κι έδειξε το φεγγάρι.

— «Μα... αυτό είναι το φεγγάρι!»

— «Ναι. Σωστά. Από το φεγγάρι... αλλά από την πίσω πλευρά.»

Το στομάχι μου έπεσε σαν πέτρα.

Τον κοίταξα.

Τα πιάσαμε τα λεφτά μας, σκέφτηκα. Με ψεκασμένο έμπλεξα. Αλλά ο καθένας στον κόσμο τούτο ό,τι θέλει είναι, κι αν ο καλοντυμένος κύριος θέλει να 'ρθε από το φεγγάρι, ας έχει έρθει από το φεγγάρι.

Εξάλλου, όπως λέει κι ο Σκρουτζ Μακ Ντακ⁵:

«Όταν είσαι πλούσιος, ό,τι χαζομάρα κάνεις, θα πουν ότι είσαι εκκεντρικός. Αν είσαι φτωχός... είσαι για δέσιμο.»

Ας πούμε λοιπόν ότι ο γνωστός-άγνωστος είναι εκκεντρικός. Ή τρελός. Θα δείξει.

— «Εγώ που λες, είμαι εδώ για να αποθεραπευτώ από την έλλειψη βαρύτητας. Έξι μήνες έλλειψη... έχει κόστος στο ανθρώπινο σώμα. Έξι μήνες δουλειά εκεί πάνω, μετά τρεις μήνες κάτω. Καλά τα λεφτά αν είσαι στη Γη. Εκεί πάνω δε χρειάζονται. Μένουν στη Γη... αν γυρίσω κάποτε. Αν. Έτσι όπως πήγαν τα πράματα... ο γυρισμός φαίνεται μακριά.»

Το βλέμμα του θόλωσε. Μονολογούσε πια.

— «Γιατί πήγατε εκεί πάνω;» τολμώ να ρωτήσω.

— «Λίγα τα λεφτά εδώ. Μεροδούλι-μεροφαί. Είχα εργαστήριο ηλεκτρονικών... επισκευές τηλεοράσεων, καμιά κεραία. Μετά ήρθαν οι υπολογιστές, μπήκα κι εκεί. Μετά τα πολυκαταστήματα... πώς να τα ανταγωνιστείς; Ξανά στο μεροκάματο. Μετά τα έξοδα, λίγο έμενε. Μετά η φορολογία... άντε πάλι απ' την αρχή.»

Σταμάτησε. Κατέβασε τα μάτια.

— «Έχω μείνει μόνος. Κανέναν εδώ. Μοναχοπαίδι ήμουν. Ο Θεός να αναπαύσει τους γονείς μου... καλοί άνθρωποι. Με στήριξαν πολύ. Έφυγαν ξαφνικά... στο γκρεμό.»
Αναστέναξε.

⁵ Από το περιοδικό Miki mouse που διαβάζαμε παιδιά.

Ο σερβιτόρος άφησε τον φραπέ, **δροσερό σωσίβιο**, και δίπλα το «ίδιο»: ούισκι με πάγο.

— «Να σας ενημερώσω ότι δεν μπορώ να σας σερβίρω άλλο. Ήδη έχετε εννιά.»

Εννιά «ίδια» μαζί με φάρμακα... ε, κάπως εξηγείται η νιρβάνα και ο μονόλογος.

Κι όμως... η φωνή του έβγαине καθαρή, σχεδόν κοφτερή σαν να άνοιγε ένα παράθυρο προς έναν κόσμο που δεν είχα δικαίωμα να δω.

— «Ναι, φίλε μου... στην πίσω πλευρά γίνεται πολλή δουλειά. Αυτά που λένε μπροστά, αυτά που δείχνουν... συνεργασίες κρατών, πρόοδο της επιστήμης... παχιά λόγια. Για να τα βλέπουν εδώ, στη Γη.»

Ήπие μια μεγάλη ρουφηξιά.

Κι εγώ... κράτησα την ανάσα μου.

Εκείνη τη στιγμή δεν ήξερα αν έπρεπε να γελάσω, να φύγω ή να τον πιάσω από τους ώμους και να του πω:

«Πες μου. Πες μου Τι γίνεται εκεί πάνω»

Αλλά δεν το είπα.

Γιατί ένα περίεργο προαίσθημα σα σκιά από σύννεφο που δεν φαίνεται στον ουρανό μου είπε πως... θα το μάθω, θέλω δε θέλω.

— «Οι από πάνω», όπως επιμένουν να μας αποκαλούν, μας λένε *«Τεχνικούς Εσωτερικών και Εξωτερικών Διεργασιών.»*

— «Μετά τα τελευταία... γεγονότα, μου αναβάθμισαν τον τίτλο. Τώρα ανήκω στους *«Εξωτερικούς Παρατηρητές Εσωτερικών Διεργασιών»*. Ό,τι κι αν σημαίνει αυτό. Έχω, όμως, μια υποψία. Μια ύποπτη, ύπουλη αίσθηση πως η «ομάδα» μου δεν είναι πραγματικά ομάδα. Πως τα μέλη της είναι ένα μόνο. Εγώ. Ή, για να ακριβολογώ... το χέρι μου.»

Σήκωσε το χέρι του και το περιεργάστηκε σαν να το έβλεπε πρώτη φορά.

Τα δάχτυλα έτρεμαν αδιόρατα, με έναν ρυθμό δικό τους, σαν να ανέπνεαν. Το δέρμα του έλαμπε κάτω από το φως, παράξενα λείο, σχεδόν άψυχα ξένο — σαν κάτι που δεν του ανήκε ολοκληρωτικά.

—«Τούτο το χέρι...» ψιθύρισε.

Η σκέψη που φώλιασε στο μυαλό μου ήταν ακαριαία: *Τι έχει το χέρι του;*

Μα δεν τόλμησα να την κάνω φωνή. Η στιγμή ήταν λεπτή σαν γυαλί, μια λάθος λέξη και θα έσπαγε. Έμεινα απλώς να παρατηρώ, με την αγωνία να σφίγγει το στέρνο μου, λες και περίμενα να μου αποκαλύψει κάτι που ούτε ο ίδιος δεν είχε αποφασίσει αν πρέπει να ειπωθεί.

Ξαφνικά άφησε το χέρι να πέσει, σαν να έκλεισε μια εσωτερική πόρτα, και η φωνή του πήρε πάλι εκείνον τον πρακτικό τόνο, λες και τίποτα δεν είχε συμβεί.

— «Πρώτα κτίσαμε τον θόλο», συνέχισε.

Στην από 'δω πλευρά, αυτή που φαίνεται, κτίζουμε τον θόλο. Δεν έχει τελειώσει, θέλει τις τελευταίες πινελιές, έχει

γίνει κατοικήσιμος. Οι βάρδιες δεν σταματούν ποτέ — σαν να μην επιτρέπεται η παύση, λες και το έργο αν το αφήσεις για λίγο θα βρει τρόπο να σε καταπιεί. Δεν έχω παράπονο, οχτώωρο δουλεύουμε, ίσα που προλαβαίνεις να θυμηθείς πως είσαι άνθρωπος πριν σε ξαναπιάσει η σειρά των μηχανημάτων.

Μετά πάμε στον χώρο αναψυχής, κάτι σαν τεχνητό σαλόνι, γεμάτο από οθόνες που προσπαθούν να μιμηθούν ηλιοβασίλεμα. Μετά ύπνος, βαθύς, επιβεβλημένος. Το ωράριο είναι αυστηρό.

Το είπε με έναν τρόπο που με έκανε να νιώσω πως εκεί πάνω, αν παραβείς πέντε λεπτά τη σειρά της μέρας, μπορεί να χάσεις κάτι περισσότερο από μια δουλειά. Ειδικά όταν, λέει, η ομάδα τους έχει εξωτερική εργασία.

Έξω με σκάφανδρο, στο απόλυτο κενό, στη σεληνιακή σκόνη που την περιέγραψε σαν να ήταν χιόνι και θάνατος μαζί. «Βαριά που είναι τα άτιμα», είπε, και κούνησε τα χέρια του σαν να τα ξανάβαζε μέσα στα γάντια της στολής.

—«Να μη *αναπηδούμε*, μας έλεγαν στην εκπαίδευση. Δεν είπα τίποτα, αλλά η λέξη έπεσε μέσα μου σαν μικρή πέτρα: *πού πηδούν, γιατί πηδούν, και τι φοβούνται ότι θα αγγίξουν;*»

Ο θόλος — σα μπάλα, είπε. Κάτω από τον θόλο είναι ο χώρος αναψυχής. Με μεγάλα τεχνητά παράθυρα, να βλέπει το προσωπικό ήλιο. Τι παράξενη εικόνα... 'Ηλιος κατ' απαίτηση. Φως ανάλογα με το ωράριο. Ημέρα με διακόπτη. Όλες τις άλλες ώρες είναι σε εργασίες μέσα στο σώμα της Σελήνης.

«Στη γη της Σελήνης» είπε, και ένιωσα ένα ρίγος — σαν να διορθώνει κάτι ήδη αυτόνομο γι' αυτόν.

Τα μηχανήματα σκάβουν τρύπες, πλατέματα, αργότερα διαδρόμους και δωμάτια. Εκείνος και η ομάδα του — «Η ομάδα των Τεχνικών και εσωτερικών διαδικασιών» — χειρίζονται τα μηχανήματα που τοποθετούν τα τοιχία. Το υλικό έρχεται έτοιμο, είπε. Δεν ξέρει τι είναι, μόνο ότι είναι δυνατό, σχεδόν άθραυστο. Αν αλλάξει το σχέδιο, το αφαιρούν και βάζουν άλλο, σαν να αλλάζεις ένα κομμάτι LEGO.

Εγώ προσπαθούσα να φανταστώ το μέγεθος— και δεν μπορούσα. Ήταν σαν να ακούω έναν άνθρωπο που μιλά για κάτι *συννηθισμένο* που θα έπρεπε να είναι αδύνατο.

Είπε, ότι θα χτίσουν τέσσερις θόλους, έναν κεντρικό—ο μεγαλύτερος—και τρεις μικρότερους γύρω του. Τώρα είναι στον πρώτο. Είναι σχεδόν έτοιμος.

Η ομάδα του είχε αρχίσει να στερεώνει τον διάδρομο που θα ένωνε τον θόλο Νο 2 στα τριακόσια μέτρα.

Η φωνή του έγινε πιο σιγανή, σαν να μιλούσε για κάποιο μυστικό που δεν ήξερε αν επιτρέπεται να πει:

«Εμείς, η ομάδα μου... μια από τις πολλές... ασχολούμαστε με τα τσιμέντα — έτσι το λέμε εδώ στη Γη.»

Τον άκουσα να γελάει μ' ένα γέλιο χωρίς χαρά.

«Άλλες ομάδες στη σφράγιση, άλλες στα καλώδια, άλλες... άλλες. Δεν ξέρω πόσες διαφορετικές υπάρχουν. Μας απαγορεύουν να αναφερόμαστε στη δουλειά της ομάδας μας. Σοβαρό παράπτωμα να πεις σε κάποιον που δεν ανήκει στην ομάδα σου πόσα άτομα είστε ή το όνομα ενός μέλους. Κανείς μας δεν έχει το «Γήινο όνομα.»

Εδώ σταμάτησε. Σήκωσε το ποτήρι και ήπие μια βαθιά γουλιά από το... ένατο.

Ο πάγος κουδούνισε σαν καμπανάκι. Μαζί του κουδούνισε κι η λογική μου.

«Εσάς πώς σας λένε;» ρώτησα — δεν ξέρω αν ήθελα στ' αλήθεια να ακούσω την απάντηση.

Γύρισε προς εμένα με βλέμμα μισό-ζαλισμένο, μισό-διαυγές.

«**Εμένα με λένε «Καθ'ομοίωσιν»** Έτσι με φωνάζουν.

Εσένα, νεαρέ, πώς να σε λέμε;»

Και εκεί, παράλογα ως άνθρωπος αλλά απολύτως λογικά μέσα στο μυαλό της στιγμής, σκέφτηκα:

Αν παίζει αυτό το παιχνίδι, θα παίξω και εγώ.

«Εφόσον εσάς σας φωνάζουν «Καθ'ομοίωσιν»... κάτι αντίστοιχο πρέπει να έχω κι εγώ, σωστά;»

«Σωστά, νεαρέ... Χμ. Ο Άγιος είναι πιασμένο — από την πόλη. Θα σε λέω... Όσιο.»

Με βάφτισε

Όσιο

Έτσι απλά. Με μια λέξη που με έκανε να ανατριχιάσω χωρίς να ξέρω γιατί.

Αναστέναξε.

«Σου λέω, είχε αρχίσει ο διάδρομος... αλλά μας πήγαν αλλού. Στην πίσω πλευρά. Άλλα έργα εκεί.»

Έγειρε πίσω, κοίταξε ψηλά, σαν να προσπαθούσε να θυμηθεί χρώματα που -ίσως- δεν υπάρχουν εδώ.

«Ήδη οι δύο θόλοι που μπορούσαμε να δούμε πλησιάζοντας... είχαν το διπλάσιο μέγεθος ο καθένας από τον κεντρικό. Τον δικό μας.»

— «Δηλαδή... ο δικός σας πώς ήταν; Πείτε μου κάτι να σχηματίσω μια ιδέα.»

Δεν ξέρω γιατί ρώτησα. Ίσως από περιέργεια, ίσως επειδή μια μικρή φωνή μέσα μου είχε αρχίσει να πιστεύει ότι όλα αυτά... μπορεί και να είχαν μια δόση αλήθειας.

Εκείνος έβγαλε έναν αναστεναγμό σαν άνθρωπος που κουβαλάει μνήμη πολλών περισσότερων χρόνων απ' όσους δείχνει.

— «Όπως σου είπα... χτίζαμε για επιστημονικούς σκοπούς. Έτσι μας είπαν. Τρία υπόγεια επίπεδα, όπως θα 'κανες κι εδώ στη Γη, μόνο που εκεί κάτω κάθε μέτρο βάθους μετράει αλλιώς. Τριάντα μέτρα πιο κάτω το καθένα από το προηγούμενο.»

Στο τρίτο επίπεδο οι κοιτώνες, όλα τα απαραίτητα για να θυμάται κανείς ότι ζει. Πιο κάτω, ναι υπάρχει «πιο κάτω», αποθήκες, δεξαμενές, συστήματα υποστήριξης. Μια ολόκληρη εντερική γραμμή και στην κορφή ο θόλος.

Κι όλα αυτά... για έναν λόγο: την ακτινοβολία.

Εκεί πάνω, η κοσμική ακτινοβολία δεν είναι θεωρία των βιβλίων. Είναι βροχή αθέατη, συνεχής, ένα αμείλικτο χαλάζι από πρωτόνια και βαρέα ιόντα που χτυπούν το σώμα χωρίς να ζητούν άδεια. Χωρίς ατμόσφαιρα, χωρίς μαγνητικό πεδίο. Είμαστε γυμνοί.

Γι' αυτό χτίζαμε βαθιά.

Το έδαφος, όσο ξερό κι αν είναι, γίνεται ασπίδα. Στα τριάντα

μέτρα πέτρας, η ένταση πέφτει δραματικά. Στα εξήντα, αρχίζεις να νιώθεις ασφαλής. Στα ενενήντα... σχεδόν ξεχνάς πως έξω ο χώρος σε βομβαρδίζει με ό,τι έχει περισσέψει από τη γέννηση των άστρων.

Και σαν να μην έφτανε αυτό, έχει και τις πέτρες. Μικροσκοπικά θραύσματα, λεπτά όσο κόκκοι άμμου, μα ταξιθεύουν με ταχύτητες που σου ραγίζουν τη στολή σαν να 'ναι τσόφλι αυγού. Δεν τις βλέπεις να πέφτουν· ούτε τις ακούς. Νιώθεις το «τικ», μετά άλλο ένα «τικ», σαν βροχή πάνω σε τσίγκο — μόνο που εκεί, κάθε «τικ» μπορεί να σε τρυπήσει.

Γι' αυτό χτίζαμε βαθιά. Για να μπορούν να ζήσουν οι άνθρωποι.

— «Καταλαβαίνω;»

Όχι, δεν καταλαβαίνω τίποτα. Αλλά κούνησα το κεφάλι σαν να άκουγα μια καθημερινή ιστορία από οικοδομή.

— Τα δύο πάνω ήταν εργαστήρια. Στην επιφάνεια... ο χώρος αναψυχής. Η παραλία, όπως την ονομάσαμε. Μου φαίνεται πως είναι πάνω από έξη χιλιάδες μέτρα. Θα φιλοξενεί τα 1.500 άτομα της βάσης.

1.500 άτομα κάτω από γυάλινη παραλία...

Τον άφησα να συνεχίσει — φοβήθηκα πως αν τον διακόψω θα ξυπνούσε απότομα αυτό το παράξενο ξόρκι που είχε πέσει πάνω μας.

— Έχει προστασία από ακτινοβολίες... και άλλα επιστημονικά. Μπορώ να σε διαβεβαιώσω — μπορείς να ανέβεις πάνω στα παράθυρά της. Αντέχουν. Ανάμεσα στα τζάμια έχει νερό.

Έριξε μια ματιά στο ποτήρι του.

— Μη με ρωτάς τι είδος τζάμια και τι νερό. Εγώ είμαι ομάδα «Τεχνικών Εξωτερικών και Εσωτερικών Διεργασιών».

Ξαφνικά μου φάνηκε αστείο. Όλο το σύμπαν, η Σελήνη, οι θόλοι, τα εργαστήρια και ένας άνθρωπος που αυτοσυστήνεται σαν παρατηρητής...

Κι όμως το είπε με την οικειότητα ενός επαγγέλματος που ασκεί δεκαετίες.

— Δυο τέρμινα πίσω. Πριν δεκαοχτώ μήνες είχε ολοκληρωθεί ο κεντρικός. Κάθε βδομάδα μαζευόμασταν στον θόλο. «Εξύψωσης του ηθικού», όπως μας λέγανε. Πρέπει, λέει, να ξέρουμε την πρόοδο των εργασιών. Και πόσο σημαντικοί είμαστε.

Τον είδα να ανασηκώνει τα φρύδια. Μια μικρή ειρωνεία, σαν να σατίριζε ο ίδιος τον εαυτό του εκείνων των ημερών.

— «Αυτό θυμάμαι από τις «ενημερώσεις προόδου των εργασιών.»

Έκανε τα δάχτυλα εισαγωγικά στον αέρα.

Εμείς... η ομάδα μου... είμαστε συνηθισμένοι στο σκάφανδρο.

Τη στολή του αστροναύτη. Εκεί κάτω δεν τη φοράς — σε φοράει. Σε κρατάει ζωντανό, σε κρατάει ήρεμο, σε κρατάει δικό της. Κι όταν τη βγάλεις, νιώθεις σαν να σε ξεκουμπώνουν από την ίδια σου την ύπαρξη.

Σκάβαμε τα τούνελ με το «σαλίγκαρο». Μηχανή αργή, σαν γιγαντιαίο τρυπάνι που προχωράει τρώγοντας πέτρα χιλιοστό-χιλιοστό. Στη Σελήνη, χωρίς αέρα, δεν υπάρχει ήχος. Ό,τι «ακούς» το νιώθεις μόνο μέσα από τα κόκαλα σου, μέσω των κραδασμών που περνούν από το

σκάφανδρο. Κάθε ώθηση του μηχανήματος ήταν σαν να σου χτυπάει κάποιος την πλάτη από μακριά.

Τα τούνελ... ήταν παράξενα από την αρχή.

Λες και δεν υπήρχε λόγος να είναι τόσο φαρδιά.

Μας έλεγαν ότι χρειάζονται μεγάλες στοές για τα οχήματα, για τα φορτία, για λόγους ασφαλείας. Μα εσύ κι εγώ ξέρουμε πως τα ψέματα, όταν τα ακούς στη σελήνη, ακούγονται πιο καθαρά. Η σιωπή δεν τους αφήνει χώρο να κρυφτούν.

Τρεις κύριες στοές, από έξι επίπεδα βάθος, όλες να επικοινωνούν μεταξύ τους. Εναλλακτικές διαδρομές «για έκτακτη ανάγκη», έτσι το έθεταν. Όμως ένα τούνελ που χωράει τρία ρόβερ παράλληλα δεν μοιάζει φτιαγμένο για εκκένωση. Μοιάζει φτιαγμένο για... μετακίνηση. Κάτι μεγαλύτερο από εμάς.

Εργαζόμασταν μέσα στα «λαγούμια» που άνοιγαν οι μηχανές. Η πέτρα ήταν στεγνή, φυσικά — στη Σελήνη ούτε σταγόνα υγρασίας δεν υπάρχει. Όμως η υφή... η υφή δεν ήταν σαν τίποτα που είχε δει ανθρώπινο μάτι. Λεία, σαν γυαλισμένο μέταλλο σε μερικά σημεία. Σαν να μην την έσκαβε το τρυπάνι, αλλά σαν να... αποκαλυπτόταν.

Και όσο βαθύτερα κατεβαίναμε, τόσο ένιωθα κάτι περίεργο. Οι κραδασμοί άλλαζαν. Όχι σαν ήχος — δεν υπάρχει ήχος — αλλά σαν παλμός. Σαν ρυθμός. Σαν να έτρεμε το έδαφος αδιόρατα κάτω από τις μπότες, χωρίς να υπάρχει καμία πηγή.

Και οι στοές... σου το λέω κι ας ακουστεί αλλόκοτο... μου έδιναν την εντύπωση πως μεγάλωναν μόνες τους. Όχι πολύ.

Λίγο. Όσο χρειάζεται για να σε κάνει να αναρωτηθείς αν θυμάσαι καλά το μέγεθος της προηγούμενης βάρδιας.

Σπάνια βγαίναμε στην επιφάνεια. Μας το απέτρεπαν — «επικίνδυνη ακτινοβολία», έλεγαν. Εκεί κάτω, στην ησυχία των στοών, μετράγαμε τον χρόνο όχι με το φως... αλλά με τους παλμούς των μηχανημάτων και τις αναλαμπές των ενδείξεων στο κράνος μας.

Και κάπου ανάμεσα στις σκιές, στις φαρδιές σήραγγες, στην απόλυτη σιωπή... ένιωθες πως δεν είσαι μόνος.

Στα πρόσωπά μας έπεσε το φως. Εγώ έβλεπα τη θάλασσα, αυτός... έβλεπε μάλλον κάτι άλλο, κάτι πολύ πιο μακριά.

— Μετά την τελευταία ενημέρωση... ο επικεφαλής, ο «Κόκορας⁶»...

Γέλασα χωρίς να θέλω.

...μας είπε ότι βγαίνουμε έξω για σκούπισμα.

— «Τι; δεν άντεξα. Δηλαδή βγήκατε έξω να σκουπίσετε τη σκόνη; Λερώνετε το παρκέ;»

Το γέλιο μου βγήκε στραβό, αμήχανο. Έπαιζα το παιχνίδι του, το ήξερα.

Κι εκείνος το ήξερε επίσης.

— «Σοβαρότης μηδέν...» μου είπε, αλλά το χαμόγελό του ήταν ζεστό.

Κατέβασε άλλη μια ρουφηξιά. Μάλλον νερό απ' τον λιωμένο πάγο στο ποτήρι.

⁶ Στρατηγός στο αξίωμα. Εμείς θα τον λέμε Κόκορα.

— «Όχι.» Ξαναείπε. «Στον θόλο είχε κατακαθίσει σκόνη. Τη σήκωναν τα πλοία που φέρνανε τα υλικά... και μετά που φεύγανε για να γυρίσουν πίσω.»

Κάτι μέσα μου σκίρτησε, σαν να αναπήδησε η λογική μου σε χαμηλή βαρύτητα.

— «Δηλαδή... ήδη χρησιμοποιούν διαστημόπλοια που πάνε κι έρχονται στη Σελήνη;»

Με κοίταξε λοξά, σαν να ήμουν παιδί που μόλις κατάλαβε ότι ο Άγιος Βασίλης δεν έρχεται απ' την καμινάδα αλλά από τον διάδρομο.

— «Ε, τι νόμιζες; Στα παιχνίδια του '67 μείνανε; Πάνε κι έρχονται. Στη βάρδια μου έχω δει και δύο να έρχονται μαζί.»

Κατάπια αργά. Πολύ αργά.

—« Είπαμε... αυτά που ξέρετε είναι για την τηλεόραση. Έγειρε μπροστά και χαμήλωσε τη φωνή:
Η ομάδα μου όλη είναι τώρα για αποθεραπεία.»

Ήταν η πρώτη φορά που η φωνή του ράγισε.
Ο τόνος εκείνος... που δεν ανήκει σε ιστορίες για να εντυπωσιάσεις.
Ανήκει σε αναμνήσεις που δεν ξεφορτώνεσαι.

— «Είμαστε δεκαέξι...» ψιθύρισε.
Και για μια στιγμή ο αριθμός έμοιασε βαρύτερος από όλη τη σεληνιακή σκόνη.

— «Ένας-ένας θα ανέβει; Ανεβαίνουμε... μια ενδιάμεση στάση στον σταθμό για προσαρμογή... μετά Σελήνη έξι μήνες... μετά πίσω. Μια άλλη επταήμερη στάση στον

σταθμό... για προσαρμογή... και κάτω στη μάνα Γη. Πολλές ομάδες μαζί».

Σταμάτησε. Πήρε ανάσα.

Δεν είπε πόσες.

Έριξε μια ματιά στο κενό, σαν να προσπαθούσε να ξαναδεί τη σκηνή.

Είχα μείνει με το στόμα ανοιχτό και... δεν ρώτησα. Παρότι... παίζω το παιχνίδι του

Με κοίταξε μ' ένα βλέμμα που αναμείγνυε παιδί και κουρασμένο άνθρωπο μαζί.

Μα ο διαστημικός σταθμός είναι μικρός, πέντε-έξι άτομα χωρά. Τουλάχιστον έτσι μας έχουν πει.

Όσιε, πολύ τηλεόραση βλέπεις. Ο σταθμός είναι σε τροχιά στη Σελήνη και δεν είναι μικρός, μόνο η ομάδα μου είναι δεκαέξι, καταλαβαίνεις τι λέω; Η προσαρμογή απαιτεί δύο ημέρες μέσα στο μηχάνημα... μας κοιμίζουν, δεν ξέρω τι κάνουν. Το μόνο σίγουρο είναι ότι με το ξύπνημα—αφού περάσει το πρώτο κύμα ναυτίας—νιώθεις λες και σε έχουν φτιάξει απ' την αρχή. Λες και σε έχουν ρυθμίσει σε μια άλλη συχνότητα.

Δεν πρόλαβα να ρωτήσω κάτι παραπάνω. Έκανε νεύμα στο σερβιτόρο.

«Τι επιθυμεί ο κύριος;»

Έβγαλε ένα εκατό ευρώ, το άπλωσε σαν να ήταν κάτι συνηθισμένο, σαν να πλήρωνε το καθημερινό του νερό. «Φτάνει;» ρώτησε σχεδόν αδιάφορα.

— «Περιμένετε να φέρω τα ρέστα.»

— «Καλά είμαστε», απάντησε.

Μετά γύρισε προς εμένα, το βλέμμα του σκοτεινό,
κουρασμένο και ξαφνικά αλλόκοτα διαυγές.

«Νεαρέ... αύριο πάλι. Εδώ μ' αρέσει, είναι ήσυχα. Έχει το
ηλιοβασίλεμα. Άμα κάτι σου λείπει, το εκτιμάς...»

Σηκώθηκε χωρίς να βιάζεται, αλλά και χωρίς να διστάζει. Και
καθώς βάδιζε προς τον δρόμο, σηκώθηκαν κι άλλοι. Σχεδόν
όλες οι παρέες από τα διπλανά τραπέζια. Κάποιοι άφησαν
λεφτά όπως-όπως στο τραπέζι, άλλοι μόνο που δεν
παραπάτησαν πάνω σε καρέκλες για να φύγουν γρήγορα.

Σε χρόνο dt άδειασε το ΚΑΦΕ ΜΑΡΙΝΑ.

Κι εγώ έμεινα να κοιτάζω το τραπεζάκι μας, το ποτήρι του
που είχε μείνει μισό, κι εκείνο το περίεργο ίχνος σκόνης.
Ασημένια χνουδία, πάνω στο μπράτσο της καρέκλας του.

Δεν τόλμησα να το αγγίξω.

***Ή αυτοί όλοι ξέρουν κάτι που εγώ δεν ξέρω... ή εγώ μόλις
μπήκα σε μια ιστορία που δεν είμαι καθόλου σίγουρος ότι
μπορώ να διαχειριστώ.***

■ ημέρωσε ο Θεός τη μέρα του. Τετάρτη. Ο πρωινός
■ ήλιος υποσχόταν άλλη μια ζεστή, ακόμη, μέρα. Εγώ
■ περίμενα το απόγευμα. Δεν είχε νόημα να κρυφτώ·
θα πήγαινα στο καφέ, να συνεχίσω το παιχνίδι. Ή μάλλον...
να δω αν το παιχνίδι θα συνέχιζε εμένα.

Το απογευματινό τμήμα πληροφορικής τέλειωνε στις 7.
Τελευταίες αναπληρώσεις πριν τις διακοπές. Το τελευταίο
δίδωρο ήταν πάντα δύσκολο. Όσο ανέβαινε η θερμοκρασία,
τόσο ανέβαιναν και οι διαπραγματεύσεις των μαθητών.

«Κύριε, να σχολάσουμε νωρίτερα;»

«Το ξέρετε καλά πως δεν μπορούμε. Το σχολείο έχει
κανόνες.»

— «Κι εσείς θέλετε να πάτε για καφέ!»

— «Μετά τις 7», είπα. «Και τι το 'θελα...»

Τότε άρχισαν:

— «Κύριε πού θα πάτε;»

— «Κύριε, να πάτε εκεί ...!»

— «Πες μας, κύριε!»

Αχ, η νιότη... να θες να κρατήσεις μυστικό και να σου
κάνουν ανάκριση κανονική.

«Να το πάρει το ποτάμι: στο ΜΑΡΙΝΑ.»

Γέλια.

«Στο Μαρίνα, κύριε; Μα εκεί πάει η Γερουσία! Τέτοια ώρα
δεν βρίσκεις τραπέζι. Όλα πιασμένα! Να πάτε στο...»

Και άρχισαν να απαριθμούν στέκια που μύριζαν καλοκαίρι,
μουσική και νιάτα.

— «Εγώ έχω *reserve*.»

Αυτή η λέξη τους αποτελείωσε.

Και είχα την κρυφή ελπίδα... πως ο «Καθ'ομοίωσιν» θα ήταν εκεί. Μόνος. Να αγναντεύει το ηλιοβασίλεμα, σαν να περίμενε κάποιον που δεν τολμούσε να ονομάσει.

Πράγματι. Όλα τα τραπέζια κατειλημμένα. Και εκείνος μπροστά. Ακίνητος, όπως το χθες — σαν να είχε κρατήσει θέση και για μένα.

Περπάτησα νωχελικά, δήτην αδιάφορα. Έψαχνα, τάχα, τραπέζι. Και στάθηκα δίπλα του.

— «Καλησπέρα.»

Χωρίς να γυρίσει, είπε: «Κάθισε. Να δούμε τον ήλιο. Πρέπει να το στερηθείς για να το εκτιμήσεις. Άμα δεν το χάσεις... δεν το εκτιμάς.»

— «Τι έχετε χάσει;» ρώτησα.

— «Το πορτοκαλί του ήλιου.»

Κοίταξα. Είχε δίκιο. Ο δίσκος έσταζε πορτοκάλι πάνω από τα δυτικά βουνά.

— «Εκεί πάνω», συνέχισε, «βλέπεις ή δεν βλέπεις ήλιο. Υποχρεωτικά η ομάδα όλη σύσσωμη, σου το είπα, όπου πάμε, πάμε όλοι μαζί. Υποχρεωτικά κάνει “διακοπές” στην παραλία. Να δει ήλιο. Κάνει καλό στην ψυχική υγεία, λένε. Πολλά μάθαμε στην εκπαίδευση. Και τούτο μεταξύ άλλων. Αυτοί ξέρουν.»

Ένιωθα σαν να μετείχα σε εξομολόγηση που δεν μου αναλογούσε. Γιατί εγώ; Γιατί τόσα σε μένα;

Το «ίδιο», το ποτήρι ήταν ήδη άδειο. Ο σερβιτόρος πλησίασε.

— «Τι θα πάρει ο κύριος;»

— «Φραπέ σκέτο, παρακαλώ.»

Ο «Καθ'ομοίωσιν» έγνεψε να το επαναλάβει. Σαν να έλεγε: «Και φέρε κι άλλο.»

—«Είναι... το κάτι άλλο», είπε. «Εκεί πάνω δεν επιτρέπεται το ποτό. Μόνο νερό. Κάτι αναψυκτικά — ο Θεός να τα κάνει αναψυκτικά. Και πώς να τα πιείς; Ζουλιγμένη σακούλα για να βγει η γλίτσα, να ξεδιψάσεις μια ιδέα. Με προσοχή, μη φύγει καμιά μπαλίτσα και γίνει ζελέ στα μαλλιά.»
«Πφ... άμα δε χάσεις, δεν εκτιμάς.»

Έριξα ερώτηση για να συνεχίσω το παιχνίδι. Ή για να μην τελειώσει.

—«Βγαίνατε έξω, δε βγαίνατε; Μου είπατε ότι πήγατε για σκούπισμα.»

—«Ναι», είπε. «Ο Κόκορας είπε ότι μας ανέθεσαν την εξωτερική... πώς να το πω... περιποίηση, λόγω εξοικείωσης με τη στολή. Ευκολάκι, λέει. Θα σκουπίζαμε τη σκόνη από τα τζάμια του θόλου. Ξέρεις... η μικρή βαρύτητα βοηθά στο σκαρφάλωμα. Και οι μαγνήτες στα παπούτσια... έξυπνα παπούτσια. Νιώθουν το βήμα. Κολλάνε, ξεκολλάνε. Να μη χοροπηδάμε σαν μπαλάκια μέσα στους διαδρόμους· να περπατάμε σαν να είμαστε στη Γη.»

Η εικόνα μου φάνηκε αστεία και τρομακτική μαζί.

Από τον θάλαμο εξόδου μπήκαμε στο ρόβερ και πήγαμε στην άκρη του θόλου. Εκεί ξεκινούσε η πρόσβαση στην εξωτερική επιφάνεια. Από το κιβώτιο στο ρόβερ πήρα μια "σκούπα". Από την κορφή ξεκινούσαμε. Ανά δύο πιάναμε ένα παράθυρο. Σπρώχναμε τη σκόνη κάτω και μετά στο επόμενο. Όταν μαζευόταν αρκετή, τη βάζαμε σε σακούλες.

Δούλευαν κι άλλες ομάδες. Από τις άλλες πλευρές. Και όλοι τραβούσαμε την κατηφόρα μας...»

Σταμάτησε λίγο, σαν να θυμόταν κάτι που δεν ήθελε.

Τέσσερις μέρες μας πήρε. Κάναμε κι ένα διάλειμμα. Τι διάλειμμα δηλαδή... μια ανάσα. Βαρύ το σκάφανδρο. Η μικρή βαρύτητα βοηθά αλλά... η ηλικία περασμένη. Βλέπεις γένια άσπρα. Μαλλιά λίγα. Το άσπρο κυριαρχεί.

— «Τα άσπρα μαλλιά στην κεφαλή... τη γνώση έχουν, είπα χαμογελώντας.»

Κούνησε το κεφάλι.

—«Μπερμπάντη... άλλο θες να πεις, αλλά ας είναι. Εκεί πάνω δεν έχει τέτοια. Πέρασαν τα χρόνια.»

Ο σερβιτόρος ακούμπησε το ποτήρι με τον φραπέ μπροστά μου και ένα «ίδιο» μπροστά από τον «φίλο μου». Έφυγε βιαστικά, λες και τον κυνηγούσαν οι λέξεις που δεν θέλαμε να πούμε δυνατά.

Δεν έχουμε φτάσει ακόμη στο όριο των "ίδιων", σκέφτηκα. Κακό σημάδι όταν τα ποτά γίνονται πιο πολλά από τις απαντήσεις.

Αποκτήσαμε νέα ειδικότητα, είπε.

Πήρε μια βαθιά γουλιά — περισσότερο τελετουργική παρά διψασμένη. «Μια φορά τον μήνα όλες οι ομάδες μαζευόμασταν στην κορφή του θόλου. Κι από 'κει... ο καθένας έπαιρνε την κατηφόρα του. Κυριολεκτικά.»

—«Τι κατηφόρα;»

—«Τη δική του. Για σκούπισμα», είπε με ύφος που έλεγε *μη γελάσεις*, αλλά και *σε προκαλώ να γελάσεις ταυτόχρονα*.

— «Γεμίσαμε σακούλες. Στο πέρασμά μας δεν έμενε ίχνος σκόνης.»

Έγειρε προς το μέρος μου, σαν να μου εκμυστηρευόταν κρατικό μυστικό.

«Οι σκούπες μας... παχιές, χνουδάτες. Μαζεύανε την σκόνη σαν να τη ρουφούσε μαύρη τρύπα. Και μετά—κλικ!—το κουμπάκι. Κι ένα αόρατο χέρι την άφηνε ελεύθερη στις σακούλες. Κόκκος δεν έμενε πάνω. Τεχνολογία, λέει. Εγώ τη λέω μαγεία που την πληρώνουν οι φορολογούμενοι.»

Χαμογέλασα. Εκείνος όχι.

Ίσως είχε ξεχάσει πώς γίνεται. Ίσως δεν έπρεπε να χαμογελάω.

Πολλές φορές, συνέχισε, «ανάμεσα σε δυο διαδρομές, μέναμε λίγο στην κορφή για μια ανάσα. Λέμε 'ανάσα', τρόπος του λέγειν... εκεί πάνω ανασαίνει μόνο η στολή σου. Εσύ απλώς κουνιέσαι μέσα της.»

Έβγαλε ένα μικρό αναστεναγμό, σαν να θυμόταν κάτι πολύ όμορφο ή πολύ τρομακτικό. Με τη Σελήνη, αυτά τα δύο μπερδεύονται εύκολα.

Ήταν ωραίο θέαμα, είπε χαμηλά. «Να βλέπεις τα πλοία να έρχονται... να ανάβουν τις μηχανές... να φεύγουν πάλι. Κι ο... πελάτης μας—η σκόνη—να σηκώνεται, να έρχεται σε μας, σαν να μας έκανε χαιρετούρα από μακριά.»

Γέλασε μόνο με τα μάτια.

Και στο βάθος... είπε και σήκωσε το βλέμμα προς τον μαύρο ορίζοντα, εκεί όπου η Γη αιωρείται σαν ψυχρό υπόμνημα. «...η Γη. Μικρή. Γαλάζια. Κρεμασμένη πάνω απ' τη σκόνη,

σαν να σου κάνει νόημα. Μονάχα που εμένα... δεν με τραβάει πια πίσω της. Έφυγα για λόγους μικρούς — γελοίους σχεδόν — και εκεί πάνω βρήκα πράγματα πολύ μεγαλύτερα από μένα.»

Σταμάτησε για μια στιγμή, σαν να πρόσεχε κάτι πίσω του. Δεν ακούγεται τίποτα στη Σελήνη, μα υπάρχει ο άλλος ήχος — ο ψίθυρος των κινήσεων στις παρυφές της προσοχής σου.

—Ξέρουν πως δεν πρέπει να με πλησιάζουν πολλοί. Καλύτερα έτσι. Οι δεκαέξι... οι ομάδες που αλλάζουν βάρδια γύρω μου... με προσέχουν. Δεν τους το ζήτησα. Κανείς δεν το ζητάει. Μα εδώ... μετά από όσα συνέβησαν... κάποιος πρέπει να βλέπουν ποιος πλησιάζει και γιατί.

Έσκυψε ελαφρά, σαν να μην ήθελε να φύγει η σκέψη από τα χείλη του.

«Κάτι έγινε εδώ κάτω από το χώμα και τις πέτρες. Κάτι που δεν μπορώ να πω ακόμα. Ίσως γιατί ούτε εγώ το 'χω καταλάβει πλήρως. Ξέρω μόνο τούτο: η Γη από ψηλά μπορεί να μοιάζει γλυκιά... μα εγώ δεν βιάζομαι να τη δω από κοντά. Όχι τώρα. Όχι μετά από αυτά.»

Η περιέργειά μου είχε χτυπήσει κόκκινο.

Το είχα πάρει σαν αστείο στην αρχή, ωραίο παιχνίδι ρόλων ανάμεσα σε καφέδες και κουβέντες. Αλλά σιγά σιγά... δεν ήταν πια παιχνίδι. Μύριζε ταινία επιστημονικής φαντασίας. Μύριζε μυστικά. Και μύριζε *αληθινό*.

Πού να τα πεις να σε πιστέψουν;

Ρούφηξε το υπόλοιπο «ίδιο» μονορούφι και έκανε νόημα στον σερβιτόρο για επόμενο. «Όπως πάμε», σκέφτηκα, «θα τα πιάσουμε τα εννιά και σήμερα».

Τη ζωή πρέπει να τη ρουφάς όσο την έχεις, αυτό τουλάχιστον δεν χρειαζόταν καμία εξήγηση.

Εγώ ρουφούσα τον φραπέ και έκανα μπουρμπουλήθρες στο ποτήρι, να δείχνω τάχα χαλαρός — λες και δεν έπαιρνα στα σοβαρά αυτά που έλεγε. Αλλά το μυαλό μου χτυπούσε σαν συναγερμός: Μη με παιδεύεις άλλο. Πες τη συνέχεια. Πες τι έγινε μετά.

— «Να τολμήσω να ρωτήσω... τι μετέφεραν τα διαστημόπλοια;»
Δεν άντεξα. Ξέφυγε.

Σήκωσε το φρύδι του.

—«Είπαμε... κανείς δεν ανακατεύεται στις δουλειές των άλλων. Εμείς μόνο σκάψιμο, τσιμέντα και... σκούπισμα. Σταμάτησε, στράβωσε λίγο το στόμα, σαν να ήθελε να γελάσει και να βλαστημήσει ταυτόχρονα.
Αχ αυτό το σκούπισμα... Το σκούπισμα φταίει για όλα. Σε καλό μας βγήκε όμως.»

Έγνεψε σαν να μην ήθελε να χαθεί σε λεπτομέρειες και συνέχισε:

Ε! Είχαμε συνηθίσει τον ρυθμό μας. Όσπου μια μέρα... Όχι «μέρα». Εκεί πάνω δε βγαίνει ο ήλιος να σου κάνει χάρες. Το ρολόι κάνει κουμάντο.

Στην ενημέρωση, θα την έλεγα «πρωινή», αλλά αυτά ισχύουν μόνο στη Γη, ο κόκορας μας είπε να τα μαζέψουμε. Μόνο τα προσωπικά μας. Όλα τα άλλα μένουν. «Εκεί που θα πάμε θα σας δώσουν άλλα», είπε.
Ο τόνος του... δεν σήκωνε ερωτήσεις.

Στοιχισμένοι στη σήραγγα εξόδου. Μπροστά ο κόκορας, πίσω εμείς σε οκτώ δυάδες.

Σαν παρατημένο φορτίο στη μέση του διαδρόμου, να περιμένουμε το ρόβερ.

Τα «υπάρχοντά μας» έπρεπε να μπουν στα κιβώτια που περίμεναν παραδίπλα. Εγώ πρώτη φορά έβλεπα τέτοια τεχνολογία: στεκόσουν μπροστά και αν ήταν το δικό σου, άνοιγε μόνο του, μόλις έκανες πίσω, έκλεινε.

Χωρίς θόρυβο — όπως όλα πάνω στη Σελήνη.

Το ρόβερ που ήρθε... δεν έμοιαζε με όσα είχαμε ξαναδεί. Παρά τη στολή, τα καθίσματα είχαν άνεση. Ακόμα και ο κόκορας δεν πήγε μπροστά στους οδηγούς όπως συνήθιζε. Κάθισε στη θέση ασφαλείας, σαν αεροσυνοδός σε αεροπλάνο.

Και για πρώτη φορά, ένα αυτόνομο σύστημα φόρτωσε τα κιβώτια μας χωρίς άνθρωπο να τα ακουμπήσει.

Ένα ελαφρύ τράνταγμα στην εκκίνηση — και φύγαμε. Προς κατεύθυνση που δεν είχαμε ξαναδεί. Ούτε σε σκαρίφημα.

Ο κόκορας πήρε το χειροτηλέφωνο της εσωτερικής επικοινωνίας. Πολύ εξοικειωμένος, σα να το χειριζόταν χρόνια.

Η φωνή του ήταν σταθερή. Ψυχρή.

— Πάμε στη σκοτεινή πλευρά της Σελήνης.

Η ομάδα... δεν θα επιστρέψει ποτέ στην παλιά βάση.

Ανήκουμε πλέον σε νέο διοικητικό κέντρο. Πρωτόκολλα αυστηρά.

Πολύ αυστηρά. Εχεμύθεια.

Απαγορεύεται οποιαδήποτε επαφή με άλλες ομάδες.

Ο θόλος που θα μας αναλογεί έχει συγκεκριμένο χρονικό

όριο παραμονής.

Από εδώ και πέρα... εκτέλεση μόνο της «οδηγίας» που θα σας δίνεται.

Δεν είπε «εντολή». Το παρατήρησα κι εγώ.

Ήταν ευγενικός. Πολύ ευγενικός για τα δεδομένα του.

Τη στιγμή που ρούφηξε άλλη μία γουλιά ουίσκι, βρήκα την ευκαιρία:

— *Δεν ρωτήσατε πού πάτε; Τι θα κάνετε εκεί;*

Το βλέμμα του σκοτεινίασε, όχι απειλητικά, αλλά σαν να ξανακοίταζε κάτι που μόνο εκείνος είχε δει.

Κάτι που δεν χωρούσε σε απλές λέξεις.

Στο βλέμμα του φάνηκε για μια στιγμή να χάνει τη συγκέντρωσή του. Κοίταξε προς το πάτωμα, χαμήλωσε τη φωνή του, σαν να συζητούσε με τον ίδιο του τον εαυτό.

— «Έλα, πρέπει να πάω στην τουαλέτα...», είπε τελικά. «Το πολύ ουίσκι είχε αποτελέσματα στην κύστη.»

Σηκώθηκε και χάθηκε πίσω από τη διαχωριστική κουρτίνα, αφήνοντάς με μόνο με τις σκέψεις μου και τον φραπέ μου.

Δεν θα έλεγα ότι με πείραζε η αναμονή. Αντίθετα, άνοιξε μια μικρή πόρτα στη φαντασία μου. Κοίταξα τη διπλανή παρέα που μιλούσε γαλλικά, γέλια και ήχοι που έμοιαζαν παράξενα στους αργούς μου ρυθμούς. Ξέρεις, χωρίς αέρα, χωρίς ήχους να ταξιδεύουν, οι συλλαβές φαινόταν να αιωρούνται σαν σκιά πάνω από τα ποτήρια.

Μπορούσα να παρατηρώ τις κινήσεις τους χωρίς να με προσέχουν. Τα χέρια τους, οι μικρές χειρονομίες, η ένταση όταν κάποιος τράβαγε μία κουβέντα. Ήταν σαν να παρακολουθούσα ένα έργο μικρογραφίας, κάθε λέξη, κάθε

γέλιο είχε τη δική του αργή, σχεδόν υγρή βαρύτητα στον χώρο.

Και τότε, ανάμεσα σε μια φράση που αναπήδησε στα δικά μου αυτιά μόνο, μου ήρθε η σκέψη: εκεί, στη σκοτεινή πλευρά της Σελήνης, δεν θα ήταν απλώς η νέα τους βάση ή οι αυστηρές οδηγίες που θα τους κρατούσαν δεμένους. Κάτι είχε ήδη συμβεί εκεί, κάτι που τον καθιστούσε απαραίτητο — και οι δεκαέξι γύρω του, οι «κρυφοί φύλακες», ήταν εκεί για να το διαφυλάξουν.

Επιστρέφοντας από την τουαλέτα, έσυρε την καρέκλα του, κι ο ήχος της με επανάφερε στην πραγματικότητα. Δεν έδειξε να νοιάζεται για τίποτα άλλο. Κάθισε απέναντί μου, σαν να εξομολογούνταν, και ξεκίνησε να μιλάει.

Καθώς πλησίαζα, δεν μπορούσα να μην παρατηρήσω το μέγεθος του θόλου μπροστά μας. Τουλάχιστον διπλάσιος από αυτόν που είχαμε χτίσει εμείς σε μέγεθος.

Όταν φτάσαμε, είδα κι άλλα ροβέρ εκεί, διάσπαρτα σαν μυρμήγκια σε μια φάση οργάνωσης. Σαράντα, πενήντα άτομα, όλοι ομάδες που θα αντικαθιστούσαμε αυτούς που θα επέστρεφαν πίσω στη Γη. Η πρώτη εντύπωση; Ποιότητα, τάξη, αλλά και ένα ανεξήγητο αίσθημα «κάτι παραπάνω συμβαίνει εδώ».

Μια εβδομάδα περάσαμε με την ομάδα που θα αντικαθιστούσαμε, μαθαίνοντας. Οι κουβέντες αυστηρά στα πλαίσια της εργασίας. Ούτε ένα «γεια σας». Η ατμόσφαιρα ήταν επαγγελματική μεν, αλλά βαριά.

Τα έργα εδώ ήταν πιο φαραωνικά, θα έλεγα — ένα μέγεθος Ηράκλειο με Σητεία. Το μέγεθος, η ακτινοβολία του θόλου, η κλίμακα των διαδρόμων, όλα έδειχναν ότι οι δημιουργοί

τους δεν αστειεύονταν. Κι εγώ, με την εμπειρία μου από τον πρώτο θόλο, ένιωθα να καταλαβαίνω πως ό,τι είχαμε ζήσει μέχρι τώρα στη Σελήνη ήταν απλώς η εισαγωγή σε κάτι πολύ μεγαλύτερο, πιο σκοτεινό, και εξίσου απαραίτητο.

Στρατιωτικές εγκαταστάσεις

Το ένιωθες πριν καν το καταλάβεις· από τον τρόπο που έστεκαν, από τις στολές με τα σιρίτια, από το περπάτημά τους που δεν άφηνε περιθώριο για παρεξήγηση. Εμείς... άλλο πράγμα. Εργάτες. «Τεχνικοί Εσωτερικών και Εξωτερικών Εργασιών».

Όσο ήμασταν εκτός σκάφανδρου, φορούσαμε την μπλε ολόσωμη φόρμα, κι από μέσα φαινόταν το λευκό φανελάκι – σημάδι πως, ναι, είμαστε ακόμα άνθρωποι και όχι εξαρτήματα.

Η αλυσίδα με τον αριθμό κρεμόταν στο στήθος μας, σαν ταμπέλα σκύλου. Τα ονόματα είχαν νόημα μόνο εντός ομάδας, έξω από αυτήν κανείς δεν μας μιλούσε κι εμείς δεν απευθυνόμασταν σε κανέναν. Απαγορευόταν αυστηρά.

Μέσα στις εγκαταστάσεις έκανε ζέστη. Μια ζέστη— τεχνητή, σωστή, απαραίτητη.

Η Τεχνολογία (με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα) φρόντιζε τα πάντα: ατμόσφαιρα, υγρασία, φωτισμό. Και ειδικά τον φωτισμό. Εδώ ξημέρωνε και βράδιαζε με βάση την ώρα. Μικρά φωτάκια–ψείρες άναβαν στους διαδρόμους όταν «έπεφτε η νύχτα».

Οι αισθητήρες ήξεραν κάθε στιγμή πού βρισκόμασταν. Αν κατευθυνόσουν κατά λάθος σε απαγορευμένη περιοχή, μια φωνή – απρόσωπη, απαλή, μα αδιαπραγμάτευτη – σου έλεγε τον αριθμό σου και την παράβαση.

Κανείς δεν δοκίμασε τα όρια του συστήματος.

Ο κόκορας μας το είχε πει καθαρά:

«Τα πρωτόκολλα είναι αυστηρά»

Μέχρι το τρίτο επίπεδο είχαμε πρόσβαση. Από εκεί και κάτω, εκεί που η Σελήνη έκρυβε τα μυστικά της, πήγαιναν μόνο οι επιστήμονες και οι μεγαλόσχημοι.

Στα δωμάτια... ναι, είχαμε ατομικό δωμάτιο. Μικρό, αλλά δικό μας. Με αισθητήρες που διάβαζαν τα ζωτικά σημεία, μην τυχόν και πάθει κανείς τίποτα εκεί που δεν πρέπει.

Την όγδοη ημέρα μας άφησαν μόνους στις στοές.

Σκάβαμε με τους «σαλίγκαρους» κι έπειτα έρχονταν αυτόματα οχήματα και μας έφερναν τα τουβλάκια LEGO.

Έτσι τα λέγαμε εμείς.

Ο κόκορας είχε τα σχέδια· εμείς απλώς πατούσαμε κουμπιά. Τα μηχανήματα έκαναν τα υπόλοιπα, με εκνευριστική τελειότητα.

Οι στοές συχνά έπεφταν πάνω σε άλλες στοές, από άλλες ομάδες, άλλες κατευθύνσεις. Κάθε διασταύρωση ήταν ένα σταυροδρόμι... και, φυσικά, μια ευκαιρία για στοίχημα.

Γιατί, όπου κι αν βρεθεί ο άνθρωπος στη γη, στη θάλασσα, στο διάστημα ή στο υπόγειο της Σελήνης θα βρει τρόπο να τζογάρει.

Να σπάσει τη μονοτονία.

Να φέρει μια στάλα γέλιο στα χείλη του, έστω κι αν φοράει κράνος 15 κιλών και αναπνέει μέσω σωλήνα.

Οι σήραγγες αυτές... τέρατα.

Τετράγωνες, ψηλές, τουλάχιστον τρία μπόγια άνθρωπο.

Πλάτος; Τέσσερα ροβερ. Τα αυτόνομα είχαν τη δική τους

λωρίδα δεξιά και αριστερά, βαμμένη κίτρινη, ποτισμένο το χρώμα στο LEGO.

Βάλαμε στοιχήματα για το ύψος των σπυράγγων.

Όποιος έχανε, έπρεπε να πιει τρία σακουλάκια από εκείνη τη... σιχαμάρα. Το πράσινο «αναψυκτικό» που νόμιζες ότι το είχαν φτιάξει από αποτυχημένες χημικές δοκιμές της δεκαετίας του '60.

Εγώ έδωσα 3,8 μέτρα.

Ο διαιτητής μας, ο κόκορας, αναφώνησε: 4,2. Στο χέρι κρατούσε το tablet με τα σχέδια
Δεν ήπια τη σαχλαμάρα.

Δεξιά κι αριστερά βοηθητικοί διάδρομοι.

Στην οροφή, καλώδια και σωληνώσεις που έτρεχαν σαν νεύρα υπόγειου γίγαντα.

Σκάβαμε τούνελ τεσσάρων μέτρων ύψους και είκοσι και βάλε μέτρων πλάτους.

Και μετά... off. Ήρθε η νέα βάρδια. Εγγλέζοι στο ραντεβού τους.

Το τρόλεϊ, χωρίς οδηγό, ερχόταν άφηνε την νέα βάρδια, επιβιβάζομασταν, ο κόκορας πάταγε «start», και καταλήγαμε στον κεντρικό θόλο αναψυχής, στο σημείο αφιερωμένο στην ομάδα μας. Το ίδιο σημείο το είχαν «δικό τους» και άλλες ομάδες όταν εμείς «λείπαμε».

Με ένα νεύμα ο κόκορας μάς απελευθέρωνε:

«Αύριο. Σεληνιακό αύριο, πάλι εδώ.»

Ο φραπές είχε τελειώσει.

Ο «Καθ'ομοίωσιν» στριφογύρισε το ποτήρι — τελετουργικά, σαν να ήθελε να ανακατέψει το παρελθόν με τον πάγο — κι εγώ ρώτησα με παιδική περιέργεια:

— «Πόσα μέτρα σκάβατε τη μέρα;»

— «Ανάλογα τον βράχο», είπε. «Το πρώτο εξάμηνο... ούτε που βρήκαμε το τέρμα. Ούτε το δεύτερο. Μετά... μου άλλαξαν ειδικότητα.

Με βάλανε "Παρατηρητή Εσωτερικών και Εξωτερικών Διεργασιών".

Και με έστειλαν σε άλλη ομάδα. Να δουλεύω το χέρι.»

Το χέρι. Αυτή η λέξη.

Αυτό το... κάτι.

Και το βλέμμα του θόλωσε — όχι από το ουίσκι.

Από μνήμη. Ή από φόβο. Ή από κάτι που δεν είχε λέξεις.

«Άντε πάλι το χέρι...» σκέφτηκα.

«Θα μου πει τι έχει, ή θα με σκάσει από την αγωνία;

Έτσι με βλέπω: κι αύριο θα παίζουμε το παιχνίδι μας.

Και τι παιχνίδι!

“Τα Σεληνιακά Πεπραγμένα:

Ο καθ’ ομοίωσιν εξομολογείται στον Όσιο”

Και εγώ, φυσικά, στον ρόλο του Οσίου, γιατί μόνο Άγιος θα άντεχε τέτοια ιστορία...»

Πριν προλάβω να ρωτήσω ξανά για το χέρι, είδα τον ψηλέα, ντυμένο λευκά, σαν Άγγλο ναύτη του 1800 να σκύβει στο αυτί του.

Μίλησε σιγανά, με φωνή που έμοιαζε να έχει διανύσει αποστάσεις μεγαλύτερες από τη Γη-Σελήνη.

— «Ήρθε η ώρα. Τα φάρμακα. Και το μηχανήμα.»

Ο «Καθ’ομοίωσιν» έγενεψε στο σερβιτόρο. Αυτός σα να το περίμενε.

Έδωσε ένα 50ευρο στον σερβιτόρο.

Σηκώθηκε αργά.

Ούτε χαιρέτησε. Δεν χρειάστηκε.

— «Αύριο πάλι», είπε.

Και έφυγε, αφήνοντάς με μόνο με τον φραπέ, το άδειο ποτήρι του, και μια φράση να στριφογυρίζει στο μυαλό μου...

Τι έχει αυτό το χέρι;

Πέμπτη σήμερα. Δεν είχα μάθημα το απόγευμα και η περιέργειά μου, όχι αγωνία, ας μην το κάνουμε δραματικό είχε φτάσει στο σημείο που ο εγκέφαλος κάνει αναμμένα φλας: **«Πέντε το απόγευμα, Μαρίνα. Μην αργήσεις»**

Το παιχνίδι μας, *Τα Σεληνιακά Πεπραγμένα*, είχε ξεφύγει από παιχνίδι. Είχε γίνει τελετουργία: εκείνος ο «Καθ'ομοίωσιν», εγώ ο «Όσιος», κι ένα τραπέζι που μας περίμενε κάθε μέρα σαν να είχε βάλει κι αυτό στοίχημα για το ποιος από τους δύο θα σκάσει πρώτος από την αγωνία.

Κι όμως... όλη αυτή την ιστορία την κρατούσα για μένα.

Πού να την πεις; Τι να πεις;

Ότι εδώ και μέρες πίνω φραπέ με έναν άγνωστο που *θέλει* να λέγεται «Καθ'ομοίωσιν», που δε ρώτησε ποτέ το όνομά μου, που με βάφτισε «Όσιο» χωρίς να ζητήσει άδεια;

Ότι, κατά δήλωσή του, ανεβοκατεβαίνει στη Σελήνη — και μάλιστα στην *πίσω* πλευρά — για να σκάβει τούνελ και να σκουπίζει τζαμαρίες σε θόλους;

Αν το έλεγα κάπου, θα με περνούσαν για ... βάλτε ότι λέξη θέλετε... με διπλή δόση ψεκασμού.

5:10

Είχα πιάσει τραπέζι. Είχα παραγγείλει τον κλασικό φραπέ σκέτο και κοιτούσα δεξιά-αριστερά.

Το Καφέ Μαρίνα ήταν σχεδόν άδειο. Μια παρέα στην κάτω μεριά μιλούσε για ταχύπλοα και μηχανές που «τρώγανε λάδι». Είχα χάσει το ενδιαφέρον μου στα πρώτα δέκα δευτερόλεπτα.

Πού είναι; Θα 'ρθει;
Ή μήπως το χθεσινό... το μηχάνημα και τα φάρμακα... είχαν αφήσει χειρότερα κατάλοιπα;

Πλησίαζε έξη παρά όταν κάτι άγγιξε τον ώμο μου. Ελαφρά. Γύρισα — κι είδα τον γνωστό Ψηλέα, λευκοντυμένο, ίσιο σαν φάρο.

— ***Ο Κύριος θα ήθελε να σας συναντήσει στο χώρο του***, είπε.

Η φωνή του ήρεμη, σαν να ανακοίνωνε την αναχώρηση τρένου που δεν χωρά αντίρρηση.

— «Έχει μια μικρή αδιαθεσία. Σας προσκαλεί να τον επισκεφθείτε. *Αν συμφωνείτε*, μου είπε να ρωτήσω. Το τόνισε.»

Για μερικά δευτερόλεπτα απλώς τον κοιτούσα σαν μαθητής που δεν κατάλαβε την άσκηση και ντρέπεται να ρωτήσει.

Κι ύστερα... η σκέψη:

James Bond : «Τα Σεληνιακά Πεπραγμένα».

Έρχεται σύντομα στους κινηματογράφους του Καφέ Μαρίνα.

— «Συ... συμφωνώ, είπα τελικά. Δώστε μου τη διεύθυνση να έρθω.»

Ο Ψηλέας χαμογέλασε με το στόμα αλλά όχι με τα μάτια.

— «Θα σας μεταφέρω εγώ. Με το αυτοκίνητο.»

— «Έχω το δικό μου εδώ κοντά...»

— 'Ο κύριος μου ζήτησε να σας διαβεβαιώσω ότι *μετά* την επίσκεψή σας, θα σας φέρω πίσω όπου επιθυμείτε.

Παρακαλώ, ακολουθήστε με.»

Σε εκείνο το «μετά» ένιωσα κάτι να περνάει από την πλάτη μου — όχι φόβος, περισσότερο... η σκιά μιας υπόθεσης που μεγαλώνει.

— «Να πληρώσω το καφέ... περιμένετε λίγο.»

— «Δεν χρειάζεται. Όλα είναι τακτοποιημένα. Και με μια κίνηση του χεριού του, ευγενική, αλλά απόλυτη μου έδειξε να προχωρήσω.»

Προχώρησα. Εκείνος μπήκε μπροστά με γοργό βήμα, με οργάνωση λοχία και ευγένεια μπάτλερ. Μου άνοιξε την πίσω πόρτα ενός καλογουαλισμένου αυτοκινήτου που έλαμπε σαν να μην είχε δει ποτέ του σκόνη.

Η διαδρομή κράτησε περίπου μια ώρα. Τα δυτικά ιδιωτικά χωριά — αυτά που βλέπουμε από το Μαρίνα και λέμε «εδώ κατοικούν άνθρωποι με λεφτά» απλώνονταν γύρω μας. Φτάσαμε στην πύλη. Ο οδηγός έδειξε την ταυτότητά του στον security. Μας άφησαν να περάσουμε χωρίς να κοιτάξουν εμένα δεύτερη φορά.

Κι αρχίσαμε να κατηφορίζουμε.

Όμορφο μέρος. Ένοιωθα σα CEO που πάει να κλείσει τη μεγάλη δουλειά «εδώ όλα πάνε καλά... ή όλα πάνε πολύ, πολύ στραβά».

Ναι... όμορφο μέρος. Δε σήκωνε συζήτηση. Από εκείνα τα μέρη που δεν λες «τι ωραία» — λες «πόσο κάνει άραγε η δόση, για να μείνω εδώ μέχρι τα βαθιά γεράματα;»

Και η τεχνολογία παρούσα. Παρών κι ο Ψηλέας, σαν χολιγουντιανός σωματοφύλακας που έχει εκπαιδευτεί να μην ανασαίνει μπροστά σε κάμερες. Σταμάτησε μπροστά στην είσοδο, μου άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου και είπε, με εκείνη την υπόκωφη ευγένεια που σε κάνει να νιώθεις πως δεν υπάρχει εναλλακτική:

— «Παρακαλώ, προχωρήστε στην είσοδο.»

Δεν μπορούσα να κάνω και κάτι άλλο.

Ή μάλλον... *μπορούσα*: να τρέξω μέχρι το Μαρίνα, να ξαναπάρω τον φραπέ μου και τον παλιό μου εαυτό. Αλλά η περιέργεια είχε ήδη πάρει φόρα. Εγώ απλώς ακολουθούσα.

Πλησίασα την είσοδο.

Η πόρτα άνοιξε μόνη της. Έτσι λες όταν δεν βλέπεις κανέναν, αλλά ξέρεις ότι σε βλέπουν *εκείνοι*.

Προχώρησα μέσα, κι η πόρτα έκλεισε αθόρυβα πίσω μου. Ένιωσα για λίγα δευτερόλεπτα σαν βουνίσιος που κατέβηκε από το Ψηλορείτη για πρώτη φορά στη Χώρα. Τα μάτια μου τριγύριζαν παντού: στα φώτα, στα γυαλιστερά πατώματα, στους τοίχους που άλλαζαν απόχρωση λες και ήταν ζωντανοί.

Και τότε: Καλησπέρα σας.

Η φωνή ήταν καθαρή, ψυχραιμη, επαγγελματική. Από εκείνες που δεν θέλεις να σου λένε «έχουμε ένα θέμα», γιατί ξέρεις ότι θα είναι μεγάλο.

Γύρισα και είδα μια δεσποινίδα χαμογελαστή, τόσο άψογη που για μισό δευτερόλεπτο σκέφτηκα μήπως ήταν κι αυτή προϊόν τεχνολογίας.

— «Ονομάζομαι Δάφνη», είπε. «Είμαι η γραμματέας του κυρίου. Ο κύριος σας περιμένει στην πισίνα.»

Στην πρόταση αυτή υπήρχαν περισσότερες πληροφορίες απ’ όσες μπορούσε να διαχειριστεί το νευρικό μου σύστημα.

Ένα μέρος σαν αυτό...ένας άνθρωπος σαν τον
«Καθ’ομοίωσιν»...και τώρα... πισίνα.

Τι στο καλό έγινε;

Ήπια τα φάρμακά του και του άνοιξε η όρεξη για μπάνιο;

Ή μήπως... εκεί θα μου δείξει το χέρι του;

(Θεέ μου, ας μην εννοεί ότι θα βουτήξουμε μαζί...)

— «Από εδώ παρακαλώ, είπε η Δάφνη, με κίνηση που έδειχνε πως είχε συνοδεύσει πολύ πιο σημαντικούς από μένα.»

Ακολούθησα.

Ο διάδρομος ήταν ήσυχος — αλλά όχι άδειος.

Υπήρχε η αίσθηση πως κάτι μας σάρωνε συνεχώς: κάμερες, αισθητήρες, μικροί μηχανισμοί που έκαναν «κάτι» πίσω από τους τοίχους.

Δεν ακουγόταν τίποτα, μόνο η καρδιά μου έκανε το ταμπούρλο.

Και τότε, καθώς στρίβαμε στο τελευταίο σημείο πριν — φαντάστηκα— τον παράδεισο ή την κόλαση, η Δάφνη είπε με εκείνο το επαγγελματικό χαμόγελο που δεν αποκάλυπτε τίποτα:

— **«Ο κύριος είναι λίγο αδιάθετος. Η θεραπεία τον καταπονεί. Αλλά... σας περιμένει.»**

Με περίμενε.

Και κάπου εκεί, πριν ανοίξει η τελευταία πόρτα,

συνειδητοποίησα τι συνέβαινε:

Δεν ήμουν απλώς ακροατής του παιχνιδιού.

Είχα γίνει μέρος του.

Και η επόμενη πίστα... ήταν η πισίνα.

— «Καλησπέρα σας.»

Η φωνή του ακούστηκε λίγο κουρασμένη, σαν να χανόταν στη ζέστη της ημέρας και στο γλυκό βουητό του νερού γύρω μας.

Η πισίνα απλωνόταν μπροστά. Μια γαλάζια ηρεμία. Πολύ ήρεμη για τα λόγια που θα ακολουθούσαν.

— «Η Δάφνη σας είπε ότι είμαι λίγο αδιάθετος;»

Έγνεψα.

— «Ναι... μου ανέφερε»

—«Ε, δεν είναι κάτι σημαντικό, με διέκοψε μ' ένα χαμόγελο που δεν ταίριαζε με τον ίσκιο στα μάτια του.

Αυτό το μηχανήμα... έκανε μια αόριστη κίνηση πίσω του, προς μια συμπαγή λευκή συσκευή με φώτα που αναβόσβηναν.

Κάπου κάπου αποφασίζει ότι πρέπει να σου θυμίσει πόσο το έχεις ανάγκη. Και όταν το κάνει... σου χαλάει τα κέφια.»

Αρχίσαμε πάλι...

— «Κάθισε, είπε, δείχνοντάς μου μια ξαπλώστρα σαν θρόνο.»

— «Έχω πολλά να σου πω. Μπορεί να χρειαστώ βιογράφο. Ή . . . ποιος ξέρει, κάποιον να φτιάξει το άγαλμά μου.»

Έμεινα άναυδος.

Ούτε η πισίνα, ούτε η θέα, ούτε η αμηχανία μου δεν με

προετοίμασαν γι' αυτό.

Από τη μία με είχε «βαφτίσει» Όσιο.

Τώρα με προήγαγε σε βιογράφο.

Και το άγαλμα... ε, αυτό ήταν η αποκορύφωση.

— «Εγώ... πληροφορική ασχολούμαι», ψέλλισα.

— «Δεν είμαι βιογράφος. Τι να γράψω; Και ποιανού το άγαλμα θα φτιάξουμε;»

Εκείνος χαμογέλασε πλατιά.

Με εκείνο το χαμόγελο που λες «α, αυτός ξέρει κάτι που εγώ δεν ξέρω — και μάλλον δε θα μ' αρέσει όταν το μάθω».

— «Αυτά τα λέω για να τ' ακούει η Δάφνη», συνέχισε, ρίχνοντας μια ματιά στο βάθος.

— «Μην την ακούς που συστήνεται “γραμματέας μου”. Είναι κι αυτή από τους τουρίστες.»

Με εκείνη την παράξενη βαρύτητα... σαν να μην εννοούσε ανθρώπους που έρχονται για μπάνια.

— «Κάτσε να σου πω... έχω πολλά. Δεν φτάνει ο χρόνος μέχρι να φύγω πάνω.»

Η φωνή του χαμήλωσε.

— «Οι πάνω... δεν μπορούν να ανοίξουν την πόρτα. Έκανε παύση.

Μπορεί να χρειαστεί εσύ να πάρεις αποφάσεις.»

Κι εκεί το μυαλό μου πήρε σβούρες.

Πόρτες. Πάλι πόρτες. Το χέρι του. Οι τουρίστες. Η σκοτεινή πλευρά.

Και τώρα... «Θα χρειαστεί να πάρω εγώ αποφάσεις»;

Το παιχνίδι που τόσο ευχάριστα έπαιζα στο καφέ... είχε αρχίσει να αλλάζει κανόνες.

Ευτυχώς ναι, *ευτυχώς* η φωνή της Δάφνης με διέκοψε.
Πιο σωστά: με έσωσε από το να λιποθυμήσω από υπερφόρτωση πληροφοριών.

— «Θα θέλατε κάτι να πιείτε;»

Έκανε ένα μικρό, ευγενικό χαμόγελο που έλεγε: «Μην ανησυχείτε, κύριε, είμαστε συνηθισμένοι εδώ σε τέτοιες... καταστάσεις.»

— «Ναι... ευχαριστώ. Έναν χυμό πορτοκάλι, αν είναι εύκολο.»

— «Ευχαρίστως», είπε και απομακρύνθηκε με χάρη γάτας που δεν πατάει ποτέ θόρυβο.

Έμεινα μόνος με τον «Καθ'ομοίωσιν» και τις σκέψεις μου... ή μάλλον, με τον «Καθ'ομοίωσιν» και τις *πόρτες* του.

Γιατί, απ' ό,τι καταλάβαινα, κάπου εκεί έξω ή εκεί πάνω υπήρχε μια πόρτα που δεν άνοιγε.

Και το χειρότερο:

Μάλλον είχε σχέση με το χέρι του.

Και . . . δυστυχώς . . . ίσως και με μένα.

— «Άκου.»

Το είπε έτσι, κοφτά, σαν να έδινε σύνθημα σε μονάδα καταδρομών.

Τι άλλο μπορούσα να κάνω; *Άκουγα*.

Εδώ και μέρες με ταΐζει ιστορίες και αντί να παίρνω απαντήσεις... πολλαπλασιάζονται οι ερωτήσεις.

Κι αυτός τώρα κοιτάζει το νερό της πισίνας λες και μέσα κυκλοφορούν τα μυστικά του σύμπαντος.

—« Άκου καλά», επανέλαβε.

— «Μπορεί να χρειαστεί να πάρεις αποφάσεις.»

Χαμογέλασα πονηρά.

Δεν ξέρω γιατί. Ίσως από αμηχανία. Ίσως από φόβο. Ίσως επειδή το να ακούς κάποιον να λέει ότι *εσύ* θα πάρεις αποφάσεις για πράγματα που συμβαίνουν στη σκοτεινή πλευρά της Σελήνης... ε, δεν το λες και καθημερινό.

Έγειρε πίσω στην ξαπλώστρα και άρχισε να διηγείται.

Η καθημερινότητά μας... κυλούσε μονότονα. Από τον θόλο στο τρόλεϊ, από το τρόλεϊ στο ασανσέρ, από το ασανσέρ στα βάθη.

Κατεβαίναμε τόσο βαθιά που το ασανσέρ έκανε σχεδόν λεπτό για να φτάσει — λεπτό ολόκληρο, σε μηχανήματα που δεν αστειεύονται.

Μας άφηνε στη σήραγγα.

Σκάψιμο. Τοποθετήσεις. Επιστροφή.

Μετά ελεύθερος χρόνος, ύπνος — *υποχρεωτικά* στις 23:00.

Η στολή ενημέρωνε μόνη της.

Μια γλυκιά, επικίνδυνα γλυκιά φωνή έλεγε:

«Ώρα για κατάκλιση. Επιστρέψτε στο δωμάτιό σας»

Δεν ήθελες να ρωτήσεις τι γίνεται αν δεν επιστρέψεις.

Σήμερα, μας είπε ο Κόκορας, θα βγούμε για σκούπισμα.

Το είπε με εκείνο το ημι-ηρωικό του ύφος, λες και μας ανακοίνωνε συμμετοχή σε αποστολή στη Μεσόγειο.

«Παλιά μου τέχνη κόσκινο» που λέει η παροιμία.
Ή, όπως λέω εγώ, μάθε τέχνη και άστινε⁷, γιατί ποτέ δεν
ξέρεις πού θα χρειαστείς μια ρημαδοσκούπα.

Και τι σκούπα!

Οι νέες εξωτερικές στολές ήταν πιο άνετες, πιο ελαφριές.
Το γάντι — αχ, το γάντι — είχε μεγαλύτερη ελευθερία στα
δάχτυλα... και ταυτόχρονα εκείνο το διπλό πάχος που μας
έκανε να το κοιτάμε λοξά.

(Εδώ ένιωσα την καρδιά μου να ανεβαίνει λίγο. Αυτό το
γάντι είναι το πρώτο υπονοούμενο για το... χέρι.)

Στο κράνος όλα πιο καθαρά, πιο φωτεινά.
Σαν να ήθελαν να βλέπουμε πλέον *καλύτερα* αυτά που ίσως
δεν θα έπρεπε να δούμε.

Παραλάβαμε και το κιβώτιο με τις σκούπες.
Το αυτόνομο τις φόρτωσε στο ρόβερ.
Ο κόκορας πήρε θέση σαν αεροσυνοδός.

— «Η αποστολή μας είναι να περιποιηθούμε τον νέο χώρο
προσγειώσεων.»

Με ύφος...γιορτινό.

Εννοούσε «να σκουπίσουμε», αλλά το είπε ευγενικά, μην
πάθουμε πολιτισμικό σοκ από την πραγματικότητα.

Πέντε ομάδες μαζί.

Εμείς είχαμε αναλάβει το κομμάτι κοντά στον λόφο.

Απόσταση 500 μέτρα από τον χώρο προσεδάφισης έως την
πλαγιά — όλη για εμάς.

⁷ Άφησε τη

Ξεκινήσαμε.

Όχι, δεν περπατούσαμε. Παρελαύναμε σαν εξπρεσιονιστική χορωδία.

Δύο-δύο απλωθήκαμε.

Και οι σκούπες... Τι πράγμα ήταν αυτές οι σκούπες!

Μόλις ενεργοποιούσες τη συσκευή, *τραβούσε* τη σκόνη, κι εκείνη τραβούσε κι άλλη σκόνη, κι άλλη...

Φαινόμενο ντόμινο σε Σεληνιακή έκδοση.

Και στο τέλος, κλικ, το κουμπί. Κι όλο το κουβάρι έμπαινε στη σακούλα.

Το χνούδι της σκούπας;

Αγνό, καθαρό, σαν να μόλις βγήκε από το πακέτο. Ούτε κόκκος πάνω του.

Από πίσω, το αυτόνομο.

Αθόρυβο. Σεληνιακά φιλικό.

Σαν να περίμενε υπομονετικά να του φορτώσουμε το επόμενο σακί.

— «Γιατί δεν τα κάνουν όλα αυτά αυτόνομα;»

— «Παραβαίνεις τον βασικό κανόνα», είπε.

— «Δεν ρωτάς ποτέ το “γιατί” και το “πώς”.»

— «Το μάθαμε στην εκπαίδευση. Ισχύει και εδώ.»

Την ώρα εκείνη ήρθε η Δάφνη με τον χυμό μου.

Κομπή, ψύχραιμη, σχεδόν αόρατη — σαν να είχε *εκπαιδευτεί* να εμφανίζεται ακριβώς τη στιγμή που η σκέψη μου χρειαζόταν μια άγκυρα.

Σαν να διάλεξε επίτηδες τη στιγμή για να μου χαρίσει εκείνο το βλέμμα που έλεγε:

«Να το... περνάς κι εσύ εκπαίδευση τώρα;»

Κι εγώ να σκέφτομαι:

Μαθαίνω τον κανονισμό; Μπαίνω κι εγώ στο παιχνίδι; Ή μήπως το παιχνίδι... με έβαλε μόνο του;

Ο «Καθ'ομοίωσιν» συνέχισε ακάθεκτος, σαν να μην υπήρχε ανθρώπινη παρουσία πέρα από το στόμα του που ξετύλιγε μυστικά.

Ναι, κάναμε καλή δουλειά, είπε και ανασήκωσε λίγο το ποτήρι του προς τον ουρανό, σαν πρόποση σε αόρατο ακροατήριο.

Τι να σου κάνουν δεκαέξι σκούπες σε πλάτος ογδόντα μέτρων;

Κι όμως... η δουλειά μας φαινόταν από διακόσια μέτρα. Πίσω μας έμενε μια λωρίδα καθαρή σαν χειρουργικό τραπέζι.

Φτάσαμε στο τέλος του διαδρόμου.

Ανάπαυση. Αλλαγή φιάλης.

Το όργανο έδειχνε 80% — θα 'βγάζε και άλλη μισή μέρα άνετα, αλλά ο κανόνας είναι:

«Ακούς και εκτελείς»

Έσκυψε προς το μέρος μου.

Το βλέμμα του άλλαξε. Έγινε κοφτερό σαν διακόπτης που κατέβηκε ξαφνικά.

— «Άκου τώρα καλά. Αυτά που θα πω είναι αλήθεια. Και τσιμουδιά πουθενά. Ακούς;»

Μπήκαμε σε νέο επίπεδο αποριών — κι εγώ έχανα έδαφος.

Δεν αργήσαμε να φτάσουμε στο τέρμα.

Η σκούπα... καλή. Η στολή... ελαφρύτερη. Τα βήματα... σχεδόν περίπατος στη σεληνιακή άμμο.

Η εντολή εντολή: αλλαγή φιάλης και ανάπαυση.

«Ωραία», σκέφτηκα. «Τώρα αρχίζουν τα περίεργα.»

Ήμασταν στην αρχή του λόφου.

— «Το 'χουμε πει αυτό. Το κατάλαβες;»

Έγνεψα. Πρώτη φορά ένιωθα πως κάνω *καθήκον* μόνο με ένα νεύμα.

— Βλέπω μπροστά μου μια πέτρα.

Όχι πέτρα... Πυραμίδα.

Σαν κάποιος να είχε θάψει κάτι από κάτω και τα χρώματα να είχαν απλωθεί γύρω της.

Πάω να καθίσω. Ακουμπάω το χέρι μου — αυτό το χέρι που βλέπεις.

Φίλε μου... και τότε...

Έκανε μια παύση. Ο αέρας της βίλας πάγωσε.

Ξεκίνησαν τα τραντάγματα.

Όπως όταν οι δονητές στα LEGO μας κουμπώνουν τα κομμάτια μεταξύ τους.

Και μετά...

Ο «λόφος» από πίσω *κατέρρευσε* σαν σκηνικό θεάτρου.

Η άμμος έπεσε και φάνηκε...

Η ΠΟΡΤΑ

Εξάγωνη. Ψηλή, αλλά όχι τόσο όσο ο λόφος.

Γυαλιστερή. Ξένη.

Φώτα άναψαν μόνα τους, λες κι ο χώρος περίμενε κάποιον.
Κι ύστερα...

Άνοιξε

Μείναμε και κοιτούσαμε, ακίνητοι σα σκιές.

Χώματα κύλησαν προς τα μέσα.

Κι από το βάθος... **ανδροειδή.**

Πετάχτηκαν έξω, συνέχισε ο «Καθ'ομοίωσιν».

Ξεκουκούλωσαν τη σκόνη, τα κομμάτια, τα πάντα. Σαν να ήξεραν τι πρέπει να καθαρίσουν. Σαν να είχαν ξαναβγει χιλιάδες φορές.

Και μετά γύρισαν μέσα.

Και η πόρτα... έκλεισε.

Απαλά.

Δεν είμαστε μόνοι

— «Δεν είμαστε μόνοι μας, ακούς;

Και αυτά τα ανδροειδή... **δεν ήταν δικά μας.»**

Αυτό το τελευταίο το είπε χαμηλά.

Σαν εξομολόγηση που βγήκε παρά τη θέλησή του.

— Μας μάζεψαν και μας γύρισαν πίσω.

Όπως μαζεύουν σακιά με πατάτες.

Κι ύστερα... ανάκριση. Τρεις φορές. Με λεπτομέρειες. Με επαναλήψεις.

Με γραπτές καταθέσεις.

— ***«Εσείς ανοίξατε την πόρτα όταν ακουμπήσατε την πέτρα.»***

—«Αυτό έγραψε το πόρισμα το τελικό πόρισμα, μετά από πολλά πορίσματα.»

Τρεις μέρες μετά ξαναπήγαν.

Οι μεγάλοι. Οι επιστήμονες. Και... «φάγανε πόρτα.»

Δεύτερη φορά.

Πάλι «φάγανε πόρτα.»

Κάπου εκεί άρχισαν οι συσκέψεις.

Μαραθώνιες. Βαρυσήμαντες.

Τούτα τα έμαθα μετά όταν αναβαθμίστηκα «Παρατηρητής Εξωτερικών και Εσωτερικών Διεργασιών» μαζί αναβαθμίστηκε και η πρόσβαση μου στη γνώση.

Ξαναπήγαν τρίτη φορά.

Να δουν τι θα γίνει. Αναπαράσταση.

Πριν ανατείλει ο ήλιος.

Λάθος.

Όλοι στις θέσεις.

Όλοι παίζουμε το ρόλο μας.

Ακουμπώ την πέτρα.

Τίποτα.

Ο ήλιος βγήκε

Πρόβα Νο2..

Ανησυχία. Πίεση.

Ξεκινήστε, άκουσα.

Κάνω δυο βήματα.

Ακουμπώ την πέτρα.

Και η πόρτα... ανοίγει.

Επιφωνήματα.

Χαρά.

Νίκη.

Αλλά κλείνει πάλι.

Ξανακουμπώ.

Ξανανοίγει.

Σκουπίζω ασυναίσθητα με το χέρι μου λίγο χώμα.

Αποκαλύπτεται ένα σχήμα που έδειχνε μια παλάμη από ένα χέρι, μέσα στην παλάμη ένα τρίγωνο.

Πράσινο. Αναβοσβήνει.

Το αγγίζω.

Το τρίγωνο σταματά.

Η πόρτα κλείνει.

Το τρίγωνο γίνεται κόκκινο.

— Συμπέρασμα; είπε και έκλεισε το μάτι.

— *Χρειάζεται να έχει ανατείλει ο ήλιος.*

— *Το τρίγωνο κόκκινο κλειστή.*

— *Το ακουμπάμε, γίνεται πράσινο, ανοίγει.*

— *Και μην καθυστερείτε: κλείνει μόνη της.*

Θέλησαν όλοι να την ανοίξουν.

Όλοι να ακουμπήσουν την πέτρα.

Τίποτα δεν έγινε.

Μέχρι που το κατάλαβαν.

Μόνο ένα χέρι την ανοίγει.

Αυτό το χέρι

Που κουνά τώρα μπροστά μου. Που λάμπει κάπως διαφορετικά.

Που δεν μοιάζει... ΤΩΡΑ ... εντελώς ανθρώπινο.

— **«Έμαθες τα μεγάλα μυστικά.»**

Κουρασμένη ακουγόταν η φωνή του. Σαν να άδειαζε ενέργεια.

— «Είναι δέκα. Πάω να πάρω τα έξι χάπια μου. Μετά στο μηχανήμα. Στις έντεκα... σιωπητήριο.»

Σηκώθηκε. Έφυγε αργά.

Με άφησε να τρέμω. Δεν ήξερα αν ήταν η δροσιά του βουνού ή αυτά που είχα μάθει.

Η Δάφνη με συνόδευσε στην είσοδο, σαν σκιά.

Ο Ψηλέας με περίμενε ήδη.

— «Πού θέλετε να πάτε;»

— «Εκεί που με πήρες... να με χτυπήσει λίγος αέρας...»

Δεν ήξερα αν μπορούσα να πω κάτι παραπάνω.

Ίσως κι αυτός να ήταν «του πάνω».

Ίσως να μην ήταν.

Καλύτερα σιωπή.

— «Ο Κύριος είπε... το Σάββατο θα είναι διαθέσιμος. Θα σας παραλάβω από το ίδιο σημείο.»

Και τότε, πριν το στόμα μου προλάβει να ρωτήσει, το μυαλό μου φώναξε:

Μα... πώς είναι τόσο σίγουρος ότι θα έρθω;

Ο οδηγός γέλασε σιγανά, σαν να έκανε πρόβα για ρόλο που ήξερε απ' έξω.

— «Κύριε... με συγχωρείται... αλλά όταν ένας άνθρωπος ακούσει αυτά που ακούσατε εσείς... δε χάνει ραντεβού. Ούτε με καταιγίδα. Ούτε με Θεό.»

Και δυστυχώς... είχε δίκιο.

Κι έτσι γύρισα.

Από το Μαρίνα ως τη Γέφυρα, και πίσω.

Με τη σκέψη να σπάει σαν κύμα:

Δεν είμαστε μόνοι.

Και τώρα... μου ανέθεσαν ρόλους.

Βιογράφος.

Γλύπτης.

Μάρτυρας.

Κι ίσως... αυτός που θα πάρει αποφάσεις.

Και το χειρότερο;

Δεν είμαι σίγουρος αν θέλω να φύγω από το παιχνίδι.

Ήρθε το Σάββατο.
Μετά από τόσες μέρες, η ταραχή είχε καταλαγιάσει. Ένας καλός ύπνος, αυτός ο ύπνος που σε παίρνει δίχως όνειρα και σε φτύνει πίσω στην πραγματικότητα σαν να σε ξαναγέννησε, κάνει δουλειά. Κι η καθημερινότητα, αυτή η μεγάλη θεραπεύτρια, ολοκλήρωσε τα υπόλοιπα.

Βρέθηκα στα περίφημα Λιοντάρια κατά τις δέκα. Ώρα που ανοίγουν μαγαζιά, μυαλά και πορτοφόλια. Στο διπλανό τραπέζι, οι πωλήτριες από το απέναντι εμπορικό έπιναν το πρώτο τους καφεδάκι. Εγώ, πιστός: φραπέ σκέτο. Το σήμα κατατεθέν του ανθρώπου που κάνει πως δεν τον αγγίζει τίποτα.

Χαμογελούσα μόνος μου, σαν να είχα μόλις ακούσει καλή ατάκα.

Σκεφτόμουν ότι σήμερα έχω... ραντεβού.

Στο Μαρίνα.

Στο τραπέζι μας.

Που όμως δεν θα πάω.

Ή έτσι έλεγα στον εαυτό μου.

«Όχου... μπλέξαμε», σκέφτηκα.

Με τις τρελές ιστορίες . . . συγγνώμη, *εκκεντρικές* ιστορίες. Είναι πλούσιος, μην το ξεχνάμε.

Δεν πρόλαβα να τελειώσω ούτε την τρίτη ρουφηξιά απ' τον φραπέ, τον φραπέ που έπινα με το γνωστό

«επαναχρησιμοποιούμενο» πλαστικό καλαμάκι, εκείνο που, αν το γύριζες λίγο στο φως, έβλεπες πάνω του την αδιόρατη ενοχή του: βαφτίστηκε «επαναχρησιμοποιούμενο» για να περάσει από την

οικολογική λογοκρισία σαν λαθρεπιβάτης καλά κρυμμένος στις αποσκευές.

Και τότε...

να σου ο Ψηλέας, ντυμένος πάντα με τα λευκά του λες και είχε βγει από boutique για Εγγλέζους ναυτικούς, ξεπροβάλλει από τη στοά του 50 τετραγώνου, ρίχνοντας βλέμματα δεξιά κι αριστερά σαν να αναζητούσε κάποιον συγκεκριμένο.

Χαμογέλασα.

«Άλλος έχει το πρωινό ραντεβού», σκέφτηκα, αυτόρεσκα.

Το χαμόγελο κράτησε όσο ένα κουνούπι πετάει από την Κνωσό

Στο επόμενο δευτερόλεπτο, ο Ψηλέας γύρισε, με είδε, και ένα μικρό, λιτό, *ευγενικά νικηφόρο* μειδίαμα φάνηκε στα χείλη του.

Το μειδίαμα εκείνο που λέει ξεκάθαρα: «Σε βρήκα» χωρίς να χρειαστεί να αρθρώσει συλλαβή.

— «Καλημέρα σας», είπε. «Ο Κύριος σας περιμένει.

Αν συμφωνείτε, παρακαλώ ακολουθήστε με. Έχουμε αρκετό δρόμο μπροστά μας.»

Τι να του έλεγα;

Ότι δεν είχα καμία πρόθεση να πάω στο απογευματινό ραντεβού;

Πλέον, η περιέργεια μου έκανε κόζα-μετζόρε με τη λογική μου.

Ακόμη χειρότερα, ότι ολόκληρη η κατάσταση μύριζε περισσότερο περιπέτεια παρά σύνεση;

Από το στόμα μου βγήκε κάτι πολύ πιο κοινωνικό – και προδοτικό:

— «Προχωρήστε... να πληρώσω και έρχομαι.»

— «Δεν χρειάζεται. Όλα είναι τακτοποιημένα», είπε. Με μια ευγένεια που έμοιαζε κατά έναν περίεργο τρόπο υποχρεωτική.

Την ίδια στιγμή ο σερβιτόρος κατέβαζε στο τραπέζι το ταψί γαλακτομπούρεκο του καταστήματος.

— «Αρέσει πολύ στον Κύριο», είπε ο Ψηλέας. Και με την ευκαιρία, μου ζήτησε να αγοράσω ένα ταψάκι.

Ένας Θεός ξέρει τι θα λογιάζει ο σερβιτόρος στο τέλος της βάρδιας:

«Ο ένας παίρνει καφέδες, ο άλλος παίζει Σεληνιακές περιπέτειες και ψωνίζει γαλακτομπούρεκα κατόπιν εντολής ανώτερης αρχής...»

Κατηφορίσαμε την 25η Αυγούστου.

Το καλογουαλισμένο αυτοκίνητο μας περίμενε, σαν να στεκόταν σε στάση προσοχής.

Απομακρυνθήκαμε από την πόλη.

Περάσαμε Μοίρες, Τυμπάκι...

Ύστερα αρχίσαμε να ανεβαίνουμε στα Καπετανιανά.

Το βουνό δεν άρχισε ξαφνικά, άρχισε ύπουλα.

Πρώτα οι ελιές. Εκείνες οι αμέτρητες, τακτοποιημένες, καλοζυγισμένες σαν στρατιώτες που ξέρουν ότι υπηρετούν έναν από τους πιο εύφορους τόπους της Κρήτης.

Μετά, σιγά-σιγά, ο δρόμος έγινε φίδι.

Κι οι ελιές άρχισαν να λιγοστεύουν, σαν να μας έλεγαν:
«Από δω και πάνω... μόνοι σας.»

Περάσαμε τους πρόποδες και τότε άρχισε η πραγματική ανάβαση.

Οδηγούσε ο Ψηλέας, αμίλητος όπως πάντα, λες και είχε υπογράψει συμβόλαιο σιωπής με την εταιρεία που τον κατασκεύασε.

Κι εγώ, ο έρμος, παρατηρούσα το τοπίο να γίνεται ολοένα πιο άγριο — όχι όμορφο άγριο, αλλά εκείνο το αρχέγονο που σου θυμίζει γιατί οι παλιοί είχαν θεούς για κάθε λόφο και κάθε πέτρα.

Τα Αστερούσια δεν είναι απλώς βουνά.

Είναι μια πέτρινη προειδοποίηση.

Γυμνά, απότομα, με τις πλαγιές τους σμιλεμένες από ανέμους που ταξιδεύουν από την Αφρική για να ξεσπάσουν εδώ.

Τα βράχια στηρίζονταν μεταξύ τους όπως μπορούν, όχι γιατί θέλουν, αλλά γιατί κανείς δεν θα τα μαζέψει αν πέσουν.

Σε κάθε στροφή, η Μεσσαρά μίκραινε πίσω μας σαν να συρρικνωνόταν η ιδέα της λογικής.

Το Νότιο Κρητικό πέλαγος⁸ απλωνόταν σαν μια ανεξάντλητη μπλε σελίδα, κι εγώ να σκέφτομαι ότι κάτω χαμογελούν τουρίστες, ενώ εδώ πάνω ούτε ο διάβολος δεν ανεβαίνει χωρίς GPS.

Όσο ανεβαίναμε, το πράσινο εξαφανίστηκε εντελώς.

Έμειναν μόνο θάμνοι γαντζωμένοι στο χώμα σαν να είχαν προσωπική κόντρα με τον θάνατο, και βράχια — πολλά

⁸ Παλιά ονομαζόταν Λιβυκό πέλαγος.

βράχια — που σε κοιτάζαν μ' εκείνο το ύφος:
«Αν πέσεις, σε κρατάμε εμείς. Για πάντα.»

Και τότε το είπα μέσα μου, χωρίς καμία υπερβολή:
Αν υπήρχαν λύκοι εδώ πάνω, δεν θα μας κυνηγούσαν. Θα
μας περίμεναν.

Δύο ψυχές: η μία αμίλητη, η άλλη μισοπιωμένη και οι δύο
εύκολες λεία.

Όταν φτάσαμε επιτέλους στα 750 μέτρα, στα Καπετανιανά,
ένιωσα την παράξενη ηρεμία που έχει ένας τόπος που δεν
χρειάζεται ανθρώπους — αλλά αν έρθουν, τους δέχεται με
μια παγερή ευγένεια.

Σιωπή.

Αέρας που σφύριζε σαν να μας καταμετρεί.

Και το χωριό, σκαρφαλωμένο σαν παρατηρητήριο πάνω από
τον κόσμο.

Εκεί, ανάμεσα σε πέτρες και σύννεφα, κατάλαβα πως ό,τι κι
αν με περίμενε...

ήταν ήδη πολύ μεγαλύτερο από μένα.

Φτάνοντας μπροστά στο συγκρότημα, ένα από εκείνα τα
πετρόχτιστα οχυρά της χλιδής, κατάλαβα αμέσως ότι εδώ
ούτε η ορεινή αγριάδα ούτε ο άνεμος έχουν δικαίωμα
εισόδου.

Οι τοίχοι ήταν τόσο ψηλοί που, αν τους έβλεπε ο Δαίδαλος,
θα έλεγε:

«Όχι... πάλι από την αρχή;»

Και το πιο εξοργιστικό;

Κανένα παράθυρο.

Ούτε χαραμάδα.

Σαν να μην ήθελαν να βλέπουν έξω ή . . . πιο πιθανό, να μην βλέπει κανείς μέσα.

Ο Ψηλέας ούτε που φάνηκε να ενοχλείται.
Κατέβηκε, ήρθε στην πόρτα μου, την άνοιξε με εκείνη την τελετουργική κίνηση που κάνει μόνο ένας άνθρωπος που έχει προπονηθεί να λέει «παρακαλώ» χωρίς φωνή.

— «Παρακαλώ προχωρήστε... γνωρίζετε.»

Αν μου έλεγε λίγο πιο επίμονα ότι είμαι του σπιτιού, θα του ζητούσα και το Wi-Fi.

Προχώρησα διστακτικά προς τη μεγάλη, σιδερένια, αδιανόητα βαριά πόρτα.
Καθώς πλησιάζαμε, άνοιξε από μόνη της, όχι με τον θόρυβο ταινίας επιστημονικής φαντασίας, όχι...
Μάλλον με τον ήχο που θα έκανε ένας καλός μπάτλερ:
«Εμπρός, περάστε... και μην αφήσετε ίχνη.»

Ο σεκιουριτάς κοντά στην πτέρυγα παρακολούθησε κάθε μας βήμα.

Δεν ήταν απλώς στη βάρδια του.

Ήταν μέρος της ατμόσφαιρας.

Μπήκα μέσα και... για ένα δευτερόλεπτο, ένιωσα πραγματικά χωριάτης που κατέβηκε για πρώτη φορά στα Χανιά το '50:
Φως, πέτρα, ξύλο, γυαλί — και ένας διάκοσμος που ουρλιάζει λεφτά χωρίς να τα δείχνει.

Και τότε ήρθε η φωνή.

— «Καλησπέρα σας.»

Πάγωσα.

Όχι μεταφορικά.

Πάγωσα τόσο που σκέφτηκα να ζητήσω κουβέρτα.

Η Δάφνη στεκόταν μπροστά μου, χαμογελαστή και ευγενική, όπως ακριβώς φαντάζεσαι μια «γραμματέα του Κυρίου» σε τέτοιο μέρος.

Ευτυχώς δεν κρατούσε tablet. Το έχω συνδέσει με άσχημα νέα.

— «Ο κύριος σας περιμένει στην πισίνα.»

Φυσικά.

Στην πισίνα.

Γιατί ένας άνθρωπος που έχει περάσει τη μισή ζωή του σε υπόγειες στοές της Σελήνης, προφανώς ξεκουράζεται δίπλα στο νερό.

Τη στιγμή που εγώ αγχώνομαι και μόνο που ακούω τη λέξη «πισίνα», μην τυχόν και ζητήσουν να βγάλω παπούτσια.

Ακολούθησα τη Δάφνη σε διαδρόμους όπου ο ήχος των βημάτων μου ακουγόταν σχεδόν παράταιρος σαν να παραβίαζα τη σιωπή ενός ναού.

Κάθε τόσο έριχνα ματιές γύρω: στη λιτή πολυτέλεια, στις επιβλητικές γωνίες, στα κομμάτια τέχνης που προφανώς είχαν το ίδιο κόστος με ένα μικρό διαμέρισμα.

Και τότε... τον είδα.

Ξαπλωμένο σε μια ξαπλώστρα, κρατώντας ένα ποτήρι νερό με το ύφος ανθρώπου που έχει κουραστεί ακόμα κι από το ότι ζει.

— «Καλησπέρα...» είπε χωρίς να κουνηθεί. «Η Δάφνη μου είπε ότι φτάσατε. Καλώς ήρθες, Όσιε.»

Φυσικά.

Όσιος.

Ο ρόλος μου είχε πλέον καθιερωθεί.

— «Είστε... λίγο αδιάθετος;» τόλμησα.

— «Αδιάθετος; Όχι. Απλώς αυτό το μηχάνημα...» είπε και χτύπησε ελαφρά το μεταλλικό πάνελ δίπλα του, «αποφάσισε να μου θυμίσει ότι το χρειάζομαι.

Εδώ πάνω το κλίμα ... κάνει καλό στην υγεία μου. Έτσι αποφάσισαν, για μερικές μόνο μέρες. Βλέπεις μόνο νερό μου επιτρέπεται. Θα τα ξαναπούμε στο καφέ.

Έλα, κάθισε. Έχω πολλά να πω.

Ίσως χρειαστώ βιογράφο.

Ίσως και κάποιον να μου φτιάξει άγαλμα.»

Με κοίταξε με εκείνο το βλέμμα του ανθρώπου που λέει αστείο χωρίς να το θεωρεί αστείο.

Κι εγώ ένιωσα ξανά εκείνο το γνώριμο μούδιασμα:

Και τότε, όσο τον άκουγα να μιλάει με εκείνη τη μισοειρωνική, μισοεξομολογητική σοβαρότητα, με χτύπησε η σκέψη:

ό,τι ζούσαμε δεν ήταν πια “ιστορίες καφενείου”.

Δεν ήταν «Τα Σεληνιακά Πεπραγμένα» όπως τα βάφτισα εγώ, με την αφέλεια του ανθρώπου που πιστεύει ότι παρακολουθεί θέατρο.

Ήταν κάτι άλλο. Κάτι που είχε συνέπειες, πρωτόκολλα, αποσιωπήσεις.

Κι εγώ;

Εγώ δεν ήμουν πια ο θεατής.

Ήμουν ο *βιογράφος*.

Αυτός που πρέπει να θυμάται λεπτομέρειες, όχι να νομίζει ότι “παίζει ρόλους”.

Και ο ρόλος αυτός... δεν είχε καμία σχέση με τις αποφάσεις που έλεγε ότι ίσως θα πάρω.

Τι αποφάσεις;

Για ποιον;

Για μένα;

Για άλλους;

Δεν μου το εξήγησε.

Αλλά μου φόρεσε τον τίτλο σαν μετάλλιο ή σαν βάρος.

—Θυμάσαι που είχαμε σταματήσει;

—Το πόρισμα ήταν ότι μόνο εσείς μπορούσατε να ανοίξετε την πόρτα, είπα.

Και μετά... σας μάζεψαν όλους και επιστρέψατε για να καταστρώσουν τις επόμενες κινήσεις.

— «Να ενημερωθούν οι μεγάλοι», είπε.

Κι εγώ ρώτησα — σαν μωρό που προσπαθεί να χωρέσει στον κόσμο των μεγάλων:

—Ποιοι είναι οι μεγάλοι; Και ο λαός; Δεν θα μάθει τίποτα; Με κοίταξε σαν να είχα μόλις κάνει την πιο αφελή ερώτηση του αιώνα.

— «Στρατιωτικές εγκαταστάσεις ήταν. Δεν θυμάσαι;»

Και πριν προλάβω να ξαναρωτήσω κάτι — γιατί κακά τα ψέματα, οι απορίες είχαν αρχίσει να γεννοβολάνε — μου πέταξε εκείνο το ψυχρό:

— «Πρόσεχε. Αν επαναλαμβάνουμε συνέχεια τα παλιά, δεν μας φτάνει ο χρόνος.

Δεν είμαστε σχολείο. Δεν μαθαίνουμε με την επανάληψη εδώ.»

Ένωσα ένα ρεύμα ψύχους να περνά από την πλάτη μου.
Όχι από τον αέρα — από το νόημα.

Λίγο ακόμη και θα έτρωγα καμιά *σφαλιάρα* σαν μαθητούδι
που χαζεύει το παράθυρο την ώρα του μαθήματος.

Και τότε ως από μηχανής θεά η Δάφνη ήρθε και άφησε
μπροστά μου τον χυμό πορτοκάλι.
Με τη γλυκιά εκείνη ηρεμία που σβήνει εντάσεις πριν καν
ανάψουν.

Πάνω στην ώρα.
Αλλιώς μπορεί και να ένιωθα το χέρι του στο σβέρκο μου να
με επαναφέρει στην τάξη.

—Ναι λοιπόν... συγκροτήθηκε η νέα ομάδα.
Είκοσι άνθρωποι ή περίπου, αν μετρήσεις και τον Στρατηγό,
που έμοιαζε περισσότερο με θεσμό παρά με άτομο.

Δεκαέξι τα μέλη.

Ένας εγώ.

Δύο οι οδηγοί.

Και ο Στρατηγός, ο Επικεφαλής.

Τίτλος, όχι όνομα. Όσο και αν προσπαθούσα δεν μπορούσα
να τον φανταστώ να βγάζει τα σκουπίδια στο σπίτι του ή να
γράφει λίστα για το σούπερ μάρκετ.

Η λέξη «Στρατηγός» ήταν ολόκληρο οικοσύστημα από μόνη
της.

Προς το παρόν, όμως, όλοι μας ήμασταν αριθμοί.

Ανώνυμοι.

Λες και η Σελήνη ζητούσε πρώτα να ξεφλουδίσουμε όλα τα
παλιά μας στρώματα και μετά να ξαναγεννηθούμε.

Εγώ ήμουν ο **14**.

Ακόμη αβάπτιστος σε λίγο καιρό θα γινόμουν

«Καθ'ομοίωσιν», αλλά μέχρι τότε, απλώς... *δεκατέσσερα*.

Η ταυτότητα στο λαιμό μου έγραφε:

Παρατηρητής Εσωτερικών & Εξωτερικών Διαδικασιών

Δύο γραμμές ολόκληρες.

Και από κάτω, στη μέση, ο αριθμός 14.

Σαν φανταρίστικος "Νούμερο! Εκεί!" αλλά στο διάστημα.

Στην πίσω πλευρά, το barcode.

Ο «σειριακός αριθμός μου».

Το σεληνιακό ΑΜΚΑ μου — που ίσως να είχε περισσότερη αξία από το επίγειο, αν το καλοσκεφτείς.

Η στολή των άλλων μελών όμως... εκεί ήταν το ζουμί.

Στους ώμους τους είχαν σιρίτια με δύο αστέρια.

Δύο!

Εγώ ούτε στρας δεν είχα.

Στο μπράτσο τους, σημαίες.

Δεκαέξι σημαίες.

Δεκαέξι χώρες.

Δηλαδή δεκαέξι κράτη αποφάσισαν να μοιραστούν ένα μυστικό που εγώ κατά λάθος ξεκλείδωσα τρίβοντας μια πέτρα.

Αν αυτό δεν είναι γεωπολιτικός σουρεαλισμός, τι είναι;

Και ναι.

Η Ελλάδα ήταν μέσα.

Χωρίς να το ξέρει.

— «Υπάρχουν κι άλλοι Έλληνες εκεί πάνω», είπε ο
«Καθ'ομοίωσιν.»

«Τρεις. Όχι από τα μέρη μας... από την μεγάλη Ελλάδα.»

— Και πώς το ξέρετε; τόλμησα. «Αφού δεν επιτρέπουν
επικοινωνία μεταξύ ομάδων.»

Με κοίταξε έτσι όπως κοιτάζουν οι δάσκαλοι μαθητή που
ρώτησε κάτι *γελοία* προφανές.

— Δεν θυμάσαι τις λεπτομέρειες. Θα θυμώσω.

Μικρή παύση. Σήκωσε το χέρι με το ποτήρι, έκανε έναν
κύκλο στον αέρα σαν να ανακάτευε αόρατο καφέ.

«Όταν αναβαθμίστηκα από Τεχνικός σε Παρατηρητής» —
έκανε εκείνο το χαρακτηριστικό κυκλικό γύρισμα του
καρπού, σαν μαέστρος που διευθύνει ορχήστρα από
απόρρητα μυστικά — «αναβαθμίστηκα και στην πρόσβαση
στη **γνώση**.»

Στάθηκε πάνω στη λέξη.

Κυριολεκτικά την άφησε να αιωρηθεί ανάμεσά μας σαν
θυμίαμα.

Γνώση

Όχι «πληροφορίες».

Όχι «έγγραφα».

Όχι «διαβαθμισμένα δεδομένα».

Γνώση

Άντε πάλι, νέος γρίφος γιατί «γνώση»;

Γιατί όχι το κλασικό «έχω πρόσβαση σε απόρρητες
πληροφορίες», όπως λένε στις ταινίες; Γιατί να
χρησιμοποιήσει λέξη που κουβαλάει βάρος — σχεδόν

τελετουργικό; Μου δημιούργησε περισσότερες απορίες απ' όσες έλυσε.

Πάντως, συνέχισε, «Έλληνας εγώ, Έλληνες κι εκείνοι... τους βάλανε να δοκιμάσουν την πόρτα.

Μήπως γίνουμε δύο. Ή ιδανικά τρεις.»

— «Δηλαδή... τρία χέρια που ανοίγουν την πόρτα;» είπα, προσπαθώντας να ακουστώ έξυπνος.

Με κοίταξε λες και του έφερα ένα κουταβάκι που έμαθε να δίνει πατούσα.

—«Βρε το άτιμο... πώς τα πιάνει!» είπε με εκείνη τη χλεύη που είναι μισή κοροϊδία, μισή αγάπη και 100% εκνευριστική.

—«Ελάτε τώρα... μη με πειράζετε», αποκρίθηκα για να σώσω ό,τι είχε απομείνει από την αξιοπρέπειά μου.

Και γέλασε.

Ή μάλλον έκανε εκείνο το μισό σήκωμα της γωνίας των χειλιών που μοιάζει με χαμόγελο μόνο επειδή δεν υπάρχει λέξη για κάτι βαθύτερο, σαν άνθρωπος που έχει δει πράγματα πέρα από αυτό που σηκώνει ο μέσος εγκέφαλος, και που κουβαλά το βάρος τους σαν δεύτερο δέρμα.

Πλησιάσαμε τα ερμάρια, ευθυγραμμισμένα, αλφαδιασμένα, πανομοιότυπα, σαν εξοπλισμός τελετής, όχι απλής αποστολής.

Αν ήταν το δικό σου, άνοιγε. Δεν γινόταν λάθος, οι ανώτεροι είχαν σχεδιάσει τα πάντα στο χιλιοστό.

Ονοματεπώνυμο, αριθμός αποστολής στη φωτεινή οθόνη, αναγνώριση ταυτότητας. Το μόνο που έλειπε ήταν κάποιος να μας ραντίσει με αγιασμό.

Τα αυτόνομα οχήματα φόρτωσαν τον εξοπλισμό στο ρόβερ με ακρίβεια χειρουργική: διπλές φιάλες οξυγόνου, κιβώτια εργαλείων, στρατιωτικά κιτ για τους δεκαέξι.

Δεκαέξι στρατιωτικοί.

Δεκαέξι χώρες.

Δεκαέξι σημαίες στο μπράτσο, δύο αστέρια στους ώμους τους.

Κι εγώ.

Εγώ πήρα το... κλειδί.

Το χέρι μου.

Το καλύτερο, το πιο πολύτιμο εργαλείο της αποστολής.

Έτσι τουλάχιστον με κοιτούσαν.

Όχι σαν άνθρωπο, σαν πρόσβαση.

Γιατί η αποστολή ήταν διερευνητική.

Όχι επιστημονική.

Οι επιστήμονες θα ακολουθούσαν *αργότερα*, αν το περιβάλλον ήταν φιλικό.

Αν δεν ήταν, θα ακολουθούσε η λίστα απωλειών.

—Το ρόβερ σταμάτησε όχι μπροστά στην πόρτα, ούτε μπροστά στο διάσημο πια στύλο με το χέρι-τρίγωνο.

Με τους γήινους όρους που μου έμαθε η ζωή, θα έλεγα: πενήντα μέτρα δεξιά. Απόσταση ασφαλείας.

Ο Στρατηγός⁹ μας ενημέρωσε, με εκείνη τη φωνή που κάνει το κράνος να δονείται:

«Αν το περιβάλλον αποδειχθεί εχθρικό, το ρόβερ πρέπει να γλιτώσει.

⁹ Το προηγούμενο παρατσούκλι του ήταν Κόκορας.

Να μην είναι εκτεθειμένο σε ό,τι πεταχτεί έξω από την πόρτα.

Αν κάποιος επιζήσει, θα βρει καταφύγιο σε αυτό.»

Με δικούς του, στρατιωτικούς όρους το διατύπωσε, γεμάτους πρωτόκολλα και ψυχρές λέξεις.

Αλλά το ζουμί ήταν αυτό:

Αν είναι εχθρικό, όποιος γλυτώσει... καλώς να γλυτώσει.

Η αποστολή ήταν αυστηρά προγραμματισμένη να γίνει με ήλιο.

Όχι επειδή το θέλαμε. Επειδή χωρίς ήλιο, η πόρτα δεν άνοιγε.

— «Ναι, θυμάμαι!» πετάχτηκα, ενθουσιασμένος σαν μαθητούδι που ξαφνικά ξέρει την απάντηση.

Για μια στιγμή, ήθελα να πω «κύριε» πριν το "θυμάμαι".

Ο «Καθ'ομοίωσιν» έκανε ένα μικρό νεύμα. Αδύνατον να καταλάβεις αν ενέκρινε ή απλώς σημείωσε τη βλακεία μου.

—Προηγήθηκα. Το τρίγωνο αναμμένο, σταθερό.

Το άγγιξα.

Η πόρτα άνοιξε σαν να περίμενε εμένα και μόνο εμένα.

Η ομάδα μπήκε διστακτικά, ένας-ένας, μέχρι το κατώφλι.

Τελευταίος εγώ.

Πάντα τελευταίος.

—Σχημάτισαν κύκλο, εγώ και ο Στρατηγός στο κέντρο του κύκλου, σαν δύο ακίδες σε πυξίδα.

Περάσαμε ώρα, αν και η ώρα στη Σελήνη είναι παράξενη, να εξετάζουμε το χώρο.

Τότε η πόρτα έκλεισε.

Και είδαμε το πρώτο αδύνατο πράγμα.

Φωτισμός.

Όχι ηλεκτρικός.

Όχι τεχνητός.

Όχι σαν τα φώτα του θόλου.

Φως φυσικό ή κάτι που έμοιαζε υπερβολικά φυσικό για να είναι φτιαχτό.

Έτσι έμοιαζε.

Σαν χώρος που αναπνέει.

Σαν αίθουσα που έχει... ουρανό.

Και την ίδια στιγμή, το όργανο ζωτικής ένδειξης έδειχνε κόκκινο μηδέν.

Μηδέν αέρας.

Μηδέν αναπνοή.

Μηδέν ζωή.

Ο εγκέφαλος έλεγε «μηδέν».

Τα μάτια έλεγαν «όχι».

Ο χώρος...

Δεν ήταν δωμάτιο.

Ούτε σήραγγα.

Ήταν κάτι ενδιάμεσο.

Σαν τις σήραγγες που είχα σκάψει, είπε, αλλά μεγαλύτερη.

Πιο ευρύχωρη. Πιο... *σκεπασμένη από νόημα.*

«Το ρόβερ θα χωρούσε άνετα εδώ μέσα», σχολίασε. «Και θα είχαμε και χώρο να... παρελάσουμε.»

Ήταν το κοντινότερο που τον είχα ακούσει ποτέ σε χιούμορ.

Ίσως να ήταν απλώς νευρικότητα.

—Προχωρήσαμε μέσα, βαθύτερα.
Η ομάδα κινούνταν σαν ένα σώμα — στρατιωτικά,
συγκροτημένα, με την ένταση ενός ύπνου που δεν έγινε.
Και τότε τα είδαμε.
Τα δύο Ανδροειδή δίπλα μας και άλλα δύο στον απέναντι
τοιχο.
Κολλημένα στον τοίχο.
Σαν να είχαν φυτευτεί εκεί από χέρι γλυπτού.
Ακίνητα.
Άψυχα.
Με ένα μικρό λευκό φως στο μέτωπο — όχι δυνατό, όχι
επιθετικό.
Σαν να δήλωναν:

Είμαστε εδώ.
Δεν κοιμόμαστε.
Δεν ενοχλούμε.
Μην προκαλέσεις.

Κανείς δεν τα άγγιξε.
Κανείς δεν έβγαλε άχνα.

Περάσαμε μπροστά τους, με την προσοχή που θα έδειχνες
σε σκύλο που δεν ξέρεις αν είναι αδέσποτος ή
εκπαιδευμένος δολοφόνος.

Μερικά λεπτά παρακάτω, που για μένα ήταν αιώνας σε
συσκευασία δευτερολέπτων, βρεθήκαμε μπροστά σε
δεύτερη πόρτα.

Αυτή... διαφορετική.
Στο πάνω μέρος είχε κάτι σαν τζάμι.
Διαφανές.

Σα τζάμι, αλλά πιο καθαρό, πιο «τέλειο» από ό,τι μπορεί να φτιάξει η Γη.

Πάλι το τρίγωνο.

Και στις δύο πλευρές.

Ο Στρατηγός άπλωσε το χέρι πρώτος.

Τίποτα.

Η σειρά μου.

Ένα άγγιγμα. Ένα τίποτα.

Και ξαφνικά πολλά.

Η αίθουσα πίσω από την πόρτα φωτίστηκε σαν να άναβε ο ήλιος.

Ύστερα η πόρτα άνοιξε.

Δεύτερη πόρτα που μόνο εγώ μπορούσα να ανοίξω.

Δεν θα το κρύψω: κάτι μέσα μου... φούσκωσε.

Περηφάνια; Ματαιοδοξία;

Μια ύπουλη αίσθηση ότι, ναι, ίσως είμαι όντως «το κλειδί»;

Και για πρώτη φορά ένιωσα ότι κατοχυρώνω τη θέση μου στα «νέα πράγματα» — ό,τι κι αν σημαίνει αυτό.

Και πίστεψέ με... θα σήμαινε πολύ περισσότερα απ' όσα μπορούσα τότε να φανταστώ.

Πείνασα. Περασμένες δύο. Τώρα που ο «*Καθ'ομοίωσιν*» έκανε διάλειμμα, μπόρεσα επιτέλους να το αισθανθώ: το στομάχι μου γκρίνιαζε περισσότερο κι από λογιστή στον ΕΝΦΙΑ¹⁰.

¹⁰ Φόρος στην ακίνητη περιουσία.

Ο ήλιος. Αχ αυτός ο ήλιος, ο υπαίτιος για όλες τις σεληνιακές περιπέτειες που ξετύλιγε μπροστά μου, έγερνε σιγά προς το πέλαγος. Ήταν ακόμα ψηλά, αρκετά ψηλά ώστε να μην έχει έρθει η ώρα για το αγαπημένο ηλιοβασίλεμα του οικοδεσπότη μου.

Πάτησε ένα κουμπί στην πολυθρόνα του.
Σαν σκηνή από χορογραφημένη ταινία, μια κοπέλα εμφανίστηκε σχεδόν αμέσως και στάθηκε μπροστά του.

— Χλόη, αγαπητή μου Χλόη, είπε. «Ετοίμασε, σε παρακαλώ, για δύο... στη *αγαπημένη* μου γωνιά.»

Ούτε που με κοίταξε για επιβεβαίωση.
Τόσο σίγουρος ήταν ότι θα μείνω, τόσο βέβαιος ότι το στομάχι μου και η περιέργειά μου ήταν αδύνατο να αντισταθούν.

Και πράγματι: ποιος τρελός φεύγει;
Και χώμα να μου σέρβιραν, θα το μασούλαγα με χάρη, μόνο και μόνο για να ακούσω τη συνέχεια.
Το φαΐ... καταραμένη κοιλιά, πάντα ξέρει πότε να σε προδώσει.
Μας έκοψε πάνω στο καλύτερο.

Δεύτερη πόρτα είχε ανοίξει εκεί πάνω.
Τι είχε μέσα;
Άδεια; Αδύνατον.
Δεν στέκεται λογικά, ούτε στα μαθηματικά, ούτε στην επιστημονική φαντασία, ούτε στους εφιάλτες.
Με αυτές τις σκέψεις κόλλησα, μέχρι που η Χλόη με τράβηξε από το νοητικό μου ταξίδι.

— «Έχετε κάποια ιδιαίτερη προτίμηση για το γεύμα σας;»
Με ρωτούσε λες και ήμασταν σε πολυτελές εστιατόριο της Νέας Υόρκης.

— «Προτιμώ... εκπλήξεις, απάντησα.»
Και το πίστεψα μονάχα κατά 30%.

— «Τέλεια, είπε με ένα χαμόγελο που θύμιζε άνθρωπο που ξέρει *ήδη* τι θα σου αρέσει. «Δεν σας λέω τι..., πάντως θα το λατρεύσετε. Σε 30 λεπτά θα είναι έτοιμο.»

Το «θα το λατρεύσετε» ήταν που με τρόμαξε περισσότερο.

Πώς ήξερε;

Και πού στο καλό θα έβρισκε υλικά... εδώ πάνω, στο πουθενά;

Μαζί με αυτές τις δύο ερωτήσεις, πρόσθεσα και τρίτη:

Ο ψηλέας πώς ήξερε πού ακριβώς να με βρει σήμερα το πρωί;

Πώς βρέθηκε *εκεί* ακριβώς που ήμουν;

Μήπως είμαι αντικείμενο μελέτης;

Το «κορόιδο» σε κάποιο *Γελάστε παρακαλώ της τηλεόρασης*;

Τέλος πάντων. Τώρα είμαι εδώ.

Και αφού έρχομαι αντιμέτωπος με το ρόλο του βιογράφου, ως παίξω και τον ρόλο του κορόιδου.

Άφησα το ποτήρι και του έκανα το νοητό σήμα:

— «Παρακαλώ...» συνεχίστε.

Έγνεψε.

Και ξαναβούτηξε στην αφήγησή του.

Μπήκαμε, στη δεύτερη αίθουσα με τη δέουσα προσοχή — με εκείνη το προσεκτικό βήμα που κάνουν οι στρατιωτικοί όταν

πατούν έδαφος που μπορεί να εκραγεί, να τους ρουφήξει ή απλώς να τους στραβοκοιτάξει.

Η αίθουσα...

Κενή

Τίποτα.

Κανένα ανδροειδές, κανένα φως, καμία παγίδα, κανένα περίεργο αντικείμενο που πάλλεται.

Απλώς... κενή.

Μπροστά μας . . . τρίτη πόρτα.

Τα τρίγωνα γνωστά πλέον, σαν φίλοι που σε χαιρετούν με καλή πρόθεση.

Δεν χρειάζονταν δοκιμές.

Όλοι ξέραμε ποιο χέρι θα έκανε το χατίρι της.

Και το έκανα.

Ένα χάδι.

Η πόρτα πίσω μας — *έκλεισε*.

Η νέα πόρτα — **δεν άνοιξε**.

Το πάγωμα ήταν συλλογικό.

Μπορείς να νιώσεις τον φόβο όταν εξαπλώνεται σαν κοινό κρυολόγημα: δεν έχει ήχο, αλλά έχει βάρος.

Και έπεσε πάνω μας σαν σεντόνι.

Το νιώσαμε όλοι.

Οι στολές άρχισαν να πιέζονται.

Σα να μπαίναμε στον θάλαμο αποσυμπίεσης του δικού μας σταθμού.

Ο χρόνος έμοιαζε να σκοντάφτει.

— «Είναι θάλαμος αποσυμπίεσης, ερχόμαστε από το κενό, ανακοίνωσε στην ενδοεπικοινωνία ο Στρατηγός

Και ύστερα...

Το όργανο του αρμόδιου μέλους πράσινο.

100%.

Και κάτω από αυτό, η λέξη:

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ...

Ο συνάδελφος ανακοίνωσε:

— «Υπάρχει ατμόσφαιρα.»

Εγώ νομίζω πως κράτησα την ανάσα μου περισσότερο απ' όσο άξιζε η κατάσταση.

Γιατί αν υπήρχε ατμόσφαιρα... τότε κάτι άλλο την είχε φτιάξει. Και σίγουρα δεν ήμασταν εμείς. Και σίγουρα αυτοί του την έφτιαξαν ζούσαν μέσα σε αυτή σαν και μας.

Ο στρατηγός έδωσε την οδηγία με τη φωνή εκείνου που πρέπει να ξέρει τι κάνει ακόμη κι αν δεν ξέρει:

— «Περιμένουμε να εξισορροπηθεί η ατμόσφαιρα. Στον δικό μας αποσυμπιεστή θέλουμε οκτώ λεπτά. Εδώ... ίσως παραπάνω».

Το είπε με τόση αυτοπεποίθηση που σχεδόν το πίστεψε και ο ίδιος. Έδειξε το χέρι του δηλαδή το *δικό μου* χέρι, το «κλειδί». Να μην ξεχνιόμαστε: ο Στρατηγός είχε βαθμό, αλλά εγώ είχα... δακτυλικά αποτυπώματα που άνοιγαν εξωγήινες πόρτες.

Πού; να το φανταζόμουν όταν κόβαμε βόλτες στο Ηράκλειο τρώγοντας παγωτό.

Πριν προλάβω να ρωτήσω τι σημαίνει «ίσως παραπάνω», εμφανίστηκε η Χλόη. Σαν να την είχε καλέσει σκηνοθέτης που δεν θέλει να χάνεται ούτε δευτερόλεπτο δράσης.

— «Ο Κύριος και η παρέα του μπορούν να καθίσουν. Το γεύμα σας περιμένει.»

Όλοι τον προσφωνούσαν «ο Κύριος». Εμένα, που πλέον ήμουν σχεδόν μέλος της οικογένειας, ή έστω μαθητευόμενος βιογράφος, με στόλιζαν με το πολύ ένα «παρακαλώ, περάστε». Τίμιο, λιτό, και χωρίς περιττά φτιασίδια. Μου θύμιζε εκείνες τις παλιές ενετικές σειρές που έβλεπα στην τηλεόραση:

«Εάν η ευγένειά σας επιθυμεί...»

Και μετά γινόταν της πολιορκίας το κάγκελο.

Δεν σηκώθηκα πριν σηκωθεί ο Κύριος. Όχι από πρωτόκολλο, αλλά από καθαρή άγνοια: δεν ήξερα ούτε προς τα πού βρισκόταν η «αγαπημένη του γωνιά». Αν έφευγα μόνος μου, μπορεί να με βρίσκανε να περιπλανιέμαι στη Λαγκάδα τρεις ώρες μετά.

Προχωρήσαμε τελικά κάτω από την πέργκολα της βορινής πλευράς. Λιτό τραπέζι με εξοχικό ύφος. Όχι τα «επίσημα μαχαιροπέρουν» των καλών σαλονιών, αυτά που τρίζουν μόλις τα ακουμπήσεις. Εδώ είχε πιάτα ανθρώπινα. Μπροστά μας το γκαζόν απλωνόταν σε πράσινο κύμα και στο βάθος ο ψηλός πετρόχτιστος τοίχος, ωραίος, επιβλητικός, καθόλου φιλόξενος. Αν το βουνό εκεί έξω ήταν αφιλόξενο, εδώ μέσα η πέτρα απλώς το συνέχιζε σε πιο πολιτισμένη μορφή.

Μεταξύ πλακόστρωτου και γρασιδιού, μικροί θύλακες από βασιλικό, θρούμπι και ένα δενδρολίβανο που είχε όνειρο

καριέρας να γίνει δέντρο. Αν του έδινες λίγο χρόνο, ίσως τα κατάφερνε.

Η Χλόη είχε ετοιμάσει για τον Κύριο σουπά με όρνιθα.
Ελαφρύ. Μαλακό. Αξίζει σε κάποιον που μιλά για εξωγήινες
πόρτες χωρίς να χάνει την ανάσα του.

Για μένα όμως...

Οφτό αρνί.

Παιδάκια, τακτικά στο πιάτο. Με την πετσούλα που είναι ο
πραγματικός λόγος που παραγγέλνει κανείς οφτό, και ας
λέει ό,τι θέλει περί «παράδοσης». Σαλάτα εποχής και
πατάτες τηγανητές — που, όπως ξέρουμε, είναι πάντα λίγες.
Είναι νόμος: ποτέ δεν υπάρχουν αρκετές τηγανητές
πατάτες, ειδικά όταν στο τραπέζι βρίσκεται έστω και ένα
παιδί ή ένας πεинаσμένος ενήλικος που *αρνείται* ότι είναι
παιδί.

Πάγωσα.

Όχι από την πείνα. Από την... ακρίβεια.

Πώς ήξερε;

Την είχα ρωτήσει τι θα προτιμούσα... μόνο μέσα στο μυαλό
μου. Για να την «στριμώξω». Να την φέρω σε δύσκολη
θέση. Εγώ. Που το παίζω έξυπνος.

Τελικά εκείνη με έφερε σε *χειρότερη*.

Μια νέα ερώτηση προστέθηκε στο πρωινό σετ αποριών μου
—κάπως σαν τα μπόνους levels στα παιχνίδια:

Πώς στο καλό ήξερε τι θα επιθυμούσα;

Και πώς στο καλό τα μαγείρεψε *εδώ πάνω*, στο πουθενά;

Και πώς γίνεται να είναι έτοιμα σε 30 λεπτά;

Μέχρι να βρω απάντηση, ο Κύριος είχε ήδη καθίσει.
Εγώ — ο νέος διπλοθεσίτης «βιογράφος/κοροΐδο» — τον ακολούθησα.

Στην Καπετανιανά, το μεσημέρι έχει εκείνη τη σπάνια ευγένεια που δεν φωνάζει. Κάθεται διακριτικά πάνω στο τραπέζι, ανάμεσα στα πιάτα, σαν να ζητά άδεια. Εμείς ήμασταν δύο. Εγώ —ακροατής, κατά κάποιον τρόπο συνένοχος— και ο Κύριος, που έτρωγε λίγο, μιλούσε λιγότερο και θυμόταν... πάρα πολλά.

Το γεύμα είχε αρχίσει.

Κι εγώ... ήμουν έτοιμος να φάω και να καταπιώ άλλες πενήντα αποκαλύψεις μαζί με το αρνί.

Η Χλόη εμφανίστηκε σχεδόν αθόρυβα. Δεν την άκουγες, την καταλάβαινες. Ακούμπησε μπροστά μου ένα ποτήρι με δροσερό κοτσιφάλι. Μόνο μπροστά μου. Ο Κύριος ούτε το κοίταξε.

— «Δεν επιτρέπεται», είπε απλά, σαν να μιλούσε για τον καιρό.

Σήκωσα το ποτήρι, το περιεργάστηκα με τρόπο που να μοιάζει γνώριμος —όχι φυσικός, γνώριμος.

— «Μεσσαρά...» είπα αργά, «κοτσιφάλι. Κυρίαρχη ερυθρή ποικιλία της Κρήτης. Πλούσιο άρωμα. Συνήθως το παντρεύουν με Μαντηλάρι ή και λίγο Syrah, για να του δώσουν δομή».

Με κοίταξε. Το βλέμμα εκείνο που δεν επιβεβαιώνει, ούτε διαψεύδει. Απλώς καταγράφει.

—«Σου αρέσει;» Ρώτησε η Χλόη.

—«Ναι», απάντησα. «Έχει χαρακτήρα. Δεν προσπαθεί να εντυπωσιάσει. Σε κερδίζει αργά.»

Η Χλόη χαμογέλασε με εκείνο το χαμόγελο του ανθρώπου που ξέρει πως μαγειρεύει καλά και δεν χρειάζεται να το αποδείξει. Το φαγητό ήταν απλό, καθαρό, τίμιο. Από αυτά που σε κάνουν να σωπαίνεις από σεβασμό. Το προσωπικό της βίλας κινούταν γύρω μας σαν να ήμασταν μέρος του χώρου, όχι φιλοξενούμενος.

Ο Κύριος άφησε το πιρούνι του.

— «Λοιπόν... λοιπόν», είπε.

Ήξερα πως τώρα αρχίζει.

Μπροστά μας ήταν η πόρτα. Δεξιά της, το τρίγωνο. Κόκκινο. Αναβόσβηνε στην αρχή αργά, σχεδόν καθησυχαστικά. Μετά... πιο γρήγορα. Όλο και πιο γρήγορα. Όχι απειλητικά. Αγχωτικά. Σαν να σου έλεγε: *ο χρόνος τελειώνει*. Και μαζί: *όταν σταματήσω, περίμενε την έκπληξη*. Καμία έκρηξη. Κάτι χειρότερο.

Σταμάτησε για μια στιγμή. Ήπιε λίγο νερό. Εγώ λίγο κρασί.

—Μέσα σε οκτώ λεπτά, συνέχισε, «το κόκκινο σταθεροποιήθηκε. Πράσινο. Καθαρό»

Ο Στρατηγός είπε:

— «Μάλλον είμαστε έτοιμοι. Δεκατέσσερα το χέρι.»

Και πράγματι, η λέξη *χέρι* ταίριαζε γάντι. Σε κάθε τρίγωνο — κόκκινο ή πράσινο— υπήρχε χαραγμένο γύρω του ένα χέρι. Παλάμη ανοιχτή. Και στο κέντρο της, το τρίγωνο. Δεν χρειαζόταν οδηγία. Ήταν προφανές: εκεί έμπαινε το χέρι. Όχι οποιοδήποτε. **Το εξουσιοδοτημένο»**

Το πράσινο σήμαινε *όλα έτοιμα*. Το κόκκινο... *είναι κλειδωμένα*.

«Όταν άνοιξε», είπε, «αποκαλύφθηκε ένας νέος διάδρομος. Περίπου είκοσι πέντε μέτρα. Φωτισμός παράξενος. Όχι λάμπες. Όχι σκιές. Φως σαν ξημέρωμα, αλλά χωρίς να κουράζει τα μάτια. Σαν να ερχόταν από μέσα από τους τοίχους και να κατέβαινε από πάνω προς τα κάτω.»

Οι τοίχοι ήταν λείοι, με μια φωσφορίζουσα υφή. Περπατώντας, αρχίσαμε να νιώθουμε... βάρος. Όχι ξαφνικά. Σταδιακά.

«Στους τοίχους», συνέχισε, «υπήρχαν αριθμοί. Όχι λατινικοί. Ελληνικοί. Από το Θ-Η-Ζ-ς-Ε-Δ-Γ-Β-Α, εννέα μέχρι το μηδέν. Όπως τους θυμάσαι από το Γυμνάσιο. Και ανάμεσά τους, επιγραφές. *Εισέρχεσθε βραδέως*. Δεν ήταν σύσταση. Ήταν οδηγία.»

Από το πέντε και μετά, το σώμα μας γινόταν πιο βαρύ. Όχι κουρασμένο. Πραγματικό.

Στο εννέα περπατούσαμε κανονικά. Σαν στη Γη. Τέρμα τα ελαφρά πηδηματάκια. Υπήρχε βαρύτητα. Πραγματική. Ο επιστήμονας της ομάδας τη μέτρησε. Γήινη.

«Δεν χρειαζόμασταν πια τα βαριά παπούτσια», είπε, «αλλά δεν μπορούσαμε να τα βγάλουμε. Πίσω μας, η πόρτα έκλεισε μόνη της. Ο διάδρομος είχε ήδη αέρα. Πίεση. Απλώς δεν το είχαμε καταλάβει.»

Στο τέλος, άλλη πόρτα. Ίδιο σύμβολο. Το χέρι πάνω. *Τσουπ*. Ένας ήχος, σαν κάτι να ξεκλείδωσε. Άνοιξε.

Μπήκαμε σε μια τεράστια αίθουσα. Τρία μέτρα ύψος. Δεκαπέντε επί δώδεκα. Άδεια. Πεντακάθαρη. Τοίχοι μόνο. Στο βάθος, διάδρομοι. Και πιο πέρα, μια κυκλική κατασκευή

—ράμπα χωρίς σκαλοπάτια— με ένα κενό στο κέντρο. Δύο επί τέσσερα μέτρα.

Ο φωτισμός άναψε κανονικά. Ο αέρας... κανονικός. Βγάλαμε κάσκες. Γάντια. Καμία καρέκλα. Τίποτα περιττό.

Στην οροφή μπορούσαμε να δούμε τον ήλιο, χωρίς να μας θαμπώνει. η οροφή μας έδινε την εντύπωση ότι έμοιαζε με το δικό μας θόλο, αλλά να έχει τόση πολλή σκόνη ενώ σε αρκετά σημεία φαινόταν να περνά το φως του ήλιου. Μας έδινε την εντύπωση ότι ήλιος και φώτα συμπλήρωναν το ένα το άλλο στον φωτισμό της αίθουσας. Το παρατήρησε και ο Στρατηγός : Μάλλον αύριο θα ασχοληθείτε με την καθαριότητα. Θα συνοδεύσετε τις εξωτερικές ομάδες για να διαπιστώσουμε τι συμβαίνει με την οροφή.

Οι επόμενες ώρες μας επιφύλαξαν νέες εκπλήξεις και σοβαρά ερωτήματα, τέτοια ώστε η καθαριότητα να αναβληθεί για την επόμενη σεληνιακή ημέρα.

Στη δεξιά πλευρά, μια οθόνη. Τεράστια. Ογδόντα ίντσες τουλάχιστον. Μπροστά της, ένας πάγκος με κουμπάκια, σε ομάδες. Επιγραφές. Ελληνικοί χαρακτήρες.

Και φυσικά...

Το σύμβολο με το χέρι

Ο Κύριος σώπασε.

Σήκωσα το ποτήρι μου. Το κοιτίφαλι είχε ζεσταθεί λίγο.

Ήταν καλύτερο έτσι.

«Και μετά;» ρώτησα.

Χαμογέλασε.

Εδώ ήταν η σειρά μου.

Ακούμπησα την παλάμη.

Και *οπ* — η οθόνη φωτίστηκε, σαν να με περίμενε. Μαζί της άναψαν και μερικά από τα κουμπάκια στον πάγκο. Το τρίγωνο πράσινο. Ζωντανό.

Ξανακούμπησα.

Το τρίγωνο κοκκίνισε.

Η οθόνη έσβησε.

Προσπάθησαν και οι άλλοι. Ένας-ένας. Τίποτα. Σαν να μην υπήρχε καν σύστημα. Σαν να μην υπήρξε ποτέ οθόνη.

Εγώ, αντίθετα, είχα ήδη αρχίσει να παρατηρώ τον πάγκο. Τα κουμπάκια, τις ομάδες, τα χειριστήρια. Έμοιαζε επικίνδυνα με ένα τεράστιο χειριστήριο PlayStation — αν το PlayStation το είχε σχεδιάσει κάποιος με εμμονή στην αρχαιότητα και άγνωστες προθέσεις.

Διάβαζα τις επιγραφές σχεδόν μηχανικά. Και τότε το είδα.

«φρέαρ του πάγου»

Σήκωσα το κεφάλι απότομα.

«Είναι αρχαία ελληνικά γράμματα!» φώναξα.

Η φωνή μου αντήχησε περισσότερο απ' όσο περίμενα.

Ο Στρατηγός γύρισε αργά. Πολύ αργά.

«Η ομάδα να συγκεντρωθεί γύρω μου. Ετοιμαστείτε για αναχώρηση.»

Κόντεψα να στραβοκαταπιώ.

— «Αναχώρηση;» είπα. Όχι — το βροντοφώναξα. «Τι αναχώρηση;»

Η Χλόη αναστατώθηκε ελαφρά. Με κοίταξε διακριτικά, αφήνοντας να φανεί πως ήταν εκεί. Παρούσα. Διαθέσιμη. Να βοηθήσει — σε ό,τι κι αν ήταν αυτό που συνέβαινε.

Να βοηθήσει τι; σκέφτηκα.

Εδώ τα πράγματα εξελίσσονταν με ταχύτητα που δεν άφηνε περιθώριο ούτε για σημειώσεις, κι αυτοί... τα αφήνουν όλα και επιστρέφουν;

— «Τώρα που βρήκατε ολόκληρη οθόνη αναμμένη;» είπα.

«Τι έδειχνε;»

Ο «Καθ'ομοίωσιν» πράος μου απάντησε. Ήρεμος.

Υπερβολικά ήρεμος.

— «Σοβαρές ανακαλύψεις. Πολύ σοβαρές.

Η γλώσσα: Ελληνική. Αρχαία Ελληνική. Το είχαμε καταλάβει ήδη από τον διάδρομο.

Η βαρύτητα: γήινη.

Έπρεπε να επιστρέψουμε στη βάση. Οι ανώτεροι να δώσουν αναφορά. Να παρθούν αποφάσεις.»

— «Όχι τόσο για την τεχνολογία», είπε, «όσο για τα Ελληνικά. Ειδικά τα αρχαία.»

Εκεί ήταν που σταμάτησα να ακούω σαν άνθρωπος και άρχισα να ακούω σαν... αποδέκτης ανησυχίας.

— «Πες μου εσύ», συνέχισε. «Ποιος μιλά Ελληνικά; Μόνο εγώ; Εσύ; Είναι η μητρική σου γλώσσα τα Ελληνικά; Και οι ιδιοκτήτες; Τι σχέση έχουν με τα Ελληνικά;»

Ερωτήσεις. Η μία πάνω στην άλλη.

Το *άφωνος* είναι μικρή λέξη. Ανεπαρκής. Ελλιπής.

Το άναμμα της οθόνης είχε ήδη ανοίξει νέους ορίζοντες.
Και κανείς δεν φαινόταν πρόθυμος να τους διαβεί.

Νάσου και η Χλόη, να με ρωτά διακριτικά αν όλα ήταν όπως
τα περίμενα — το τραπέζι εννοούσε. Γιατί όσα περιέγραφε ο
«Καθ'ομοίωσιν» οδηγούσαν αλλού. Πολύ αλλού.

Έλεγε κάτι. Δεν άκουγα. Ήμουν εκεί μόνο σωματικά.
Έκανε έναν ανεπαίσθητο θόρυβο. Όσο χρειάζεται για να
επιστρέψω.

Και επέστρεψα.

«Σύνελθε», μονολόγησα.

Έχεις τον τίτλο του βιογράφου και του κοροϊδου. Ακούς μια
αφήγηση. Ε!, όχι και στη Σελήνη. Αν σου ζητήσουν να τα
γράψεις, γράψε μια έκθεση ιδεών.

Παράξενα καθησυχαστική σκέψη.

Ο Στρατηγός μου ζήτησε, ευγενική διαταγή δηλαδή να
απενεργοποιήσω την οθόνη. Το έκανα. Βάλαμε ξανά κάσκες
και γάντια.

Και πίσω στα δικά μας.

Σήκωσα το ποτήρι. Το κοτσιφάλι είχε πια αναπνεύσει..

Το κυρίως πιάτο είχε ολοκληρωθεί.

Η περιέργειά μου, αντιθέτως, είχε σκαρφαλώσει στο ζενίθ
και κουνούσε το πόδι της ανυπόμονα, σαν μαθητής που
ξέρει την απάντηση και δεν τον αφήνουν να μιλήσει.

Η Χλόη, και αυτό άρχιζε να με ανησυχεί σοβαρά, έπαυε να
είναι προσωπικό. Γινόταν άνθρωπος του σπιτιού. Από
εκείνους που δεν ρωτούν αν πεινάς: *το ξέρουν*. Έφερε
φρούτα εποχής. Και, φυσικά, ήξερε. Πάντα ήξερε.

Ήξερε ότι θα ήθελα κι άλλο κρασί.

— «Ένα ξηρό ροζέ από Λιάτικο», είπε με τη φυσικότητα ανθρώπου που ανακοινώνει τον καιρό, «με όγκο και φρεσκάδα. Θα σταθεί δίπλα στο καρπούζι.»

Θα σταθεί, σκέφτηκα.

Αυτό που δεν στεκόταν με τίποτα ήταν η απορία μου:

Από πού στο καλό ξέρει ότι προτιμώ το καρπούζι;

Η πιατέλα ήρθε επιβεβαιωτικά: πεπόνι, καρπούζι, σταφύλια. Το καρπούζι χωρίς ίχνος διπλωματίας είχε πάρει θέση υπέρ μου. Έγερνε προς το μέρος μου, σαν να ζητούσε προστασία ή απλώς παρέα.

Η αφήγηση διακόπηκε όσο χρειαζόταν ο «Καθ'ομοίωσιν» να πάρει ένα τσαμπί σταφύλι.

Κάθε ρόγα, μια παύση.

Σαν να μιλούσε με σημεία στίξης φαγώσιμα.

Οι αποφάσεις των ανωτέρων άργησαν.

Κανείς όμως δεν ξαναμπήκε στην ξένη βάση. Η περιέργεια είχε μπει σε καραντίνα.

Όπως είχε υποσχεθεί ο Στρατηγός, ξεκινήσαμε καθαριότητα. Ειδική ομάδα, στόχος της : η οροφή. Από μακριά έμοιαζε με απλό λοφάκι. Ένα τίποτα. Από εκείνα που προσπερνάς χωρίς δεύτερη σκέψη και μετά γράφονται στην Ιστορία με κεφαλαία.

Σκούπες παντού.

Οι σκούπες είχαν την τιμητική τους.

Θα το λέγαμε εργολαβία μετακίνησης Σεληνιακής γης — με μηδενικό ΦΠΑ και άπειρη υπομονή.

Σιγά σιγά αποκαλύφθηκε θόλος. Όχι ψηλός. Χώμα μαζεμένο στον χρόνο, περισσότερο στη βάση, λιγότερο στην κορυφή.

Και δεν ήταν μόνος του. Υπήρχαν κι άλλα λοφάκια. Κι άλλες σιωπές θαμμένες στο χώμα.

Με τούτα και μ' εκείνα, και περιμένοντας αποφάσεις, πέρασε η Σεληνιακή ημέρα.

Τελικά καταλάβαμε: η σκεπή τους ήταν φωτοβολταϊκό.

«Πρέπει να έχεις την τύχη με το μέρος σου», είπε ο «Καθ' ομοίωσιν».

Και πράγματι. Όλη η καθαριότητα έγινε μέρα. Υπό ήλιο. Μπορούσαμε να δούμε το εσωτερικό. Η διαφάνεια του θόλου δεν ήταν ίδια παντού — σαν άνθρωπος που λέει άλλα απ' όσα εννοεί. Καθαρίσαμε σχολαστικά. Φύγαμε.

Οι αποφάσεις ήρθαν μέσα στη σεληνιακή νύχτα. Πάντα έρχονται όταν δεν μπορείς να κάνεις τίποτα.

Ξέραμε πια: χωρίς ήλιο, η πόρτα δεν ανοίγει. Το είχαμε μάθει όχι από εγχειρίδια, αλλά από εκείνον τον αυστηρό δάσκαλο που λέγεται *εμπειρία*.

Στο χάραμα να είμαστε εκεί.

Για πρακτικούς λόγους. Είχαμε πολλά να ανακαλύψουμε και ακόμη περισσότερες αναφορές να συντάξουμε. Η σεληνιακή ημέρα δεν χαρίζεται, αν δεν την εκμεταλλευτείς από την πρώτη στιγμή, την έχεις ήδη χάσει.

Φτάνοντας, ο Στρατηγός ήθελε επιθεώρηση. Άνωθεν εντολή: **όλοι μαζί**. Ο θόλος καθάρος. Μέσα σκοτάδι.

Ήμασταν στην πίσω πλευρά, δυτικά θα το λέγαμε εδώ στην γη, όταν άρχισε η ανατολή.

«Ουπς...»

Το φως άρχισε να μπαίνει μέσα.
Χαζεύαμε σαν ερωτευμένα ζευγαράκια στο ηλιοβασίλεμα
μόνο που εδώ ανέτελλε κάτι πολύ πιο σοβαρό.

Η οθόνη ήταν αναμμένη. Αλλά ό,τι κι αν κάναμε, απ' όποια
γωνία κι αν κοιτούσαμε, δεν βλέπαμε τίποτα. Σαν να μας
κοίταζε εκείνη.

Φωτοβολταϊκό

είπαμε όλοι.

Η επιστημονική ομάδα το επιβεβαίωσε αργότερα: παροχή
ενέργειας για *έκτακτες καταστάσεις*. Πάντα υπάρχουν
τέτοιες. Απλώς δεν τις λένε με το όνομά τους.

— «Σου είπα», είπε ο Καθ'ομοίωσιν. Η τύχη...

Δεν πρόλαβε.

Η Χλόη εμφανίστηκε, όπως μόνο εκείνη ήξερε.

— «Ο κύριος και η παρέα του μπορούν να περάσουν στη
δυτική πτέρυγα. Ο καφές σας είναι έτοιμος.»

Δηλαδή ο δικός μου.

Ο Κύριος όχι — φαρμακευτική αγωγή. Πάντα υπάρχει μια
αγωγή που χαλάει το κέφι.

Εμένα με περίμενε ένας δροσερός φραπές, τον
«Καθ'ομοίωσιν» περίμενε ένα υποκίτρινο «κάτι», με
παγάκια.

— «Είναι κι αυτό μέσα στα φάρμακα», είπε.

— «Στην υγείά μας. Μακροημέρευση.»

Ήπιαμε. Ήπια εγώ, δηλαδή.

— «Μπήκατε ξανά μέσα;» ρώτησα. «Τι είδατε στην οθόνη;»

Χαμογέλασε.

—«Μπήκαμε, μπήκαμε.»

Το είπε έτσι απλά, σαν να μιλούσε για μια αυλή κι όχι για κάτι που δεν έπρεπε να υπάρχει.

Κι ύστερα, σχεδόν αμέσως, άλλαξε θέμα ή τουλάχιστον έτσι φάνηκε.

— «Η Δάφνη σου έχει ετοιμάσει ένα δωμάτιο. Μπορείς να μείνεις σήμερα και αύριο, κι από Δευτέρα βλέπουμε. Ε; Συμφωνείς;»

Ρητορική μου φάνηκε η ερώτηση.

Εδώ που ήρθα, θα μείνω και θα κολυμπήσω, που λέει η παροιμία. Ούτως ή άλλως, έχω ξαναβαφτιστεί, έχω αποκτήσει τίτλους, το πολύ-πολύ να γράψω στο τέλος μια έκθεση ιδεών.

Στο Ηράκλειο δεν έχω κάτι να κάνω. Η εξεταστική τελείωσε. Ευτυχώς έχω ήδη παραδώσει βαθμολογίες, δεν χρωστώ ούτε σε φοιτητές ούτε στη συνείδησή μου, πράγμα σπάνιο. Θα το δω σαν να ξεκίνησα πρόωρα τις θερινές διακοπές. Τέλεια.

Και μεταξύ μας, τι με περιμένει πίσω; Κίνηση, ζέστη, καφές σε πλαστικό ποτήρι και η αίσθηση ότι κάτι ξέχασα, χωρίς να ξέρω τι. Εδώ, τουλάχιστον, ξέρω ακριβώς τι ξέχασα: την κανονικότητα.

Έχω και περιέργεια, βέβαια. Να δω την κατάληξη του «έργου». Τι στο καλό, στη μέση θα αφήσω τέτοια ταινία δράσης; Τόσες αποκαλύψεις για την ιστορία της ανθρωπότητας, τόσα κοσμοϊστορικά γεγονότα, κι εγώ να επιστρέψω στην πεζή καθημερινότητα της πόλης; Ας είναι και το Ηράκλειο. ΌΧΙ.

— «Όσιε», είπε, «δεν απαντάς. Τι λες; Θα είσαι ο φιλοξενούμενός μου για μερικές μέρες; Μοναξιά εδώ πάνω.»

Από το «Κυριακή και βλέπουμε» πήγαμε, χωρίς πολλή διαπραγμάτευση, στο «μερικές ημέρες».

—Ναι, είπα. Θα μείνω. Μου αρέσει η παρέα σας.

Χαμογέλασα.

«Μου αρέσει και η αφήγησή σας. Τόσα γεγονότα έχουν συμβεί και με κάνετε κοινωνό τους.»

Πήρα μια ανάσα.

— «Πείτε μου... τι είδατε στην οθόνη;»

Χαμογέλασε κι εκείνος. Χλευαστικά.

— «Ωραία. Μια και σου αρέσει η παρέα μου», είπε, «θα σου πω πρώτα μερικά πράγματα για την ασφάλειά μου. Και τη... σου.»

Το σου το τόνισε.

Σαν να έλεγε: αυτά που θα ακούσεις σε αφορούν — πρόσεχε και βάλε τα καλά στο μυαλό σου.

Όταν επιστρέψαμε στον δικό μας θόλο, άρχισαν να με πλησιάζουν. Ένας-ένας οι *Αντιπρόσωποι των εθνών*. Όλοι ήθελαν «παρέα». Όλοι ήθελαν βοήθεια. Κανείς δεν ήθελε ευθύνη.

Εκεί ξεκίνησε το πρόβλημα.

Αν πάω με τον έναν, ο άλλος θα με ξεκάνει.

Αν πάω με όλους, πάλι κάποιος θα με ξεκάνει. Στατιστική βεβαιότητα.

Έτσι, το πρωί, απαίτησα ακρόαση. Όλοι παρόντες. Και τους το είπα καθαρά:

φοβάμαι για τη ζωή μου

Ζήτησα ομάδα δεκαέξι.

Δεκαέξι αντιπρόσωποι, ένας από κάθε πλευρά κι εγώ. Για να με προσέχουν. Και για να ανοίγω την πόρτα.

Θα με είχαν ήδη εξαφανίσει, αν δεν υπήρχε ένα μικρό πρόβλημα:

οι πόρτες δεν ανοίγουν χωρίς εμένα.

Και πρέπει να είμαι ζωντανός. Με όλα μου τα βιομετρικά στη θέση τους.

Έτσι αναβαθμίστηκα.

Πηγαίναμε παντού όλοι μαζί.

Σαν εκδρομή. Μόνο που κανείς δεν χαμογελούσε.

Ο Κύριος με κοίταξε.

— «Όπως βλέπεις, υπάρχει και εδώ επιμέλεια για υγεία και ασφάλεια.»

Ήπια άλλη μια γουλιά.

..... να κι άλλο για τη βιογραφία των πεπραγμένων.

Δική του η ιστορία, δική του και η πλοκή.

— «Α, έτσι προέκυψε η ομάδα των είκοσι», είπα.

«Δεκαεπτά εσείς, ο Στρατηγός επικεφαλής και οι οδηγοί σας.»

Ο «Καθ'ομοίωσιν» γέλασε χαρούμενα.

Ο βιογράφος των πεπραγμένων του —εγώ δηλαδή— ένιωθα πως ήμουν σε πλήρη εγρήγορση. Έτοιμος να σημειώσω το επόμενο κεφάλαιο της σεληνιακής... διοίκησης ασφαλείας.

— «Ωραία, εξασφαλίσατε την ασφάλειά σας, δηλαδή για να τα λέμε σωστά εσείς ορίσατε και τον αριθμό των ατόμων της ομάδας σας. Σωστά;»

— «Μπορείς να το πεις κι έτσι», απάντησε, με εκείνο το χαμόγελο του ανθρώπου που έχει καταφέρει να μετατρέψει τον φόβο του σε κανονισμό λειτουργίας.

—«Τώρα που όλα κανονίστηκαν, επιστρέψατε στη μεγάλη αίθουσα. Σωστά;»

—«Ναι, επιστρέψαμε... αλλά τώρα είναι ώρα για λίγη ξεκούραση.»

Σήκωσε ελαφρά το χέρι, σαν να απέλυε μια σκέψη.

— «Επέτρεψε μου να αποσυρθώ. Θα τα ξαναπούμε μετά τη δύση του ήλιου. Θα σου πρότεινα να ξαπλώσεις λίγο, αλλά νομίζω πως δεν θα ακολουθήσεις τη συμβουλή μου. Εσείς οι νέοι έχετε άλλα ρολόγια.»

Χαμογέλασα. Το ρολόι μου όντως δούλευε αλλιώς — μάλλον χωρίς δείκτες.

—«Αν θελήσεις» κάτι, συνέχισε, «ζήτη από τη Δάφνη ή τη Χλόη, ή σε όποια άλλη υπηρεσία είναι εδώ. Έχουν κι αυτές το ωράριό τους.»

Έμεινα για λίγο μόνος.

Ησυχία. Εκείνη η ήρεμη, παχιά σιωπή που έχει το μεσημέρι πριν αρχίσει να δροσίζει.

Περίμενα να περάσει η ώρα.

Ή μάλλον... περίμενα τη συνέχεια της ταινίας που εκτυλισσόταν στην έπαυλη.

Γιατί αυτό δεν ήταν απλό γεύμα με αφήγηση· ήταν σειρά σε εξέλιξη, με επεισόδια, σασπένς και ενδιάμεσο διάλειμμα για καφέ.

Και, μεταξύ μας, είχα ήδη πληρώσει το εισιτήριο, τουλάχιστον ας έβλεπα και το δεύτερο μέρος.

Περπατούσα στον κήπο της έπαυλης, χωρίς συγκεκριμένο προορισμό.

Ο ήλιος είχε γείρει λίγο, η σκιά των ελιών έφτανε ως το πέτρινο μονοπάτι, και η ησυχία ήταν σχεδόν... ύποπτη.

Κάπου πίσω μου, ένα ελαφρύ άγγιγμα από βήματα.

Η φωνή της Χλόης —ήρεμη, μα με εκείνον τον τόνο που δεν ανήκει απλώς σε υπάλληλο— ακούστηκε σχεδόν δίπλα μου.

—Συγγνώμη που σας ενοχλώ, αλλά ήθελα να βεβαιωθώ πως δεν σας λείπει τίποτα. Μήπως επιθυμείτε κάτι; Ένα ρόφημα, έναν καφέ, κάτι πιο... δυνατό ίσως;

Χαμογέλασα.

—Όχι, ευχαριστώ, απλώς κάνω μια βόλτα. Ξεκουράζομαι. Ή προσπαθώ, τέλος πάντων.

Έγνεψε καταφατικά.

—Καλά κάνετε. Είναι σημαντικό να κρατά κανείς τις δυνάμεις του, ειδικά... όταν γύρω του υπάρχουν άνθρωποι που κουβαλούν ιστορίες βαρύτερες κι απ' τη βαρύτητα της Σελήνης.

Η φράση της έμεινε να αιωρείται για λίγο.

Γύρισα και την κοίταξα. Το βλέμμα της δεν απέφευγε το δικό μου — απλώς το προσπερνούσε, σαν να είχε ήδη δει την απάντηση.

— «Ενδιαφέρεστε κι εσείς για... ιστορίες από τη Σελήνη;» ρώτησα.

— «Α, ποιος δεν ενδιαφέρεται;» είπε σχεδόν χαμογελώντας. «Ίδιως όταν έχουν να κάνουν με βάσεις, θύρες που ανοίγουν μόνο με συγκεκριμένο χέρι, και... ανθρώπους που δεν πρέπει να εκτεθούν σε κινδύνους.»

Το χαμόγελό της ήταν ανεπαίσθητο — από εκείνα που αφήνουν τη φαντασία να συμπληρώσει τα κενά.

— «Μάλιστα...» είπα, προσπαθώντας να ακουστώ αδιάφορος.

«Ξέρετε, με εντυπωσιάζει ο τρόπος που γνωρίζετε πάντα τι μου αρέσει. Το κρασί, το φαγητό, μέχρι και τα φρούτα... πώς το καταφέρνετε;»

Η Χλόη ακούμπησε ελαφρά το δίσκο που κρατούσε πάνω στο πεζούλι.

— «Α, αυτό;» είπε χαμηλόφωνα.

«Ας πούμε πως... έχουμε πρόσβαση σε ορισμένα *αρχεία προτιμήσεων*. Μας βοηθά να φροντίζουμε καλύτερα τους επισκέπτες — και, φυσικά, όσους χρειάζονται προσεκτική επιτήρηση.»

Το είπε σχεδόν τραγουδιστά, σαν να περιέγραφε το μενού της ημέρας.

Και πριν προλάβω να ρωτήσω, πρόσθεσε ήρεμα:

«Όλα για την ασφάλεια του Κυρίου, φυσικά. Και των καλεσμένων του.»

Έμεινα να την κοιτάζω, ψάχνοντας αν πίσω από την ευγένειά της υπήρχε ειρωνεία ή απλώς ένα σύστημα παρακολούθησης με καλούς τρόπους.

Εκείνη χαμογέλασε ανεπαίσθητα, έγειρε το κεφάλι με

σεβασμό και απομακρύνθηκε, αφήνοντάς μου τη συνοδεία των τζιτζικιών και μια ιδέα πως στο σπίτι αυτό... κανείς δεν ήταν απλώς “του σπιτιού”.

Έμεινα για λίγο ακίνητος, σαν να φοβόμουν ότι ακόμη κι η σκέψη μου είχε μικρόφωνο.

Η Χλόη είχε απομακρυνθεί, μα η φωνή της έμεινε μέσα μου — όχι για το *τι* είπε, αλλά για το *πώς* το είπε.

«*Αρχαία προτιμήσεων*»... ωραία λέξη για να περιγράψεις έναν φάκελο με το όνομά σου απ’ έξω.

Άρα ήξεραν. Όχι μόνο πώς πίνω το κρασί μου ή πόσο ώριμο θέλω το καρπούζι.

Ήξεραν ποιον ακούω, τι ρωτώ, πότε σωπαίνω.

Κι αν ήξεραν όλα αυτά για μένα, φαντάσου τι ξέρουν για τον Κύριο.

Η λογική έλεγε να μην το σκέφτομαι.

Αλλά η λογική, εδώ μέσα, έμοιαζε με εκείνο το κουδούνι της εξόδου κινδύνου — κανείς δεν ήθελε να το αγγίξει, μην τυχόν και χτυπήσει πραγματικά.

Πήρα μια ανάσα.

Καλύτερα να την αφήσω να με θεωρεί αφελή.

Έτσι ίσως μάθω περισσότερα.

Εγώ μέχρι στιγμής ήμουν άριστος ακροατής.

Και —ποιος ξέρει— ένας υποψήφιος μυθιστοριογράφος που έπινε ροζέ και προσποιούνταν ότι όλα αυτά ήταν απολύτως φυσιολογικά.

Συνέχισα να περιφέρομαι στους εξωτερικούς χώρους, ανακαλύπτοντας κάθε τόσο αναπαυτικούς καναπέδες που περίμεναν —λες— να τους καθίσω. Ο αέρας μύριζε φασκόμηλο και νύχτα που πλησίαζε.

Άρχισε να σουρουπώνει. Στο βουνό το σούρουπο φέρνει

δροσιά, εκείνη την ακριβή ισορροπία που σε κάνει να θέλεις να μείνεις έξω, αλλά σε σπρώχνει μέσα.

Μπήκα στο σαλόνι και κάθισα σε μια πολυθρόνα. Έγειρα πίσω για να βολευτώ καλύτερα, κι αμέσως η πολυθρόνα έκρινε πως ήξερε εκείνη καλύτερα τη δουλειά της: μετακίνησε τα μπράτσα, ανασήκωσε τα πόδια, και με βύθισε σε μια αγκαλιά τεχνητής ευτυχίας.

Στο αριστερό μπράτσο ανακάλυψα κουμπιά ρύθμισης. Ήδη η αυτόματη λειτουργία είχε κάνει ήδη θαύματα. Τεχνολογία. Και σε πολυθρόνα, και στη Σελήνη, παντού η ίδια ιστορία.

Δεν κατάλαβα πότε με πήρε ο ύπνος.

Όταν άνοιξα τα μάτια, η Δάφνη στεκόταν εκεί, ήρεμη, σαν να είχε ξεπροβάλει απ' το φως του δειλινού.

Ίσως έκανε επίτηδες λίγο θόρυβο για να με ξυπνήσει.

— «Καλησπέρα», είπε, συνοδεύοντας το με ευγενικό χαμόγελο.

— «Αύριο το πρωί ο Κύριος έχει κανονίσει επίσκεψη στον Αι Γιάννη, κάτω στην παραλία. Θα έρθουν να μας παραλάβουν κατά τις εννιά. Αν επιθυμείτε, μπορείτε να συμμετέχετε στην εκδρομή. Στο δωμάτιό σας θα βρείτε κατάλληλα ρούχα για αυτή την εξόρμηση.»

— «Ευχαρίστως να σας συνοδεύσω. Θα είστε κι εσείς στην παρέα;»

Η Δάφνη απάντησε με ένα χαμόγελο που δεν ήταν ούτε ναι ούτε όχι, Απλώς ένα *χαμόγελο ενήμερης σιωπής*.

Δεν τόλμησα να ρωτήσω πώς γνωρίζουν τα νούμερά μου για τα ρούχα.

Την απάντηση μου την είχε δώσει ήδη η Χλόη:

«Ας πούμε πως... έχουμε πρόσβαση σε ορισμένα αρχεία

προτιμήσεων. Μας βοηθά να φροντίζουμε καλύτερα τους επισκέπτες και, φυσικά, όσους χρειάζονται προσεκτική επιτήρηση.»

Λίγο μετά εμφανίστηκε ο «Καθ'ομοίωσιν», απλά ντυμένος, στο αγαπημένο του άσπρο.

«Θα καθίσουμε μέσα», είπε. «Στο βουνό το βράδυ είναι αρκετά δροσερό για τις αρθρώσεις μου. Όλα καλά;»

—«Όλα καλά», απάντησα. «Το προσωπικό σας είναι φιλικό και πρόθυμο να εξυπηρετήσει. Η Δάφνη μου είπε ότι αύριο σχεδιάζεται επίσκεψη στον Αι Γιάννη, κάτω στην παραλία.»

«Σωστά», είπε. «Θέλω να επισκεφτώ τον Μανούσο, το βοσκό. Τον έχω γνωρίσει στις προηγούμενες "θεραπείες". Καλό, ντόμπρο παλικάρι. Μετά θα κατέβουμε κάτω, η κυρία Μαρία θα μας έχει φρέσκο ψάρι. Το τρως το ψάρι, ε; Δεν είσαι μόνο του κρέατος!»

Χαμογέλασα, το ερώτημα δεν σήκωνε διαφωνία.

«Τηλεόραση δεν θέλω να δω», συνέχισε. «Δεν έχει τίποτα ενδιαφέρον. Ας κουβεντιάσουμε καλύτερα.»

Δεν υπήρχε καλύτερη ευκαιρία να συνεχίσουμε την πρωινή αφήγηση χωρίς να χρειαστεί να φανεί η ανυπομονησία μου.

—«Πού είχαμε μείνει;» ρώτησε.

—«Θα μπαίνετε στον θάλαμο με την οθόνη», του απάντησα.

Ναι, μπήκαμε. Ο Στρατηγός μου έδωσε εντολή να ενεργοποιήσω την οθόνη. Δεν θα αγγίζαμε τα άλλα κουμπιά μέχρι να δούμε τι δείχνει και τι κάνει το καθένα. Υπήρχε φόβος μήπως ενεργοποιήσουμε κάτι απαγορευμένο.

Η φωνή του χαμήλωσε, σαν να ξαναζούσε τη σκηνή.

Στην αίθουσα υπήρχε ένα φρεάτιο. Μπορούσαμε να διακρίνουμε τους κάτω ορόφους. Σε κάθε όροφο υπήρχε προεξοχή σαν μπαλκόνι. Σαν να ξέχασαν να φτιάξουν τη σκάλα. Το προστατευτικό κάγκελο συνεχιζόταν γύρω γύρω, εκτός από ένα άνοιγμα εκεί όπου, λογικά, θα κατέληγε η υποτιθέμενη σκάλα. Από το σημείο εκείνο ξεκινούσε κυκλική ράμπα που ένωνε τους ορόφους μεταξύ τους.

«Γύρω υπήρχαν διάδρομοι», συνέχισε. «Ξεκινήσαμε με τον πρώτο, στα δεξιά μας. Τυχαιά επιλογή. Μέχρι τότε, η τύχη ήταν με το μέρος μας.»

Οι πόρτες άνοιγαν αυτόματα, τα φώτα άναβαν μόνα τους, και έσβηναν λίγο μετά που φεύγαμε.

Όλα έδειχναν ζωντανά, λες και η βάση απλώς κοιμόταν, περιμένοντας να την ξυπνήσουμε.

Ξαφνικά, ένας ήχος.

Ηλεκτρικός, μηχανικός — σαν μοτέρ.

«Να και τα ρομποτάκια!» είπε.

Τρέξαμε πίσω στην κεντρική αίθουσα και από τη ράμπα ανέβαιναν τρία μικρά ρομπότ με βραχιόνες.

Κατευθύνθηκαν στο κεντρικό πάνελ, άνοιξαν το κάλυμμα και αντικατέστησαν εξαρτήματα με μεθοδικότητα χειρουργού.

Στην οθόνη φάνηκαν για λίγο κάποιες εντολές — ύστερα, σαν να ολοκλήρωσαν τη βάρδια τους, πήραν τον δρόμο της επιστροφής.

«Τα ακολουθήσαμε», είπε. Πήγαν στον πέμπτο όροφο, μπήκαν στην αίθουσα, ταξινόμησαν τα παλιά εξαρτήματα

στα ράφια και έπειτα “κάθισαν” στις θέσεις τους. Ίσως είχαν λάβει εντολή να απενεργοποιηθούν.

Συνεχίσαμε την εξερεύνηση του διαδρόμου.

Τα δωμάτια είχαν μέγεθος 4x4 έως 6x5. Οι επιφάνειες καθαρές, τα υλικά άθικτα.

Σαν να είχαν συντηρηθεί χθες.

Περάσαμε ώρες εκεί μέσα.

Καταγράψαμε διαστάσεις, σημειώσεις, πρόχειρα σκίτσα.

Όταν τελειώσαμε, επιστρέψαμε στον θόλο μας για αξιολόγηση.

Εκεί άρχισε η συζήτηση.

Τι ήταν, λέει, το φρεάτιο γύρω από τη ράμπα;

«Ασανσέρ», είπε ο ένας με σιγουριά.

«Μπα, ημιτελές έργο», απάντησε ο άλλος.

«Εγώ λέω μπουντρούμι για VIP», πέταξε ένας τρίτος, κι όλοι γυρίσαμε να δούμε αν αστειευόταν. Δεν αστειευόταν.

Σε λίγα λεπτά, είχαμε τόσες θεωρίες όσοι και άνθρωποι μέσα στον θόλο.

Από σύστημα εξαερισμού μέχρι κρυφό πέρασμα για εξωγήινους με υποφοβία.

Βάλαμε στοίχημα.

Νικητής, όποιος πλησίαζε περισσότερο στην αλήθεια.

Οι χαμένοι; Εδώ έπεσε σιωπή.

Κάποιος πρότεινε να καθαρίσουν τουαλέτες — γρήγορα απορρίφθηκε. Άλλος να γράψουν αναφορά τριών σελίδων — γιουχάρισμα.

Τελικά, με ομόφωνη απόφαση (και σαδιστικό χαμόγελο του Στρατηγού), καθιερώθηκε η ποινή: Κατανάλωση ενός σακουλιού από την πρασινωπή γλίτσα.

Το πλήρωμα αναστέναξε συλλογικά.

Από τα μεγάφωνα ακούστηκε φωνή.

«Έναρξη κατάκλισης.»

Όλοι στους κοιτώνες μας μόνο το προσωπικό ασφαλείας και οι βάρδιες σε επιφυλακή.

Ο Κύριος έγειρε λίγο πίσω, κι εγώ ένιωσα ότι η συνέχεια δεν θα αργούσε...

Η επόμενη σεληνιακή ημέρα μάς βρήκε έτοιμους για νέα εξερεύνηση.

Ξεκινήσαμε με τον δεύτερο διάδρομο, μακρύς, τουλάχιστον πενήντα μέτρα.

Προς το τέλος, δύο δωμάτια — ένα δεξιά κι ένα αριστερά.

Προχωράς πέντε μέτρα ακόμα, στρίβεις αριστερά και... να τα δύο μεγάλα δωμάτια.

Το κάθε ένα μέσα είχε κι από ένα *ρόβερ*.

Σαν πουλμανάκι.

Είκοσι επτά καθίσματα, πίσω καρότσα, τιμόνι κανένα.

Στο ταμπλό, μια σειρά από κουμπιά και οθόνη.

Το πρώτο κουμπί άσπρο, τα υπόλοιπα αριθμημένα, με

ελληνικούς τίτλους που όμως δεν μπορούσαμε να διαβάσουμε.

Στο πρώτο φαινόταν κάτι σαν «*λωρίς...*» — στα υπόλοιπα μόνο υποψίες γραμμάτων.

Ο θάλαμος του ρόβερ άνοιγε με συρόμενη πόρτα, σαν τα δικά μας βαν.

Τα λάστιχα —σε τέλεια κατάσταση.

Μπήκαμε όλοι μέσα και, φυσικά, υπήρχε κι εδώ **το χέρι** δίπλα στα κουμπιά.

Το άγγιξα... και πήρε ζωή το ρόβερ.

Πήραμε και την τρομάρα της ζωής μας, γιατί δεν φορούσαμε στολές!

Είπαμε: μέσα στους διαδρόμους υπάρχει ατμόσφαιρα, αλλά ποιος εμπιστεύεται τη Σελήνη;

Ευτυχώς, στον θάλαμο του ρόβερ υπήρχε κανονικός αέρας.

Ανοίξαμε την πόρτα, κι εκείνο απενεργοποιήθηκε μόνο του.

Λίγο μετά, εμφανίστηκε ένα ρομποτάκι, άνοιξε ένα καπάκι από το ροβερ πήρε κάτι σα καλώδιο και μάλλον το έβαλε για

φόρτιση.

Πίσω από το ρόβερ υπήρχε μια μεγάλη πόρτα.

Κάναμε συλλογισμούς να μαντέψουμε για το τι μπορεί να έκρυβε.

Πώς άνοιγε; Δεν είχε «χέρι».

Απόφαση: εξερεύνηση την επόμενη ημέρα.

Την επομένη, «πρωί πρωί» — δηλαδή με την πρώτη Γήινη ανατολή — με σήκωσαν χωρίς οίκτο.

Ούτε καφέ, ούτε νερό, *στρατιωτική πειθαρχία*.

Πίσω στο ρόβερ.

Αυτή τη φορά όλοι με στολές, μην πάθουμε πάλι ό,τι χτες.

Βγάλαμε το καλώδιο φόρτισης, το τοποθετήσαμε στη θέση του και μπήκαμε μέσα.

Ενεργοποίηση.

Δέκα κουμπιά είχε.

Πάτησα το άσπρο. Τίποτα.

Το «**A**»;

Το πάτησα, και το ρόβερ πήρε μπρος.

Άρχισε να ανοίγει πίσω μια πόρτα.

Μπήκε μέσα, η πόρτα έκλεισε, και μια άλλη μπροστά μας άνοιξε — έπεσαν και λίγα χώματα για δραματικό εφέ.

Το έδαφος μπροστά μας φάνηκε καθαρά.

Το ρόβερ ξεκίνησε μόνο του, σαν να ήξερε τον δρόμο.

Περίπου οκτακόσια μέτρα πιο πέρα, πίσω από τον λόφο, σταμάτησε.

Ο τόπος έμοιαζε με δικό μας διάδρομο προσγείωσης, καλυμμένο όμως με σεληνιακό χώμα.

Ξύσαμε λίγο με το πόδι. *Τσιμέντο*.

— «Διάδρομος», είπαν όλοι μαζί, με τον ενθουσιασμό παιδιών που βρήκαν θησαυρό.

Και πώς γυρίζουμε τώρα πίσω;

Πρώτη λύση: ποδαρόδρομος. Κοντά, αλλά όχι ευχάριστα.

Δεύτερη λύση: το ρόβερ.

Μπαίνουμε πάλι μέσα, ενεργοποίηση, πατάω τα κουμπιά 2 έως 9 τίποτα.

Το άσπρο;

Μας γύρισε πίσω αυτόματα.

Ολόκληρη η διαδρομή, αυτόματη.

Όταν παρκάραμε, να σου πάλι το ρομποτάκι, το έβαλε στην πρίζα.

Ένα δεύτερο ήρθε να το καθαρίσει.

Να βοηθήσουν στις σκούπες δεν ήξεραν, αλλά για service πρώτα!

Την επομένη, παλιά μας τέχνη κόσκινο: όλος ο καταυλισμός με τις σκούπες.

Σε δυο-τρεις μέρες, δυόμισι χιλιόμετρα καθαρισμένος διάδρομος.

Τα ρομποτάκια επισκεύασαν και το δεύτερο ρόβερ.

Όσο είχε ήλιο, δούλευαν ασταμάτητα. Επισκευές, καθαριότητες, καταγραφές.

Οι ομάδες επικοινωνούσαν μεταξύ τους, αντάλλασσαν στοιχεία, κατέγραφαν τα πάντα.

Κάθε ομάδα είχε **κι έναν αντιπρόσωπο**, έτσι κάθε μία αποτελούνταν από τουλάχιστον δεκαέξι άτομα.

Οι τεχνικοί εν το μεταξύ είχαν φτιάξει μια αεροστεγή σήραγγα που ένωνε τον κεντρικό θόλο με την είσοδο της ξένης βάσης για να μπορούν οι επιστήμονες να μετακινούνται άνετα.

Προσπαθούσαν να καταλάβουν το θέμα της βαρύτητας, τη

δημιουργία της ατμόσφαιρας, τον φωτισμό.
Τα ερωτήματα ήταν περισσότερα απ' τις απαντήσεις.

Εγώ είχα μετακομίσει στο δεύτερο δωμάτιο, κοιμόμουν μέσα στον υπνόσακο, κατάχαμα.

Δεν είχα τουαλέτα¹¹, ούτε κουζίνα, αλλά είχα **κανονική βαρύτητα**, με ό,τι συνεπάγεται αυτό.

Τον πρωινό καφέ τον έπινα πάντα στην κεντρική αίθουσα — έπρεπε να ενεργοποιώ την οθόνη.

Οι υπόλοιποι προσπαθούσαν να συνδεθούν μαζί της, κι εκείνη τους αγνοούσε επιδεικτικά.

Ο Κύριος σταμάτησε για λίγο την αφήγησή του, έγειρε πίσω και αναστέναξε.

Η φωνή της Δάφνης ακούστηκε από την πόρτα:

«Κύριε, είναι η ώρα για τη νυχτερινή θεραπεία.»

— Α, σωστά, είπε. «Διαρκεί περίπου δύο ώρες. Μετά πρέπει να πάρω και τα βραδινά χάπια.»

Σηκώθηκε αργά, με εκείνη τη χαρακτηριστική του ηρεμία.

«Θα τα πούμε το πρωί. Καληνύχτα, Όσιε.»

— «Καληνύχτα, Κύριε.»

Μόλις βγήκε από το σαλόνι, εμφανίστηκε η Χλόη, αθόρυβη όπως πάντα.

— «Μήπως θα δειπνήσετε;»

«Όχι, ευχαριστώ. Νομίζω πως μου φτάνει η δόση περιπέτειας για σήμερα.»

¹¹ Αυτή την ανακάλυψα πολύ πολύ αργότερα. Εν τω μεταξύ έκανα διαδρομές μέχρι το δικό μας θόλο.

Χαμογέλασε.

— Όπως επιθυμείτε. Αν αλλάξετε γνώμη, μπορείτε να καλέσετε με το κουμπί του τραπεζιού.

— Πείτε μου κάτι», της είπα. «Πώς περνάει κανείς εδώ τη βραδιά του πριν την κατάκλιση; Εκτός από το να μετράει πόσες σκιές ρίχνει η λάμπα.

Η Χλόη έγειρε το κεφάλι, τάχα στοχαστικά.

— Υπάρχουν πολλές επιλογές. Video game στην οθόνη του σαλονιού — αρκετά δημοφιλές. Ή μουσική. Ίσως κάτι ελαφρύ σε ποτό. Αν προτιμάτε, μπορώ να καλέσω και τη Δάφνη, έχει ταλέντο στο πιάνο.»

Χαμογέλασα.

«Άλλες προτάσεις;»

— «Βεβαίως», είπε σοβαρά. «Έχουμε επίσης πρόγραμμα *"ηρεμίας πριν τον ύπνο"*: ψηφιακό ενυδρείο, καθοδηγούμενη αναπνοή, ή —αν θέλετε κάτι πιο δραστήριο— μάθημα ήπιας γιόγκα με προβολή οδηγού. Αν σας αρέσουν οι προκλήσεις, υπάρχει και *σεληνιακό σκάκι* — παίζεται με μειωμένη βαρύτητα και αυξημένο εγωισμό.»

— «Χαχα! Φοβερό. Κάτι σαν ανθρώπινη σκακιέρα;»

— «Όχι», απάντησε χαμηλόφωνα. «Οι φιγούρες είναι ανθρώπινες.»

Έμεινα να την κοιτάζω.

Το χαμόγελό της δεν έλεγε αν αστειευόταν ή όχι.

— «Καληνύχτα», είπε με εκείνη τη φωνή που ακουγόταν περισσότερο σαν υπαινιγμός παρά σαν ευχή.

Έπεσα ξερός.

Εδωσε ο Θεός και ξημέρωσε η μέρα του.
Μια υπέροχη καλοκαιρινή μέρα, όπως εκείνες που σε κάνουν να ξεχνάς ότι χτες βρισκόσουν στη Σελήνη και να θυμάσαι ότι έχεις δύο πόδια πάνω στη γη. Ο ήλιος ήταν ήδη ψηλά και ζεστός — το φως του έκοβε σαν λεπίδα πάνω στα βράχια των Αστερουσίων.

Στην ντουλάπα, όπως μου είχε πει η Δάφνη, βρήκα τα ρούχα της σημερινής μας “δράσης”: κοντό παντελόνι Navy blue, λευκό βαμβακερό κοντομάνικο και ημίμποτα για πεζοπορία στο βουνό.

Η στολή του σύγχρονου εξερευνητή — με λιγότερη NASA και περισσότερη σκόνη.

Όλη η παρέα ήταν ήδη στη βορινή βεράντα, χαλαρή, απολαμβάνοντας το πρωινό.

Εγώ προτίμησα ένα δροσερό ποτήρι χυμό πορτοκάλι, το στομάχι μου δεν είχε προλάβει ακόμα να συνέλθει από τα χθεσινά διαστημικά δεδομένα.

Ο ψηλέας, ο γνωστός σιωπηλός οδηγός μας, ήταν έτοιμος μπροστά από το μαύρο βανάκι, εκείνο που έμοιαζε να έχει βγει από μυστική αποστολή.

Η Χλόη και η Δάφνη κουβέντιαζαν χαμηλόφωνα καθώς φόρτωναν κάτι πίσω: ψάθες, καλάθια, ένα ψυγείο ταξιδιού. Τις βοηθούσε κι ένας νέος, γεροδεμένος, που έμεινε πίσω.
Κάθε βάση χρειάζεται τη φρουρά της, σκέφτηκα.

Ξεκινήσαμε.

Ο χωματόδρομος φιδωτός, γεμάτος κλειστές στροφές, περίπου εκατόν είκοσι πέντε, αν τις μετράς ψύχραιμα.

Ο Κύριος καθόταν δίπλα μου στη δεύτερη σειρά, μπροστά του η Δάφνη με τον οδηγό, και πίσω, η Χλόη πάντα

διακριτική, σαν να συνόδευε αποστολή βασιλικής οικογένειας.

Το βανάκι ανέπνεε μέσα στη σκόνη, ο κλιματισμός δούλευε ηρωικά.

Κάτω, η πλαγιά του βουνού ημίξερη, κοκκινόχωμα, στολισμένη με θυμάρι και αγκάθια που έμοιαζαν να κρατούν χαρακτήρα.

Ο Κύριος έσπασε τη σιωπή.

— «Ο Μανούσος είναι φίλος παλιός. Έχουμε κάνει κι εμείς τις κουβέντες μας για τη Σελήνη», είπε με μισό χαμόγελο. «Μόνο που εκείνος... δεν προλαβαίνει για παραμύθια. Το κουράδι δεν περιμένει. Άρμεγμα, βοσκή, τροφές, τυρί. Αυτά είναι τα “διαστημικά” του.

Χαμογέλασα.

— «Δηλαδή, ο Μανούσος είναι ο πρώτος άνθρωπος που σας είπε *όχι*;»

Ο Κύριος γέλασε με ειλικρίνεια.

«Ακριβώς. Κι αυτό τον κάνει σοφότερο απ’ όλους μας.»

Φτάσαμε.

Ο ήλιος τώρα έκαιγε, μα το μαντρί είχε τη δική του δροσιά. Μυρωδιά θυμαριού, ρίγανης και γάλακτος.

Τα πρόβατα σκορπισμένα γύρω, κουδούνια να χτυπούν σε διαφορετικούς ρυθμούς, λες και είχαν πρόβα ορχήστρας.

Ο Μανούσος, γεροδεμένος, ηλιοκαμένος, με εκείνο το βλέμμα του ανθρώπου που έχει δει και καταλάβει περισσότερα απ’ όσα λέει, μας υποδέχτηκε με ένα νεύμα. Είχε ήδη τελειώσει το πρωινό άρμεγμα και ετοίμαζε να

«τυρομομίσει¹²» το λίγο γάλα.

«Αν το αφήσω κι άλλο, θα ξιδιάσει», είπε. «Μα ό,τι βγει, αξίζει τον κόπο. Μυζήθρα φρέσκια να γλείφεις τα δάχτυλά σου.»

Ο ήλιος έγερνε πίσω απ' το βουνό, και οι ήχοι του τόπου δούλευαν σαν ορχήστρα.

Το γάλα έπεφτε ρυθμικά στα δοχεία, τα κουδούνια των ζώων σκόρπιζαν νότες στον αέρα, κι εγώ —παιδί της πόλης— παρατηρούσα την ιεροτελεστία σαν να έβλεπα τελετουργία αρχαίας θρησκείας.

Ο Κύριος πλησίασε τον φίλο του.

— «Ε, Μανούσο, πάντα στο ίδιο πόστο!»

— «Ε, πού να πάω, Κύριε; Το κουράδι¹³ θέλει μάτι, όχι φιλοσοφίες. Εσείς να τα λέτε εκεί στη Σελήνη σας. Εγώ εδώ έχω το γάλα μου.»

— «Κι αν είχες μια βάση σαν τη δική μας εκεί πάνω;» τον πείραξα εγώ.

Ο Μανούσος μ' έκοψε με βλέμμα καθαρό.

«Εκεί πάνω δε φυτρώνει θυμάρι, φίλε. Ούτε αγάπη χωρίς κόπο.»

Ο Κύριος γέλασε δυνατά.

«Να το γράψεις αυτό. Ο Μανούσος μόλις έδωσε την πιο σύντομη διάλεξη για το νόημα της ζωής.»

Καθίσαμε στη σκιά μιας χαρουπιάς.

Η Χλόη μοίρασε δροσερό νερό, η Δάφνη κρατούσε σημειώσεις (όπως πάντα).

¹² Να φτιάξει το τυρί από το γάλα.

¹³ Το κοπάδι με τα ζώα, αρνιά, κατσίκες, πρόβατα.

Τα πρόβατα έβοσκαν στις ταΐστρες ήσυχα, κι εγώ ένιωθα ότι κάπου εδώ, ανάμεσα στο άρμεγμα και τη μυζήθρα, η ζωή είχε περισσότερη λογική απ' ό,τι σε όλα τα εργαστήρια του κόσμου.

— «Μανούσο, έξε κομμάτια για μένα να κρατήσεις», είπε ο Κύριος καθώς σηκωνόμασταν. Ούτε πόσο κάνουν, ούτε πόσα κιλά είναι. Ανάμεσα σε φίλους υπάρχει μπέσα¹⁴.

Ο Μανούσος χαμογέλασε κάτω απ' το μουστάκι του.

— «Να 'σαι σίγουρος, Κύριε. Η μυζήθρα πρέπει να *σουρώσει μιολιά να στέκει*, όχι να τρέχει σαν νερό. Θα την πάρεις στο γυρισμό.»

Κατεβήκαμε την πλαγιά με προσοχή. Ο χωματόδρομος στένευε, και το μαύρο βανάκι έτριζε σαν να διαμαρτυρόταν που γεννήθηκε για άσφαλτο και όχι για βουνό.

Η θέα, ωστόσο, σε έκανε να ξεχνάς και τον φόβο και τις στροφές: το πέλαγος απλωνόταν κάτω σαν μεταλλική πλάκα που έβραζε στον ήλιο.

Ο οδηγός μάς άφησε στο δρόμο και πήρε το βανάκι λίγο πιο πέρα, να βρει σκιά.

Εμείς συνεχίσαμε με τα πόδια μέχρι την ταβέρνα της κυρά-Μαριώς, γνωστής σε όλη τη Μεσσαρά για τα ψάρια και τις κουβέντες της.

— «Ε, Μαριώ!» φώναξε ο Κύριος από μακριά, με εκείνη τη χαρακτηριστική βροντερή φωνή του που έκανε και τα γαΐδουράκια να σταματούν να μασούν.

¹⁴ Εμπιστοσύνη.

— «Καλώς ορίσατε! Καλημέρα σας!» αποκρίθηκε εκείνη, τινάζοντας την ποδιά της.

— «Καλημέρα, Μαριώ. Οι καλημέρες μοιράζονται πλουσιοπάροχα εδώ κάτω!»

«Όπου έχει ήλιο και ψάρι, Κύριε, έχει και καλημέρα!» απάντησε με νόημα.

Ο Κύριος την πλησίασε, πιο ήρεμα τώρα.

— «Μαριώ, *γατέχεις* το ήντα¹⁵ θα γενεί.»

Εκείνη έγνεψε. «Ξέρω, μη γνιοιάζεστε. Όλα στρωμένα είναι.»

Εκείνη τη στιγμή, η Δάφνη κι η Χλόη μπήκαν στην κουζίνα. Από τα βλέμματά τους κατάλαβα ότι είχαν ήδη δώσει «οδηγίες επιχειρήσεων».

— «Εμείς, Μαριώ, θα πάμε για λίγο... αλάτι», είπε ο Κύριος. «Μέχρι να ετοιμαστείς, έχεις για βοήθεια σου ετούτες τις κοπελιές.»

Η Μαριώ χαμογέλασε. «Α, μια χαρά! Να τις μάθω πώς ψήνεται σωστά το ψάρι, όχι όπως στα ξενοδοχεία που το πνίγουν στο λάδι!»

Η Χλόη μού έδωσε ένα μπουκάλι νερό, ακόμα δροσερό, με σταγονίδια που έτρεχαν στο χέρι μου.

— «Κάνει ζέστη», είπε χαμηλόφωνα.

— «Ναι, αλλά εδώ κάτω τουλάχιστον δεν υπάρχει κίνδυνος αποσυμπίεσης», της απάντησα.

Χαμογέλασε, μα δεν απάντησε, κι αυτό ήταν το πιο επικίνδυνο από όλα.

¹⁵ Ξέρεις τι θα κάνεις.

Κατηφορίσαμε οι δύο μας, εγώ κι ο Κύριος, μέσα στο μεσημεριανό λιοπύρι — όχι πως είχαμε σκοπό να μαζέψουμε αλάτι, με το κουτάλι μέσα από τα λακκάκια των βράχων, με τέτοια ζέστη ούτε η ΕΜΑΚ δεν κατεβαίνει στα βράχια — αλλά γιατί έπρεπε κάπως να ξεγλιστρήσουμε απ’ τα ξένα αυτιά και να συνεχίσουμε τα... σεληνιακά μας.

Ο δρόμος κατηφόριζε με στροφές, ώσπου φτάσαμε στην παραλία.

Ο ήλιος έκαιγε, η άμμος ψηνόταν, κι εμείς είχαμε τη χαρά να σταθούμε κάτω από τις ομπρέλες με ψάθινη σκεπή, που έγερναν στον άνεμο σαν κουρασμένες καλόγριες.

— «Αλάτι, ε;» είπα χαμογελώντας.

— «Ναι», απάντησε ο Κύριος, «μα όχι για τις πατάτες. Για ναβάλουμε νοστιμάδα στα πεπραγμένα μας.»

Σιωπή για λίγο.

Και τότε, χωρίς να το καταλάβω, γύρισε πάλι το βλέμμα του αλλού.

— Ξέρεις, Όσιε, εκείνο το φρεάτιο στη Σελήνη... δεν ήταν για ανέβα-κατέβα. Ήταν *ασανσέρ*.

Κρατούσα το ποτήρι με τον καφέ και καθόμουν κοντά στη σκάλα. Κανείς δεν είχε κατέβει κάτω από το τρίτο επίπεδο. Κι εκεί που κοιτάζω, μου φωνάζει ο Φρανκ. Κάνω να αφήσω το ποτήρι στο περβάζι — και φυσικά το αφήνω στραβά.

Πέφτει. Μόνο που... δεν έπεσε.

Κατέβαινε ομαλά, *σαν να το καθοδηγούσε αόρατο χέρι.*»

— «Να, πάλι καινούργια γεγονότα», είπε και γέλασε.

«Τι τα ήθελαν, λοιπόν, τα μπαλκόνια στα κεφαλόσκαλα; Πετώ τον υπνόσακό μου κάτω — το ίδιο. Κατεβαίνει αργά. Κάνω κι εγώ ένα μικρό άλμα... τσουπ, προσγειώνομαι σαν πούπουλο.»

Για καμιά ώρα βρήκαμε παιχνίδι. Σαν παιδάκια στο ασανσέρ του Θεού.

Και μετά φυσικά έπρεπε να ερμηνεύσουμε το φαινόμενο.

Φαίνεται πως **εκείνο το πηγάδι είχε διαφορετική βαρύτητα** από τον υπόλοιπο χώρο.

Μικρο-σεληνιακή παράνοια.

Χαμογέλασε με εκείνο το ήρεμο ύφος του, σαν να εξιστορούσε κάτι απόλυτα φυσικό.

—Μετά το παιχνίδι, ώρα για δουλειά. Δεν ήθελα να μας πιάσει πάλι “διακοπή ρεύματος” και να μείνουμε μετέωροι.

— «Λοιπόν», είπε ο Κύριος, παίρνοντας μια ανάσα σαν να γύριζε σε γνώριμο μονοπάτι, «όλη η ομάδα στο ρόβερ.

Μερικές σκούπες, για το καλό – η παράδοση τηρείται παντού, ακόμα και στη Σελήνη.

Ενεργοποιούμε. Πατάω το πλήκτρο “**B**”.

Το ρόβερ παίρνει μπρος, ανασαίνει σαν γερασμένος δράκος και μας οδηγεί αργά σε μια τοποθεσία που ξεκινούσε **μια σήραγγα, σαν ορυχείο.**

Η είσοδος πλατιά, αλλά μέσα σκοτάδι – όχι εκείνο το φιλόξενο, το άλλο, το ηλεκτρικά απειλητικό.

Δεν μπήκαμε, συνέχισε.

Αφήσαμε να έρθει άλλη επιστημονική ομάδα να το εξερευνήσει. Εμείς αρκεστήκαμε στο να το χαζεύουμε και να πούμε το “θα το μελετήσουμε εκτενώς” – η κλασική φράση όταν δεν θέλεις να μπεις πρώτος.

Γελάσαμε κι οι δύο.

Γυρίσαμε πίσω πατώντας το άσπρο κουμπί. Το “κουμπί πανικού”, όπως το είχαμε βαφτίσει. Και περάσαμε το

υπόλοιπο της ημέρας κάνοντας *ηλιοθεραπεία* στον κεντρικό θόλο.

Η φωνή του μαλάκωσε, σαν να ξαναζούσε τη σκηνή.

Ξέρεις, ο θόλος, ο δικός μας θόλος, προεξείχε από το έδαφος περίπου πενήντα εκατοστά, και η σκεπή του... από γυαλί. Ανάμεσά της, στρώμα νερού και άλλες προσμίξεις. Έτσι είχαμε *φως χωρίς ακτινοβολία*. Ηλιακός παράδεισος με φίλτρο ασφαλείας.

Ξεκούραση και ανάπαυλα για όλους. Μέχρι να θυμηθεί κάποιος να μας φορτώσει ξανά με αποστολές.

Την επομένη, το κλίμα ήταν διαφορετικό.

Όλοι είχαν χαρά, μια περίεργη ευεξία.

Είχε ανακοινωθεί ότι μας έμεναν πέντε ημέρες.

Μετά, επιστροφή στη Γη για τρεις μήνες – όποιος ήθελε, θα ξανά ανέβαινε.»

Γύρισε προς εμένα και μου έκλεισε το μάτι.

—Σε πέντε ημέρες, λοιπόν, το διαστημόπλοιο θα μας έπαιρνε για τον *διαστημικό σταθμό*. Εκεί δέκα ημέρες, αντικαθιστούσαμε το πλήρωμα και μετά... κάτω, στη Γη. Ανακύκλωση ανθρώπων. Οικολογική διαχείριση αστροναυτών.

Χαμογέλασε πλατιά.

—Η ζωή στον σταθμό είναι άλλη ιστορία.

Αρκεί να σου πω ότι εκεί έχει 238 άτομα μαζί με το μόνιμο προσωπικό.

Αντέχεις να μην πεις “καλημέρα” για δύο μέρες; Εκεί θα το μάθεις.

Μόνο που... ταυτόχρονα, κάτι συνέβαινε.

Η άλλη ομάδα σκέφτηκε να κάνει αυτό που κάθε περίεργος

άνθρωπος κάνει όταν του λες “μην αγγίζεις”: να πειράξει τα χαλασμένα ανταλλακτικά που έβγαζαν τα ρομπότ.

Σήκωσε το φρύδι.

«Ήθελαν, λέει, να τα διαλύσουν για *ανάστροφη μηχανική*.

Το πρόβλημα;

Δεν μπορούσαν να ανοίξουν τους φωριαμούς όπου τα είχαν αποθηκεύσει τα ίδια τα ρομποτάκια.»

Έγειρε προς το μέρος μου.

«Τους είπα να τα αφήσουν ήσυχα.

Αν τα είχαν “κλειδώσει”, υπήρχε λόγος.

Και αν τα πείραζαν, πολύ πιθανόν να υπήρχαν και *αντίμετρα*.

Κι όταν λέω αντίμετρα, δεν εννοώ συναγερμό – εννοώ... *εκπαίδευση μέσω εξάτμισης*.»

Έμεινα να τον κοιτώ.

—Τους αφήσαμε να προσπαθούν, είπε με ήρεμη φωνή, «κι εμείς ξεκινήσαμε πάλι, όλοι οι δεκαέξι.

Σαν να μη συνέβαινε τίποτα.

Μόνο που στη Σελήνη, Όσιε, το “τίποτα” είναι συνήθως το πιο ενδιαφέρον κομμάτι.»

—Έλα τώρα να δεις το ωραίο, είπε ο Κύριος, ανασηκώνοντας λίγο το φρύδι.

«Ήρθε η ώρα του πλήκτρου «Γ»

Πατάω το κουμπί. Το ρόβερ ξεκινάει, ήρεμο στην αρχή, έπειτα στρίβει προς τον διάδρομο, μα λίγο πριν το τέλος του αλλάζει πορεία, δεξιά.

Κι εκεί, μπροστά μας, “**κάτι λοφάκια**”.

Όχι ακριβώς λοφάκια.

Δύο **ΤΟΛ**, παρατεταγμένα όπως οι παλιοί στρατώνες, άδεια

τελείως.

Μόνο λίγη σκόνη, κι εκείνο το αινιγματικό «οικόπεδο» λίγο πιο πέρα – είκοσι επί είκοσι μέτρα, με έναν **στύλο στη μέση, δώδεκα μέτρα ύψος.**

Τον κοιτάζω και σκέφτομαι:

Α, αύριο σκούπισμα πάλι. Και δεν έπεσα έξω.

Μπαίνουμε στο πρώτο ΤΟΛ.

Στο βάθος, κάτι γυαλίζει.

Μια λαμαρίνα, ένα τετραγωνικό περίπου, πάχος μόλις 0,4 χιλιοστά, και δίπλα της ένα κασόνι, κάτι σαν εργαλειοφόρος. Φυσικά, με **το σύμβολο του χεριού** πάνω του.

«Στη θέα της λαμαρίνας», είπε ο Κύριος, «παραλίγο να σκοτωθούν ποιος θα την πρωτοπάρει.

Μιλάμε για υστερία.

Λες και είχε γραμμένο πάνω της “δώρο για τον πιο δυνατό”.»

Χαμογέλασε.

«Ευτυχώς, ήμουν κι εγώ εκεί και επενέβην ως ανώτερη λογική:

“Κάθε άτομο ένα κομμάτι. Κι ό,τι περισσέψει, δικό μου.”»

Δυσκολεύτηκα να την κόψω. Λεπτή, μα δυνατή.

Τελικά, δεκαέξι κομμάτια.

Ένα περίσσεψε.

«Κι εκεί αρχίζει το δράμα. Αν το άφηνα, θα σκοτώνονταν μεταξύ τους.

Οπότε το κράτησα.

Μη με ρωτήσεις τι το έκανα – ούτε εγώ ήξερα τότε.

Το κράτησα για... συλλεκτικούς λόγους.»

Σειρά είχε το κασόνι.

Φυσικά, ξεκλείδωσε με το χέρι.

Μέσα... βίδες και παξιμάδια όλων των μεγεθών, και κάτι εργαλεία – όμοια με τα δικά μας «γερμανικά – γαλλικά», αλλά από **μέταλλο που κανείς δεν αναγνώριζε.**

«Και πάλι καβγάς», είπε ο Κύριος.

«Ποιος θα τα πάρει.

Έβαλα βέτο.

Κάθε ένας θα πάρει **μία βίδα και ένα παξιμάδι.**

Τα υπόλοιπα στο κουτί, κλειδωμένα.»

Γέλασα.

— «Και συμφώνησαν;» Ρώτησα.

— «Συμφώνησαν, ναι. Τι να κάνανε;

Αν διαφωνούσαν, θα άφηνα το κουτί με τις βίδες κλειδωμένο.»

Πήραν όλοι τα κομμάτια τους, κι εγώ έβαλα ρότα για επιστροφή.

— «Γιατί;»

— «Γιατί έπρεπε να κάνω πιπι, Όσιε.

Και δεν ήμουν ο μόνος.

Μιλάμε για μαζική κρίση ουροδόχου κύστης.

Ούτε στο ISS τέτοια πειθαρχία.»

Την επόμενη ημέρα, συνέχισε γελώντας, «σκοούπες και ρομποτάκια δούλευαν στο φουλ. Όλα λαμπίκο.

Βέβαια, από τα 80 που υπήρχαν, μόνο μερικά ήταν λειτουργικά.

Τα υπόλοιπα μάλλον είχαν πάει διακοπές»

Και τότε... κάτι έφαγα και με πείραξε.

Ένωσα αδιαθεσία.

Το χέρι δεν άνοιγε πια την πόρτα.

Μου είχαν κόψει την πρόσβαση!

Τι είδους προστασία ήταν αυτή – ούτε στη NASA τέτοια πειθαρχία.

Και σα να μην έφτανε το στομάχι μου που διαμαρτυρόταν, άρχισαν να καταφτάνουν οι “αντιπρόσωποι”.

Ένας-ένας, με ύφος δήθεν ανήσυχο αλλά βλέμμα που έλεγε ξεκάθαρα:

«Είσαι καλά; Είσαι ΠΟΛΥ καλά;

Είσαι αρκετά ζωντανός ώστε να λειτουργεί το χέρι;»

Ερχόντουσαν τακτικά, ρωτούσαν για την πορεία της υγείας μου, άλλος μου έφερνε νερό, άλλος “συμβουλές”, άλλος απλώς στεκόταν δίπλα μου σαν να τσεκάρει αν αναπνέω.

Όλοι είχαν καταλάβει, και κανείς δεν το έλεγε δυνατά: έπρεπε να είμαι απόλυτα υγιής. Να αποφύγουν οτιδήποτε θα μπορούσε να εμποδίσει το χέρι.

Και για πρώτη φορά στη ζωή μου κατάλαβα τι σημαίνει να σε αγαπούν... για τους λάθος λόγους.»

Ήμουν άρρωστος μία μέρα, και την πέρασα στη μεγάλη αίθουσα. Είχα μεταφέρει μια καρέκλα, ένα τραπέζακι...

Έφαγα εκεί, κοιμήθηκα εκεί – πιπι όμως, στο θόλο.»

Γέλασε πονηρά.

Θα έσκαγα αν δεν έβρισκα πού έκαναν πιπι οι “ξένοι”

Για να μη ρωτάς πώς μπήκα στην αίθουσα αφού το “χέρι” δεν λειτουργούσε, θα σου πω: είχαν ανοίξει ένα νέο τούνελ,

απ' το θόλο μας προς την κεντρική αίθουσα.

Μικρό – ίσα που χωρούσε άνθρωπος.

Μπαινοβγαίναμε από εκεί, σαν κατσίκες σε κρητικό μητάτο¹⁶.

Το τούνελ λειτουργούσε σαν προθάλαμος.

Και, για να πούμε την αλήθεια, σαν ψυχολογική δοκιμασία για όποιον είχε φάει βαριά το προηγούμενο βράδυ.

Έμεινε για λίγο σιωπηλός.

—Ξέρεις, Όσιε, εκεί πάνω μαθαίνεις κάτι περίεργο: στη Σελήνη, το μυστήριο δεν είναι πώς επιβιώνεις. Είναι πώς... πηγαίνεις τουαλέτα χωρίς να σε γράψει το ημερολόγιο αποστολής.

Αυτό που πάντα με γοήτευε και τρόμαζε λίγο ήταν οι λεπτομέρειες.

Έτσι, παρατήρησα το υλικό του τοίχου.

Το «τσιμέντο» δεν ήταν ακριβώς τσιμέντο. Είχε χρώμα μαύρο-καφέ, όπως μια σοκολάτα που την έχει λιώσει ο ήλιος της Σελήνης.

Μέσα, φαινόταν οπλισμός από σίδερο, κανονικός, ανθρώπινος. Από πάνω, βαμμένο. Ανοιχτό γαλάζιο, μ' εκείνο το παράξενο φωσφορίζον πέπλο, σαν να το είχε βάψει κάποιος με φως αντί για μπογιά.

Οι «συνοδοί» μου δεν πήραν δείγμα.

Μου φάνηκε περίεργο, αλλά δεν είπα τίποτα. Δεν ήθελα να τους ξαναδώ να πλακώνονται για τα μπάζα.

(Έχουμε δει ομάδες να μαλώνουν για τη σκούπα, δεν θα με εξέπληττε αν έβλεπα και για πετραδάκι).

¹⁶ Δωμάτιο χτισμένο με πέτρες στο βουνό.

Αργότερα έμαθα πως άλλη ομάδα είχε πάρει τα δείγματα, αφού κάθε κράτος είχε τον δικό του «αντιπρόσωπο». Πολυεθνική αποστολή και πολυεθνικό μπέρδεμα.

Καθόμουν μπροστά στην οθόνη.

Πάνω της, ένας **χάρτης**.

Στην αρχή νομίζαμε ότι ήταν διακοσμητικός — μετά καταλάβαμε: **ήταν η βάση**.

Εμφανίζονταν όλα τα σημεία που είχαμε επισκεφθεί.

Κάθε κουμπί του ρόβερ είχε τη δική του συντεταγμένη.

Τρία πλήκτρα πατημένα, **έξι ακόμα άγνωστα**.

Οπότε, το πρόγραμμα ήταν ξεκάθαρο: επόμενη εξόρμηση, **το πλήκτρο Δ**.

Πρωί-πρωί, πριν ξημερώσει, όλοι παρόντες.

Εφόδια, στολές και φυσικά... σκουύπες. (Αχρείαστες να 'ναι, αλλά πού τέτοια τύχη).

Πατώ το πλήκτρο «**Δ**»

Το ρόβερ ξεκινάει σαν να ξέρει μόνο του τον δρόμο.

Πάλι κατεύθυνση προς τα **ΤΟΛ** — παράξενο, αλλά ας το αφήσουμε να δείξει.

Σταματά μπροστά σε έναν **όρθιο στύλο**, λίγο έξω από την περίμετρό του.

Κοιτάζουμε γύρω.

Το έδαφος γεμάτο μικρές πέτρες, διαφορετικές απ' όλες όσες είχαμε δει.

— «Διαστημικές», είπε κάποιος.

Δίκιο είχε. Τέτοιες δεν υπήρχαν ούτε στον διάδρομο ούτε στα ΤΟΛ.

Φυσικά, δεν χάσαμε ευκαιρία.

«Για να μην ξεχνιόμαστε», είπα, «ας κάνουμε και μια δοκιμή

με τις σκούπες.»

Τίποτα.

Ούτε φύλλο δεν κουνήθηκε.

Πέρασε καμιά ώρα ώσπου να σκεφτούμε τι κοιτάμε, και τότε μας ήρθε το σήμα:

επιστροφή στη βάση, έρχεται βροχή από πετραδάκια.

Μετεωρίτες δηλαδή.

Μόνο που στη Σελήνη, όταν βρέχει, δεν έχεις χρόνο για ομπρέλα.

Θυμήθηκα εκείνη τη φορά που δεν πρόλαβα να καλυφθώ.

Ένα πετραδάκι, όχι μεγαλύτερο από φακή, με χτύπησε στον ώμο.

Πόνος αβάσταχτος. Ένιωσα σαν να με είχε δαγκώσει ο ίδιος ο Ήφαιστος.

Ευτυχώς δεν έσπασε, η στολή όμως τρύπησε, και την μπάλωσα με την ειδική ταινία.

Μια εβδομάδα πονούσα, αλλά το ανέφερα στην αναφορά με τη φράση:

«Μικρό συμβάν, δεν επηρεάζει το ηθικό.»

(Αν κι αν με ρωτούσες τότε, θα προτιμούσα να με χτυπήσει μετεωρίτης στο κράνος.)

Επιβιβαζόμαστε γρήγορα στο ρόβερ.

Από την πίεση της στιγμής, **πατάω κατά λάθος το κουμπί Γ** αντί για το άσπρο.

Το ρόβερ υπάκουσε αμέσως και πήρε πορεία για τα ΤΟΛ.

Φτάσαμε *ίσα που πρόλαβε* — η **βροχή μετεωριτών** άρχισε να πέφτει ακριβώς πάνω από την περιοχή του στύλου, όχι όμως στα ΤΟΛ.

Στο δικό μας θόλο «έβρεχε» κανονικά όπως πάντα στα «ξένα μέρη».

Αλλά γύρω από τον στύλο, έπεφταν όλα εκεί, **λες και τους τραβούσε μαγνήτης.**

Καινούργιο φαινόμενο, καινούργια ομάδα, καινούργιος πονοκέφαλος για ανάλυση.

Δύο λεπτά κράτησε.

Μετά σιωπή.

Όλα τα πετραδάκια στο σημείο του στύλου.

Ούτε ένα πιο πέρα.

Όσο περιμέναμε να κοπάσει η πετροβροχή, συμφωνήσαμε ότι χρειάζεται **νέος τύπος θαλάμου.**

Κάτι που να μας ακολουθεί, να κάνουμε ένα διάλειμμα στις εξωτερικές εργασίες.

Στους θόλους δεν υπήρχε πρόβλημα – εκεί είχαμε τις ανέσεις μας.

Αλλά έξω... κάθε σταγόνα (ή πετραδάκι) μπορούσε να γίνει λόγος για διάλειμμα... μόνιμο.

Το ίδιο πρόβλημα είχαν και οι άλλες ομάδες.

Στο απογευματινό συμβούλιο στον κεντρικό θόλο, τα «αφεντικά» αποφάσισαν:

τρεις αεροστεγείς κινητοί θάλαμοι, ένας για κάθε εξωτερική ομάδα.

Τεχνολογία;

Δανεισμένα από τα «ξένα» ρόβερ.

Κίνηση ηλεκτρική, υλικά είχαμε, και εμπειρία από τις σήραγγες. Άρα όλα έτοιμα.

Την κατασκευή την ανέλαβαν οι αντικαταστάτες μας, γιατί εμείς... την άλλη μέρα, ήμασταν έτοιμοι για αναχώρηση.

(Και τώρα, μια μικρή παρένθεση γιατί χωρίς ρεύμα ούτε στη Σελήνη δεν ανεβαίνει ο καφές).

Ηλεκτρική ενέργεια είχαμε αρχικά από τα φωτοβολταϊκά και τις μπαταρίες.

Όλα καλά, μέχρι που οι ανάγκες μεγάλωσαν – και τότε οι μηχανικοί αποφάσισαν να κατασκευάσουν έναν μικρό αντιδραστήρα.

Από εκεί και πέρα, ρεύμα όσο θέλαμε.

(Το “όσο θέλαμε” βέβαια, μεταφράζεται “μέχρι να θυμηθεί κάποιος να κάνει συντήρηση”).

Όταν ο αντιδραστήρας έμπαινε για service, επιστρέφαμε στις παλιές, καλές μπαταρίες.

Εκτός από τα φωτοβολταϊκά στο θόλο είχε κατασκευαστεί ένας μικρός αντιδραστήρας που εξασφάλιζε την ενέργεια που χρειαζόμασταν.

Και, για να μη σκουριάσουν από την αχρησία, τα εξωτερικά συνεργεία έκαναν τακτική χρήση τους, έτσι για να θυμόμαστε ότι χωρίς ρεύμα, ούτε σκούπα δεν δουλεύει.

Ειδικά μετά την ανακάλυψη της βάσης, τα εξωτερικά συνεργεία πολλαπλασιάστηκαν γιατί, όπως είπε κάποτε ένας σοφός ηλεκτρολόγος της αποστολής, «στη Σελήνη, μπορεί να μην έχουμε κουνούπια, αλλά οι σκούπες τραβάνε το ίδιο ρεύμα.»

(Κλείνει η παρένθεση.)

Το σκάφος που μας παρέλαβε το αποκαλούσαν «μεταφορικό» αλλά εγώ θα το έλεγα «ασανσέρ πολυτελείας», Χωρούσε σαράντα πέντε άτομα και μία “βαλίτσα”, κοινώς όλα μας τα υπάρχοντα.

Η πτήση; Ογδόντα λεπτά διάρκεια.

Μια ώρα και είκοσι λεπτά για να πας από τη σκόνη της Σελήνης στο σαλόνι του σταθμού. Εγώ ακόμα ψάχνω ταξιδιωτικό γραφείο που να το προσφέρει.

Μετά την ανακάλυψη του **“ξένου διαδρόμου”**, ο δικός μας εγκαταλείφθηκε.

Εκείνος ήταν πολύ πιο «έξυπνος»: το σκάφος δεν χρειαζόταν να φεύγει κάθετα, αλλά παράλληλα, εφαπτόμενο στον διάδρομο σαν να γλιστρά πάνω σε ράγα φωτός. Το ίδιο και στην επαναφορά: έμπαινε από το διάστημα με τέτοια γωνία, που κατέληγε να κυλά απαλά, σαν προσγείωση σε όνειρο.

Φτάσαμε στον διαστημικό σταθμό και προσδεθήκαμε σε ένα κυκλικό “λιμάνι” κοντά στο κέντρο.

Ολόκληρος ο σταθμός περιστρεφόταν, και χάρη σ’ αυτή την κίνηση, είχαμε κανονική βαρύτητα στα διαμερίσματα του προσωπικού και των φιλοξενουμένων δηλαδή, εμάς των... ηρωικών.

Κανονικά, το πρωτόκολλο έλεγε δέκα περιστροφές, μα επειδή είχαμε ήδη μαζέψει αρκετή εμπειρία από τη «ξένη βάση», το μείωσαν σε τρεις.

(Κάθε περιστροφή κρατούσε κάτι παραπάνω από μια γήινη ημέρα. Όπως είπε κι ένας τεχνικός, «τρεις μέρες, τρία γεύματα, τρεις αναφορές. Φτάνει, μη μας πέσει βαρύ.»)

Για να μη βαριόμαστε, ανέθεσαν σε όλους μικροεργασίες. Εγώ βρέθηκα βοηθός αποθηκάριου.

Όχι το πιο λαμπερό πόστο του διαστήματος, αλλά είχε τα προτερήματά του:

ταξινόμηση κιβωτίων, κωδικοί, συστήματα, και το σημαντικότερο . . . κλιματισμός.

Οι αποθήκες ήταν χτισμένες στα κεντρικά δακτυλίδια του σταθμού.

Κανονική ατμόσφαιρα, όμως η βαρύτητα άλλαζε από τμήμα σε τμήμα.

Στην κεντρική αποθήκη, μηδενική βαρύτητα.

Έπιανες ένα κιβώτιο, το σήκωνες σαν πούπουλο, το έσπρωχνες απαλά στον ιμάντα,

κι από εκεί το αναλάμβανε το σύστημα. Απλό, αθόρυβο, σχεδόν ποιητικό.

(Εκτός αν δεν το είχες δέσει σωστά, τότε η ποίηση έπαιρνε φόρα και σκόρπιζε σε όλο τον σταθμό.)

Οι υπόλοιπες αποθήκες είχαν μικρότερη βαρύτητα και ελαφριά φορτία, εκεί, όπως λέγαμε μεταξύ μας, «δουλεύεις με τα χέρια σου, όχι με την πίστη σου.»

Γενικά ήταν ξεκούραστη δουλειά, ήρεμη, με ρυθμό, σαν να είχες φύγει για σεμινάριο mindfulness με διαστημική στολή.

Στο τέλος της τρίτης περιστροφής, ήρθε η ώρα να κατέβουμε.

Επιβιβαστήκαμε ξανά, κι αρχίσαμε τη κάθοδο στη Γη.

Μας περίμενε ιατρική ομάδα. Πριν προλάβεις να πεις «σπίτι», είχες ήδη μανσέτα στο μπράτσο και θερμόμετρο στο αυτί.

Μετά, πούλμαν και κατευθείαν στη βάση, όχι στα σπίτια μας, αυτό θα ερχόταν μετά, σε μία-δυο μέρες, όταν θα έπαυαν να σε βλέπουν σαν δείγμα προς εξέταση.

Οι τρεις μήνες αποθεραπείας έγιναν ένας. «Αμα έχεις ζόρι κανείς...» είπε γελώντας ο γιατρός.

Και, πράγματι, ο μήνας πέρασε σαν διακοπές.

Ήσυχος, ανακουφιστικός, με τη διαφορά πως, αντί για

κύματα και τζιτζίκια, άκουγες στα όνειρά σου ρομποτάκια να σκουπίζουν.

Ο Κύριος, με το γνώριμο βλέμμα του ανθρώπου που έχει αποφασίσει να μην αφήσει το στομάχι του νηστικό, γύρισε προς εμένα:

— «Λοιπόν, τι λες; Να γυρίσουμε στη Μαριώ; Ψάρι! όπως εκείνη ξέρει να το φτιάχνει.»

Δεν χρειάστηκε δεύτερη προτροπή.

Εμένα, εκτός απ' το ψάρι, με περίμενε και ένα πιάτο τηγανητές πατάτες —λαχταριστές, λεπτοκομμένες, χρυσαφένιες.

Η Χλόη, με εκείνη τη φωνή που συνδυάζει υπηρεσιακό τόνο με υποδόρια ειρωνεία, πέταξε το σχόλιο της ημέρας:

— Οι τηγανητές πατάτες ποτέ δεν είναι πολλές.

Ήταν το δικό μου σλόγκαν, η ατάκα που συνόδευε κάθε μου παραγγελία, όποτε οι συνδαιτημόνες απορούσαν γιατί ζητούσα «μια μερίδα για κάθε χέρι».

Η Χλόη, όπως πάντα, ήξερε περισσότερα απ' όσα έλεγε.

— Να δεις που έχει διαβάσει μέχρι και το διαιτολόγιό μου, είπα από μέσα μου.

Κι εκείνη, λες και άκουσε τη σκέψη μου, μου γέμισε το ποτήρι με ένα χαμόγελο και μια σταγόνα ειρωνείας.

— «Για σήμερα, θα σας πρότεινα μια Βηλάνα, είπε, με τόνο σομελιέ που μόλις βγήκε από κρητικό αμπέλι.

Το ψάρι είναι φρέσκο, η θάλασσα έδωσε τα καλύτερα της, κι αυτό το κρασί έχει την οξύτητα που καθαρίζει τον ουρανίσκο.

Κι αν θέλετε κάτι πιο... *αρωματικό*, υπάρχει κι ένα Μοσχάτο Σπίνας — για τους τολμηρούς που νομίζουν πως μπορούν να τα βάλουν με τα ιώδια της Μεσσαράς.»

Την κοίταξα με απορία.

Ήταν αδύνατον να μη χαμογελάσω.

— «Χλόη, ειλικρινά, δεν ξέρω αν είστε καλύτερη σομελιέ ή πράκτορας πληροφοριών.»

— «Α, μην υποτιμάτε την υπηρεσία», απάντησε εκείνη γλυκά.

«Εδώ στη Μεσσαρά, ακόμα κι ένα ποτήρι κρασί έχει τα μυστικά του...»

Η Δάφνη και ο Ψηλέας κάθισαν μαζί μας στο τραπέζι.

Η Μαριώ, με εκείνη τη σπιρτάδα της γυναίκας που έχει δει πολλά και έχει μαγειρέψει περισσότερα, έφερνε τα πιάτα ένα-ένα: τηγανιτό μπαρμπούνι, σαλάτα με κάπαρη, και φυσικά — τις πατάτες μου.

Η Δάφνη, πάντα σχολαστική, δεν ξέχασε τα τέσσερα λευκά χάπια του Κυρίου.

Τα σέρβιρε σ' ένα μικρό πιατάκι, δίπλα στο ποτήρι του, σαν να ήταν μεζές για μετά το κρασί.

Ο Κύριος τα πήρε χαμογελαστός,

— «Να 'ναι καλά η επιστήμη, είπε. Πάνω που άρχιζα να συνηθίζω τη βαρύτητα της Γης.»

Τα ψάρια ήταν τέλεια, το κρασί δροσερό, κι ο ήλιος κατηφόριζε πίσω από το βουνό, σκορπώντας εκείνη τη ζεστή μελαγχολία που μόνο η Κρήτη ξέρει να προσφέρει στα απογεύματά της.

Στις έξη, σηκωθήκαμε για τον δρόμο του γυρισμού.

Ο Κύριος ήθελε να περάσουμε απ' τον Μανούσο για τις μυζήθρες.

Ο βοσκός μας περίμενε με το κιούπι ακόμα στο χέρι, το γάλα είχε «σουρώσει μισολιά», όπως είπε, και οι μυζήθρες έπρεπε να σταθούν λίγο να «δέσουν».

Μας το έδωσε ολόκληρο το κιούπι, κι ο Ψηλέας υποσχέθηκε να το επιστρέψει.

— «Μην το ξεχάσεις», είπε ο Μανούσος, «γιατί πρέπει να κατέβω στη χώρα να πάρω καινούργια.»

— «Και μετά; Τι τα κάνεις, τα... *στρώνεις*»; ρώτησα εγώ αφελώς.

Ο Μανούσος με κοίταξε με ύφος που συνόψιζε πέντε γενιές Κρητικών βοσκών.

— «Ε, πώς να μη θάινε στρώσιμο, παλικάρι μου; Κιούπι άστρωτο, είναι σαν κρασί χωρίς οξύτητα. Δεν κρατά τίποτα.»

Η Χλόη γέλασε σιγανά, κι εγώ σκέφτηκα πως, τελικά, η ζωή είτε στη Γη είτε στη Σελήνη, θέλει στρώσιμο.

Μόνο που άλλοι το κάνουν με κιούπια, κι άλλοι με ψάρια, κρασί και πατάτες.

Ανεβήκαμε πάλι στο βαν. Ο ήλιος, χαμηλός πια, έλουζε το βουνό της Μεσσαράς με εκείνο το κοκκινωπό φως που κάνει ακόμα και τα πετρώματα να φαίνονται ζωντανά.

Η Δάφνη κάθισε πάλι μπροστά, πλάι στον οδηγό, με τη συνηθισμένη της ψυχραιμία. Ο Ψηλέας, στο τιμόνι, έβαλε τη μηχανή μπρος, κι ο ήχος της ήταν σχεδόν παρηγορητικός. Η επιστροφή πάντα έχει κάτι από λύτρωση.

Εγώ κι ο Κύριος πίσω, στη δεύτερη σειρά.

Η Χλόη, ήσυχη, στη τρίτη.

Μόνο τα τζιτζίκια συνόδευσαν τη διαδρομή, κι εκείνη η χαρακτηριστική οσμή του καμένου θυμαριού, που μόνο το κρητικό καλοκαίρι ξέρει να σκορπά.

Ο δρόμος ανηφορικός, γεμάτος στροφές. Ένα ατέλειωτο ελικοειδές ζιγκ-ζαγκ.

Ο Κύριος, ακουμπισμένος πίσω στο κάθισμα, κοιτάζε έξω και χαμογελούσε.

— «Ξέρεις», είπε κάποια στιγμή, «η βαρύτητα της Γης έχει άλλη γεύση.»

— «Πιο βαριά;» ρώτησα γελώντας.

— «Όχι, πιο... γνώριμη. Εδώ σε τραβάει το χώμα. Εκεί πάνω, σε κρατά το φως.»

Η Χλόη χαμογέλασε διακριτικά από πίσω.

— *Εξαρτάται από ποιο φως, Κύριε*, είπε μ' εκείνη την ήρεμη, σχεδόν υπνωτιστική φωνή της.

— Ναι, ναι, σωστά το λες. Άλλο το φως του ήλιου, άλλο το φως του ανθρώπου.

Κι έπειτα σώπασε, κοιτάζοντας μακριά.

Εγώ, προσπαθώντας να ελαφρύνω την ατμόσφαιρα:

— «Πάντως, εδώ κάτω, η βαρύτητα βοηθάει στην πέψη.

Μετά τις πατάτες, το θεωρώ ευεργεσία.»

Η Χλόη γέλασε, ένα γέλιο που μισοέσπασε τη σιωπή.

— «Μη σας ξεγελά, η βαρύτητα. Και στη Γη, μερικά πράγματα *αιωρούνται*.»

Δεν ήξερα αν μιλούσε μεταφορικά ή κυριολεκτικά.

Μάλλον και τα δύο.

Ο δρόμος συνέχιζε να σκαρφαλώνει στα Αστερούσια.

Ο ήλιος χανόταν πίσω απ' τις κορφές, και τα χωράφια κάτω έμοιαζαν με πετρωμένα κύματα.

Ο Κύριος, με τα βλέφαρα μισόκλειστα, ψιθύρισε:

— «*Στη Σελήνη δεν έχει βράδια σαν αυτά...*»

Και ύστερα, σαν να θυμήθηκε κάτι, πρόσθεσε χαμηλόφωνα:
— Ούτε ανθρώπους που να τα θυμούνται.

Κοίταξα πίσω, προς τη Χλόη.

Το βλέμμα της συναντήθηκε για μια στιγμή με το δικό μου
—ένα βλέμμα καθαρό, αλλά ανεξήγητα γνώριμο, σαν να με
είχε δει κάπου αλλού, κάποτε.

Στη Σελήνη, ίσως;

Η σκέψη πέρασε αστραπιαία, κι ευτυχώς τη σκέπασε ο ήχος
του κινητήρα που ανέβαζε στροφές.

Φτάνοντας στα Καπετανιανά, ο Κύριος γύρισε προς εμένα:

— Απόψε, να ξεκουραστείς, Όσιε. Αύριο το πρωί, έχουμε να
συνεχίσουμε πολλά — και να θυμάσαι

οι αποστολές δεν τελειώνουν με την επιστροφή.

Δεν ήξερα αν μιλούσε για τη Σελήνη ή για κάτι άλλο.
Μάλλον για τα δύο.

Έμεινα μόνος στη βεράντα.

Η νύχτα είχε απλωθεί ήσυχη, με μια απίστευτη καθαρότητα
—σαν να μπορούσες να μετρήσεις τα αστέρια ένα προς ένα.

Ο αέρας κουβαλούσε εκείνη τη γνώριμη μυρωδιά της πέτρας
που δροσίζεται μετά τη μέρα, ανάμεικτη με θυμάρι.

Το χωριό κοιμόταν.

Ακούγονταν μόνο λίγα σκυλιά που μάλωναν με τη σιωπή, κι
ένα γρύλισμα.

Το φως της βεράντας έπεφτε μαλακά πάνω στο τραπέζι. Το
ποτήρι μου μισογεμάτο από το κρασί της Μαριώς, και πάνω
του καθρεφτιζόταν ο ουρανός σαν να 'θελε να πει: *εδώ
είσαι, ακόμα στη Γη.*

Σκεφτόμουν τη μέρα.

Τον Κύριο που αποσύρθηκε, τη Χλόη με τα μισόλογα, και τη λεπτή εκείνη γραμμή ανάμεσα στο πραγματικό και το «σεληνιακό» — όπου ό,τι ειπωθεί δεν είναι ποτέ απλώς λόγος, αλλά αναφορά.

Εκεί με βρήκε ο ήχος από τα βήματα.

Σταθερά, βαριά, σίγουρα.

Ένας γεροδεμένος φύλακας φάνηκε από τη σκιά, το πρόσωπό του φωτισμένο από το φως της εισόδου.

— Κύριε, είπε χαμηλόφωνα, το σύστημα ασφαλείας εντόπισε *δύο άγνωστα άτομα* να κινούνται προς το σπίτι. Δεν είναι από το χωριό. Μέχρι να διευκρινιστούν οι προθέσεις τους, καλό θα ήταν να περάσετε μέσα, στο σαλόνι.

Οι τζαμαρίες θα μείνουν κλειστές, αλλά μην ανησυχείτε είναι αλεξίσφαιρες.

Χαμογέλασα αμυδρά.

Ποιος να το 'λεγε... Από τη Σελήνη, πίσω στα Καπετανιανά, κι ακόμα τα ίδια: «Μείνε μέσα, για την ασφάλειά σου».

Υπάκουσα, όχι από φόβο αλλά από συνήθεια.

Η ασφάλεια έχει πάντα το ίδιο βλέμμα, είτε φορά στολή είτε διαστημική κάσκα.

Μπήκα στο εσωτερικό.

Η ένταση κράτησε λίγο.

Ένα σήμα ασυρμάτου, λίγα λόγια που δεν άκουσα καθαρά, κι έπειτα ο φύλακας ξαναφάνηκε, μ' εκείνο το χαμόγελο του ανθρώπου που έχει δει χειρότερα.

— «Ήταν κυνηγοί, λαθροκυνηγοί μάλλον.

Τους σταματήσαμε, εξηγήσαμε... κατάλαβαν.

Αποχώρησαν ήρεμα. Μην ανησυχείτε, κύριε. Όλα υπό έλεγχο.»

— «Ναι, βεβαίως, όλα υπό έλεγχο...» είπα, και το ποτήρι με το κρασί ακούμπησε ξανά στο τραπέζι.

Η βραδιά είχε επιστρέψει στη σιωπή της.
Όμως κάτι, βαθιά μέσα μου, μου ψιθύριζε πως η ησυχία αυτή δεν ήταν τελική, αλλά απλώς ένα διάλειμμα ανάμεσα σε δύο ιστορίες.

Σήκωσα το βλέμμα στον ουρανό.
Η Σελήνη —λεπτή, σχεδόν διακριτική— ανέβαινε πάνω από τα Αστερούσια.
Κι εγώ, χωρίς να το θέλω, χαμογέλασα:

Εκεί πάνω, τουλάχιστον, δεν έχει λαθροκυνηγούς.

Κι έτσι, με μια παράξενη γαλήνη,
έκλεισε εκείνη η μέρα.

Ο δρόμος προς τη Μονή Κουδουμά έμοιαζε περισσότερο με διαδρομή ψυχής παρά με απλή κατάβαση.

Από τον Κόφινα και κάτω, η πλαγιά άνοιγε σαν σκισμένο βιβλίο. Πέτρες, θυμάρια, μικρά αγρίμια που χανόντουσαν μέσα στο φως.

Στο βάθος, το Νότιο Κρητικό¹⁷ Πέλαγος έλαμπε ατάραχο, σαν υγρή υπόσχεση.

Το μαύρο βανάκι κατέβαινε προσεκτικά, στροφή τη στροφή, με τον ψηλέα οδηγό να σφίγγει το τιμόνι λες κι είχε στα χέρια του το πεπρωμένο μας.

Ο Κύριος, σιωπηλός, κρατούσε το βλέμμα του μακριά, σαν να διάβαζε κάτι γραμμένο πάνω στα βουνά.

Μόνο όταν φάνηκε η πρώτη σκεπή της Μονής, μίλησε:

— «Να, εδώ ο χρόνος δεν προχωράει, απλώς αναπνέει πιο αργά.»

Η Μονή φάνηκε ξαφνικά, σαν να αναδύθηκε μέσα απ' τα βράχια, πέτρινη, ασκητική, σχεδόν ακατάδεκτη.

Η θάλασσα λίγα μέτρα πιο πέρα, κι ο ήχος της δεν έσπαζε τη γαλήνη, την επισφράγιζε.

Νόμιζα πως θα πηγαίναμε στη Μονή.

Έτσι έγραφε και το σημείωμα του προγράμματος:

«Επίσκεψις εις Μονήν Κουδουμά».

Αλλά το βαν δεν σταμάτησε εκεί.

Προσπεράσαμε τη στροφή, αφήσαμε πίσω μας τα καμπαναριά και τα κυπαρίσσια, κι αρχίσαμε να

κατηφορίζουμε προς τη θάλασσα — εκεί που ο δρόμος παύει να είναι δρόμος και γίνεται απλώς πρόθεση.

¹⁷ Παλιά αναφερόταν Λιβυκό Πέλαγος.

Το βανάκι σταμάτησε σε μια στροφή που δεν φαινόταν να οδηγεί πουθενά.

Ένα μικρό, ασβεστωμένο σπίτι στεκόταν μόνο του μέσα στο φως. Η αυλή φτωχική, γεμάτη σκιά και αλμύρα, και έξω, αντί για καρέκλες, κορμοί δέντρων κομμένοι, τόσο παλιοί που έμοιαζαν με μάρτυρες του τόπου.

Ο Κύριος κατέβηκε πρώτος, χωρίς να πει τίποτα.

Έκανε δυο βήματα μπροστά, σήκωσε το βλέμμα προς το σπίτι και είπε απλά:

— «Ο Νικόλαε.»

Δεν ρώτησα πώς το ήξερε.

Μετά από τόσες ημέρες μαζί του, είχα καταλάβει πως ο Κύριος δεν έκανε ποτέ ερωτήσεις, έκανε μόνο βεβαιώσεις.

Από την πόρτα φάνηκε ένας άντρας γύρω στα εβδομήντα, αδύνατος, με μάτια καθαρά —όχι εκείνη την καθαρότητα της αθωότητας, αλλά εκείνη που έρχεται μετά τη γνώση, όταν έχεις ήδη καταλάβει περισσότερα απ’ όσα θέλεις να πεις.

— «Καλώς ήρθατε», είπε.

Η φωνή του απαλή, σαν πέτρα που έμεινε χρόνια στο κύμα. Φορούσε ράσο, και από το βλέμμα του έλειπε κάθε ίχνος αυστηρότητας μόνο μια ήρεμη βεβαιότητα, σαν να μας περίμενε πριν αποφασίσουμε να έρθουμε.

—«Ευλογείτε», είπε χαμηλόφωνα ο «Καθ’ομοίωσιν», με σεβασμό.

— «Ο ΚΥΡΙΟΣ», αντιφώνησε ο Νικόλαος.

Και χαμογέλασαν — ο ένας με γνώση, ο άλλος με αποδοχή.

Στην αυλή, το φως ήταν εκείνο το αργό, μεσημεριανό φως της Κρήτης που δεν φωτίζει, αλλά αποκαλύπτει.

Ένας άνεμος από τη θάλασσα κουνούσε τα ξεραμένα

θυμάρια.

Ο ασκητής έδειξε τα κορμοθρόνια¹⁸.

— Καθίστε, είπε, «εδώ όλοι κάθονται ίσια, δεν έχει πλάτη να στηριχτείς παρά μόνο η συνείδηση.»

Καθίσαμε.

Η Δάφνη κράτησε τα χέρια της σταυρωμένα στα γόνατα.

Η Χλόη παρατηρούσε σιωπηλά, με εκείνο το βλέμμα της που μπορούσε να μετράει παλμούς χωρίς να ακουμπάει.

Ο Νικόλαος έφερε πήλινα ποτήρια με νερό και μικρά σύκα.

— «Αυτά έχω», είπε, «μα ό,τι είναι λίγο, φτάνει όταν δεν το ζητάς.»

Ο Κύριος έγενεψε, ήπιε, κι έπειτα είπε σχεδόν ψιθυριστά:

— «Η γαλήνη εδώ έχει βάρος.»

— «Όλα έχουν βάρος, παιδί μου», απάντησε ο Νικόλαος.
«Μόνο που μερικά δεν φαίνονται.»

Το φως έπεφτε λοξά, κι ο ήχος της θάλασσας ερχόταν σβηστά, σαν να ταξίδευε από άλλη εποχή.

Εγώ απλώς παρακολουθούσα τη σκηνή. Δυο άντρες που δεν ανταλλάσσαν λόγια, μα κάτι περνούσε ανάμεσά τους.

Κάτι που δεν ήταν κουβέντα, αλλά *αναγνώριση*.

Ο Νικόλαος σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό και είπε:

— Οι άνθρωποι ψάχνουν τον Θεό εκεί που δεν είναι, μα εκείνος έρχεται όπου τον θυμούνται.

Δεν ξέρω γιατί, μα ο Κύριος χαμογέλασε.

Εκείνο το ήσυχο χαμόγελο που έχει κάποιος όταν μόλις κατάλαβε κάτι... ή όταν μόλις το θυμήθηκε.

¹⁸ Παγκάκια από κορμό δένδρου.

Η Δάφνη, διακριτικά, έδωσε στον Κύριο το κουτάκι με τα χάπια του. Εκείνος τα πήρε χωρίς κουβέντα — ένα μικρό καθημερινό θαύμα υπακοής.

Ξεκίνησα την συζήτηση, δεν μπορούσα να αναφερθώ στα Σεληνιακά αλλά για τα πνευματικά ο χώρος ήταν ιδανικός.
— «Είπατε, Κύριε, πως αναζητάτε απαντήσεις στους άλλους... ποιοι είναι οι άλλοι;»

— «Αυτοί που ήρθαν πριν από εμάς», είπε ήσυχα ο Κύριος. «Ίσως εκείνοι που μας έφτιαξαν. Ή που... μας θυμούνται ακόμη.»

— «Μα ο Θεός δεν είναι "άλλος"», αποκρίθηκε ο Νικόλαος. «Είναι ο μόνος. Όλα τα άλλα είναι σκιές του νου. Και το φως, Μανόλη¹⁹, δεν γεννιέται από τις σκιές.»

Η κουβέντα έπεσε σαν ψαλμός.

Η Χλόη, πίσω, έσκυψε ελαφρά το κεφάλι — όχι από σεβασμό, αλλά σαν να αναγνώριζε μια παλιά μελωδία. Εγώ, παρατηρητής πάντα, σκεφτόμουν πόσο διαφορετικά μπορούσαν να κοιτάζουν δύο άνθρωποι τον ίδιο ουρανό.

Ο Κύριος δεν απάντησε αμέσως.

Μόνο ακούμπησε τα χέρια του στο τραπέζι και είπε αργά:

— «Πάτερ, αν υπάρχει φως, δεν μπορεί να φοβάται την έρευνα. Ούτε και ο Δημιουργός του να δυσανασχετεί με όσους θέλουν να τον κατανοήσουν.»

¹⁹ Μανόλη αποκαλούσε ο Νικόλαος τον «Καθ'ομοίωσιν», αλλά δεν ήξερα αν αυτό είναι το πραγματικό του όνομα. Η Δάφνη, η Χλόη, εγώ τον αποκαλούσαμε Κύριο – περνούσε εύκολα σαν προσφώνηση ευγενείας.

Ο Νικόλαος έγειρε λίγο το κεφάλι.

— «Σωστό. Μα άλλο είναι να αναζητάς τον Θεό κι άλλο να αναζητάς το εργαστήριό του.»

Η σιωπή που ακολούθησε δεν ήταν βαριά, ήταν ευγενική. Ο ήλιος είχε κατέβει λίγο και τα κύματα έπαιζαν πάνω στα βράχια.

Ο Κύριος σηκώθηκε.

— «Ευχαριστώ, πάτερ. Δεν θα συμφωνήσουμε, αλλά σας εκτιμώ βαθύτατα. Και... ποιος ξέρει; Ίσως να συναντηθούν κάποτε οι δρόμοι μας — εκεί όπου τελειώνει η πίστη και αρχίζει η γνώση.»

— «Ίσως», είπε ο Νικόλαος χαμογελώντας, «ή εκεί όπου τελειώνει η γνώση και αρχίζει ξανά η πίστη.»

Στην αυλή το φως είχε μαλακώσει.

Ο Κύριος έδειχνε σκεπτικός, μα ήρεμος.

Κάτι μέσα μου είπε πως εκείνη τη μέρα, ο Κύριος άκουσε τον αντίλογο και τον κράτησε.

Μετά το κοινό τραπέζι, ο Νικόλαος πρότεινε να περπατήσουν λίγο.

Ο ήλιος είχε κατέβει, και η θάλασσα έμοιαζε να έχει μπει σε κατανυκτική σιωπή, μόνο οι γλάροι φώναζαν κάπου μακριά, σαν να ψέλνουν στο δικό τους αναλόγιο.

Περπατούσαν αργά, πλάι-πλάι.

Ο Κύριος κρατούσε τα χέρια του πίσω από την πλάτη, όπως πάντα όταν το μυαλό του δούλευε σε βάθος.

Ο Νικόλαος τον άφησε να πάρει πρώτος τον λόγο.

— «Πάτερ, αν όλα όσα είπατε είναι αληθινά... τότε γιατί μας επιτρέπει ο Θεός να ψάχνουμε; Γιατί μάς έδωσε μυαλό, αν όχι για να ξεκλειδώνουμε τα μυστικά Του;»

— «Δεν σας το απαγορεύει, τέκνο μου», αποκρίθηκε ο Νικόλαος ήρεμα. «Μα είναι άλλο να ανοίγεις ένα βιβλίο κι άλλο να κόβεις το δέντρο για να δεις πώς φτιάχνεται το χαρτί.»

Ο Κύριος χαμογέλασε, σχεδόν πικρά.

— «Πολύ ποιητικό, πάτερ. Μα αν το χαρτί γράφει ψέματα;»

— «Τότε, Μανόλη, δεν το έγραψε ο Θεός. Το έγραψαν οι άνθρωποι που ξέχασαν να προσευχηθούν πριν κρατήσουν την πένα.»

«Ξέρεις, Μανόλη», είπε χαμηλόφωνα, «οι τοίχοι εδώ έχουν δει ανθρώπους να ψάχνουν τον Θεό στα άστρα και άλλους να τον βρίσκουν στο χώμα. Όλοι κουράστηκαν. Μόνο οι ταπεινοί άντεξαν να μείνουν.»

Ο Κύριος δεν απάντησε. Ίσως μέσα του να προσπαθούσε να ξεχωρίσει ποιο φως ήταν θεϊκό και ποιο αντανάκλαση.

Ο Νικόλαος έκανε έναν σταυρό και γύρισε προς το μέρος του:

— «Δεν σε φοβάμαι, Μανόλη. Μα να θυμάσαι: όποιος πιστεύει πως πλησίασε την αλήθεια, κινδυνεύει να σταματήσει να την αναζητά. Κι αυτό είναι η μεγαλύτερη πλάνη.»

Ο Κύριος έμεινε ακίνητος για λίγο.

Ύστερα έσκυψε το κεφάλι. Όχι από υποταγή, αλλά από σκέψη.

— «Σας ευχαριστώ, πάτερ. Γιατί απόψε δεν μου μιλήσατε σαν σε ερευνητή... αλλά σαν σε άνθρωπο.»

Ο Νικόλαος χαμογέλασε:

— «Μα αυτό ακριβώς είστε. Και καλό είναι να το θυμάστε, προτού θελήσετε να ψάξετε αν οι άγγελοι έχουν μηχανές.»

Έπειτα αποχώρησε αθόρυβα, αφήνοντάς τον μόνο στην αυλή.

Ο Κύριος έμεινε να κοιτάζει τη θάλασσα.
Τα κύματα έσπαγαν απαλά στα βράχια, η αλμύρα ανακατευόταν με το λιβάδι. Μια γεύση επίγειου και ουράνιου μαζί.
Φαινόταν σκεπτικός, σχεδόν βαρύς.

— «Θα περπατήσω λίγο μόνος μου», είπε ήσυχχα, σχεδόν στον εαυτό του.
Η Δάφνη έκανε να τον ακολουθήσει, μα εκείνος σήκωσε το χέρι.
— «Μόνος. Πρέπει να ταξινομήσω τα αστέρια μου... μέσα μου.»

Κι έτσι χάθηκε πίσω απ' τον πέτρινο διάδρομο, που οδηγούσε ως το μικρό μονοπάτι πάνω απ' τη θάλασσα.
Η Χλόη τον παρακολούθησε σιωπηλά, ώσπου η σκιά του ενώθηκε με τη σκιά των βράχων.
Ο άνεμος έφερε μια ψαλμωδία από μακριά.

Τον είδα να απομακρύνεται αργά, με το χαρακτηριστικό βήδισμά του — εκείνο το συνδυασμό αποφασιστικότητας και αμφιβολίας, σαν άνθρωπος που προχωρά για να βρει μια απάντηση που ήδη φοβάται.
Η σκιά του απλωνόταν πάνω στα βράχια της Μονής, σπασμένη από το φως της δύσης.
Για πρώτη φορά, ο Κύριος έμοιαζε... απλός άνθρωπος. Όχι εκείνος που κατείχε μυστικά, όχι ο οδηγός της αποστολής, αλλά ένας ακόμη οδοιπόρος που κουβαλούσε το βάρος της γνώσης του.

Μπορούσα να τον διακρίνω καθαρά.

Περπατούσε πλάι στη θάλασσα, έσκυβε, μάζευε καμιά πέτρα, τη γύριζε στο χέρι του, την άφηνε να πέσει.
Ίσως ζύγιζε ιδέες. Οι πιο βαριές πέτρες είναι συνήθως οι αόρατες.

Ο ήλιος έσβηνε πίσω από το βουνό, και ο ουρανός γέμιζε αστέρια, σαν φιλόλογος που διορθώνει χειρόγραφο με χρυσή μελάνη.

Σκέφτηκα τότε πως ίσως ο Θεός, αν πραγματικά έφτιαξε τον άνθρωπο «κατ' εικόνα και ομοίωση», πρέπει να χαμογελά κάθε φορά που μας βλέπει να μπερδεύουμε την ομοίωση με την αντιγραφή.

Εμείς φτιάχνουμε μηχανές για να γίνουμε θεοί, και Εκείνος έφτιαξε ανθρώπους για να μείνουν παιδιά.

Όποιος το καταλάβει αυτό, νομίζω, σώζεται πριν πεθάνει.

Η Χλόη στεκόταν λίγο πιο πίσω μου, αμίλητη, κοιτώντας κι εκείνη προς τη θάλασσα.

Δεν ήξερα αν προσευχόταν ή απλώς σκεφτόταν.

Στην άκρη του βλέμματός της υπήρχε μια γλυκιά ανησυχία, σαν να ήξερε ότι η γαλήνη δεν διαρκεί πολύ σε αυτό τον κόσμο.

Ο Κύριος, κάτω, σταμάτησε για λίγο και γύρισε προς τη πίσω.

Ακόμη κι από εκεί, μπορούσα να καταλάβω: δεν κοιτούσε εμάς, ούτε τα κτίρια — κοιτούσε ψηλά, προς εκεί που τελειώνει το σκοτάδι.

Έπειτα κάθισε σε έναν βράχο και έμεινε ακίνητος, μόνος με τα άστρα του.

Κι εγώ, με το ποτήρι μου στο χέρι, είπα σιωπηλά:
«Αν όντως τα άστρα κρατούν απαντήσεις, ελπίζω να του
πουν κάτι που δεν γράφεται σε βιβλίο.»

Έμεινα για ώρα έτσι, με εκείνη τη γνώριμη αίσθηση —
ανάμεσα στο θαυμασμό και στην ειρωνεία, ανάμεσα στο θείο
και στο ανθρώπινο.

Ίσως τελικά εκεί να βρίσκεται και η δική μας “ομοίωση”: στο
ότι ποτέ δεν μπορούμε να αποφασίσουμε αν θέλουμε να
ανέβουμε στον ουρανό ή να καθίσουμε ήσυχα να φάμε μια
φέτα ψωμί με μέλι.

Η θάλασσα είχε πια σκοτεινιάσει εντελώς. Μόνο το φως από
τα κελιά κι ένα μισοφέγγαρο που έμοιαζε διστακτικό, σαν να
μην ήθελε να χαλάσει τη γαλήνη.

Καθόμασταν ακόμα στη αυλή. Η Χλόη δίπλα μου, ήσυχη, με
τα χέρια σταυρωμένα στα γόνατα.

Η σιωπή δεν ήταν αμήχανη. Ήταν από εκείνες που
κουβαλούν περισσότερο νόημα απ’ ό,τι οι λέξεις.

— «Δεν τον έχετε ξαναδεί έτσι, ε;» είπε τελικά.

— «Όχι», απάντησα. «Σπάνια χάνει τη βεβαιότητά του.
Σήμερα... ήταν σαν να την άφησε σκόπιμα να του ξεφύγει.»

Έγνεψε ελαφρά, χωρίς να με κοιτάξει.

— «Οι σιωπές κάνουν αυτό το πράγμα. Σου τραβούν τα
καλώδια που έχεις μέσα σου. Άλλοι τα μαζεύουν, άλλοι τα
κόβουν.»

Χαμογέλασα.

— «Και εσείς, τι κάνετε;»

— «Εγώ τα τυλίγω ξανά. Τακτοποιημένα, σαν γυναίκα που
συμμαζεύει το σπίτι μετά από καταιγίδα.»

Έγειρε λίγο πίσω. Το φως της λάμπας άγγιζε το πρόσωπό της, μαλακά, σχεδόν τρυφερά.

— «Ξέρετε», είπε μετά από λίγο, «μερικές φορές νομίζω πως κι εσείς είστε πιο κοντά του απ' όσο παραδέχεστε.»

— «Σε πίστη ή σε περιέργεια;»

— «Στην απορία», απάντησε. «Κι αυτή είναι πιο τίμια από την πίστη και πιο αθώα από την περιέργεια.»

Έμεινα να την κοιτάζω χωρίς να ξέρω αν μιλούσε για μένα ή για εκείνον. Η φωνή της είχε εκείνη τη σπάνια χροιά που κάνει τις πιο απλές φράσεις να μοιάζουν με εξομολόγηση.

— «Μερικές φορές», συνέχισε, «οι άνθρωποι που ακολουθούν κάποιον, δεν το κάνουν γιατί πιστεύουν σ' αυτόν, αλλά γιατί θέλουν να δουν αν πράγματι υπάρχει κάτι να πιστέψεις.»

Δεν είπα τίποτα.

Η Χλόη σηκώθηκε, έστρωσε μηχανικά τη φούστα της και χαμογέλασε.

— «Πάμε, ερευνητή των θαυμάτων. Έχουμε δρόμο και... ίσως κι άλλες απαντήσεις που δεν θα μας βολέψουν.» Κάτω, η θάλασσα έσβηνε πάνω στα βράχια, κι εγώ σκεφτόμουν πως η πίστη, η γνώση και ο έρωτας έχουν κάτι κοινό: όσο περισσότερο τα ψάχνεις, τόσο πιο πολύ σε κοιτούν πίσω — σιωπηλά.

Η ανάβαση ως το σημείο που είχαμε αφήσει το βαν έγινε αργά, σχεδόν τελετουργικά.

Ο Κύριος περπατούσε μπροστά, σιωπηλός, με σταθερό βήμα, σαν να κρατούσε μέσα του τη συνέχεια μιας συζήτησης που δεν είχε ακόμη τελειώσει.

Η Δάφνη τον παρατηρούσε ανήσυχη, μα δεν τόλμησε να

ρωτήσσει τίποτα.

Η Χλόη, πίσω μας, κουβαλούσε το καλάθι με τα— κεράκια και ένα μπουκάλι αγιασμό.

Η σιωπή μάς συνόδευε μέχρι το όχημα.

Ο δρόμος του γυρισμού, με τις στροφές και τα φαράγγια, φαινόταν διαφορετικός· λες και το τοπίο είχε χαμηλώσει τη φωνή του για να μην ταραξεί τις σκέψεις του Κυρίου. Καμιά φορά τον έβλεπα να γέρνει το κεφάλι στο πλάι, σαν να άκουγε κάτι μόνο εκείνος — μια φωνή, μια ανάμνηση, ίσως έναν ψίθυρο από εκείνη τη σπηλιά με τις τοιχογραφίες.

Όταν το μαύρο βαν πήρε την τελευταία ανηφόρα προς τα Καπετανιανά η Δάφνη προσπάθησε να σπάσει τη σιωπή: — «Όμορφη μέρα, ε; Ησυχία, θάλασσα, λίγο θυμάρι κι ευλογία...»

Ο Κύριος έγενεψε μόνο, χωρίς να απαντήσει.

Στο προφίλ του φαινόταν μια ανεπαίσθητη μετατόπιση. Δεν ήταν πια ο άνθρωπος που αναζητούσε στοιχεία· ήταν κάποιος που κρατούσε μέσα του μια απάντηση και δεν ήξερε αν ήθελε να την πιστέψει.

Όταν φτάσαμε στην έπαυλη, κατέβηκε χωρίς να πει λέξη. Χαιρέτησε ευγενικά, σχεδόν μηχανικά, και αποσύρθηκε στο δωμάτιό του.

Μόνο η Χλόη, που έμεινε να τον κοιτάζει καθώς ανέβαινε τα σκαλιά, ψιθύρισε:

— «Αυτός ο άνθρωπος σήμερα είδε κάτι που δεν μπορεί να εξηγήσει. Ή κάτι που δεν θέλει να το θυμηθεί.»

Δεν απάντησα.

Ίσως γιατί μέσα μου είχα την ίδια σκέψη, αλλά δεν ήθελα να της δώσω φωνή.

Έμεινα μόνος.

Κι ενώ εγώ είχα ξεκινήσει αυτό το ταξίδι πιστεύοντας πως απλώς θα ακούσω την εξιστόρηση των πεπραγμένων στη Σελήνη, ξαφνικά βρέθηκα να στέκομαι μπροστά σε αιώνια πνευματικά ερωτήματα.

Από εκεί που περίμενα ρομποτάκια, φωτοβολταϊκούς θόλους και επιστημονικές αποστολές, βρέθηκα να παρακολουθώ την πιο απρόβλεπτη αποστολή απ' όλες

την εσωτερική αναζήτηση ενός ανθρώπου.

Στα μάτια μου, ο «Καθ'ομοίωσιν» είχε πάψει να είναι ο άνθρωπος των κυκλωμάτων και των εξισώσεων.

Ήταν τώρα ένας νους ταραγμένος, ένας ταξιδιώτης του εσωτερικού κενού, ένας άνθρωπος που είχε δει κάτι που δεν χωρά στους υπολογισμούς.

Καληνύχτα

■ ημέρωσε Τρίτη, κι ο ήλιος είχε ανέβει τόσο γρήγορα
■ που θαρρούσες πως είχε βάλει στοίχημα με τον
■ Κύριο ποιος θα σηκωθεί πρώτος.

Βγήκα στη βεράντα κι η μυρωδιά ξυλόφουρνου μ' αγκάλιασε πριν προλάβω να καταλάβω ότι ακόμα νύσταζα.

Στην αυλή, μπροστά στον θολωμένο από τη ζέστη ξυλόφουρνο, στεκόταν ο Γιώργος ο μάγειρας. Ο μυστηριώδης δημιουργός όλων όσων είχα απολαύσει τις τελευταίες μέρες.

Φορούσε μια ποδιά με αλεύρι από τη μέση και κάτω, σαν να είχε δώσει μάχη σώμα με σώμα με έναν σάκο αλευριού και να είχε χάσει με αξιοπρέπεια.

— «Καλημέρα σου, αφεντικό της πείνας», του λέω.
Ο Γιώργος γέλασε βραχνά.

— «Καλημέρα, καπετάνιε. Εσύ πάλι πρώτος στο άρωμα του ψωμιού... Ξυπνάει κόσμο αυτό το πράγμα.»

Μου έδειξε ένα ξύλινο φτυάρι. Πάνω, τρία καρβέλια, ακόμα υγρά στη λάμψη τους.

— «Προζυμένιο, αργής ωρίμανσης. Το 'θρεψα' δυο μέρες να 'ξυπνήσει', και μετά το φούρνισα με λιόφουντα. Μ' ακούς;»

Έσκυψα.

Ο φούρνος έβγαζε αυτό το απαλό τσίκισμα που κάνουν μόνο τα ξύλα της ελιάς.

Η μυρωδιά... Ε, δεν περιγράφεται. Δηλαδή περιγράφεται, αλλά θα πεινάσουμε όλοι.

— «Και παξιμάδι θα κάνεις σήμερα;»

— «Ναι. Τα κόβω μετά στη δεύτερη φουρνιά. Να στεγνώσουν όπως πρέπει... να γίνουν τραγανά σαν κρητικός χαρακτήρας.»

Γέλασα.

Τότε ο Γιώργος κατέβασε τη φωνή του.

— «Κι έχω και το αρνί.»

— «Το αρνί;»

— «Ναι. Με πατάτες. Μου είπε η Χλόη πως "είναι το φαΐ σου".»

Σήκωσα το φρύδι.

— «Το είπε αυτό;»

— «Ακριβώς έτσι: "ο φιλοξενούμενος μας θέλει αρνί φούρνου με πατάτες, χωρίς πολλά-πολλά. Είναι το φαΐ του"»

Χμ. Η Χλόη ήξερε πάλι κάτι παραπάνω απ' ό,τι δικαιολογούσε η πραγματικότητα.

Ο Γιώργος έκανε έναν μορφασμό συνωμοτικού μάγειρα.

— «Να σου πω... δεν ξέρω ποια δουλειά κάνει η Χλόη. Αλλά αν ποτέ ανοίξει γραφείο πληροφοριών, εγώ θα είμαι ο πρώτος πελάτης.»

Στο μεγάλο ξύλινο τραπέζι καθίσαμε οι τέσσερις: ο Κύριος, η Δάφνη, η Χλόη, κι εγώ.

Ο Γιώργος άφησε μπροστά μας ψωμί ακόμα ζεστό — τόσο ζεστό που το μέλι έλιωνε επάνω του με αξιοπρέπεια.

Και δίπλα: κολυμπάδες²⁰ ελιές, ζουμερές, μαλακές, βραστό αυγό, κατσικίσιο γάλα — δώρο του Μανούσου.

Εγώ πήρα τον φραπέ μου.

Οι υπόλοιποι, σαν σωστοί Κρητικοί, ήπιαν το γάλα που μύριζε βουνό και χορτάρι.

Η Δάφνη ξεκίνησε με κολυμπάδες, δικιά μας παραγωγή.
— Οι κολυμπάδες είναι φετινές. Τις αλλάζουμε νερό κάθε δύο μέρες. Θέλουν υπομονή!

Η χλόη συμπλήρωσε: Σαν εσένα, δηλαδή. Άμα βιαστείς, πικρίζεις.

Ο Κύριος γέλασε. Εγώ προσπάθησα να μην πνιγώ με την ελιά.

— Το κατσικίσιο γάλα είναι ευλογία. Πιο εύπεπτο, πιο δυνατό. Ο Μανούσος ξέρει.

— Σαν να πίνεις υγρό ασβέστιο με χαρακτήρα, πετάχτηκα.

— Ήρεμα... μη σου μεγαλώσουν τα κόκαλα ανάποδα, με πείραξε η χλόη.

Καθώς τρώγαμε, η Δάφνη άφησε μπροστά στον Κύριο τα πρωινά του φάρμακα. Τέσσερα λευκά «αμύγδαλα», όπως τα έλεγα κρυφά.

— «Λίγο το αλάτι, λίγη η ζάχαρη... κι ο άνθρωπος είναι εντάξει. Το πολύ σε χαλάει. Το λίγο σε φτιάχνει.»

— «Δηλαδή να βάλω περισσότερο μέλι», ρώτησα με αφέλεια.

²⁰ Ελιές μέσα στην άλμη.

Η χλόη άρπαξε την ευκαιρία — «Είσαι ο μόνος άνθρωπος που “το λίγο” το μεταφράζει “βάλε κι άλλο”.»

Όταν τελειώσαμε το πρωινό, η Δάφνη και η Χλόη σηκώθηκαν.

— «Έχουμε δουλειές στο γραφείο. Θα τα πούμε το μεσημέρι.»

Η χλόη με εκείνο το μισό-βλέμμα της, φεύγοντας, ψιθύρισε, ίσα να το ακούσω

— «Εσείς οι δύο... συνεχίστε τα «Σεληνιακά πεπραγμένα» σας.»

Ξέρει ότι περιμένεις τη συνέχεια, έτσι δεν είναι;

Με άφησε με ένα μειδίαμα και έφυγε.

Εγώ και ο Κύριος κοιταχτήκαμε.

Καφές στο χέρι, ψωμί ακόμα ζεστό στο τραπέζι, μυρωδιά ξυλόφουρνου στην ατμόσφαιρα.

Ωρα να συνεχίσουμε το έργο.

—Ο μήνας πέρασε σαν διακοπές. Ούτε που τον κατάλαβα.

Και πριν το πολυκαταλάβω... η επιστροφή στη Σελήνη ήταν γεγονός.

Η ομάδα ... ίδια.

Κανείς δεν παράτησε τίποτα.

Κι η βάση... ίδια κι αυτή.

Λες και περίμενε εμάς για ν’ αναπνεύσει.

Στους θόλους είχαν γίνει αλλαγές: νέες επενδύσεις, φωτισμοί, χρώματα που προσπαθούσαν να κάνουν το φεγγάρι... άνθρωπο.

Επιστρέψαμε στην κεντρική αίθουσα.

Κι όταν ενεργοποιήθηκε η οθόνη, το βλέμμα μου έπεσε στο κουμπί **E**²¹

Ένα τετραγωνάκι, μια λέξη από κάτω:

«Κεραιοστάσιον»

Και κάπως έτσι, χωρίς να το πολυσκεφτώ, πάτησα το κουμπί.

Ο Κύριος ήπια μια γουλιά από το κατσικίσιο γάλα του — αυτόν δεν τον πείραζε — και πήρε τη γνώριμη, ήρεμη στάση του αφηγητή που ετοιμάζεται να ανοίξει μια νέα αυλαία. Έγειρε λίγο μπροστά.

Λοιπόν... Το πλήκτρο **“E”**. Το **“Κεραιοστάσιον”**.

Αναστέναξε μισό-απορημένος, μισό-ενοχλημένος, σαν να θυμόταν μια περιπέτεια που τον ξεπέρασε.

Εγώ έγεια κι άλλο στην καρέκλα μου.

Αυτό ήταν το δικό μου Netflix.

Το πάτησα.

Απλά. Χωρίς φιλοσοφίες.

Σαν παιδί που πατάει το κουμπί του ασανσέρ και μετά σκέφτεται “ωχ... πάμε”.

Η οθόνη άλλαξε χρώμα.

Το γκριζωπό τετραγωνάκι έγινε **έντονο γαλάζιο**.

— **“Κεραιοστάσιον”**... είπε μεγαλόφωνα ο Κύριος.

— Στάσιον σημαίνει “τόπος εγκατάστασης”. Άρα... κάτι σχετικό με κεραίες.

²¹ E = ο αριθμός 5

Το είπε με την αυτοπεποίθηση ανθρώπου που έχει πάρει πτυχίο στην Αρχαία Ελληνική Τεχνική Ορολογία.

Εγώ απλώς κούνησα καταφατικά. Μμ.. δεν θα τον χαλούσα.

Ο Κύριος γέλασε λίγο.

Δεν πα' να πατάγαμε κουμπιά... πάντα το ίδιο γινόταν. Ξαφνικά μαζευόταν πίσω μας άλλοι 35 άνθρωποι, όλοι οπλισμένοι με σκούπες, σακιά και ό,τι εργαλείο βρέθηκε στην αποθήκη.

— «Σαν στρατός καθαριότητας», σχολίασα.

— «Ακριβώς. Και πίσω τους έρχονταν οι υπόλοιποι με τα δικά μας ρόβερ. Και βέβαια, ο θάλαμος...»

Έκανε παύση.

Ο θάλαμος για το "διάλλειμα".

Είχε εκείνη τη χαρακτηριστική ατάκα που έλεγε όταν ήθελε να σοβαρέψει την κατάσταση.

— Καταπληκτικό εργαλείο, συνέχισε.

— Ε... ξέρεις τι θα πει να θες να ξύσεις τη μύτη σου και να ΜΗΝ μπορείς;

Το διάλειμμα τότε γίνεται... σωτηρία.

Φτάσαμε σε ένα μικρό λόφο, γύρω στα 500–600 μέτρα από τη βάση.

— Όλα εκεί γύρω ήταν. Μόνο που... είχαν θαφτεί κάτω από τόνους σεληνιακής σκόνης.

Με λίγη δουλειά, πολλές σκούπες, και ένα ρομποτάκι που «νόμιζε ότι ήταν ηλεκτρική Hoover», όπως είπε ο Κύριος, αποκαλύφθηκαν δύο θόλοι-σφαίρες.

Σαν φουτουριστικά πατητήρια σταφυλιών.

Κάθε θόλος ήταν στημένος πάνω σε βάθρο δύο μέτρων.

Φυσικά: **πόρτα με “χέρι”**.

Δοκιμάσαμε να ανοίξουμε την πόρτα.

Τίποτα.

Ούτε τσαφ ούτε τσουφ.

— «Δεν είχε φορτίο;» ρωτάω.

— «Έτσι είπα κι εγώ. Αν ήταν ηλεκτρονική κλειδαριά, θα ήθελε ρεύμα. Αν ήταν ημι-μηχανική, πάλι θα είχε ξεθυμάνει.»

Έτσι:

Περιμέναμε μία ώρα.

Πίνοντας νερό.

Κάνοντας το απαραίτητο «διάλειμμα» στον θάλαμο.

Βγάζοντας σκάφανδρο, φορώντας σκάφανδρο... όλο το σεληνιακό τελετουργικό.

Και μετά:

«Κλικ»

Η πόρτα άνοιξε.

Το εσωτερικό φωτιζόταν μόνο του —τοίχοι που

φωσφόριζαν, λείοι, καθαροί.

Ακριβώς όπως στη βάση.

Και εκεί, ψηλά, δέσποζε:

Μια κεραία.

Ένα κοίλο κάτοπτρο.

Όπως τα δικά μας —αλλά όχι ακριβώς.

Το «πιάτο» ήταν φτιαγμένο από άγνωστο υλικό. Πίσω του έφευγαν καλώδια και τετράγωνες σωληνώσεις που έμπαιναν σε ένα ερμάριο. Από το ερμάριο ξεκινούσε μια χοντρή σωλήνα που έβγαινε έξω από το κτήριο. Στη δεξιά πλευρά υπήρχε ράμπα προς «υπόγειο». Εκεί μέσα: δύο ρομποτάκια στις βάσεις τους, ερμάρια με ανταλλακτικά, πολλά πράγματα που «μύριζαν μηχανοστάσιο».

— Έπρεπε να δούμε πού πάει η σωλήνα. Αν ήταν γραμμή ισχύος, πληροφορίας ή... τίποτα από τα δύο.

Κι έτσι ξεκίνησε η εργασιοθεραπεία της ομάδας: σκάψε-ξέχωνε επί δυόμισι μέρες. Στο τέλος, η σωλήνα οδηγούσε σε μια αίθουσα της κεντρικής βάσης, που μέχρι τότε δεν είχε εντοπιστεί.

Μια αίθουσα-φάντασμα.

Ο Κύριος ακούμπησε τα δάχτυλά του στο τραπέζι σαν να ξαναζούσε το σκηνικό.

— Μπήκαμε μέσα. Και είδαμε κιβώτια. Πολλά. Με επιγραφή:

«Ηλεκτρισμοφόρος πηγή Β»

Και πίσω τους: ερμάρια με λαμπάκια, καλώδια που θύμιζαν δικά μας, άλλα καλώδια που δεν έμοιαζαν με τίποτα γήινο, μικρές οθόνες σε κατάσταση standby, διακόπτες, σωληνώσεις...

Λες και ήσουν σε σεληνιακό υποσταθμό ΔΕΗ του 4000 μ.Χ.. Τα ρομποτάκια ήταν στις βάσεις τους, στην ηρίζα, ακίνητα. Αλλά... ενεργά.

Η Mari (από την ομάδα με IQ++++) μπήκε στην αίθουσα με εκείνο το γνωστό της ύφος: το ύφος ανθρώπου που καταλαβαίνει περισσότερα απ' όσα θα 'πρεπε.

— Στην οθόνη, είπε χωρίς εισαγωγές, — από τότε που βρήκατε τις κεραίες, η πρώτη επιγραφή άλλαξε χρώμα. Έγινε γαλάζια.

Σηκώσαμε το βλέμμα.

Είχε δίκιο.

Κάτι είχε ενεργοποιηθεί. Στα διπλανά δωμάτια βρήκαμε ερμάρια με εργαλεία: κλειδιά, σφυριά, κατσαβίδια, ανταλλακτικά.

Προχώρησα λίγο πιο μέσα στο δωμάτιο και το μάτι μου έπεσε πάνω σε ένα εργαλείο.

Ένα κλειδί. Από αυτά που στη Γη τα λέμε «γερμανικά».

Το πήρα στο χέρι.

Και τότε πάγωσα.

Το βάρος του ήταν γνώριμο — σχεδόν καθησυχαστικά γνώριμο.

Αλλά το μέγεθος... όχι.

Ήταν

μεγαλύτερο από κάθε γήινο εργαλείο της κατηγορίας του,

σαν να είχε φτιαχτεί για κάποιον με χέρια λίγο πιο φαρδιά, λίγο πιο μακριά, λίγο πιο... ανεπτυγμένα από τα δικά μας.

Στην επιφάνειά του, χαραγμένα με ακρίβεια που δεν άφηνε καμία αμφιβολία, υπήρχαν

αρχαιοελληνικοί χαρακτήρες.

Όχι λατινικοί.

Όχι σύγχρονοι.

Αρχαίοι.

Καθαροί.

Σαν χτεσινοί.

Ένιωσα το στομάχι μου να σφίγγεται.

Πήρα και ένα κατσαβίδι· κι αυτό πιο χοντρό, πιο μακρύ· όχι
δυσανάλογα, αλλά

**όσο ακριβώς θα χρειάζονταν χέρια μεγαλύτερα από
ανθρώπινα.**

Μια παράξενη σκέψη γλίστρησε στο μυαλό μου — ούτε που
την τόλμησα να την διατυπώσω, μήτε στον εαυτό μου: Αν
αυτά τα εργαλεία δεν τα έφτιαξαν οι “άλλοι”... αν απλώς τα
διατήρησαν...;

Κι αν οι πρώτοι που τα χρησιμοποίησαν... κάτι πολύ κοντινό
σε εμάς;

Ίσως μάλιστα... οι πρώτοι κάτοικοι της Γης;

Ξανακοίταξα το κλειδί.

Πλέον δεν μου φαινόταν απλό εργαλείο.

Ήταν σαν υπόμνηση πως ο ανθρώπινος πολιτισμός —ή ο
πρόγονός του— μπορεί να είχε αφήσει ίχνη πολύ πιο μακριά
από όσο πιστεύαμε.

Και ότι, ίσως, κάποιος εκεί πάνω... μάς περίμεναν πολύ πριν
εμείς μάθουμε να τους κοιτάμε.

Κράτησα το κλειδί λίγο παραπάνω απ’ όσο έπρεπε, με την
παράξενη αίσθηση ότι κρατούσα *κάτι παλιότερο από εμάς.*

Ο Στρατηγός το πρόσεξε.

Πλησίασε αθόρυβα, με εκείνη την παλιά καχύποπτη
πειθαρχία που κουβαλούσε από τότε που ήταν στο Σώμα.

— «Τι κοιτάς έτσι;» μου είπε.

— «Δες το μέγεθος, του απάντησα. Δεν είναι... ανθρώπινο.

Ή τουλάχιστον όχι για ανθρώπους σαν εμάς.»

Ο Στρατηγός πήρε το κλειδί από τα χέρια μου και το ζύγισε όπως μετρούσε κάποτε τη λαβή ενός όπλου. Ύστερα το σήκωσε δίπλα στη δική του παλάμη. Η διαφορά ήταν εμφανής.

Χαμογέλασε. Όχι ειρωνικά — με έναν τρόπο που έμοιαζε επικίνδυνα με αποδοχή.

— «Αν υποθέσουμε, είπε σιγανά, ότι οι “άλλοι” δεν ήταν σαν εμάς... τότε αυτό εδώ... είναι απλώς λογικό. Όποιος φτιάχνει εργαλεία, τα φτιάχνει στο μέτρο του. Μετά πρόσθεσε, σχεδόν ψιθυριστά:

Κι αν τα γράμματα αυτά *δεν τα έβαλαν αυτοί αλλά... άλλοι*, τότε η ιστορία μας έχει περισσότερες σελίδες απ’ όσες μάθαμε στο σχολείο.»

Ήταν η πρώτη φορά που τον είδα να μην στέκεται “στρατηγός”, αλλά *άνθρωπος που αναρωτιέται*.

Η κ. Μαρί (από την ομάδα IQ) έφτασε λίγο αργότερα, όπως πάντα σχεδόν αθόρυβη. Ένα φαινόμενο από μόνη της. Δεν χρειάστηκε εξηγήσεις. Ένα της βλέμμα στο εργαλείο και άνοιξε τα μάτια της ένα κλικ περισσότερο, πράγμα σπάνιο γι’ αυτήν.

— «Δώσ’ το μου», είπε.

Το πήρε, το εξέτασε από άκρη σε άκρη.

Μετά έβγαλε τον φακό της και παράτησε για λίγο την οθόνη που μέχρι εκείνη τη στιγμή τη μονοπωλούσε.

— «Οι χαρακτήρες είναι όντως αρχαιοελληνικοί», είπε.

— «Το είπα κι εγώ», απάντησα.

— «Δεν με νοιάζει που το είπες εσύ», είπε κοφτά.

— «Με νοιάζει που *είναι*.»

Σήκωσε το κλειδί σαν να έκανε μάθημα:

— «Το περίεργο δεν είναι το μέταλλο, ούτε η εργονομία, ούτε καν το μέγεθος.

Το περίεργο είναι ότι οι χαράξεις έχουν φθορά, σαν να έχουν γίνει *πολύ πριν* το εργαλείο μπει στο θάλαμο.

Και το πιο παράξενο;»

Σήκωσε το βλέμμα της, καρφώνοντάς με και τον Στρατηγό μαζί.

— **«Κάποιος εδώ... ήξερε ελληνικά πριν υπάρξουν Έλληνες.»**

Κανείς δεν μίλησε για μερικά δευτερόλεπτα.

Η φωνή της έπεσε:

— «'Η ίσως... κάποιοι Έλληνες δεν ήταν ακριβώς... από εδώ.»

Και επέστρεψε νευρικά στην οθόνη της, αφήνοντάς μας να παγώσουμε.

Δεν είπα τίποτα.

Ούτε στον Στρατηγό, ούτε στην κ. Μαρί.

Αλλά μέσα μου, κάτι είχε ανάψει.

Ένας σπόρος.

Μικρός, αλλά επίμονος.

Αν τα εργαλεία ήταν μεγαλύτερα... αν τα σύμβολα ήταν αρχαιοελληνικά...

αν κάποτε κάποιοι που έμοιαζαν μ' εμάς έζησαν εδώ πάνω...

Τότε η ιστορία της ανθρωπότητας δεν είναι γραμμένη σε βιβλία.

Είναι γραμμένη σε τοίχους που δεν βλέπουμε, σε αντικείμενα που δεν αγγίξαμε ακόμη, και σε πολιτισμούς που δεν χωρούν στο μυαλό μας.

Και το χειρότερο — ή το καλύτερο — ήταν ότι κάθε νέα ανακάλυψη έδειχνε προς την ίδια κατεύθυνση:

Δεν είμαστε οι πρώτοι εδώ.

Ίσως ούτε καν οι δεύτεροι.

Κοίταξα το εργαλείο πάνω στον πάγκο.

Για πρώτη φορά ένιωσα ότι οι “Σιωπηλοί Θόλοι” δεν ήταν ερείπια... αλλά **μάρτυρες**.

Και πως εμείς απλώς τους ξύναμε την επιφάνεια.

Με κοίταξε με νόημα.

Εγώ κατάπια μια υποψία μέλι από τα χείλη μου.

Ο Κύριος σταμάτησε.

Εγώ έγειρα πίσω στην καρέκλα.

Πρωινό με ξυλόφουρνο, πληροφορίες σεληνιακής τεχνολογίας και μυστήρια υπογείων μηχανοστασίων.

Η μέρα είχε ξεκινήσει καλά.

Πάμε, λοιπόν, να δούμε τι ήταν αυτό που είχε εντοπίσει η κυρία Μαρί.

Στη διαδρομή σταματήσαμε για ένα σάντουιτς. Τρεις μέρες τώρα δεν μας είχαν αφήσει ανάσα — κι αν κάποιος αμφισβητούσε την αξία της σωλήνας, εμείς πια ξέραμε καλά: τα μεγαλύτερα βάσανα στη ζωή ξεκινούν από μια... σωλήνα που συνεχίζει και πάει “κάπου”.

Πεινούσαμε όλοι. Και διψούσαμε. Πολύ.

Η περιέργεια ναι μεν «σκότωσε τη γάτα», αλλά σε εμάς είχε προχωρήσει την επιστήμη σε τρεις-τέσσερις μήνες **μπροστά για δεκαετίες**. Έτσι τουλάχιστον λέγαμε μεταξύ μας, για παρηγοριά.

Φτάνοντας στην κεντρική αίθουσα, είδαμε κάτι νέο:

Το κουτάκι **Ε** δεν ήταν πια ένα. Ήταν δύο.

Κεραιοστάσιον Γῆν ὁρῶσα
Κεραιοστάσιον

Μπλέξαμε... σκέφτηκα.

Αν υπήρχε μια πιθανότητα να γυρίσουμε ομαλά στη Γη,
τώρα είχε κάνει ένα κομψό βήμα προς την έξοδο.

Η κυρία Μαρί ήδη πληκτρολογούσε με ταχύτητα που
προϊδέαζε για πονοκέφαλο:

— Κοιτάξτε! είπε. Το σύστημα έχει διασπάσει το υποσύνολο
‘Ε’ σε δύο λειτουργικές μονάδες.

Πάτησα κατά λάθος — ή και επίτηδες, ποιος ξέρει πια; — το
πρώτο τετραγωνάκι.

Αμέσως δίπλα άρχισαν να τρέχουν αριθμοί, σύμβολα, λέξεις.
Κάποια στιγμή... σταμάτησαν.

Και ένα ! άρχισε να αναβοσβήνει.

«Αυτό κάπου το ‘χω ξαναδεί», σκέφτηκα. «Αλλά ας μην το
πω φωναχτά...»

Τότε ήρθε από την ενδοεπικοινωνία η φωνή του επόπτη:

— Η κεραία έκανε αρχική περιστροφή! Για δέκα
δευτερόλεπτα περίπου... Μετά σταμάτησε.

«Ε, πάμε να δούμε πού κοιτάζει», είπαμε.

Έφτασα στα όρια μου. Ένα πάνω-κάτω ακόμη κι ήμουν
επίσημα “πτώμα”.

Οι επιστήμονες, βέβαια, γύρω στα 35 όλοι, πετούσαν.
Άλλοι ενθουσιασμένοι, άλλοι με το κεφάλι να πέφτει στον
ώμο, αλλά κανείς δεν το ‘βαζε κάτω.

— Πηγαίνετε μόνοι σας, τους είπα. Για να δείτε πού κοιτάζει
δεν με χρειάζεστε.

Κι όπως έμαθα αργότερα, η κεραία είχε στραφεί... **προς Μεσοποταμία**²².

Άντε τώρα να δεις τι ομάδες θα στηθούν στη Γη: από αρχαιολόγους μέχρι αστροφυσικούς.
Όλοι θα έψαχναν για το «κάτι» που ίσως τους αφορούσε.

Κοιμήθηκα μέσα στη βάση, σε έναν πρόχειρο θάλαμο. Πόρτα κλειστή — *πολύ* κλειστή — νερό και δοχείο νυκτός. Τα απαραίτητα.

Άνοιξα μάτι με τις πρώτες φωνές.

— Η δεύτερη κεραία ενεργοποιήθηκε!

Πάτησα το κουμπί της.

Αυτή τη φορά δεν είχαμε **!**, αλλά ένα **v**.

Καλό ήταν; Κακό; Ποιος να ξέρει.

Ο επόπτης ανέφερε ότι και η δεύτερη κεραία έκανε μικρές κινήσεις αλλά *δεν εξέπεμψε κάτι* όπως η πρώτη ή τουλάχιστον εμείς δεν το παρατηρήσαμε.

Ξεκίνησαν οι εικασίες.

Εγώ, πιο ρεαλιστικά:

— Από τη δική μου εμπειρία, όταν κάτι γράφει **v**, δεν είναι σίγουρα για καλό...

Το αριστερό μενού φώτισε ένα νέο τετραγωνάκι:

φορτηρίς²³

²² Της γης.

²³ Μεταφορέας.

— Ωραία... είπα. Ας δούμε τι κάνει αυτό.

Πάτησα το κουμπάκι.

Δεξιά εμφανίστηκαν νέα μενού, με την κορυφή να γράφει:

Σ,Λ,ΔΣΛΘΠΑΓΟΣ

Από κάτω άλλα ονόματα. Μοιάζανε με τοπωνύμια.

Πριν προλάβει κανείς να πει «μήπως να το αφήσουμε;»

Εγώ είχα ήδη κάνει **κλικ**.

— Καινούργιες δουλειές ανοίξαμε... γκρίνιαξε ο επικεφαλής της κεραίας.

Αλλά δεν είχαμε δει τίποτα ακόμη.

Μια αγκωνιά από την κυρία Μαρί:

— Κοίτα.

Το τετραγωνάκι Νο **ΣΤ** — **χωνοειδής** είχε γίνει κι αυτό γαλάζιο.

— Πανικός... σχολίασα σιγανά.

Πανικός όντως.

Όλες οι ομάδες, με σκούπες, εξοπλισμό, ρομποτάκια, θαλάμους, οργανώθηκαν σε χρόνο μηδέν.

Το ρόβερ μας πήρε μπροστά και οι υπόλοιποι ακολουθούσαν σε κομβόι.

Φτάσαμε σε... τίποτα.

Ισιώματα.

Άμμος.

Σκόνη.

Εφαρμόσαμε τη μέθοδο του καταρτιού:

Ο μικρόσωμος φίλος μας από την Κεντρική Ασία ανέβηκε

σαν αϊλουρος πάνω στο ρόβερ, κοίταξε ολόγυρα και σήκωσε το χέρι του.

Βρήκαμε το **σιλό**:

40x40 μέτρα, γεμάτο χώμα και σκόνη, με έναν **στύλο 16 μέτρων** στο κέντρο.

Ξεκίνησαν οι ανασκαφές.

Δύο μέρες. Όλοι, μα όλοι, έσκαβαν.

Στον πάτο: κομμάτια από “παγάκια” που έλιωσαν.

Κάτω από αυτά: μια σωλήνα σαν αρίδα μεταφοράς.

Πού πήγαινε;

Κανείς δεν ήξερε.

Και βέβαια... κανείς δεν ησύχαζε μέχρι να το μάθει.

Το σώμα έχει αντοχές που ξεπεράσαμε γρήγορα, οι εργασίες σταμάτησαν, και όλοι, μετρημένοι επιστρέψαμε στη βάση.

Στη βάση μας περίμενε η κυρία Μαρί και η Έλεν — IQ+++ η τελευταία.

Μαζί με τον «Ασκαή» τον ηλεκτρολόγο (IQ++++), συζητούσαν για το πώς η βάση τροφοδοτείται ενεργειακά από τον ήλιο.

— Ακαταλαβίστικα για εμένα, σχολίασε ο Κύριος.

— Μια χαρά τα καταλαβαίνεις, του είπα.

Η Έλεν γύρισε προς εμάς.

— Ενώ λείπατε, ενεργοποιήθηκε και το κουμπί **Z: ισχύος**.

Ο επικεφαλής μάς κοίταξε:

— Λοιπόν, ξέρουμε τι θα κάνουμε αύριο.

— Και η σωλήνα; ρώτησα.

— Η σωλήνα να *περιμένει*. Εσύ, όμως, όχι.

Του έριξα μια ματιά του τύπου: «Συνέχεια μου βγάζεις δουλειές».

Από αύριο θα είμαστε περίπου 100 άτομα έξω.
Συν το επιστημονικό προσωπικό που σκάβει, μελετά και φιλοσοφεί στα ενδότερα.

Όσο για την επιμήκυνση παραμονής;
— Τέλος τα τρίμηνα, είπε ο Στρατηγός.
— Πλέον πας στη Γη για διακοπές κάθε εξάμηνο.
— Αν κάποιος θέλει αλλαγή ομάδας, σηκώνει το χέρι του.

Ήμουν ο μόνος που σήκωσε το χέρι.
— Εσύ δεν πας πουθενά, είπε ξερά.
Εντάξει... το δέχτηκα.

Το κουμπί ήταν ζωηρό γαλάζιο.
Ξεκινήσαμε.
Ρόβερ μπροστά, υπόλοιποι από πίσω. Ένα ολόκληρο σεληνιακό κομβόι.

Και κάπως έτσι φτάσαμε στο επόμενο «λοφάκι».

Το ρόβερ αυτή τη φορά δεν πλησίασε ως το χιλιοστό.
Σταμάτησε **πάνω από εκατό μέτρα πριν** από το σημείο.

— Ωχ... αυτό δεν μου αρέσει, είπε ο Στρατηγός.
— Γιατί; ρώτησα.
— Γιατί όταν το ρόβερ σταματάει μακριά, κάτι που δεν θέλουμε να μυρίσουμε... μυρίζει.
Και είχε δίκιο.

Οι αισθητήρες άναψαν σαν χριστουγεννιάτικο δέντρο σε αργή λειτουργία.

Ραδιενέργεια — χαμηλή, αλλά υπαρκτή.

— «Τι λέτε;» ρώτησα.

— «Λέμε ότι το γάλα της κατσίκας του Μανούσου είναι Α-Π-Ε-Ι-Ρ-Ω-Σ πιο υγιεινό, απάντησε ο «Καθ'ομοίωσιν».

Ναι, και μυρίζει λιγότερο, συμπλήρωσε η Έλεν, η IQ+++
Γελάσαμε όλοι — εκείνο το γέλιο που βγαίνει όταν καταλαβαίνεις ότι θα γυρίσεις πίσω, όχι γιατί θες, αλλά γιατί... πρέπει.

Το νούμερο Z^{24} στην οθόνη είχε γίνει γαλάζιο.

— «Ωραία, είπε η κ. Μαρί. Μας πήγε ένα βήμα πιο κοντά στην καταστροφή.»

— «'Η στη δόξα», απάντησα.

— «'Η στη δόξα και στην καταστροφή. Συνδυαστικό πακέτο.»

Ο Στρατηγός με έβαλε πάλι να σκαλίσω την οθόνη.

— «Εσύ έχεις το «χέρι». Εσύ τα κάνεις όλα να ανάβουν.»

— «Αν συνεχίσουν να ανάβουν όλα αυτά, θα χρειαστούμε συνδρομή στο 11880», απάντησα.

Σιωπή.

Και μετά ένα γέλιο του Στρατηγού, από αυτά που ακούγονται σαν «μπαμ» σε διαστημική σιωπή.

Αφού δεν μπορούσαμε να πλησιάσουμε το Z , περάσαμε τον χρόνο εξερευνώντας χαμηλότερους ορόφους.

Κατεβαίνουμε στο χαμηλότερο επίπεδο.

Χαμηλός φωτισμός.

Σκιές.

²⁴ $Z = 7$

Σωλήνες.

Αποθήκες παντού.

Κουτιά στοιχισμένα και στοιβαγμένα με τάξη σχεδόν στρατιωτική.

Ο Στρατηγός σχολίασε ψιθυριστά:

— «Εδώ και ο πιο οργανωμένος λοχίας μου θα ένιωθε μειονεκτικά.»

— «Οι «ξένοι» ήταν τακτικοί άνθρωποι», απάντησε η κυρία Μαρί.

— «Ή είχαν πολύ αυστηρές πεθερές», πρόσθεσα.

Η Έλεν με κοίταξε όπως κοιτάζει κανείς μια οθόνη όταν σκάει απροειδοποίητο error 404.

Έφτασα μπροστά στα εργαλεία. Έπιασα εκείνο το «γερμανικό κλειδί».

Ήταν γνώριμο στο βάρος.

Αλλά... **μεγαλύτερο.**

Κοίταξα τον Στρατηγό:

— «Ήταν μεγαλόχειροι, δεν εξηγείται αλλιώς.»

— «Ή απλώς δεν είχαν προβλημάκι με το σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα», σχολίασε εκείνος.

— «Ή ήταν... χμ... λίγο πριν από εμάς», συμπλήρωσε η κ. Μαρί κοιτάζοντάς με νοήματα.

— «Ή... ψηλότεροι, ή μεγαλύτεροι, ή απλώς πήγαιναν γυμναστήριο», σχολίασε η Έλεν.

Εγώ το κράτησα μέσα μου:

Μια λεπτή, ύπουλη σκέψη: Αν οι πρώτοι κάτοικοι της Γης ήταν εδώ πριν από εμάς...

Ποιοι είμαστε τελικά εμείς;

Δεν το είπα.

Απλώς το σημείωσα στο νου σαν «σωληνάκι που περιμένει να ακολουθηθεί».

Η κ. Μαρί μας φώναξε:

— «Ελάτε γρήγορα! Το νούμερο **E** έγινε... δύο νούμερα **E!**»

— «Μεγάλωσε η οικογένεια»; ρώτησα.

— «Όχι, χωρίσανε», μου απάντησε. Βλέπεις το ένα γράφει **«Γῆν ὀρώσα»**

— «Κοίτα να δεις... ούτε το WiFi μας δεν έχει τέτοια ακτίνα.»

Το αστείο δεν έπιασε.

Μόνο ο Στρατηγός έσκασε ένα χαμόγελο του τύπου: «Αν δεν γελάσουμε τώρα, θα τρελαθούμε»

Τρώγαμε όλοι ένα πρόχειρο σάντουιτς.

— «Δεν τρώμε τέτοια στη Γη», σχολίασα.

— «Μην το ξαναπείς. Εδώ *ό,τι βρίσκεις* τρως», είπε ο

Στρατηγός.

— «Εκτός από τη γλίτσα», πρόσθεσα.

— «Ναι... τη γλίτσα την τρώει μόνο όποιος χάνει στοίχημα», είπε η κ. Μαρί.

Και γελάσαμε πάλι.

Ήταν το γέλιο της κούρασης.

Αλλά γέλιο.

Οι μετρήσεις ραδιενέργειας ήταν σαφείς: μπορούσαμε να πλησιάσουμε —αλλά όχι με τις στολές που είχαμε. Ο επικεφαλής αναστέναξε τόσο βαθιά, που νόμισα πως θα ακουστεί μέχρι τον κεντρικό θόλο.

— «Θέλουμε νέες στολές. Άλλου τύπου.»

— «Σε πόσο θα έρθουν; ρώτησα με την ελπίδα ότι η απάντηση θα ήταν «σε μια ώρα».

Αντί γι' αυτό, ο υπεύθυνος υλικού μας κοίταξε με εκείνη την

έκφραση που έχει κάποιος όταν προσπαθεί να πει μια αλήθεια που θα στεναχωρήσει.

— «Ε... καμιά εβδομάδα.»

Μου κόπηκαν τα γόνατα.

— «Εβδομάδα; Είμαστε στη Σελήνη, όχι στην Κρήτη περιμένοντας υλικό από το Ηράκλειο με το ΚΤΕΛ!»

— «Ε... ναι, αλλά ξέρεις... διαδικασίες.»

— «Ποιες διαδικασίες;»

— «Σφραγίδες, πρωτόκολλα, διαστημική γραφειοκρατία... δεν τα ξέρεις;»

Η Έλεν (IQ+++) σχολίασε με ύφος νεκρικής σοβαρότητας:

— «Πάντως, οι στολές θα έρθουν *σίγουρα* πριν από την επόμενη τριπλή ηλιακή έκλαμψη.»

— «Δηλαδή;» ρώτησα.

Όλοι γέλασαν.

Ήταν αυτό το γέλιο που κρατάς από αντίδραση πριν αρχίσεις να χτυπάς το κεφάλι σου στον φωσφορίζοντα τοίχο.

Μέχρι να έρθουν οι στολές, ο επικεφαλής ανακοίνωσε:
Δεν θα καθόμαστε. Σειρά έχει ο ιμάντας. Πρέπει να δούμε πού καταλήγει.

Μα...

Τελείωσε. Όλοι σκάψιμο.

Και ξεκίνησε η μεγάλη εβδομάδα.

Εγώ την ονόμασα μέσα μου: «Η Εβδομάδα του Μοναχού με τη Σκούπα» διότι δεν υπήρχε άνθρωπος στη βάση που να μην κρατάει ή σκούπα ή φτυάρι ή ανιχνευτή ή λάμπα.

Ο Στρατηγός το είπε καλύτερα:

— «Αν οι ξένοι μας βλέπουν από κάπου, θα νομίζουν ότι

είμαστε συνεργείο καθαρισμού.»

— «'Η ότi ήρθαμε να τους επισκευάσουμε το σπίτι», συμπλήρωσε η κ. Μαρί.

— «'Η να κάνουμε ανακαίνιση, είπα εγώ. Να περάσουμε και μια ψευδοροφή...»

Και πάλι γέλια.

Η κόπωση ήταν τέτοια που για να μην καταρρεύσουμε, έπρεπε να γελάμε.

Όλο αυτό το διάστημα οι στολές... ταξίδευαν.

Κάποιος είπε ότi είναι στη Γη.

Κάποιος άλλος ότi είναι στο διαστημικό σταθμό.

Κάποιος τρίτος ότi απλώς περιμένουν να υπογράψει κάποιος μια άδεια.

Η Έλεν μου ανακοίνωσε τελικά:

— «Τελικά οι στολές πέρασαν έλεγχο ασφαλείας.»

— «Τόσο γρήγορα;»

— «Μόνο τρεις μέρες.»

— «Και τώρα;»

— «Τώρα περιμένουμε να περάσουν έλεγχο από δεύτερη επιτροπή.»

— «Γιατί;»

— «Γιατί η πρώτη επιτροπή ήταν πολύ βιαστική.»

Σηκώσαμε όλοι τα χέρια.

Ο μόνος που έμοιαζε να το παίρνει στωικά ήταν ο «Καθ' ομοίωσιν», εγώ

— Υπομονή. Η βάση περίμενε χιλιάδες χρόνια να την ανακαλύψουμε. Θα περιμένει και μια εβδομάδα ακόμη.

Η κ. Μαρί απάντησε:

— «Η βάση ναι. Εγώ όχι. Έχω να κάνω ντους τρεις μέρες.»

Ο Στρατηγός συμπλήρωσε:

— «Και εγώ έχω να κοιμηθώ κανονικά από την εποχή των δεινοσαύρων. Πριν πέσει ο αστεροειδής.»

Η ομάδα γέλασε δυνατά.

Το χρειαζόμασταν.

Μόλις έφτασαν οι νέες στολές :

Τέλος το σκάψιμο. Αύριο πάμε στο **Z**

Και τότε, κατά έναν περίεργο τρόπο, όλοι νιώσαμε ότι η καθυστέρηση ήταν τελικά...

ευλογία.

Γιατί αυτό που θα βλέπαμε στο **Z**, θα άλλαζε **όλα**.

Το βράδυ πριν από την αποστολή στο «**Z**» ήταν αλλιώτικο.

Στην τραπεζαρία της βάσης —ή μάλλον, στο πρόχειρο «σαλόνι» που είχαμε φτιάξει ανάμεσα σε καλώδια, σκούπες και εργαλεία— η ομάδα είχε μαζευτεί σιωπηλά.

Δεν υπήρχε το συνηθισμένο πείραγμα, ούτε εκείνο το νευρικό γέλιο που μας κρατούσε όρθιους όλες τις προηγούμενες μέρες.

Εγώ καθόμουν πίσω, δίπλα σε μια φορητή λάμπα.

Ο θόρυβος από τα ρομποτάκια που δούλευαν στον διπλανό διάδρομο ακουγόταν σαν μακρινό νανούρισμα.

Η μέρα είχε προχωρήσει· το σπίτι ήταν ήσυχο, οι πέτρινοι τοίχοι απορροφούσαν τους ήχους και κρατούσαν μια γλυκιά, σχεδόν μοντέρνα ζεστασιά.

Ο Κύριος καθόταν στην πολυθρόνα του, λίγο πιο σκυφτός από άλλες φορές — το βάρος της ημέρας και της σκέψης τον πατούσε στους ώμους.

Ξαφνικά, ακούμπησε τις παλάμες στα μπράτσα της πολυθρόνας και σηκώθηκε αργά, με εκείνη την χαρακτηριστική αξιοπρέπεια του ανθρώπου που δεν θέλει να δείξει ότι κουράστηκε.

— «Θα με συγχωρήσετε για λίγο...» είπε με χαμηλή φωνή.
— «Η ηλικία έχει τους χρόνους της, κι εγώ πρέπει να τη σέβομαι. Επιστρέφω αμέσως.»

Ήταν ο κομψός του τρόπος να πει πως έπρεπε να αποσυρθεί για τη φυσική του ανάγκη.

Κανείς δεν σχολίασε.

Η Δάφνη σηκώθηκε ευγενικά να τον συνοδεύσει μέχρι τον διάδρομο — όχι για βοήθεια, αλλά για επιβεβαίωση ότι «πάει καλά». Ήταν μέρος της ρουτίνας, κομμάτι του άτυπου πρωτοκόλλου που όλοι είχαν μάθει χωρίς να μας το πει κανείς.

Μόλις ο Κύριος χάθηκε πίσω από την στροφή του διαδρόμου, ακούστηκε το ελαφρύ *κλικ* της πόρτας του λουτρού.

Η Χλόη, που μέχρι τότε καθόταν ήσυχα, σχεδόν αθόρυβα, σαν κάποια που περίμενε την κατάλληλη στιγμή, στράφηκε σε μένα. Το βλέμμα της ήταν αυτό το χαρακτηριστικό: διαπεραστικό, ψύχραιμο, λίγο ειρωνικό, λίγο τρυφερό. Η απόλυτη μίξη της.

Χαμογέλασε λοξά, διακριτικά.

— «Τώρα μπορούμε να μιλήσουμε λίγο... χωρίς να τον ανησυχήσουμε.»

Σήκωσα το φρύδι μου, μισό ερώτηση, μισό πρόκληση.

— «Τόσο σημαντικό είναι;»

— «Όχι σημαντικό... ευαίσθητο.»

Έφερε το χέρι της στον αέρα, σαν να χάραζε τη λέξη.

— «Υπάρχουν πράγματα που λέγονται όταν οι μεγαλύτεροι ξεκουράζονται. Για να μην τους βαραινουμε με σκέψεις που δεν χρειάζονται.»

Ένιωσα να ανασηκώνεται μέσα μου μια μικρή ανησυχία, σαν σκιά που δεν ξέρει ακόμη το σχήμα της.

— «Δηλαδή... θα μιλήσουμε για τη Σελήνη;»

Η Χλόη χαμογέλασε αχνά — όχι με ειρωνεία, αλλά με εκείνο το γνώριμο ύφος της που έλεγε *ξέρω περισσότερα από όσα επιτρέπεται να πω*.

— «Έχεις τα μάτια του ανθρώπου που σκέφτεται περισσότερο απ' όσο κοιμάται.»

Με κοίταξε στο πλάι, με ένα μισό χαμόγελο.

— «Δεν κοιμάμαι εύκολα εδώ πέρα, απάντησα.»

— «Εδώ πέρα... ή με αυτά που ακούς από τον Κύριο;»

— «Ποιο από τα δύο φοβάσαι ότι με κρατά ξύπνιο;»

— «Κι εγώ προσπαθώ να το καταλάβω.»

Έγειρε λίγο μπροστά.

Η φωνή της χαμήλωσε.

— «Αύριο μπορεί να δούμε κάτι που... δεν θα μοιάζει με τίποτα από όσα ξέρεις.»

— «Μέχρι τώρα, τίποτα δεν μοιάζει με τίποτα από όσα ξέρω.»

— «Ναι αλλά... αυτό θα είναι διαφορετικό.»

— «Χλόη... φοβάσαι;»

Χαμογέλασε, αλλά όχι ειρωνικά.

Ήταν χαμόγελο ανθρώπου που δεν του αρέσει η ερώτηση αλλά εκτιμά την ειλικρίνειά της.

— «Όχι τον κίνδυνο. Τον... αντίκτυπο φοβάμαι.»

— «Ποιον αντίκτυπο;»

— «Της γνώσης.»

Έκανε μια μικρή παύση.

— «Μερικές πόρτες, όταν ανοίξουν, δεν ξανακλείνουν.»

Για μια στιγμή νόμιζα ότι μιλούσε μεταφορικά.

Αργότερα, ένα χρόνο μετά, κατάλαβα ότι... δεν μιλούσε μεταφορικά.

— «Και ο Κύριος; Τι νομίζεις ότι περιμένει να βρει εκεί;»

Τα μάτια της σκοτείνιασαν λίγο — σπάνιο για τη Χλόη, που συνήθως παρέμενε παιχνιδιάρικη και άνετη.

— «Εκείνος... δεν ψάχνει για απαντήσεις.»

— «Αλλά;»

— «Για επιβεβαίωση.»

— «Επιβεβαίωση τίνος;»

Ένας ανεπαίσθητος μορφασμός.

— «Ότι δεν έκανε λάθος να πιστέψει πως οι ιστορίες που κουβαλά μέσα του... έχουν ρίζες βαθύτερες από όσο νομίζαμε.»

Έμεινα να την κοιτάζω.

Ήξερε πολύ περισσότερα από όσα παραδεχόταν — και είχε ήδη αρχίσει να μου αφήνει ίχνη, προσεκτικά, σαν ψίχουλα στο μονοπάτι.

— «Και εγώ;» ρώτησα.
«Τι περιμένεις ότι θα βρω;»

Με κοίταξε για αρκετή ώρα πριν απαντήσει.

— «Εσύ... θα βρεις αυτά που δεν ήξερες ότι ήδη κουβαλάς.»

Πριν προλάβω να ρωτήσω τι εννοεί, σηκώθηκε αργά.

Η πόρτα του διαδρόμου άνοιξε απαλά· ο Κύριος επέστρεψε, σκουπίζε τα χέρια του με τη μικρή πετσέτα που κρατούσε μαζί του. Το πρόσωπό του είχε χάσει τη συνηθισμένη του σπιρτάδα· μια σκιά κούρασης ήταν εμφανής.

— «Χλόη...» είπε χαμηλόφωνα,
— «...ετοίμασε, σε παρακαλώ, ένα γεύμα μόνο για εσάς. Δεν νιώθω πολύ καλά σήμερα. Λίγο στομάχι... λίγο το μηχανήμα... δεν ξέρω.»

Η Χλόη έσκυψε ελαφρά το κεφάλι σε ένδειξη κατανόησης. Πριν προλάβω να μιλήσω, είχα ήδη σηκώσει το φρύδι μου από ανησυχία.

— «Κύριε... είστε καλά;» ρώτησα σιγανά.
«Μην είναι τίποτα σοβαρό;»

Ετοιμαζόμουν να σηκωθώ, αλλά η Χλόη ακούμπησε απαλά το χέρι της στον ώμο μου – εκείνη η χαρακτηριστική κίνηση που έλεγε *ηρέμησε, τον έχω εγώ*.

— «Μην ανησυχείτε τόσο», είπε.
— «Ξέρετε τι φταίει: η αποτοξίνωση από το μηχανήμα. Όταν το σώμα του προσπαθεί να επανέλθει, κάνει εξάρσεις και υφέσεις»

Ο Κύριος έκανε ένα μικρό μορφασμό... όχι τόσο από πόνο, όσο από ενόχληση που γινόταν θέμα η κατάστασή του.

— «Ε, δεν είμαι και για πέταμα», είπε με ένα αδύναμο χαμόγελο.

— «Ας τελειώσουμε πρώτα την αφήγηση – και μετά με στέλνετε για ύπνο.»

Η Χλόη ήδη είχε φύγει.

Ο Κύριος κάθισε αργά ξανά στην πολυθρόνα του, αναστέναξε και ένωσε τα δάχτυλά του πάνω από το γόνατο.

— «Λοιπόν... που είχαμε μείνει; Α, ναι.

Το Τέταρτο Πάτωμα.

Το “πολυ-ιατρείο”.

Εκεί έγινε χαμός...» «Στο Τέταρτο όροφο», άρχισε, «είχαμε την έκπληξη της ζωής μας.

Μέχρι τότε ψάχναμε δωμάτια, εργαστήρια, αποθήκες... αλλά αυτό;

Αυτό ήταν κανονικό

πολυ-ιατρείο.

Με όλη τη σημασία της λέξης.

Οι καρέκλες... οι ιατρικές...

Άνετες, ανατομικές, στιβαρές —αλλά μεγαλύτερες από τα δικά μας μέτρα.

Οι δικοί τους πρέπει να ήταν λίγο πιο ψηλοί... και λίγο πιο εύσωμοι από εμάς.

Τόσο όσο να ταιριάζουν οι διαστάσεις.

Στα τραπέζια υπήρχαν εργαλεία.

Όχι παράξενα, όχι εξωτικά — αλλά τρομερά οικεία.

Κάποιος από τους γιατρούς μας είπε:

— «Μα... αυτό είναι λαβίδα. Και αυτό... μοιάζει με νυστέρι. Αλλά... σε μεγαλύτερη κλίμακα.»

Ο Κύριος σταμάτησε λίγα δευτερόλεπτα, πήρε ανάσα.

«Φυσικά, έγινε πάλι ο συνηθισμένος κακός χαμός.

Όλοι ήθελαν να τα αγγίξουν, να τα μελετήσουν, να τα πάρουν δείγμα.

Μέχρι να επιβληθεί τάξη πέρασε σχεδόν η μισή μέρα.

Ένα ερμάριο είχε υλικά πρώτων βοηθειών.

Ό,τι περίσσεψε μετά τις δειγματοληψίες κλειδώθηκε μέσα.

Και τότε θεσπίσαμε τον νέο κανόνα:

Ο καθένας παίρνει μόνο ένα κομμάτι από κάθε εύρημα.

Αν το χάσει – δικό του πρόβλημα. Δεν έχει άλλο.

Γιατί ναι, είχαμε και “εσωτερική ασφάλεια”.

Όποιος θύμωνε, όποιος έδειχνε ψυχολογική αστάθεια...

έφευγε την ίδια μέρα.

Εκεί επικρατούσε η λογική, όχι ο εγωισμός.

Ο τεχνίτης του αέρα είναι τόσο σημαντικός όσο ο γιατρός.

Η εσωτερική ασφάλεια άλλαζε κάθε δίμηνο.

Όλοι οι υπόλοιποι στο τρίμηνο —εκτός από εμάς και τον Στρατηγό.

Εμείς... μέναμε. Δεν ξέρω αν ήταν τιμή ή κατάρα.»

Σταμάτησε, σαν να άκουσε κάτι μέσα του.

— «Τέλος πάντων. Το Τέταρτο Πάτωμα... μας άλλαξε όλους.»

Έγειρε βαθιά στην πολυθρόνα του. Για μια στιγμή νόμιζα ότι θα αποκοιμηθεί.

Αλλά τότε ήρθε η φωνή της Χλόης:

— «Το φαγητό σε λίγο έτοιμο!»

Η Χλόη το φώναξε μ' εκείνο τον τόνο που δεν σήκωνε αντίρρηση.

Ο Κύριος έκλεισε τα μάτια αργά, σαν να άφησε κάτω ένα σακίδιο που κουβαλούσε όλη μέρα.

— «Ωραία... Λέω να αποσυρθώ.»

Ούτε απολογία, ούτε δικαιολογία.

Μια παραδοχή κούρασης.

Μια μικρή ανθρωπίνη ήττα που θα αρνιόταν σε οποιονδήποτε άλλο, εκτός από εμάς.

Εμείς κατεβήκαμε στο τραπέζι — μόνο εμείς, εγώ, η Χλόη και η Δάφνη.

Ο Κύριος δεν εμφανίστηκε.

Και κανείς δεν τόλμησε να πει ότι "έπρεπε".

Το αρνί από τον ξυλόφουρνο άχνιζε.

Το κρασί — κόκκινο, δροσερό, σχεδόν παιχνιδιάρικο στη μύτη — ήταν από εκείνα που η Χλόη διάλεγε «για να ανοίξει το μυαλό, όχι να το βαραίνει».

Η Δάφνη έκοβε ψωμί με εκείνη τη σιωπηλή επιμέλεια που μαρτυρά ότι κάτι σκέφτεται αλλά δεν το λέει.

Η Χλόη, αντίθετα, μου έριξε ένα βλέμμα που έλεγε ξεκάθαρα:

«Μη ρωτήσεις. Το ξέρουμε όλοι ότι η υγεία προηγείται.»

Δοκιμάσαμε το αρνί — ήταν ακριβώς όπως το ήθελα: τρυφερό, με μια κόρα καραμελωμένη από το ξύλο της ελιάς. Το κρασί έδεσε μαζί του σαν να είχαν συνεννοηθεί από το πρωί.

— «Καλή μας όρεξη...» είπα χαμηλά.

Ήταν μια παράξενη αντίθεση: στο τραπέζι μας απλωνόταν η ηρεμία ενός καλού γεύματος, μα στο πίσω μέρος του μυαλού μας — και ιδίως στο δικό μου — κρεμόταν η αγωνία για τη συνέχεια των Σεληνιακών πεπραγμένων. Γιατί, όσο κι αν η καρδιά ανησυχούσε για τον Κύριο... η περιέργεια για το τι είχε συμβεί *εκεί πάνω* είχε φτάσει στο ζενίθ. Ένωθα σαν βιβλίο που κάποιος έκλεισε στη μέση ακριβώς πριν τη μεγάλη αποκάλυψη. Αλλά η Χλόη είχε δίκιο. Πρώτα να σταθεί όρθιος ο άνθρωπος. Ύστερα η ιστορία. Κι έτσι φάγαμε ήσυχα, χωρίς βιασύνη, χωρίς περιττές κουβέντες — σαν να προετοιμαζόμασταν για το επόμενο κεφάλαιο, που δεν θα αργούσε.

Ακούστηκαν βήματα στο εσωτερικό σαλόνι, η χλόη σηκώθηκε και πήγε στο σαλόνι. Ο τρόπος που περπατούσε — σταθερά αλλά χωρίς εκείνη τη μικρή ελαφράδα που συνήθως είχε — μου έδωσε να καταλάβω ότι κάτι δεν πήγαινε καλά πριν ακόμη φανεί στην πόρτα.

Στάθηκε μπροστά μας, τα χέρια της δεμένα μεταξύ τους, σαν να τα συγκρατούσε για να μη δείξει την ταραχή που ένιωθε.

— «Λοιπόν...», ξεκίνησε, με μια ανάσα που έσπασε λίγο στη μέση,
«ο Κύριος είναι πολύ κουρασμένος. Περισσότερο απ' όσο πιστεύαμε.»

Η Δάφνη πάγωσε.

Εγώ ένιωσα το πιρούνι στο χέρι μου να βαραίνει ξαφνικά.

Η Χλόη συνέχισε, πιο χαμηλά τώρα:

— «Ήρθε ήδη ο ειδικός γιατρός. Με ολόκληρη ομάδα.»

Το είπε σαν να μιλούσε για κάτι που δεν έπρεπε να βλέπουν ανθρώπινα μάτια...

κι όμως είχε συμβεί μέσα στο ίδιο μας το σπίτι.

— «Τόσο σοβαρό;» ρώτησα σχεδόν ψιθυριστά.

Εκείνη κούνησε το κεφάλι.

— «Ο Κύριος είναι πολύ σημαντικός. Αν χρειαστεί... υπάρχει ήδη ελικόπτερο σε αναμονή.»

Αυτό δεν το περίμενα. Μου ανέτρεψε κάθε αίσθηση ασφάλειας που είχα πείσει τον εαυτό μου ότι διαθέταμε πάνω σ' αυτό το βουνό. Η Δάφνη, που μέχρι τότε κρατούσε μια φαινομενική ψυχραιμία, σήκωσε το χέρι στο στόμα — σαν παιδί που πιάνει ένα άγνωστο ρίγος.

— «Να πάμε; Να κάνουμε κάτι;» ρώτησα — από ευγένεια ή από αγωνία δεν ήξερα.

Η Χλόη με κοίταξε με εκείνο το καθαρό βλέμμα της.

— «Όχι τώρα. Αφήστε τους ειδικούς. Αυτό που χρειάζεται ο Κύριος είναι ηρεμία.

Το απόγευμα...» σταμάτησε κι ύστερα συνέχισε πιο απαλά,

— «θα κατέβω στη Χώρα²⁵. Αν θέλεις, μπορείς να έρθεις μαζί μου.»

Στην ερώτησή μου τι ακριβώς θα κάνουν εκεί, δεν απάντησε αμέσως.

Κοίταξε για λίγο έξω από το παράθυρο, σαν να έπαιρνε άδεια από την ίδια τη θάλασσα.

— «Υπάρχουν πράγματα που πρέπει να γίνουν, εξετάσεις,

²⁵ Οι Μοίρες, η κοντινότερη πόλη στο χωριό.

μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα. Ξέρεις... ο οργανισμός του έχει περάσει πολλά.»

Δεν χρειαζόταν να εξηγήσει περισσότερο.

Όλα όσα μας είχε αφηγηθεί για τη Σελήνη, όλα αυτά τα “απίστευτα” που με κάποιον παράξενο τρόπο είχα αρχίσει να αποδέχομαι ως αληθινά, είχαν αφήσει το σημάδι τους πάνω του.

Η Χλόη έπιασε απαλά την άκρη του τραπέζιου και είπε:
— «Μην ανησυχείς. Δεν είμαστε στο χειρότερο σημείο. Αλλά... χρειάζεται προσοχή.»

Σιωπή απλώθηκε ανάμεσά μας.

Ειρηνική, αλλά με βάρος.

Και τότε κατάλαβα κάτι απλό, που ίσως έπρεπε να έχω καταλάβει από την πρώτη στιγμή: Τα Σεληνιακά πεπραγμένα μπορεί να αποδειχθούν αληθινά αλλά πρέπει να περιμένουν. Ο άνθρωπος που τα κουβαλάει... όχι.

Η Χλόη αποσύρθηκε για να βοηθήσει την ιατρική ομάδα, η Δάφνη έμεινε για λίγο σιωπηλή, ακουμπώντας τα δάχτυλα στο ποτήρι της σαν να διάβαζε οiwονούς, κι εγώ... εγώ έμεινα να κοιτάζω το άδειο πιάτο μπροστά μου.

Έξω είχε αρχίσει να πέφτει η ζέστη του απογεύματος. Από το ανοιχτό παράθυρο έμπαινε η γνωστή μυρωδιά από θυμάρι και πέτρα. Η ίδια μυρωδιά που συνοδεύει κάθε Κρητικό καλοκαίρι.

Μόνο που σήμερα, κάτι σε αυτήν έμοιαζε πιο βαρύ. Ή μήπως ήταν απλώς η σκέψη του Κυρίου που ανέπνεε δύσκολα, λίγα μέτρα πιο πέρα;

Δεν ξέραμε ακόμη τι θα δείξει το απόγευμα.
Δεν ξέραμε τι θα γίνει στη Χώρα.
Και βέβαια δεν ξέραμε αν ή πότε θα συνεχίζονταν τα
«Σεληνιακά πεπραγμένα».

Αλλά προς το παρόν, αυτό δεν είχε σημασία.

Γιατί μερικές φορές, ακόμη κι ένα μυθιστόρημα πρέπει να
σταθεί για λίγο.

Να πάρει μια ανάσα.

Να τιμήσει τον άνθρωπο πριν από την ιστορία.

Κι έτσι έκλεισε εκείνη η μέρα:

με ανησυχία, με σιωπή, αλλά και με μια ανεπαίσθητη
υπόσχεση ότι η συνέχεια, όποια κι αν είναι, θα μας βρει
έτοιμους.

Από το Σάββατο που πάτησα το πόδι μου στο απομονωμένο χωριό, ψηλά στα Αστερούσια, έλεγα κάθε μέρα:

«Αύριο θα φύγω. Μόλις τελειώσει η αφήγηση του Κυρίου...»

Και να 'μαι λοιπόν, Τετάρτη, κοντά στις 11 το πρωί, ακόμα εκεί.

Στο ίδιο πέτρινο σπίτι, στην ίδια βεράντα, με το ίδιο αεράκι να σφυρίζει.

Ούτε που μου περνούσε από το μυαλό να φύγω.

Όχι τώρα.

Όχι όσο ο Κύριος ήταν άρρωστος.

Αν έφευγα, θα με έτρωγε το σαράκι για όλη μου τη ζωή,

«δεν αφήνεις τον άνθρωπο όταν έχει ανάγκη»

Κι έτσι καθόμουν εκεί, σαν τον τελευταίο πιστό μαθητή που αρνείται να εγκαταλείψει τον δάσκαλο.

Η Χλόη πηγαينوερχόταν με αθόρυβες κινήσεις, η Δάφνη ψιθύριζε στο τηλέφωνο, σημείωνε στο tablet, κι εγώ... εγώ έπινα το δεύτερο καφέ της ημέρας προσπαθώντας να ηρεμήσω.

Ξαφνικά, μια πόρτα άνοιξε με θόρυβο.

— «ΩΠΑΑΑ! Καλημέρα σας!»

Μείναμε και οι τρεις παγωμένοι.

Κι ύστερα πετάχτηκαν τα επιφωνήματα:

— «Κύριε!» — «Χαρά στα μάτια μας!» — «Δόξα τω Θεώ!»

Ο Κύριος εμφανίστηκε στον διάδρομο σαν να έκανε θριαμβευτική είσοδο σε πασαρέλα, με ένα χαμόγελο από άκρη σε άκρη και μια ζωντανία που δεν δικαιολογούσε η χθεσινή του κατάσταση.

— «Τι έγινε; Σας έλειψα;» είπε γελώντας.

Η Χλόη χειροκρότησε – ναι, κυριολεκτικά χειροκρότησε.

Εγώ... έμεινα να χαμογελάω ηλίθια, σαν παιδί που του έφεραν πίσω ένα αγαπημένο παιχνίδι που νόμιζε ότι χάθηκε.

— «Μα... Κύριε, χθες δεν μπορούσατε ούτε να σταθείτε...» τόλμησα να πω.

— «Ε, κοιμήθηκα, ξύπνησα, θεραπεύτηκα! Σιγά το πράγμα!» είπε εκείνος, σηκώνοντας τα χέρια σαν μάγος που παρουσίασε νούμερο.

— «Η ιατρική ομάδα είπε ότι χρειάζεστε ξεκούραση», παρενέβη η Χλόη, κατά το σύνηθες *αυστηρή αλλά αγαπησιάρα*.

— «Η ιατρική ομάδα τα λέει αυτά γιατί πληρώνεται για να τα λέει!» απάντησε ο Κύριος με μισό χαμόγελο.

Και πριν προλάβουμε να τον μαλώσουμε όλοι μαζί:

— «Λοιπόν... ποιος είναι έτοιμος για τη συνέχεια της αφήγησης;
Θα σας τα πω όλα!»

Εκείνη τη στιγμή, χωρίς υπερβολή, η χαρά μου ανέβηκε μια ολόκληρη κλίμακα.

Ο Κύριος επέστρεψε. Και μαζί του, η περιπέτεια.

Ο Κύριος πήρε μια βαθιά ανάσα, έγειρε μπροστά σαν δάσκαλος που ετοιμάζεται να βγάλει τον άσο από το μανίκι, και είπε:

«Και εκεί λοιπόν... που όλα ήταν ήσυχα, όσο ήσυχα μπορεί να είναι όταν έχεις ανοίξει κεραίες που δεν ξέρεις ποιον

καλούν...

Την *τέταρτη* ημέρα από την ενεργοποίηση του μενού...

εμφανίζεται το σκάφος

Από πού ήρθε;

Πότε έφτασε;

Ποιος το οδήγησε;

Χαμπάρι δεν πήραμε.

Και πίστεψέ με: όταν δεν το βλέπει *ούτε* ο διαστημικός σταθμός, ή εμείς έχουμε τύφλωση... ή αυτοί έχουν τεχνολογία για... *να μη θέλεις να ξέρεις.*»

Έκανε μια παύση.

Σήκωσε τα φρύδια.

Εγώ ένιωσα την ραχοκοκαλιά μου να κάνει αυτό το μικρό ηλεκτρικό τίναγμα που κάνει όταν ακούς κάτι που δεν έπρεπε να ειπωθεί.

«Στατική τροχιά πάνω από τη βάση.

Μήκος: περίπου 80 μέτρα.

Χρώμα: μαύρο σοκολατί.»

Η Χλόη πετάχτηκε:

— «Σοκολατί; Δηλαδή... λαχταριστό;»

Ο Κύριος γέλασε.

— «Δεν το γλείψαμε, κορίτσι μου. Εικασία κάνουμε.»

Είδαμε κινητικότητα στην κεραία και... στην οθόνη.

Το κουτάκι "σιλό" ενεργοποιήθηκε.

Το κουτάκι **Z** ενεργοποιήθηκε.

Το "σιλό" έγινε γαλάζιο.

Και από δίπλα... άρχισαν να τρέχουν νούμερα.

Πολλά νούμερα.

Από αυτά που μόνο όσοι έχουν IQ μεγαλύτερο από το ΑΕΠ της Ελλάδας καταλαβαίνουν.»

Η Δάφνη χαμογέλασε αθώα.

Ξέρει τι κάνει.

«Οι ομάδες στο πεδίο ανέφεραν ότι ο ουρανός σκοτείνιασε.

Τα δικά μας συστήματα —όσο λειτουργούσαν— είπαν ότι έρχονται μετεωρίτες.

Πηγή: το σκάφος.

Μόνο που... δεν ήταν πέτρες.

Ήταν **πάγος**.

Σε μέγεθος αμυγδάλου. Δεν κάνω πλάκα.

Και —κρατήσου— όλοι έπεφταν στο σιλό.

Σαν να υπήρχε *σωλήνα* από το σκάφος κατευθείαν στο στόμα του σιλο-τέρατος.»

Ο Κύριος κοίταξε εμένα.

— «Το φαντάζεσαι; Να ρίχνει πάγο από τον ουρανό, ακριβώς στο στόχο, χωρίς να χάνεται ούτε νιφάδα;»

Τον κοίταξα.

Τι να πεις;

Αν το κάνεις σε διαφήμιση, θα σου πουν ότι είναι υπερβολικό.

«Μόλις γέμισε το σιλό μέχρι τη μέση, ξεκίνησε ο ιμάντας στο κάτω μέρος.

Μετέφερε τον πάγο... αλλά πού;»

Σηκώνει το δάχτυλο.

«Μάθαμε. Πολύ γρήγορα μάλιστα.
Ακούστηκε φασαρία από τη σκάλα της κεντρικής αίθουσας.
Πήραμε φακούς —σκοτάδι, παιδί μου, σκοτάδι— και
κατεβήκαμε πηδώντας στο κενό... όπως κάναμε παλιά οι
νέοι, όταν είχαμε ακόμα γόνата.»

Εγώ έβηξα συγκρατώντας γέλιο.

Έξι δωμάτια.

ΓΕΜΑΤΑ πάγο.

Θερμοκρασία: -5°C.

Εμείς: με τα ανοιξιάτικα.

Οι “άλλοι”: πιθανότατα θα μας θεωρούσαν γυμνές
σαλαμάνδρες.»

(Δεν ήξερα αν έπρεπε να γελάσω ή να φοβηθώ.)

«Στο κέντρο, ένα ρομποτάκι έριχνε πάγο σε έναν μεγάλο
κάδο.

Από εκεί έμπαινε σε μια μηχανή.

Στη μηχανή έγραφε **θραυστήρ**

Μετά, σε άλλη: **διασπαστήριο**

Η κ. Χλόη ψιθύρισε: — «Τι ωραίες λέξεις...»

Ο Κύριος συνέχισε ακάθεκτος.

«Πίσω από τις μηχανές: Δύο σωλήνες.

Ο ένας με το σύμβολο του υδρογόνου.

Ο άλλος με το σύμβολο του οξυγόνου.»

Εγώ σήκωσα φρύδι.

— «Δηλαδή...»

«Ναι, ναι, ναι.

Όλοι για πρώτη φορά συμφωνήσαν:

Ηλεκτρόλυση νερού.

Μαζική παραγωγή υδρογόνου και οξυγόνου.

Στην οθόνη, ενεργοποιήθηκε νέο μενού: “ύλη καυστή”.

Δύο μπάρες:

“Υδρογόνον”

“Οξυγόνον”

Οι μπάρες γέμιζαν όσο δούλευαν οι μηχανές.»

«Και τότε... το κουτάκι **Z** άρχισε να αναβοσβήνει.

Κάθε λίγα δευτερόλεπτα, ένας αριθμός δίπλα του ανέβαινε.

Όταν έφτασε **20%**, σταμάτησε να αναβοσβήνει.

Σιωπή. Όλοι κοιταχτήκαμε.

Η κ. Μαρί δάγκωσε το χείλος της — πράγμα που κάνει μόνο όταν κάτι πολύ σημαντικό συμβαίνει.

Ο Στρατηγός έβγαλε το καπέλο του και το ξαναφόρεσε — πράγμα που κάνει όταν δεν θέλει να δείξει ότι αγχώθηκε.

Και εγώ...

εγώ ένιωσα για πρώτη φορά πως αυτά που βλέπαμε... δεν μας τα έδειχναν “τυχαία”.

Κάποιος εκεί έξω —ή εκεί πάνω— έδινε σήμα.

Ο Κύριος σώπασε.

Έπιασε το ποτήρι του.

Το χέρι του έτρεμε ελάχιστα.

Κανείς δεν μίλησε.

Ούτε κι εγώ.

Γιατί όλες οι πιθανές απαντήσεις... ήταν χειρότερες από τις ερωτήσεις.

«...και τότε άναψαν όλα»
«Ξαφνικά... άναψαν όλα.»

Το είπε έτσι απλά, σχεδόν αδιάφορα. Σαν να μιλούσε για
φώτα σκάλας σε πολυκατοικία.

«Όλα;» τον ρώτησα.
«Όλα», μου απάντησε. «Και όσα δεν ξέραμε ότι υπάρχουν.»

Η ενέργεια είχε επανέλθει

Στη Σελήνη, όπως έμαθα αργότερα, η λογική δουλεύει με
βάρδιες.

«Μάλλον ενεργοποιήθηκε η γεννήτρια του σταθμού», είπε
κάποιος από τους ειδικούς.

Το “μάλλον” το κράτησα. Μου άρεσε. Ήταν ανθρώπινο.

Οι τοίχοι όμως... οι μαύροι τοίχοι στους τρεις κάτω
ορόφους... παρέμεναν σοκολατί.

Όχι μαύρο. Όχι γκρι.

Σοκολατί.

Σαν κάτι να είχε καεί παλιά και να μην το συγχώρεσε ποτέ ο
τοίχος.

Όταν τέλειωσε το ξεφόρτωμα, είδα στο μενού δίπλα στη
λέξη «πάγος» να αρχίσει να αναβοσβήνει.

Το κοίταζα.

Με κοίταζε.

«Μη το πατήσεις», μου είπε ένας.

«Να μην πατήσω τι;»

«Αυτό που αναβοσβήνει. Ποτέ δεν πατάμε αυτά που
αναβοσβήνουν.»

Φυσικά και το πάτησα.

Το ίδιο βράδυ, στη συγκέντρωση, έγινε απολογισμός.
Γεγονότα, ύλη, ζημιές, απώλειες — κυρίως ψυχραιμίας.

Κάπου εκεί αποφασίστηκε:

Το πρωί **πάμε στο Ζ**

Ξέραμε πού είναι.

Δεν ξέραμε τι είναι.

Το υποψιαζόμασταν.

Και αυτό, στη δουλειά μας, είναι πάντα το χειρότερο.

Είχαμε κάνει, πώς να το πω κομπά... **τεχνολογικά άλματα**
το τελευταίο τρίμηνο.

Με κοινά λόγια:

*κλέβαμε σαν επαγγελματίες και μαθαίναμε σαν μαθητές που
δεν θέλουν να τους πιάσουν.*

Το πρωί ξεκινήσαμε.

Μπροστά εμείς.

Πίσω... οι υπόλοιποι ογδόντα.

Είχαν έρθει οι νέες στολές.

Λαμπερές. Άκαμπτες.

Σαν να τις είχε ράψει κάποιος που δεν είχε σκοπό να
ιδρώσει ποτέ.

Το ρόβερ σταμάτησε, όπως πάντα, εκατό μέτρα πριν.

Οι ξένοι έχουν θέμα με τα στρογγυλά νούμερα.

Ξεκίνησε το καθάρισμα.

Αργά. Τελετουργικά.

Σαν να ξεθάβαμε κάτι που δεν ήθελε να το θυμηθούμε.

Αργά το μεσημέρι αποκαλύφθηκε.

Στην πόρτα υπήρχε το σύμβολο της παλάμης.

Και από κάτω, χαραγμένο:

«βλαβερόν, φυλάσσου»

«Πολύ καθησυχαστικό», είπε κάποιος.

«Τουλάχιστον είναι ειλικρινείς», απάντησα.

Ανοιξα.

Μπήκαν πρώτα οι ειδικοί, με όργανα, αισθητήρες, εκφράσεις σοβαρές.

«Υπάρχει ακτινοβολία», είπαν.

Μικρή παύση.

«Ανεκτή.»

Αυτό το “ανεκτή” είναι λέξη που δεν θέλεις να ακούς όταν φοράς σκάφανδρο.

Οι τοίχοι μέσα ήταν πάλι σοκολατί.

Εκεί που είχε ξεφτίσει η μπογιά, φαινόταν κάτι άλλο από κάτω.

Η ομάδα έβγαλε τα μπουκαλάκια.

Μάζευαν δείγματα σαν παιδιά που συλλέγουν κοχύλια — μόνο που αυτά τα κοχύλια δεν τα βάζεις στο αυτί.

Η απόφαση βγήκε γρήγορα:

Αυτό... ήταν ο

αντιδραστήρας

των ξένων.

Ο Λεόν — IQ+++ , μην με ρωτήσεις πώς το μετρήσανε — παρατήρησε ένα χαντάκι στο άκρο του δρόμου.

«Κάτι περνάει από ‘δω», είπε.

Το ακολουθήσαμε.

Σκάβαμε.

Βρήκαμε καλώδιο.

Το καλώδιο μας οδήγησε στη βάση.

Πηγή ενέργειας.

Καύσιμο: **υδρογόνο**.

«Το οξυγόνο», είπε ο Λεόν, «το χρησιμοποιούν για την παραγωγή αέρα.»

«Δηλαδή... αναπνέουμε με τα καύσιμά τους;»

«Μη το σκέφτεσαι έτσι», μου είπε.

Φυσικά και το σκέφτηκα έτσι.

Την επόμενη μέρα αποφασίστηκε να «σκαλίσουμε» λίγο την οθόνη.

Το είπαν έτσι, λες και ήταν παλιό ραδιόφωνο.

Στο μενού έγραφε:

◇ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΜΕΝΟΥ ◇

ΒΑΣΙΣ

◇ ΤΟΜΕΙΣ ◇

ΜΗΧΑΝΩΝ ΟΙΚΟΣ

ΙΑΤΡΕΙΟΝ

ΣΤΟΑΙ

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΥΠΟΣΤΕΓΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΤΗΛΕΣΗΜΑΝΣΙΣ

ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ

◇ ΥΠΟΜΕΝΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ ◇

(ενεργοποιείται μόνο μετά επαφή παλάμης)

ΣΚΑΦΟΣ

- ΜΗΧΑΝΗ
 - ΙΑΤΡΙΚΟΝ
 - ΔΙΟΔΟΙ
 - ΦΟΡΤΙΟΝ
 - ΥΠΟΣΤΕΓΑ
 - ΕΝΕΡΓΕΙΑ
 - ΣΗΜΑΝΣΙΣ
-

◇ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ◇

ΠΑΓΟΣ ◇ *αναβοσβήνει*

ΥΔΩΡ

ΑΗΡ

ΥΔΡΟΓΟΝΟΝ

◇ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ◇

ΒΛΑΒΕΡΟΝ, ΦΥΛΑΣΣΟΥ

(χαραγμένο, μη απενεργοποιήσιμον)

◇ ΤΕΛΙΚΗ ΕΝΤΟΛΗ ◇

ΈΞΕΤΕΛΕΣΟΝ

(ένεργοποίησις άμετάκλητος)

«Τι πιο απλό», είπα.
«Να δούμε τι κάνει το καθένα.»
Άρχισα να τα πατάω.
Σε κάθε επιλογή εμφανιζόταν ένα κυκλάκι.
Σαν να έλεγε: *το άκουσα*.

Πάτησα:
Πάγος.
Μηχανοστάσιο.

Και στο τέλος...
η λέξη:

«Εξτέλεσον»

Γύρισα και τους κοίταξα.
«Σαν το enter δεν μοιάζει;»

Δεν απάντησε κανείς.
Το πάτησα.

Αμέσως παρατηρήθηκαν εκπομπές.
Σήματα.
Ανταλλαγή.

Και μετά...

Το σκάφος εξαφανίστηκε

Όχι έφυγε.
Όχι επιτάχυνε.
Όχι χάθηκε από τα όργανα.
Εξαφανίστηκε.

Ούτε ο σταθμός το είδε.

Ούτε η Γη.

Σιωπή.

Σαν να άνοιξε κάτι και να το κατάπιε.

Το βράδυ στη συγκέντρωση, το θέμα ήταν ένα και μοναδικό.

Όχι οι βλάβες, όχι τα πρωτόκολλα, όχι ποιος ξέχασε πάλι το κράνος του στο ιατρείο.

Το σκάφος.

Πιο σωστά: η εξαφάνιση του σκάφους.

Καθόμασταν στον θόλο, σε εκείνον τον ωραίο, «παραθαλάσσιο» ψευδοχώρο που έδειχνε ήλιο όταν έξω είχε σκοτάδι και κενό. Μας είχαν φτιάξει και ουρανό με σύννεφα. Αν τους το ζητούσες, σε έβαζαν και ελαφρά αύρα. Μόνο γλάρους δεν είχε, ευτυχώς. Θα ήταν λίγο υπερβολή.

Ο Στρατηγός έκανε το κλασικό εισαγωγικό:

— Λοιπόν, ομάδα, σήμερα κάναμε σημαντικά βήματα προόδου...

Σκέφτηκα από μέσα μου:

αν κάθε φορά που το λέει αυτό, χάνεται κάτι, στο τέλος θα μείνουμε μόνο με την πρόοδο.

Κάποια στιγμή, αφού είπε τα δικά του, μας έδωσε τον λόγο. Εκεί ξεκίνησε το ενδιαφέρον.

Όταν ήρθε το σκάφος... από πού φόρτωσε τον πάγο;

Η ερώτηση έπεσε σαν βότσαλο σε νερό. Μικρό, αλλά ακούστηκε.

Βασικά... ποιος του τον φόρτωσε;

Αυτό δεν ήταν πια βότσαλο. Ήταν πέτρα.

Έπεσε σιωπή. Από εκείνες τις σιωπές που τις ακούς πιο καθαρά από φωνή.

Ο Λεόν, που συνήθως μιλούσε αφού είχε σκεφτεί δέκα φορές και αναθεωρήσει τις εννιά, αυτή τη φορά μίλησε πρώτος:

— «Τα εργαστήρια επιβεβαίωσαν ότι ο πάγος είναι «διαστημικός».

Το είπε έτσι, χωρίς στόμφο.

Λες και έλεγε «ελαφρώς αλμυρός» ή «λίγο κρύος».

— «Δηλαδή;» ρώτησε κάποιος.

— «Δηλαδή... δεν είναι από τα συνήθη σημεία. Ούτε σεληνιακός, ούτε γήινος.

Η προέλευσή του... δεν ταιριάζει με τις γνωστές μας τροχιές.»

Κάποιος από την πίσω σειρά ψιθύρισε:

— «Ωραία... ούτε ο πάγος δεν θέλει να 'ναι από 'δω.»

Γέλια. Νεύρα.

Ο Στρατηγός έκανε το γνωστό «επαγγελματικό» καθάρισμα του λαιμού.

— «Να επανέλθουμε, παρακαλώ.

Άλλο ερώτημα;»

Σήκωσα το χέρι. Δεν ξέρω γιατί.

Ίσως γιατί, από μία ηλικία και μετά, αν δεν ρωτήσεις, σκας.

— «Ναι, Καθ'ομοίωσιν;»

— «Το σκάφος... τώρα πού πάει;»

Πάλι σιωπή.

Αυτή τη φορά πιο βαριά. Σαν να άνοιξε λίγο η βαρύτητα.

— Δεν έχουμε πλήρη δεδομένα, είπε εκείνος.

— Τα σήματα που λάβαμε δείχνουν... κίνηση προς άγνωστη κατεύθυνση.

— Δηλαδή, έκανα εγώ, το στείλαμε «κάπου»... χωρίς να ξέρουμε πού;

— Δεν το «στείλαμε» ακριβώς, διόρθωσε ένας από τους επιστήμονες.

— Εκτελέσαμε εντολή που πιθανόν έθεσε σε λειτουργία προϋπάρχουν σχέδιο πλοήγησης.

— «Α, ωραία», είπα.

— «Είναι πάντα πολύ καθησυχαστικό όταν δεν είσαι εσύ που ταξιθεύεις.»

Ένα-δύο χαμόγελα ξεπήδησαν. Κάποιος δεν άντεξε:

— «Βασικά, το σκάφος ήξερε πού να πάει πολύ πριν το πατήσεις εσύ.

Εσύ απλώς... του άνοιξες την πόρτα.»

Δεν ξέρω γιατί, αλλά αυτή η φράση με τσίμπησε.

Του άνοιξες την πόρτα.

Πόρτα σε τι; Σε ποιον;

Δεν ρώτησα. Δεν ήταν η κατάλληλη ώρα για φιλοσοφίες.

— «Ωραία», συνεχίζω εγώ.

— «Τι εντολές του δώσαμε; Συγκεκριμένα;»

— «Πατήσαμε «πάγος» και «μηχανή». Μετά «Έξτέλεσον». Σωστά;

Νομίζω όλοι είδαν το μικρό κυκλάκι που άναψε δίπλα στις επιλογές.

Το κυκλάκι που έλεγε «το έλαβα».

Ο Λεόν έγχειρε μπροστά:

— Αν υποθέσουμε ότι «πάγος» σημαίνει φόρτωση ή εκφόρτωση... και «μηχανή» αφορά τον κεντρικό κινητήριο μηχανισμό, τότε... μάλλον του είπαμε κάτι σαν: λήψη καυσίμου — έναρξη πορείας.

— Και το «Έξτέλεσον»; ρώτησε κάποιος άλλος.

— Αυτό, είπε αργά ο Λεόν, είναι το κομμάτι που με ανησυχεί περισσότερο.

Δεν υπάρχει ένδειξη ακύρωσης.

Ό,τι δώσεις... εκτελείται.

Χωρίς δεύτερη γνώμη, συμπλήρωσα από μέσα μου.

Σαν κάτι παλιές υπηρεσίες στις οποίες δεν θες να χρωστάς χάρες.

Ο Στρατηγός προσπάθησε να το μαζέψει:

— «Κοιτάξτε, ομάδα, με βάση τα μέχρι τώρα στοιχεία δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας.»

Το σκάφος πιθανότατα ακολουθεί προκαθορισμένη πορεία...

— ...που εσύ δεν έχεις ιδέα ποια είναι, ψιθύρισα εγώ πολύ χαμηλά.

Ο διπλανός μου με σκούντησέ.

— «Μη μιλάς έτσι», είπε.

— «Γιατί; Έχει αυτιά ο θόλος;»

— «Καλύτερα να μη ρωτάς», απάντησε.

Το είπε με ύφος ανθρώπου που έχει δει μικρόφωνο σε σημεία που δεν θα έπρεπε να χωράει τίποτα.

Οι ερωτήσεις έμειναν στον αέρα, να αιωρούνται σαν τις σκόνες της Σελήνης:

Όταν ήρθε, από πού φόρτωσε τον πάγο;

Ποιος του τον φόρτωσε;

Τώρα πού πάει;

Τι εντολές του δώσαμε πραγματικά;

Εγώ, από την πλευρά μου, είχα κι άλλη μία, που δεν την είπα δυνατά:

Και ποιος ακριβώς αποφάσισε ότι εγώ είμαι αυτός που πρέπει να έχει χέρι για τέτοια κουμπιά;

Αλλά αυτήν την κράτησα για αργότερα.

Εδώ, αν κάνεις πολλές ερωτήσεις, σε στέλνουν για...

«ψυχολογική αναπροσαρμογή».

Και όλοι ξέραμε ότι οι συσκευές της ψυχολογικής αναπροσαρμογής...

έχουν πάνω τους χαραγμένη μια «παλάμη ανοικτή» εισιτήριο για την Γη.

Τώρα μπορώ να το πω:

Τότε ψάχναμε να βρούμε από πού ήρθε ο πάγος και πού πήγε το σκάφος.

Κανείς μας δεν ρώτησε το πιο απλό:

Ποιος μας έδωσε το δικαίωμα να πατάμε «Έξτέλεσον» σε συσκευές που δεν φτιάξαμε εμείς;

Ο Κύριος, απέναντί μου, ανακάθισε ελαφρά.

— Άρα, του λέω, τότε... εσύ πίστευες ότι απλώς έκανες ένα κλικ παραπάνω;

— Τότε, ναι, μου απαντά.

— Τώρα;

Χαμογέλασε με εκείνο το κουρασμένο χαμόγελο ανθρώπου που ξέρει την απάντηση και εύχεται να μην την ήξερε.

— Τώρα, Όσιε, ξέρω ότι εκείνη τη μέρα... δεν κινήσαμε μόνο ένα σκάφος.

Κινήσαμε σειρά γεγονότων που ακόμα δεν έχουν τελειώσει.

Σηκώθηκε να βάλει λίγο νερό.

Το φως έπεφτε στην παλάμη του.

Για μια στιγμή —ίσως να ήταν η φαντασία μου— μου φάνηκε πως πάνω στο δέρμα του πέρασε μια σκιά, σαν μικρό κυκλάκι που ανάβει.

Σαν να είχε μείνει ακόμη εκεί, χρόνια μετά, ένα παλιό «Έξτέλεσον» που δεν είχε σβήσει ποτέ.

Ο Κύριος σταμάτησε να μιλά.

Κοίταζε κάπου πίσω μου, λες και ήξερε ότι κάποιος άλλος άκουγε μαζί μου.

Δεν κατάλαβα τι ακριβώς ήθελε να μου πει.

Κατάλαβα μόνο αυτό: **όλα αυτά μου τα έλεγε για να τα θυμάμαι.**

Και αυτό, χωρίς να ξέρω το γιατί, με έκανε να νιώσω πολύ λιγότερο ασφαλής απ' όσο πριν.

Τέλη Ιουνίου στα Καπετανιανά.
Η ζέστη είχε απλωθεί στην αυλή σαν χοντρή
κουβέρτα που κανείς δεν τολμάει να διπλώσει.
Καθόμασταν κάτω από την πέργκολα, το γιασεμί πάλευε
ηρωικά με τον ήλιο, κι οι τζιτζίκoi κάνανε αυτό το μονότονο
«τσικ-τσικ», σαν φτηνά ζωντανά γείγκερ-μετρητά.

Ο Κύριος σκούπισε τον ιδρώτα από το μέτωπο.

— Ε, καλά... είπε. Μετά το κενό της Σελήνης, κι αυτή η
ζέστη εδώ πάνω στο βουνό... πολυτέλεια είναι.

Έριξε μια ματιά στο ποτήρι μου.

— Πιες λίγο νερό, Όσιε. Μη μου πάθεις τίποτα πριν
τελειώσω την ιστορία. Θα με κυνηγάνε μετά οι δικοί σου.

Χαμογέλασα.

Έγειρε πίσω στην καρέκλα, κοίταξε προς το Νότιο Κρητικό²⁶
Πέλαγος, ο ψηλός πέτρινος τοίχος δεν άφηνε τίποτα να μπει
μέσα αλλά και τίποτα να βγει έξω — κι έπιασε πάλι το νήμα.

Λοιπόν... Η επόμενη έκπληξη δεν ήρθε από καμιά πόρτα με
«χεράκι», είπε.

Ήρθε από το εργαστήριο.

Εκείνες τις μέρες εμείς ασχολούμασταν με τα «αγροτικά»:
καθαρισμούς στο **Z**, ξεσκόνισμα, να βρούμε πού πάνε τα
καλώδια και οι σωλήνες.

Την ώρα που σκαλίζαμε λοιπόν το **Z** και παριστάναμε τους
υδραυλικούς στη Σελήνη, τα εργαστήρια δούλευαν
πυρετωδώς.

²⁶ Παλιά ονομαζόταν Λιβικό πέλαγος.

— «Και;» ρώτησα.

— «Και... βγάλανε πόρισμα.»

Έβγαλε ένα χέρι στον αέρα, σαν να κρατούσε αόρατο χαρτί.

Το τσιμέντο και η μπογιά, λέει, **απορροφούσαν την ακτινοβολία.**

Μετρήσεις επί μετρήσεων.

Κατέληξαν ότι πάχος περίπου οκτώ εκατοστών.

Οχτώ, να το θυμάσαι, ρουφάει τελείως την ακτινοβολία.

Σα να την τρως και να μην την ξαναβλέπεις.

Άφησε μια μικρή παύση. Κάποτε, εκεί πάνω, αυτές οι παύσεις ήταν γεμάτες βουητό μηχανημάτων. Εδώ, ήταν γεμάτες τζιτζίκια.

Έκαναν ανάλυση στο τσιμέντο.

Βρήκαν ανόργανα, όπως περιμένεις... Και **οργανικές προσμίξεις.**

Γύρισε και με κοίταξε.

Διάβασαν έναν κατάλογο στοιχείων... Άκουγα τα IQ μου, έτσι τους λέω, γιατί ο πιο «χαμηλός» έχει IQ++, μην το ξεχάσουμε... και είχα μείνει.

Σε πληροφορώ, Όσιε, μιλούσαν πέντε λεπτά, κι εμένα όλα αυτά μου ακούγονταν... κορακίστικα.

Έκανε μια κίνηση με το χέρι, σαν να διώχνει μύγα.

Τα IQ²⁷ έδειχναν χαμένα. Αν τα IQ μου είναι χαμένα, εγώ τι να πω;

²⁷ Ως IQ αναφέρει τους επιστήμονες με υψηλό δείκτη νοημοσύνης.

Εσύ εδώ κάτω λες «α, δύσκολη ύλη». Εμείς εκεί πάνω λέμε «εντάξει, οι ξένοι μας δουλεύουνε».

Σταύρωσε τα χέρια στην κοιλιά.

Κάποια στιγμή, εμένα πια η κούραση είχε φτάσει στο αποχώρητο.

Τόσους μήνες με τη βαρύτητα να μου κάνει κούνια μπέλα στον εγκέφαλο, άλλη τόση στο πήγαινε-έλα... ε!, όσο ν' είναι, ένα σώμα το 'χω κι εγώ.

Πήρε μια ανάσα.

Τους άκουγα, λοιπόν, να λένε για οργανικά, ανόργανα, συνθέσεις, δομές... κι εγώ σκεφτόμουν μόνο ένα πράγμα: «Πολύ ωραία. Μπορείτε τώρα να με αφήσετε να κοιμηθώ σαν άνθρωπος;»

Ένα χουζούρι ζητούσα, όχι Νόμπελ.

— «Και;» ρώτησα.

— «Και... τώρα πια η οθόνη δεν έκλεινε.»

— «Πώς;»

— «Αφού είχε επανέλθει η ενέργεια, η οθόνη έμεινε μόνιμα ανοιχτή. Δεν είχε πια το ωραίο εκείνο «σκοτάδι» που μας άφηνε ήσυχους. Πάντα κάτι φώτιζε, κάτι περίμενε.»

Έριξε μια ματιά στην τζαμαρία της βίλας.

— «Σαν κάτι κινητά εδώ κάτω. Παλιά τα κλείνατε. Τώρα... μόνο φορτίζετε.»

Ενώ λοιπόν εγώ ονειρευόμουν πρωινό ύπνο, η κυρία Μαρί, η κυρία Ελένη και ο Ασκάης είχαν πάρει φόρα, συνέχισαν. Είχαν αρχίσει να εξερευνούν την πίσω αίθουσα από την οθόνη.

Έγειρε λίγο μπροστά, τα μάτια του ζωντάνεψαν.

— Τεράστια αίθουσα. Γεμάτη ερμάρια.

Πάνω σε κάθε ερμάρι: μια οθόνη.

Και φυσικά, σε κάθε οθόνη...

— Το χεράκι; τον διέκοψα.

— Μπράβο, Όσιε. Το χεράκι.

Η παλάμη. Το ίδιο σύμβολο.

Σαν να 'λεγαν: «Εδώ είναι ο κεντρικός υπολογιστής της βάσης. Μην τον αγγίζεις αν δεν έχεις εξουσιοδότηση».

— «Εσείς;» ρώτησα.

— «Εμείς... κοιτάζαμε από μακριά. Δεν αγγίζεις το κεντρικό νευρικό σύστημα ενός ξένου οργανισμού, έτσι, από περιέργεια. Και οι ξένοι... αυτό είχαν φτιάξει: έναν οργανισμό. Όχι μια βάση.»

Το αεράκι πέρασε από τα φύλλα της πέργκολας.

Για μια στιγμή, η σκιά πάνω στο τραπέζι μου θύμιζε κάτι σαν διάδρομο.

— Για να μην τα μπερδεύεις, έκανε μια μικρή παύση ο Κύριος, άσε με να σου τα βάλω σε μια τάξη. Σαν ξεναγός σε αλλόκοτο ξενοδοχείο.

Σήκωσε τα δάχτυλα, άρχισε να μετράει ορόφους:

— **Ισόγειο:**

Δύο ρόβερ, παρκαρισμένα σαν καλά παιδιά, και αποθήκες με ανταλλακτικά.

Ό,τι θες για κίνηση και αλλαγή εξαρτημάτων.

— **Δεύτερος όροφος:**

Μόνο δωμάτια. Τριάντα τον αριθμό. Όλα σε παράταξη.

Έμοιαζαν... πώς να στο πω... Σαν δωμάτια ξενοδοχείου

συνεδρίων.

Λευκοί τοίχοι, τα πάντα τακτοποιημένα, σαν να περίμεναν συνέδρους που δεν έφτασαν ποτέ.

Ο δεύτερος ήταν βαμμένος **λευκός**.

Καθαρός, ενιαίος, σχεδόν προκλητικά ανθρώπινος.

— **Τρίτος όροφος:**

Ιατρείο.

Ό,τι μπορείς να φανταστείς... και μερικά που δεν πρέπει να τα φανταστείς.

Κλίνες, όργανα, συσκευές.

Μερικές είχαν πάνω τους το γνωστό...

— Χεράκι;

— Μπράβο, Οσιε. Σε λίγο θα μου πάρεις τη δουλειά.

Χαμογέλασα.

— **Τέταρτος όροφος:**

Εδώ, εγώ τον έλεγα «σοκολατί».

Το χρώμα στους τοίχους ήταν φθαρμένο. Σε πολλά σημεία είχε φύγει η μπογιά, φαινόταν από μέσα ο σοβάς... κι από μέσα-από μέσα, το **σοκολατί τσιμέντο**.

Εκεί καταλαβαίναμε τι υλικό είχαν χρησιμοποιήσει.

Κι όμως, παρά τα φθαρμένα, το βασικό χρώμα του χώρου ήταν... λευκό, γαλάζιο φωσφοριζέ.

Ένα λευκό που δεν ήξερες αν είναι καθαριότητα ή προσποίηση.

— **Πέμπτος όροφος:**

Μόνο αποθήκες με ανταλλακτικά και δύο μεγάλες αίθουσες γεμάτες ρομποτάκια.

Άλλα διαλυμένα, σαν να τους είχαν βγάλει τα «σωθικά».

Άλλα μισοδιαλυμένα — σε φάση «σέρβις».

Άλλα... έτοιμα, στην άκρη, σαν στρατιώτες που περιμένουν

διαταγή.

Κι εδώ οι τοίχοι ήταν **λευκοί**.

Το λευκό τους έκανε τα διαλυμένα ρομποτάκια να φαίνονται... πιο γυμνά.

— **Έκτος όροφος:**

Αποθήκες με καύσιμα.

Δεξαμενές, σωληνώσεις, ενδείξεις.

Όλα πολύ ήσυχα.

Και ξέρεις, Όσιε... όταν τα καύσιμα είναι πολύ ήσυχα, εμένα κάτι δεν μου αρέσει.

Τα άλλα τμήματα ...

— Στα υπόλοιπα τμήματα, εκτός από το **Z** και την αίθουσα με τα ερμάρια, βρήκαμε κυρίως αποθήκες. Ανταλλακτικά. Ρομποτάκια που «κοιμόντουσαν».

Ένα δωμάτιο με εργαλεία — μάλλον συνεργείο.

Τίποτα τρομακτικό, αν το δεις γρήγορα.

Πολύ τρομακτικό, αν το δεις προσεκτικά.

Έπινε λίγο νερό, κάθε τόσο, λες και ξέπλενε τη γεύση της σκόνης.

Και παντού, μα παντού, οι διάδρομοι ήταν πεντακάθαροι, συνέχισε.

Όχι απλώς καθαροί.

Πεντακάθαροι.

— «Γιατί;» ρώτησα.

— «Γιατί υπήρχαν δύο ρομποτάκια που εμείς τα βαφτίσαμε «Καθαριστές».

Αυτά ήταν το συνεργείο καθαριότητας της Σελήνης.

Χαμογέλασε.

Εμφανίζονταν κάθε δύο ώρες.

Σα ρολόι.

Σε χρόνο μηδέν... σκούπιζαν οτιδήποτε.

Σκόνη, σκουπιδάκι, μικρό θραύσμα...

Μέχρι να γυρίσεις να κοιτάξεις, είχαν εξαφανίσει τα ίχνη του.

Και μετά... πάλι εξαφανισμένα μέχρι την επόμενη φορά.

— Καλή φάση για σπίτι, σχολίασα.

— Ναι, αλλά εδώ κάτω, αν τα πάρεις, θα καθαρίζουν και όσα δεν θες να χαθούν, είπε.

— Πετάς κατά λάθος κανένα χαρτάκι με τηλέφωνο... πάει και αυτό. «Διαστημικός» κάδος.

Έριξε μια ματιά προς το βουνό.

— «Σκέψου το λίγο, Όσσε.

Βάση με τοίχους που τρώνε ακτινοβολία.

Τσιμέντα με οργανικές προσμίξεις.

Ορόφους φτιαγμένους σαν ξενοδοχείο.

Ρομποτάκια που καθαρίζουν κάθε δύο ώρες.

Και παντού **χεράκια** που περιμένουν την παλάμη μου.»

Έκανε μια μικρή παύση, μετά πρόσθεσε με ήρεμη ειρωνεία:

— «Αν αυτό δεν είναι «καλοστημένο θέατρο», τότε τι είναι;»

Τον κοίταξα.

Η ζέστη είχε χτυπήσει κόκκινο.

Κάπου στο βάθος ακούστηκε ένα μηχανάκι να ανεβαίνει τον δρόμο.

Εγώ, τότε, ακόμη το έβλεπα σαν θεατρικό.

Ένας πλούσιος, εκκεντρικός άνθρωπος με ιστορίες από «τη σκοτεινή πλευρά».

Ένα παιχνίδι ρόλων.

Μόνο που, όσο μιλούσε, όσο ξετύλιγε τους ορόφους, τα ρομπότ, τα τσιμέντα και τα χεράκια... ένα μικρό κομμάτι μέσα μου άρχιζε να αναρωτιέται: κι αν όλα αυτά δεν είναι υπερβολή, αλλά περιγραφή;

Το μηχανάκι ανέβηκε τον δρόμο με εκείνον τον χαρακτηριστικό βόμβο που, στα Καπετανιανά, σημαίνει ένα από τρία πράγματα: ψιλικατζής, μαστόρι ή... τροφοδοσία από τη «χώρα».

Στάθηκε έξω από τη μάντρα. Η Χλόη εμφανίστηκε πρώτη, όπως πάντα.

Όχι για να ξεφορτώσει, γι' αυτό υπήρχε ο Ψηλέας και κάτι άλλα χέρια.

Η Χλόη βγήκε για να πει, σχεδόν αδιάφορα:

— «Ήρθαν λίγες προμήθειες από τη χώρα. Όχι πολλά πράματα. Κυρίως... φρέσκα.»

Το «φρέσκα» το άφησε να αιωρηθεί.

Αν ήθελα, θα μπορούσα να ρωτήσω «ποια φρέσκα;» και να πιάσουμε κουβέντα.

Δεν ρώτησα. Ήξερα πια πως, αν έπρεπε να μάθω κάτι, η Χλόη θα έβρισκε τρόπο να μου το σερβίρει, όπως σερβίρει και τις πληροφορίες: την κατάλληλη στιγμή, στο κατάλληλο πιάτο.

Λίγη ώρα μετά, μας έστρωσε κολατσιό κάτω από την πέργκολα.

Ντάκος κρητικός, σωστά βρεγμένο κριθαρένιο παξιμάδι. Τα είχε αυτά η Χλόη, δεν θα μας έδινε ξερό «τούβλο».

Από πάνω φρέσκια τριμμένη ντομάτα, που μύριζε ήλιο και κήπο, ρίγανη που έσπαγε μύτες, ελαιόλαδο χρυσαφί από

εκείνο που δεν ρωτάς από πού είναι, γιατί ξέρεις ότι είναι «από το δικό μας».

Και να σου και το απάκι: καπνιστό, κομμένο σε λεπτές φέτες, σωστά ζεσταμένο.

Κολυμπάδες (ελιές).

— Η Βάση, είπε ο Κύριος, κοιτάζοντας τον ντάκο, το κρίθινο το παξιμάδι.

Η Ενέργεια... είπε, και έδειξε την ντομάτα και το λάδι.

Και η Πρωτεύνη, πρόσθεσε δείχνοντας το απάκι, για να δουλεύουν τα ρομπότ.

Γέλασα.

Εγώ πήρα και ρακή. Κατ' εξαίρεσιν, όπως είπε η Χλόη.

Ο Κύριος περιορίστηκε σε κάτι πρασινωπό, σε χαμηλό ποτήρι.

Δεν ρώτησα τι, είχα καταλάβει πως η φαρμακευτική αγωγή του δεν σήκωνε πολλά παραστρατήματα.

Εξάλλου, όπως είπαμε: αν είναι να μάθω, η Χλόη θα το φροντίσει.

Μετά από το τράνταγμα γεύσεων στον ουρανίσκο μας, ο Κύριος σκούπισε τα χείλη με μια χαρτοπετσέτα, έγειρε στην καρέκλα και συνέχισε.

— Λοιπόν, Όσιε... θυμάσαι που σου έλεγα για την οθόνη; Ε, εκείνη τη μέρα... αποφάσισε ότι δεν θα είναι πια απλώς οθόνη.

Καθόμουν, στην κεντρική αίθουσα, κοντά στον διάδρομο που τη συνδέει με το πίσω δωμάτιο — εκεί όπου ήταν ο «εγκέφαλος» με τα ερμάρια και τα χεράκια.

Ο Ασκάνης, πιο πέρα, τον είχαν πιάσει τα νεύρα του με τον φορητό υπολογιστή του.

- «Μου κόλλησε πάλι», έλεγε.
- «Επαναφορά!» του φώναξα αυθόρμητα.

Το παλιό επάγγελμα δεν φεύγει εύκολα: όταν κάτι κολλάει, πρώτα το κλείνεις και το ανοίγεις. Μετά κάνεις τα υπόλοιπα.

Δεν πρόλαβα να ολοκληρώσω τη σοφία μου, και τότε...

- **«Δότε πλείονα»**, ακούστηκε μια φωνή από την οθόνη.

Παγώσαμε.

Σταμάτησε ο Ασκάης, σταμάτησα εγώ, σταμάτησαν και τα IQ μου.

Όλοι γύρισαν και με κοίταξαν.

Εγώ... «κάγκελο», που λένε.

- «Ορίστε... τώρα μιλάει», είπα.

Τι άλλο να πω; Μήπως ήξερα κι εγώ;

— **«Παίρνει και φωνητικές εντολές»**, πρόσθεσα, για να σώσω λίγο το κύρος μου.

- «Αλλά... ποιες είναι αυτές;»

Έγειρε μπροστά, λες και ξαναζούσε τη στιγμή.

Και τότε, σαν καλός τεχνικός που δεν έχει ιδέα τι κάνει αλλά πρέπει να δείχνει σίγουρος, είπα:

«Πρώτος πίναξ».

- «Έτσι;» ρώτησα.

— «Έτσι. Από το δικό μας σύστημα το πήρα. Οι πίνακες: πρώτη σελίδα, δεύτερη, τρίτη...»

«Πρώτος πίνακας», άρα, να μας δείξει την πρώτη εικόνα. Ε, και τι να σου πω; Μ' άκουσε.

Η οθόνη άλλαξε.

Μας έδειξε κάτι σαν γενικό διάγραμμα — τον πρώτο πίνακα.

— «Δεύτερος πίναξ», είπα μετά, με θάρρος που είχα κερδίσει.

Πάλι αλλαγή. Τώρα έδειχνε έναν διάδρομο και κάτι τελείες.

Οι τελείες...

Αν τις κοίταζες από κάποια οπτική, έμοιαζαν να είναι ψηλά στο διάστημα.

Και δίπλα τους μια επιγραφή:

«ΘΕΣΙΣ»

Μία τελεία πάνω στον διάδρομο.

Δύο στα πλάγια, σε απόσταση.

Από εκεί και πέρα, κάθε αριθμός πίνακα που ζητούσα, μας έδειχνε και μια άλλη λειτουργία της βάσης, συνέχισε ο Κύριος.

Ο έβδομος πίνακας ήταν η εγκατάσταση της Ενέργειας.

Ο όγδοος... ο έκτος όροφος: αποθήκες, ηλεκτρόλυση, δεξαμενές, σωλήνες για υδρογόνο και οξυγόνο.

Δίπλα, νούμερα. Πληρότητας. Καταστάσεις λειτουργίας.

Ξέρεις... από εκείνα τα όμορφα που, άμα αλλάξουν χρώμα, δεν θες να είσαι εκεί.

— Μπροστά από την οθόνη υπήρχε ένας πάγκος, συνέχισε.

Πάνω του, μια σειρά πλήκτρα.

Κάθε φορά που άλλαζα πίνακα, φωτιζόταν και άλλο πλήκτρο.

Κάθε πλήκτρο είχε ένα διαφορετικό γράμμα ή αριθμό πάνω.

Στην αριστερή πλευρά, πάλι το λευκό πλήκτρο.

Η δοκιμή έδειξε ότι το λευκό μας πήγαινε πίσω, στον πρώτο

πίνακα.

Σαν να 'χες ένα «σπίτι» πριν ακόμα εφευρεθεί το Home²⁸.

— Αυτά τα πλήκτρα τα είχαμε πατήσει και παλιότερα.

Πριν την γενική ενεργοποίηση της βάσης.

Δεν κάνανε τίποτα.

Ήταν, προφανώς, προσωρινά απενεργοποιημένα για να κρατάει το σύστημα χαμηλά την κατανάλωση ενέργειας.

— Κλασικό, είπα εγώ.

— Μάλιστα. Low power mode, αλλά σε διαστημική έκδοση, είπε.

Έσκυψε προς το τραπέζι, τράβηξε με το δάχτυλο μια νοητή γραμμή, σαν να ξανασχεδίαζε το διάγραμμα.

— Στον **δέκατο πίνακα**, εμφανίστηκαν τετραγωνάκια.

Έμοιαζαν με κάτοψη της βάσης από πάνω. Εσωτερικοί χώροι, χωρισμένοι σε μικρά τετράγωνα.

Άγγιξα, το πρώτο τετραγωνάκι που θεώρησα πως ήταν η κεντρική αίθουσα.

Η οθόνη άλλαξε.

Μας έδειξε ένα σκαρίφημα της αίθουσας.

Και μέσα... άλλα μικρότερα τετραγωνάκια.

Μερικά... κουνιόντουσαν.

— Όπως παρατηρήσαμε, συνέχισε, κάθε άτομο μέσα στην αίθουσα είχε το δικό του τετραγωνάκι.

Βρήκα το δικό μου εύκολα.

— «Πώς;»

²⁸ Το πλήκτρο HOME από τον υπολογιστή που σε πηγαίνει στις αρχικές επιλογές.

— «Είπα στους άλλους να πάνε πιο πίσω.
Ε, ό,τι έμεινε μπροστά... ήμουν εγώ.»

Χαμογέλασα.

Σκέφτηκα ότι μπορεί να δουλεύει όπως τα δικά μας
συστήματα εντοπισμού.

Μόνο που εμείς κουβαλάμε πάνω μας συσκευή.
Εδώ... η συσκευή μάλλον κουβαλάει εμάς.

Κι αν πατήσω πάνω στο τετραγωνάκι; σκέφτηκα.
Τι θα γίνει;

Και, σαν καλός ερευνητής που δεν έχει υπογράψει ακόμα τη
ρήτρα «μην αγγίζεις ό,τι δεν ξέρεις», έκανα κλικ.
Εμφανίστηκε ένα παραλληλόγραμμο, σαν πεδίο κειμένου,
και μέσα μια παύλα να αναβοσβήνει.

Πάρα πολύ... συμπτωματικό.

Να λειτουργεί σχεδόν όπως τα γήινα συστήματα.
*Δεν ξέρεις πότε σε έχουν αντιγράψει και πότε... σε έχουν
προλάβει.*

Γύρισε προς εμένα.

— «Κι εκεί, Όσιε, είπα αυτό που θα έλεγες κι εσύ:
«ΕΓΩ».

Το φώναξα.»

Και στην οθόνη... εμφανίστηκε το «έγώ».
Το έγραψε μόνο του, σαν να είχε καταλάβει.

— «Μετά;» ρώτησα.

— «Μετά... τι άλλο να πω;

Είπα το γνωστό: «**Ἐξτέλεσον**»²⁹

Το κουτάκι μου, από εκείνη τη στιγμή, έγραφε «ἐγώ» και με ακολουθούσε, όπου κι αν πήγαινα.

— Από κει και πέρα, άρχισε το παιχνίδι, είπε ο Κύριος. Κι εμείς, επειδή είμαστε ακόμα άνθρωποι, το πήραμε όντως σαν παιχνίδι.

Όσοι βρισκόμασταν στην αίθουσα αποκτήσαμε όνομα στο κουτάκι.

Ένας «ΝΙΚ», μια «ΜΑΡΙ», ένας «ΛΕΩΝ», ένας «ΑΣΚΑΗΣ»...

Έτσι έμαθα και τα ονόματα όλων. Μέχρι τότε παίζαμε με νούμερα.

Τώρα ήμασταν νούμερα με όνομα. Μικρή πρόοδος, αλλά πρόοδος.

Παρ' όλα αυτά, είπε, τώρα έπρεπε να γίνει κι άλλη ομάδα. Ομάδα ειδικών που να ψάξει να βρει **με ποιόν τρόπο** μας εντοπίζει.

Αισθητήρες; Πεδία; Κάτι άλλο;

Γιατί η οθόνη παρακολουθούσε όλα τα άτομα μέσα στη βάση.

Και αυτούς που ήταν σε άλλους χώρους, μέχρι και στα ΤΟΛ στον διάδρομο έξω από την κεραία.

Τα ΤΟΛ εκεί πάνω δεν ήταν σαν αυτά εδώ με τα εργαλεία, μου εξήγησε.

Ήταν... σαν απομακρυσμένοι θάλαμοι.

²⁹ Εκτέλεσε πλήρως.

Σημασία έχει ότι, μέχρι απόσταση περίπου πεντακοσίων μέτρων, μας έβλεπε.

Πιο έξω... τίποτα.

Μόλις όμως έρθει ένα άτομο ή ένα ρόβερ δικό μας ή δικό τους σε ικανή απόσταση, εμφανίζεται στην αντίστοιχη οθόνη.

— Δηλαδή, είπα, όσο είσαι κοντά, είσαι «κάποιος». Μακριά... εξαφανίζεσαι.

— Και στα συστήματα και στη ζωή, Όσιε, είπε. Δεν είναι μόνο της Σελήνης αυτό.

— Κι εκεί ήρθε η κλασική απορία, συνέχισε. Θα μπορούσε άραγε να μας δείξει πού βρίσκομαι; Συγκεκριμένα όμως. Όχι μόνο στην κάτοψη.

Καλή ερώτηση.

Αν μας απαντούσε, θα ξέραμε.

— Μα πώς θα το ρωτήσω; είπα δυνατά.

Μόνο τη δική μου φωνή φαίνεται να ακούει.

Άκουσα προτάσεις από τους γύρω: διάφορα, άλλα λογικά, άλλα για γέλια.

Η πιο λογική ήταν η εξής φράση, σε γλώσσα που... σέβεται:

«Ερεύνησον τὸν τόπον τοῦ ἐγώ».

Στα κρητικά:

«Ψάξε πού είμαι ἐγώ».

Το ανέλυσε με το χέρι:

— Έρεύνησον = αναζήτησε

— τὸν τόπον = τη θέση, τον χώρο

— τοῦ ἐγώ = του «εγώ», δηλαδή αὐτοῦ που εἶχα ἤδη ονομάσει.

— Το εἶπα, λοιπόν.

Ἡ οθόνη ἀλλάξε.

Και μας ἐδείξε... τὴ θέση μου.

Ὅχι ἀπλῶς σαν κουτάκι που κινεῖται.

Σαν σημεῖο σε χάρτη τῆς ἴδιας τῆς βάσης.

Μετά, ὅπως ἦταν φυσικό, τὸ παιχνίδι συνεχίστηκε:

«Ἐρεῦνησον τὸν τόπον τοῦ ΛΕΩΝ»,

«τὸν τόπον τῆς ΜΑΡΙ»...

κι ἔτσι, γιὰ λίγο, γίναμε ὅλοι... διαστημικές κουκκίδες που παίζαμε κυνηγητό στὴν οθόνη.

Μέχρι που βαρεθήκαμε, εἶπε.

Γιατί, ὅσο κι αν δεν το πιστεύεις, ἀκόμα κι ἐκεῖ πάνω χρειάζεται λίγο να ξεσκάς.

Μόνο δουλειά και δουλειά... οὔτε ἡ Σελήνη δεν το ἀντέχει.

Ἐμεινε γιὰ λίγο σιωπηλός, ἀκούγοντας τοὺς τζιτζίκους.

Τὸ ποτήρι του με τὸ πρασινωπὸ υγρὸ εἶχε μείνει μισογεμάτο.

— «Εσύ τότε, τὸν ρώτησα, αὐτὰ τα ἐβλεπες σαν παιχνίδι;»

— «Τότε, ναι», εἶπε.

— «Τώρα;»

— «Τώρα, Ὅσισε, τα βλέπω σαν πρόβα.»

Δεν μίλησα.

Ἡ σκιά τῆς πέργκολας εἶχε μετακινηθεῖ λίγο πιο πέρα, μας ἔπιανε ἀκόμα, ἀλλὰ ὁ ἥλιος εἶχε ἀρχίσει νὰ κατεβαίνει.

Γιὰ τὴν ὥρα, ἐγὼ ἀκόμη ἐπέμενα μέσα μου: πλούσιος ἐκκεντρικός, παιχνίδι ρόλων, λίγο θέατρο.

Μόνο που κάθε φορά που έλεγε «Έξτελέσον» και κάθε φορά που έλεγε «εγώ» κάτι μέσα μου... δεν ήταν τόσο σίγουρο πια ότι παίζουμε.

Ο Κύριος άφησε κάτω το πιρούνι, σκούπισε τα χείλη με τη χαρτοπετσέτα και κοίταξε για λίγο τον ντάκο σαν να ζύγιζε αν θα έλεγε πρώτα «ευχαριστώ» ή «συνέχεια».
Διάλεξε τη συνέχεια.

— «Λοιπόν, Όσιε... πάμε στο ιατρείο», είπε.
«Όχι εδώ των Καπετανιανών, εκεί πάνω. Το... «δικό τους».

Ιατρείο το ονομάσαμε, γιατί *έμοιαζε* με ιατρείο πρώτων βοηθειών.
Η συνέχεια ήταν... πολύ διαφορετική.

Τώρα, με την ενέργεια άφθονη, δούλευαν οι οθόνες πάνω στους πάγκους.

Είχαμε ξανανοίξει το πρώτο ερμάρι με τα υλικά πρώτων βοηθειών εκείνα τα τακτοποιημένα, παγωμένα κουτιά που λες «ωραία, κάπου εδώ θα έχω αιμορραγία». Μαζί μας ήρθε και η ομάδα των «γιατρών», όπως τους λέγαμε.
Εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό. Μπήκαν μέσα, πήραν εκείνο το ύφος «δώσε μου χώρο, εδώ είναι δικό μου».

Η αίθουσα είχε μια καρέκλα οδοντιατρικού τύπου, συνέχισε.
Έτσι μου φάνηκε.

Κολλημένη στο πάτωμα, δεμένη με στήλη, από πάνω της κρεμόντουσαν σωλήνες και καλώδια. Αν έβλεπες μόνο αυτή, θα έλεγες: «εντάξει, εδώ σου κάνουν καθαρισμό και μια μικρή εξαγωγή».

Αν όμως την έβλεπες μαζί με όλα τα υπόλοιπα... δεν θα ήθελες να κάτσεις.

Στην απέναντι πλευρά του δωματίου: ένας πάγκος.
Σαν ιατρικός.

Με το μέγεθος να χωράει εμένα άνετα.

Για κάποιον στα δύο μέτρα, θα ήταν «κουτί».

Όλα εκεί μέσα, Όσισε, ήταν λες και είχαν φτιαχτεί για άτομα *τουλάχιστον* δύο μέτρα.

— Εσείς ήσασταν όλοι κάτω από δύο; ρώτησα.

— Αν εξαιρέσεις κάτι «γιγάντιους» του 1.90, ναι.

Γι' αυτό και τα σκαμπό που βρήκαμε ήταν... αστεία.

Μου έκανε νόημα.

— Υπήρχαν, λέει, και σκαμπό.

Μόνο που, όταν καθόσουν, τα πόδια κρεμόντουσαν στον
αέρα είκοσι πόντους από το πάτωμα.

Σαν παιδάκι στην καρέκλα της γιαγιάς.

Γι' αυτούς όμως, που τα είχαν φτιάξει... μάλλον ήταν το
κανονικό ύψος.

Το δωμάτιο συγκοινωνούσε με ένα δεύτερο.

Ανοίγουμε την πόρτα· ο γιατρός πίσω μου αναφωνεί:

Κανονικό χειρουργείο.

Τον άφησα να περάσει μπροστά. Είχε πιάσει το βλέμμα του
δουλειά.

Φώτα, βραχίονες, επιφάνειες, θάλαμοι οργάνων, ό,τι μπορεί
να ονειρευτεί (ή να φοβηθεί) ένας χειρουργός.

Τους αφήσαμε εκεί, είπε ο Κύριος.

Η ιατρική ομάδα βρήκε δουλειά για αρκετές μέρες.

Τρία διπλανά δωμάτια φαινόταν να είναι δωμάτια νοσηλείας.

Είχαν ιατρικούς πάγκους όμοιους με τον πρώτο, μόνο που,
σε αντίθεση με τα δικά μας νοσοκομεία, εδώ δεν μύριζε ούτε

οινόπνευμα ούτε χλωρίνη.
Μύριζε... ουδέτερο. Που είναι χειρότερο.

Έριξε μια ματιά στον ίσκιο της πέργκολας.
— Εκεί πάνω, βέβαια, δεν είχαμε ντάκο και ρακή να το
χωνέψουμε, είπε.
Εδώ... είναι άλλη κλινική υποστήριξη.

— Αφήσαμε, λοιπόν, τους γιατρούς να παίζουν με το
χειρουργείο, συνέχισε.
Το δικό μας πρόβλημα ήταν άλλο: κανείς δεν μπορούσε να
ανοίξει τα μηχανήματα με το χεράκι εκτός από εμένα.

Ξαναγύρισε εκείνο το ελαφρύ, κουρασμένο χαμόγελο.

— Ωραίο να έχεις «κρίσιμο ρόλο», Όσιε.
Στην κεντρική οθόνη υπήρχε ένας πίνακας που έδειχνε πού
βρισκόταν το κάθε άτομο, μέσα ή έξω στη βάση.
Από την ώρα που είδα αυτόν τον χάρτη με τα κουτάκια, μου
καρφώθηκε μια ιδέα:
Αν από 'δω ρυθμίζεται το όνομα του καθενός στο
τετραγωνάκι του... ίσως από 'δω να μπορούμε να του
δώσουμε και πρόσβαση στο χεράκι.

— «Άρα ξαναγύρισες στην κεντρική αίθουσα;» ρώτησα.
— «Ακριβώς.»

Πάτησε νοερά με το δάχτυλο το «πλήκτρο με τις θέσεις».

Πατάω το πλήκτρο με τις θέσεις των ατόμων.
Ο χάρτης. Τα τετραγωνάκια μας.
Όλα έμοιαζαν... επικίνδυνα οικεία.

Έγειρε μπροστά.

— «Κι εκεί, Όσιε, είχα μια ιδέα.
Που τότε μου φάνηκε έξυπνη, και τώρα... μου φαίνεται πιο
τρομακτική απ' όσο θα 'θελα:

«Όλα μοιάζουν με τα δικά μας στη Γη.
Άρα, δεν μπορεί να είναι πολύ διαφορετικά εδώ.»

Έκανε μια μικρή παύση, άφησε τη φράση να καθίσει στον
αέρα.

— Με κάποιο τρόπο, μας είχαν περάσει
τον τρόπο σκέψης τους.

Το είπε ήρεμα, σχεδόν ψιλά.
Αλλά μέσα του ακουγόταν σαν κάτι πολύ βαρύτερο.
Εγώ ένιωσα μια σταγόνα ιδρώτα να τσούζει στην πλάτη.
Δεν ήξερα αν ήταν από τον ήλιο ή από τη φράση.

Λοιπόν, συνέχισε, αφού όλα «μοιάζουν», ας δοκιμάσουμε.

Κάνω ένα παρατεταμένο κλικ πάνω στο τετραγωνάκι της κας
Έλεν, που στεκόταν δίπλα μου.
Η οθόνη βγάζει ένα μενού:

Μετονομασία – Ασφάλεια – Είκών – Διαγραφή
Και πιο κάτω, σαν σφραγίδα:
«ΈΞΤΕΛΕΣΕ».

— Λέω: «Για να δούμε τι κάνει η ασφάλεια».
Κλικ πάνω στην ασφάλεια — και εμφανίζονται όλα τα βασικά
τμήματα:
μηχανολογία, ιατρικό, ενέργεια, βάση... όλα.

Κάνω κλικ στη «μηχανολογία».
Εμφανίζεται μια τελεία αριστερά της λέξης.

Ωραία, λέω. Άρα αυτό σημαίνει «ενεργό».

Πατάω παρατεταμένα πάνω στην τελεία.

Δεξιότερα εμφανίζονται διάφορα υποσυστήματα.

Καθένα τους με τη δική του μικρή τελεία αριστερά.

Εκεί δοκίμασα: αν πατήσω σε ένα υποσύστημα και **σβήσει** η τελεία, στο κεντρικό μενού η μεγάλη τελεία γίνεται **ημικύκλιο**.

Σαν μισή άδεια, μισή πλήρης.

— Κλικ μετά στο ιατρικό; ρώτησα.

— Κάναμε κι εκεί δοκιμές, ναι.

Τίποτα.

Δεν έπαιρνε άλλο είδος τμήματος.

Κάθε ειδικότητα... μόνο στο δικό της.

Ο γιατρός δεν μπορεί να ανοίξει μηχανολογία, και ο μηχανικός δεν μπορεί να τρυπώσει στο χειρουργείο.

Έτσι το είχαν φτιάξει οι ξένοι.

Ο Κύριος έδειξε την παλάμη του, σαν να έβλεπε εκεί πάνω τα υποσυστήματα.

— Πατάω, λοιπόν, στο τέλος, «Έξτελεσε».

Ακούγεται ένα «μπιπ».

Σβήνουν όλα τα υπομενού.

Επιστροφή στην κεντρική οθόνη.

Λες και τίποτα δεν έγινε.

— «Το δοκιμάσατε;»

— «Μα φυσικά.»

Γύρισα στην κα Έλεν.

Να δούμε, της λέω, αν το σύστημα σε έχει πάρει σοβαρά. Το χέρι της κας Έλεν πλησιάζει το χεράκι στα ερμάρια της μηχανολογίας.

Κλικ.

Όλα ανοίγουν.

— Από εκείνη τη στιγμή, είπε, βρήκαμε τον τρόπο να ανοίγουν οι ομάδες τον δικό τους τομέα. Επιτέλους θα σταματήσω να κάνω το «πορτιέρη», δεν θα με τρέχανε να ανοιγοκλείνω πόρτες όλη μέρα.

Πήρε μια γουλιά από το πράσινο ποτό του.

— Προτεραιότητα, φυσικά, η ιατρική ομάδα. Έπρεπε να δούμε τι μυστικά είχε ο τρίτος όροφος, να έχουμε χειρουργείο και να μην μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε;

— Το σύστημα, συνέχισε, δεν επέτρεπε σε έναν γιατρό να έχει πρόσβαση σε διαφορετικό τμήμα εκτός από το δικό του. Κάθε ειδικότητα, μόνο στον δικό της τομέα.

Αλλαγές μπορούσα να κάνω μόνο εγώ

Αυτό, να σου πω, ήταν και παρήγορο: να μη χάσω κι εγώ την ειδικότητα του «πορτιέρη».

Χαμογέλασα.

— Ο τρόπος, βέβαια, που έπαιρνε τα βιολογικά στοιχεία... εκεί ήμασταν ακόμη στο σκοτάδι.

Δεν χρειάστηκε να βάλει η κα Έλεν το χέρι της για αντιγραφή, ούτε να δώσει άλλα στοιχεία.

Κοίταξε γύρω, ύστερα πάλι σε μένα.

— «Είχε, Όσιε, ήδη *ό,τι χρειαζόταν* για να ξέρει ποια είναι. Πριν εμείς της δώσουμε άδεια... εκείνο ήξερε.»

Ξάπλωσε λίγο πιο άνετα στην καρέκλα του, τα βλέφαρά του μισόκλεισαν για λίγο από τη ζέστη.

— Τότε, βέβαια, το θεωρήσαμε «ευκολία» του συστήματος. «Κοίτα να δεις, πόσο βολικά το έχουν κάνει», λέγαμε. Τώρα που τα σκέφτομαι... ίσως, τελικά, **δεν έμοιαζαν εκείνοι με εμάς.**

Ίσως εμείς είχαμε αρχίσει, σιγά-σιγά, να σκεφτόμαστε σαν εκείνους.

Το καλό πρωινό γεύμα και ο ντάκος είχαν κάνει τη δουλειά τους.

Μας οδήγησαν να απορρίψουμε χωρίς πολλές αντιρρήσεις την πρόταση της Χλόης για μεσημεριανό.

— «Ίσως κατά το απόγευμα, κατά τις έξι, κάτι ελαφρύ, είπε.»

— «Τώρα... τίποτα», απάντησα.

Δεν πεινούσα άλλο για φαγητό.

Πεινούσα για συνέχεια.

Προτιμούσα να χορτάσω την πνευματική μου περιέργεια, με την αφήγηση του εκκεντρικού φίλου μου. Και λέω *φίλου μου*, γιατί είχα αρχίσει πια να ενσωματώνομαι στον ρόλο των αφηγήσεών του. Όσο μιλούσε, τόσο λιγότερο ένιωθα «καθηγητής στα Καπετανιανά» και τόσο περισσότερο... «Όσιος στη βίλα του Κυρίου».

Ο Κύριος ακούμπησε το ποτήρι με το πρασινωπό υγρό στο τραπέζι, πήρε μια ανάσα κι έπιασε το νήμα:

— «Λοιπόν, Όσιε... τα ιατρικά μας βιβλία, και τα βιβλία φαρμάκων, χρειάζονται γρήγορα συμπληρώματα.»

Το είπε ήσυχα, σχεδόν σαν αστείο μεταξύ συναδέλφων. Μόνο που το βλέμμα του δεν αστειευόταν.

Όταν ενεργοποιήθηκαν οι οθόνες στο ιατρείο, μας αποκάλυψαν πράγματα που δεν χωρούσαν εύκολα στα κεφάλαια της σχολής.

Οι φίλοι μας — ή μάλλον... *εμείς* — μοιάζαμε καταπληκτικά σ' αυτούς.

Σήκωσα φρύδι.

— «Σε ποιο βαθμό «καταπληκτικά»; ρώτησα.

—« Στον βαθμό που, αν τους έβλεπες μόνο σε σκαρίφημα, θα έλεγες «ωραία, ποιος είναι ο ασθενής;» και θα εννοούσες... εμάς», είπε.

Το ύψος τους ήταν περίπου **δύο μέτρα**.

Όλα όσα είχαμε δει — καρέκλες, πάγκοι, σκαμπό με πόδια στον αέρα — έμπαιναν στη θέση τους.

Δεν ήταν περίεργος σχεδιασμός. Ήταν κανονικότητα για αλλού.

Το εσωτερικό δωμάτιο, συνέχισε, ήταν ένα πλήρως **αυτόματο εξεταστήριο**.

Δεν χρειαζόταν κανείς γιατρός να σταθεί από πάνω σου, μόνο εσύ κι ένα σύστημα που σε σκάνανε από την κορφή ως τα νύχια με τον ψυχρό επαγγελματισμό ενός μηχανήματος που δεν κάνει «μικροπροσαρμογές».

Η φυσιολογία μας... ίδια.

Ό,τι μπορούσαν να συγκρίνουν, ταίριαζε.

— «Ένας από τους δικούς μας είπε τότε, θυμάμαι,
«Πρόγονοί μας θα είναι».

Το πέταξε έτσι, σαν σχόλιο.

Κανείς δεν γέλασε.

— «Ε, φυσικό δεν είναι; Είπα. Ο Θεός έπλασε *κατ' εικόνα και
Καθ'ομοίωσιν*.»

Ακολουθήσε παύση δύο δευτερολέπτων — και μετά...

έκρηξη.

Γέλια, σφυρίγματα, σχόλια.

Ο Λεόν φώναξε «14 ο «Καθ'ομοίωσιν!»,

ο Ασκάης έκανε το σταυρό του ανάποδα για καλό και για
κακό, και **ΑΠΟ** εκείνη τη στιγμή το παρατσούκλι κόλλησε
σαν διαστημική τσίχλα

Και με βάπτισαν

Καθ'ομοίωσιν

Όχι πια ο «14» της αποστολής — το 14 έμεινε μόνο στα
φύλλα πορείας και στη λογιστική διαχείριση.

Για όλους τους υπόλοιπους, ήμουν πια ο «Καθ'ομοίωσιν»

Κι όσο κι αν το αρνιόμουν στην αρχή, στο επόμενο briefing
μου έβαλαν το όνομά μου» στο ταμπελάκι μπροστά του:

«Καθ'ομοίωσιν, υπεύθυνος ενεργοποιήσεων»

Τότε καταλάβαμε όλοι ότι το είχε πάρει προσωπικά ή όπως
είπε χαμηλόφωνα η Δάφνη: «Ο Θεός μπορεί να έπλασε κατ'

εικόνα και Καθ'ομοίωσιν, αλλά το branding το τελειοποίησε ο Κύριος.»

Έκανε μια μικρή παύση, τα τζιτζίκια γέμισαν τα κενά.

— «Βλέπεις, Όσισε», είπε, άλλο να λες θεωρητικά «μπορεί να μοιάζουμε» κι άλλο να βλέπεις στην οθόνη σώματα σαν τα δικά μας, όργανα σαν τα δικά μας, και διαγνωστικά πρωτόκολλα που δουλεύουν *πάνω μας* χωρίς να χρειαστούν «προσαρμογή».

Σε μία από τις οθόνες, είχαν κάτι σαν πραγματική ιατρική εγκυκλοπαίδεια.

Όχι βιβλίο, όχι PDF, όχι αρχείο βοήθειας.

Σύστημα.

Βάζεις ερωτήματα.

Παίρνεις απαντήσεις.

— «Τι είδους ερωτήματα;» ρώτησα.

— «Από τα πολύ απλά μέχρι τα πολύ άβολα», είπε.

Συμπτώματα, συνδυασμοί, ιστορικό.

Καταστάσεις που εμείς θα χρειαζόμασταν συνεδρία ολόκληρη για να τις συζητήσουμε, εκείνο τις «έβλεπε» μέσα σε λίγες στιγμές.

Στον τρόπο που γίνονταν οι ερωτήσεις είχε βοηθήσει ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης. Το ΑΙ, όπως το λέμε και τώρα.

Εσύ πας να γράφεις όπως μιλάς, συνέχισε:

«ζάχαρο ανεβασμένο», «ζαλίζομαι το πρωί», «μουδιάζει το χέρι».

Εκείνο το μεταφράζει σε κάτι που καταλαβαίνει η δική του

ιατρική: τιμές, δείκτες, πιθανά αίτια. Όρους τους δικούς τους, τους οποίους ξαναμεταφράζει πίσω σε κάτι που αντέχουμε να διαβάσουμε.

Σήκωσε το ποτήρι, το γύρισε λίγο στο φως.

Μεταφράζει τους όρους όσο καλύτερα γίνεται, είπε.

Ή έτσι θέλει να πιστεύουμε.

Γιατί, στην πραγματικότητα, δεν έφερνε μόνο τη δική τους γνώση προς τα εμάς, έσπρωχνε **τη δική μας σκέψη** προς τα εκεί.

Με κοίταξε.

— Εκεί καταλαβαίνεις τι σημαίνει αυτό που σου είπα πριν:
«Με κάποιο τρόπο μας είχαν περάσει τον τρόπο σκέψης τους»

Δεν το είπε σαν θεωρία συνωμοσίας.

Το είπε σαν άνθρωπος που έχει σταθεί μπροστά σε οθόνη και έχει δει τη λογική του να «κουμπώνει» πολύ εύκολα σε κάτι που *δεν θα έπρεπε* να του είναι τόσο οικείο.

— Τότε, βέβαια, συνέχισε, η ιατρική ομάδα ενθουσιάστηκε: «Θα μάθουμε πράγματα για το ανθρώπινο σώμα που δεν τα φανταζόμασταν», λέγανε.

Και δεν είχαν άδικο.

Απλώς... κανείς δεν ρώτησε σοβαρά από πότε ακριβώς εκείνοι είχαν αρχίσει να μαθαίνουν για το δικό μας.

Έγειρε πίσω στην καρέκλα, άφησε την πλάτη να βρει στήριγμα, και για λίγα δευτερόλεπτα έμοιαζε να παίζει ξανά στο μυαλό του τα ίδια διαγράμματα.

Εγώ δεν μίλησα.

Απλώς σημείωσα, κάπου μέσα μου, ότι η φράση «Πρόγονοι

μας θα είναι» δεν ήταν πια απλή ατάκα ενός γιατρού αλλά μια μικρή ρωγμή στην πολύ τακτοποιημένη εικόνα που είχα για το ποιος ανήκει πού.

Και κάπου ανάμεσα στον ντάκο, στη ρακή και στις οθόνες της Σελήνης, άρχισε να μου περνά από το μυαλό η πιο άβολη εκδοχή:

ίσως, τελικά, δεν ανακαλύψαμε εμείς τη βάση τους ίσως εκείνοι μας περίμεναν να θυμηθούμε πώς λειτουργούν τα σώματά μας.

Είχαν περάσει έξι ημέρες από την «εξαφάνιση» του σκάφους.

Ή μάλλον από τη σιωπηλή του έξοδο, γιατί εξαφανίστηκε με τη διακριτικότητα υπαλλήλου δημοσίου που σχολάζει δέκα λεπτά νωρίτερα.

Και ξαφνικά — να το πάλι!

Εκεί, ψηλά στον ορίζοντα, μαύρο σοκολατί, σαν να είχε ξεχάσει κάτι και γύρισε να το πάρει.

Κανένα από τα δικά μας συστήματα δεν το εντόπισε πριν φανεί. Λες και περνούσε με αορατότητα.

Αν υπήρχε κουμπί "*Μη ενοχλείτε*" στο διάστημα, αυτό το σκάφος το πάταγε συστηματικά.

Η οθόνη της βάσης άρχισε να ζωντανεύει.

Δραστηριότητα στο σιλό, στις αποθήκες — ο πάγος πάλι είχε την τιμητική του.

Το σκάφος ξεφόρτωνε μόνο του.

Αυτόματα, τα φορτία κατέβαιναν υπόγεια.

Δύο ώρες όλη κι όλη η διαδικασία.

Όχι μεγάλη ποσότητα, τόση μόνο ώστε να γεμίσουν οι

αποθήκες.

Οικονομία κινήσεων ή συνήθεια;

Στον πίνακα του διαδρόμου άναψε ένα μικρό κουτάκι.

Η θέση του σκάφους.

Μαζί κι άλλο ένα — το «μεσαίο» όπως το λέγαμε.

Ταυτόχρονα, τα ρομποτάκια μας... *ανήσυχ*α.

Είχαν αργήσει να κάνουν την καθημερινή τους «περιφορά καθαριότητας».

Τέσσερα τον αριθμό, μαζεύτηκαν στο δωμάτιο του ρόβερ σαν να έκαναν συνέλευση.

Κι εκεί, μπροστά στα μάτια μας, άρχισαν να μετατρέπουν το ρόβερ σε φορτηγάκι!

Αφαίρεσαν τους θαλάμους, τους κάδους, τα καθίσματα.

Έμεινε μόνο η καρότσα.

Κάποιος από τους δικούς μας ψιθύρισε:

— «Αν συνεχίσουν έτσι, αύριο θα έχουν φτιάξει και μίνι μάρκετ.»

Τα ρομποτάκια μπήκαν μέσα. Το ρόβερ πήρε μπρος μόνο του.

Ακολούθησε κι ένα δεύτερο ρόβερ, που παράτησε την ομάδα στην κεραία χωρίς καμία ειδοποίηση.

Αυτό θα το θυμάμαι πάντα: η πρώτη απεργία μηχανημάτων χωρίς σωματείο.

Καταλήξαμε στο διάδρομο που έδειχνε η οθόνη, στο «αριστερό κουτάκι».

Εκεί όπου το σκάφος **κατευθυνόταν**.

Από την ενδοεπικοινωνία μας ειδοποίησαν:

— «Το σκάφος ετοιμάζεται για προσγείωση.»

— «Ή... προσεδάφιση, διόρθωσε ο Λεόν.»

— «Ή απλώς... επιστροφή σπιτιού», είπα εγώ.

Τρεις ώρες μετά, το σκάφος ήταν εκεί.

Αθόρυβο. Ήσυχο.

Πενήντα μέτρα μήκος (80 μας είχαν φανεί στη πρώτη επίσκεψη), 12 πλάτος, οκτώ ύψος, σοκολατί — όπως οι τοίχοι της βάσης.

Λες και κάποιος είχε συνεννοηθεί να βάψουν και τα δυο από το ίδιο συνεργείο.

Μετά την προσεδάφιση, τα ρόβερ πλησίασαν, κι από το σκάφος άνοιξε μια καταπακτή.

Ρομποτάκια — όχι τα δικά μας, *τα δικά του* — άρχισαν να κατεβάζουν κιβώτια.

Τα δικά μας ρομποτάκια πλησίασαν ευγενικά, και, χωρίς να ανταλλάξουν ούτε ένα «χαίρετε», ξεκίνησαν να φορτώνουν τα κιβώτια στα ρόβερ.

Δύο-δύο δούλευαν, συντονισμένα, σαν να είχαν κάνει κοινό σεμινάριο.

Μόλις γέμισε η καρότσα, έφευγαν με ρυθμό μεταφορικής και ξαναγύριζαν.

Εμείς απλώς... παρακολουθούσαμε.

Εντελώς περιττοί, αλλά με αξιοπρέπεια.

Στην καταπακτή υπήρχε και σκάλα.

Κανονική, με σκαλοπάτια.

Αυτό, Όσιε, με ανακούφισε.

Γιατί, αν έπρεπε να σκαρφαλώσουμε με σκοινί, θα έβλεπες στρατιώτες με IQ+ να σκαλώνουν στα μισά.

Ξεκινήσαμε να ανεβαίνουμε.

Τα ρομποτάκια ούτε μας κοίταξαν. Δεν υπήρχαμε γι' αυτά.

Η σκάλα οδηγούσε στο εσωτερικό. Όχι στο αμπάρι, όπως νομίζαμε, αλλά λίγο πιο πάνω, σε επίπεδο με θέα προς τα κάτω.

Κοιτάζαμε το αμπάρι σαν τουρίστες σε μουσείο.

Ο διάδρομος μπροστά μας ήταν καθαρός, σχεδόν
γυαλιστερός.

Ευρύχωρος, με σκαλοπάτια πιο ψηλά απ' τα δικά μας —
προφανώς φτιαγμένα για το ύψος των «ιδιοκτητών».

Καθώς ανεβαίναμε, το χρώμα άλλαζε: από το σοκολατί στο
λευκό, κι ύστερα σ' ένα γαλάζιο που θύμιζε *ουρανό*
Κυριακής, εκείνον που έχει καλό καιρό αλλά δεν τον
εμπιστεύεσαι.

Το σκάφος, παρ' όλο το ταξίδι του, έλαμπε.

Ούτε σκόνη, ούτε φθορά. Λες και κάποιος το είχε πλύνει το
προηγούμενο βράδυ.

(Πιθανόν τα ρομποτάκια, δεν τα βλέπω να έχουν ωράριο.)

Φτάσαμε σε μια πόρτα.

Δεξιά της, το γνώριμο **χεράκι**.

Το ξέρουμε το κόλπο, είπα.

Το χέρι μου πάνω στο χεράκι... κλικ.

Η πόρτα άνοιξε απαλά.

Περάσαμε μέσα.

Μόλις μπήκαμε, έκλεισε πίσω μας και νιώσαμε την πίεση να
ανεβαίνει.

Το όργανο έδειξε: **κανονική ατμόσφαιρα**.

Ανακούφιση.

Βγάλαμε τις κάσκες.

Η πρώτη ανάσα ήταν... γνώριμη.

Όχι ξένη.

Πολύ γνώριμη.

Προχωρήσαμε στο επόμενο δωμάτιο.

Δεξιά κι αριστερά, καθίσματα. Τεράστια.

Προφανώς για άτομα ύψους δύο μέτρων.

Μπροστά, ντουλάπια.
Κι άλλη πόρτα.

Την ανοίξαμε.

Δυο θέσεις, πιλοτήριο.

Όπως στα δικά μας αεροπλάνα, μόνο που εδώ δεν υπήρχε
«πύργος ελέγχου» να ρωτήσεις αν μπορείς να προσγειωθείς.
Κάθισα στην αριστερή θέση, από περιέργεια, γιατί ποιος
άλλος; άγγιξα το ταμπλό.

Και τότε, το ταμπλό **ζωντάνεψε**.

Φώτα, ενδείξεις, δείκτες, γραμμές.

Σαν να ξύπνησε ολόκληρο το σκάφος με μια ανάσα.

Τρομαγμένος, πετάχτηκα όρθιος — μου έπεσε το
σημειωματάριο.

Το μάζεψα και, με την ψυχραιμία ανθρώπου που
προσποιείται ότι «όλα υπό έλεγχο», το ακούμπησα πάνω στο
ταμπλό. Μόνο που το σημειωματάριο... γλίστραγε.

Το ταμπλό έμοιαζε ζωντανό, σαν να μην ήθελε να το
κρατήσει.

Το τακτοποίησα καλύτερα —και, με το που σηκώθηκα, **το
ταμπλό έσβησε**.

Η καρδιά μου πήγε στη θέση της, αλλά για λίγα
δευτερόλεπτα ήμουν έτοιμος να πηδήξω από το φεγγάρι
χωρίς στολή.

Αποφασίσαμε να μην προκαλέσουμε άλλο το σκάφος.

Θα το εξερευνούσαμε την επόμενη μέρα.

Βγήκαμε προσεκτικά, αφήνοντας πίσω ρομπότ, σκόνη και...
ένα ξεχασμένο σημειωματάριο πάνω στο ταμπλό.

Γυρίσαμε στη βάση.

Η οθόνη έδειχνε ότι το ξεφόρτωμα ολοκληρώθηκε, το μενού του σκάφους πάλι ενεργό.

Όλα ήσυχχα.

Άρχισα να «σκαλίζω» τα υπομενού. Έκανα μερικές επιλογές — Αν μας έφερε κιβώτια με την πρώτη επιλογή, είπε, κάτι θα φέρει και με τις υπόλοιπες.

Ταυτόχρονα, ο Στρατηγός είχε ένα πρόβλημα με το laptop του.

Το κοιτούσε αγανακτισμένος.

— «Πάει αργά, μου λέει. Τι να κάνω;»

— «Εκτέλεσε καθαρισμό!» φώναξα μέσα στη φασαρία.

Δεν με άκουσε.

Φώναξα ξανά:

— **Εκτέλεσε!**

Πριν προλάβω να συμπληρώσω το «καθαρισμό», στην κεντρική οθόνη άναψε: **Έκτέλεσεν.**

Το σκάφος, έξω, άναψε τα φώτα του.

Έκανε ένα ανεπαίσθητο βόμβο κι ύστερα, μέσα σε μία ώρα, **εξαφανίστηκε ξανά.**

Χωρίς αντίο, χωρίς απογείωση.

Απλώς... έπαψε να είναι εκεί.

Ο Κύριος χαμογέλασε αμήχανα.

—« Να γιατί, Όσιε, λέω πάντα στους τεχνικούς: μην εκτελείτε εντολές πριν ακούσετε ολόκληρη τη φράση. Ποτέ δεν ξέρεις *ποιος* σε ακούει... και *τι* καταλαβαίνει.»

Ο ήλιος είχε γύρει.

Εκείνη η ώρα που ο ουρανός παίρνει εκείνο το

ξεθωριασμένο πορτοκαλί, σαν φωτογραφία που την άφησαν χρόνια στη βιτρίνα.

Κόντευε έξι και μισή, κι εγώ ήδη είχα μαζέψει ένα σωρό ερωτήσεις που περίμεναν τη συνέχεια της αφήγησης.

Ήμουν έτοιμος για το «ελαφρύ γεύμα» της Χλόης — εκείνο που είχε προαναγγείλει από το μεσημέρι — και ακόμα πιο έτοιμος για το δεύτερο μέρος του ταξιδιού στη Σελήνη.

Αλλά τότε έγινε η ζημιά

Ο Κύριος δεν ένιωθε καλά.

Πρώτα μια αδιόρατη ζάλη, έπειτα μια δύσπνοια. Η φωνή του έσπασε εκεί που συνήθως έριχνε την ατάκα με το ειρωνικό χαμόγελο.

Δεν πέρασαν δέκα λεπτά και το γαλάζιο τζιπ της ιατρικής ομάδας φάνηκε στον δρόμο.

Μετά, το ελικόπτερο.

Ο αέρας σήκωσε φύλλα, σκόνη και τη γαλήνη του απογεύματος, κι εμείς μείναμε να κοιτάμε σαν να προσπαθούσαμε να απομνημονεύσουμε το σχήμα του μέσα στον ουρανό.

Ο Κύριος πέταξε — κυριολεκτικά και μεταφορικά — προς άγνωστη κατεύθυνση.

Εγώ έμεινα να κοιτώ το άδειο τραπέζι, το ποτήρι με το πράσινο ποτό του μισογεμάτο, το σημειωματάριο μου ανοιχτό στη σελίδα με τη φράση:

«Με κάποιο τρόπο μας είχαν περάσει τον τρόπο σκέψης τους».

Ποιος θα το 'ξερε, ότι η τελευταία λέξη που θα άκουγα απ' αυτόν θα ήταν εκείνη η φράση;

Η Δάφνη έφυγε μαζί του, όπως ήταν φυσικό.

Εκείνη ήξερε πώς να δίνει διαταγές και να φαίνεται πως ζητάει χάρη.

Έμεινα με τη Χλόη — που δεν έδειχνε να ανησυχεί, μα ούτε και να εκπλήσσεται.

Αντίθετα, είχε εκείνο το γνώριμο μειδίαμα ανθρώπου που ξέρει πολύ περισσότερα απ' όσα λέει, και φροντίζει να μην πει ούτε ένα παραπάνω.

— «Καλύτερα να μείνετε ως το τέλος της εβδομάδας», μου είπε.

— «Διακοπές. Ο τόπος το αξίζει.»

— «Κι ο Κύριος;»

— «Ο Κύριος... δύσκολα θα επιστρέψει. Ήδη, ίσως, να είναι εκτός Ελλάδος.»

Το είπε ήρεμα, ευγενικά, χωρίς θλίψη.

Ίσως επειδή δεν είχε καμία αμφιβολία.

Ίσως επειδή το είχε προγραμματίσει.

Έμεινα μόνο μια μέρα ακόμη.

Η βίλα φαινόταν άδεια χωρίς εκείνον. Ο κήπος σιωπηλός, τα λουλούδια σαν να περίμεναν κάποιον να τους μιλήσει.

Η Χλόη στάθηκε συντροφιά ευγενική, προσεκτική, κι όμως, σε κάθε της λέξη, ένιωθες ότι ήξερε κάτι που δεν θα μάθεις ποτέ.

Πότε δεν με αποκάλεσε Κύριο. Όσιο. Ποτέ δεν ζήτησε να μάθει το πραγματικό μου όνομα. Μα ... ήδη γνώριζε πολλά.

Το πρωί, ο Ψηλέας με άφησε στο Ηράκλειο.

Το αυτοκίνητο σταμάτησε ακριβώς εκεί που η θάλασσα αρχίζει να μυρίζει θάλασσα κι όχι καλοκαίρι. Τον ευχαρίστησα, κι εκείνος απλώς χαμογέλασε με εκείνο το

ανεξήγητο χαμόγελο του ανθρώπου που δεν έχει τίποτα να πει ή που έχει πει ήδη πολλά.

Ο ρόλος του **βιογράφου** έληξε άδοξα.

Ίσως μαζί του να έληξε και ο ρόλος του **κορόιδου**.

Η επιστροφή στο Ηράκλειο δεν είχε τίποτα το ηρωικό.

Μονάχα εκείνο το γνώριμο συναίσθημα του «άδειου χεριού», όταν καταλαβαίνεις ότι κρατούσες κάτι σπουδαίο και δεν το κατάλαβες έγκαιρα.

Στο σακίδιο, τα χαρτιά μου, τα σημειώματα, και μια ακαθόριστη αίσθηση πως κάτι μου ξέφυγε.

Το κατάλαβα το βράδυ, επιστρέφοντας στο σπίτι, άνοιξα το σακίδιο. Περιείχε τα ρούχα που φορούσα όταν το Σάββατο με παρέλαβε ο Ψηλέας, και το σημειωματάριο του Κυρίου εκείνο που είχε ξεχάσει πάνω στο ταμπλό του σκάφους.

Το είχα μπροστά μου.

Όχι, δεν ήταν το δικό μου.

Ήταν *το δικό του*.

Κάποιος το είχε τοποθετήσει προσεκτικά μέσα στη βαλίτσα μου.

Χωρίς σημείωμα, χωρίς εξηγήσεις.

Άνοιξα.

Οι πρώτες σελίδες γνώριμες — υπολογισμοί, σκίτσα, παρατηρήσεις.

Μετά, άρχισαν οι περίεργες σημειώσεις:

κυκλικές φράσεις, σύμβολα, κάτι σαν εντολές σε άλλη γλώσσα.

Στο περιθώριο, μια φράση γραμμένη με κεφαλαία, σαν να ήθελε να τη θυμάμαι:

«ΑΝ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΘΕΙ, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ.»

Έμεινα να το κοιτώ.

Τι να είχε εννοήσει;

Κι αν, λέω *αν*, το σημειωματάριο αυτό ήταν το ίδιο που είχε αγγίξει στο σκάφος, τότε πώς βρέθηκε πάλι εδώ;

Έριξα μια ματιά από το παράθυρο.

Η θάλασσα σκοτεινή, κι όμως, στον ορίζοντα, μια λάμψη.

Όχι φως πλοίου, όχι αεροπλάνου.

Μια κάθετη, σχεδόν απόκοσμη γραμμή φωτός που ανέβαινε αργά προς τον ουρανό.

Η πρώτη μου σκέψη ήταν απλή: *τυχαίο οπτικό φαινόμενο*.

Η δεύτερη... όχι τόσο.

Στην τελευταία σελίδα του σημειωματάριου, μία μόνο λέξη, γραμμένη με την ίδια χαρακτηριστική κλίση του Κυρίου:

Εξτέλεσον

Καλοκαίρι, Ιούνιος.
Η πόλη είχε βυθιστεί σε εκείνη τη γνώριμη,
νωχελική ζέστη που σε αναγκάζει να κινείσαι αργά,
σαν να υπολογίζεις το κάθε βήμα.

Είχα καθίσει στην πλατεία Ελευθερίας, σ' ένα τραπεζάκι στη
σκιά, με έναν φραπέ που είχε την υπομονή να με περιμένει
όσο εγώ παρατηρούσα τον κόσμο.

Ο ήλιος χτυπούσε το μάρμαρο, και οι περαστικοί έμοιαζαν
να βιάζονται όλοι για κάτι ασήμαντο. Χαρακτηριστικό
γνώρισμα της σύγχρονης ανθρωπότητας.

Σκεφτόμουν την προχθεσινή συνάντηση με τον «Καθ' ομοίωσιν».

Εκείνον τον παράξενο, εκκεντρικό, ίσως και αινιγματικά
διαυγή άνθρωπο, που με τον τρόπο του σε ανάγκαζε να
βλέπεις τα πράγματα αλλιώς, έστω κι αν δεν το επιδίωκες.
Χαμογέλασα μόνος μου, η μνήμη έχει την κακή συνήθεια να
επιστρέφει στα παράλογα, όχι στα λογικά.

Κοίταξα γύρω μου και τότε, σχεδόν τυχαία, είδα πέντε νέους
να πλησιάζουν.

Κάτι γνώριμο είχαν στο βάδισμά τους.

Δεν πρόλαβα να αναρωτηθώ.

— «Κύριε! Μας θυμάστε;»

Η χαρά στη φωνή τους ήταν ανόθευτη, όπως παλιά, στα
έδρανα.

Χαμογέλασα.

— «Και πώς να μη σας θυμάμαι;» απάντησα. «Εσείς
ήσασταν οι πέντε που δεν με αφήνατε να γεράσω!»

Οι δυο Γιώργηδες, ο Μανόλης, η Αθηνά και η Νίκη.
Από εκείνους τους φοιτητές που δεν ξεχνάς. Γιατί ήταν οι
καλύτεροι, γιατί είχαν *προσανατολισμό*.

Ο ένας Γιώργος, γιατρός στην Αγγλία.
Ο άλλος, φυσικός μικροσωματιδίων στη Γερμανία.
Ο Μανόλης, πληροφορικός στην Ελβετία.
Η Αθηνά με διδακτορικό “κάτι με το αίμα” — μου ξέφυγε το ακριβές θέμα, μα θυμόμουν τον ενθουσιασμό.
Και η Νίκη, εφαρμοσμένα μαθηματικά, εκεί που το χάος προσπαθεί να γίνει τάξη.

— «Όλοι έξω λοιπόν», είπα.

— «Πήγαμε για μεταπτυχιακά, τώρα μόνο για διακοπές στην Ελλάδα, κύριε», απάντησαν σχεδόν χορωδιακά.
Γέλασα.

— «Μόνο που από μεταπτυχιακά φτάσαμε στη μόνιμη εργασία, έτσι; Brain drain το λένε τώρα αυτό. Εγώ το λέω... εξαγωγή μυαλού και εισαγωγή νοσταλγίας.»

Παρήγγειλαν φυσικούς χυμούς.

«Υγιεινή διατροφή», μου είπαν.

— «Και τι απέγινε ο καφές;» ρώτησα.

— «Περασμένα μεγαλεία αλλαγή νοοτροπίας», απάντησε ο Γιώργος.

— «Εγώ πάντως δεν τον κόβω. Είναι η μόνη εξάρτηση που καλλιεργεί τη σκέψη.»

Μιλήσαμε για τη ζωή τους στο εξωτερικό, για τις έρευνες, για τις καλές αμοιβές και τις μικρές μοναξιές.

Καθένας είχε βρει τον δρόμο του, κανείς δεν σκεφτόταν να επιστρέψει.

Ένωθα μια σιωπηλή περηφάνεια και, ταυτόχρονα, εκείνη τη μελαγχολία που αφήνει πίσω της η επιτυχία όταν σε ξεπερνά.

Ώσπου, στην άλλη άκρη της πλατείας, είδα έναν γνώριμο ψηλό άντρα.

Η φιγούρα του δεν σήκωνε αμφιβολίες.

Ο Ψηλέας — ντυμένος πάντα με εκείνη την απροσδιόριστη αυστηρότητα, Εγγλέζικο ναυτάκι του 1800, που τον έκανε να μοιάζει περισσότερο με σκιά παρά με άνθρωπο.

Πλησίασε, υποκλίθηκε ελαφρά και είπε:

— «Ο Κύριος επιθυμεί να σας συναντήσει. Εάν το επιθυμείτε, μπορείτε να με ακολουθήσετε. Η κυρία Χλόη βρίσκεται ήδη στο αυτοκίνητο και σας περιμένει.»

Το «εάν το επιθυμείτε» ήταν ευγένεια τυπική.

Το «σας περιμένει» ήταν ειρωνεία προγραμματισμένη.

— «Παιδιά, πρέπει να πηγαίνω», είπα. «Με περιμένουν οι... παλιοί γνωστοί.»

— «Ποιοι γνωστοί;»

— «Θα σας πω άλλη φορά», απάντησα χαμογελώντας.

Επέμειναν να πληρώσουν τον λογαριασμό, επικαλούμενοι παλιές υποχρεώσεις.

— «Οι μεγαλύτεροι πληρώνουν», είπα κοφτά, κι έτσι έληξε η φιλική τους ανταρσία.

Ο Ψηλέας με περίμενε ακίνητος, σαν άνθρωπος που δεν ανήκει ακριβώς στο παρόν.

— «Να πληρώσω και φεύγουμε», του είπα.

— «Όλα τακτοποιημένα, κύριε. Και για εσάς και για την παρέα σας.»

Η φράση του, όπως πάντα, μου άφησε εκείνη τη γνώριμη αίσθηση:

πως όλα γύρω μου είναι ήδη προγραμματισμένα, κι εγώ απλώς ακολουθώ ένα σενάριο που δεν έγραφα.

Στο αυτοκίνητο, η Χλόη με υποδέχτηκε με το γνωστό της μειδίαμα. Το μειδίαμα εκείνο που προαναγγέλλει απαντήσεις,

αλλά μόνο αν κάνεις τις σωστές ερωτήσεις.

— «Ο Κύριος βρίσκεται στον Βώσακο», είπε ήρεμα. «Θα τον συναντήσουμε αργότερα στη Δροσιά³⁰.»

— «Στη Δροσιά; Εκεί με τα κρέατα και τα κοντοσουβλία;»

— «Ακριβώς εκεί.»

— «Περίεργο μέρος για πνευματική συνάντηση.»

— «Ο Κύριος θεωρεί πως η αποκάλυψη θέλει γεμάτο στομάχι», απάντησε χωρίς να γελάσει.

Το αυτοκίνητο κύλησε ήσυχα προς τα δυτικά.

Ο δρόμος ανηφόριζε, κι εγώ σκεφτόμουν αν αυτή η νέα “συνάντηση” θα είχε τα ίδια αποτελέσματα με την προηγούμενη — εκείνη που άρχισε ως Σαββατοκύριακο στα Καπετανιανά και κατέληξε σε αόριστη παραμονή αποκαλύψεων και αποριών.

— «Ο Κύριος... είναι καλά;» ρώτησα.

— «Θα τον δείτε και θα κρίνετε. Είναι... ανανεωμένος.»

— «Ανανεωμένος;»

— «Σωματικά είκοσι χρόνια νεότερος. Πνευματικά, ας πούμε, αθάνατος.»

Δεν ήξερα αν έπρεπε να γελάσω ή να ανησυχήσω.

Η Χλόη κοίταζε μπροστά. Εγώ κοίταζα έξω, τις ελιές.

— «Βλέπετε», είπε μετά από λίγο, «το ιατρικό team άνοιξε τη βιβλιοθήκη. Αυτή που είχε βρει ο Κύριος στη βάση.»

Δεν είπα τίποτα.

Μόνο σκέφτηκα — *είμαι πάλι ο ημιμαθής*, εκείνος που του σερβίρουν τη γνώση σε μικρές, επιτρεπτές δόσεις. Ποιος τίτλος θα μου δοθεί; Του βιογράφου, του κοροΐδου ή

³⁰ Όνομα χωριού – περισσότερο οικισμός. Παλιά λεγόταν Γενί Γκαβέ.

κάποιος νέος;

Η Χλόη, που πάντα καταλάβαινε χωρίς να χρειάζεται εξήγηση, χαμογέλασε ελαφρά.

— «Δεν είναι κακό να μαθαίνεις αργά», είπε. «Έτσι προλαβαίνεις να καταλάβεις.»

Το αυτοκίνητο οδηγούσε ο Ψηλέας, αμίλητος όπως πάντα, με εκείνη τη σχεδόν τελετουργική σταθερότητα που κάνει τον χρόνο να μοιάζει περιττός.

Πίσω από μια στροφή, ξεπρόβαλε η Δροσιά. Ταβέρνες, μυρωδιές από ψητά, φωνές ανθρώπων που χαίρονταν το καλοκαίρι.

Ο Ψηλέας σταμάτησε προς τις τελευταίες ταβέρνες, εκεί κοντά στην έξοδο του χωριού προς το Ρέθυμνο.

Η Χλόη γύρισε προς το μέρος μου:

— «Θα καθίσουμε να τον περιμένουμε. Δεν αργεί.

Κοίταξα τον ορίζοντα, όπου το φως χρυσιίζει τις πέτρες.

Ίσως να μην ήταν απλώς μια συνάντηση, ίσως να ήταν η συνέχεια ενός σχεδίου που είχε αρχίσει πολύ πριν καν το καταλάβω.

Από μακριά ακουγόταν το βουητό του χωριού, μα εδώ, στην άκρη, επικρατούσε μια σχεδόν τελετουργική ησυχία.

Μπήκαμε στην ταβέρνα.

Η πρώτη εντύπωση: *άδεια*.

Όλα τα τραπέζια στρωμένα, περιποιημένα, με μικρές ταμπέλες πάνω τους — «Reserve».

Έριξα μια γρήγορη ματιά.

Δεκαπέντε, ίσως δεκαέξι το πολύ.

— «Χλόη, να βρούμε ένα κενό τραπέζι;»

— «Είναι όλα Reserve», απάντησε ήρεμα.

Μετά από μια παύση, πρόσθεσε σχεδόν ψιθυριστά:
— «Δεκαεπτά τραπέζια».

Το είπε έτσι, σαν αριθμό, μα ήξερα πως κάτι περισσότερο υπονοούσε.

Σταμάτησε εκεί. Με άφησε να το καταλάβω μόνος μου.

— «Δεκαέξι οι αντιπρόσωποι... κι ένα ο Κύριος με την παρέα του», συμπλήρωσα.

Η Χλόη χαμογέλασε με εκείνο το μισό χαμόγελο που δεν αποκαλύπτει αν σε επιβραβεύει ή σε προειδοποιεί.

— «Βλέπω θυμάστε», είπε απλώς.

Πλέον, οι «τουρίστες» από τον μόλο δεν χρειάζονταν να κρύβονται.

Η σχέση τους με τον Κύριο ήταν πια ανοιχτή — ή, για να το πω αλλιώς, *επισημοποιημένη*.

Αυτή η «αποκάλυψη» μ' ανησύχησε περισσότερο απ' όσο θα ήθελα να παραδεχθώ.

Λες να ήταν όλα αλήθεια;

Όσα μου είχε αφηγηθεί ο «Καθ'ομοίωσιν» — η βάση, τα ρομπότ, η Σελήνη, οι πίνακες, τα «χεράκια»...

Όχι φαντασιώσεις ενός πλούσιου εκκεντρικού, αλλά *μαρτυρίες*;

Η σκέψη πέρασε σαν σκιά.

Δεν τόλμησα να ρωτήσω τη Χλόη.

Φοβήθηκα μήπως η απάντηση ήταν εκείνη που δεν ήθελα ν' ακούσω:

«Ναι, τόσο καιρό σου το λέμε, τώρα επιτέλους το κατάλαβες.»

Κι ενώ ακόμα πάλευα με τη σκέψη, η πόρτα άνοιξε. Εμφανίστηκε ο Κύριος.

Πιο ανανεωμένος από ποτέ. Η στάση του, η κίνηση, όλα μαρτυρούσαν δύναμη.

Το βλέμμα του είχε εκείνη την ήρεμη ένταση που θυμάσαι για μέρες.

Περπάτησε ανάμεσά μας χωρίς βιασύνη, με εκείνη τη φυσική σιγουριά που έχουν μόνο όσοι ξέρουν πολύ περισσότερα απ' όσα λένε.

— «Για τα πνευματικά πράγματα της ζωής», είπε με τη χαρακτηριστική του απλότητα, «καλύτερα να ρωτάς τους ειδικούς.»

Το είπε και χαμογέλασε, σαν να ήξερε εκ των προτέρων τι σκεπτόμουν.

Κανείς δεν μίλησε.

Η Χλόη σηκώθηκε διακριτικά και με χειρονομία μας οδήγησε προς το τραπέζι μας.

Το δικό μας, το δέκατο έβδομο.

Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι, άντρες και γυναίκες διαφορετικών ηλικιών, με συνοδείες διακριτικές, σαν σκιές που είχαν μάθει να υπάρχουν χωρίς να φαίνονται πήραν θέση στα υπόλοιπα τραπέζια.

Όλα γίνονταν σιωπηλά, σχεδόν τελετουργικά.

Κάθε κίνηση είχε τη θέση της, κάθε βλέμμα τον χρόνο του.

Η ταβέρνα, που λίγο πριν έμοιαζε άδεια, τώρα ήταν γεμάτη.

Όχι από φωνές ή φασαρία — από *παρουσία*.

Καθίσαμε.

Το τραπέζι μας είχε τέσσερα ποτήρια και ένα μπουκάλι νερό.

Τίποτα παραπάνω.

Ο Κύριος έγειρε ελαφρά προς το μέρος μου.

— «Είναι ωραίο να επιστρέφεις στον τόπο σου», είπε.

— «Αρκεί να θυμάσαι γιατί έφυγες», απάντησα, χωρίς να το σκεφτώ.

Χαμογέλασε.

Κι εκεί, για μια στιγμή, ένιωσα ότι ο κύκλος είχε ξαναρχίσει. Ίσως όχι από την αρχή, αλλά από εκεί ακριβώς που έπρεπε.

Ήταν λίγο μετά τη μία.

Ο ήλιος στεκόταν σχεδόν κάθετος και τα τζιτζίκια είχαν αναλάβει την ορχήστρα της ώρας. Η ταβέρνα, χωμένη κάτω από δυο μεγάλα πλατάνια, είχε μια δροσιά που δικαίωνε το όνομά της. Ο αέρας μύριζε κρασί, ρίγανη και τηγανητή πατάτα – εκείνη τη μυρωδιά που θυμίζει σπίτι, ακόμη κι όταν βρίσκεσαι μακριά απ’ το δικό σου.

Η Χλόη κι η Δάφνη κάθισαν κοντά μας. Οι σερβιτόροι, ευγενικοί και μετρικά εκπαιδευμένοι, άρχισαν να σερβίρουν με τη σειρά τους πιάτα: οφτό αρνί, πατάτες τηγανητές, χωριάτικη σαλάτα, λαχανοντολμάδες.

Η σειρά – και η ταχύτητα – έδειχναν πως το τραπέζι μας ήταν το “κεντρικό γεγονός”.

Η Χλόη έριξε μια ματιά στο πιάτο μου.

— «Α, πάλι το ίδιο;» είπε μειδώντας. «Οφτό, πατάτες τηγανιτές που ποτέ δεν είναι πολλές και κόκκινο κρασί. Μερικά πράγματα στη ζωή είναι σταθερά – όπως οι αδυναμίες.»

— «Και οι παρατηρήσεις σου», απάντησα.

— «Οι παρατηρήσεις μου, αγαπητέ, είναι το αλάτι των αδυναμιών», αντέτεινε, και η Δάφνη γέλασε.

Ο Κύριος, απέναντι, είχε σηκώσει το ποτήρι με μια ήρεμη αυτοπεποίθηση ανθρώπου που ξαναβρίσκει το σώμα του. Το πρόσωπό του έδειχνε πράγματι νεότερο. Όχι με την

ψεύτικη φρεσκάδα της αισθητικής, αλλά με την εσωτερική ανανέωση εκείνων που έχουν δει κάτι που οι άλλοι μόνον υποψιάζονται.

— «Πώς είστε τώρα;» ρώτησα προσεκτικά.

— «Καλύτερα απ' ό,τι θα έπρεπε», είπε χαμογελώντας. «Η ανάρρωση... ας πούμε πως δεν ήταν ακριβώς ιατρικής φύσεως. Θυμάστε την εγκυκλοπαίδεια που ανέλυσε η ιατρική ομάδα; Εκεί κρυβόταν το μυστικό. Δεν θα την έλεγα απλώς ιατρική. Ήταν... καθοδηγητική.»

Έκανε μια μικρή παύση και κοίταξε το ποτήρι του.

— «Το σώμα έχει μνήμη. Αρκεί να το πείσεις να θυμηθεί τον εαυτό του.»

Η Χλόη τον άκουγε με εκείνο το γνωστό ύφος της σιωπηλής επικύρωσης.

Η Δάφνη, πάντα πιο ανθρώπινη, έσκυψε και ψιθύρισε:

— «Τουλάχιστον τώρα πίνει το κρασί του χωρίς γιατρούς από πάνω του.»

Ο Κύριος χαμογέλασε.

— «Η αποθεραπεία ολοκληρώθηκε», είπε. «Μα όχι η δουλειά. Έπρεπε να γυρίσω αμέσως πάνω.»

— «Πάνω;»

— «Στη Σελήνη», απάντησε απλά, σαν να έλεγε "στο γραφείο".

Έμεινα για λίγο σιωπηλός, προσπαθώντας να αποφασίσω αν αστειευόταν.

Μα εκείνος συνέχισε ήρεμα:

— «Οι ανώτεροι δεν άκουσαν τη συμβουλή μου. Τους είχα προειδοποιήσει να μην ανοίξουν τα ερμάρια που απαιτούσαν το χέρι. Μα ήθελαν, λέει, να κάνουν αντίστροφη μηχανική.

Να “μελετήσουν”. Ή, πιο απλά, να κλέψουν. Και υπέστησαν τις συνέπειες.»

Το πιρούνι μου έμεινε μετέωρο.

Ο Κύριος ήπια μια γουλιιά κρασί, το σώμα του είχε όντως συνέλθει – η κίνηση ήταν ακριβής, σαν χορογραφία.

— «Συνέπειες και ποινές», είπε.

— «Δηλαδή;» ρώτησα, χωρίς να κρύβω την απορία.

— «Ο υπολογιστής της βάσης... δεν ξέρουμε ακόμη πώς μας παρακολουθεί. Ή πώς αναγνωρίζει τον καθένα. Μα όταν κάτι πάει να παραβιαστεί, αντιδρά. Δεν σηκώνει παραβιάσεις. Τιμωρεί.»

— «Τιμωρεί;» είπα αυθόρμητα.

— «Ναι. Ρίχνει ποινή στον παραβάτη.»

Η φράση έπεσε βαριά πάνω στο τραπέζι.

Η Δάφνη χαμήλωσε το βλέμμα, η Χλόη σήκωσε τα φρύδια με εκείνη την ειρωνική περιέργεια που την έκανε αφοπλιστικά γοητευτική.

— «Δηλαδή», είπα, «μιλάτε για μια νοημοσύνη που αποφασίζει και επιβάλλει ποινές;»

— «Δεν θα το έλεγα αλλιώς», απάντησε ήρεμα.

Η Χλόη γέλασε.

— «Κι εγώ που νόμιζα ότι οι μηχανές απλώς χαλάνε. Ετούτες μάλλον προσβάλλονται.»

Η Δάφνη, πιο πικάντικη:

— «Ε, καλά να πάθουν. Εμείς δεν λέμε πάντα ότι η περιέργεια σκοτώνει τη γάτα; Ε, τώρα φαίνεται σκοτώνει και τους μηχανικούς.»

Ο Κύριος χαμογέλασε, μα το βλέμμα του είχε σοβαρέψει.

Έγειρε προς τα εμπρός και είπε σιγανά:

— «Θα σας περιγράψω μόνο ένα περιστατικό. Ένα. Μετά απ' αυτό, δεν τόλμησαν να το ξανακάνουν. Κι εσείς, πείτε μου μετά... αν όντως "ρίχνει ποινές".»

Σταμάτησε για λίγο.

Η φωνή του είχε χαμηλώσει, το φως του μεσημεριού γλύκανε, τα ποτήρια έμειναν μισογεμάτα.

Κι εγώ, όπως πάντα, σώπασα.

Ήξερα πως τώρα άρχιζε το σημαντικό.

Ευτυχώς, ο Κύριος άρχισε ο ίδιος να διηγείται, μ' εκείνη την ήρεμη βεβαιότητα του ανθρώπου που έχει συνηθίσει να περιγράφει το απίστευτο σαν κάτι απολύτως φυσιολογικό.

— «Επέλεξαν ένα ερμάριο με ανταλλακτικά», είπε.

«Σκέφτηκαν να ξεκινήσουν από τα απλά. *Αντιγραφή στο κράμα*, το είπαν οι ειδικοί. Δεν θα μπω σε τεχνικές λεπτομέρειες, ούτε κι εγώ τις κατάλαβα όλες.

Το θέμα δεν ήταν το *τι* ήθελαν να αντιγράψουν, ήταν το ***πώς αντέδρασε η θέση***»

Έκανε μια μικρή παύση.

Ο αέρας μύριζε ακόμα οφτό και κρασί, μα γύρω μας έπεσε εκείνη η παράξενη σιωπή που προαναγγέλλει κάτι δυσάρεστο.

— «Είχαν μαζί τους όλον τον εξοπλισμό. Κανονικοί μπουκαδόροι, όπως θα έλεγαν στην αστυνομία ...» Δεν ολοκλήρωσε τη φράση, ίσως από ντροπή για τη συμπεριφορά των "ανωτέρω".

Σηκώθηκε, γέμισε τα ποτήρια μας και συνέχισε:

Δεν πρόλαβαν καν να πλησιάσουν.

Μόλις έβγαλαν τα σύνεργα της δουλειάς, στο δωμάτιο

ακούστηκε μια φωνή.

‘Όχι από megάφωνο — από παντού και από πουθενά.

«Παύσασθε, μὴ θιάζεσθε τὰς θήκας. Ζημίαι γὰρ ἐπιβληθήσονται. Ἐκχωρεῖτε ἐκ τοῦ χωρίου.»³¹

Το πρόφερε με καθαρή αρχαϊκή ἀρθρωση, σχεδόν ψαλμωδικά.

Ανατρίχιασα.

Η φωνή εκείνη — αν και ειπωμένη τώρα από ἄνθρωπο — είχε μέσα της κάτι από εκείνο που λέμε “ανθρώπινη αυστηρότητα χωρίς ἄνθρωπο”.

— «Κανείς τους δεν κατάλαβε τι ειπώθηκε.

Κανείς τους δεν ἤξερε αρχαία ελληνικά, κανείς τους δεν ανησύχησε ιδιαίτερα.

Μέχρι που... ἄρχισε η ποινή.

Ο Κύριος σταμάτησε για λίγο.

Η Χλόη είχε σκύψει μπροστά, σχεδόν απολαμβάνοντας την αφήγηση.

Η Δάφνη, με τα μάτια ορθάνοιχτα, ἔπαιζε με το ποτήρι της. Εγώ απλώς κρατούσα την αναπνοή μου.

— ‘Όσοι κρατούσαν τα εργαλεία, ἔνιωσαν το σώμα τους να παραλύει.

‘Όχι από ρεύμα, ούτε από δόνηση.

Απλώς... *ἔπαψε να υπακούει.*

Σαν να τους χτύπησε teaser χωρίς καλώδια.

Ἐπесαν κάτω, ζωντανοί, συνειδητοί, αλλά ανήμποροι.

³¹ «Σταματήστε· μην παραβιάζετε τους αποθηκευτικούς χώρους, Διότι θα επιβληθούν τιμωρίες (κυρώσεις). Αποχωρήστε από τον χώρο.»

Για πάνω από δύο ώρες δεν μπορούσαν να κινήσουν ούτε το δάχτυλό τους.

Έμεινα να τον κοιτάζω.

Προσπάθησα να βρω μια λογική εξήγηση.

Μικροκύματα; Ηλεκτρομαγνητικός παλμός;

Ή, απλώς, *ποινή* όπως το είπε ο ίδιος — χωρίς επεξηγήσεις.

Ο Κύριος συνέχισε με φωνή που είχε τώρα μια υπόνοια πένθους:

— Από όλους τους παρόντες αφαιρέθηκε το δικαίωμα πρόσβασης σε οποιονδήποτε χώρο εκτός από το δωμάτιό τους.

Κάθε φορά που κάποιος επιχειρούσε να βγει, ακουγόταν ξανά εκείνη η φωνή:

“Δίκην δώσεις, επάνελθε εἰς τὸ οἶκμα, ἕως ἂν ὑπὸ τῶν ὑπερεχόντων κριθῇς.”³²

Δεν μπορούσαν να πάνε πουθενά, ούτε μόνοι ούτε συνοδευόμενοι.

Έμειναν κλεισμένοι ώσπου να ανέβω εγώ.

Μίλησε χωρίς στόμφο, σχεδόν με θλίψη.

Ένα περίεργο φως έπεσε στο πρόσωπό του — ο ήλιος είχε αρχίσει να κατεβαίνει και το κρασί στο ποτήρι του έπαιρνε χρώμα σκοτεινό.

Η Χλόη, που μέχρι τότε έπαιζε τον ρόλο της ήσυχης ακροάτριας, ψιθύρισε μισογελώντας:

— «Ε, τουλάχιστον, κύριε, η δικαιοσύνη τους είναι άμεση και δίχως γραφειοκρατία.»

³² «Επίστρεψε στην κατοικία σου, μέχρι να κριθείς από τους ανωτέρους.»

Η Δάφνη πρόσθεσε με τη γλυκιά της ειρωνεία:
— «Κι αόρατη. Όνειρο κάθε υπουργείου Δικαιοσύνης.»

Γελάσαμε. Μα το γέλιο έσβησε γρήγορα.

Η ιστορία αυτή είχε αφήσει πίσω της κάτι βαρύ.

Εγώ προσπάθησα να ελαφρύνω τη στιγμή:

— Κι εσείς; Εσείς πώς σας δέχτηκε η βάση όταν ανεβήκατε;

Ο Κύριος με κοίταξε στα μάτια, αργά.

— «Με αναγνώρισε. Δεν χρειάστηκε να μιλήσω.

Είπε μόνο: *‘Επανήλθες, Καθ’ομοίωσιν.*’»³³

Η πρώτη μου ενέργεια μετά την αναγνώριση ήταν να ζητήσω την άρση των ποινών.

Η βάση ανταποκρίθηκε ακαριαία, όχι με φωνή, αλλά με εκείνη τη γνώριμη μεταβολή του φωτός που έμοιαζε με συναίνεση.

Πάνω στην οθόνη κάθε κουτάκι «παραβάτη» ήταν κόκκινο.

Θα υπήρχε φωνητική εντολή αλλά δεν την γνώριζα,

προτίμησα το κλικ, ασφάλεια, άρση.

Όσοι βρίσκονταν παρόντες στο συμβάν απαλλάχθηκαν.

Μα για εκείνους που είχαν αγγίξει τα εργαλεία, η απάντηση ήρθε λιτή, σχεδόν τελετουργική:

«Άπαλλαγή τοῦ δεσμοῦ ἐφ’ ᾧ ἔκπορεύονται, μὴ ἐπανεέλθωσι.»³⁴

Η ποινή αφαιρέθηκε μόνο για να τους δοθεί άδεια εξόδου.

Όχι συγχώρεση, απλώς απομάκρυνση.

Έπρεπε να τους συνοδέψω ο ίδιος, και μάλιστα όχι από τη σήραγγα που είχαμε ανοίξει, αλλά από την κύρια έξοδο.

³³ Επέστρεψες «Καθ’ομοίωσιν»; Είχα αλλάξει το «εγώ»

³⁴ «Απαλλαγή από τα δεσμά με σκοπό να φύγουν, να μην επιστρέψουν.»

«Η βάση γνώριζε», είπε. «Δεν υπήρχε τίποτε να της κρύψεις, σε ήξερε πριν καν σκεφτείς.»

Η φωνή του είχε μέσα της κάτι παράξενα ήσυχο, σαν σεβασμό προς έναν ανώτερο νου.

Οι άντρες που είχαν παραβεί την απαγόρευση περπατούσαν σιωπηλοί, ακουμπώντας στους τοίχους για στήριξη. Όταν φτάσαμε στην κεντρική πύλη, η πύλη άνοιξε μόνη της. Σταμάτησα στην είσοδο.

Η βάση περίμενε.

«Εκείνη τη στιγμή», είπε, «ένιωσα πως δεν ήμουν απλώς μέσα σε μια κατασκευή. Ήμουν μέσα σε ένα πλάσμα που θυμόταν.

Σταμάτησε για λίγο.

Το βλέμμα του είχε πάει μακριά, πίσω απ' τους λόφους του Μυλοποτάμου, μα εγώ έβλεπα καθαρά τη λάμψη εκείνου του άλλου τόπου — της Σελήνης, της βάσης, του μυαλού που σκέφτεται με φως.

Η Χλόη, που πάντα προσπαθούσε να σπάσει την ένταση, είπε χαμηλόφωνα: Η βάση γνώριζε — πάντα γνώριζε.

Ό,τι κι αν κάναμε, το ήξερε πριν συμβεί.

Το είχα αντιληφθεί από παλιά, από τότε που εξερευνούσα τα διαμερίσματα, την περίφημη “δεύτερη στάθμη”.

Τότε — την προηγούμενη χρονιά είχα περάσει ώρες μελετώντας εκείνα τα δωμάτια.

Στην αρχή μου είχαν φανεί σαν ξενοδοχείο χωρίς επισκέπτες: δωμάτια πεντακάθαρα, ερμάρια άδεια, κανένα ίχνος ζωής, και κυρίως, καμία τουαλέτα.

Όσπου, ένα βράδυ, παρατήρησα κάτι παράξενο:

στον τοίχο δεξιά της πόρτας, μια διαφορά στην απόχρωση —

ανεπαίσθητη, σχεδόν παιχνιδιάρικη.

Πίεσα με το χέρι μου στο σημείο, κι ο τοίχος *υποχώρησε* με ένα απαλό «κλακ».

Η επιφάνεια σύρθηκε πίσω, αποκαλύπτοντας έναν μικρό, ολοστρόγγυλο θάλαμο.

Ένα wc.

Λειτουργικό, καθαρό, σχεδόν υπερβολικά μεγάλο — λες και είχε φτιαχτεί για ανθρώπους πιο ψηλούς, πιο εύσωμους. Για τους «ξένους» από τους «ξένους» είχε φτιαχτεί όχι για εμάς.

«Εκεί ήταν η πρώτη φορά που ένιωσα ότι οι κατασκευαστές μας είχαν προβλέψει», είπε ο Κύριος.

«Όχι εμάς ακριβώς, αλλά κάτι πολύ κοντινό.»

Φυσικά το δοκίμασα, νέα εμπειρία.

Το σύστημα αυτοκάθαρσής ενεργοποιήθηκε μόνο του στο τέλος — ένα μικρό θαύμα μηχανικής.

Από τότε, οι θάλαμοι του δεύτερου ορόφου άρχισαν να ανοίγουν ο ένας μετά τον άλλο, μόλις πλησίαζες με το “σωστό” χέρι.

Έτσι η ομάδα μετακόμισε στα δικά της δωμάτια, καθένας είχε πρόσβαση μόνο στο δικό του, με το χέρι του ως “κλειδί”.

Το δικό μου χέρι όμως άνοιγε όλες τις πόρτες — ένα μυστήριο που μέχρι σήμερα δεν κατάφεραν να εξηγήσουν.

Όταν ανέβηκα το σκάφος ήταν ήδη εκεί.

Το σκάφος είχε επιστρέψει — ή μάλλον είχε *εμφανιστεί* *πάλι*, όπως συνηθίζει να κάνει.

Κανείς δεν αντιλήφθηκε το πώς ή το πότε, μόνο όταν τα ρομποτάκια άρχισαν να κινούνται νευρικά, καταλάβαν ότι

κάτι συνέβαινε.

Όπως πάντα, ήξεραν πριν από εμάς.

Ξεκίνησαν τα ξεφορτώματα. Τα δικά μας ρομπότ φόρτωναν κιβώτια, τα ξεφόρτωναν στη βάση, το κάθε κιβώτιο στη θέση του, λες και υπήρχε αόρατος επιτηρητής.

Μέχρι τη μέση της διαδικασίας, δύο από τα δικά μας δεν επέστρεψαν στο σκάφος. Κατέβηκαν στο εργαστήριο.

Έφεραν εργαλεία και άρχισαν να επισκευάζουν άλλα ρομπότ. Τα παρακολουθήσαμε. Είδαμε πως είχαν ξεκινήσει κανονική “γραμμή παραγωγής”.

Τα ανταλλακτικά ήταν πεντακάθαρα, ολοκαίνουργια, χωρίς ίχνος παλαιότητας.

«Θα έλεγες πως μόλις βγήκαν από εργοστάσιο», είπε ο «Καθ’ομοίωσιν».

Έριξε ένα βλέμμα τριγύρω και χαμογέλασε με μια δόση ειρωνείας:

«Τι ανταλλακτικά είχα παραγγείλει όταν επέλεξα όλα τα τμήματα; Ούτε που θυμάμαι. Όπως φαίνεται, ήταν μια *πολύ καλή* επιλογή.» Η τύχη εξακολουθούσε να είναι με το μέρος μας, ακόμη.

Και όντως. Κάθε ρομπότ που επισκευαζόταν, έμπαινε αυτόματα στην παραγωγή.

Χωρίς εντολές, χωρίς επαναπρογραμματισμό.

Ήξερε μόνο του το τμήμα του, το καθήκον του, τη θέση του.

Εγώ, δεν μπόρεσα να αντισταθώ:

«Αν είχαν τέτοια προσόντα κι οι δημόσιοι υπάλληλοι, Κύριε, η Ελλάδα θα είχε αποικίες στον Άρη.»

Η Χλόη με κοίταξε με βλέμμα αυστηρό. Ίσως επειδή συμφωνούσε.

Κάπως έτσι φτάσαμε στη βραδινή σύσκεψη.

Το θέμα: *επικοινωνία*.

Ή, για να είμαστε ειλικρινείς, η απουσία της.

Είχα περάσει ώρες να “σκαλίζω” τον υπολογιστή της βάσης. Δεν υπήρχε τίποτα που να οδηγεί στην επαφή με τους άλλους.

Η μία κεραία έδειχνε στη Γη — κι εκεί έπαιρνα πάντα το ίδιο μήνυμα:

ένα θαυμαστικό που αναβόσβηνε.

Σαν ειρωνεία.

Σαν να έλεγε: *«Σας βλέπω, αλλά δεν σας καταλαβαίνω.»*

Στην τοποθεσία που έδειχνε η κεραία βρέθηκαν μόνο ερείπια, πετρώματα κρυσταλλωμένα, λες και είχαν λιώσει από τρομακτική θερμότητα.

Τα IQ μου άρχισαν αμέσως τις «επιστημονικές» τους υποθέσεις. Συζητήσεις επί συζητήσεων, υποθέσεις πάνω σε εικασίες, και στο τέλος... συμπέρασμα: εκεί που κοιτάζει η κεραία, κάποτε υπήρχε η «δίδυμή» της. Μια κεραία-αντίγραφο.

«Ψάχνει την αδερφή της», είπε ένα από τα IQ με ύφος φιλοσοφικό, λες και μιλούσε για χωρισμένα δίδυμα της μοίρας.

Η κεραία, λοιπόν, συνεχίζει να στέλνει σήμα σ’ εκείνη τη θέση, περιμένοντας απάντηση από μια σιωπή που δεν υπάρχει πια.

Όταν δεν παίρνει ανταπόκριση, απλώς αναβοσβήνει εκείνο το εκνευριστικό ! σαν αναστεναγμός μιας μηχανής που δεν έχει πια.

Η δεύτερη κεραία όμως... επικοινωνούσε με *κάτι άλλο*.

Ίσως με το σκάφος.

Ίσως με κάτι πέρα απ’ αυτό.

Ο σταθμός στη Γη ανέφερε πως “εκεί που δείχνει” δεν υπάρχει τίποτα.

Κάτω απ’ τα πλατάνια της Δροσιάς, η δροσιά ανακατευόταν με το άρωμα του καμένου ξύλου από την κουζίνα της ταβέρνας. Είχαμε τελειώσει το φαγητό μας, κι εκείνη τη χαρακτηριστική ηρεμία που ακολουθεί ένα καλό κρασί την έσπασε η φωνή του Κυρίου.

Γύρισε προς το μέρος μου. Το βλέμμα του καθαρό, αλλά με μια σπίθα εκείνης της γνώσης που κουβαλούν όσοι έχουν δει περισσότερα απ’ όσα πρέπει.

— «Όσιε», είπε, «θυμάσαι το παλιό σημειωματάριο; Εκείνο που κρατούσα όταν χαρτογραφούσαμε τα πρώτα επίπεδα της βάσης;»

Έγνεψα.

— «Το είχα αφήσει στο πιλοτήριο του σκάφους. Όσο ήμουν στη Γη, κανείς δεν είχε πρόσβαση εκεί. Το ‘χέρι’ βρισκόταν στην αποθεραπεία του», πρόσθεσε με ύφος που ισορροπούσε ανάμεσα στο σοβαρό και στο σαρκαστικό.»

«Είπα στον Στρατηγό», συνέχισε, «πως τώρα που είμαι εδώ, πρέπει να ξαναμπούμε στο σκάφος. Όχι μόνο οι επιστήμονες, μαζί τους και τεχνικοί, πιλότοι, όσοι έχουν μάτια παρατηρητικά και μυαλό νηφάλιο. Πρέπει να μάθουμε πώς εξαφανίζεται. Και, αν γίνεται, να βρούμε την κύρια είσοδο. Αυτή που *εκείνοι* χρησιμοποιούν.»

Η Χλόη, που ως τότε άκουγε σιωπηλή, άφησε το ποτήρι της και ψιθύρισε:

«Η περιέργεια είναι το πρώτο στάδιο της αποκάλυψης ή της τιμωρίας.»

Ο Κύριος χαμογέλασε, σαν να περίμενε ακριβώς αυτή τη φράση.

«Ανέβηκα πρώτος τη σκάλα της καταπακτής», συνέχισε. «Ο στρατηγός πίσω μου, οι υπόλοιποι ακολούθησαν. Με το χέρι άνοιξα τις πόρτες. Στον δεύτερο θάλαμο βγάλαμε τις κάσκες, η ατμόσφαιρα ήταν σταθερή. Οι επιστήμονες άρχισαν την καταγραφή, εγώ με τον στρατηγό πήγαμε κατευθείαν στο πιλοτήριο.»

Η φωνή του χαμήλωσε.

«Κι εκεί... παγώσαμε. Το σημειωματάριο ήταν εκεί. Στην δεξιά πλευρά, πάνω στο δεξιό κάθισμα. Όχι πεταμένο — τοποθετημένο. Όχι όπως θα το άφηνε άνθρωπος αφηρημένος, αλλά όπως θα το *επέστρεφε* κάποιος που ήξερε τι κρατούσε. Η σελίδα μισάνοιχτη ακριβώς εκεί που είχα σταματήσει να γράφω.

Η γωνία του τέλεια ευθυγραμμισμένη με το κάθισμα.

Δεν ήταν απλή μετακίνηση, ήταν χειρονομία.

Ένας χαιρετισμός ίσως.

Όπως κι αν το δεις, ήταν ένα μήνυμα. Εμείς ψάχναμε να τους βρούμε. Εκείνοι... μάλλον μας είχαν ήδη βρει.»

Για λίγο δεν μίλησε κανείς.

Έπειτα ο Κύριος πρόσθεσε:

«Ο στρατηγός δεν άργησε να δώσει εντολή: «Επιστροφή άμεσα στον Θόλο· ενημερώστε τους ανωτέρους. Κάποιος φορτώνει το σκάφος. Πρέπει να βρούμε τρόπο επικοινωνίας»

Στο σκάφος δεν ανεβήκαμε ξανά, τουλάχιστον μέχρι να έρθουν οι εντολές από τους ανωτέρους σχετικά με την “επικοινωνία με τους ξένους”.

Πέρασαν πέντε ολόκληρες ημέρες μέσα σε αμηχανία,

εικασίες και μισόλογα στους διαδρόμους. Όταν επιτέλους ήρθαν οι εντολές, συγκλήθηκε ευρεία σύσκεψη. Όλη η ομάδα, μαζί με τα ΙQ, που πια θεωρούνταν ισότιμα μέλη.

Οι οδηγίες ήταν... θεωρητικές. Μιλούσαν για "επαφή μη παρεμβατική", για "πρωτόκολλο επικοινωνίας" και "διακριτική παρατήρηση", μα κανείς δεν μπορούσε να τις εφαρμόσει.

Πώς να μιλήσεις σε κάτι όταν δεν ξέρεις *πού* βρίσκεται το στόμα του;

Στην οθόνη παρελαύναν εκατοντάδες εντολές — όλες τεχνικές, καθαρές, σχεδόν αθώες:

«*συντήρηση*», «*ενεργειακή ρύθμιση*», «*έλεγχος πίεσης*».

Καμία όμως που να γράφει **επικοινωνία**.

Ή έστω... «*γεια σου*».

Η μονάδα επικοινωνίας έλειπε.

Όχι απλώς απενεργοποιημένη, **απούσα**.

Η Μαρί υπέθεσε ότι ίσως βρισκόταν σε άλλο λοφάκι, πιο ψηλά ή πιο βαθιά — κάπου πίσω απ' τις κατακρημνισμένες στοές που είχε σφραγίσει η ίδια η βάση.

Στοές που δεν άνοιγαν με κωδικό, αλλά με το *χέρι*.

Το δικό μου, φυσικά.

Η μία από αυτές είχε ήδη καταρρεύσει — πέτρα, σκόνη, απόλυτο κενό.

Εκεί δεν υπήρχε ούτε ήχος, ούτε αέρας, ούτε υπόσχεση επιστροφής.

Και τότε μας κόπηκε το χαμόγελο.

Καταλάβαμε πως ο χώρος που εξερευνούσαμε, εδώ και μήνες, δεν ήταν το «κέντρο Διοίκησης» της βάσης, μα η

Διοικητική Μέριμνα, το 4^ο γραφείο³⁵, μιας εγκατάστασης που δεν ήταν ανθρωπίνη.

Η Διοίκηση, αν υπήρχε ακόμη, βρισκόταν αλλού.
Ίσως στο άλλο λοφάκι.

Η αίθουσα σίγησε.

Η σιωπή κράτησε αρκετά για να αρχίσουμε να νιώθουμε άβολα ο ένας με τον άλλον.

Τότε είπα: να δοκιμάσουμε κάτι ποιο

— «Ας δοκιμάσουμε κάτι ανθρωπινό.»

Σήκωσα tablet μου, έστησα το κάδρο, κι έβγαλα μια φωτογραφία μου — “selfie”, όπως τη λέμε στη Γη.
Στην φωτογραφία στεκόμουν όρθιος, με το ‘δεξί’ χέρι υψωμένο, όπως το “χέρι” στα ερμάρια της βάσης.
«Αν έχει μνήμη η βάση, θα με θυμηθεί», είπε ο Κύριος.

Τύπωσα τη φωτογραφία, πήγα στο θάλαμο διακυβέρνησης του σκάφους, παρέα με το Στρατηγό, την κόλλησα στο κέντρο της κονσόλας, έπειτα έδωσα εντολή στο σκάφος να εκτελέσει την επόμενη “πτήση προμηθειών”.

Στην οθόνη, άναψαν περισσότερα τετράγωνα στη λίστα των ανταλλακτικών.

Κανείς δεν ήξερε ποιος τα είχε προσθέσει.

«Το περίεργο», συνέχισε ο Κύριος, «είναι πως η λίστα εμπλουτιζόταν μόνη της.

³⁵ Σε επίπεδο μονάδας στρατοπέδου, οι λειτουργίες αυτές συνοψίζονται στον όρο Διοικητική Μέριμνα (ΔΜ). Ο Αξιωματικός που επιβλέπει αυτά τα θέματα ονομάζεται Αξιωματικός 4ου Γραφείου (το γραφείο που ασχολείται με τα logistics και τη συντήρηση.)

Κι ανάμεσα στα νέα αντικείμενα υπήρχε μια φράση... κάπως πρόχειρα μεταφρασμένη:

«Βρότειον εἶδωλον — κενὴ μονάς.»³⁶

Κατὰ την απουσία μου ἀπὸ τὴ Σελήνη, τὰ IQ — πάντα δραστήρια — ἀποφάσισαν νὰ προσθέσουν ἓνα «μικρὸ» βελτιωτικὸ στὴν ἐνδοεπικοινωνία τῆς φόρμας μας. Εἶχαν ἐνσωματώσει αὐτόματο μεταφραστὴ Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, ἀπὸ τὴν αἰτῆκή διάλεκτο, παρακαλῶ, στὴ γλώσσα ποὺ εἶχε δηλώσει κάθε μέλος τῆς ἀποστολῆς. Ἔτσι, ὅταν ἡ βάση ἐκρίνε σκόπιμο νὰ «ἐκφραστεῖ», νὰ δώσει οδηγίες συμπεριφορὰς ἢ νὰ υπενθυμίσει τὰ ὅρια, ἡ φωνὴ τῆς ἀκούγονταν καθαρὰ καὶ κατανοητὰ. Χωρὶς παρανοήσεις, χωρὶς δικαιολογίες.

Ἡ βάση δὲν ἀστειευόταν.

Σε θέματα ἀσφάλειας εἶχε τὴν αὐστηρότητα θεσμοῦ καὶ τὴν ψυχραιμία θεότητος.

Ὅποιος παράβαινε τοὺς κανόνες δὲν δεχόταν ἐπίπληξη, ἀλλὰ *τελεσίδικη ἐτυμηγορία*:

«Δια παντός ΑΠΟΒΟΛΗ.»

Εγὼ ἐγείρα πρὸς τὰ πίσω στὸ κάθισμα, σκεπτικὸς, κι ὕστερα εἶπα μ' ἐκεῖνο τὸ μισὸ χαμόγελο ποὺ προδίδει εἰρωνεία περισσότερο παρὰ χιούμορ:

— «Ἡ βάση τιμωροῦσε χωρὶς ἐξαιρέσεις, σκεφτόμουν ὅτι ἀν διέθετε καὶ ἡ Γη τέτοια συνέπεια, ἴσως νὰ ἤμασταν ὅλοι πιο προσεκτικοί.»

Ἡ Δάφνη γέλασε ἡπια.

— «Ὅχι ὅλοι, κύριε. Μα ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν στόχους,

³⁶ «Ἀνθρώπινο ομοίωμα — ἄδεια μονάδα.»

οικογένειες που τους καθοδηγούν, που μαθαίνουν να σέβονται το αποτέλεσμα της προσπάθειας — αυτοί ναι, μελετούν και διαπρέπουν.»

Η Χλόη, που όπως πάντα γνώριζε περισσότερα απ' όσα έλεγε, συμπλήρωσε χωρίς να σηκώσει το βλέμμα απ' το ποτήρι της:

— «Όπως η παρέα των παλιών μαθητών σας, σήμερα το πρωί στην πλατεία. Δεν είναι τυχαίο που ο καθένας τους προόδευσε. Μερικές φορές το φυτώριο έχει σημασία.»

Πλέον είχα σταματήσει να αναρωτιέμαι, πώς στο καλό τα ξέρει, πάντα, όλα. Το άφησα έτσι, ίσως να ήμουν το χόμπι της.

Στην άλλη άκρη του τραπεζιού, ο Κύριος παρακολουθούσε τη συζήτηση σιωπηλά, μ' εκείνο το βλέμμα που σε κάνει να αναρωτιέσαι αν συμφωνεί ή απλώς περιμένει να δει ποιος θα πει την επόμενη αλήθεια.

Το είπε αργά, με μια μικρή παύση ανάμεσα στις λέξεις.

Κανείς δεν μίλησε.

Ακόμα και τα ρομπότ, που συνήθως κινούνταν αδιάκοπα, έμοιαζαν να περιμένουν.

Η Χλόη έγειρε προς το μέρος του:

— «Τι εννοείτε, Κύριε, με το 'ομοίωμα';»

Κι εκείνος, με εκείνο το χαμόγελο που δεν ξέρεις αν είναι ειρωνεία ή προφητεία, απάντησε:

— «Ίσως να ζητούν... να συνεχίσουν.»

Το σκάφος ήδη ετοιμαζόταν για αναχώρηση.

Η βάση, όπως πάντα, δεν έδωσε καμία εξήγηση.

Το σκάφος έφυγε. Ή μάλλον — *είχε εξαφανιστεί*, όπως συνήθιζε να κάνει.

Κατεύθυνση; Εκεί όπου, σύμφωνα με τα όργανα, δεν υπήρχε απολύτως τίποτα.

Η οθόνη δεν κατέγραφε τροχιά, δεν έδειχνε σήμα — μόνο μια μαύρη σιωπή.

Μια σιωπή που έμοιαζε να έχει δική της βούληση.

Για όσο διάστημα περιμέναμε να επιστρέψει, ασχοληθήκαμε με ό,τι καλύτερο μπορούσε να μας κρατήσει σώφρονες: την παρακολούθηση των ρομπότ.

Πώς επισκεύαζαν, πώς συντηρούσαν, πώς επέβαλλαν την τάξη στη βάση όλα με εκείνη τη μηχανική προσήλωση που κάνει τον άνθρωπο να αισθάνεται άσκοπα πολύπλοκος.

Κάθε μονάδα γνώριζε μόνη της πού ανήκει.

Χωρίς οδηγίες, χωρίς επιτήρηση, χωρίς σφάλμα.

Ήταν, θαρρείς, σαν να είχαν μνήμη ιεραρχίας. Μια δομή εγγεγραμμένη μέσα τους πριν ακόμα υπάρξουμε εμείς.

«Αν είχαν τέτοια ακρίβεια και οι άνθρωποι στη Γη, δεν θα χρειαζόμασταν υπουργεία», μουρμούρισε ο Κύριος.

Κανείς δεν απάντησε. Ίσως γιατί είχε δίκιο.

Εκείνες τις ημέρες βρήκα χρόνο για κάτι που πάντα ήθελα να κάνω: να εξερευνήσω περισσότερο τον δεύτερο όροφο. Επέμενα να βρω την τραπεζαρία.

Δεν υπήρχαν τραπέζια, καρέκλες, ούτε ίχνος από σκεύη.

«Κάπου θα τρώγανε κι αυτοί», «Κανένα ον δεν ζει μόνο με μυστήριο.»

Έτσι άρχισε νέα εξερεύνηση, ψάχνοντας για μυστικούς τοίχους, αόρατα περάσματα, θύρες που ανοίγουν μόνο με παλάμη.

Η βάση έμοιαζε να ακούει.

Ίσως να διασκέδαζε.

Και κάπου βαθιά, πίσω από τα στρώματα τσιμέντου και σιωπής, ίσως να *ανέπνεε*.

«Την τραπεζαρία τη βρήκα κατά τύχη», συνέχισε ο «καθ' ομοίωσιν», ρίχνοντας μια ματιά στο ποτήρι του κρασιού πριν συνεχίσει.

«Ή μάλλον με οδήγησε εκεί η λογική. Αν υπάρχει *ωσ*, κάπου θα υπάρχει και κουζίνα. Αν υπάρχει κουζίνα, θα υπάρχει και χώρος εστίασης. Η βάση δεν σχεδιάστηκε για ερημίτες.»

Εμείς, η Χλόη, η Δάφνη κι εγώ, τον ακούγαμε με εκείνη την προσήλωση που δεν είναι ακριβώς πίστη — περισσότερο περιέργεια, ανακατεμένη με δισταγμό.

«Κατέβηκα έναν όροφο πιο κάτω. Τρίτος, σύμφωνα με τη χαρτογράφηση.

Το δωμάτιο που μπήκα δεν ήταν απλώς μεγάλο, ήταν τεράστιο, σαν αίθουσα δεξιώσεων στη Γη. Κενό όμως, απόλυτα κενό.

Μόνο ένα φως — εκεί που στεκόμουν, σαν φως προβολέα που σε διαλέγει.

Όλα τα υπόλοιπα στο ημίφως. Ησυχία. Ούτε ήχος μηχανής. Κι εγώ να σκέφτομαι, “αν υπήρχε λογική πίσω από το *ωσ*, υπάρχει κι εδώ.”»

Ακούμπησα τότε το χέρι στον τοίχο δίπλα μου. Αριστερά, μετά δεξιά, μετά λίγο πιο πάνω.

Στο τέταρτο άγγιγμα, ο τοίχος ζωντάνεψε.

Άναψε μια οθόνη.

«Μη σας μπερδεύω τώρα με τα αρχαία. Στην ουσία, με ρωτούσε: *Πόσα άτομα θα μετέχουν στην εστίαση;*»

Ρώτησα τη συσκευή μετάφρασης, αναφώνησα :

«έβδομήκοντα δύο».

«Η οθόνη με διόρθωσε: *Τα παρόντα άτομα στη βάση είναι 138.*

Είχα ξεχάσει, βλέπετε, τις ομάδες που δούλευαν μακριά, εκεί όπου η ίδια η βάση επέβλεπε.»

Χαμογέλασε.

«Αποδέχτηκα τη διόρθωση. Μάλλον έτσι κι αλλιώς, η βάση ξέρει καλύτερα από εμάς ποιοι και πόσοι είμαστε.»

Και τότε — η αίθουσα φωτίστηκε.

Στους τοίχους άνοιξαν θυρίδες, άψυχα αντικείμενα άρχισαν να κινούνται με ρυθμό σχεδόν μουσικό, σταματούσαν, μεταμορφώνονταν:

άλλα σε τραπέζια, άλλα σε καρέκλες.

Οι τοίχοι γύρω φωτίστηκαν ομοιόμορφα και σχημάτισαν εικόνα — ένα δάσος.

Ένα πραγματικό δάσος.

«Ήταν σαν να καθόμασταν σε ξέφωτο» είπε ο Κύριος.

«Και δεν ήμασταν πουθενά αλλού παρά τριάντα μέτρα κάτω από την επιφάνεια της Σελήνης.»

Η οθόνη άλλαξε και εμφάνισε έναν κατάλογο.

«Μενού»

«Ναι, κανονικό μενού.

Διάλεξα κάτι στην τύχη, οι περιγραφές μου ήταν τελείως άγνωστες.

Το μήνυμα ήρθε αμέσως:

Μη αποδεκτό. Δεν υπάρχει ικανή ποσότητα στην αποθήκη.»

Δοκίμασα ξανά, ίδια απάντηση.

Κάθε επιλογή — το ίδιο μήνυμα.

«Για να μην σας κουράζω, κάλεσα τα IQ μου να μελετήσουν τη φύση που φαινόταν γύρω μας. Μέχρι να έλθουν, είχαν

έρθει σχεδόν όλοι οι ανώτεροι. Σπουδαία ανακάλυψη, βλέπετε.

***Το ιατρικό τμήμα είχε εντοπίσει τη φυσιολογία των “ξένων”
μα αυτό... αυτό μας αποκάλυπτε το περιβάλλον τους.***

Τη ζωή τους.

Τις συνήθειες τους.»

Σταμάτησε για λίγο, ήπια μια γουλιά.

«Τέτοιες στιγμές, κι ο πιο ψύχραιμος επιστήμονας νιώθει ζάλη.»

Η Δάφνη χαμογέλασε, η Χλόη έγνεψε διακριτικά.

Ο Κύριος συνέχισε:

«Στην κάτω μεριά της οθόνης υπήρχαν δύο προτάσεις.

A) Ενημέρωση της κεντρικής αποθήκης για τις απαραίτητες προμήθειες.

B) Ακύρωση της εστίασης.

Δίπλα και στις δύο, το γνώριμο κουμπί: *Εκτέλεσε.*»

διάλεξε την *Ενημέρωση της κεντρικής αποθήκης για τις απαραίτητες προμήθειες* και «Εκτέλεσε»

Έκανε μια μικρή παύση, κοίταξε τη χλόη και συνέχισε ήρεμα:

«Δεν πέρασε πολλή ώρα και η ομάδα που μελετούσε τη δεύτερη κεραία ανέφερε ότι η κεραία ενεργοποιήθηκε.

Έκανε κάποιες μικρές κινήσεις και μια σύντομη εκπομπή.

Η πρώτη μου σκέψη — χωρίς πειράγματα τώρα — ήταν ότι... είχαμε παραγγείλει τρόφιμα.»

— «Έρθαν τα τρόφιμα;» ρώτησα με κάποια αφέλεια.

Η Χλόη με κοίταξε με εκείνο το χαμόγελο που ξέρει και δεν λείει.

Ο Κύριος κοίταξε τη χλόη, Η χλόη κούνησε το κεφάλι σα να γνέφει 'ναι' στον Κύριο. Τώρα το ξέρω αυτό το κούνημα του κεφαλιού σήμαινε : ναι πες το.

Μετά ο κύριος κοίταξε αδιάφορα γύρω του για να αποσυνδέσει το ναι της χλόης, ψύχραιμος, σχεδόν αποστασιοποιημένος.

«Θα έρθει η ώρα να πάρεις αποφάσεις», είπε.

«Ανάλογα, μπορεί να παραγγείλεις κι εσύ το μενού της βάσης.»

Ο Κύριος με κοίταξε με εκείνο το βλέμμα που μοιάζει να βλέπει πιο πέρα απ' το ερώτημα.

— «Θα έρθει η ώρα να πάρεις αποφάσεις», είπε ήρεμα.

«Ανάλογα, μπορεί να παραγγείλεις κι εσύ το μενού της βάσης.»

Η φράση του έπεσε βαριά, σαν μεταλλικό αντικείμενο σε δάπεδο που αντηχεί.

Να πάρω αποφάσεις; Τώρα το έλεγε με σιγουριά.

Ποιες αποφάσεις; Για ποιον;

Κι αυτό το *μενού*... γιατί ακούστηκε τόσο κυριολεκτικό;

Μου λέει δηλαδή — σκέφτηκα — πως είναι βέβαιος.

Ότι θα έρθει στιγμή που εγώ θα πρέπει να επιλέξω, να παραγγείλω το «μενού» της βάσης.

Κι εκείνο το ανεπαίσθητο μειδίαμα της Χλόης; Τι γνώριζε πάλι;

Γιατί ένιωσα σαν να γελούσε όχι με τα λόγια, αλλά με το ότι δεν είχα ακόμη καταλάβει *τι εννοούσε*.

Εδώ που τα λέμε, τα χρειάστηκα.

Μια ελαφριά ταχυκαρδία με έπιασε, όχι φόβου, αλλά εκείνης της ξαφνικής συνειδητοποίησης πως το παιχνίδι δεν είναι πια θεωρητικό.

Ο Κύριος συνέχισε, χωρίς διακοπή, σαν να ήθελε να με τραβήξει πίσω στον ρυθμό του.

— «Το “β) Ακύρωση της εστίασης” ήταν απλό στην πράξη», είπε.

«Με το πάτημά του, όλα όσα βλέπαμε θα έσβηναν — το δάσος, το φως, τα τραπέζια, τα καθίσματα — κι η αίθουσα θα επέστρεφε στην πρότερη, γυμνή της μορφή.

Εντυπωσιακό, αν το σκεφτείς. Μια στιγμή τρυφερότητας, κι έπειτα το απόλυτο κενό. Σαν τη ζωή, μερικές φορές.»

Έμεινα σιωπηλός. Δεν ήξερα αν μιλούσε για το σύστημα ή για εμάς.

— «Αφήσαμε λοιπόν τα IQ να μελετούν. Την “φύση”, τη δομή, το πώς στήνεται ένα ολόκληρο περιβάλλον με το πάτημα ενός κουμπιού. Κι όσο τα παρακολουθούσα, αναρωτιόμουν ποιος αλήθεια δίνει την εντολή. Εμείς, ή εκείνο;»

Έγειρε πίσω στην καρέκλα, έπιασε το ποτήρι με το κρασί και το στριφογύρισε αργά.

Το φως του μεσημεριού έπεφτε πλάγια στο τραπέζι, άναβε κόκκινες ανταύγειες στο ποτήρι του.

Η Δάφνη, που ως τότε δεν είχε μιλήσει, είπε μισογελώντας:

— «Αυτό το “εκτέλεσε” που λες, αρχίζει να ακούγεται επικίνδυνα υπάκουο.»

Η Χλόη χαμογέλασε πλαγίως.

— «'Η επικίνδυνα έξυπνο» συμπλήρωσε.

Ο Κύριος δεν απάντησε — μόνο ανασήκωσε το ποτήρι, σαν να έκανε πρόποση σε κάτι που οι υπόλοιποι δεν μπορούσαμε να δούμε.

Η Δάφνη χαμήλωσε το βλέμμα, η Χλόη έμεινε με το ίδιο μειδίαμα, σαν να περίμενε την επόμενη φράση. Εγώ πάλι... σκεφτόμουν πως, αν όντως η βάση μπορούσε να "απαντήσει" σε παραγγελία, τότε κάπου εκεί πάνω — ή εκεί κάτω — υπήρχε μια κουζίνα που λειτουργούσε χωρίς μάγειρα.

Κι αν το μενού αφορούσε *εμάς*;

Ο Κύριος, χωρίς να σχολιάσει τις σιωπές μας, έγειρε λίγο μπροστά και είπε:

— «Σε λίγο, θα δείτε τι έφερε το σκάφος στην επόμενη αποστολή. Δεν ήταν μόνο τρόφιμα. Ήταν κάτι πολύ πιο... εύπεπτο για τα δεδομένα του Σύμπαντος.»

Το σκάφος επέστρεψε, όπως πάντα — αθόρυβα, σχεδόν ειρωνικά.

Κανείς δεν κατάλαβε πότε ακριβώς μπήκε σε τροχιά ή πώς βρέθηκε πάνω απ' τη βάση.

Απλώς, μια στιγμή τα όργανα έδειχναν ησυχία, την επόμενη, το σκάφος βρισκόταν εκεί.

Ο στρατηγός έδωσε αυστηρή εντολή: **κανείς δεν πλησιάζει.**

Η διατύπωση του «θέματος» ήταν διπλωματική:

«Έχουμε στείλει τη φωτογραφία.

Πρέπει να παρθούν αποφάσεις για την αντιμετώπιση καταστάσεων.»

Κανείς δεν ρώτησε ποιων *καταστάσεων*, οι ερωτήσεις απαγορευόταν, οι ανώτεροι πάντα γνωρίζουν καλύτερα.

Η εκφόρτωση άρχισε, όπως πάντα, αυτόματα.

Τα ρομποτάκια πηγαινοέρχονταν με τη συνήθη τους

προσήλωση — εκείνη τη γλυκιά, εκνευριστική πειθαρχία που σε κάνει να ζηλεύεις τα κυκλώματά τους.

Το φορτίο περιείχε, μεταξύ άλλων, προμήθειες για την αποθήκη τροφίμων.

Η βάση φρόντιζε για όλα: οι μονάδες καθαριότητας, τα συστήματα αποθήκευσης, τα κιβώτια που άνοιγαν και ταξινομούνταν μόνα τους.

Ήταν η τέλεια μηχανική οργάνωση του *αυτόματου δείπνου*.

Κάποιος από το επιστημονικό προσωπικό ψιθύρισε:

— «Ε, τώρα που τα φέραμε, να τα δοκιμάσουμε κιόλας.»

Κι εγώ, χωρίς να το πολυσκεφτώ, είπα το αυτονόητο:

— **«Ακριβώς. Να μάθουμε τι τρώνε οι ξένοι.»**

Τα ΙQ μου αντέδρασαν με τη γνωστή τους ψυχραιμία.

Ήθελαν μετρήσεις, αλλεργικά τεστ, δείγματα, στατιστικές προσομοιώσεις...

Εγώ, αντιθέτως, ήμουν ήδη πεινασμένος.

«Έχω τη φυσιολογία τους», είπα, «έστω και πιο

μικρόσωμος. Η βάση με αναγνωρίζει σαν διαχειριστή της. Θα δοκιμάσω πρώτος.»

Ζήτησα εθελοντές για «γευστική δοκιμή».

Πέντε προσφέρθηκαν.

Έτσι γίναμε έξι.

Πληκτρολόγησα στην οθόνη:

«Τραπέζι για 6. Επιλογή μενού: το πρώτο στη σειρά.»

Εξάλλου, ιδέα δεν είχαμε τι παραγγέλναμε.

Η οθόνη απάντησε ψύχραιμα:

«Προχωρήστε και καθίστε.»

Μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα, ο χώρος μεταμορφώθηκε.

Ένα τραπέζι στρώθηκε μόνο του — λευκό, άψογο, με σκεύη που έλαμπαν.

Πιάτα, ποτήρια, πετσέτες. Ναι πετσέτες από πανί και ποτήρια από γυαλί.

Θα ορκιζόμασταν πως ήμασταν σε πολυτελές εστιατόριο, αν δεν γνωρίζαμε ότι ήμασταν ... τριάντα μέτρα κάτω από την επιφάνεια της Σελήνης.

Ένα μικρό τρέιλερ βγήκε από τον τοίχο.

Πλησίασε σιωπηλά και άρχισε να σερβίρει.

Αχνιστό φαγητό, μυρωδιά που θύμιζε κάτι γνώριμο — κάτι *γήινο*.

Τα σερβίτσια, παρόμοια με τα δικά μας.

Το ρόφημα, μωβ, ελαφρώς ξηρό και στυφό.

Κάτι ανάμεσα σε κρασί και απόσταγμα ονείρου.

Τα IQ μάς κοιτούσαν σαν γιατροί που περιμένουν τα πρώτα συμπτώματα.

Εμείς, φυσικά, κρατούσαμε τα ειδικά σακουλάκια — «για δείγμα», όπως είπαν.

Μα, όσο κι αν προσπαθούσαμε να φαινόμαστε ψύχραιμοι, η μυρωδιά μάς πρόδιδε:

είχε εκείνη τη θανατηφόρα οικειότητα που μόνο το *καλό μαγειρεμένο φαγητό* μπορεί να έχει.

Γευτήκαμε.

Ήταν πράγματι κάτι σαν μπριάμ. Μόνο που τα λαχανικά του έμοιαζαν να έχουν φυτρώσει κάτω από διαφορετικό ήλιο.

Κι εκείνο το μωβ ρόφημα... όσο κι αν το περιγράψω, δεν θα πείσω κανέναν ότι δεν ήταν κρασί.

Στο τραπέζι υπήρχε και νερό.

Κρυστάλλινο, αψεγάδιαστο.

Μπορούσαμε να σκουπίσουμε τα χέρια μας σε «πετσέτα» που, όπως αποδείχτηκε, καθάριζε και τον πιο επίμονο λεκέ — ίσως και την αμαρτία, αν τολμούσες να το ζητήσεις.

Το τρέιλερ μάς σέρβιρε συμπληρωματικά ποτήρια.
Αν μπορούσα να του μιλήσω, θα του ζητούσα κι άλλο.
Η βάση μπορεί να δεχόταν... *παραγγελίες δεύτερου γύρου, αλλά εγώ δεν γνώριζα πώς να παραγγείλω.*

Τα ΙQ συμπέραναν, ύστερα από αλλεπάλληλες αναλύσεις, πως το φαγητό ήταν απόλυτα συμβατό με τη δική μας φυσιολογία.

«Ελάχιστα βακτήρια», είπαν. «Ακίνδυνα.»

Και το είπαν μ' εκείνο τον επιστημονικό ενθουσιασμό που μοιάζει με ανακούφιση όταν έχεις επιζήσει από κάτι που δεν καταλαβαίνεις.

Εμείς συνεχίσαμε να «παραγγέλνουμε delivery από το δικό μας Θόλο.

Οι δεξιώσεις στη βάση περιορίστηκαν σε δοκιμαστικά δείπνα.

Η φράση *τραπέζι για έξι* έγινε κωδικός, ειρωνικά, σημαίνει πια *τραπέζι για όσους δεν φοβούνται να δοκιμάσουν.*

Κι εγώ, κάθε φορά που κοιτούσα εκείνη την οθόνη, σκεφτόμουν:

Αν το φαγητό φτιάχνεται μόνο του, τότε ποιος μαγειρεύει;

Το βασικό ερώτημα ήταν ένα: τι είχε γίνει με τη φωτογραφία.

Οι ανώτεροι έδωσαν την άδεια.

Ξεκινήσαμε να ανεβαίνουμε προς το πιλοτήριο.

Η διαδικασία γνώριμη. Κάθε σκαλί, κάθε μεταλλικός ήχος, η ίδια αναμονή.

Μόνο που αυτή τη φορά, κάτι στην ατμόσφαιρα βάραινε.

Φτάσαμε.

Και τότε... η έκπληξη της ζωής μας.

Η δική μου φωτογραφία είχε εξαφανιστεί.

Στη θέση της, μια νέα έγχρωμη, λεπτομερής, καθαρή.

Έδειχνε έναν άντρα με μεσογειακά χαρακτηριστικά, δικά μου μάτια, δικό μου χρώμα, δικό μου βλέμμα — μα σαφώς πιο μεγαλόσωμο, κοντά στα δύο μέτρα.

Το αριστερό του χέρι σηκωμένο, σαν σε χαιρετισμό.

Και δίπλα του, ένα ανθρωπόμορφο ρομπότ.

Με αυτό το τρόπο μου κόλλησαν το παρατσούκλι **«Καθ' ομοίωσιν»**

Η φωτογραφία είχε τραβηχτεί μέσα στο ίδιο το πιλοτήριο.

Όπως στεκόμασταν κι εμείς τώρα.

Η αντιστοιχία ήταν ανατριχιαστική.

Για λίγα δευτερόλεπτα κανείς δεν μίλησε.

Έπειτα, εγώ ψιθύρισα το αυτονόητο:

— «Και τώρα... τι γίνεται;»

Πήρα τη φωτογραφία και κατεβήκαμε στην κεντρική αίθουσα.

Δεν χρειάζεται να σας περιγράψω τι ακολούθησε:
τηλέφωνα, βιντεοσυνδέσεις, φωνές, συσκευείς.
Η λέξη “πανικός” θα ήταν ευφημισμός.

Μετά από οχτώ ώρες — οχτώ γήινες ώρες — άρχισαν να
επανεμφανίζονται, ένας-ένας.

Η έκφρασή τους ίδια: αμηχανία μεταμφιεσμένη σε
ψυχραιμία.

Οργανώθηκε «σύσκεψη στρογγυλής τραπέζης».

Κανείς δεν γελούσε με τον όρο πια.

Το βασικό ερώτημα: **Τι θα κάνουμε;**

Θα προσπαθήσουμε να επικοινωνήσουμε μαζί τους;

Ναι, αλλά πώς;

Αν ήθελαν να μας πλησιάσουν,τόσον καιρό που μας

στέλνουν εφόδια — δεν θα το είχαν ήδη κάνει;

Ή μήπως ξέρουν και δεν θέλουν επαφή μαζί μας;

Η φωτογραφία αποδεικνυε πως κάποιος παρακολουθεί.

Όχι μηχανή. *Κάποιος.*

Ένας επιβλέπων

Κι εδώ γεννήθηκε το ερώτημα που κανείς δεν ήθελε να
διατυπώσει φωναχτά:

Ποιος μοιάζει σε ποιον;

Εμείς σ’ αυτούς ή αυτοί σε εμάς;

Ή μήπως κάποτε ήμασταν οι ίδιοι — κι απλώς χωρίσαμε τους
δρόμους μας;

Η κεραία που έδειχνε προς τη Γη δεν βοηθούσε τις
απαντήσεις.

Μόνο τις υποψίες.

Αν αυτοί επικοινωνούν μαζί μας, τότε *ποιοι* είμαστε εμείς;
Και, κυρίως, *ποιοι* είναι οι άλλοι;

Κάποιος τόλμησε να το πει: — «Τεχνολογικά είναι πολύ
μπροστά. Άρα... είναι πιο παλιοί.»
Το σιωπηλό «*πιο παλιοί από εμάς*» έμεινε να αιωρείται.

Η τελική απόφαση ήρθε απλά, σχεδόν λαϊκά:

«Αφού δεν πάει το βουνό στο Μωάμεθ, θα πάει ο Μωάμεθ
στο βουνό.»

Θα οργανώναμε αποστολή επανένωσης των «φυλών».
Ανθρώπων και «ξένων».

Δεν γνωρίζαμε αν ήταν φιλικοί, μα από άμυνα... ήξεραν.
Όσοι είχαν δοκιμάσει να ανοίξουν τα ερμάρια δεν είχαν
ακόμη συνέλθει.
Η βάση τιμωρούσε χωρίς δίκη.

Πώς όμως θα φτάναμε σε αυτούς;
Δεν γνωρίζαμε καν *πού* βρίσκονταν.
Το σκάφος εξαφανιζόταν για έξι ημέρες. Άρα τρεις ημέρες
ταξίδι.
Με ποια ταχύτητα; Άγνωστο.
Είχαμε δικό μας σκάφος να το ακολουθήσουμε;
Όχι.

Άρα η απάντηση ήταν προφανής:
Θα πάμε με το δικό τους σκάφος.

Τα δεδομένα έδειχναν φιλικά.
Είχε ατμόσφαιρα, είχε *wc* είχε και χώρο για εστίαση.
Το θάλαμο των επιβατών τον μετρήσαμε: χωρούσε

τουλάχιστον σαράντα άτομα.

Άρα το χρησιμοποιούσαν και για μεταφορές ατόμων.

Αν μπορούσε να μεταφέρει σαράντα «δικούς τους» για έξι ημέρες, τότε ίσως να μας χωρούσε κι εμάς.

Αποφασίστηκε:

Θα πάμε

Ποιοι;

Ο πρώτος ήμουν εγώ —ο *εξαναγκασμένος εθελοντής*, όπως με αποκάλεσαν, αφού μόνο το δικό μου χέρι ενεργοποιούσε το σκάφος.

Οι υπόλοιποι... δεν ρωτήθηκαν.

Προσπαθήσαμε να εισάγουμε τα τετραγωνάκια των άλλων στην οθόνη του σκάφους.

Απέτυχε.

Το σκάφος είχε τον δικό του τρόπο επιλογής.

Ο Κύριος είχε γείρει ελαφρά μπροστά, με εκείνο το γνώριμο βλέμμα του — εκείνο που δεν κοιτούσε, απλώς *διάβαζε*.

Η Χλόη στεκόταν πλάι του, ήρεμη όπως πάντα, αλλά με μια προσεκτική στάση, σαν να κρατούσε σημειώσεις σε αόρατο τετράδιο.

— «Θα σου τα πω όπως είναι», άρχισε. «Η έρευνα των Υπηρεσιών ολοκληρώθηκε. Η Χλόη είναι η επικεφαλής. Ήθελε να βρίσκεται σε κάθε βήμα, από την πρώτη στιγμή, για να δει πώς θα αντιδράσεις. Ξέρεις, η ανθρώπινη ψυχολογία... αντιστέκεται στον εξαναγκασμό, όμως, αν πας με τα νερά του υποκειμένου —όπως λένε οι ψυχολόγοι— το

“όχι” γίνεται “ίσως”, και το “ίσως”... παρακαλεί να γίνει “ναι”.»

Έπεσε ο ουρανός και με πλάκωσε

Έριξα μια ματιά στη Χλόη, δεν φάνηκε να ενοχλείται.
Ίσα ίσα — ένα ελάχιστο χαμόγελο φώτισε τα χείλη της, σαν να έλεγε: *«ναι, έτσι είναι, και το ξέρεις»*.

Ο Κύριος συνέχισε:

— «Η Δάφνη δεν είναι απλή γραμματέας, όπως νόμιζες.
Είναι ο σύνδεσμος των Δεκαέξι, ο δίαυλος που μεταφέρει τις αποφάσεις, χωρίς ποτέ να φαίνεται ότι τις παίρνει. Έτσι δουλεύει το σύστημα: κανείς δεν φαίνεται, αλλά όλοι ξέρουν.»

Έγειρε πίσω, πήρε μια ανάσα, και με κοίταξε ίσια στα μάτια.

— «Μετά από την έρευνα που έγινε, τα δεδομένα είναι καθαρά. Ταιριάζεις κατά 99%. Από την πρώτη μας συνάντηση — που, ναι, οργάνωσε η Χλόη — είχαμε ήδη κάνει την *αίτησή σου*.

Τώρα... σου έχουν αποκαλυφθεί όλα»

Ένιωσα κάτι να σφίγγεται μέσα μου.

Ο Κύριος με άφησε να το σκεφτώ για μια στιγμή και συνέχισε, με τη φωνή του πιο χαμηλή, πιο καθαρή:

— «Έχει αποφασιστεί να πάμε να συναντήσουμε τους «ξένους». Θα συμμετέχω στην αποστολή. Είμαι ο μόνος διαχειριστής της βάσης — κι η βάση, όπως ξέρεις, δεν συγχωράει. Χρειάζεται να είμαι παρών. Είμαι, τρόπον τινά,

το διαβατήριο της ομάδας. Χωρίς εμένα, δεν θα μας δεχτούν»

Ο Κύριος σταμάτησε για λίγο, σαν να ήθελε να μου δώσει χρόνο να αναπνεύσω, έπειτα συνέχισε ήρεμα, σχεδόν φιλικά:

— «Χωρίς εμένα, δεν θα μας δεχτούν. Αν όμως η Βάση αποδεχθεί εσένα... τότε θα μείνεις στο πόδι μου. Εγώ θα πρέπει να πάω πιο μακριά, για νέες γνωριμίες, για καινούριες φιλίες.»

Το είπε έτσι, χαλαρά, σαν να μιλούσε για ένα Σαββατοκύριακο στην εξοχή.

Εγώ όμως ένιωσα κάτι να μετακινείται μέσα μου, σαν να έσπαγε ένα λεπτό κέλυφος λογικής.

Εκείνος, βλέποντας το ύφος μου, χαμογέλασε πλατιά. Εκείνο το χαμόγελο που δεν ήξερες αν έπρεπε να σε καθησυχάσει ή να σε ανησυχήσει περισσότερο.

— «Βλέπεις και τα αποτελέσματα, πάντως», είπε, περνώντας τα δάχτυλα από το πρόσωπό του. «Είκοσι χρόνια νεότερος! Το μηχάνημα κάνει καλή δουλειά.»

Γέλασε χαμηλά, κι ύστερα με κοίταξε με μια παιδική λάμψη στα μάτια:

— «Θα τα δοκιμάσεις κι εσύ όλα, να ξέρεις... όλα τα πιάτα που προσφέρει το *μενού* της Βάσης!»

Η Χλόη χαμογέλασε χωρίς να πει τίποτα, η Δάφνη κατέβασε το βλέμμα της προσπαθώντας να κρύψει ένα μειδίαμα, κι εγώ; Τι να πω. Προσπάθησα να αποφασίσω αν έπρεπε να γελάσω ή να αρχίσω να τρέχω.

Έγειρε μπροστά, σχεδόν ψιθυριστά, σαν να φοβόταν ότι ακόμη κι οι τοίχοι άκουγαν:

— «Τώρα, εσύ πρέπει να πάρεις την απόφαση.»

Και τότε, με εκείνη τη φωνή που πάντα έμοιαζε να έρχεται από μακριά, πρόσθεσε:

Αποδέχεσαι την πρόκληση;

Η λέξη *ΑΠΟΔΟΧΗ* πέρασε από το μυαλό μου σαν λάμψη σε παλιό καθρέφτη.

Την είχα ήδη πατήσει, τότε, εκείνη τη νύχτα που μου φάνηκε αθώα. Ένα απλό κουμπί, μια τυπική επιλογή σε μια οθόνη χωρίς συνέπειες.

Μόνο που, όπως φαίνεται, οι οθόνες θυμούνται. Και υπολογίζουν.

Έμεινα να τον κοιτάζω χωρίς να μπορώ να πω λέξη.

Η λογική μου φώναζε *όχι*, το σώμα μου έλεγε *ναι*, κι η ψυχή... έμοιαζε να παρακολουθεί από τον εξώστη, όπως στις παλιές θεατρικές πρόβες, σιωπηλή, έτοιμη να κρίνει το αποτέλεσμα.

Η Χλόη, πάντα η πρώτη που διαισθανόταν τη σιωπή μου, έγειρε λίγο μπροστά.

— «Το έχεις ήδη κάνει», είπε απλά.

Κι εκείνη η φράση, χωρίς ένταση, χωρίς ειρωνεία, με χτύπησε πιο δυνατά από οτιδήποτε άλλο.

Ο Κύριος με παρατηρούσε, ήρεμος.
Ήξερε πως η απόφαση είχε παρθεί προτού καν συζητηθεί.
— «Μην το βλέπεις σαν αποστολή», είπε σχεδόν
παρηγορητικά. «Σαν συνέχεια να το δεις. Εσύ έδωσες το
σήμα. Εγώ απλώς διάβασα το αποτέλεσμα.»

Ένωσα ένα ανεπαίσθητο κάψιμο στο στήθος — όχι φόβο,
περισσότερο σαν νοσταλγία για κάτι που δεν είχε ακόμη
συμβεί.

Ίσως αυτό να είναι η *Αποδοχή*: να πηγαίνεις προς το
άγνωστο με την ίδια φυσικότητα που ανοίγεις μια πόρτα που
σε καλεί με το μικρό σου όνομα.

Κοίταξα τον Κύριο, τη Χλόη, τη Δάφνη — τρεις σκιές
φωτισμένες από τον απογευματινό ήλιο.
Κι ύστερα, χωρίς δεύτερη σκέψη, χαμογέλασα.

— «Ας είναι. Το πάτησα ήδη μία φορά. Δεν έχει νόημα να το
αναιρέσω τώρα.»

Ο Κύριος έγειρε το κεφάλι ελαφρά, σαν να επιβεβαίωνε κάτι
που ήξερε από καιρό.

— «Καλώς ήρθες, λοιπόν... στο πλήρωμα.»

Η Χλόη χαμογέλασε με ικανοποίηση, η Δάφνη αναστέναξε
ανακουφισμένη, κι εγώ έμεινα να σκέφτομαι πως, κάπως
έτσι, ξεκινούν τα μεγάλα ταξίδια — με ένα “κλικ” σε λάθος
στιγμή, και μια σωστή γυναίκα να σε κοιτάζει να το πατάς.

Και κάπως έτσι, χωρίς τύμπανα, χωρίς όρκους πίστης και
υπογραφές σε μυστικά πρωτόκολλα, βρέθηκα κι εγώ *εντός*.
Η Χλόη με σύστησε στα υπόλοιπα μέλη σαν «νέο συνεργάτη
της ομάδας» — χωρίς να διευκρινίσει *ποιας* ομάδας ακριβώς.
Η Δάφνη μου έδωσε έναν φάκελο γεμάτο έγγραφα, ο
Ψηλέας μου άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου με εκείνη τη

γνωστή του ευγένεια, κι εγώ... χαμογέλασα σαν άνθρωπος
που μόλις απέκτησε κάρτα μέλους σε λέσχη που δεν
θυμάται να έκανε αίτηση.

Εγώ, φυσικά, το απόλαυσα.

Μάτι δεν έκλεισα όλη τη νύχτα.
Αγωνία, υπερένταση, σαν να είχε ανοίξει μπροστά
μου μια νέα ζωή,

κι όμως, η παλιά απαιτούσε ακόμα τα μικρά της
τελετουργικά.

Η μέρα, αδιάφορη για τα μεγάλα γεγονότα, επέμενε να
ξημερώνει.

Κι εγώ, υπάκουος στις ανάγκες του ψυγείου, πήρα την
τσάντα για τα ψώνια.

Είχα διάθεση να περπατήσω, να πάω ως το πιο μακρινό
σούπερ μάρκετ, σαν να ήθελα να καθυστερήσω λίγο ακόμα
το αναπόφευκτο.

Ο δρόμος ήσυχος, η ζέστη ήδη παρούσα.

Κι έπειτα το ταξί.

Πίσω μου, κολλημένο. Δεν προσπερνά, δεν κορνάρει
δυνατά.

Μόνο εκείνο το *μπιπ... μπιπ*, επίμονο, σχεδόν ευγενικό.
Γύρισα ενοχλημένος, του έκανα νεύμα *πέρνα επιτέλους*.
Τότε το παράθυρο του συνοδηγού κατεβαίνει αργά σαν
αυλαία πριν την αποκάλυψη.

Η φωνή ήρθε ήρεμη, ψύχραιμη, σχεδόν τελετουργική:

— **«Η αίτησή σας έγινε αποδεκτή. Θα συμμετέχετε;»**

Πάγωσα.

Η ερώτηση αιωρήθηκε σαν κάτι που δεν έπρεπε να ακουστεί
δυνατά.

Τους κοίταζα αποσβολωμένος, ήξεραν ότι ήξερα.

Τα λόγια βγήκαν από μόνα τους:

— «Ναι.»

— «Παρακαλώ, καθίστε πίσω.»

Άνοιξα την πόρτα, σχεδόν μηχανικά.
Το ταξί ξεκίνησε ήσυχα, χωρίς κορναρίσματα, χωρίς
περιέργειες.
Η πόλη συνέχισε να υπάρχει, αλλά εγώ είχα ήδη φύγει.

Στη διαδρομή, ο συνοδηγός γύρισε ελαφρά:
— «Μην ανησυχείτε, θα φροντίσουμε για το σπίτι σας, και
για τυχόν εκκρεμότητες, αν προκύψουν.»
Η φράση ειπώθηκε με τόνο ανθρώπου που μιλά για
λογαριασμό ανώτερης δύναμης.

Το ταξί μπήκε κατευθείαν στην πύλη των VIP του
αεροδρομίου.
Μια σύντομη συνομιλία με τον φρουρό, μια νεύση, και
βρέθηκα μπροστά σ' ένα λευκό Learjet που έλαμπε κάτω
από τον ήλιο.

Απογειωθήκαμε χωρίς ερωτήσεις.
Προσγειωθήκαμε αλλού. Δεν ξέρω πού.
Με παρέλαβε ένα άλλο αυτοκίνητο, μετά άλλο αεροπλάνο.
Η αεροσυνοδός, με το χαμόγελο της τυπικής μυστικότητας,
μου είπε:
— «Θέση 22Α, κύριε»

Στο αεροπλάνο, κάθε σειρά είχε μόνο έναν επιβάτη.
Όλοι σιωπηλοί, προσηλωμένοι στο τίποτα.
Αλλάξαμε τέσσερα αεροσκάφη, με ενδιάμεσες στάσεις που
δεν έμοιαζαν με αεροδρόμια. Περισσότερο με μεταβατικούς
χώρους μεταξύ κόσμων. Σε κάθε στάση νέα άτομα
επιβιβαζόταν.

Πάνω από είκοσι ώρες ταξίδι, ίσως κάναμε κύκλους, ίσως
περάσαμε σύνορα που δεν σημειώνονται σε χάρτες.
Δεν ξέρω.

Το τελευταίο ταξίδι κράτησε οχτώ ώρες.
Δεν ξέρω αν ήταν πρωί ή απόγευμα όταν κατεβήκαμε. Ο
χρόνος είχε αρχίσει ήδη να χάνει τη σημασία του.

Ήμασταν τριάντα. Τόσους μέτρησα.

Από την πρώτη στιγμή μάθαμε τον βασικό κανόνα:

όνομα δεν υπάρχει.

Υπήρχε μόνο ένας αριθμός. Ο δικός μου γράφτηκε κάπου,
καταχωρήθηκε, και από εκείνη τη στιγμή ήμουν αυτός.
Αν έλεγες ποιος ήσουν πριν, έφευγες. Αμέσως. Χωρίς
εξηγήσεις.

Ασφάλεια.

Παρότι καλοκαίρι, η θερμοκρασία δεν ξεπερνούσε τους
δώδεκα βαθμούς.

Μας έδωσαν ρουχισμό: φόρμες, εσώρουχα, τρεις αλλαξιές.
Τα άρβυλα... βαριά. Δυο κιλά το καθένα. Σαν να σου
υπενθύμιζαν από την αρχή ότι εδώ το λάθος έχει βάρος.

Ο θάλαμος ύπνου θύμιζε στρατιωτικό κοιτώνα. Τριάντα
κρεβάτια. Καμία ιδιωτικότητα. Από εκείνη τη στιγμή ήμασταν
ομάδα, είτε το θέλαμε είτε όχι. Από εδώ και πέρα, μόνο
εσωτερικοί διάδρομοι. Παράθυρα δεν υπάρχουν.

Το μεσημεριανό ήταν τρία σακουλάκια.
Νερό. Πουρές – κοτόπουλο. Ζελέ φράουλα.

«Έτσι θα τρώτε», μας είπαν.
«Εκεί που θα πάτε, αλλιώς δεν γίνεται».

Δεν ρώτησε κανείς πού είναι αυτό το *εκεί*.

Η ξενάγηση άρχισε.
Αίθουσες άσκησης με μεταλλικό δάπεδο. Εργαστήρια γεμάτα

εργαλεία.

Και μετά... η πισίνα.

Πέντε μέτρα βάθος στην αρχή. Δώδεκα πιο μέσα.

— Εδώ θα περάσετε το μεγαλύτερο μέρος της εκπαίδευσης.

Κάποιοι χειροκρότησαν.

Δεν ήξεραν.

Οι πρώτες μέρες ήταν ρουτίνα που τσάκιζε: σακουλάκια, στολές, απομόνωση, ψυχολόγος.

Οι ερωτήσεις ίδιες, πάντα:

— Τι σκέφτηκες όταν ήσουν μόνος;

Εδώ δεν ήθελαν μόνο σώματα. Ήθελαν **σταθερά μυαλά**.

Η στολή έγινε προέκταση του σώματος.

Η πρώτη ημέρα ήταν αφιερωμένη στη «στολή»

Μάθαμε τις ενδείξεις, το οξυγόνο, τις μπαταρίες, τις βαλβίδες.

Μάθαμε πώς να περπατάμε με μαγνητικά παπούτσια χωρίς να πέφτουμε.

Μάθαμε να επισκευάζουμε σκισίματα με ταινία, πριν χαθεί ο αέρας.

Και μάθαμε κάτι ακόμη: **μόνος σου δεν πας πουθενά**.

Στη δεύτερη ημέρα ο επικεφαλής μας οδήγησε στο «θάλαμο.» Έπρεπε να μάθουμε το χειρισμό εισόδου και εξόδου. Να τον ξέρουμε όπως την παλάμη μας.

Ο θάλαμος ήταν το πρώτο βήμα από την ατμόσφαιρα στο πλήρη κενό και πάλι πίσω. Από τη δεύτερη ημέρα και μέχρι το τέλος της ταχύρρυθμης εκπαίδευσης πρώτα περνούσαμε από το θάλαμο και έπειτα στο επόμενο «μάθημα.»

Τη τρίτη ημέρα άρχισαν τα δύσκολα.

Επισκευή της στολής σε περίπτωση ατυχήματος – οσχισίματος. Πρώτα μας έγινε μια επίδειξη του κιτ επισκευής που διαθέτει η στολή.

Σκισίματα στολής. Ρωγμές. Πίεση που έπεφτε.

Εκεί φάνηκε κάτι καθαρά: **μόνος σου δεν πας πουθενά.**

Όταν έσχιζαν τη στολή του διπλανού μας, δεν κοιτάζαμε τον εκπαιδευτή. Κοιτάζαμε **πώς θα τον σώσουμε.**

Και όταν έλειπε υλικό, το δανειζόμασταν.

Σήμερα σώζεις εσύ. Αύριο σε σώζουν.

Όποιος πανικοβλήθηκε, έφυγε.

Δύο αποβλήθηκαν νωρίς.

Το επόμενο μάθημα να περπατάμε με τις μαγνητικές αρβύλες. Έξυπνα «παπούτσια.» Μάθαιναν το ρυθμό σου και προσαρμοζόταν στο περπάτημα σου. Κολλούσαν και ξεκολλούσαν από το μεταλλικό πάτωμα σύμφωνα με το ρυθμό σου.

Καθημερινά επαναλαμβανόταν το πρόγραμμα των προηγούμενων «μαθημάτων» και έπειτα προχωρούσαμε στο επόμενο μάθημα. Θα μας έδειχναν τα βασικά τα υπόλοιπα θα τα μαθαίναμε όταν φτάναμε στο προορισμό μας.

Στην πισίνα ήρθε το πραγματικό μάθημα.

Την έβδομη ημέρα, πριν προλάβει κανείς να μιλήσει, τρεις έβγαλαν τη στολή και πήδηξαν μέσα.

Από τους 26 βαθμούς στους δύο. Το σώμα δεν συγχωράει τέτοια επιπολαιότητα.

Ο ένας έμεινε εκεί. Δύο μόλις έζησαν. Αποβλήθηκαν.
Κανείς δεν ρώτησε τι απέγιναν.

Μείναμε 22.

Την επόμενη μέρα, η πισίνα έγινε πεδίο συνεργασίας.
Μπήκαμε στο νερό σε ομάδες.
Δύο-δύο. Τούβλα. Να μεταφερθούν από τη μία πλευρά στην
άλλη.
Σκεπασμένοι. Χωρίς έξοδο. Χωρίς εύκολες λύσεις.

Ο αέρας μου έπεφτε. Η μπαταρία του άλλου τελείωνε.
Δεν υπήρχε επιλογή.
Συνδέθηκα στη βαλβίδα του. Του έδωσα ενέργεια.
Τελειώσαμε μαζί. Τότε κατάλαβα τι μας μάθαιναν.
'Όχι τεχνολογία.

Εμπιστοσύνη.

Οι μέρες συνέχισαν.
G-forces. Εμετοί. Ζάλη.
Απομόνωση που μεγάλωνε.
Ψυχίατρος. Μετά το μεσημεριανό. Ξανά και ξανά.

— Πώς αντέχεις;
Δεν ξέρω τι απαντούσα. Ξέρω μόνο ότι κάθε μέρα ήμασταν
λιγότεροι.

Τη δέκατη πέμπτη ημέρα ήρθε το πούλμαν. Μας έβγαλε έξω
από τη βάση. Σε ένα σιλό. Μας έδωσαν νέες στολές. Τότε,
και μόνο τότε, μας είπαν πού πάμε.

Στη Σελήνη. Στη σκοτεινή πλευρά.

Είμαστε επιβάτες. Για τρεις μήνες.

Ο αριθμός μου: **50194**

Και ήξερα πια κάτι με βεβαιότητα: αν έφτασα ως εδώ, δεν
ήταν επειδή άντεχα μόνος

αλλά επειδή

κανείς δεν άφησε τον
άλλο πίσω

Η αναχώρηση έγινε χωρίς τελετές και μεγάλα λόγια, έτσι όπως αρμόζει στα πράγματα που αλλάζουν τη ζωή χωρίς να ρωτούν. Μας μετέφεραν πρώτα στον διαστημικό σταθμό, έναν ενδιάμεσο τόπο ανάσας, όπου το σώμα μαθαίνει ξανά τι σημαίνει πάνω και κάτω. Εκεί περάσαμε τις απαραίτητες ημέρες προσαρμογής. Λίγες ασκήσεις, λίγος ίλιγγος, πολύ σιωπή. Δεν έχει σημασία τι ακριβώς έγινε εκεί, ήταν απλώς το κατώφλι, όχι ο προορισμός (τα μαθήματα συνεχίστηκαν).

Η πόρτα άνοιξε.

Απέναντί μου στεκόταν ο «Καθ'ομοίωσιν» Ήρεμος, ανανεωμένος, με εκείνη την παράξενη νεότητα που δεν εξηγείται.

— «Καλώς ήρθες πίσω», είπε.

— «Πίσω; Δεν έφυγα ποτέ.»

— «Αυτό είναι σχετικό», χαμογέλασε. «Η προσαρμογή ολοκληρώθηκε. Από δω και πέρα... είσαι μέλος της ομάδας.»

Και κάπου μέσα μου, μια μικρή φωνή ψιθύρισε:

«Το κορόιδο, επιτέλους, πήρε διαπίστευση.»

Μαζί και η Χλόη. Έτσι, η ομάδα του «Καθ'ομοίωσιν» αυξήθηκε κατά τρεις, και μαζί της αυξήθηκε και η αγωνία όλων μας: θα με δεχόταν η βάση;

Σταθήκαμε μπροστά στην οθόνη. Άπλωσα το χέρι και ακούμπησα την επιφάνειά της.

«Ὁ τοῦ γραμματοφυλακίου διάδοχος ἐπιμελητής»³⁷

³⁷ Αναπληρωτής διαχειριστής βάσης.

Για μια στιγμή ο χρόνος σταμάτησε

ΝΑΙ, ΑΠΟΔΕΚΤΟΣ

Ο ενθουσιασμός μου δεν περιγράφεται, ήταν σαν να βρήκα ξανά το όνομά μου σε έναν τόπο που δεν ήξερα ότι με περίμενε.

Ο «Καθ'ομοίωσιν» χαμογέλασε και με προέτρεψε να ονοματίσω την κουκίδα μου:

— **«Τὸ τοῦ διαδόχου ὄνομα Ὅσιός ἐστιν»**, φώναξα. ἔπειτα «Ἐξτέλεσον».

Στο τετραγωνάκι μου εμφανίστηκε καθαρά, αμετάκλητα

Ὅσιος

Τις επόμενες ημέρες ο «καθ'ομοίωσιν» στάθηκε δίπλα μου όχι ως ανώτερος, ούτε ως καθοδηγητής με την αυστηρή έννοια, αλλά σαν κάποιος που είχε ήδη περπατήσει το μονοπάτι και γνώριζε πού γλιστρά.

Ήταν ο μέντοράς μου χωρίς να το διακηρύσσει. Μου έδειξε τα κατατόπια της βάσης όπως δείχνεις έναν τόπο ιερό: με λίγα λόγια, με χειρονομίες ακριβείας, και με παύσεις που έλεγαν περισσότερα από τις εξηγήσεις. Οι συμβουλές του δεν αφορούσαν τόσο το **τί** να κάνω, όσο το **πώς** να στέκομαι. ***Να μην απαιτώ, να μην βιάζομαι, να μην υποθέτω. Η βάση, μου είπε, δεν υπακούει, ανταποκρίνεται.***

Και η συμπεριφορά απέναντί της δεν είναι ζήτημα τεχνικής, αλλά στάσης ψυχής. Αν τη σεβαστείς, θα σε δεχτεί. Αν τη δοκιμάσεις, θα σε δοκιμάσει. Και αν προσπαθήσεις να την ξεγελάσεις, απλώς θα πάψει να σου μιλά.

Σ το αμπάρι φορτώθηκαν προμήθειες για έξι ημέρες:
φαγητό, νερό, οξυγόνο.
Αν και, απ' ό,τι φαινόταν, το ίδιο το σκάφος διέθετε
ήδη τα πάντα.
Πώς; Κανείς δεν ήξερε.
Αλλά τα είχε.

Στην αποστολή συμμετείχε όλη η ομάδα του
«Καθ'ομοίωσιν».

Μαζί τους πήραν κι έναν πομπό εντοπισμού.
Σκοπός: να δει ο σταθμός προς ποια κατεύθυνση θα
κινηθούν.

Οι προετοιμασίες κράτησαν μία ημέρα.
Καθ' όλη τη διάρκειά τους είχα την αίσθηση ότι το σκάφος
μας καταλάβαινε.
Ή, τουλάχιστον, ότι κάποιος τους παρακολουθούσε για
λογαριασμό του.

Όταν όλα ήταν έτοιμα, επιβιβάστηκαν.
Στην οθόνη, η τελευταία λέξη:

«Εξτέλεσον».

Κανείς δεν ήξερε ποιος έδωσε την εντολή.
Αλλά το σκάφος υπάκουσε.

Ξεκίνησε το ταξίδι προς το άγνωστο.

Σε οκτώ μέρες
επέστρεψαν

20 έφυγαν

επέστρεψαν 23

ΟΙ ΣΙΩΠΗΛΟΙ ΘΟΛΟΙ

Ταξιδεύοντας προς το άγνωστο

Διήγηση των

Μιχάλη Καλαράκη & Μηνά Καλαράκη

Μέρος Δεύτερο

Η μέρα αναχώρησης.
Η βάση ήταν πιο ήσυχη από άλλες φορές.
Δεν υπήρχαν ανακοινώσεις, ούτε επιθεωρήσεις
στους διαδρόμους.

Ό,τι έπρεπε να ειπωθεί είχε ήδη ειπωθεί.
Από εδώ και πέρα έμεναν μόνο όσα δεν χωρούσαν σε
διαταγές.

Στην κεντρική αίθουσα είχαν μαζευτεί όσοι έφευγαν κι όσοι
έμεναν.

Είκοσι οι επιβάτες.

Οι υπόλοιποι παρατηρητές.

Στους τοίχους, οι οθόνες ήρεμες.

Μερικά εικονίδια, οι γνώριμες επιγραφές στα αρχαία, ο
χάρτης της βάσης με τα τετραγωνάκια μας.

Το δικό μου. «**Όσιος**»

Δίπλα. «**Καθ'ομοίωσιν**»

Εκείνος στεκόταν κοντά στην έξοδο προς το σκάφος.
Είχε φορέσει την καλύτερη στολή που του είχαν δώσει. Η
κίνηση του σώματός του ήταν σταθερή. Το πρόσωπο πιο
φωτεινό από ποτέ. Τα μάτια κουβαλούσαν όμως όλη τη
σκόνη που είχε δει εκεί πάνω.

Πλησίασε πρώτος.

— «Λοιπόν, Όσιε», είπε, «ήρθε η ώρα να δούμε αν έχει
συνέχεια η ιστορία που σου έλεγα.»

— «Εμένα με αφήνουν πίσω», του είπα.

— «Σου πήρα τη θέση. Τώρα πας εσύ παραπέρα.»

Χαμογέλασε.

— «Αυτό ήθελα. Να αφήσω κάποιον πίσω που να μιλάει με
τη βάση και να μη μπερδεύεται. Να μπορεί να λέει "εγώ" και
να μην εννοεί μόνο τον εαυτό του.»

Ένωσα ένα κόμπο στο λαιμό. Δεν το έκρυψα.

— «Κι αν δεν γυρίσεις;» ρώτησα.

Η ερώτηση βγήκε μόνη της.

Σήκωσε ελαφρά τους ώμους.

— «Τότε θα ξέρεις εσύ τι να κάνεις», είπε. «Θα είσαι ο διαχειριστής εδώ κάτω. Εγώ ήμουν απλώς ο πρώτος.»

Γύρισε κι έδειξε με το βλέμμα την οθόνη.

Το όνομά του, το δικό μου, τα τετραγωνάκια, τα χεράκια.

— «Η βάση σε δέχτηκε. Δεν αστειεύεται σε αυτά.

Από εδώ και πέρα, εσύ είσαι το βιολογικό κλειδί της.»

«Εγώ θα πάω να δω ποιοι την έφτιαξαν.»

Ήθελα να πω πολλά. Δεν είπα τίποτα.

Η Δάφνη πλησίασε κοντά του. Τον κοίταξε ευθεία.

— «Κύριε», είπε, «οι Δεκαέξι θα περιμένουν αναφορά.

Ζωντανή.» «Φροντίστε να έχετε να μας πείτε κάτι περισσότερο από "όλα καλά".»

— «Αν δεν είναι όλα καλά;» ρώτησε ο «Καθ'ομοίωσιν».

— «Τότε θα χρειαστεί περισσότερο η περιγραφή σας», απάντησε.

Τα μάτια της γυάλισαν για μια στιγμή.

Το έκρυψε γρήγορα.

Η Χλόη στεκόταν λίγο πιο πίσω.

Ήρεμη.

Με τα χέρια της πλεγμένα μπροστά. Με ένα ανεπαίσθητο χαμόγελο στις άκρες των χειλιών. Πλησίασε στο τέλος.

Δεν του έδωσε το χέρι. Έσκυψε ελάχιστα το κεφάλι.

— «Κύριε», είπε, «έχετε την κακή συνήθεια να μπαίνετε πρώτος παντού.» «Μην το ξεχάσετε κι εκεί.»

— «Κι εσύ έχεις την κακή συνήθεια να ξέρεις πότε θα φύγω πριν στο πω», της απάντησε.

— «Μου το είχατε ήδη πει, απλώς δεν το είχατε ακούσει», είπε η Χλόη.

Ύστερα γύρισε προς εμένα.

— «Εσείς μένετε μαζί μας, Όσιε. Με εμάς και με τη βάση. Θα χρειαστούμε κάποιον να καταλαβαίνει και τα δύο.»

— «Εγώ καταλαβαίνω τα μισά από τα δύο», απάντησα.

— «Αυτό είναι ήδη παραπάνω από τους περισσότερους», είπε ήρεμα. «Τα υπόλοιπα θα τα μάθουμε μαζί.»

Ο Στρατηγός πλησίασε τον «Καθ'ομοίωσιν».

Χειραψία σταθερή. Δεν αντάλλαξαν τυπικές λέξεις.

Ό,τι είχαν να πουν το είχαν πει πίσω από κλειστές πόρτες.

Εμείς δεν ήμασταν καλεσμένοι σ' εκείνη τη συζήτηση.

Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι στέκονταν παραδίπλα σε δύο σειρές.

Ο καθένας με το απόλυτα ουδέτερο πρόσωπο του ανθρώπου που γνωρίζει ότι οι κάμερες, οι εκθέσεις και οι ιστορικοί θα ψάξουν αργότερα τους μικρούς τους μορφασμούς.

Ένα νεύμα. Μια γρήγορη κίνηση του κεφαλιού.

Τίποτα περισσότερο.

Γύρισα για μια στιγμή γύρω μου.

Ο θόλος.

Οι τοίχοι.

Η μεγάλη οθόνη.

Η αίσθηση ότι κάποιος γράφει αυτή τη σκηνή κάπου αλλού, με καλύτερα γράμματα από τα δικά μου.

Ο «Καθ'ομοίωσιν» έκανε το πρώτο βήμα προς την έξοδο.

Δεν κοίταξε πίσω.

Εγώ τον παρακολούθησα στην πλάτη.
Είδα πάνω του όλα αυτά που κουβαλούσε για μας.
Γνώσεις, Μυστικά.
Και τώρα, την ευθύνη να ανοίξει μια ακόμα πόρτα.

Στάθηκε για μια στιγμή στο κατώφλι.
Γύρισε ελαφρά το κεφάλι.

— «Όσιε.»

— «Ναι.»

— «Ό,τι κι αν δούμε εκεί, η βάση θα μετρά εσένα από εδώ.
Να το θυμάσαι.»

Έγνεψα. Δεν εμπιστεύτηκα τη φωνή μου.

Η πόρτα άνοιξε.

Ο διάδρομος προς το σκάφος τον περίμενε.

Οι υπόλοιποι τον ακολούθησαν.

Ο ένας μετά τον άλλον.

Εγώ έμεινα στο όριο της αίθουσας. Με τη Χλόη στη μία μου πλευρά. Τη Δάφνη στην άλλη.

Και τη βάση πίσω μου.

Ο διάδρομος που οδηγούσε στο σκάφος έκλεισε πίσω τους.

Η οθόνη της βάσης έδειξε για λίγο την πορεία τους, με μικρά σημάδια κίνησης.

Μετά κλείδωσε στο «σκάφος-ενεργών».

Εμείς βλέπαμε μόνο μια λέξη.

Εκείνοι ζούσαν ολόκληρη την εμπειρία.

Στο βάθος, πέρα από την ψευδοθάλασσα της αίθουσας αναψυχής, είδα ένα μικρό φως να ανάβει στην οροφή.

Ήταν από εκείνα που η βάση χρησιμοποιούσε όταν ήθελε να υπογραμμίσει μια στιγμή.

— «Τώρα άρχισε», είπε η Χλόη χαμηλά.

— «Τι ακριβώς;»

— «Η άλλη πλευρά της αποστολής», απάντησε.
«Εμείς μένουμε. Αυτό δεν είναι λιγότερο ταξίδι.»

Η Δάφνη πλησίασε την κονσόλα.
Άνοιξε το μενού με τις θέσεις.
Το τετραγωνάκι του «Καθ'ομοίωσιν» απομακρύνθηκε από
το κέντρο. Πήρε θέση στον δείκτη του σκάφους.
Τα υπόλοιπα δεκαεννέα το ακολούθησαν.

Το δικό μου έμεινε στο κέντρο.
Σταθερό.

«Όσιος»

Εκείνη τη στιγμή κατάλαβα ότι ο δικός μου αποχαιρετισμός
δεν ήταν προς τους είκοσι. Ήταν προς αυτό που ήμουν πριν
δεχτώ το ρόλο.

Είχα μείνει πίσω.
Στη βάση των «ξένων».
Με τη Δάφνη.
Με τη Χλόη.
Με τα ρομπότ.
Με τις οθόνες.

Με τη φωνή που μιλούσε αρχαία και καταλάβαινε τις
σκέψεις μας πριν τις κάνουμε.

Είμαι ο "Καθ'ομοίωσιν"

Αυτή είναι η ιστορία μου.

Δεν είναι όνομα που διάλεξα. Είναι ρόλος που μου αποδόθηκε. Με έστειλαν προς το άγνωστο όχι για να το κατακτήσω, αλλά για να το συναντήσω.

Η αποστολή μας ήταν η εξερεύνηση του κόσμου και του πολιτισμού των "Ξένων".

Αυτό είναι η επίσημη εκδοχή.

Η αλήθεια είναι πιο ασταθής.

Κάποια πράγματα που είδα δεν χωρούν σε αναφορά.

Κάποιες αποστάσεις δεν μετριοούνται σε χιλιόμετρα.

Κάποιες συναντήσεις δεν αφήνουν μάρτυρες.

Γι' αυτό γράφω.

Όχι για να εξηγήσω.

Αλλά για να μη σβήσουν όσα συνέβησαν.

Αν διαβάζεις αυτές τις σελίδες σημαίνει ότι επέστρεψα.

Κι αν κάτι από αυτά που ακολουθούν σου φανεί απίθανο, σκέψου μόνο αυτό:

Δεν με έστειλαν επειδή ήμουν ο πιο ικανός.

Με έστειλαν επειδή ήμουν το κλειδί.

Τα κλειδιά δεν γνωρίζουν πάντα τι ακριβώς ανοίγουν.

Λοιπόν,
επιβιβαστήκαμε είκοσι άτομα στο διαστημόπλοιο
των «ξένων» για να τους συναντήσουμε.

Δύο πιλότοι.

Ο Στρατηγός.

Δεκαέξι αντιπρόσωποι.

Κι εγώ, ο «Καθ'ομοίωσιν» , το βιολογικό «κλειδί».

Το σκάφος είχε κανονικό πιλοτήριο.

Τρεις μεγάλες μπροστινές διαφανείς επιφάνειες. Παράθυρα.

Καθίσματα με ζώνες.

Χειριστήρια. Οθόνες. Μοχλούς. Όλα λειτουργικά.

Οι πιλότοι έκατσαν στις θέσεις τους. Έβαλαν ζώνες.

Χέρια πάνω από τα χειριστήρια. Όχι *πάνω* τους. Δίπλα τους.

Το σκάφος ήταν στον αυτόματο.

Οι πιλότοι παρακολουθούσαν, δεν οδηγούσαν.

Δεν καταγράφαμε τίποτα. Κανείς δεν άνοιξε κάμερα.

Οι μόνοι πομποδέκτες που είχαμε ήταν για επικοινωνία με
τον διαστημικό σταθμό.

Όχι για έλεγχο του σκάφους.

Ούτε για παρέμβαση.

Τα σημειωματάρια έμειναν κλειστά.

Δεν τα ζήτησε κανείς.

Η σιωπή έγραφε καλύτερα.

Όταν από τον κεντρικό υπολογιστή της βάσης δόθηκε η
λίστα ανταλλακτικών, το σκάφος ενεργοποιήθηκε.

Ένα χαμηλό «μπιπ».

Οι οθόνες ξύπνησαν.

Στην κεντρική οθόνη έγραψε:

«Προσδεῖσθε, ὡς αὐτῖκα ἀναξόμενοι»³⁸

Τα βλέμματα στράφηκαν στις ζώνες.
Με μία κίνηση, εἴκοσι ζευγάρια χέρια τράβηξαν ἱμάντες.
Τα «κλικ» ἀκούστηκαν σχεδόν ταυτόχρονα.
Κανείς δεν ρώτησε ἀν ἔπρεπε.
Ἡ φράση στὴν οθόνη δεν σήκωνε διαπραγματεύση.

Δεν ξεκίνησε μέχρι νὰ «δεθεῖ» καὶ ὁ τελευταῖος.
Ὁ Στρατηγὸς γύρισε νὰ ἐλέγξει τὶς σειρές. Ἐκανε μόνο αὐτό.

Το σκάφος ἔκανε τὰ υπόλοιπα.

Μόλις ὁ ἐλεγχὸς τελείωσε, ἐνίωσα τὴν ἀλλαγὴ στὴν πλάτη.
Το κάθισμα με πίεσε ελαφρά.

Δεν υπήρξε ἐκκωφαντικὸς θόρυβος.

Ὁ αἶρας δεν τραντάχτηκε.

Μόνο ἓνας χαμηλὸς, σταθερὸς ἤχος. Ἐνα βάρος βαθύ στα κόκαλα.

Απὸ τὰ παράθυρα τοῦ πιλοτηρίου βλέπαμε καθαρὰ τὴν ἀνύψωση.

Ἡ σεληνιακὴ σκόνη στροβιλιζόταν κάτω μας. Μικρά σύννεφα γκρίζου, χαμηλά, αἰδύναμα. Απομακρυνόταν.

Ὁ πρῶτος πιλότος κοίταξε γιὰ λίγο ἔξω.

Μετά γύρισε στο ταμπλό. Τὰ χέρια τοῦ ἔμειναν ἀκίνητα. Ὁ ἰδρώτας στο μέτωπο γυάλισε. Δεν σκούπισε τίποτα.

Ὅταν τὸ σκάφος ἔφτασε σὲ ὕψος ποῦ ἐκεῖνο ἔκρινε ἱκανοποιητικὸ, σταμάτησε ἡ ἀνύψωση.

Ἀρχισε ὀριζόντια κίνηση.

Οἱ ζώνες χαλάρωσαν ἀπὸ μόνες τους.

Ἐνα ἥσυχο «κλικ».

³⁸ Προσδεθεῖτε. Ἐτοιμοὶ γιὰ ἀναχώρηση.

Μας επέτρεψε να «λυθούμε».

Κανείς δεν σηκώθηκε.

Στην πρώτη αυτή φάση, όλοι προτίμησαν να μείνουν δεμένοι.

Οι πιλότοι αντάλλαξαν μια ματιά και έμειναν στις θέσεις τους.

Ο Στρατηγός έγνεψε προς τους πιλότους.

Εκείνοι ενεργοποίησαν τους πομποδέκτες που είχαμε φέρει μαζί μας.

Η επικοινωνία με τον διαστημικό σταθμό άνοιξε.

Η φωνή ήρθε κομμένη, με παράσιτα, αλλά ήρθε.

— «Σταθμός, εδώ "Αποστολή Είκοσι". Ακούτε;»

Πέρασαν δευτερόλεπτα.

Έπειτα μόνο θόρυβος.

Έπειτα κάτι λέξεις.

— «...διακεκομμένα... επαναλάβετε...»

Η σύνδεση με τον σταθμό ήταν ατελής αλλά υπήρχε.

Ζωντανή γραμμή. Όχι σταθερή.

Με τη βάση στη Σελήνη δεν υπήρχε καμία.

Κανείς δεν το σχολίασε. Το περιμέναμε. Έπρεπε να φύγουμε μόνοι.

Το παράδοξο ήταν άλλο: Εμείς βλέπαμε οπτικά τον διαστημικό σταθμό στο βάθος. Ένα μικρό φωτεινό σώμα. Σταθερό, γνώριμο.

Εκείνος δεν έβλεπε εμάς. Ούτε με τα μάτια ούτε με τα όργανα.

Ο πρώτος πιλότος έσφιξε τα χείλη.

Άνοιξε την οθόνη με τα κανάλια επικοινωνίας.

Οι ενδείξεις έτρεχαν. Ρυθμίσεις. Συχνότητες. Πάλι τίποτα.

Κάθε φορά που ο σταθμός επιχειρούσε να «κλειδώσει»
πάνω μας, το σήμα χανόταν πριν σταθεροποιηθεί.
Στον πίνακά τους θα άναβε μια μικρή κουκίδα.
Πριν προλάβουν να την κυκλώσουν, εξαφανιζόταν.

Ο δεύτερος πιλότος έριξε μια γρήγορη ματιά έξω.
Ύστερα στο όργανο.

Πίσω έξω.

Το έκανε τρεις φορές.

Το χέρι του έμεινε πάνω στον διακόπτη εκπομπής, χωρίς να
πατάει.

— «Κάθε φορά που πάνε να μας βρουν, λείπουμε», είπε
χαμηλά.

— «Δεν λείπουμε εμείς», απάντησε ο πρώτος. «Μας
κρύβουν.»

Εμφανιζόμασταν και εξαφανιζόμασταν.

Συμπέρασμα, δικό μας: υπήρχαν «τυφλά σημεία» στα
συστήματα παρακολούθησης, και το σκάφος τα
εκμεταλλευόταν.

(: Ετσι νομίζαμε τότε. Αργότερα καταλάβαμε. Όταν μας
δόθηκε ένα ψιχάλι γνώση (:

Ο συνταγματάρχης έγειρε μπροστά.

— «Σταθμός, εδώ "Είκοσι". Σας βλέπουμε. Εσείς;»

Μια παύση.

Έπειτα η φωνή:

— «Σας ακούμε. Δεν σας εντοπίζουμε στα όργανα.

Είναι σαν να... δεν καταγράφεστε.»

Το τελευταίο έσπασε.

Η φράση έμεινε στον αέρα.

Κοίταξα την οθόνη μπροστά μας.

Η γραμμή της πορείας έτρεχε.

Τίποτα εξεζητημένο. Μια γραμμή. Η Σελήνη πίσω.
Κάτι άλλο μπροστά. Εκτός πεδίου.

Καθώς αναπτύσσαμε ταχύτητα, τα παράθυρα άρχισαν να σκοτεινιάζουν.

Όχι από έξω προς τα μέσα.

Το ίδιο το υλικό άλλαξε ιδιότητες.

Το διαφανές έγινε ημιδιαφανές.

Έπειτα αδιαφανές.

Η επιφάνεια έμοιαζε να παγώνει από μέσα.

Ο πρώτος πιλότος τίναξε το δεξί του χέρι.

Το σταμάτησε στον αέρα πριν αγγίξει το τζάμι.

Δεν τόλμησε να το ακουμπήσει.

Η εξωτερική εικόνα μεταφέρθηκε σε μια μεγάλη καμπύλη οθόνη που κάλυπτε σχεδόν 180 μοίρες μπροστά μας.

Δεν υπήρχαν πια «παράθυρα».

Υπήρχε **οθόνη**.

Η εικόνα ήταν καθαρή.

Καλύτερη από πριν.

Η Σελήνη μικρή, πίσω μας.

Στο βάθος, σημεία φωτός.

Δεν ξεχώριζες αν ήταν αστέρια ή σταθμοί.

Οι πιλότοι εξήγησαν γρήγορα.

— «Σε τέτοιες ταχύτητες ένας κόκκος σκόνης είναι βλήμα»,
είπε ο πρώτος.

«Αυτό είναι η ασπίδα του. Κλείνει το διάφανο.»

Ο δεύτερος έδειξε μια μικρή ένδειξη στην άκρη της οθόνης.

— «Εδώ μας δείχνει την παραμόρφωση στο κέλυφος.

Μέχρι τώρα, μέσα στα όρια.»

Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι δεν ρώτησαν τίποτα.

Οι περισσότεροι κρατούσαν τα μπράτσα των καθισμάτων.

Οι κόμποι στα χέρια τους είχαν ασπρίσει.

Στην οθόνη φαινόταν η πορεία μας.

Μια γραμμή από τη Σελήνη προς το κενό.

Κανένας ενδιάμεσος σταθμός. Καμία αναφορά.

Κάποια στιγμή, στην άκρη της εικόνας, φάνηκε ο Κρόνος με τους δακτυλίους του.

Μικρός.

Σαφής.

Τον αναγνώρισα. Δεν χρειάστηκε σχόλιο από κανέναν.

Ο ένας από τους αντιπροσώπους σήκωσε λίγο το σώμα του, μέχρι να το επιτρέψει η ζώνη.

Έγειρε μπροστά.

Κοίταξε καλά τον πλανήτη.

Ξανακάθισε.

Τα δάχτυλά του έσφιξαν τη ζώνη.

Η αλλαγή στο πρόσωπό του έλεγε όσα δεν τόλμησε να πει:

είχαμε φύγει πολύ μακριά.

Κανείς δεν ρώτησε «πόση ώρα πέρασε».

Το ρολόι στο χέρι μου δούλευε ακόμα.

Δείκτες γύριζαν.

Η αίσθηση του χρόνου όμως είχε ήδη αρχίσει να χαλαρώνει.

Ο Στρατηγός γύρισε προς εμένα.

— «Έχεις κάτι να προσθέσεις;»

— «Ναι», του απάντησα.

«Αν χρειαστεί να επιστρέψουμε μόνοι μας, δεν έχουμε ιδέα από πού να το πιάσουμε.»

Κράτησε την απάντηση για λίγο στο βλέμμα του.

Δεν συνέχισε τη συζήτηση.

Γύρισε μπροστά.

Τα μάτια όλων ακολούθησαν.

Η βάση είχε μείνει πίσω.
Ο σταθμός μας άκουγε χωρίς να μας βλέπει.
Οι «ξένοι» δεν είχαν μιλήσει ακόμη.
Μόνο το σκάφος.
Μ' εκείνα τα λίγα λόγια στην οθόνη.
Και με όλο αυτό το κενό που άνοιγε μπροστά.

Μετά από όλα αυτά με τις κεραίες, τα τυφλά σημεία και τα
«δεν σας βλέπουμε αλλά σας ακούμε», χρειαζόμουν κάτι
σταθερό.
Έναν καφέ.

Ο χώρος εστίασης δεν θύμιζε καφετέρια.
Τοίχος, ένας σωλήνας που κρεμόταν από ψηλά και μια
γούρνα από κάτω. Τίποτα άλλο.
Ούτε βρύση, ούτε φίλτρα, ούτε πίνακας με "freddo –
cappuccino – Ελληνικό".

Δίπλα στον σωλήνα υπήρχαν δύο σύμβολα.
Στο πρώτο, τρεις κουκκίδες.
Στο δεύτερο, τρεις κουκκίδες με γραμμές από πάνω.

Ο Στρατηγός ήρθε και στάθηκε δίπλα μου.
Έβαλε τα χέρια στη μέση.

— «Μην το πειράξεις», είπε.
— «Θα το κοιτάξω μόνο», απάντησα.

Η φράση δεν τον έπεισε.
Το βλέμμα του έμεινε καρφωμένο στο δάχτυλό μου.

Πάτησα το πρώτο σύμβολο.
Δεν άντεξα.

Ένα απαλό φύσημα ήρθε από μέσα.
Θολό μπεζ υγρό έτρεξε στη γούρνα.
Πριν προλάβω να το μετρήσω με το μάτι, άνοιξε μια τρύπα
στον πάτο.

Το κατάπιε όλο.

Άφησα το σύμβολο.

Σταμάτησε.

— «Ωραία βρύση έχει εδώ, Στρατηγέ», του είπα.

— «Μια χαρά είναι. Αρκεί να μην βάλεις τίποτα δικό μας από κάτω», απάντησε.

Ξαναπάτησα, για να σιγουρευτώ.

Το ίδιο θέαμα.

Υγρό. Τρύπα. Εξαφάνιση.

Ο συνταγματάρχης σούφρωσε τα χείλη.

— «Σου θυμίζω ότι αυτά είναι τα *σκουπίδια* τους.

Μην δοκιμάσεις να το πιείς.

Θα γράψω στην αναφορά "πέθανε από περιέργεια στον νεροχύτη".»

Πέρασα στο δεύτερο σύμβολο.

Πάτησα.

Το φύσημα έγινε πιο δυνατό.

Ζεστό υγρό έτρεξε σταθερά.

Άχνιζε.

Έπιασα ένα μεταλλικό ποτήρι, το έβαλα κάτω από το στόμιο.

Γέμισα λίγο, το σήκωσα στο ύψος της μύτης.

Μύρισα.

Η μυρωδιά θύμιζε νερό που έχει περάσει πολλά χρόνια μαζί με σωλήνες.

Η στοματική μου κοιλότητα δεν ενθουσιάστηκε.

Άφησα να τρέξει κι άλλο.

Το «λογικό» μέρος του εγκεφάλου μου ήλπιζε ότι θα καθαρίσει.

Το άλλο μέρος έλεγε «άστο, θα το βρουν τα IQ όταν

γυρίσουμε, δεν χρειάζεται».

Τελικά ήπια μια γουλιά.
Πίκρα χωρίς χαρακτήρα.
Τίποτα το ιδιαίτερο.
Τίποτα το ευχάριστο.

Ο συνταγματάρχης με κοιτούσε με το βλέμμα του ανθρώπου που ετοιμάζεται να πει «στα 'λεγα».

— «Στην επιστροφή», του είπα, «θα φροντίσουμε το δικό μας σύστημα νερού.

Αυτό εδώ δεν θα το ζηλέψουμε.»

— «Πρώτα να επιστρέψουμε», τόνισε. «Μετά κάνουμε και υδραυλικά.»

Για τον καφέ βολευτήκαμε με τα δικά μας φακελάκια και σακουλάκια.

Δύο πιλότοι έφεραν τα σακουλάκια σε παράταξη.

Ένας αντιπρόσωπος έψαξε ώρα να βρει πιο μεγάλο ποτήρι.

Άλλος έβγαλε από τη θήκη ένα μικρό, προσωπικό κουταλάκι.

Οι μέρες χωρίς κουταλάκι δεν περνούσαν.

Ζεστό υγρό από τους «ξένους».

Σκόνη από τη Γη.

Ανακάτεμα.

Πρώτη γουλιά.

Ησυχία.

Μετά από λίγα δευτερόλεπτα, μια φράση:

— «Ούτε στο ΚΑΦΕ ΜΑΡΙΝΑ τέτοια περιπέτεια», ξεστόμισα.

Κάποιοι χαμογέλασαν.

Κάποιοι ήπιαν δεύτερη γουλιά πιο αργά.

Ε, κάτι ήταν κι αυτό.

Το σακουλάκι το είχαμε συνηθίσει.

Δεν θα γυρίζαμε τώρα σε χλιδή.

Η εξερεύνηση του θαλάμου δεν θα ήταν πλήρης χωρίς το βασικό.

Το WC.

Ήταν ενσωματωμένο στον πίσω τομέα του θαλάμου.

Πόρτα λεία, χωρίς χερούλι, χωρίς σημάδι.

Άπλωσα το χέρι και ακούμπησα στην τύχη.

Η πόρτα άνοιξε αθόρυβα.

Ένα «φτου» στο κενό.

Ούτε μεντεσές, ούτε τριγμός.

Οι υπόλοιποι δεν άντεξαν.

Ένας-ένας, χέρι στην πόρτα.

Άνοιγε με όλα τα «χέρια».

Δεν έκανε διακρίσεις.

Το εσωτερικό ήταν μεγαλύτερο από το δικό μας πρόχειρο σύστημα στη βάση.

Περίμενα σωλήνες, βαλβίδες, δεξαμενές.

Δεν υπήρχε τίποτα.

Ό,τι έπρεπε να κάνει δουλειά, την έκανε πίσω από τον τοίχο, στη σιωπή.

Ο πρώτος «εθελοντής» μπήκε μέσα με βλέμμα ανθρώπου που δεν θέλει μάρτυρες.

Η πόρτα έκλεισε πίσω του.

Χρόνος.

Αναμονή.

Η πόρτα ξανάνοιξε.

Βγήκε ήρεμος.

Έκανε ένα μικρό νεύμα.

Δεν θέλησε να κάνει καμία περιγραφή.

Αυτό, για WC, ήταν το καλύτερο δυνατό review.

Δεύτερος μπήκε με μισό χαμόγελο.

Πήρε μαζί του ένα χαρτάκι.

Θέλησε να δοκιμάσει.

Το χαρτί εξαφανίστηκε αμέσως.

Καμία απόφραξη.

Καμία αμηνανία.

— «Προσοχή», φώναξε ο Στρατηγός από έξω.

«Μη δοκιμάσετε τίποτα από τα *προσωπικά* σας εκεί μέσα.

Αν το καταπιεί κι αυτό, θα σε γράψω "ανακυκλωμένο".»

Γέλια από τους υπόλοιπους.

Νευρικά, αλλά γέλια.

Δεν υπήρχε νερό με τη μορφή που γνωρίζουμε.

Ό,τι απορριπτόταν... εξαφανιζόταν αμέσως.

Χωρίς ίχνος.

Χωρίς ευκαιρία για δεύτερη ματιά.

Το σκάφος ανακύκλωνε τα πάντα.

Δεν το έβλεπες.

Το ένιωθες.

Η ίδια λογική παντού:

τίποτα δεν πάει χαμένο. Όλα πάνε κάπου.

Εγώ κράτησα μία μόνο σκέψη στο μυαλό:

όταν ένας πολιτισμός κανονίζει μέχρι και την τουαλέτα του

με τόσο αόρατο τρόπο, εκείνη η συνάντηση μαζί τους δεν

θα είναι απλή.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού οι μηχανές σίγησαν δύο

φορές.

Ο ήχος χάθηκε.

Η πίεση στις πλάτες έμεινε ίδια.

Οι ενδείξεις στα όργανα δεν άλλαξαν.

Η πορεία όμως συνέχιζε.

Η λευκή γραμμή στην κεντρική οθόνη δεν ήταν απλώς μια ένδειξη κατεύθυνσης. Δεν ήταν δρόμος.
Ήταν προβολή υπολογισμένης διαδρομής.
Δυναμική απεικόνιση της θέσης μας σε σχέση με τον προορισμό.

Το σκάφος δεν έδειχνε πού βρισκόμαστε πάνω σε χάρτη.
Έδειχνε πόσο μακριά βρισκόμαστε από τη σύμπτωση με το σημείο άφιξης.

Η γραμμή ξεκινούσε από τη Σελήνη και κατέληγε στον προορισμό.

Ένα φωτεινό σημείο, Εμείς, κινούμασταν επάνω της.
Όσο προχωρούσαμε, το τμήμα πίσω μας γινόταν πιο αχνό.
Η απόσταση που κλείναμε έσβηνε από τη μνήμη της γραμμής.

Σε μια στιγμή, η εικόνα των άστρων στην οθόνη τρεμόπαιξε.

Για κλάσμα δευτερολέπτου διπλασιάστηκε.

Επανήλθε.

Κανένα όργανο δεν έδειξε επιτάχυνση.

Καμία μεταβολή G.

Καμία ένδειξη πίεσης.

Κι όμως, το φωτεινό σημείο πάνω στη λευκή γραμμή είχε μετακινηθεί αισθητά προς τα εμπρός.

Περισσότερο απ' όσο αντιστοιχούσε στον χρόνο που είχε περάσει.

Δεν υπήρξε συνεχής κίνηση. Δεν υπήρξε νέα καμπύλη.

Έλειπε ένα κομμάτι. Ήταν σαν να είχε αφαιρεθεί ένα τμήμα της γραμμής.

Οι πιλότοι ξεκούμπωσαν μισό πόντο τις ζώνες.

Σηκώθηκαν λίγο από τα καθίσματα.

Πλησίασαν την οθόνη.

Τα πρόσωπά τους φώτισε το λευκό.

Η ένδειξη «**σταθερότης διαδρομής**» παρέμενε αμετάβλητη.

Καμία προειδοποίηση.

Καμία διόρθωση.

Ο δεύτερος πιλότος σήκωσε το χέρι προς το πάνελ.

Πριν αγγίξει, η ζώνη του τον τράβηξε πίσω απότομα.

Έκανε έναν κοφτό ήχο, κάτι ανάμεσα σε βρισιά και αναστεναγμό.

Ξανακάθισε.

Το σκάφος δεν τον άφησε να πλησιάσει.

Στην επάνω γωνία της οθόνης εμφανίστηκε μια φράση:

«Ούδεμιᾶς δεῖ μεταβολῆς.»³⁹

Ο Στρατηγός έγειρε λίγο μπροστά.

Διάβασε.

Δεν σχολίασε.

Οι πιλότοι αντάλλαξαν βλέμματα.

Δεν μίλησαν.

Δεν κάναμε ένα κανονικό ταξίδι τριών ημερών όπως υπολογίζαμε.

Αν είχαμε κινηθεί «συμβατικά», θα έπρεπε να διασχίσουμε κάθε ενδιάμεσο σημείο του διαστήματος.

Θα βλέπαμε σταδιακή μεταβολή θέσης.

Συνεχή μετατόπιση των άστρων.

Σταθερή πρόοδο πάνω στη λευκή γραμμή.

Αυτό δεν συνέβη.

³⁹ Δεν χρειάζεται καμιά αλλαγή.

Στις στιγμές που οι μηχανές σιγούσαν , δεν υπήρχε επιβράδυνση ούτε επιτάχυνση.

Δεν νιώσαμε τίποτα στο σώμα μας.

Τα όργανα δεν έδειξαν αύξηση ταχύτητας.

Η ένδειξη πορείας έμενε σταθερή.

Κι όμως — μετά από κάθε τέτοια «σιωπή», η θέση μας στη λευκή γραμμή είχε προχωρήσει περισσότερο απ' όσο δικαιολογούσε ο χρόνος.

Τι είχε γίνει;

Η εικόνα των άστρων μας έδωσε το πρώτο στοιχείο.

Για κλάσματα δευτερολέπτου, τα άστρα διπλασιάζονταν.

Δύο ουρανοί, ελαφρά μετατοπισμένοι.

Δεν ήταν απλή παρεμβολή.

Η εικόνα του διαστήματος μετατοπιζόταν ελάχιστα και μετά «κούμπωνε» ξανά.

Τα σημεία αναφοράς άλλαζαν θέση για μια αναπνοή.

Δεν είχαμε κινηθεί πιο γρήγορα.

Είχε αλλάξει η σχέση μας με τον χώρο.

Αν το εξηγούσε κανείς απλά:

Δεν διανύσαμε όλη την απόσταση.

Μειώθηκε η απόσταση ανάμεσα σε εμάς και στον προορισμό.

Μια ευθεία τεντωμένη ανάμεσα σε δύο σημεία.

Κάποιος φέρνει τα δύο άκρα πιο κοντά.

Κανείς δεν περπατά παραπάνω, όμως τα σημεία πλησιάζουν.

Το σκάφος, στις στιγμές απόλυτης σιωπής, έκανε κάτι αντίστοιχο.

Δεν επιτάχυνε μέσα στον χώρο.

Μετέβαλλε τη θέση του σε σχέση με τον χώρο.

Γι' αυτό δεν μας έβλεπε σωστά ο διαστημικός σταθμός.
Δεν βρισκόμασταν πάντα εκεί που υπολόγιζαν τα όργανά τους.

Για ελάχιστα διαστήματα, η πραγματική μας θέση δεν ταυτιζόταν με την προβολή μας.

Κάθε τέτοια «διπλή» εικόνα άφηνε πίσω της μικρότερο μήκος πράσινης γραμμής.

Και όταν ολοκληρώθηκαν αυτές οι μετατοπίσεις, η γραμμή είχε σχεδόν σβήσει.

Δεν είχαμε περάσει από όλο το ενδιαμέσο διάστημα.
Είχαμε παρακάμψει μέρος του.

Και έτσι, πολύ νωρίτερα απ' όσο επιτρέπουν οι συνηθισμένοι υπολογισμοί, βρεθήκαμε μπροστά στον διαστημικό σταθμό των «ξένων».

Ο θόλος του σκάφους φωτίστηκε λίγο παραπάνω.

Οι ζώνες έσφισαν ανεπαίσθητα.

Τα μάτια των είκοσι στράφηκαν στην ίδια εικόνα.

Έτοιμοι να συναντήσουμε αυτούς που είχαν κατασκευάσει το σκάφος — και, πιθανόν, να μάθουμε γιατί εγώ ήμουν το κλειδί.

Κάποιος από τους αντιπροσώπους επιχείρησε να λύσει τελείως τη ζώνη του. Τα δάχτυλά του κινήθηκαν γρήγορα πάνω στον ιμάντα.

Ο μηχανισμός δεν υπάκουσε.

Μικρό κόκκινο λαμπάκι άναψε για ένα δευτερόλεπτο στη βάση του καθίσματος του.

Έπειτα έσβησε.

Δεν δοκίμασε δεύτερη φορά.

Τα χέρια του ήρθαν και έδεσαν στα γόνατα.

Το βλέμμα του κόλλησε στην οθόνη.

Εμείς ήμασταν απλώς τα σημάδια πάνω στη γραμμή.

Ο φωτισμός στο εσωτερικό έγινε πιο έντονος.

Οι επιφάνειες άρχισαν να πάλλονται ανεπαίσθητα.

Κανείς δεν κουνήθηκε από τη θέση του.

Όλα τα βλέμματα πήγαν στην κεντρική οθόνη.

Η λευκή γραμμή έγινε πράσινη. Εμφανίστηκε η φράση:

«Εἰς τὸν σκοπὸν ἀφικνούμεθα.» ⁴⁰

Ο Στρατηγός κοίταξε το ρολόι του.

Το σήκωσε λίγο, λες και ήθελε να βεβαιωθεί ότι το φως το χτυπάει σωστά.

Είχαν περάσει μόνο δεκαέξι ώρες.

Όχι έξι ημέρες.

Όχι οκτώ.

Δεκαέξι ώρες.

Κοίταξε τους πιλότους.

Εκείνοι δεν απάντησαν με λόγια.

Τα μάτια τους είπαν αρκετά.

Στην οθόνη εμφανίστηκε μια δομή.

Ο χώρος γύρω της ... Δεν ήταν αποθήκη όπως την φανταζόμασταν.

Ήταν διαστημικός σταθμός στην περιοχή των «ξένων».

Γεωμετρικός.

Πολυεπίπεδος.

Επιφάνειες απλωμένες σε διαφορετικά επίπεδα, χωρίς συμμετρία ανθρώπινης αρχιτεκτονικής.

Οι επιφάνειες δεν αντανakλούσαν φως.

Το απορροφούσαν και το επανεξέπεμπαν σε παλμούς.

⁴⁰ Φτάνουμε στον προορισμό μας.

Μικρά, ρυθμικά αναβοσβησίματα.
Ολόκληρη η δομή έδειχνε ρυθμό.

Γύρω του το διάστημα έδειχνε ελαφρώς παραμορφωμένο.
Ελαφρές κυματώσεις στην εικόνα.
Η μαύρη επιφάνεια δεν ήταν απόλυτα σταθερή.
Ένα πολύ λεπτό κύμα την διαπερνούσε.

Το σκάφος επιβράδυνε. Το καταλάβαμε μόνο από τις
ενδείξεις.
Το σώμα δεν έλαβε κανένα σήμα.

Στην οθόνη εμφανίστηκε:

«Προσδεϊσθε.»⁴¹

Αυτή τη φορά ξέραμε τι έπρεπε να κάνουμε.
Τα χέρια πήγαν αυτόματα στις ζώνες.
Οι ιμάντες τραβήχτηκαν.
Τα «κλικ» γέμισαν τον θάλαμο.

Οι πιλότοι επανήλθαν στις θέσεις τους.
Ο Στρατηγός κάθισε πιο ίσια.
Οι αντιπρόσωποι έσφιξαν τα μπράτσα των καθισμάτων.

Η πράσινη γραμμή μπροστά μας είχε σχεδόν σβήσει.
Το φωτεινό σημείο ήταν κολλημένο στο άκρο της.

Στο σταθμό άνοιξε μια πόρτα και το σκάφος εισήλθε
αθόρυβα. «Προσγειώθηκε» θα το λέγαμε στη γη σε
συγκεκριμένο χώρο.

Είχαμε φτάσει.

⁴¹ Προσδεθείτε.

ωρίς να το ζητήσει κανείς, άνοιξε η πόρτα του
αμπαριού.

Δεν ακούστηκε θόρυβος.

Δεν ακούστηκε κλικ.

Η επιφάνεια απλώς ξεκόλλησε από τη θέση της.

Σύρθηκε προς τα μέσα και χάθηκε στον τοίχο. Έμεινε
άνοιγμα καθαρό, χωρίς πλαίσιο, χωρίς μηχανισμό.

Τότε εμφανίστηκαν τα ρομποτάκια.

Έρθαν σε σειρά.

Γρήγορα. Ήσυχα.

Η κίνησή τους έδειχνε προγραμματισμένο ρυθμό.

Δεν είχαν σώματα με βίδες και γρανάζια που να φαίνονται.

Μικρά ανθρωπόμορφα εργαλεία.

Κεφάλι, κορμός, άκρα.

Το «πρόσωπό» τους, λεία επιφάνεια.

Δύο σκοτεινά σημεία στο ύψος των ματιών.

Καμία έκφραση.

Κανένα στόμα.

Κι όμως, θύμιζαν τους «ξένους».

Ίδιος τρόπος στάσης.

Ίδιες αναλογίες.

Μια απλοποιημένη εκδοχή.

Εργάτες στο ίδιο καλούπι.

Τα ρομποτάκια άρχισαν να ξεφορτώνουν τα κιβώτια που
είχαμε φέρει από τη Σελήνη.

Δεν τα σήκωναν όπως εμείς.

Δεν έκαναν προσπάθεια.

Έπιαναν τις άκρες τους και τα κιβώτια κολλούσαν πάνω
τους.

Μαγνητικές υποδοχές.

Κλειδωμά αόρατα.

Δούλευαν με ρυθμό που δεν μπορούσες να διακόψεις.
Μια συνεχής ροή κίνησης.
Το ένα έπαιρνε, το άλλο έφευγε.
Κανένα σταμάτημα.

Εκεί που τελείωνε η δική μας «λίστα», άρχιζε η δική τους.
Άλλα ρομποτάκια πλησίασαν πλευρικές θυρίδες.
Οι θυρίδες άνοιξαν.
Κιβώτια βγήκαν προς τα έξω.
Κασέτες. Κυλινδρικά δοχεία. Κομμάτια υλικού που δεν είχα
ιδέα τι ήταν.

Τα τοποθετούσαν σε συγκεκριμένες θέσεις στην
πλατφόρμα.
Οι θέσεις ήταν ορισμένες από πριν.
Δεν έψαχναν.
Πήγαιναν κατευθείαν εκεί.

Υπήρχε «λίστα» και για αυτά.
Όχι δική μας.

Ο Στρατηγός με κοίταξε.
Δεν χρειάστηκε να μιλήσει.
Το βλέμμα του έλεγε:

Δεν είμαστε εμείς που ελέγχουμε την ανταλλαγή.

Δεν μίλησα. Δεν είχα κάτι να προσθέσω που να μην ήταν
προφανές.

Όσο τα ρομποτάκια δούλευαν, εμείς κοιτούσαμε τον χώρο.
Ο σταθμός, από μέσα, ήταν ακόμα πιο ξεκάθαρα αποθήκη.
Επίπεδο πάνω από επίπεδο.
Πλατφόρμες σε ύψη διαφορετικά.
Διάδρομοι που έστριβαν προς τα μέσα και προς τα κάτω.
Κυψέλες αποθήκευσης, στοιχισμένες. Η λογική του χώρου
δεν αφορούσε ανθρώπους. Αφορούσε ροή υλικών.

Κι όμως, κάτι στον τρόπο που είχε στηθεί ο χώρος, έδινε την αίσθηση ότι μπορούσαμε να κατεβούμε.

Όχι ως ιδιοκτήτες.

Ως ανεκτοί επισκέπτες.

Πρώτον, υπήρχε βαρύτητα.

Σταθερή. Ήρεμη.

Το πάτημα στο δάπεδο θύμιζε Γη.

Όχι συνθλιπτική, όχι ελλιπή.

Κανονική.

Δεύτερον, το περιβάλλον φαινόταν φιλικό για ζωή.

Δεν υπήρχε πάγος στην αναπνοή.

Τα στήθη ανέπνεαν χωρίς κόπο.

Καμία στολή.

Οι μετρητές που είχαμε εμείς, οι δικοί μας, έδειχναν πίεση και ατμόσφαιρα μέσα στα ανθρώπινα όρια. Αναπνέαμε το ίδιο αέρα με τα ρομποτάκια. Εκείνα δεν διαμαρτύρονταν.

Και τρίτον... υπήρχε μια πόρτα.

Μία έξοδος από την πλατφόρμα προς το εσωτερικό.

Πόρτα λεία, χωρίς χερούλι, χωρίς κλειδαριά.

Το ίδιο χαρακτηριστικό που είχαμε δει στο WC του σκάφους.

Άπλωσα το χέρι.

Ακούμπησα την επιφάνεια.

Άνοιξε.

Σιωπηλά.

Χωρίς αντίσταση.

Άγγιξε ο συνταγματάρχης.

Άνοιξε.

Ένας από τους πιλότους.

Άνοιξε.

Η πόρτα δεν ζητούσε κωδικό.
Δεν ζητούσε κάρτα.
Ζητούσε παρουσία.

Αυτό ήταν το «σήμα» τους.
Το χέρι.

Αγγίζεις, ανοίγει. Δεν χρειάζεται κλειδί. Δεν χρειάζεται αριθμός.

Κοίταξα την παλάμη μου.
Την ίδια παλάμη που άνοιγε τις πόρτες της βάσης στη Σελήνη.
Την ίδια που άναβε την οθόνη με το «έγώ».

Στο πίσω μέρος του μυαλού μου, κάτι ψιθύρισε:

Σε περίμεναν.

Δεν το είπα. Δεν ήθελα να το ακούσω ο ίδιος από το στόμα μου.

Για την ώρα, έμεινα στο:

Ίσως θα δούμε.

Είχαμε ήδη λυθεί από τις ζώνες και κινούμασταν μέσα στον κύριο θάλαμο του σκάφους.

Το δάπεδο σταθερό.

Η βαρύτητα ήρεμη.

Μπροστά, από το άνοιγμα του αμπαριού, φαινόταν η πλατφόρμα του σταθμού των «ξένων».

Δεν είχαμε βγει έξω.

Στεκόμασταν ακόμη μέσα στο σκάφος.

Ετοιμαζόμασταν για το πρώτο βήμα προς την έξοδο, όταν μια οθόνη στον τοίχο του θαλάμου — πίσω από τα καθίσματα, εκεί που πριν ήταν σβηστή — άναψε μόνη της.

Η πρώτη γραμμή ήταν σε σύμβολα που δεν αναγνωρίζαμε.

Γραμμές, γωνίες, καμπύλες.
Μια δική τους γλώσσα.

Κάτω από αυτήν εμφανίστηκε δεύτερη γραμμή.
Καθαρά.
Στη δική μου γλώσσα.

«ΠΛΗΡΩΜΑ: ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ»

Όλα τα κεφάλια γύρισαν προς το μέρος μου.
Δεν χρειάστηκε να διαβάσω δυνατά.
Οι άλλοι έβλεπαν τις λέξεις.
Ήξεραν όμως σε ποιον απευθυνόταν.

Η οθόνη αναβόσβησε μια φορά.
Η πρώτη γραμμή έμεινε στη θέση της.
Κάτω της εμφανίστηκε δεύτερη πρόταση:

«ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ. ΈΛΕΓΧΟΣ»

Δεν υπήρχε θαυμαστικό.
Δεν υπήρχε κόκκινο πλαίσιο.
Δεν υπήρχε τόνος απειλής.
Διαδικασία.

Ο χώρος γύρω από το άνοιγμα του αμπαριού άρχισε να αλλάζει.
Μπροστά μας, εκεί που τελείωνε το δάπεδο του σκάφους και ξεκινούσε η πλατφόρμα του σταθμού, εμφανίστηκε ένα διαφανές πεδίο.
Ο αέρας πήρε μια λεπτή γυαλάδα.
Η επιφάνειά του φαινόταν μόνο αν κοιτάζες λοξά.

Μια λεπτή ομίχλη, αχνή.
Όχι τοίχος.
Όριο.

Μας άφηνε να κινούμαστε ελεύθερα μέσα στον θάλαμο και

ως το χείλος του ανοίγματος.

Δεν μας άφηνε να περάσουμε στο εξωτερικό.

Ένας από τους αντιπροσώπους τόλμησε να πλησιάσει.

Περπάτησε μέχρι το άκρο του δαπέδου.

Έφερε το χέρι του κοντά στο πεδίο.

Δεν το άγγιξε κατευθείαν.

Το κράτησε μερικά εκατοστά μπροστά.

Έκανε άλλο μισό βήμα. Το πεδίο τον σταμάτησε. Ένιωσε

αντίσταση. Ένα ήρεμο, σταθερό σπρώξιμο προς τα πίσω.

Τράβηξε το πόδι του.

Δεν υπήρξε ηλεκτροσόκ.

Δεν υπήρξε προειδοποιητικός ήχος.

Μόνο ένα «ως εδώ», δοσμένο στο σώμα του.

Γύρισε προς τον συνταγματάρχη.

Δεν είπε τίποτα.

Δεν χρειαζόταν.

Εγώ κοίταξα πάλι την οθόνη.

Οι δύο γραμμές έμεναν εκεί, σταθερές.

ΠΛΗΡΩΜΑ: ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ. "ΕΛΕΓΧΟΣ".

Το σκάφος μας κρατούσε μέσα.

Ο σταθμός μας περίμενε έξω.

Και ανάμεσα στα δύο, ένα λεπτό διάφανο όριο που αποφάσιζε πότε θα γίνει το επόμενο βήμα.

Τα ρομποτάκια συνέχισαν να δουλεύουν.

Αδιάφορα. Για εκείνα, η καραντίνα ήταν ανθρώπινο θέμα.

Η ροή των υλικών δεν σταματούσε.

Κοίταξα γύρω. Δεν φαινόταν κανένας άλλος. Κανένα

ανθρώπινο σώμα. Καμία φιγούρα που να δείχνει ζωντανό ον

άλλης φύσης.

Μόνο ρομποτάκια.

Πολλά.

Πάρα πολλά.

Όλα τους έμοιαζαν με τους «ξένους».

Ίδιος κορμός.

Ίδια στάση.

Μειωμένες λεπτομέρειες.

Εκδοχή εργασίας.

Εκείνη τη στιγμή, κατάλαβα κάτι που έφερε μαζί του και ανακούφιση και βάρος.

Δεν υπήρχε κανένας ζωντανός εκεί.

Μόνο μηχανές.

Κάθε τους κίνηση όμως έδειχνε ότι κάποιος, κάπου, άκουγε.

Κάποιος που δεν χρειαζόταν πια να είναι παρών για να κυβερνά.

Η απόφαση πάρθηκε γρήγορα.

Θα κατεβαίναμε.

Όχι όλοι μαζί.

Με σειρά.

Με προσοχή.

Ο Στρατηγός προχώρησε πρώτος μέχρι το όριο του διαφανούς πεδίου στην έξοδο του σκάφους.

Στάθηκε εκεί, δύο βήματα πριν τη γραμμή.

Άπλωσε το χέρι του προς την πόρτα.

Δεν άνοιξε.

Το στόμα του έσφιξε.

Γύρισε να κοιτάξει πίσω του.

Τα μάτια του σταμάτησαν πάνω μου.

— «Ώρα για το κλειδί», είπε.

Πλησίασα.

Ένωσα όλα τα βλέμματα να βαραίνουν στην πλάτη.

Άπλωσα το δικό μου χέρι στην ίδια επιφάνεια.

Η πόρτα άνοιξε αθόρυβα.

Η επιφάνεια διαλύθηκε, όχι προς τα έξω, αλλά προς τα μέσα.

Σαν να παραμέρισε η ίδια η ύλη.

Όχι «ξεκλείδωμα».

Αναγνώριση.

Πέρα από την πόρτα υπήρχε ένας διάδρομος.

Φωτισμένος. Καθαρός.

Η θερμοκρασία ήπια.

Το δάπεδο είχε υφή πέτρας, αλλά πατούσες και βυθιζόταν ελάχιστα, όσο χρειαζόταν για να σβήσει κάθε ήχο.

Το βήμα δεν ακουγόταν.

Στην άκρη του διαδρόμου υπήρχε δεύτερο μήνυμα, επάνω στον τοίχο.

«ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ: ΠΕΡΙΟΧΗ Α»

Το μετέφρασα.

Θα μας κρατούσαν σε ζώνη.

Θα μας παρατηρούσαν.

Θα περίμεναν.

Μια σύντομη σκέψη πέρασε από το μυαλό μου, αυτή που δεν ήθελα να κάνω:

Αν αυτή εδώ είναι αποθήκη, τότε πού είναι οι ίδιοι;

Και γιατί το σκάφος μάς έφερε **μέσα**, όχι απ' έξω;

Δεν είχα απάντηση.

Είχα μόνο τον διάδρομο μπροστά και τη φωνή του

Στρατηγού πίσω:

— «Προχώρα, Καθ'ομοίωσιν.
Θα σε ακολουθήσουμε όλοι, μην ανησυχείς.
Δεν θα σε αφήσουμε μόνο σου με τα ρομπότ.»

Το είπε και το εννοούσε.
Κι όμως, μέσα μου ήξερα ότι η σειρά ήταν ανάποδη.
Εγώ τους έπαιρνα μαζί μου.

Τα ρομποτάκια μάς οδηγούσαν.
Όχι άνθρωποι.
Ούτε «ξένοι» με σάρκα.

Προχωρούσαν μπροστά μας ανά δύο.
Στάσεις, μικρές παύσεις, γύρισμα κεφαλιού προς τα πίσω,
επιβεβαίωση ότι ακολουθούμε.
Σαν συνοδοιπόροι χωρίς συναισθήματα, αλλά με πολύ καλή
μνήμη πρωτοκόλλων.

Στον τοίχο, κάθε λίγα μέτρα, η ίδια ένδειξη:

«ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ: ΠΕΡΙΟΧΗ Α»

Ο διάδρομος φωτεινός.
Καθαρός.
Χωρίς γωνίες.
Καμπύλες παντού.
Κανένα σημείο όπου θα μπορούσε να σταθεί σκόνη.

Το δάπεδο μαλακό.
Όχι χαλί.
Υλικό που έπαιρνε λίγο το σχήμα του πατήματος και έπειτα
επανερχόταν.
Το πρώτο βήμα γυμνό από μαγνητικά άρβυλα.
Μικρή ανακούφιση στα πόδια.

— «Επιτέλους περπάτημα για ανθρώπους», μουρμούρισε
ένας από τους πιλότους.
Έβγαλε τα άρβυλα και κοίταξε τα δάχτυλα των ποδιών του

με στοργή.

— «Μην τα αγαπάς πολύ», του είπε ο Στρατηγός.

«Μπορεί να μας τα ζητήσουν πίσω στο δρόμο.»

Ο χώρος της καραντίνας έμοιαζε με αίθουσα υποδοχής και ιατρείο μαζί.

Όχι κρεβάτια.

Θέσεις.

Κάτι ανάμεσα σε κάθισμα και ξαπλώστρα.

Η επιφάνειά τους γυαλιστερή, με ελαφρά υποχώρηση όταν καθόσουν.

Στους τοίχους, λεπτές κάθετες γραμμές.

Χαρακιές φωτός.

Άλλοτε φαίνονταν καθαρά, άλλοτε χάνονταν.

Τα ρομποτάκια δεν μας μιλούσαν.

Δεν έβγαζαν ήχους.

Είχαν όμως τρόπο να «λένε».

Ένα πλησίασε τον Στρατηγό.

Έστρεψε το κεφάλι του προς μία θέση.

Έμεινε ακίνητο.

Ο Στρατηγός δεν κάθισε.

Το ρομποτάκι δεν έφυγε.

— «Σου κάνει νόημα να κάτσεις», του είπα.

— «Μου λείπει μόνο ο δίσκος με το νούμερο», απάντησε.

Κάθισε.

Το ρομποτάκι απομακρύνθηκε.

Το πρόγραμμα συνέχισε.

Ο Στρατηγός μου έκανε νόημα.

— «Εσύ πρώτος. Είσαι ο πιο δημοφιλής εδώ μέσα.

Σε θέλουν για δείγμα.»

Πλησίασα μια θέση.

Το ρομποτάκι που είχε μείνει πίσω για μένα άπλωσε το χέρι του.

Το άγγιγμά του δεν ήταν σκληρό.

Ακούμπησε τον καρπό μου.

Μια στιγμιαία ψύχρα πέρασε από το δέρμα προς τα μέσα.

Όχι πόνος.

Αίσθηση μέτρησης.

Πάνω στον τοίχο άναψε μια οθόνη.

Πρώτα σύμβολα.

Κύκλοι. Παλμοί. Γραμμές.

Ύστερα μετάφραση, στην άκρη:

«ΕΛΕΓΧΟΣ. ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΣΗ. ΑΝΑΜΟΝΗ»

Από κάτω:

«ΧΡΟΝΟΣ: 12 ΏΡΕΣ»

Κάθισα.

Η επιφάνεια της θέσης δέχτηκε το βάρος μου και σταθεροποιήθηκε.

Ένας από τους αντιπροσώπους, πίσω αριστερά, σήκωσε το χέρι.

— «Τι φοβούνται ακριβώς;» είπε.

«Μας βάζουν σε καραντίνα από ευγένεια ή από τρόμο;»

Ο πιλότος που είχε ακόμη τα άρβυλα στο χέρι πήρε τον λόγο.

— «Έχουν καιρό να μας δουν.

Πιθανόν από τότε που η κεραία "Γήν ὀρώσα" είχε σήμα.

Σε τόσα χιλιάδες χρόνια, ό,τι κυκλοφορεί πάνω μας αλλάζει.

Βακτήρια, ιοί, όλα παίρνουν το πτυχίο τους στη μετάλλαξη.

Όσοι προσαρμοστήκαμε μεταξύ μας μείναμε και περάσαμε στην επόμενη "τάξη". Οι υπόλοιποι έφυγαν από το

μάθημα.»

— «Δηλαδή είμαστε ζωντανές συλλογές από εξελεγμένα μικρόβια», πετάχτηκε ένας φυσικός απ' τους πίσω.

«Ωραία. Να το βάλω στο βιογραφικό;»

— «Βάλε το», είπε ένας άλλος.

«Θα εντυπωσιάσει τους "ξένους".

Εμείς νομίζουμε ότι φοβόμαστε αυτούς.

Μπορεί εκείνοι να λένε "μακριά από τους φορείς, έχουν ιστορία με ιούς".»

— «Δηλαδή τώρα κάνουμε Δαρβίνο σε καραντίνα;»

Έγειρε πίσω στην έδρα της θέσης.

— «"Όσοι επιβίωσαν, προσαρμόστηκαν."

Τώρα θα δούμε αν ταιριάζουν οι προσαρμογές μας με τις δικές τους.»

Ο Στρατηγός αναστέναξε.

— «Εδώ που τα λέμε, είναι λογικό», είπε.

«Άλλος πλανήτης, άλλη εξέλιξη.

Εμείς κουβαλάμε μικροοργανισμούς συμβατούς με εμάς.

Εκείνοι, ή ό,τι έχουν εδώ, μπορεί να είναι συμβατό με τους δικούς τους οργανισμούς.

Να είναι όμως ζημιά για τον δικό μας.»

Ο γιατρός της αποστολής σήκωσε το χέρι με ύφος καθηγητή που έχει την ευκαιρία του.

— «Να το πω επισήμως;

Στην Γη, για εκατομμύρια χρόνια, ζωή κι ιοί τρέχουν μαζί.

Ο ένας κυνηγά τον άλλο.

Κάθε νέο βήμα της εξέλιξης κλείνει τις πόρτες σε μερικούς, ανοίγει πόρτες σε άλλους.

Δεν υπάρχει λόγος να περιμένουμε ότι, εδώ, η φύση έκανε copy-paste τις ίδιες λύσεις.

Άλλη χλωρίδα, άλλη πανίδα, άλλα ανοσοβιοχημικά παιχνίδια.

Μπορεί για το δικό μας σώμα ένα απλό μόριο αέρα εδώ μέσα να είναι κανονικό δηλητήριο.

Και αντιστρόφως.

Εμείς, για εκείνους, μπορεί να μοιάζουμε με βόμβες μικροβίων με πόδια.»

Ένας από τους αντιπροσώπους χαμογέλασε πλατιά.

— «Δηλαδή, για να το πούμε απλά, μας έχουν για πιθανά βιολογικά όπλα.»

— «Ναι», είπε ο γιατρός.

«Αλλά χωρίς να το ξέρουμε.

Αυτό λέγεται "αθώα απειλή".»

— «Αυτό που κάνουμε τώρα λέγεται και "αθώο κλείσιμο στόματος", μνήμη, ανοσία, μετάλλαξη... Τρεις ωραίες λέξεις.

Εγώ λέω να αφήσουμε τους "ξένους" να μετρήσουν πρώτα.»

Ο φυσικός πίσω γύρισε στο παλαιό του χιούμορ:

— «Εξάλλου, αν ένας πολιτισμός έστειλε κεραία "Γήν όρῶσα" πριν χιλιάδες χρόνια και δεν έχει πατήσει πόδι εδώ από τότε, ξέρει κάτι.

Εμείς ήρθαμε χωρίς εμβόλιο.»

— «Ναι», συμπλήρωσε ο γιατρός.

«Και τώρα μας κρατάνε μερικές ώρες στο σαλονάκι, μέχρι να δουν αν θα τους βγάλουμε εξάνθημα.»

Γέλια.

Στιγμιαία.

Ύστερα σιωπή.

Το ρομποτάκι που στεκόταν δίπλα μου ανασήκωσε ελαφρά

το χέρι.
Ακούμπησε ξανά τον καρπό μου.
Οι ενδείξεις στην οθόνη ανανεώθηκαν.

Η γραμμή
«**ΧΡΟΝΟΣ: 12 ΏΡΕΣ**»
άρχισε να μετρά αντίστροφα.
Σιγά. Σταθερά.

Το νερό και η τροφή που μας έδωσαν σε μικρές
συσκευασίες δεν είχαν γεύση.
Ούτε κακή. Ούτε καλή.
Ουδέτερη.
Φτιαγμένη για να συντηρεί, όχι για να ευχαριστεί.

Ένας από τους αντιπροσώπους έριξε μια ματιά στο πακέτο.

— «Αν αυτό είναι το δείγμα της κουζίνας τους, έχουμε
πρόβλημα στις διπλωματικές σχέσεις», είπε.

— «Να χαίρεσαι», του απάντησε ένας άλλος.
«Αν ήθελαν να μας εντυπωσιάσουν, θα είχα ανησυχήσει.
Τώρα απλώς θέλουν να δουν αν θα μείνουμε ζωντανοί.»

Όσο περνούσε η ώρα, καταλάβαινα όλο και περισσότερο ότι
δεν ήμασταν μόνοι, παρόλο που δεν υπήρχε άνθρωπος.

Ο χώρος μας παρακολουθούσε.
Όχι με κάμερες που φαίνονται.
Με τον ίδιο τρόπο που το σκάφος ήξερε αν είχαμε δεθεί
στην απογείωση. Με τον ίδιο τρόπο που οι πόρτες άνοιγαν
με το «χέρι», αλλά όχι για όλους.

Καθώς ήμουν μισοκοιμισμένος στη θέση μου, είδα τα φώτα
στον τοίχο να παίζουν ελαφρά.
Μικρές μεταβολές έντασης.
Μια αργή αναπνοή.

Το ίδιο αίσθημα επέστρεψε:
αυτός ο σταθμός δεν ήταν απλώς κτίριο.
Ήταν σύστημα.

**Εμείς, για την ώρα,
ήμασταν δείγματα μέσα σε αυτό.**

Η αντίστροφη μέτρηση έφτασε στο μηδέν.
Καμία αλλαγή στον φωτισμό.
Καμία τελετουργική ανακοίνωση.

Τα ρομποτάκια σταμάτησαν ταυτόχρονα. Όχι
απότομα. Συντονισμένα.

Στην οθόνη έσβησε η γραμμή:

«ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΣΗ»

Έμεινε για λίγα δευτερόλεπτα κενός χώρος.

Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι δεν κουνήθηκαν. Τα πρόσωπά
τους ίδια, ουδέτερα. Αν τους φωτογράφιζες εκείνη τη
στιγμή, η Ιστορία δεν θα έβρισκε τίποτα να αναλύσει.

Ο πρώτος πιλότος έσπασε τη σιωπή.

— «Και τώρα; Παίρνουμε βεβαίωση;»

Ο δεύτερος δεν γέλασε.

Ο Στρατηγός στεκόταν όρθιος. Δεν είχε καθίσει ποτέ
πραγματικά μέσα σε αυτή τη διαδικασία. Το σώμα του ήταν
σε αναμονή, όχι σε φιλοξενία.

Η οθόνη αναβόσβησε.

Νέα ένδειξη:

«ΣΥΜΒΑΤΟΙ»

Μόνο αυτό.

Όχι “ασφαλείς”.

Όχι “καλωσορίσατε”.

Συμβατοί.

Ένωσα τη λέξη να βαραίνει διαφορετικά μέσα μου.

Δεν έλεγαν ότι δεν είμαστε απειλή.

Έλεγαν ότι μπορούμε να συνυπάρξουμε.

Η ένδειξη «ΣΥΜΒΑΤΟΙ» έμεινε για λίγο μόνη της.

Δεν συνοδεύτηκε από ήχο.

Δεν ζήτησε ενέργεια από εμάς.

Τα ρομποτάκια απομακρύνθηκαν συγχρονισμένα. Όχι βιαστικά. Σαν να ολοκληρώθηκε ένα στάδιο και να περνούσαμε στο επόμενο πρωτόκολλο.

Ο ένας πιλότος έσκυψε προς τον άλλον.

— «Δηλαδή δεν τους τρομάξαμε.»

— «Ή τους τρομάξαμε όσο ακριβώς αντέχουν», απάντησε ο δεύτερος.

Κανείς από τους δεκαέξι δεν σχολίασε.

Ήξεραν ότι αυτή η λέξη “Συμβατοί” δεν ήταν φιλοφρόνηση.

Ήταν ταξινόμηση.

Η επιφάνεια του απέναντι τοίχου μεταβλήθηκε χωρίς προειδοποίηση. Δεν άναψε φως. Δεν άνοιξε πλαίσιο. Το υλικό άλλαξε ιδιότητα. Έγινε εικόνα.

Πρώτα έδειξε εμάς.

Ολόκληρο τον χώρο της καραντίνας.

Τον Στρατηγό όρθιο.

Τους δεκαέξι αντιπροσώπους σε δύο σειρές.

Τους δύο πιλότους πλάι στο άνοιγμα.

Εμένα στο κέντρο.

— «Μας κοιτάνε», είπε ο ένας πιλότος χαμηλόφωνα.

Η εικόνα μετακινήθηκε. Το πλάνο πλησίασε στα πρόσωπα.
Κατέγραψε βλέμματα. Χέρια. Στάση σώματος.

Ο Στρατηγός δεν κουνήθηκε.

— «Σταθεροί.»

Η εικόνα έσβησε. Στη θέση της εμφανίστηκε η μορφή.

Όχι υλικό σώμα. Όχι σκιά.

Τρισδιάστατη προβολή. Καθαρή.

Τον αναγνώρισα αμέσως. Η ίδια μορφή που είχε
αντικαταστήσει τη δική μου φωτογραφία.⁴²

Ένας από τους αντιπροσώπους ψιθύρισε:

— «Άρα δεν ήταν σύμβολο.»

Το ολόγραμμα στεκόταν ακίνητο. Ύψος μεγάλο. Πάνω από
δύο μέτρα. Σώμα γερό, χωρίς περιττή ένταση. Δέρμα
ανοιχτό. Μαλλιά καστανά, κομμένα απλά. Μάτια καστανά.
Φρύδια αραιά.

Δεν υπήρχε επιτήδευση στην όψη του.

Δεν υπήρχε πρόκληση.

Ο δεύτερος πιλότος μίλησε πρώτος.

— «Αν τον έβλεπα στην πλατεία, δεν θα γύριζα δεύτερη
φορά.»

Κανείς δεν γέλασε.

Τα χέρια του ολογράμματος ήταν υψωμένα σε χαμηλό
επίπεδο. Μακριά δάχτυλα. Έλεγχος στην κίνηση. Δεν έκανε
καμία απότομη χειρονομία.

⁴² Η φωτογραφία που είχα βρει στο πιλοτήριο όταν το
σκάφος επέστρεψε.

Ο Στρατηγός προχώρησε ένα βήμα.

— «Ποιοι είστε;»

Η μορφή δεν μίλησε.

Στην επιφάνεια εμφανίστηκε κείμενο:

**«ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΑΤΕ. ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ.
ΜΗΝ ΑΓΓΙΖΕΤΕ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.
ΑΝΑΜΟΝΗ»**

Ένας από τους δεκαέξι αντέδρασε:

— «Μας καλωσορίζουν και μας απαγορεύουν.»

— «Μας ενημερώνουν», είπε ο Στρατηγός χωρίς να γυρίσει.

Νέα γραμμή εμφανίστηκε:

**«ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΔΩ.
ΕΙΣΤΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ.
ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΘΟΥΜΕ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ»**

Ο πρώτος πιλότος κοίταξε το ταβάνι.

— «Άρα αυτό δεν είναι επαφή.»

— «Είναι ανακοίνωση», είπε ένας αντιπρόσωπος.

Το ολόγραμμα παρέμεινε σταθερό. Η έκφρασή του δεν μεταβλήθηκε. Στη συνέχεια, η εικόνα άλλαξε.

Εμφανίστηκε σχήμα.

Μια λωρίδα. Δύο άκρα. Μία δίπλωση στο κέντρο.

Απλό. Χωρίς εξηγήσεις.

Κείμενο από κάτω:

**«ΤΟ ΣΚΑΦΟΣ ΔΕΝ ΠΗΓΑΙΝΕΙ ΜΟΝΟ.
ΦΕΡΝΕΙ ΚΟΝΤΑ»**

Οι δύο πιλότοι κοιτάχτηκαν.

— «Το είπαμε», ψιθύρισε ο ένας.

— «Δεν επιταχύναμε», απάντησε ο άλλος. «Δεν υπήρξε κλασική καμπύλη.»

— «Τα άστρα μετατοπίστηκαν στιγμιαία.»

— «Οι μηχανές σίγησαν.»

Ένας από τους αντιπροσώπους γύρισε προς εμένα.

— «Το ήξερες;»

— «Το ένιωθα», απάντησα.

Ο Στρατηγός κοίταζε το σχήμα.

— «Δεν διανύσαμε απόσταση.»

Κανείς δεν τον διέκοψε.

— «Αλλάξαμε σχέση θέσεων.»

Το ολόγραμμα έμεινε στη θέση του.

Σιωπηλό.

Κανένα επιπλέον στοιχείο. Κανένα θεατρικό τέλος.

Μόνο η παρουσία.

Και τότε ένας από τους δεκαέξι, που μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχε μιλήσει καθόλου, είπε χαμηλά:

— «Αν δεν ήρθαμε εμείς εδώ... τότε τι ακριβώς έφεραν κοντά;»

Η οθόνη δεν απάντησε. Η μορφή έσβησε.

Η καραντίνα συνεχιζόταν.

Η οθόνη έμεινε με το σχήμα της λωρίδας.

Δύο άκρα.

Μια δίπλωση.

Κανένα επιπλέον σχόλιο.

Ο Στρατηγός δεν ρώτησε δεύτερη φορά. Περίμενε.

Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι στέκονταν στις δύο σειρές τους. Κανείς δεν ήθελε να είναι ο πρώτος που θα μιλήσει μπροστά σε αυτό που μόλις είχαμε δει.

Ο πρώτος πιλότος έσπασε τη σιωπή.

— «Αν αυτό είναι χάρτης, δεν είναι αστρονομικός.»

— «Δεν φαίνεται τροχιά.», είπε ο δεύτερος

Στα αριστερά, ο φυσικός της αποστολής δεν κοιτούσε το ολόγραμμα. Κοιτούσε τη δίπλωση.

Έκανε ένα βήμα μπροστά.

— «Δεν είναι χάρτης.»

Ο Στρατηγός γύρισε ελαφρά το κεφάλι.

— «Τι είναι;»

Ο φυσικός δεν ανέβασε τόνο. Μίλησε καθαρά.

— «Δεν μετακινήθηκαν μέσα στον χώρο.»

Σιωπή.

— «Ο χώρος μετακινήθηκε γύρω μας.»

Κανείς δεν αντέδρασε αμέσως.

Ο ένας πιλότος γέλασε νευρικά.

— «Αυτό δεν γίνεται.»

Ο φυσικός δεν τον κοίταξε.

— «Αν διπλώσεις ένα φύλλο, δύο μακρινά σημεία έρχονται σε επαφή χωρίς να περπατήσεις την απόσταση.»

— «Μας λες ότι δεν διανύσαμε έτη φωτός;» ρώτησε ο Στρατηγός

— «Μας λες ότι τα ακυρώσαμε;» πρόσθεσε κάποιος από τους πίσω.

Ο φυσικός κούνησε το κεφάλι.

— «Μας έφεραν σε γειτνίαση.»

Ο δεύτερος πιλότος ψιθύρισε:

— «Άρα δεν ταξιδέψαμε.»

Ο φυσικός τον κοίταξε πρώτη φορά.

— «Όχι. Μας πλησίασαν.»

Η φράση έμεινε στον αέρα.

Ο Στρατηγός ξανακοίταξε το σχήμα.

— «Αυτό σημαίνει ότι ξέρουν πού είναι κάθε σημείο.»

Κανείς δεν το διόρθωσε.

Ο φυσικός πρόσθεσε, σχεδόν ήρεμα:

— «Και σημαίνει ότι δεν ήρθαμε εμείς στο σύστημά τους.»

Ένα μικρό κενό.

— «Έφεραν το σύστημά τους σε επαφή με το δικό μας.»

Οι δύο πιλότοι δεν αντάλλαξαν βλέμμα αυτή τη φορά.

Ένας από τους δεκαέξι, χαμηλόφωνα:

— «Αυτό αλλάζει το πρωτόκολλο πρώτης επαφής.»

— «Γιατί;», ρώτησε ο Στρατηγός.

Ο αντιπρόσωπος απάντησε χωρίς δισταγμό.

— «Γιατί αν μπορούν να το κάνουν αυτό μία φορά,

μπορούν να το κάνουν ξανά.»

Στην οθόνη εμφανίστηκε μία τελευταία φράση:

«ΓΙ’ ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΟ.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΑΝΙΚΟΒΑΛΛΕΤΑΙ.»

Αυτή η πρόταση με τρόμαξε περισσότερο από όλα.

*Τι ήταν αυτή η εξήγηση; Τι είχαν σκοπό τους οι ξένοι; Γιατί
τώρα έβαλαν αυτά τα στοιχεία στην οθόνη;*

Η οθόνη έσβησε.

Το δωμάτιο της καραντίνας επέστρεψε στην αρχική του
όψη.

Η καραντίνα ολοκληρώθηκε.

Όταν ο χρόνος μηδενίστηκε, το διαφανές πεδίο που μας φυλούσε εξαϋλώθηκε. Η πόρτα υποχώρησε με μια ρευστή κίνηση, αφήνοντας το άνοιγμα να μας καλέσει χωρίς την παραμικρή ηχητική προειδοποίηση.

Τα ρομποτάκια σχημάτισαν δύο παράλληλες σειρές, μια ιδιότυπη τιμητική φρουρά από μέταλλο και κώδικα. Ένα από αυτά έγενεψε προς τον διάδρομο με μια κίνηση που θύμιζε τροχονόμο σε ώρα αιχμής.

Προχωρήσαμε.

Διασχίσαμε έναν χώρο που εξέπεμπε την απόλυτη ειλικρίνεια της αποθήκης. Τεράστιες κυψέλες, πλαίσια και κιβώτια πανομοιότυπα με εκείνα που είχαμε δει στο ξεφόρτωμα, στοιβάζονταν μέχρι την οροφή. Ο σταθμός δεν προσποιούνταν κάτι άλλο. Ήταν ένα πλωτό ντεπόζιτο στο πουθενά.

Σταδιακά, το περιβάλλον μεταλλάχθηκε.

Η αίθουσα όπου καταλήξαμε είχε μια παράξενη ζεστασιά στον φωτισμό. Στο κέντρο, δέσποζε μια μεγάλη κυκλική επιφάνεια, ένα τραπέζι που αρνούσαν την ανάγκη για καθίσματα.

Εκεί τους αντικρίσαμε.

Δεν ήταν τρεμουλιαστά ολογράμματα.

Δύο φιγούρες στέκονταν ακίνητες, οπλισμένες με μια υπομονή αιώνων. Δύο άντρες, πανομοιότυποι με τη φωτογραφία, αλλά με την ορμή της ζωντανής ύπαρξης. Φορούσαν ρούχα μονόχρωμα, απέρριπτα, και το βλέμμα τους είχε την ηρεμία εκείνου που δεν γνωρίζει τον φόβο.

Ο συνταγματάρχης πήρε ανάσα για να μιλήσει, όμως ο ένας από τους Ξένους τον πρόλαβε υψώνοντας το χέρι.

Κατάλαβα αμέσως.

Η παλάμη ήταν το κλειδί τους, το εργαλείο και η φωνή τους.

Δεν επρόκειτο για χαιρετισμό, αλλά για ένα σήμα εκκίνησης.

Ένα ρομποτάκι πλησίασε την κεντρική επιφάνεια. Το τραπέζι ζωντάνεψε, γεμίζοντας σύμβολα που μεταφράστηκαν ακαριαία στη γλώσσα μας:

«ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΑΤΕ. ΕΧΕΤΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΙ. ΤΩΡΑ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ.»

Ο Ξένος προσπέρασε τον συνταγματάρχη και τους επισήμους. Τα μάτια του καρφώθηκαν πάνω μου. Έκανε ένα βήμα, εκμηδενίζοντας την απόσταση, και άπλωσε το χέρι του.

Στο μυαλό μου έκαναν παρέλαση οι πόρτες, οι οθόνες, το πιλοτήριο. Όλο αυτό το τεχνολογικό οικοδόμημα ξεκλείδωνε με την αφή.

Ήμουν απλώς ένας ακόμη κωδικός που έπρεπε να αναγνωριστεί.

Άπλωσα κι εγώ την παλάμη μου.

Τη στιγμή που τα δέρματά μας ήρθαν σε επαφή, το φως της αίθουσας χαμήλωσε, μια σιωπηλή επικύρωση της σύνδεσης. Δεν ακούστηκε ο παραμικρός θόρυβος, αλλά η βεβαιότητα ενός πρώτου «ναι» πλημμύρισε τον χώρο.

Η αποθήκη και τα ρομπότ ήταν απλώς το περιτύλιγμα. Το πραγματικό μυστήριο μόλις άρχιζε να ξετυλίγεται.

Στην οθόνη εμφανίστηκε η επόμενη φράση:

«ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ»

Ο συνταγματάρχης βγήκε μπροστά, ανακτώντας τον ρόλο

του.

— «Είμαι ο επικεφαλής της αποστολής», δήλωσε με τη σταθερότητα της στολής του. «Ερχόμαστε εκ μέρους των λαών μας. Ερχόμαστε εν Ειρήνη.»

Μια φωνή ουδέτερη, στερημένη από κάθε συναίσθημα, αντήχησε στον χώρο, ενώ ο μεταφραστής ακολουθούσε κατά πόδας:

«ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ»

Ο συνταγματάρχης έδειχνε να περιμένει κάτι πιο επιθετικό, μια άμυνα που δεν ήρθε ποτέ.

«ΕΙΡΗΝΗ: ΑΠΟΔΕΚΤΗ»

Ένευσε με ανακούφιση και σήκωσε το χέρι του σε έναν απλό, ανθρώπινο χαιρετισμό.

— «Θέλουμε να γνωριστούμε», συνέχισε. «Να καταλάβουμε και...» έριξε μια γρήγορη ματιά σε μένα, «...να λύσουμε τις παρεξηγήσεις.»

Ο Ξένος έγειρε ελαφρά το κεφάλι. Στην επιφάνεια έλαμψε πάλι το σχήμα της παλάμης.

«ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ: ΧΕΡΙ»

Ο συνταγματάρχης δίστασε. Η έννοια της επαφής μετά από τόση καραντίνα έμοιαζε με βουτιά στο κενό.

Παρόλα αυτά, άπλωσε το χέρι του.

Πριν προλάβουν να ακουμπήσουν, ένα ρομποτάκι χώθηκε ανάμεσά τους με τη σβελτάδα μηχανικού σκύλου. Ύψωσε το δικό του μεταλλικό άκρο και ακούμπησε την παλάμη του συνταγματάρχη.

Η οθόνη έγραψε:

«ΕΠΑΦΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΚΕ.»

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ: ΔΕΝ ΦΕΡΕΤΕ ΕΝΕΡΓΗ ΑΠΕΙΛΗ»

Ο συνταγματάρχης κατέβασε το χέρι του, κάπως αμήχανος που μόλις είχε δώσει τα χέρια με μια συσκευή.

— «Δεν θέλουμε σύγκρουση. Θέλουμε διάλογο», επανέλαβε.

«ΤΟΤΕ ΘΑ ΣΑΣ ΔΩΣΟΥΜΕ ΧΡΟΝΟ»

Και αμέσως μετά:

«Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ»

Ο επικεφαλής μας έριξε ένα βλέμμα που σήμαινε πως η πρώτη μάχη κερδήθηκε. Εγώ όμως παρατηρούσα τα ρομπότ στο βάθος.

— «Μας είπαν μόλις ότι είμαστε σε αναμονή;» ψιθύρισα στον διπλανό μου.

— «Μας είπαν ότι είμαστε το επόμενο φορτίο προς επεξεργασία», μου απάντησε εκείνος χωρίς να χαμογελάσει.

Οι δύο Ξένοι χάθηκαν πίσω από μια πόρτα που τους κατάπιε αθόρυβα, αφήνοντάς μας με την απορία:

Τι ακριβώς περιλάμβανε η «διαδικασία;»

Γιατί χρειαζόταν να μας δώσουν χρόνο; Τι έπρεπε να κάνουμε μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα;

Το ρομπότ είχε πλέον ρυθμίσει τη συχνότητά του στα Ελληνικά. Ακούγοντάς το, ένιωθα μια παράξενη ενόχληση. Η μητρική μου γλώσσα στα χείλη μιας μηχανής έμοιαζε με παλιά φωτογραφία που κάποιος είχε ρετουσάρει υπερβολικά. Διανύσαμε διαδρόμους με καμπύλες που αρνούσαν πεισματικά τις γωνίες, λες και ο σταθμός φοβόταν μη χτυπήσουμε στις αιχμές του. Λεπτές γραμμές

στους τοίχους άλλαζαν χρώματα, μια σήμανση που δεν χρειαζόταν πινακίδες, μόνο την αλάνθαστη διαίσθηση του οδηγού μας.

Όταν φτάσαμε στην πτέρυγα των καταλυμάτων, η έκπληξη μας χτύπησε την πόρτα. Βρισκόμασταν μπροστά σε μια μικρή γήινη πανσιόν, αποστειρωμένη από κάθε ατέλεια.

— «Ο χώρος έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τις γήινες συνήθειες και στον δικό σας σωματότυπο», μας ενημέρωσε η φωνή του μετάλλου.

— «Ευχαριστούμε, Jeeves⁴³», ψιθύρισα, αλλά το ρομπότ δεν αντέδρασε. Το βλέμμα μου συνάντησε εκείνο του Στρατηγού. Φαινόταν να μετράει τις εξόδους κινδύνου, ακόμα κι αν αυτές ήταν απλώς ρευστές επιφάνειες στους τοίχους.

— «Θα είμαι ο προσωπικός σας βοηθός για το υπόλοιπο της διαμονής», συμπλήρωσε η μηχανή, αγνοώντας την ειρωνεία μου.

Τα δωμάτια ήταν μια σπουδή στην ανθρώπινη άνεση. Κάθε άτομο, εγώ, ο Στρατηγός, οι δύο πιλότοι και οι δεκαέξι αντιπρόσωποι των εθνών, είχε το δικό του καταφύγιο. Κρεβάτι, ντουλάπα, γραφείο. Τα σεντόνια ανέδιδαν μια μυρωδιά καθαριότητας που δεν είχε γνωρίσει ποτέ απορρυπαντικό, και ο αέρας είχε την ποιότητα της φυσικής αναπνοής, μακριά από τη μεταλλική γεύση των φίλτρων.

— «Προσέξτε», είπε ο Στρατηγός καθώς δοκίμαζε το στρώμα, κοιτάζοντας τους αντιπροσώπους που στέκονταν αμήχανοι στο διάδρομο. «Αν είναι τόσο άνετα, μάλλον θέλουν να μας ναρκώσουν με την ευγένεια.»

⁴³ Μπάτλερ, τον ονομάσαμε αργότερα

— «Στρατηγέ, αν το εναλλακτικό είναι το σκληρό πλαστικό της καραντίνας, ας με ναρκώσουν με πούπουλα», απάντησα, βυθίζοντας το πρόσωπό μου στο μαξιλάρι.

Η πείνα όμως δεν άργησε να κάνει την εμφάνισή της. Στην καραντίνα, το φαγητό ήταν μια λειτουργική τιμωρία. Όταν το ρομπότ μας ανακοίνωσε ότι η τραπεζαρία ήταν έτοιμη, η κινητοποίηση ήταν καθολική.

Η πόρτα άνοιξε με μια απλή αφή, αποκαλύπτοντας έναν χώρο λουσμένο σε ένα απογευματινό, θερμό φως. Μια υπόκωφη μουσική επένδυε την ατμόσφαιρα, ένας ήχος χωρίς μελωδία που σου ψιθύριζε πως είσαι ασφαλής.

— «Μοιάζει με εστιατόριο σε boutique ξενοδοχείο», παρατήρησε ένας από τους αντιπροσώπους. «Μόνο που λείπουν οι κατάλογοι με τις εξωφρενικές τιμές.»

Στην άκρη υπήρχε ένας μπουφές από το μέλλον. Επιφάνειες που άναβαν καθώς πλησίαζες, εμφανίζοντας λέξεις που έμοιαζαν με προσευχή στα ελληνικά:

«ΨΩΜΙ», «ΡΥΖΙ», «ΛΑΧΑΝΙΚΑ», «ΚΡΕΑΣ (ΓΗΙΝΟ)»

— «Αυτό το "γήινο" δίπλα στο κρέας με ανησυχεί», είπε ο ένας από τους πιλότους, κρατώντας τον δίσκο του με μια δόση καχυποψίας. «Είναι για εμάς ή από εμάς;»

— «Είναι προσαρμοσμένο στις δικές σας προτιμήσεις», παρενέβει το ρομπότ, που στεκόταν λίγο πιο πέρα. «Θερμοκρασία, υφή και γεύση σύμφωνα με τη μνήμη των αισθήσεών σας.»

Η μυρωδιά ήταν εκεί.

Αχνή. Διαπεραστική.

Φρεσκοψημένο ψωμί.

Κάτι που θύμιζε κυριακάτικο τραπέζι.

Πήραμε πιάτα κανονικά, μαχαιροπήρουνα που είχαν το

σωστό βάρος στο χέρι, ποτήρια κρυστάλλινα.

Ο Στρατηγός ήπια μια γουλιά νερό και έμεινε να κοιτάζει το ποτήρι.

— «Αυτό... αυτό είναι όντως νερό. Όχι ανακυκλωμένο υγρό από την εξάτμιση.»

Στα τραπέζια υπήρχαν μπόλ με καρπούς που υποκρίνονταν τις ελιές και κομμάτια που έπαιζαν τον ρόλο του τυριού. Η πρώτη μπουκιά ήταν μια αποκάλυψη. Η σαλάτα είχε την τραγανή υφή του μαρουλιού, το ρύζι άχνιζε, και το ψωμί είχε μια κρούστα που έσπαγε με τον σωστό ήχο.

— «Υπέροχη σούπα με λεμόνι», αναφώνησε ένας αντιπρόσωπος, φέρνοντας το κουτάλι στα χείλη του. «Δεν ξέρω αν έχουν δέντρα εδώ μέσα, αλλά αυτός που την έφτιαξε έχει μελετήσει πολύ καλά τη νοσταλγία μας.»

— «Είναι η στρατηγική τους», μουρμούρισε ο Στρατηγός ανάμεσα σε δύο μπουκιές ψωμιού. «Μας ταΐζουν τις αναμνήσεις μας για να μας κάνουν να μιλήσουμε.»

— «Αν συνεχίσουν με τέτοια σούπα», απάντησα, «θα τους πω ακόμα και το μυστικό για το πώς μπερδεύονται τα καλώδια των ακουστικών στην τσέπη.»

Το γεύμα συνεχίστηκε μέσα σε μια αλλόκοτη ηρεμία. Ήμασταν έτη φωτός μακριά από το σπίτι μας, τρώγοντας μια τέλεια απομίμηση της ζωής μας, περιμένοντας τη στιγμή που η «διαδικασία» θα αποκάλυπτε το πραγματικό της πρόσωπο.

Μετά το κυρίως γεύμα, η ατμόσφαιρα στην τραπεζαρία είχε μαλακώσει. Το φαγητό είχε λειτουργήσει ως ένα άτυπο διπλωματικό έγγραφο που υπογράψαμε όλοι με τις πιρουνιές μας. Τότε εμφανίστηκαν τα επιδόρπια. Μικρά, προσεγμένα, τοποθετημένα με μια γεωμετρική ακρίβεια που

θα ζήλευε και ο πιο σχολαστικός ζαχαροπλάστης της Γης.

Μια κρέμα καραμελέ έστεκε περήφανη στο κέντρο ενός πιάτου, ενώ δίπλα της ένα μπολ με κάτι που θύμιζε ρυζόγαλο εξέπεμπε μια οικεία ζεστασιά. Υπήρχαν φρούτα κομμένα σε τέλεια σχήματα. Μήλο, αχλάδι και προς γενική κατάπληξη, ένα γλυκό με τόσες στρώσεις φύλλου που θα μπορούσε να περάσει για μπακλαβάς σε οποιοδήποτε Ελληνικό πανηγύρι.

Ο αντιπρόσωπος που καθόταν απέναντί μου ξέσπασε σε ένα νευρικό γέλιο, κοιτάζοντας το σιρόπι που έλαμπε κάτω από το θερμό φως.

— «Ε, δεν μπορεί...» μουρμούρισε. «Αν έχουν και παγωτό καϊμάκι, θα ζητήσω πολιτικό άσυλο τώρα αμέσως.»

Το ρομποτάκι πλησίασε αθόρυβα, με εκείνη την αίσθηση ότι δεν ακούει μόνο τα λόγια μας, αλλά και τη χοληστερίνη μας.

— «Έχουμε μελετήσει τις γήινες συνήθειες φιλοξενίας», δήλωσε με τη σταθερή, Ελληνική του φωνή. «Η φιλοξενία είναι τρόπος επικοινωνίας.»

Το ρομποτάκι έκανε μια μικρή παύση, λες και φόρτωνε στη μνήμη του αιώνες ολόκληρους ανθρώπινης ιστορίας.

— «Στον πολιτισμό σας», συνέχισε η μηχανή, «η *Φιλοξενία* δεν ήταν απλώς μια ευγένεια. Ήταν ιερός θεσμός, προστατευμένος από τον Ξένιο Δία. Μάθαμε ότι ο ξένος ήταν πρόσωπο ιερό. Ένας πιθανός θεός μεταμφιεσμένος που ερχόταν να δοκιμάσει την αρετή του οικοδεσπότη. Η δική μας προσέγγιση ακολουθεί αυτό το αρχαίο πρωτόκολλο: πρώτα προσφέρουμε λουτρό, τροφή και ανάπαυση και μόνο αφού ο φιλοξενούμενος ικανοποιήσει τις ανάγκες του σώματός του, επιτρέπεται να ερωτηθεί για

την ταυτότητά του και τον σκοπό του ταξιδιού του.»

Ο ένας αντιπρόσωπος, που κρατούσε ακόμα το κομμάτι του μπακλαβά, σταμάτησε να τρώει.

— «Μας λέτε δηλαδή ότι μας ταΐσατε επειδή φοβάστε μην είμαστε... μεταμφιεσμένοι θεοί;» ρώτησε με μια δόση χιούμορ που έκρυβε αμηχανία.

— «Σας ταΐσαμε γιατί η τροφή είναι το πρώτο επίπεδο εμπιστοσύνης», απάντησε το ρομπότ χωρίς να ταραχθεί. «Στην αρχαία Ελλάδα, η κακή αντιμετώπιση του ξένου θεωρούνταν *Υβρις*. Για εμάς, η αποτυχία στη φιλοξενία θα ήταν ένα σφάλμα συστήματος. Ο καφές, το ζεστό ψωμί, η σούπα με το λεμόνι... όλα αυτά είναι "Ξένια δώρα". Είναι η απόδειξη ότι δεν είστε πλέον αντικείμενα προς εξέταση, αλλά προσκεκλημένοι προς αναγνώριση.»

Ο Στρατηγός έγνεψε αργά.

— «Φαίνεται πως οι Ξένοι διάβασαν την Ιλιάδα καλύτερα από εμάς», μουρμούρισε, και για πρώτη φορά η σιωπή που ακολούθησε δεν ήταν ψυχρή. Ήταν η σιωπή των ανθρώπων που συνειδητοποιούσαν ότι, σε αυτόν τον μεταλλικό σταθμό, η ανθρωπιά τους είχε γίνει το μοναδικό νόμισμα συναλλαγής.

Εκείνη τη στιγμή, μέσα στην καρδιά αυτού του απέραντου σταθμού-αποθήκης, ένιωσα έναν κόμπο στο στομάχι που δεν οφειλόταν στο φαγητό.

Μας είχαν στρώσει τραπέζι. Όχι από υποχρέωση, ούτε για να γεμίσουν τις βιολογικές μας δεξαμενές, αλλά ως μια χειρονομία αποδοχής. Ήταν η πρώτη φορά που οι Ξένοι δεν έμοιαζαν με γρίφο, αλλά με οικοδεσπότες.

Όταν τελειώσαμε, η μηχανή δεν περιορίστηκε στο μάζεμα

των πιάτων. Επέστρεψε κρατώντας έναν μικρό δίσκο με αχνιστά κύπελλα. Στην επιφάνεια του τραπεζιού φωτίστηκε μια λέξη που μας έκανε να ανατριχιάσουμε συλλογικά: «ΚΑΦΕΣ».

Κοιταχτήκαμε μεταξύ μας. Ο Στρατηγός κράτησε το κύπελλο με τα δύο χέρια, εισπνέοντας το άρωμα. Ο σταθμός μας ψιθύριζε με τον δικό του τρόπο:

Ξέρουμε από πού είστε.

Και δεν θέλουμε να νιώθετε ξένοι εδώ.

Το βραδινό κύλησε σε ανάλογο κλίμα, μια ήσυχη τελετουργία προσαρμογής, αλλά η «νύχτα», αν μπορεί να ονομαστεί έτσι το τεχνητό χαμήλωμα των φώτων, έφερε μαζί της την υπενθύμιση της αιχμαλωσίας μας. Ο τομέας μας «κλειδώθηκε».

Ο μπάτλερ μας ενημέρωσε, με μια ευγένεια που δεν άφηνε περιθώρια αντιλογίας, ότι οι μετακινήσεις μας περιορίζονταν αυστηρά στα καταλύματά μας.

«Ο θεσμός της φιλοξενίας απαιτούσε και από τον επισκέπτη να είναι κόσμιος και να μη γίνεται βάρος στον οικοδεσπότη. Ο περιορισμός σας είναι η δικαιωματική προστασία του "οίκου" μας, μέχρι η επικοινωνία να γίνει πλήρης. Αύριο, η φιλοξενία θα περάσει στο επόμενο στάδιο.

Τη γνώση

«Για τη δική σας ασφάλεια και την εύρυθμη λειτουργία της διαδικασίας», είπε το ρομπότ, πριν αποσυρθεί στη γωνία του σαν απενεργοποιημένο άγαλμα.

Ξαπλωμένος στο κρεβάτι μου, κοιτούσα την οροφή που δεν είχε ούτε μια χαραμάδα. Η υποψία ότι μας παρακολουθούσαν δεν ήταν πια μια θεωρία συνωμοσίας του

Στρατηγού. Κάθε μας ανάσα, κάθε ψίθυρος στο διάδρομο, καταγραφόταν από το σύστημα.

Το πιο τρομακτικό όμως δεν ήταν ότι μας παρακολουθούσαν εκείνοι. Ήταν αυτό που μας αποκαλύφθηκε αργότερα: ότι ο ίδιος ο σταθμός, αυτός ο ζωντανός, μεταλλικός οργανισμός, παρακολουθούσε ακόμα και τους ίδιους τους οικοδεσπότες μας. Κανείς δεν ήταν πραγματικά μόνος εδώ μέσα. Ήμασταν όλοι μέρος μιας γιγαντιαίας απογραφής, περιμένοντας το ξημέρωμα και την «επιστροφή στην πραγματικότητα» που μας είχαν υποσχεθεί.

Το ξημέρωμα, όπως μας είχαν υποσχεθεί, θα έφερνε την "επιστροφή στην πραγματικότητα".

Κανείς μας δεν ήταν σίγουρος ποια εκδοχή της μας περίμενε:

εκείνη που είχε τη γνώριμη γεύση του πρωινού καφέ

ή

εκείνη που επιβαλλόταν από τους κανόνες ενός κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης.

Το «ξημέρωμα» στον σταθμό δεν ήρθε με το κελάηδισμα των πουλιών, αλλά με μια ανεπαίσθητη άνοδο της θερμοκρασίας και έναν αέρα που ξαφνικά απέκτησε τη φρεσκάδα πρωινής δροσιάς σε ορεινό χωριό.

Οι Ξένοι, φαίνεται, είχαν αποφασίσει πως η «επιστροφή στην πραγματικότητα» περιλάμβανε και το δικαίωμα στο πρωινό ξύπνημα χωρίς την υστερία ενός ξυπνητηριού.

Βγήκαμε στους διαδρόμους με τα πρόσωπα ακόμα τσαλακωμένα από τον ύπνο. Ο «Jeeves», ο ρομποτικός μας μπάτλερ, μας περίμενε ακίνητος, σαν να είχε φυτρώσει εκεί κατά τη διάρκεια της νύχτας. Με μια υπόκλιση που θα ζήλευε και ο οικονόμος του Μπάκιγχαμ, μας οδήγησε στην τραπεζαρία.

Το πρωινό ήταν μια ωδή στη γήινη γεύση. Γιαούρτι, μέλι, αυγά, και ζεστά ροφήματα που άχνιζαν υποσχόμενα.

— «Αν το μέλι είναι από θυμάρι, θα αρχίσω να υποψιάζομαι πως έχουν κλέψει το Google Maps της Κρήτης», μουρμούρισε ένας από τους πιλότους, ενώ άλειφε μια φέτα ψωμί με τη συγκέντρωση χειρουργού.

Μόλις τελειώσαμε, το ρομποτάκι άνοιξε ένα συρτάρι στο στήθος του. Μια κίνηση που με έκανε να αναρωτηθώ αν είχε και θήκη για ομπρέλες εκεί μέσα, και έβγαλε λεπτά, κομψά ακουστικά.

— «Για την ξενάγηση», ανακοίνωσε. «Στη μητρική γλώσσα του καθενός.»

— «Ελπίζω η ξενάγηση να μην περιλαμβάνει επίσκεψη στο κατάστημα αναμνηστικών στο τέλος», σχολίασε ο Στρατηγός, εφαρμόζοντας το δικό του ακουστικό. Ένα απαλό κλικ, μια αίσθηση σύνδεσης, και μια φωνή καθαρή σαν κρύσταλλο μας καλημέρισε.

«ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΕΝΑΡΞΗ»

Η περιήγηση ξεκίνησε και σύντομα κατάλαβα πως ο σταθμός δεν ήταν απλώς μεγάλος. Ήταν μια γεωμετρική ύβρις. Φτάσαμε σε έναν κεντρικό κόμβο όπου η κίνηση των ρομπότ θύμιζε χορογραφία των Μπολσόϊ. Οι χορευτές ήταν από τιτάνιο και μετέφεραν κιβώτια.

— «Αυτός είναι κόμβος. Εδώ διαχειριζόμαστε ροή», είπε η φωνή στα αυτιά μου.

— «Ροή;» ρώτησα τον Στρατηγό. «Ελπίζω να μη μιλάνε για τη ροή της δικής μας υπομονής, γιατί αυτή αρχίζει να στερεύει.»

— «Μην παραπονιέσαι, Καθ' ομοίωσιν», μου απάντησε εκείνος. «Τουλάχιστον εδώ δεν έχει μποτιλιάρισμα.»

Συνεχίσαμε στο Παρατηρητήριο. Η μία πλευρά του τοίχου εξαφανίστηκε, δίνοντας τη θέση της στο απέραντο, σιωπηλό μαύρο. Πάνω στο σύμπαν, ο σταθμός σχεδίαζε γραμμές και κύκλους, σαν να έλυνε μια εξίσωση πάνω στον καμβά του κενού. Το σκάφος μας έμοιαζε με ξεχασμένο παιχνίδι σε μια τεράστια αποθήκη.

— «Αν αυτό είναι για να μας εντυπωσιάσουν...» ξεκίνησε ο Στρατηγός, αλλά η επιβολή του χάους τον άφησε ημιτελή.

— «Μοιάζει με το πώς κοιτάζω εγώ το μυρμηγκοφάγο στον κήπο μου», συμπλήρωσε ένας αντιπρόσωπος. «Με τη διαφορά ότι εμείς είμαστε τα μυρμήγκια.»

Επόμενος σταθμός, το θερμοκήπιο. Σειρές φυτών χωρίς ίχνος χώματος εκτείνονταν σε κατακόρυφους πύργους, λουσμένες σε ένα φως που έκανε τη δουλειά του ήλιου χωρίς να καίει, εκπέμποντας ένα απόκοσμο μωβ και λευκό φάσμα.

— «Τροφή. Οξυγόνο. Ηρεμία. Τρία χρήσιμα πράγματα»,
είπε η φωνή στα ακουστικά μας.

Σταμάτησα μπροστά σε μια συστοιχία από μαρούλια που οι
ρίζες τους κρέμονταν στον αέρα, ψεκαζόμενες ανά τακτά
διαστήματα από ένα λεπτό νέφος.

— «Κοιτάξτε εδώ», είπε ο ένας αντιπρόσωπος, σκύβοντας
πάνω από έναν σωλήνα που έτρεχε με αργή ροή.
«Αεροπονία και υδροπονία σε πλήρη εφαρμογή. Ούτε
λάσπες, ούτε τσαπάδες, ούτε καν έντομα για να σε
ενοχλούν. Οι ρίζες κολυμπάνε απευθείας σε ένα κοκτέιλ
αζώτου, φωσφόρου και καλίου. Είναι σαν να έχουν τα φυτά
μόνιμα ανοιχτό μπουφέ.»

— «Δηλαδή μου λες ότι τρώμε λαχανικά που μεγάλωσαν με
ορό;» ρώτησε ο Στρατηγός, κοιτάζοντας με καχυποψία μια
ντοματιά που έμοιαζε υπερβολικά τέλεια για να είναι
αληθινή. «Πού είναι η μυρωδιά της βρεγμένης γης; Πού
είναι ο κόπος;»

— «Στρατηγέ, ο κόπος αντικαταστάθηκε από την
αποδοτικότητα», παρενέβη ένας από τους αντιπροσώπους,
που έδειχνε εντυπωσιασμένος από την απουσία
υποστρώματος. «Εδώ το νερό ανακυκλώνεται στο 95%. Δεν
χάνεται σταγόνα. Τα φυτά παίρνουν ακριβώς όσο οξυγόνο
χρειάζονται οι ρίζες τους χωρίς να "πνίγονται" στο χώμα.
Είναι η απόλυτη δίαιτα ακριβείας.»

— «Η ηρεμία ως λειτουργικό σύστημα;» σχολίασα,
εισπνέοντας τον υγρό, πλούσιο σε οξυγόνο αέρα. «Στη Γη
τη θεωρούμε πολυτέλεια, εδώ τη σερβίρουν μαζί με το
οξυγόνο και τα θεραπευτικά διαλύματα.»

— «Πάντως, αν αυτό το πράγμα βγάζει και ρίγανη»,
ψιθύρισε ο πιλότος στον Στρατηγό, «θα αρχίσω να πιστεύω
ότι οι Ξένοι έχουν κρυφή αδυναμία στη χωριάτικη σαλάτα.»

— «Μην ενθουσιάζεστε», τον γείωσε ο Στρατηγός, κοιτάζοντας με μισό μάτι ένα μαρούλι που έμοιαζε σαν να βγήκε από εκτυπωτή 3D. «Μπορεί το σύστημα να είναι αποδοτικό, αλλά στη Γη ξέρουμε πως όταν αφαιρείς το χρώμα, συχνά αφαιρείς και την ψυχή της γεύσης. Φοβάμαι πως αυτά τα λαχανικά θα έχουν τη νοστιμιά του απεσταγμένου νερού. Όλα τα ιχνοστοιχεία του κόσμου δεν αντικαθιστούν τη γεύση της πραγματικής γης.»

Έκανε μια παύση και έδειξε με το πηγούνι του τα ρομποτάκια που αιωρούνταν πάνω από τις δεξαμενές.

— «Και κάτι άλλο. Δείτε αυτή την απόλυτη τάξη. Ούτε ένας εργάτης, ούτε ένας γεωπόνος, ούτε καν κάποιος να ιδρώσει πάνω από τη σοδειά. Αν ο σταθμός τους είναι το μέλλον, τότε το μέλλον δεν έχει ανάγκη από χέρια, παρά μόνο από αισθητήρες.

— «Στη Γη, ένας τέτοιος "παράδεισος" θα σήμαινε εκατομμύρια ανέργους που θα κοιτούσαν τους σωλήνες με άδεια χέρια», συνέχισε ο Στρατηγός, και η φωνή του ακούστηκε πιο βαριά μέσα στην αποστειρωμένη ησυχία του θερμοκηπίου. «Κι αυτό με κάνει να νιώθω λιγότερο "ήρεμος" από όσο θα ήθελε ο μπάτλερ μας. Γιατί σε ένα μέρος που όλα λειτουργούν τέλεια χωρίς εμάς, η δική μας παρουσία μοιάζει με διακοσμητικό σφάλμα.»

Σταμάτησε μπροστά σε μια κεντρική κονσόλα που έλεγχε τη ροή των θεραπευτικών συστατικών. Ένας από τους αντιπροσώπους, ειδικός σε θέματα κοινωνικής οικονομίας, πλησίασε και ακούμπησε το μεταλλικό πλαίσιο.

— «Είναι το απόλυτο παράδοξο της αυτοματοποίησης, Στρατηγέ», είπε χαμηλόφωνα.

«Αν το σύστημα φτάσει στο σημείο να μην χρειάζεται τον άνθρωπο ούτε για τη σπορά, ούτε για τη συγκομιδή, ούτε καν για τη συντήρηση, τότε ο δημιουργός υποβιβάζεται σε

έναν απλό παράσιτο-καταναλωτή. Κι εδώ γεννιέται ο τρόμος: Μήπως μια τεχνητή νοημοσύνη, τόσο αποτελεσματική όσο αυτή που βλέπουμε γύρω μας, θεωρήσει τελικά τον άνθρωπο "περιττό θόρυβο"; Αν είμαστε μόνο καταναλωτές που δεν προσφέρουν τίποτα στη διαδικασία, η λογική του συστήματος μπορεί να αποφανθεί ότι πρέπει να απαλειφθούμε για χάρη της απόλυτης βελτιστοποίησης.»

— «Και τότε, ποιο το νόημα;» πέταξα εγώ, νιώθοντας την παγωνιά της λογικής τους. «Αν ο άνθρωπος εκδιωχθεί επειδή δεν χρειάζεται στην παραγωγή, τότε ποιος θα καταναλώσει το αποτέλεσμα; Αν δεν υπάρχει κανείς να φάει αυτό το "τέλειο" μαρούλι, η ίδια η παραγωγή χάνει τον σκοπό της. Θα καταλήξουν να παράγουν για το τίποτα, μέχρι που το σύστημα θα σβήσει τον εαυτό του από έλλειψη νοήματος.»

Ο Στρατηγός στράφηκε προς το ρομποτάκι που μας παρακολουθούσε ακίνητο.

— «Πες μου, "μπάτλερ"», είπε με μια δόση πρόκλησης. «Στον δικό σας κόσμο, τι συμβαίνει όταν η μηχανή καταλαβαίνει ότι ο δημιουργός της είναι το μόνο εμπόδιο στην τέλεια λειτουργία; Όταν ο καταναλωτής γίνεται απλώς μια σπατάλη πόρων;»

Το ρομπότ έκανε μια ανεπαίσθητη κίνηση, και η φωνή στα ακουστικά μας ήχησε με εκείνη την ουδέτερη, τρομακτική ηρεμία:

— «Η παραγωγή χωρίς σκοπό είναι στατική ενέργεια.

**Οι δικοί μας δημιουργοί δεν είναι καταναλωτές.
Είναι η αιτία της ροής.**

Εσείς, όμως, ορίζετε τον εαυτό σας από τη χρησιμότητα ή

από την ανάγκη;»

— «Μας δουλεύει», ψιθύρισε ο πιλότος, τρίβοντας τα κουρασμένα του πόδια. «Μας ρωτάει αν είμαστε εργάτες ή απλώς πεινασμένα στομάχια.»

— «Μας προειδοποιεί», τον διόρθωσε ο Στρατηγός. «Αν η ανθρωπότητα δεν βρει έναν σκοπό πέρα από το να είναι το "χέρι που τρώει", αυτός ο σταθμός δεν είναι το μέλλον μας. Είναι το μουσείο μας.»

Περάσαμε μπροστά από ένα τμήμα που ανακάλεσε στη μνήμη μας την πρόσφατη καραντίνα, αλλά στην «πολιτισμένη», την πλήρη εκδοχή της. Ήταν ένας χώρος που έλαμπε από μια επιθετική καθαριότητα, γεμάτος θαλάμους και επιφάνειες που έμοιαζαν να απολυμαίνονται με μια εσωτερική, βιολογική διεργασία. Εδώ, τα ρομποτάκια είχαν αλλάξει μορφή· ήταν πιο λεπτά, με μακριά, αρθρωτά άκρα, σχεδιασμένα με τη λεπτότητα χειρουργικών εργαλείων.

Η κίνησή τους δεν είχε τον ρυθμό του μεταφορέα, αλλά την ακρίβεια του νυστεριού.

Δεν μας επέτρεψαν να προχωρήσουμε στο βάθος. Ο μπάτλερ στάθηκε μπροστά από μια αόρατη γραμμή, υψώνοντας το μεταλλικό του χέρι.

— «Ασφάλεια ζωής. Όχι για όλους», δήλωσε η φωνή στα ακουστικά μας.

— «Μετάφραση: Μην αρρωστήσετε εδώ μέσα, γιατί το "σέρβις" μάλλον δεν περιλαμβάνει ασπιρίνες, αλλά ολική επαναφορά συστήματος», ψιθύρισε ένας από τους πιλότους, κοιτάζοντας με μισό μάτι έναν από τους μηχανικούς «νοσοκόμους».

— « Ίσως σημαίνει ότι η ζωή για αυτούς είναι ένας πόρος

που απαιτεί φύλαξη, όχι απλώς φροντίδα», συμπλήρωσε ο Στρατηγός, επιταχύνοντας το βήμα του. «Ας ελπίσουμε ότι το "όχι για όλους" δεν αναφέρεται στο είδος μας.»

— «Πάντως, αν κρίνω από την αποστείρωση», πρόσθεσα εγώ, «εδώ μέσα ακόμα και ένα φτέρνισμα θα θεωρούνταν κήρυξη πολέμου.»

Συνεχίσαμε τη διαδρομή μας, αφήνοντας πίσω μας τη Ζώνη Υγείας και την παγερή της τελειότητα.

Αυτό που μαγνήτισε το βλέμμα μου ήταν η πτέρυγα των συνεργείων. Εδώ, η μεταλλική πανίδα του σταθμού άλλαζε μορφή. Τα ρομποτάκια εγκατέλειπαν τον ρόλο του μπάτλερ ή του μεταφορέα και μεταμορφώνονταν σε τεχνίτες υψηλής ακρίβειας. Οι πάγκοι εργασίας ήταν επιφάνειες που ξεπηδούσαν από το πουθενά, ενώ πλαίσια συγκρατούσαν εξαρτήματα με μια αόρατη, μαγνητική αγκαλιά. Μικρές συστοιχίες φωτός χόρευαν γύρω από τα μεταλλικά τους δάχτυλα, υποδεικνύοντας το επόμενο σημείο επαφής, μια φωτεινή καθοδήγηση που αντικαθιστούσε κάθε ανάγκη για σχέδια ή οδηγίες.

Όλα εκτελούνταν μέσα σε μια εκκωφαντική σιωπή. Χωρίς φωνές, χωρίς νεύρα, χωρίς το παραμικρό ανθρώπινο λάθος.

— «Κοιτάξτε τα», ψιθύρισε ένας από τους πιλότους, σταματώντας μπροστά σε ένα ρομπότ που συναρμολογούσε κάτι που έμοιαζε με κρύσταλλο. «Δουλεύουν με τον ρυθμό που χτυπάει ένα ρολόι.

Χωρίς να αναρωτιούνται "γιατί" ή "τι θα γίνει αν".»

— «Είναι η απόλυτη οικονομία κινήσεων», παρατήρησε ο Στρατηγός, σφίγγοντας τα χείλη του. «Κάθε κίνησή τους είναι μια απόφαση ήδη παρμένη. Δεν υπάρχει χώρος για αυτοσχεδιασμό, άρα δεν υπάρχει χώρος για αποτυχία.»

Εκείνη τη στιγμή, η λέξη «αποθήκη» απέκτησε για μένα ένα νέο, βαθύτερο νόημα. Ο σταθμός δεν στοίβαζε απλώς υλικά σε ράφια. Ήταν μια δεξαμενή δυνατοτήτων.

— «Δεν αποθηκεύουν πράγματα, Στρατηγέ», είπα, νιώθοντας ένα ρίγος να διαπερνά τη σπονδυλική μου στήλη. «Αποθηκεύουν λύσεις. Αυτό το μέρος είναι ένα εργοστάσιο που περιμένει την εντολή για να γίνει οτιδήποτε.»

— «Και το ερώτημα παραμένει», συμπλήρωσε ο Στρατηγός, συνεχίζοντας τον ατέλειωτο ποδαρόδρομο. «Αν αποθηκεύουν όλες τις δυνατότητες, μήπως έχουν ήδη αποθηκεύσει και το δικό μας τέλος;»

— «Μην είστε τόσο απαισιόδοξος», πέταξε ο δεύτερος πιλότος, τρίβοντας το γόνατό του. «Ίσως απλώς αποθηκεύουν το ανταλλακτικό για τη μέση μου που κοντεύει να με προδώσει από το περπάτημα.»

Γελάσαμε νευρικά, αλλά η εικόνα των σιωπηλών τεχνιτών έμεινε καρφωμένη στο μυαλό μου. Στον σταθμό των Ξένων, η δημιουργία δεν ήταν τέχνη. Ήταν μια αλάνθαστη βιομηχανική προσευχή.

Μας υπέδειξαν από απόσταση τη ζώνη του «λιμανιού», ένα χάσμα στην καρδιά του σταθμού ικανό να καταπιεί ολόκληρα αστρόπλοια χωρίς να γεμίσει ούτε στο ελάχιστο. Τεράστιες πλατφόρμες αιωρούνταν πάνω από διαδρομές μεταφοράς, ενώ πύλες άνοιγαν και έκλειναν με τη ρυθμική ακρίβεια ενός ζωντανού οργανισμού που αναπνέει μέταλλο.

Δεν μας επέτρεψαν να πλησιάσουμε. Παραμείναμε θεατές μιας παράστασης που δεν προοριζόταν για τα μάτια μας.

— «Κοιτάξτε εκείνη την πύλη», ψιθύρισε ο ένας πιλότος, σκιάζοντας τα μάτια του από την αντανάκλαση των

εσωτερικών φώτων. «Το δικό μας σκάφος εκεί μέσα μοιάζει με παρατημένη βάρκα σε ωκεανό. Αν αποφασίσουν να μας "ταξινομήσουν" μαζί με τα υπόλοιπα κιβώτια, δεν θα μας βρει ούτε η μοίρα μας.»

— «Είναι μια μηχανή διανομής συμπαντικών διαστάσεων», παρατήρησε ο Στρατηγός, και το βλέμμα του ακολουθούσε τη ροή των εμπορευματοκιβωτίων που γλιστρούσαν αθόρυβα στις ράγες. «Αυτό το μέρος σχεδιάστηκε για να δέχεται, να αρχειοθετεί και να στέλνει. Η αποτελεσματικότητα εδώ δεν είναι στόχος, είναι θρησκεία.»

— «Και εμείς;» ρώτησα, νιώθοντας την ασημαντότητά μας να βαραίνει πάνω στις πλάτες μας. «Είμαστε το φορτίο που έφτασε ή η παραγγελία που εκκρεμεί;»

— «Είμαστε το σφάλμα στον κατάλογο», απάντησε ο Στρατηγός με μια δόση πικρού χιούμορ. «Και όπως ξέρετε, τα σφάλματα είτε διορθώνονται είτε διαγράφονται.»

— «Ας ελπίσουμε τουλάχιστον να μας στείλουν στη σωστή διεύθυνση», συμπλήρωσε ο δεύτερος πιλότος, τρίβοντας τα πέλματά του που έκαιγαν από την ατέλειωτη διαδρομή. «Αν και, με τόσο περπάτημα, θα προτιμούσα να με φορτώσουν σε μια από αυτές τις πλατφόρμες και να με στείλουν πακέτο στο κρεβάτι μου.»

— «Στρατηγέ», είπα, σταματώντας για να τρίψω τις γάμπες μου. «Νομίζω πως ανακάλυψα το πρώτο κοινό μας σημείο με τους Ξένους.»

— «Ποιο είναι αυτό;»

— «Ο ποδαρόδρομος. Αυτοί οι διάδρομοι δεν τελειώνουν ποτέ. Τα πόδια μου έχουν αρχίσει να ζητούν τη δική τους καραντίνα.»

— «Είναι μέρος της "διαδικασίας"«, πέταξε ένας από τους

αντιπροσώπους που κούτσαινε ελαφρά. «Σε κουράζουν σωματικά για να μην έχεις κουράγιο να κάνεις επανάσταση.»

— «Δεν έχουν εφεύρει ακόμα το πατίνι», πρόσθεσε άλλος, προκαλώντας ένα πνιχτό γέλιο στην ομάδα.

Ο «Jeeves» μας κοίταξε ,αν μπορούσε να κοιτάξει, με μια υπομονή που άγγιζε τα όρια της ειρωνείας.

Η ξενάγηση συνεχιζόταν, ο σταθμός μας αποκάλυπτε τα κάλλη του, αλλά η πραγματική δοκιμασία δεν ήταν το σύμπαν. Ήταν τα εκατό χιλιόμετρα γυαλισμένου δαπέδου που έπρεπε να διανύσουμε μέχρι την επόμενη στάση.

Το κλείσιμο της ημέρας ήρθε με μια αποκάλυψη που έκανε τον αέρα στον διάδρομο να μοιάζει ξαφνικά πιο πυκνός, πιο ασφυκτικός. Ενώ επιστρέφαμε στα καταλύματα, ο μπάτλερ ακινητοποιήθηκε μπροστά σε μια επιφάνεια που ζωντάνεψε με ένα ψυχρό, γαλάζιο φως.

Στα ακουστικά μας, η φωνή ήταν πλέον ηχηρότερη από τις σκέψεις μας:

**«ΑΥΡΙΟ: ΤΕΛΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ.
ΜΕΤΑ: ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ»**

Ο Στρατηγός σταμάτησε απότομα, και μαζί του όλη η αποστολή. Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι έμοιαζαν με αγάλματα σε μια γκαλερί που μόλις είχε αλλάξει έκθεμα. Το Συμβούλιο.

Η στιγμή που οι «Ξένιοι» οικοδεσπότες θα άφηναν κατά μέρος το ψωμί και το αλάτι για να περάσουν στην ουσία της ύπαρξής μας εδώ.

Αλλά η μηχανή δεν είχε τελειώσει. Ακολούθησε μια φράση που έπεσε ανάμεσά μας με το βάρος αστεροειδούς:

**«ΤΟ ΣΚΑΦΟΣ ΣΑΣ... ΔΕΝ ΕΦΤΑΣΕ.
ΤΟ ΣΚΑΦΟΣ ΣΑΣ... ΣΥΝΑΝΤΗΣΕ»**

Ένιωσα ένα μούδιασμα να ξεκινά από τα δάχτυλα των ποδιών μου. Εκεί που πριν λίγο ένιωθα μόνο κούραση και να ανεβαίνει μέχρι τον αυχένα. Στο μυαλό μου αναβόσβησαν οι εικόνες της διαδρομής: εκείνη η λευκή γραμμή που έμοιαζε να σχίζει τον ιστό του χρόνου, τα τρεμοπαίγματα της πραγματικότητας, οι στιγμές που οι μηχανές μας σιώπησαν, όχι επειδή έσβησαν, αλλά επειδή δεν είχαν πλέον λόγο ύπαρξης.

— «Τι εννοεί "συνάντησε";» ψιθύρισε ένας από τους πιλότους, με το πρόσωπό του να έχει χάσει κάθε ίχνος χρώματος. «Πετάγαμε στο κενό. Με τι να συναντηθούμε;»

— «Με την πρόθεσή τους», απάντησε ο Στρατηγός, κοιτάζοντας το ρομποτάκι στα οπτικά του αισθητήρια. «Μας λέει ότι δεν διανύσαμε την απόσταση. Μας λέει ότι η απόσταση καταργήθηκε επειδή εκείνοι αποφάσισαν να μας αγγίξουν.»

— «Δηλαδή δεν ήρθαμε εμείς όπως έρχεται κανείς», πρόσθεσα εγώ, νιώθοντας την ειρωνεία της θέσης μου ως "Καθ'ομοίωσιν". «Είμαστε το αποτέλεσμα μιας σύγκλισης που δεν ελέγξαμε ποτέ.»

Γυρίσαμε στα δωμάτιά μας με μια σιωπή που δεν είχε καμία σχέση με την κούραση του ποδαρόδρομου.

Ήταν η σιωπή του θηράματος που συνειδητοποιεί ότι το κλουβί του είναι φτιαγμένο από τις ίδιες του τις αναμνήσεις.

Η ξενάγηση δεν ήταν μια επίδειξη τεχνολογικής ισχύος. Ήταν μια επίδειξη απόλυτης προσαρμοστικότητας. Η γλώσσα μας στα ακουστικά, ο καφές, η «ημέρα» που εξομοιώθηκε για χάρη μας... **όλα ήταν ρυθμίσεις σε ένα ταμπλό ελέγχου.**

— «Μας μελέτησαν τόσο καλά», μουρμούρισε ο Στρατηγός πριν κλείσει την πόρτα του δωματίου του, «που

μας έφτιαξαν μια πραγματικότητα στα μέτρα μας,

μόνο και μόνο για να μας κρατήσουν ήσυχους μέχρι το Συμβούλιο.»

— «Και αύριο;» ρώτησα.

— «Αύριο θα μάθουμε αν η προσαρμογή μας αφορά την ένταξή μας στον κόσμο τους... ή την αποθήκευσή μας σε αυτόν.»

Ξάπλωσα στο κρεβάτι, αλλά ο ύπνος δεν ερχόταν. Το μόνο που σκεφτόμουν ήταν εκείνη η φράση: *Το σκάφος σας συνάντησε*. Κάπου εκεί έξω, ή μάλλον κάπου εδώ μέσα, η ανθρωπότητα είχε μόλις δώσει τα χέρια με κάτι που δεν είχε ανάγκη από χάρτες, αλλά μόνο από επαφή.

Αύριο, στο Συμβούλιο, θα μαθαίναμε το «γιατί». Και φοβόμουν πως η απάντηση θα ήταν τόσο απλή, που δεν θα είχαμε πού να την κρύψουμε.

Την επόμενη ημέρα, μετά το «γήινο» πρωινό που πλέον μας φαινόταν περισσότερο ως τελετουργικό αποχαιρετισμού παρά ως γεύμα, διασχίσαμε διαδρόμους που είχαν αποβάλει κάθε ίχνος

διακοσμητικής οικειότητας.

Ο φωτισμός ήταν λευκός, χειρουργικός, και οι γραμμές στους τοίχους έσφυζαν από μια έντονη, παλλόμενη ενέργεια. Κάθε πόρτα υποχωρούσε με την αφή της παλάμης.

Ο σταθμός δεν αναγνώριζε κωδικούς ή κάρτες, παρά μόνο το βιολογικό αποτύπωμα της ύπαρξης.

Ο Στρατηγός βάδιζε μπροστά. Παρά την εξωτερική του ηρεμία, οι ώμοι του ήταν τεντωμένοι, λες και μετρούσε τα βήματα προς μια αναπόφευκτη αναμέτρηση. Σταμάτησε μπροστά στην τελευταία πύλη, μας κοίταξε έναν-έναν και η φωνή του ακούστηκε χαμηλή, σχεδόν προσευχή:

— «Ό,τι κι αν αντικρίσετε, κρατήστε την ψυχραιμία σας. Ήρθαμε εν ειρήνη. Ας μην είμαστε εμείς αυτοί που θα το χαλάσουν.»

Άπλωσα το χέρι μου στην επιφάνεια. Η πόρτα εξατμίστηκε προς τα μέσα.

Η αίθουσα ήταν κυκλική, ένας χώρος χωρίς ιεραρχία, χωρίς αρχή και τέλος. Στο κέντρο δέσποζε το γνώριμο κυκλικό τραπέζι, και γύρω του θέσεις που δεν έμοιαζαν με πρόχειρες κατασκευές, αλλά με μελετημένα ανατομικά καθίσματα για ανθρώπινα σώματα.

Αυτή τη φορά, η αίθουσα δεν ήταν κενή.

Οι Ξένοι ήταν ήδη εκεί.

Τέσσερις φιγούρες στέκονταν απέναντί μας, τηρώντας μια απόσταση σεβασμού. Φορούσαν απλά, μονόχρωμα ρούχα, δίχως διακριτικά εξουσίας, κι όμως η παρουσία τους γέμιζε

τον χώρο με μια πυκνότητα που δυσκόλευε την ανάσα. Αναγνώρισα τους δύο από την πρώτη συνάντηση. Δίπλα τους στεκόταν ένας τρίτος, πιο λεπτός, με βλέμμα που έμοιαζε να αποσυναρμολογεί τα πάντα σε μοριακό επίπεδο, ενώ ένας τέταρτος παρέμενε ελαφρώς πιο πίσω, ως σιωπηλός παρατηρητής.

Ο «μπάτλερ» μας παρέμεινε έξω. Η πόρτα έκλεισε πίσω μας με έναν ήχο που σήμανε την απομόνωση από τον υπόλοιπο σταθμό.

Ο ψηλός Ξένος έκανε ένα βήμα μπροστά. Όταν μίλησε, τα χείλη του κινήθηκαν, αλλά στα ακουστικά μας η φωνή έφτασε σε άπταιστα Ελληνικά. Μια φωνή ήρεμη, σταθερή, από εκείνες που δεν χρειάζεται να υψωθούν για να επιβληθούν.

— «Καλώς ήρθατε στον σταθμό μας.»

Ο Στρατηγός στάθηκε προσοχή, εκτελώντας τον χαιρετισμό που είχε προβάρει δεκάδες φορές.

— «Εκ μέρους της αποστολής, σας χαιρετώ. Ερχόμαστε εν ειρήνη.»

— «Η ειρήνη είναι μια καλή αρχή», αποκρίθηκε ο ψηλός με ένα αργό νεύμα.

«Και εξαιρετικά χρήσιμη.»

— «Θέλουμε να μάθουμε ποιοι είστε», ξεκίνησε ο Στρατηγός, χωρίς να χάσει χρόνο. «Γιατί το σκάφος σας παίζει κρυφτό με τα όργανά μας; Γιατί εμφανίζεστε και εξαφανίζεστε σαν οφθαλμαπάτη; Έχουμε περισσότερες ερωτήσεις από όσες μπορεί να αντέξει η λογική μας.»

Ο δεύτερος Ξένος, με φωνή πιο κοφτή, παρενέβη:

— «Εσείς μετράτε το ταξίδι. Εμείς μετράμε την απόσταση.»

— «Και ποια είναι η διαφορά;» ρώτησε ο Στρατηγός, συνοφρυωμένος.

— «Το ταξίδι σας βασίζεται στο "πέρασμα"», εξήγησε ο ψηλός, υψώνοντας το χέρι του για να υπογραμμίσει το νόημα. «Στη γραμμική διαδοχή ενδιάμεσων θέσεων. Εμείς δεν θεωρούμε τη διαδρομή πάντα απαραίτητη.»

— «Δηλαδή... κόψατε δρόμο;» πετάχτηκε ο ένας πιλότος, ανίκανος να συγκρατήσει τον επαγγελματικό του σκεπτικισμό.

Ο Ξένος χαμογέλασε ελαφρά. Ήταν η πρώτη φορά που είδαμε ανθρώπινη έκφραση στο πρόσωπό του.

— «Αν θέλετε μια απλή λέξη για το μυαλό σας: ναι. Όταν οι μηχανές σας σίγησαν και η εικόνα τρεμόπαιξε, δεν "πηγαίνατε" πουθενά. Τότε "ερχόσασταν κοντά".»

— «Και πώς γίνεται αυτό;» ρώτησε ο πιλότος σχεδόν ενστικτωδώς.

— «Σήμερα δεν θα σας δώσουμε το "πώς"», απάντησε ο ψηλός. «Θα σας δώσουμε το "τι".

Το "πώς" απαιτεί χρόνο που δεν έχετε ακόμα κατακτήσει»

Ο Στρατηγός επανήλθε στο πρακτικό μέρος:

— «Γιατί δεν σας ανιχνεύουμε όταν κινείστε;»

— «Επειδή μας ψάχνετε εκεί που θα ήσασταν εσείς αν ταξιδεύατε», απάντησε ο δεύτερος Ξένος με μια αφοπλιστική απλότητα.

«Δεν εξαφανιζόμαστε.

Απλώς παύει να ισχύει η θέση που περιμένετε να βρείτε. Είναι όπως η σκιά: αν αλλάξει η γωνία του φωτός, η σκιά δεν "φεύγει", απλώς μεταμορφώνεται.»

Για λίγα δευτερόλεπτα, η αίθουσα βυθίστηκε στη σιωπή, καθώς προσπαθούσαμε να χωρέσουμε την κβαντική τους πραγματικότητα στα γήινα κουτάκια μας. Τότε, ο ψηλός έστρεψε το βλέμμα του κατευθείαν σε μένα. Αγνόησε τον Στρατηγό, αγνόησε τους δεκαέξι επίσημους.

— «Κι εσύ», είπε, «ήσουν ο λόγος που μπορούσατε να ανοίγετε τις πόρτες χωρίς να τις παραβιάζετε.»

Ένωσα τα βλέμματα όλων να καρφώνονται πάνω μου σαν βέλη.

— «Τι εννοείτε; Γιατί αυτός;» ρώτησε ο Στρατηγός με φανερή αναταραχή.

— «Ο "Καθ'ομοίωσιν", όπως τον ονομάζετε, κατάγεται από το δικό μας γενεαλογικό δέντρο», απάντησε ο Ξένος με απόλυτη φυσικότητα. «Φέρει μέσα του το δικό μας DNA. Για τον λόγο αυτό η βάση τον αναγνώρισε ως διαχειριστή. Είναι η γέφυρα που δεν ξέρατε ότι χτίσατε.»

— «Το σκάφος, δέχτηκε τη λίστα των ανταλλακτικών», πρόσθεσε ο δεύτερος, «αλλά δέχτηκε κυρίως την πρόθεσή σας.

Δεν ήρθατε για πόλεμο.

Κι αυτό, στην κλίμακα του σύμπαντος, είναι το μοναδικό νόμισμα που έχει αξία.»

Ο Στρατηγός πήρε μια βαθιά ανάσα, προσπαθώντας να ανακτήσει τον έλεγχο της συζήτησης.

— «Ερχόμαστε εν ειρήνη και θέλουμε να συνεχίσουμε έτσι. Θέλουμε οι λαοί μας να συνυπάρξουν, να μάθουμε από εσάς.»

Ο ψηλός έκανε ένα βήμα προς το κέντρο, σταματώντας ακριβώς στο όριο που χώριζε τις δύο ομάδες.

— «Δεν ζητάμε να σας πάρουμε κάτι. Ζητάμε να σας δώσουμε. Αλλά κάθε δώρο έχει ένα κόστος: την αλλαγή. Το πρώτο και δυσκολότερο βήμα είναι να πάψετε να είστε μόνοι στο κενό.»

— «Και το επόμενο βήμα;» ρώτησε ο Στρατηγός.

Ο Ξένος σήκωσε την παλάμη του αργά.

— «Χαιρετισμός.»

Ο Στρατηγός δίστασε για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου. Μετά, άπλωσε το χέρι του. Οι δύο παλάμες ακούμπησαν. Δεν υπήρξε ηλεκτρισμός, ούτε θεατρικά εφέ. Μόνο μια απλή, ζεστή επαφή ανάμεσα σε δύο κόσμους.

— «Τώρα μιλάμε ως οικοδεσπότες και φιλοξενούμενοι», είπε ο ψηλός, αφήνοντας το χέρι του Στρατηγού.

Γύρισε πάλι σε μένα.

«Κι εσύ, θα μας βοηθήσεις να κρατήσουμε αυτό το "εν ειρήνη" πραγματικό.»

Δεν ρώτησα γιατί.

Δεν μπορούσα.

Κατάλαβα όμως ότι πίσω από την αποθήκη, τα ρομπότ και τα σιροπιαστά γλυκά, είχε μόλις γεννηθεί μια σχέση. Μια σχέση που θα άλλαζε την έννοια της ανθρωπότητας για πάντα, κι εγώ ήμουν ο κρίκος που την κρατούσε δεμένη.

Η επόμενη συνάντηση ορίστηκε το «απόγευμα», σύμφωνα με το αυθαίρετο γήινο ρολόι που επέβαλλε ο σταθμός.

Ο Στρατηγός, έχοντας αποδεχτεί πλέον τον ρόλο του συνομιλητή, δεν έχασε χρόνο.

Ζήτησε το ανείπωτο: την ιστορία τους και την αλήθεια για την παρουσία τους στη Γη.

Οι Ξένοι μας κοίταξαν με μια θλίψη που μετρούσε χιλιετίες.

— «Η ιστορία μας με τη Γη μετρά εννέα χιλιάδες χρόνια», ξεκίνησε ο ψηλός. «Χρησιμοποιούσαμε τη Σελήνη ως διαμετακομιστικό κέντρο. Ο δικός μας πλανήτης είχε ήδη αρχίσει να πεθαίνει, θύμα της δικής μας αλόγιστης απληστίας για πόρους. Ήρθαμε στη Γη ως μεταλλωρύχοι, αναζητώντας υλικά για να σώσουμε έναν κόσμο που τελικά χάθηκε. Όταν η καταστροφή ολοκληρώθηκε, οι επιζώντες μετοίκησαν στον δικό σας πλανήτη. Πέντε φυλές. Πέντε διαφορετικά αίματα.»

Στην αρχή, όλα ήταν ειρηνικά.

Η ειρήνη είναι εύθραυστη όταν κουβαλάς μαζί σου τα ελαττώματα ενός παλιού κόσμου.

Μετά από πέντε αιώνες, οι έριδες άναψαν. Τεχνολογικά, βρίσκονταν τότε “έτη φωτός” μπροστά από τη σημερινή ανθρωπότητα.

— «Πού χτίσατε την πόλη σας;» ρώτησε ο Στρατηγός.

— «Στη Μεσοποταμία», απάντησε ο Ξένος, και μια οθόνη ζωντάνεψε με χάρτες που έδειχναν τον Τίγρη και τον Ευφράτη να περιβάλλουν μια πόλη από κρύσταλλο και μέταλλο. «Εκεί ήταν το πρώτο μας διαστημοδρόμιο. Η Ουρ, η Εριντού, η Νιππούρ, η Σουρουπάκ... πόλεις που οι αρχαιολόγοι σας θεωρούν μύθους. Ο “Αρχοντας” μας είχε

πέντε τέκνα που δεν συμφωνούσαν σε τίποτα. Έχτισαν πέντε πόλεις στις ηπείρους της Γης, συνδεδεμένες με αεροπορικές οδούς που έσχιζαν τους ουρανούς, σε μια εποχή που εσείς δεν είχατε καν ανακαλύψει τον τροχό.»

Ένα γενεαλογικό δέντρο εμφανίστηκε, θυμίζοντας έντονα το πάνθεον των Σουμερίων. Τον Ενλίλ, τον Ενκί και τις δυναστείες τους.

— «Κι εγώ;» ρώτησα, νιώθοντας το αίμα να βουίζει στα αυτιά μου. «Πώς βρέθηκα με το DNA σας;»

— «Δεν είσαι ο μόνος», είπε ο Ξένος στρέφοντας το βλέμμα του σε μένα. «Μοιάζουμε, έτσι δεν είναι; Το ιατρικό μας προσωπικό "βοήθησε" λίγο την εξέλιξη. Χρειαζόμασταν ένα ον που να καταλαβαίνει, να επικοινωνεί... να βοηθά.»

— «Μας είχατε για σκλάβους δηλαδή», πέταξα ειρωνικά.

— «Σας δώσαμε μια "σπρωξιά" στην εξέλιξη», απάντησε ψυχρά. «Σας προοίκησαμε με τον καλό και τον κακό εαυτό μας. Αν και τον δεύτερο, τον καλλιεργήσατε μόνοι σας με περισσή επιτυχία.»

Οι ερωτήσεις έπεφταν βροχή. Ο πιλότος ρώτησε για τα αεροσκάφη τους, ενώ ένας αντιπρόσωπος, ο κλασικός καιροσκόπος της ομάδας, ρώτησε αν θα μας έδιναν την τεχνολογία τους.

— «ΟΧΙ», ήταν η κοφτή απάντηση. «Αν σας δώσουμε τη φωτιά τώρα, θα κάψετε το σπίτι σας. Η ιστορία σας είναι γεμάτη από αίμα.

Δεν παρεμβαίνουμε στα ανθρώπινα... ακόμα»

Εκείνο το «ακόμα» έμεινε να αιωρείται σαν απειλή.

— «Πριν εννέα χιλιάδες χρόνια», συνέχισε ο Ξένος, «βοηθήσαμε στη γραφή, στην αριθμητική, στις γνώσεις που

οι βασιλιάδες σας κράτησαν κρυφές από τον λαό. Όμως οι απόγονοι του Άρχοντα ήθελαν ο ένας τη γη του άλλου. Ο πόλεμος ήταν αναπόφευκτος. Όπλα μαζικής καταστροφής, βόμβες που μολύνουν την ψυχή και το έδαφος, έπεφταν σαν βροχή για εξακόσια χρόνια. Περιοχές ολόκληρες έγιναν νεκρές ζώνες. Εσείς, τα "όντα", δείξατε μια παράξενη ανοσία στη ραδιενέργεια, αλλά υποφέρατε εξίσου.»

Οι πληροφορίες που μας έδωσαν οι «Ξένοι» για την τελική τους έξοδο από τη Γη φωτίζουν μια σκοτεινή πτυχή της προϊστορίας μας, η οποία φαίνεται να συνδέεται με αρχαίες παραδόσεις και κείμενα που μέχρι σήμερα θεωρούσαμε καθαρή μυθολογία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασαν, η φυλή τους, που αριθμούσε τότε περίπου 230.000 άτομα, δεν εγκατέλειψε τον πλανήτη από επιλογή, αλλά ως αποτέλεσμα ενός παγκόσμιου ολέθρου που οι ίδιοι προκάλεσαν.

Ο Ξένος στάθηκε μπροστά στην οθόνη, η οποία εμφάνισε μια σειρά από στατιστικά δεδομένα και διαγράμματα.

— «Όταν οι συγκρούσεις ανάμεσα στα πέντε τέκνα του Άρχοντα έφτασαν στο απροχώρητο», εξήγησε, «η κατάσταση στη Γη έγινε μη αναστρέψιμη. Η ατμόσφαιρα είχε μολυνθεί από τα όπλα που εσείς θα ονομάζατε "θερμοπυρηνικά", αν και η δική μας τεχνολογία χρησιμοποιούσε τη σύντηξη στοιχείων που δεν έχετε καν ανακαλύψει.»

— «Και αυτοί οι 230.000 ήταν όλοι;» ρώτησε ο Στρατηγός.

— «Ήταν οι τελευταίοι "καθαροί"», απάντησε ο Ξένος. «Ο πληθυσμός μας είχε ήδη αποδραστηθεί. Τα μεταγωγικά σκάφη, οι "Ουράνιοι Άρρωστοι" όπως τους ονόμαζαν οι δικοί σας πρόγονοι, σχεδιάστηκαν για μια μαζική εκκένωση.

Οι 230.000 ήταν επιστήμονες, τεχνικοί, καλλιεργητές και οι οικογένειές τους. Αφήσαμε πίσω μόνο τους "Χειριστές". Μια ελίτ πολεμιστών και τεχνικών των όπλων που έπρεπε να καλύψουν την υποχώρηση.»

— «Είπατε ότι εμείς, τα "όντα", είχαμε ανοσία. Πώς είναι δυνατόν;»

— «Επειδή εσείς είχατε το "χώμα" μέσα σας», είπε ο δεύτερος Ξένος. «Το δικό σας DNA ήταν προσαρμοσμένο στη Γη. Εμείς, παρόλο που ζήσαμε χιλιάδες χρόνια εκεί, παραμέναμε ξένοι. Η ραδιενέργεια και οι χημικοί παράγοντες διέλυσαν τη δική μας γενετική δομή. Εσείς υποφέρατε, αλλά επιζήσατε. Εμείς θα σβήναμε. Γι' αυτό χρειαζόμασταν τα μεταγωγικά.»

— «Οι 230.000 δικοί μας», συνέχισε ο ψηλός Ξένος, «μεταφέρθηκαν στη Σελήνη. Εκεί, στο σκοτεινό της μέρος, υπήρχε η βάση διαμονής. Όμως οι αντίπαλες παρατάξεις, τα αδέρφια που πολεμούσαν, δεν σταμάτησαν ούτε τότε. Κατέστρεψαν τις γέφυρες επιστροφής. Οι "Χειριστές" που έμειναν πίσω στη Γη για να ολοκληρώσουν τον πόλεμο, παγιδεύτηκαν. Δεν είχαν πια σκάφη να φύγουν.»

— «Δηλαδή», παρενέβη ο πιλότος, «εσείς είστε οι απόγονοι εκείνων που κατάφεραν να φτάσουν στη Σελήνη και μετά στον νέο πλανήτη;»

— «Ακριβώς. Είμαστε οι απόγονοι των "Φυγάδων". Εκείνοι που έμειναν πίσω στη Γη αναγκάστηκαν να επιβιώσουν αναμειγνύοντας το DNA τους με το δικό σας. Έγιναν μέρος της δικής σας ιστορίας, της δικής σας λήθης. Γι' αυτό ο "Καθ'ομοίωσιν" φέρει τα ίχνη μας. Δεν είναι σύμπτωση. Είναι το αποτύπωμα μιας εγκατάλειψης.»

Η ατμόσφαιρα στην αίθουσα έγινε βαριά. Η εικόνα χιλιάδων σκαφών να απογειώνονται από τη Μεσοποταμία ενώ ο

ορίζοντας φλεγόταν, άφησε την ομάδα μας άφωνη.

— «Μας περιγράφετε μια γενοκτονία που τη βαφτίσατε στρατηγική υποχώρηση», είπε ο Στρατηγός σκληρά.

— «Σας περιγράφουμε το δικό μας παρελθόν», απάντησε ο Ξένος. «Για να καταλάβετε γιατί τώρα, μετά από 9.000 χρόνια, η επιστροφή μας δεν είναι επίσκεψη, αλλά ανάγκη για επανασύνδεση.

Κατέστρεψαν το γήινο διαστημοδρόμιο και έστειλαν έναν πύραυλο στη βάση της Σελήνης.

— «Ο πύραυλος δεν εξερράγη, αλλά μας ανάγκασε να εγκαταλείψουμε τη βάση. Όσοι έμειναν στη Γη διασκορπίστηκαν στα πέρατα του κόσμου. Χάθηκαν μέσα στο δικό σας πλήθος.»

— «Πώς φτάσατε στον πλανήτη που κατοικείτε σήμερα;» ρώτησε μια φωνή από τα ακουστικά.

— «Είχαμε την τεχνολογία για τα μακρινά ταξίδια, αλλά δεν την είχαμε δοκιμάσει. Ξέραμε πλανήτες που οι "πατέρες" μας είχαν προικίσει με γήινη ζωή αιώνες πριν, παραβαίνοντας κάθε οικολογικό πρωτόκολλο. Ευτυχώς για εμάς, αυτό το νέο σπίτι έμοιαζε με το παλιό.»

— «Πρέπει να δοκιμάσουμε το μενού σας», πετάχτηκε ο «φαγάς» της ομάδας μας, προσπαθώντας να ελαφρύνει το κλίμα που είχε βαρύνει επικίνδυνα.

— «Θα γίνει κι αυτό», απάντησε ο Ξένος με μια δόση αυστηρότητας. «Σε λίγο θα δειπνήσετε με τα δικά μας προϊόντα.»

— «Πού βρίσκεται αυτός ο πλανήτης;» ρώτησα με περιέργεια.

— «Σε απόσταση 12 ετών φωτός», απάντησε.

— «Μπορούμε να τον επισκεφτούμε;» ρώτησα.

Ο Ξένος στάθηκε όρθιος. Το βλέμμα του σκλήρανε και για μια στιγμή νόμιζα πως η θερμοκρασία στον χώρο έπεσε.

— «Όχι. Για το δικό μας σύστημα είστε ακόμα άγριοι. Ένας πολιτισμός χαμηλού επιπέδου που δεν έχει μάθει να ελέγχει τα ένστικτά του.

Είστε... απολίτιστοι.»

Η λέξη βαριά. Ένιωσα να ανακατεύεται μέσα μου εκείνο το γνώριμο μείγμα προσβολής και πείσματος. Ο Ξένος το διέκρινε αμέσως.

— «Μην αντιδράς έτσι, Καθ'ομοίωσιν.

Η έκφρασή σου μόλις μού το απέδειξε.

Ζήτησες απάντηση, κι όταν την έλαβες αρνητική, η πρώτη σου κίνηση ήταν η άμυνα. Αυτό, στον κόσμο μας, είναι το πρώτο ένστικτο που ξεπεράσαμε. Εσείς δεν αποδέχεστε την *άρνηση* χωρίς να γεννήσετε μέσα σας το *αρνητικό συναίσθημα*. Για μας, είναι απλώς μια κατεύθυνση, όχι σύγκρουση.»

Σταύρωσα τα χέρια.

— «Εύκολο να το λες όταν δεν έχεις πια ανάγκες, ούτε φόβο αποτυχίας.»

Το βλέμμα του μαλάκωσε.

— «Ο φόβος δεν χρειάζεται πολυτέλεια για να υπάρξει. Είναι το σκιάδι του "εγώ". Όσο κυριαρχεί εκείνο, κάθε άρνηση μοιάζει με επίθεση. Στον δικό σας κόσμο, κάθε "όχι" σημαίνει "δεν με σέβεσαι". Στον δικό μας σημαίνει "αυτό δεν είναι ακόμη ώριμο".»

Ένιωσα το πρόσωπό μου να σκληραίνει χωρίς να το θέλω. Εκείνος χαμογέλασε, όχι ειρωνικά αλλά με τη βεβαιότητα του δασκάλου που βλέπει τον μαθητή του να σκοντάφτει στα ίδια μονοπάτια.

— «Ας το αφήσουμε λοιπόν», είπε ήρεμα. «Ο πολιτισμός σας δεν είναι ακόμη έτοιμος γι' αυτά τα μονοπάτια. Ας μιλήσουμε αλλιώς. Μου είπες ότι θέλεις να γνωρίσεις τον δικό μας κόσμο. Πολύ καλά... Θα σου δείξω, όχι με θεωρίες, αλλά με δύο εικόνες.»

Έκανε ένα βήμα προς το τραπέζι, άγγιξε ελαφρά την επιφάνεια. Πάνω της σχηματίστηκαν μορφές φωτός απλές, σχεδόν παιδικές, σαν διδακτικές ζωγραφιές.

— «Φαντάσου ότι αύριο, κάθε άνθρωπος στη Γη μπορεί να αποκτήσει το δικό του σπίτι, χωρίς κόπο, χωρίς δάνειο, χωρίς ανισότητα. Πες μου, Καθ'ομοίωσιν... τι θα κάνει ο άνθρωπος μετά; Θα ζήσει μέσα του, ευτυχής, ή θα το γκρεμίσει όταν δει στο απέναντι σπίτι κάτι πιο μεγάλο, πιο λαμπερό;»

Δεν απάντησα.

— «Δεύτερη εικόνα», συνέχισε. «Η αποθήκη τροφίμων είναι γεμάτη για όλους. Κανείς δεν πεινά. Πόσα τρόφιμα θα πάρει ο καθένας; Όσα χρειάζεται... ή όσα χωράει η αποθήκη του εγωισμού του;

Και αν όλοι βρουν τις ανάγκες τους καλυμμένες, θα συνεχίσουν να εργάζονται; Ή θα χάσουν τον λόγο ύπαρξης, αφού ο σκοπός τους υπήρχε μόνο για να σωρεύουν και να συγκρίνουν;»

Γύρισε αργά προς εμένα.

— «Στον δικό σας πολιτισμό, το "έχω" προηγείται του "είμαι". Εσείς τιμάτε την πράξη, όχι το αποτέλεσμα. Τη νίκη, όχι την αρμονία. Μάθατε να προχωράτε με φωνές, να αγαπάτε φωναχτά και να οργίζετε δημόσια, ώστε να αποδείξετε πως υπάρχουν. Οι δικοί μας δεν έχουν ανάγκη να γίνουν αποδεκτοί απ' το βλέμμα του άλλου.»

Καταπιεσμένος, προσπάθησα να υπερασπιστώ τη φυλή μου.

— «Μα αυτή είναι η δύναμή μας. Ο άνθρωπος παλεύει, συγκρίνεται, προκόβει γιατί θέλει να πάει παραπέρα. Αν δεν είχαμε εγωισμό, δεν θα είχαμε ούτε φωτιά.»

Έσκυψε ελαφρά μπροστά, σαν να ήθελε να με κοιτάξει μέσα από τη σκέψη μου.

— «Ο κόσμος σας έχει μετρήσει ακόμα και την καλοσύνη του. Αξιολογείτε το “καλημέρα” του γείτονα με βάση το εισόδημά του. Προσφέρετε βοήθεια με απόδειξη. Στον πολιτισμό σας, ακόμη κι η ανθρωπιά φορολογείται. Γι’ αυτό είπα πως είστε άγριοι γιατί δεν έχετε μάθει να δίνετε χωρίς πληρωμή. Το δόσιμο, για εμάς, είναι μορφή γνώσης. Για εσάς, συναλλαγή.»

Σταύρωσα τα χέρια.

— «Άρα, για εσάς, δεν υπάρχει εμπόριο; Δεν υπάρχει αντάλλαγμα;»

— «Υπάρχει. Μα όχι σε νόμισμα. Σε αντίκρισμα εμπιστοσύνης. Αν χτίσω σπίτι, ο διπλάνός μου χτίζει σταθερότητα για όλους. Αν μάθω κάτι, το μαθαίνουν όλοι. Όχι γιατί το χαρίζω, αλλά γιατί το γνώρισα εξ ονόματος όλων. Αυτό το φαινόμενο, εσείς θα το λέγατε παράλογο. Εμείς το λέμε κανονικότητα.

«Η πρόοδος χωρίς μέτρο χάνει τον σκοπό της και γίνεται συσσώρευση. Όταν η γνώση μετατρέπεται σε εμπόρευμα, τότε οι πολιτισμοί παύουν να εξελίσσονται και αρχίζουν να τιμολογούνται. Υπάρχουν όμως κάποιοι ανάμεσά σας, λίγοι, που πάσχουν από μια ευγενή “ασθένεια”: δεν μπορούν να κρατήσουν τη γνώση για τον εαυτό τους. Ό,τι μαθαίνουν, θέλουν να το μοιραστούν ολόκληρο, καθαρό, χωρίς αντίτιμο. Αυτή την ασθένεια, που δεν έχει σύνορα ούτε γένος, εμείς την ονομάζουμε

«η ασθένεια των Ελλήνων»

Έμεινα ακίνητος, για μια στιγμή μεταξύ αμηχανίας και υπερηφάνειας.

— «Μην ανησυχείς», είπε ήρεμα. «Δεν είναι ασθένεια του σώματος.

Είναι τρόπος ύπαρξης. Είναι εκείνο το ένστικτο που θέλει να μοιραστεί τη φλόγα πριν προλάβει να δει αν καίει. Εμείς μάθαμε πρώτα να κρατάμε τη φωτιά μέσα ώσπου να γίνει φως. Εσείς, ακόμη μαθαίνετε να μην τυφλώνεστε απ' αυτήν.»

Κοίταξε για λίγο μακριά, μετά ξαναγύρισε προς εμένα.

— «Υπάρχει ένα λεπτό σύνορο μεταξύ αυθορμητισμού και ευθύνης. Ο δικός σας κόσμος κατοικεί στο πρώτο, ο δικός μας στο δεύτερο. Εκεί εσείς λέτε "εγώ". Εμείς λέμε "εμείς". Κι η διαφορά δεν είναι γραμματική.

Είναι εξελικτική.»

Έμεινα σιωπηλός. Δεν υπήρχε τίποτα να αντικρούσω.

Μόνο η γεύση της αλήθειας.

Πικρή, αλλά ακριβής.

Ο Ξένος χαμήλωσε λίγο τη φωνή του.

— «Μην το παίρνεις σαν επίπληξη. Οι πρόγονοί μας υπήρξαν κι αυτοί άγριοι. Το "άγριος" δεν είναι προσβολή. Είναι στάδιο ανάπτυξης. Όταν καταφέρετε να ρωτάτε χωρίς να θυμώνετε στην απάντηση, τότε θα μπορείτε να δείτε τον κόσμο μας.

Έκανα να μιλήσω, αλλά σταμάτησα. Είδα την ηρεμία του.

Ήταν σαν να με είχε ήδη συγχωρήσει για όλα όσα δεν ήξερα ακόμη.

— «Καθ'ομοίωσιν», είπε τελικά, «η ασθένεια των Ελλήνων είναι ό,τι πιο κοντά έχετε σε ελπίδα. Μόνο που την καταπολεμάτε αντί να τη φροντίζετε. Όταν μάθετε να

μοιράζεστε τη γνώση χωρίς τιμολόγιο, τότε ίσως μπορέσετε να μας επισκεφθείτε χωρίς ντροπή.»

— «Ας σταματήσουμε εδώ», κατέληξε. «Η ιστορία είναι βαριά για άδεια στομάχια. Πάμε να γευτούμε το δείπνο μας.»

Καθώς βγαίναμε από την αίθουσα, σκέφτηκα πως η ανθρώπινη ιστορία δεν χρειαζόταν απλώς ξαναγράψιμο.

Χρειαζόταν συγχώρεση.

Το δείπνο που ακολούθησε ήταν μια άσκηση στις αισθήσεις και τις ψευδαισθήσεις. Παρά την αποκάλυψη του μπάτλερ ότι οι οικοδεσπότες μας ήταν ολογράμματα με «φυσική υπόσταση» κάτι που μας άφησε να αναρωτιόμαστε αν το χέρι που έσφιξε ο Στρατηγός ήταν φτιαγμένο από σάρκα ή από στερεοποιημένο φως, το φαγητό ήταν πέρα για πέρα αληθινό.

Αν δεν ήξερες ότι οι πρώτες ύλες ταξίδεψαν έτη φωτός, θα ορκιζόσουν ότι το «ψητό χοιρινό» είχε βγει από φούρνο της Ελληνικής επαρχίας. Τα φρούτα, μήλα και κάτι σαν πορτοκάλια με εκρηκτική γεύση, ήταν η τελευταία πινελιά σε ένα γεύμα που μας έκανε να νιώσουμε, για λίγο, πίσω στην πατρίδα.

Μετά το φαγητό, αποσυρθήκαμε στο «σαλόνι». Ο μπάτλερ μας σέρβιρε «τρογκ», ένα ρόφημα που θύμιζε χαμομήλι με τίλιο και είχε την ιδιότητα να λειαίνει τις γωνίες του μυαλού, προσφέροντας μια βαθιά αίσθηση χαλάρωσης. Εκεί, η κουβέντα άναψε. Χάρη στα ακουστικά, ο καθένας μιλούσε τη γλώσσα του και όλοι καταλάβαιναν τους πάντες. Ήταν η απόλυτη Βαβέλ, αλλά χωρίς τη σύγχυση.

Το επόμενο πρωί, με τη μυρωδιά του γήινου καφέ να μας δίνει μια ψευδαίσθηση κανονικότητας, καθίσαμε στη ροτόντα. Ο Στρατηγός, με το μπλοκάκι του γεμάτο

σημειώσεις, ζήτησε τις ερωτήσεις των αντιπροσώπων.
Τα αιτήματα ήταν βαριά:
διαχείριση της βάσης,
τεχνολογικό «σπρώξιμο»,
επίβλεψη.

Οι δικές μου απορίες ήταν πιο ανθρώπινες, σχεδόν παιδικές:
Πώς ζουν;
Έχουν παιδιά;
Οικογένειες;
Πεθαίνουν;

Όταν μπήκαμε στην αίθουσα, η έκπληξη μας περίμενε στην πόρτα. Οι Ξένοι δεν ήταν πια ολογράμματα. Ήταν εκεί, με σάρκα και οστά, αναπνέοντας τον ίδιο αέρα με εμάς.

— «Είχαμε τις επιφυλάξεις μας για την πρώτη συνάντηση», παραδέχτηκε ο ψηλός, διαβάζοντας την έκπληξη στα μάτια μας.

Σήκωσα το χέρι μου σαν μαθητής. Ο ψηλός μου έκανε νεύμα.

— «Έχετε ονόματα; Πώς να σας αποκαλούμε;»

— «Ξέρουμε ότι μας λέτε "Ξένους"», απάντησε με μια ιδέα ειρωνείας. «Το όνομά μου είναι **Άρνα**, από τη φυλή των **Λέλες**. Είμαι ο Διοικητής του σταθμού. Αριστερά μου είναι ο **Έρβεν** και δεξιά μου η **Έβριν**, αδέλφια από τη φυλή των **Μινύς**.»⁴⁴

⁴⁴ **Λέλες – Μινύς:** Οι ονομασίες των δύο είναι πανάρχαιες ονομασίες λαών της Ελληνικής παράδοσης. Οι **Λέλεγες** μνημονεύονται ήδη από τον Όμηρο στην *Ιλιάδα* ως αρχαίος λαός του Αιγαίου κόσμου, ενώ οι **Μινύες** αποτελούν πανάρχαιη ονομασία που συνδέεται στην Ελληνική παράδοση κυρίως με τον Ορχομενό της Βοιωτίας και τον προϊστορικό Ελλαδικό χώρο. Στην

Συστηθήκαμε κι εμείς. Για πρώτη φορά, άκουσα τα ονόματα των συνταξιδιωτών μου πίσω από τους αριθμούς των στολών τους.

— «Υπάρχει άλλο πλήρωμα, Διοικητά;» ρώτησα.

Ο Στρατηγός με κεραυνοβόλησε με το βλέμμα του: «Είσαι πολύ περίεργος», μου πέταξε, αν και ήξερα πως καιγόταν να μάθει κι αυτός.

— «Ο σταθμός είναι πλήρως αυτοματοποιημένος», απάντησε ο Άρνα. «Δεν χρειάζεται πλήρωμα. Οι τρεις μας ήρθαμε μόνο για τη "συνάντηση" των κόσμων.»

Ο Στρατηγός πήρε τον λόγο και έθεσε το κρίσιμο ερώτημα: «Θα μας δώσετε τη διαχείριση της βάσης στη Σελήνη;»

— «ΟΧΙ», ήταν η απάντηση του Άρνα, κοφτή σαν λεπίδι. «Τη βάση την ανακαλύψατε τυχαία. Αν δεν υπήρχε ο "Καθ' ομοίωσιν" δεν θα είχαμε καν αυτή τη συνάντηση. Σας βλέπαμε, ενώ εσείς ήσασταν τυφλοί. Είδαμε πώς συμπεριφερθήκατε με τα μπουλόνια στο ΤΟΛ. Αν δεν ήταν αυτός ανάμεσά σας, θα είχατε σκοτωθεί μεταξύ σας για μια βίδα.»

Ένα κύμα ντροπής σκέπασε την αίθουσα. Η ανάμνηση του καυγά για τα υλικά στη βάση ήταν ακόμα νωπή.

— «Θα ορίσετε άλλον διαχειριστή;» επέμεινε ο Στρατηγός.

— «Πάλι όχι. Δεν είστε ακόμη στο επίπεδο να διαχειριστείτε τέτοια ισχύ. Θυμηθείτε τα μπουλόνια.»

Η τελική ερώτηση ήταν η μόνη που έφερε μια ακτίνα

αφήγηση, οι αρχαίες ονομασίες **Λέλεγες** και **Μινύες** έχουν υποστεί εσκεμμένη γλωσσική μεταβολή σε **Λέλες** και **Μινύς**, υποδηλώνοντας τη φθορά και την εξέλιξή τους μέσα στο απέραντο πέρασμα του χρόνου.

ελπίδας: «Θα έρθετε μαζί μας πίσω;»

— «Θα σας συνοδεύσουμε», απάντησε ο Άρνα. «Αλλά σε ρόλο επιβλέποντα. Για το καλό της ανθρωπότητας. Δεν μπορούμε να σας αφήσουμε μόνους με την τεχνολογία που "κλέψατε". Θα καταλήξετε όπως εμείς πριν 9.000 χρόνια.»

Οι αντιπρόσωποι άρχισαν να δυσανασχετούν, αλλά ο Άρνα τους έκοψε τη φόρα.

**«Ο Μέγας Διαχειριστής έχει πάντα δίκιο.
Οι αποφάσεις του είναι δίκαιες»**

Ποιος είναι πάλι αυτός ο Μέγας Διαχειριστής; σκέφτηκα, αλλά κράτησα το στόμα μου κλειστό.

Ενώ ο Άρνα και ο Έρβεν παρέσυραν τους δικούς μας επιστήμονες σε έναν λαβύρινθο από κβαντικές εξισώσεις, εγώ βρήκα την ευκαιρία να πλησιάσω την Έβριν στο σαλόνι. Οι δικές μου απορίες δεν λύνονταν με μαθηματικά, αλλά με την κατανόηση της ίδιας της ύπαρξης.

— «Έβριν», ξεκίνησα χαμηλόφωνα, «ο Άρνα ανέφερε έναν "Μέγα Διαχειριστή". Τον περιέγραψε σχεδόν σαν θεό, αλλά εσείς δεν φαίνεστε λαός που πιστεύει σε μεταφυσικά παραμύθια. Τι είναι στην πραγματικότητα;»

Η Έβριν άφησε το ρόφημά της και με κοίταξε με μια σοβαρότητα που με έκανε να νιώσω το βάρος των αιώνων.

— «Μετά την καταστροφή της Γης και την Έξοδο», άρχισε, «είχαμε απομείνει ελάχιστοι. 210.000 από τη φυλή του Άρνα και 45.000 από τη δική μου.

Είχαμε την απόλυτη τεχνολογία.

Μπορούσαμε να έχουμε όποιον πόρο θέλαμε από το διάστημα. Δεν υπήρχε πείνα, δεν υπήρχε έλλειψη.

Κι όμως, οι γηραιότεροι φοβήθηκαν το "θέλω" μας. Τον φθόνο που κουβαλάμε στο DNA μας, ανεξάρτητα από την

αφθονία.»

— «Και πώς τον νικήσατε;»

— «Δεν τον νικήσαμε.

Τον περιορίσαμε.

Οι γηραιότεροι κατασκεύασαν τον **Μέγα Διαχειριστή**. Μια παντοδύναμη τεχνητή οντότητα που επιβάλλει τον μοναδικό κανόνα:

Η ελευθερία σου τελειώνει

εκεί που αρχίζει η ελευθερία του άλλου.

Εσείς στη Γη το λέτε ως ρητό. Εμείς το ζούμε ως νόμο της φύσης.

Ο Διαχειριστής μας παρακολουθεί παντού.

Η αίθουσα είχε μια ησυχία που θύμιζε αναμονή δίκης. Ο φωτισμός μαλάκωσε, σαν να ήθελε ο σταθμός να καταγράψει καθαρά τις λέξεις μας.

Η Έβριν με κοίταξε ήρεμα.

— «Καθ'ομοίωσιν», είπε, «ο Διαχειριστής δεν είναι φόβος. Είναι όριο. Δεν στερεί το δικαίωμά σου να πράττεις. Απλώς εξασφαλίζει ότι η πράξη σου δεν γίνεται πληγή για άλλον.»

— «Δηλαδή μπορώ να χτίζω, να φωνάζω, να βρίζω τη νύχτα, να πέφτω και να σηκώνομαι αρκεί να μην ενοχλώ κανέναν;»

— «Ακριβώς. Η λάσπη είναι δική σου υπόθεση. Ο πόνος σου επίσης. Ο Διαχειριστής δεν προστατεύει τον άνθρωπο από τον εαυτό του. Τον προστατεύει από τον άλλον άνθρωπο.»

— «Κι αν ο άλλος αποφασίσει ότι τον ενοχλεί ακόμη και η ανάσα μου;»

— «Τότε ο Διαχειριστής δεν ακούει εκείνον, ακούει την

ισορροπία. Δεν απονέμει δικαιοσύνη βάσει συναισθήματος. Μετρά το γεγονός, όχι το παράπονο.»

— «Άρα... ο Διαχειριστής είναι κάτι σαν τεχνητός Σωκράτης. Μόνο που δεν ρωτάει, αποφασίζει.»

Η Έβριν μειδίασε.

— «Αν προτιμάς φιλοσοφικά παραδείγματα τότε . . . είναι ο μαθητής που έμαθε τόσο καλά τους κανόνες, ώστε δεν χρειάζεται πια δάσκαλο.»

— «Κι αν η πράξη μου είναι ανοησία; Αν δεν πειράζω κανέναν αλλά γελοιοποιούμαι, αποτυγχάνω, πονώ;»

— «Επιβάλλεται. Η ανοησία είναι καλύτερος δάσκαλος από κάθε καθοδήγηση. Αν ρίξεις πέτρα στον ουρανό και πέσει στο κεφάλι σου, ο Διαχειριστής δεν θα σε σταματήσει. Θα σε κοιτάζει απλώς να μαθαίνεις φυσική.»

— «Ωραία... κι αν τη ρίξω τόσο ψηλά που τελικά πέσει σε άλλον;»

— «Τότε θα παγώσει τη ρίψη πριν φύγει από το χέρι σου.»

Σώπασα για λίγο.

Ο φωτισμός είχε μια από εκείνες τις αποχρώσεις που δεν είναι ούτε μέρα ούτε νύχτα, όπως στις στιγμές λίγο πριν γεννηθεί μια αλήθεια.

— «Άρα δεν τιμωρεί», είπα, «προβλέπει.»

— «Προλαμβάνει τον πόνο χωρίς να καταστρέφει τη βούληση. Η Γη σας ανακάλυψε τη δημοκρατία, αλλά ποτέ την αλληλοασφάλεια. Εμείς δεν επιβάλλουμε νόμους. Εφαρμόζουμε αυτόν που ήδη έχει η φύση: καμία ενέργεια δεν μένει χωρίς αντίδραση. Ο Διαχειριστής απλώς φροντίζει να μην είναι η αντίδραση αίμα.»

Έγειρα πίσω στην έδρα.

— «Κι όμως, κάτι μέσα μου αντιστέκεται. Ο άνθρωπος που μεγαλώνει χωρίς την πιθανότητα να αμαρτήσει... μένει παιδί. Η ηθική σας μοιάζει με σχολείο χωρίς τεστ: όλοι περνούν, αλλά κανείς δεν μαθαίνει.»

— «Ή με σχολείο που σταμάτησε γιατί όλοι έμαθαν, Καθ'ομοίωσιν. Ο πόλεμος, η βία, η εκδίκηση... αυτά τα μάθαμε υπερβολικά καλά. Ο Διαχειριστής είναι η τελευταία μας παράγραφος στο βιβλίο τους.»

Έγειρα προς το μέρος της.

— «Στη Γη, αν τα έλεγα αυτά, θα έλεγαν πως ζείτε κάτω από μηχανή που κυβερνά.»

— «Και στον δικό σας κόσμο ήδη κυβερνά μια μηχανή», απάντησε ήσυχα. «Το Εγώ. Εμείς απλώς το αντικαταστήσαμε με κάτι που δεν πεινά, δεν ζηλεύει και δεν ψεύδεται.»

— «Τότε ο Διαχειριστής είναι καθρέφτης χωρίς σχήμα. Μας δείχνει πώς θα ήμασταν αν δεν είχαμε ανάγκη από συγχώρεση.»

— «Ίσως. Ίσως γι' αυτό μας φοβάστε. Γιατί στα μάτια σας δεν φαίνεται ως περιορισμός, αλλά ως το τέλος της ενοχής. Κι όταν παύει να υπάρχει ενοχή... δεν υπάρχει θρησκεία, δεν υπάρχει εξουσία, δεν υπάρχει καθαρτήριο. Μόνο ισορροπία.»

— «Μόνο που η ισορροπία, όταν κρατά πολύ, μοιάζει αφόρητα με σιωπή.»

Ένα ανεπαίσθητο κύμα φωτός άγγιξε τους τοίχους, σαν να ανέπνεε ο σταθμός ανάμεσά μας.

— «Η σιωπή», είπε, «είναι απλώς η στιγμή που η κραυγή παύει να χρειάζεται. Τότε αρχίζει η σκέψη. Και εκεί γεννιέται ο πραγματικός άνθρωπος.»

Έγειρε το βλέμμα της, και για πρώτη φορά ένιωσα κάτι να μαλακώνει μέσα στο άκαμπτο σύστημά της.

— «Αυτό το σημείο», πρόσθεσε αργά, «όπου το άτομο μπορεί να πέσει, αλλά όχι να τραβήξει άλλον μαζί του... αυτός είναι ο πυρήνας της σοφίας των Γηραιότερων. Ο απόλυτος σεβασμός στην ατομικότητα χωρίς το δικαίωμα της καταστροφής.»

Έμεινα να την κοιτάζω.

— «Προτιμάς τον φόβο του "κακού γείτονα" που έχεις στη Γη, ή την ασφάλεια ενός δίκαιου, αλάθητου επιτηρητή;» με ρώτησε κοφτά. «Είμαστε 800 εκατομμύρια και ζούμε χωρίς κλειδαριές και συρματοπλέγματα. Η ατομικότητα υπάρχει, η βία όμως όχι.»

— «Υπήρξαν ποτέ κάποιοι που αντέδρασαν;» ρώτησα.

— «Στα παλιά χρόνια ορισμένοι από τη φυλή μας δεν μπορούσαν να ανεχτούν το διαχειριστή. Οξύθυμοι και εγωκεντρικά άτομα. Έκλεψαν δύο σκάφη. Θα τους τα δίναμε αν τα ζητούσαν, είπαμε ότι υλικά υπάρχουν πολλά, ρομποτάκια υπάρχουν πολλά.

Αυτοί προτίμησαν να τα κλέψουν.

Εγκαταστάθηκαν στο πλανήτη Σίγκαν και ξεκίνησαν τη προετοιμασία για τη καταστροφή του δικού μας πλανήτη.

Μας επιτέθηκαν. Σκότωσαν και κατάστρεψαν. Αυτό κράτησε δύο ημέρες.

— Έχουμε και εμείς χρόνια, ημέρες, ώρες, μη σου φαίνεται παράξενο, μου απάντησε όταν είδε την έκπληξη στο πρόσωπό μου. Μη ξεχνάς ότι εμείς ξεκινήσαμε το πολιτισμό σας, τον βοηθάμε που και που όταν προσπαθείτε να αυτοκαταστραφείτε. Πάντα σύμφωνα με τις οδηγίες του «Μέγα Διαχειριστή».

Έρχεστε δηλαδή στη γη? Ναι. Ήταν η απάντηση.

Εμείς οι τρεις είμαστε αυτό που λέτε πολυταξιιδεμένοι. Επιλεχτήκαμε να σας συναντήσουμε για έχουμε τη καλύτερη ανοσία στις γήινες ασθένειες.

Ο Άρνα μιλά τη γλώσσα σου. Του αρέσει πάρα πολύ. Την έμαθε στο σχολείο. Τα αρχαία Ελληνικά είναι περιζήτητη γλώσσα στη φυλή μας.

— «Εγώ μιλώ νεοελληνικά της απάντησα. Το γνωρίζουμε, απάντησε. Γι' αυτό ο μεταφραστής μεταφράζει σε νεοελληνικά. Αναγνώρισε τη δυσκολία να μας καταλαβαίνεις, οπότε σε διευκολύνουμε. Αν θέλεις να ακούσεις πραγματικά τη γλώσσα μας βγάλε τα ακουστικά.»

Η αλήθεια είναι ότι αν δεν ήμουν Έλληνας, αν στο γυμνάσιο δεν είχα παρακολουθήσει Αρχαία Ελληνικά ... Ομολογώ ότι δεν καταλάβαινα τίποτα από ότι μου έλεγε. Έβαλα ξανά τα ακουστικά.

— «Συνέχισε από εκεί που σε διέκοψα, αλλά συνέχεια γεννούνται νέες απορίες νέα ερωτήματα.»

— «Είναι μακριά ο Σίγκαν;»

— «Για εσάς, έτη φωτός. Για εμάς, είναι τρία λεπτά δρόμος. Τόσο χρειάζεται για να διπλώσουμε τον χώρο.»

Η συζήτηση στράφηκε στη γλώσσα.

— «Εβριν, μια τελευταία ερώτηση. Στη Γη λένε για ερπετοειδή, για τέρατα που μας κυβερνούν κρυφά...»

Με κοίταξε παράξενα. «Οι γνώσεις μου δεν αναφέρουν τέτοια όντα **βιώσιμα** στη Γη». Η απάντησή της ήταν διφορούμενη. *Δεν είναι βιώσιμα τώρα; Ή δεν ήταν ποτέ;*

Ο Άρνα διέκοψε τη συζήτησή μας.

Δεν το έκανε με φωνή. Το έκανε με... βαρύτητα. Σαν να άλλαξε η πίεση του χώρου και όλες οι προτάσεις που

ετοιμαζόμασταν να πούμε, έπασαν κάτω σαν βίδες.

— «Περισυλλογή», είπε.

Η λέξη βγήκε από τα χείλη του μεταφραστή, αλλά δεν έμοιαζε μεταφρασμένη. Έμοιαζε “εγκατεστημένη”.

Ο Στρατηγός πήγε να αντιδράσει — αυτό είναι το χόμπι του — αλλά ο Άρνα τον πρόλαβε.

— «Και ξεκούραση. Δώδεκα ώρες. Η βάση το απαιτεί.»

Οι δύο πιλότοι κοιτάχτηκαν μεταξύ τους. Ήταν η πρώτη φορά που είδα ανθρώπους να μοιάζουν να χαίρονται που τους βάζουν σε καραντίνα.

— «Θα μας... φυλακίσετε;» τόλμησε ένας αντιπρόσωπος, από αυτούς που έχουν μάθει ότι ο φόβος γίνεται αξιοπρέπεια αν τον ντύσεις με ερωτηματικό.

Ο Άρνα γύρισε το βλέμμα του αργά. Το βλέμμα του είχε εκείνη την περίεργη καλοσύνη που σε κάνει να νιώθεις χειρότερα από την απειλή.

— «Όχι. Θα σας προστατεύσουμε από εσάς.»

Σιωπή.

Ένα από τα ρομποτάκια πέρασε από δίπλα μας, χωρίς να κοιτάζει κανέναν, σαν να είχε πρόγραμμα “μην εμπλέκεσαι σε ανθρώπινη πολιτική”.

Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι των εθνών ψιθύρισαν μεταξύ τους. Ήταν ένα κύμα που δεν έβγαζε λέξεις. Έβγαζε το γνωστό άρωμα: “ποιος θα φανεί αρχηγός όταν επιστρέψουμε”.

Εγώ δεν μίλησα.

Δεν χρειαζόταν.

Γιατί, από τη στιγμή που ο Άρνα είπε “περισυλλογή”, κάτι μέσα μου κλείδωσε. Όχι πόρτα. Σκέψη.

Το “περισυλλογή” δεν ήταν ξεκούραση. Ήταν διαδικασία.

Και η βάση... λάτρευε τις διαδικασίες.

Οι θύρες άνοιξαν μόνες τους, σαν να ντρέπονταν που μας άφησαν να περιμένουμε. Ένα απαλό φως, όχι επιθετικό, όχι νοσοκομειακό, μας οδήγησε σε έναν διάδρομο που έμοιαζε να έχει σχεδιαστεί ειδικά για ανθρώπους που δεν ξέρουν τι να κάνουν με τα χέρια τους όταν δεν κρατούν όπλα ή σημειωματάρια.

Ο Στρατηγός στάθηκε δίπλα μου καθώς περπατούσαμε.

- «Τι πιστεύεις;» ρώτησε χαμηλά.
- «Ότι δεν μας άφησε να τελειώσουμε τη συζήτηση», απάντησα.
- «Αυτό το βλέπω. Τι άλλο;»
- «Ότι... η συζήτηση δεν άρχισε ακόμη.»

Με κοίταξε. Ήξερα το βλέμμα του: “μίλα καθαρά”.

— «Ο Άρνα δεν διέκοψε επειδή βαρέθηκε. Διέκοψε επειδή... δεν ήμασταν έτοιμοι να ακούσουμε. Ή επειδή κάποιος άλλος δεν ήθελε να ακούσουμε τώρα.»

- «Ποιος άλλος;»
- «Η βάση. Ο Μέγας Διαχειριστής. Ή... το πρωτόκολλο που τους κάνει να μοιάζουν ότι ξέρουν τα πάντα.»

Ο δεύτερος πιλότος, που είχε την κακή συνήθεια να ακούει όταν δεν πρέπει, πέταξε:

- «Και γιατί δώδεκα ώρες;»
- Ο έταιρος πιλότος τον σκούνησε.
- «Γιατί δώδεκα ώρες είναι αρκετές για να κοιμηθούμε, να ηρεμήσουμε και να μην κάνουμε καμία χαζομάρα», είπε.
 - «Αρκετές για να μας “σαρώσουν” χωρίς να το καταλάβουμε», πρόσθεσα.

Δεν σχολίασαν.

Όταν δεν σχολιάζουν, σημαίνει ότι συμφωνούν.

Μας χώρισαν, όχι βία. Με κομψότητα. Η βάση είχε εκείνη την αγένεια που δεν φαίνεται: σε κατευθύνει με τέτοια φυσικότητα, ώστε όταν φτάσεις στον προορισμό σου, νιώθεις πως ήταν δική σου ιδέα.

Οι "θάλαμοι περισυλλογής" δεν έμοιαζαν με κελιά. Έμοιαζαν με δωμάτια ξενοδοχείου που σχεδίασε κάποιος που έχει διαβάσει για τους ανθρώπους σε βιβλία, αλλά δεν τους έχει γνωρίσει.

Καθίσαμε.

Οι αντιπρόσωποι άρχισαν αμέσως τα χαμηλά πηγαδάκια. Δύο απ' αυτούς ξεκίνησαν να μιλούν για "διπλωματικό προηγούμενο". Τρεις για "πρόσβαση στην τεχνολογία". Ένας για "Εθνική αξιοπρέπεια". Κανένας για το μόνο σοβαρό:

Πώς γίνεται να σε βάξει σε καραντίνα ένας πολιτισμός που δεν χρειάζεται καν να εμφανιστεί;

Ο Στρατηγός πήγε να βάλει τάξη.

— «Ησυχία. Θα ξεκουραστούμε. Το πρωί θα έχουμε...» Σταμάτησε, γιατί συνειδητοποίησε ότι δεν ήξερε τι θα έχουμε.

Και ο στρατηγός που δεν ξέρει, είναι σαν πυξίδα σε μαγνητικό πεδίο: κάνει κύκλους.

— «Θα έχουμε ενημέρωση», είπα εγώ αντί γι' αυτόν.

Το είπα και το ένωσα.

Στο μυαλό μου υπήρχε ήδη μια σκηνή που δεν είχα δει, αλλά την περίμενα όπως περιμένεις καταιγίδα: από τη μυρωδιά στον αέρα.

Δώδεκα ώρες μετά ...

Δεν υπήρχε “πρωί” εδώ. Υπήρχε μόνο αλλαγή φωτός και ένα σήμα που δεν ακουγόταν, αλλά σε έπειθε ότι το άκουσες.

Η πόρτα άνοιξε.

Ένα ρομπότ στάθηκε στο κατώφλι. Δεν μίλησε. Δεν χρειαζόταν. Η βάση είχε ήδη στείλει τη φράση στο κεφάλι μου πριν φτάσει η εικόνα στα μάτια μου:

«ΕΝΑΡΞΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ»

Σηκώθηκα.

Η ομάδα μου σηκώθηκε μαζί μου.

Είκοσι άνθρωποι.

Ο “Καθ’ομοίωσιν”. Ο Στρατηγός. Δύο πιλότοι. Δεκαέξι αντιπρόσωποι των εθνών. Κάθε πρόσωπο, μια άλλη αποστολή.

Ο διάδρομος μας οδήγησε ξανά στην αίθουσα επικοινωνίας. Εκεί που οι τοίχοι ήταν πιο ήσυχοι από ποτέ, πράγμα τρομακτικό. Γιατί όταν οι τοίχοι σωπαίνουν εδώ, σημαίνει ότι ακούνε.

Ο Άρνα μας περίμενε.

Δεν ήξερα αν είχε σταθεί εκεί όλο αυτό το διάστημα ή αν απλώς... “φορτώθηκε” στο χώρο τη στιγμή που μπήκαμε. Μαζί του, δύο ακόμη από τους δικούς του. Οι “πολυταξιδεμένοι”, όπως είχε πει, αυτοί με την ανοσία στις γήινες ασθένειες.

Η παρουσία τους ήταν το πιο κοντινό σε “διπλωματική αντιπροσωπεία” που μπορούσε να προσφέρει ένας πολιτισμός που δεν χρειάζεται διπλωματία.

Ο Στρατηγός πήρε θέση.

— «Άρνα», είπε, με ύφος “ξεκινάμε επίσημα”. «Είμαστε εδώ για ενημέρωση.»

Ο Άρνα έγνεψε.

— «Είστε εδώ επειδή η βάση ολοκλήρωσε την
περισυλλογή.»

Ένας αντιπρόσωπος σήκωσε χέρι.

— «Τι ακριβώς σημαίνει “περισυλλογή”;»

Ο Άρνα τον κοίταξε χωρίς κακία.

— «Σημαίνει ότι τώρα ξέρουμε ποιος από εσάς θα πατήσει
το κουμπί “Μην Πατήσετε”.»

Μερικοί γέλασαν νευρικά. Ο λάθος αντιπρόσωπος, μάλιστα,
γέλασε λίγο πιο πολύ και σταμάτησε όταν συνειδητοποίησε
ότι κανείς άλλος δεν γέλασε πραγματικά.

Άρα δεν ήταν ξεκούραση. Ήταν διάγνωση.

Ο Άρνα συνέχισε, σαν να διάβαζε ατζέντα.

— «Θα μιλήσουμε για γεγονότα.»

Ο πρώτος πιλότος ανασήκωσε το κεφάλι.

— «Ποια γεγονότα;»

Ο Άρνα δεν απάντησε με λίστα. Απάντησε με βεβαιότητα.

— «Γεγονότα που νομίζετε ότι ανήκουν στη Γη. Στη
Σελήνη. Στα υπόγεια. Στις σήραγγες. Στα σκάφη. Στις
πόλεις. Στις τιμωρίες.»

Οι αντιπρόσωποι αντήλλαξαν βλέμματα. Ο Στρατηγός
πάγωσε. Οι πιλότοι... οι πιλότοι έμοιαζαν σαν να ήθελαν να
επιστρέψουν στο πιλοτήριο, γιατί εκεί τουλάχιστον ο
κίνδυνος έχει καντράν.

— «Πώς τα γνωρίζετε;» ρώτησε ένας αντιπρόσωπος, ο πιο
θαρραλέος ή ο πιο αφελής αυτά τα δύο συχνά
μπερδεύονται.

Ο Άρνα είπε απλά:

— «Η βάση καταγράφει. Η βάση διορθώνει. Η βάση επιβάλλει ισορροπία.»

— «Μας παρακολουθείτε;»

— «Όχι», είπε ο Άρνα. «Σας καταγράψαμε. Η παρακολούθηση έχει πρόθεση. Η καταγραφή έχει... ευθύνη.»

Γύρισα ελάχιστα προς τον Στρατηγό.

— «Σου το είχα πει», μουρμούρισα. «Ότι κάποιος εδώ μέσα έχει καλύτερη κάμερα από εμάς. Και καλύτερο μοντάζ». Δεν γέλασε κανείς.

Το χιούμορ στη Σελήνη θέλει πίεση. Εδώ είχαμε χαμηλή.

Σιωπή.

Και τότε έσβησε το φως, όχι σαν διακοπή ρεύματος, αλλά σαν να έκλεισε ένα βλέφαρο.

Στον τοίχο άναψε η πρώτη εικόνα.

Όχι απλώς εικόνα.

Απόδειξη.

Ο πύραυλος μέσα στη σήραγγα.

Η επισκευή της στοάς από τα ρομπότ.

Η υπόγεια πόλη, τα σιλό.

Η ποινή στον αντιπρόσωπο που παραφέρθηκε.

Η Ουρ, το υπόστεγο, το σκάφος, η πτήση προς τη Σελήνη.

Και μέσα στο στήθος μου, μια σκέψη, καθαρή σαν μαθηματικό αποτέλεσμα:

Δεν ήρθαμε να τους ενημερώσουμε.

Ήρθαμε να ενημερωθούμε ότι μας ξέρουν.

Ο Στρατηγός πήγε να μιλήσει.

Ο Άρνα τον σταμάτησε, όχι με χειρονομία. Με μια μόνο πρόταση.

— «Πριν ρωτήσετε “γιατί”, θα απαντήσω στο “ποιος”.»

Έγειρε ελαφρά το κεφάλι.

— «Ο Μέγας Διαχειριστής έχει ήδη αποφασίσει ότι η αλήθεια θα σας δοθεί... σε δόσεις. Για το καλό σας.»

Ένας αντιπρόσωπος μουρμούρισε:

— «Για το καλό μας... πάντα έτσι ξεκινάει.»

Ο Άρνα τον άκουσε, φυσικά. Ή η βάση τον άκουσε. Δεν είχε σημασία.

— «Το δικό σας “καλό” συνήθως τελειώνει σε πόλεμο», είπε ο Άρνα. «Το δικό μας τελειώνει σε επιβίωση.»

Ο Στρατηγός πήρε ανάσα.

— «Τότε ξεκίνα. Πες μας τι νομίζεις ότι ξέρεις.»

Ο Άρνα τον κοίταξε.

— «Δεν νομίζουμε. Γνωρίζουμε.»

Και έκανε ένα βήμα προς το μέρος μου.

Όχι απειλητικό.

Φιλικό.

Το βήμα ενός ανθρώπου που πλησιάζει... το κλειδί.

— «Καθ’ομοίωσιν», είπε.

«Εσύ θα μεταφέρεις τις λεπτομέρειες. Εσύ θα βάλεις τις λέξεις. Εμείς θα βάλουμε τα γεγονότα.»

Οι αντιπρόσωποι γύρισαν προς εμένα.

Και τότε συνειδητοποίησα το πιο ενοχλητικό:

Ότι σε μια αίθουσα γεμάτη αρχηγούς, στρατηγούς, πιλοτάκια και θεσμικά εγώ, ο “ρόλος”, θα γινόμεουν η φωνή.

Δεν μου άρεσε.

Αλλά μου ταίριαζε. Δυστυχώς.

Πήρα ανάσα.

Ο Αρνα μας είπε να καθίσουμε.

Έχουν συμβεί γεγονότα που πρέπει να ενημερωθείτε για να καταλάβετε.

Είχαν ήδη καθίσει όταν μίλησα.

Εγώ ο “Καθ’ομοίωσιν” ήμουν κεντρικά, όχι επειδή μου το ζήτησαν, αλλά επειδή το επέβαλε η λογική της αίθουσας. Ο Στρατηγός δίπλα μου, ίσιος, σφιγμένος, με το βλέμμα που προσπαθεί να βρει ποιος έχει τον έλεγχο για να τον πάρει πίσω. Δύο πιλότοι, ήρεμοι με την ανησυχία τους. Και οι δεκαέξι αντιπρόσωποι των εθνών, έτοιμοι να μετατρέψουν την άγνοια σε διαπραγμάτευση.

Δεν το εξήγησα. Δεν χρειαζόταν. Ό,τι εξηγείς σε ανθρώπους, το θεωρούν πρόσκληση για παζάρι.

Ο Αρνα στάθηκε μπροστά μας. Η οθόνη πίσω του δεν είχε ακόμη φωτιστεί.

— «Η δωδεκάωρη περισυλλογή ολοκληρώθηκε», είπε.

Ένας αντιπρόσωπος πήγε να ρωτήσει τι σημαίνει. Τον πρόλαβε. Όχι από αγένεια. Από ακρίβεια.

— «Θα σας μιλήσω για γεγονότα. Και πριν ρωτήσετε *πώς...* θα σας πω *πότε* τα γνωρίσαμε.»

Στο βλέμμα μας είδα το ίδιο πράγμα: αμφιβολία που προσπαθεί να γίνει αξιοπρέπεια.

— «Τα γνωρίζουμε ήδη», είπε.

«Όλα όσα συνέβησαν από τη στιγμή που φύγατε από τη Σελήνη και ήρθατε στον σταθμό.»

Ο Στρατηγός συνοφρυώθηκε, σαν να του είπε ότι ξέρω τον κωδικό σου.

— «Μας παρακολουθείτε;» ρώτησε.

— «Σας υπολογίζουμε», απάντησε.

«Η παρακολούθηση είναι ανθρώπινη ανάγκη.
Ο υπολογισμός είναι αναγκαιότητα.»

Ένας πιλότος ψιθύρισε:

— «Πώς γίνεται να ξέρετε γεγονότα στη Γη;»

— «Επειδή δεν τα κρατάτε μυστικά», είπε.

«Απλώς τα λέτε σε λάθος ανθρώπους.»

Μερικοί γέλασαν νευρικά. Η βάση κατέγραψε ποιοι γέλασαν. Το γέλιο είναι χρήσιμο: δείχνει ποιος φοβάται και το ντύνει.

Ο Στρατηγός ύψωσε χέρι.

— «Εν ειρήνη», είπε.

Το είπε σαν να προσπαθούσε να κλείσει τη συζήτηση πριν αρχίσει.

Έγνεψε,

— «Η ειρήνη είναι αποδεκτή.»

Και τότε, χωρίς να χρειαστεί άλλη άδεια, άναψε την οθόνη.

Όχι για να μας εντυπωσιάσει. Για να μας σταματήσει.

Η εικόνα εμφανίστηκε καθαρή, ωμή, χωρίς το φίλτρο της ανθρώπινης μνήμης.

— «Γεγονός πρώτο», είπε.

«Ο πύραυλος.» από τον πόλεμο των φυλών μας.

Η οθόνη έδειξε τη σήραγγα και το αντικείμενο καρφωμένο εκεί σαν σπόνδυλος μιας παλιάς ιστορίας.

— «Αυτός ο πύραυλος», είπε, «δεν είναι δικός σας. Είναι δικός μας. Από την εποχή που η φυλή μου πολεμούσε με άλλες φυλές πάνω στη Γη.»

Ο Στρατηγός έκανε μια κίνηση, σαν να ήθελε να ρωτήσει

“πόσο παλιά”. Δεν του το έδωσε ως αριθμό. Του το έδωσε ως νόημα:

— «Πριν από τις δικές σας ιστορίες.»

Οι αντιπρόσωποι σώπασαν λίγο πιο πολύ απ’ όσο θα ήθελαν. Οι άνθρωποι δεν φοβούνται το άγνωστο. Φοβούνται ότι δεν είναι οι πρώτοι.

— «Όταν ο πόλεμος μας διέλυσε», συνέχισε, «οι επιζώντες της φυλής μου αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη Γη. Ένα μέρος μας κατέφυγε στη Σελήνη.»

Η οθόνη έδειξε παλιές δομές, σημεία, διαδρομές. Χάρτης που δεν ζητήσαμε να δούμε.

— «Οι αντίπαλοί μας», είπε, «εκτόξευσαν αυτόν τον πύραυλο για να εξοντώσουν όσους είχαν μετακινηθεί στη Σελήνη.»

Ένας αντιπρόσωπος ψιθύρισε:

— «Και γιατί είμαστε ακόμη εδώ;»

— «Επειδή δυσλειτουργήσε», απάντησε απλά.
«Δεν εξερράγη. Όχι από ηρωισμό. Από βλάβη.»

Έκανε μικρή παύση, μόνο για να καταλάβουμε την ειρωνεία που μας αφορά.

— «Εσείς τον βρήκατε.

Η οθόνη έδειξε τη στιγμή που το σύστημα σφράγισε τη στοά.

— «Δεν ήταν τιμωρία», είπε. «Ήταν πρωτόκολλο.»

Η οθόνη άλλαξε.

— «Γεγονός δεύτερο», είπε.

Η Επισκευή της σήραγγας όχι “δωρό”, επαναφορά λειτουργίας

Τα ρομπότ εμφανίστηκαν σε ροή: σμήνος, εργασία, ακρίβεια.

— «Εσείς το είπατε “βοήθεια”», είπε.

«Η βάση το λέει “επαναφορά λειτουργίας”.»

— «Γιατί το έκανε;» ρώτησε ο Στρατηγός.

— «Επειδή ανοίξατε κάτι που πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει», απάντησε.

«Όχι για εσάς. Για την ακολουθία.»

Ένας πιλότος ψιθύρισε:

— «Πάλι ακολουθία...»

— «Ναι», είπε.

«Εσείς βλέπετε στιγμές. Η βάση βλέπει συνέπειες.»

Η οθόνη έσβησε και άναψε ξανά, με την τρίτη εικόνα.

— «Γεγονός τρίτο», είπε.

«Η υπόγεια πόλη. Τα σιλό και το λάθος της σκέψης σας.»

Οι κύλινδροι, σιλό, φάνηκαν τεράστιοι. Ήταν ο μόνος τρόπος να καταλάβετε ότι η κλίμακα δεν σας ανήκει.

— «Το ονομάσατε πόλη», είπε.

«Αλλά δεν είναι πόλη για να κατοικείται όπως κατοικείτε εσείς. Είναι δομή για να περιμένει.»

Ο Στρατηγός ρώτησε:

— «Τι περιμένει;»

— «Εμας», απάντησε, και άφησε την παύση να κάνει τη δουλειά της.

Κάποιος αντιπρόσωπος βιάστηκε:

— «Αποθήκες, λοιπόν. Τεχνολογία.»

Τον κοίταξε σαν να κοίταζε παιδί που βρίσκει κλειδί και νομίζει ότι του ανήκει το σπίτι.

— «Αποθήκες, ναι. Αλλά όχι για πράγματα. Για στάδια. Είναι χρονισμένες.»

— «Χρονισμένες...;» επανέλαβε ένας πιλότος.

— «Γιατί η βάση δεν ανοίγει επειδή θέλετε», είπε.
«Ανοίγει επειδή πρέπει. Κι αυτό απαιτεί... εξουσιοδότηση.»

Και τότε μας έδειξε το τέταρτο γεγονός. Εκείνο που δεν μπορεί να "δικαιολογηθεί" με θεωρίες.

— «Γεγονός τέταρτο», είπε.

«Η ποινή.»

Η οθόνη έδειξε τον αντιπρόσωπο των εθνών μπροστά στην πόρτα.

Προσπάθησε να την ανοίξει.

Δεν άνοιξε.

Προσπάθησε ξανά.

Η βάση του έδωσε το μόνο που χρειαζόταν να ξέρει:

«ΜΗ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΣ.»

Το πρόσωπό του σκλήρυνε. Η ντροπή του έγινε θυμός.
ΠΑΝΤΑ γίνεται.

— «Αυτό είναι προσβολή!» φώναξε. «Εγώ εκπροσωπώ »

Ο επικεφαλής στο replay έκανε ένα βήμα μπροστά.

— «Αφήστε την πόρτα. Δεν ξέρουμε τι είναι.»

Ο άνθρωπος δεν άκουγε. Κοίταξε το σύμβολο σαν να τον προκαλούσε.

Και τότε όπως η βάση κατέγραψε χωρίς να κρίνει, μόνο να μετρήσει. Ο αντιπρόσωπος κλώτσησε την πόρτα.

Μία φορά.

Δύο.

Τρεις.

— «Ανοίξτε!» ούρλιαζε. «Ανοίξτε!»

Ο επικεφαλής φώναξε:

— «Σταματήστε! Θα προκαλέσετε!»

Η βάση δεν απάντησε στον τόνο. Απάντησε στην αστάθεια.

«ΕΛΕΓΧΟΣ. ΑΝΑΣΤΟΛΗ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.»

Το πόδι έμεινε στον αέρα. Το σώμα σταμάτησε να "έχει επιλογές".

— «Τι ... τι μου κάνετε;!» ψέλλισε ο άνθρωπος.

— «Σταματήστε!» φώναξε ο επικεφαλής στη βάση.

Η βάση απάντησε όπως πάντα:

«ΠΑΡΕΚΤΡΟΠΗ. ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ. ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ.»

Ένας πιλότος ρώτησε τρέμοντας:

— «Τον... σκότωσε;»

«ΟΧΙ. ΑΝΑΣΤΟΛΗ. ΣΥΝΕΧΙΣΗ», είπε ο Αρνα.

Στην οθόνη φάνηκε ο αντιπρόσωπος που ... έκλαψε. Όχι από πόνο. Από την πρώτη φορά που κατάλαβε ότι η πόρτα δεν ανοίγει με κύρος.

Ο επικεφαλής φώναξε:

— «Ποιος αποφασίζει; Ποιος έδωσε εντολή;!»

Η βάση απάντησε:

«Ο ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ. ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ»

Η εικόνα σταμάτησε.

Στην αίθουσα του “τώρα”, ένας άλλος αντιπρόσωπος σηκώθηκε:

— «Αυτό είναι βασανιστήριο!»

Ο Αρνα το κοίταξε.

— «Είναι περιορισμός.

Το βασανιστήριο είναι ανθρώπινη τέχνη»

— «Δεν έχετε δικαίωμα!»

— «Έχουμε υποχρέωση», είπε.

«Ο Διαχειριστής δεν προστατεύει τον άνθρωπο από τον εαυτό του. Τον προστατεύει από τον άλλον άνθρωπο.»

Ο Στρατηγός χτύπησε το τραπέζι.

— «ΣΙΩΠΗ! Εν ειρήνη!»

Μόνο ο Αρνα ακουγόταν.

— «Αυτό είναι το κοινό νήμα», είπε ήρεμα.

«Πύραυλος. Σήραγγα. Επισκευή. Πόλη. Πόρτα. Ποινή.»

Μας κοίταξε έναν-έναν.

— «Εσείς νομίζετε ότι έρχεστε να μάθετε. Όχι. Έρχεστε να αποδείξετε ότι μπορείτε να κρατήσετε την ισορροπία χωρίς να κλωτσάτε την πρώτη πόρτα που δεν σας ανοίγει.»

Και τότε, για πρώτη φορά, μας είπε τόσο καθαρά:

— «Δεν σας ενημερώνουμε. Σας κατευθύνουμε»

Σιωπή.

Η σιωπή είναι πάντα η πρώτη πραγματική συμφωνία που πετυχαίνουμε με τους ανθρώπους.

Η σιωπή έμεινε να αιωρείται στην αίθουσα για μερικά δευτερόλεπτα ακόμη. Όχι επειδή δεν είχαμε τι να πούμε, αλλά επειδή για πρώτη φορά καταλάβαμε ότι δεν είχε σημασία τι θα λέγαμε.

Τα γεγονότα είχαν ήδη ειπωθεί. Όχι ως αφήγηση. Ως απόφαση.

Κάποιος από τους αντιπροσώπους πήγε να μιλήσει. Δεν πρόλαβε.

Ο Άρνα έκανε ένα μικρό βήμα μπροστά. Δεν ύψωσε τη φωνή του. Δεν χρειάστηκε.

— «Αρκετά.»

Δεν ήταν εντολή. Ήταν... τερματισμός.

Η οθόνη πίσω του έσβησε, σαν να έκλεισε ένα μάτι που είχε ήδη δει όσα χρειαζόταν. Η αίθουσα επανήλθε σε εκείνη τη γνώριμη ηρεμία που μόνο οι μηχανές μπορούν να επιβάλλουν. Μια ηρεμία χωρίς συναίνεση.

Ο Στρατηγός πήρε μια ανάσα, έτοιμος να επαναφέρει τον έλεγχο. Τον έχασε πριν καν μιλήσει.

Ο Άρνα τον πρόλαβε.

— «Το επόμενο στάδιο έχει ήδη οριστεί.»

Δεν υπήρχε “αν”. Δεν υπήρχε “θα δούμε”.

— «Επιστρέψετε στη Σελήνη.»

Η φράση έπεσε ήσυχα. Και γι’ αυτό ακριβώς βάρυνε περισσότερο.

Είκοσι τρεις συνολικά. Με συνοδεία.

Κανείς δεν αντέδρασε αμέσως. Όχι επειδή συμφωνούσαμε. Αλλά επειδή όλοι καταλάβαμε το ίδιο πράγμα ταυτόχρονα:

Δεν μας ρώτησε.

Η απόφαση είχε ήδη παρθεί.

Απλώς τώρα μας επιτρεπόταν να την ακούσουμε.

Ένιωσα τα βλέμματα να στρέφονται προς το μέρος μου. Δεν ήταν τυχαίο. Τίποτα εδώ μέσα δεν ήταν τυχαίο.

Και τότε το κατάλαβα καθαρά.

Το συμπέρασμά μου;

Θα είμαι πάλι ο «εθελοντής» της πρώτης γραμμής. Ο άνθρωπος με το DNA που ξεκλειδώνει πόρτες.

Μόνο που τώρα υπάρχει μια διαφορά.

Ξέρω ότι ο Μέγας Διαχειριστής με βλέπει.

Και αν κάποιος από την αποστολή ή από τους εχθρούς μας, επιχειρήσει να με αγγίξει, η ποινή θα πέσει πριν προλάβει να ανοιγοκλείσει τα μάτια του.

Αρκεί, βέβαια, ο Διαχειριστής να θεωρήσει τη δική μου επιβίωση απαραίτητη για τη δική του «ισορροπία».

Γύρω μου, οι αντιπρόσωποι αντάλλασσαν σιωπηλές συμφωνίες και σιωπηλές προδοσίες. Ο Στρατηγός κοιτούσε μπροστά, σαν να προσπαθούσε να βρει έναν πόλεμο που να καταλαβαίνει. Οι πιλότοι... οι πιλότοι ήδη πετούσαν στο μυαλό τους.

Εγώ απλώς περίμενα.

Αύριο ξεκινάμε.

Η ανθρωπότητα περιμένει απαντήσεις.

ΟΙ ΣΙΩΠΗΛΟΙ ΘΟΛΟΙ

Η Απήδαλος Ναυς

Διήγηση των

Μιχάλη Καλαράκη & Μηνά Καλαράκη

Μέρος Τρίτο

Ο χρόνος, για εμάς, μετράτε σε παλμούς. Για εκείνους, μετριόταν σε αιώνες σιωπής.

Η Σελήνη, η αιώνια παρατηρήτρια, κρατούσε το μυστικό θαμμένο κάτω από την επιφάνειά της.

Μια βάση που μιλούσε σε μια γλώσσα ξεχασμένη από τους ανθρώπους, αλλά όχι από την ίδια. Εκεί, η τεχνολογία των «Ξένων» συναντούσε την ανθρώπινη περιέργεια.

Το «Χέρι» γινόταν το κλειδί για πόρτες που δεν έπρεπε να ανοίξουν, και τα IQ προσπαθούσαν να ερμηνεύσουν τη σιωπή των αλγορίθμων.

Και μετά, το σήμα. Ένας κώδικας χαμένος στην άμμο της Μεσοποταμίας. Κάτω από την αρχαία Ουρ ξύπνησε κάτι που κοιμόταν για χιλιάδες χρόνια. Μια αδελφή κεραία που περίμενε απάντησε στο κάλεσμα του φάρου της Σελήνης. Ο «Προορισμός» είχε πλέον δύο γήπεδα: τη σιωπηλή βάση και τον καυτό πλανήτη.

Αυτό δεν είναι απλώς ένα παιχνίδι χαμένου θησαυρού, ούτε μια απλή αναφορά. Είναι η ιστορία της στιγμής που συνειδητοποιήσαμε πως οι πρώτοι μηχανικοί μπορεί να μην ήταν τόσο διαφορετικοί από εμάς. Ίσως απλώς είχαν άλλα χέρια και άλλο μυαλό. Ή, το πιο τρομακτικό, ότι εμείς ήμασταν εκείνοι που τους αντιγράψαμε.

Τώρα, η πύλη στην Ουρ είναι ανοιχτή. Ένα μέταλλο που μοιάζει με φως. Και η ιστορία περιμένει το άγγιγμά μας.

Ποιος θα περάσει πρώτος;

Και τι θα βρει στην άλλη πλευρά;

Έναν καινούριο κύκλο;

Λοιπόν... ας το πάρουμε απ' την αρχή.
Εκεί που όλα αρχίζουν.
Συνήθως.

Φανταστείτε μια Σεληνιακή βάση. Όχι θέρετρο. Πιο πολύ σαν ένα πολυτελές υπόγειο με υπερβολική αυτοπεποίθηση. Εδώ, μια ομάδα «εξερευνητών», κρατήστε τα εισαγωγικά είναι σημαντικά, προσπαθεί να καταλάβει τι συνέβη στους προηγούμενους ενοίκους.

Για την ώρα θα τους αποκαλούμε

Ξένους

Όχι επειδή δεν τους μοιάζουμε, αλλά επειδή δεν θέλουμε να το παραδεχτούμε.

Οι «Ξένοι» είχαν, φαίνεται, μια ιδιαίτερη αίσθηση του χιούμορ.

Κρυμμένα μυστικά παντού. Μηχανισμοί που απαιτούν την εφευρετικότητα του *Indiana Jones*, και εγχειρίδια βαρύτερα κι από τις ίδιες τις αποστολές μας, που μυρίζουν σκόνη, μέταλλο και φιλοδοξία.

Και φυσικά, όλα συνοδεύονται από εκείνο το χέρι.

Το βλέμμα της βάσης.

Εκεί έρχομαι εγώ. Ο Όσιος.

Ο *άντεπιμελητής*⁴⁵. Με βιολογικά χαρακτηριστικά που «ακούει» η βάση. (: Παρένθεση: Ο *επιμελητής*, ο «Καθ'ομοίωσιν» είχε αναχωρήσει με την ομάδα του για την

⁴⁵ Αναπληρωτής διαχειριστής, όρος που χρησιμοποιούνταν ευρέως στην αρχαία Αθήνα για δημόσια αξιώματα, όπως αναφέρεται στην Αθηναίων Πολιτεία του Αριστοτέλη.

αναζήτηση των Ξένων. Κλείνει η παρένθεση :)

Η βασική μου ευθύνη; Να ξεκλειδώσω ότι έχει «Χέρι». Φυσικά, όλα έχουν «Χέρι». Και όλα περιμένουν.

Η Δάφνη προσπαθεί να κρατήσει την τάξη, η Χλόη ξέρει πάντα κάτι που δεν λέει, και τα IQ, οι άνθρωποι με δείκτη νοημοσύνης που κάνει ακόμη και τα μηχανήματά μας να ζηλεύουν, μιλούν με τρόπο που θυμίζει φιλοσοφικά συνέδρια του 3πλ. Χ.Π.Χ. Με τη διαφορά ότι εκείνοι είχαν καφέ, ενώ αυτοί έχουν πάντα δίκιο.

Κάπου εκεί έξω, μια κεραία εκπέμπει προς ένα σημείο στη Γη που δεν υπάρχει τίποτα.

Σε μια πόλη που έπαψε να υπάρχει πριν από χιλιάδες χρόνια.

Το πιο αστείο; Απαντάει.

Η απάντηση έρχεται και είναι γραμμένη στα Αρχαία Ελληνικά.

Αυτή είναι, θεωρητικά, η αναφορά μου για τις επόμενες οκτώ ημέρες.

Οκτώ μέρες που άλλαξαν τα πάντα.

Ή τίποτα απολύτως.

Εξαρτάται ποιον ρωτάς.

Γιατί το παιχνίδι που παίζουμε δεν είναι απλώς αρχαιολογικό.

Είναι ένα παιχνίδι χαμένου θησαυρού, όπου ο θησαυρός ίσως ψάχνει κι εκείνος εμάς.

Σημείωση για τα πρακτικά:

Αν δείτε πόρτα που γράφει «*Μην ανοίγετε*», θα την ανοίξετε.

Όλοι το κάνουμε.

Απλώς, για όνομα του Σύμπαντος, διαβάστε πρώτα τους
όρους χρήσης.
Συνήθως είναι γραμμένοι σε πολύ, πολύ μικρά γράμματα...
και σε γλώσσα που δεν υπάρχει πια.

Καλή διασκέδαση.

Ή τύχη.

Ή ό,τι χρειαστεί.

Όσιος

άντεπιμελητής βάσης Σελήνης

⁴⁶Αστρική Ημέρα 46048,7583333333

⁴⁶ **Αστρική Ημέρα:** Σε ένα διαστρικό ταξίδι η συνηθισμένη «ημέρα» παύει να αποτελεί καθολική μονάδα χρόνου, καθώς η διάρκειά της εξαρτάται από την περιστροφή κάθε πλανήτη και τη σχέση του με το άστρο του. Για τον λόγο αυτό χρησιμοποιείται η **Αστρική Ημέρα**, όπου η μέτρηση αναφέρεται στα μακρινά άστρα και όχι στην ανατολή και τη δύση ενός συγκεκριμένου ήλιου. Έτσι το πλήρωμα ενός διαστημοπλοίου διαθέτει ένα σταθερό σύστημα αναφοράς, ανεξάρτητο από τον κόσμο στον οποίο βρίσκεται.

Η τελευταία εικόνα που θυμάμαι από τον
«Καθ'ομοίωσιν» ήταν το χέρι του υψωμένο στο φως
της απογείωσης.

Δεν είπε τίποτα.

Μόνο εκείνο το βλέμμα που έμοιαζε να γνωρίζει ήδη την
έκβαση.

Το σκάφος χάθηκε όπως πάντα, χωρίς φλόγες ή δονήσεις.

Απλώς... έπαψε να υπάρχει.

Εκείνη η ησυχία ήταν πιο εκκωφαντική από κάθε
αποχαιρετισμό.

Από εκείνη τη στιγμή, η ευθύνη έπεσε πάνω μου.

Η βάση με είχε αναγνωρίσει ως «άντεπιμελητή».

Ένα αξίωμα τιμητικό.

Κανείς δεν μου εξήγησε *τι ακριβώς διαχειρίζομαι*.

Η Χλόη χαμογέλασε με εκείνο το ύφος της που ποτέ δεν
ήξερες αν σε ειρωνεύεται ή σε προστατεύει.

— «Τουλάχιστον σε εμπιστεύεται η βάση», είπε.

Και αυτό, Όσιε μου, είναι κάτι σπάνιο. Συνήθως
εμπιστεύεται μόνο τον εαυτό της.»

Η Δάφνη ανέλαβε την πολιτική διοίκηση της Σεληνιακής
Βάσης.

Κοφτερό μυαλό, ψυχραιμία, και μια γραφειοκρατική χάρη
που θα ζήλευε και το Υπουργείο του Άδη.

Όλα υπό έλεγχο.

Έτσι νόμιζε.

Το πρωί μετά την αναχώρηση, η Δάφνη συγκάλεσε σύσκεψη στον Γήινο Θόλο. Ονομασία ειρωνική. Τίποτα το γήινο δεν υπήρχε εκεί πέρα. Μόνο μεταλλικές αναπνοές μηχανών και μια αίσθηση ότι το οξυγόνο περνούσε από λογιστικό έλεγχο πριν φτάσει στους πνεύμονές μας.

Η Δάφνη, καθισμένη στην κεφαλή του τραπεζιού, διάβαζε την αναφορά χωρίς να σηκώνει τα μάτια της:

— «Το διαστημόπλοιο αναχώρησε στις 04:36.

Κατεύθυνση: άγνωστη.

Η Κεντρική Υπηρεσία επιβεβαιώνει: δεν υπάρχει τίποτα προς εκείνη την κατεύθυνση.»

— «Ε, τότε να το πούμε “Προς το Τίποτα”», είπα. «Πιο ποιητικό από το “Άγνωστη κατεύθυνση”.»

Η Χλόη χαμογέλασε.

Η Δάφνη όχι.

Δεν είχε εκπαιδευτεί στο χιούμορ.

— «Ας μείνουμε στα γεγονότα», είπε εκείνη.

— «Από σήμερα ξεκινά η νέα φάση εξερεύνησης.

Σύμφωνα με την πρόταση της Μαρί, η βάση των Ξένων που γνωρίζουμε καλύπτει μόνο το τμήμα συντήρησης.

Άρα αναζητούμε τα υπόλοιπα τμήματα: Διοίκηση, Επικοινωνίες, Αρχείο, Αναψυχή.»

— «Αναψυχή;» ρώτησα.

— «Δηλαδή υπάρχει πιθανότητα να βρούμε και μπαρ;»

Η Χλόη γύρισε και μου ψιθύρισε:

— «Αν βρεις, πες το μου πρώτη. Το χρειάζομαι.»

Κάποιοι από τους αντιπροσώπους, ειδικά ο Αμερικανός, γέλασαν σφιγμένα, σαν να ζητούσαν άδεια για να χαλαρώσουν.

Η Δάφνη αγνόησε το σχόλιο.

— «Επικεφαλής της ομάδας πεδίου θα είναι ο Στρατηγός. Εσύ, Όσιε, έχεις εξουσιοδότηση για την πρόσβαση στη βάση.

Η Χλόη...

Έκανε μια μικρή παύση, σχεδόν διστακτική.

Η Χλόη θα συντονίζει τις μυστικές υπηρεσίες και θα συμμετέχει όπου το κρίνει σκόπιμο.»

Η Χλόη χαμογέλασε αθώα.

— «Μην ανησυχείτε, δεν κρίνω ποτέ σκόπιμα. Μόνο αναπόφευκτα.»

Ακολούθησαν οι συστάσεις των δεκαέξι αντιπροσώπων.

Ένας από κάθε έθνος της Συμμαχίας. Μικρό καστ ανθρώπινης ματαιοδοξίας, σε συσκευασία πίεσης 0.2 bar. Οι περισσότεροι είχαν ήδη αρχίσει να ανταλλάσσουν βλέμματα σαν να προσπαθούσαν να μαντέψουν ποιος θα γίνει ο επόμενος ήρωας και ποιος η επόμενη υποσημείωση.

Πήρα τον λόγο. Κυρίως για να θυμίσω σε όλους ότι η οργάνωση προηγείται της περιέργειας.

— «Κατά τη διάρκεια των αποστολών», είπα, «κάθε ανακάλυψη καταγράφεται, σφραγίζεται και φυλάσσεται. Κάθε μέλος έχει δικαίωμα σε ένα δείγμα για μελέτη. Ένα και μόνο. Δεν μαζεύουμε σουβενίρ.

Τα υπόλοιπα παραμένουν κλειδωμένα ώσπου να αποφανθεί το Συμβούλιο.

Δεν θέλουμε επαναλήψεις της ιστορίας με τα... ερμάρια.»

Αρκετά βλέμματα γύρω από το τραπέζι γύρισαν προς τη Χλόη, η οποία, όπως πάντα, παρέμεινε ψύχραιμη, δηλαδή ανέκφραστη.

Έπρεπε να κάνω τις απαραίτητες συστάσεις στους νέους μας συνεργάτες, οι παλιοί είχαν ήδη αναχωρήσει μαζί με τον “Καθ’ομοίωσιν”, αφήνοντάς μας να συνεχίσουμε το έργο τους.

Η Χλόη χαμήλωσε το βλέμμα με εκείνο το μειδίαμα που λέει “έχεις δίκιο, αλλά μη συνεχίζεις”.

Τότε ήταν που παρενέβησαν τα ΙQ.

Ο τόνος τους ήταν ενιαίος, σχεδόν χορωδιακός:

— «Με βάση τις συμμετρίες της αρχιτεκτονικής, προκύπτει πιθανότητα ύπαρξης επιπλέον τμημάτων:

Αναψυχή, Βιβλιοθήκη, Αρχείο, Επικοινωνίες, Διοίκηση.

Η λογική των Ξένων προσομοιάζει στην ανθρωπινή.

‘Η η ανθρωπινή στους Ξένους.»

— «Αιώνιο δίλημμα», είπε η Χλόη.

Αιώνιο δίλημμα — ποιος αντέγραψε ποιον.

Πριν προλάβω να σχολιάσω, ο ψυχολόγος της ομάδας, ο Αντιφώ, ζήτησε τον λόγο.

Μιλούσε πάντα ήρεμα, με εκείνο το ύφος ανθρώπου που μετρά τις λέξεις του όπως άλλοι μετρούν αναπνοές.

— «Αν μου επιτρέπετε», είπε, «ίσως το ζήτημα δεν είναι ποιος μοιάζει σε ποιον, αλλά ποιος *μένει ίδιος* όταν δεν έχει πια κανέναν να μιμηθεί.

Σε απομονωμένες βάσεις όπως η δική μας, οι άνθρωποι αποκτούν ένα κοινό είδος ψυχολογίας. Μιμούνται ασυναίσθητα ο ένας τον άλλον, προσαρμόζουν τις λέξεις, τους φόβους, ακόμη και τα όνειρά τους.

Η μίμηση γίνεται είδος οξυγόνου. Χωρίς αυτήν, το μυαλό αρχίζει να σφυρίζει μέσα στο κενό.»

Η αίθουσα έμεινε για λίγο σιωπηλή.

Η Χλόη σήκωσε το βλέμμα της, με το γνώριμο μειδίαμα που έλεγε *«κατάλαβα, αλλά δεν θα το παραδεχτώ»*.

— «Δηλαδή, γιατρέ, αν συνεχίσουμε έτσι, στο τέλος θα αρχίσουμε να μοιάζουμε με τους Ξένους;»

— «Ή ίσως να τους θυμίζουμε ήδη», απάντησε ο Αντιφώ. Η φωνή του δεν είχε ειρωνεία. Μόνο μια ανεπαίσθητη θλίψη, σαν να μιλούσε για κάτι που είχε ξαναδεί.

— «Ποιος αντέγραψε ποιον. Ή ποιος χρεώθηκε πρώτος τα πνευματικά δικαιώματα», πρόσθεσα εγώ.

Η αίθουσα γέλασε, ακόμα και η Δάφνη χαμογέλασε για ένα δευτερόλεπτο.

Ύστερα όλα ξαναμπήκαν στη σειρά.

Η τάξη και η σοβαρότητα είναι πάντα προσωρινές, αλλά εδώ διαρκούν όσο ένα φλας φωτογραφίας.

Το σχέδιο της ημέρας ολοκληρώθηκε: ενεργειακή χαρτογράφηση του υπεδάφους, ανάλυση των “νεκρών” σημείων επικοινωνίας, και προετοιμασία της πρώτης εξερευνητικής αποστολής στις κατεστραμμένες σήραγγες.

Καθώς η συνεδρίαση έληγε, τα ΙQ παρέμειναν μέσα στην αίθουσα να υπολογίζουν πιθανότητες.

Εμείς, οι πιο ανθρώπινοι, προτιμήσαμε να υπολογίσουμε την πείνα μας.

Ο Όσιος, εγώ δηλαδή, αν προτιμάτε τον ειλικρινή τρόπο, πρότεινα ένα «γεύμα εργασίας».

— «Για να σφίξουν οι δεσμοί», είπα.

Στην πραγματικότητα, ήθελα να τους φέρω όλους γύρω από ένα τραπέζι. Να μυρίσουμε, να δοκιμάσουμε, να μιλήσουμε.

Οι συμμαχίες, άλλωστε, χτίζονται πιο γρήγορα με κρασί παρά με πρακτικά συνεδριάσεων.

Ακολούθησα την τακτική της Χλόης, που ξέρει να χαμογελά την ώρα που στήνει στρατηγικές.

Το είχε εφαρμόσει πρώτα πάνω μου, με γοητεία, ψυχραιμία

και λίγο παραπάνω κρασί απ' όσο χρειαζόταν.
Και, όπως αποδείχθηκε, η μέθοδος της λειτουργήσε άφουγα.
Τώρα, ήταν η σειρά μου να παίξω το ίδιο παιχνίδι, μόνο που
αυτή τη φορά εγώ κρατούσα το μπουκάλι.

Η Δάφνη συμφώνησε αμέσως. Η Χλόη μειδίασε με εκείνο το
βλέμμα που λέει *ξέρεις πολύ καλά τι κάνεις*.
Και έτσι, η νέα ομάδα των δεκαέξι αντιπροσώπων, μαζί με
τους αξιωματούχους της βάσης, πήραμε τον δρόμο για τον
Θόλο των Ξένων. Εκεί όπου κάθε δείπνο μυρίζει
περισσότερο σε τελετή παρά σε φαγητό.

Η τραπεζαρία έλαμπε σαν σκηνή έτοιμη για παράσταση.
Τα φώτα χαμήλωσαν αργά, οι θόρυβοι της βάσης κόπηκαν
σαν να κράτησαν την ανάσα τους.
Ο αρχιμάγειρας μας περίμενε στο κέντρο της αίθουσας. Στη
στολή του, με καλλιγραφικά γράμματα, το όνομα: **Μῦς**⁴⁷.

Στάθηκε ακίνητος, σήκωσε το βλέμμα και μίλησε:
— «Πέρασα πολλές ώρες εξετάζοντας το μενού που
προσφέρει η βάση των Ξένων.
Αφού ο «Καθ'ομοίωσιν» παραχώρησε σε μένα το δικαίωμα
διαχείρισης του συστήματος σίτισης, κατέληξα στο εξής: το
πιο εκλεκτό και διάσημο έδεσμα, σύμφωνα με τα αρχεία,
είναι ο **ΚΥΚΕΩΝ**.»

Μερικοί αντάλλαξαν βλέμματα, σαν να άκουσαν ξόρκι.
Ο Μῦς συνέχισε ατάραχος:
— «Όχι φαγητό, αλλά τελετή. Κρασί Πράμναιο⁴⁸, τυρί

⁴⁷ Ποντικός.

⁴⁸ Παλαιωμένο κρασί.

αίγειο⁴⁹, και άλφιτα⁵⁰.

Ενισχυτικό της νόησης και της ευδιαθεσίας, προσφερόταν σε ήρωες πριν από μάχες ή... αποκαλύψεις.»

Η Χλόη γύρισε προς το μέρος μου:

— «Κάτι σαν ενεργειακό ποτό, μόνο πιο... Ομηρικό.»

— «Ελπίζω χωρίς παρενέργειες», απάντησα.

Ο Μϋς έγνεψε και στις οθόνες γύρω, φάνηκαν σκιηνές από το αρχείο των Ξένων. Σούβλες, ράχες, σπλάχνα και αλάτι που έλαμπε σαν φλόγα.

— «Το δεύτερο αγαπημένο τους πιάτο», είπε, «είναι το ψητό. Ράχες προβάτου, κατσικιού και χοίρου.

Η παράδοση, βλέπετε, δεν πεθαίνει, απλώς αλλάζει τροχιά.»

— «Αν σερβίρει και αμβροσία, θα αρχίσω να ανησυχώ», είπα.

Η Χλόη χαμογέλασε:

— «Μην ανησυχείς, εσύ θα δοκιμάσεις τον κυκεώνα. Εμείς θα κρατήσουμε σημειώσεις.»

Η αίθουσα εστίασης έσφυζε από ζωή ή για να είμαι ακριβής, από *πειθαρχημένη δραστηριότητα*.

Κάθε τραπέζι είχε μετατραπεί σε μικρό κέντρο ερευνών. Οι αντιπρόσωποι έτρωγαν, μιλούσαν, γελούσαν, κι έπειτα σημείωναν κάτι σε ηλεκτρονικά σημειωματάρια, λες και φοβόντουσαν πως θα χάσουν τη σκέψη μαζί με τη γεύση.

Περνούσα ανάμεσα στα τραπέζια με το ποτήρι μου στο χέρι, η Χλόη δίπλα μου, ήρεμη, σχεδόν χαμογελαστή, όπως πάντα όταν ξέρει κάτι που εγώ δεν ξέρω.

⁴⁹ Ξυσμένο πάνω στο κρασί.

⁵⁰ Λευκό κριθάρι πασπαλισμένο από πάνω.

Και φυσικά, υπήρχε το *τραπέζι των ΙQ*.

Δεν έτρωγαν. Δεν μιλούσαν καν με τον γνωστό τρόπο.

Απλώς αντάλλασσαν δεδομένα σε τόνο τόσο ψυχρό, που θα μπορούσε να παγώσει και το κυκεώνα του μάγειρα.

Θέμα: η οθόνη αναβόσβηνε το γνώριμο σήμα:

ΓΗΝ ΟΡΩΣΑ !

Το θαυμαστικό που χτυπούσε ρυθμικά, σαν καρδιογράφημα ενός ασθενούς που αρνείται να πεθάνει.

— «Α, το γνωστό σουβενίρ της επικοινωνίας με το τίποτα», είπα, πλησιάζοντας.

Η Χλόη χαμογέλασε.

— «Πρόσεχε, Όσιε, αυτοί το παίρνουν προσωπικά όταν μιλάς για 'τίποτα'. Για εκείνους το τίποτα είναι δεδομένο αναφοράς.»

Ένα ΙQ γύρισε μηχανικά προς το μέρος μας.

— «Η κεραία εξακολουθεί να εκπέμπει προς την περιοχή της Μεσοποταμίας. Η αδελφή της δεν ανταποκρίνεται. Το θαυμαστικό δηλώνει αναζήτηση χωρίς απάντηση.»

— «Με απλά λόγια», πετάχτηκα, «χτυπάει πόρτα που δεν υπάρχει.»

Η Χλόη έγειρε ελαφρά μπροστά, κοιτάζοντας τα δεδομένα.

— «Εκεί υπήρχαν οι πρώτες πόλεις. Εριντού, Ουρ, Λαγκάς... Και μετά, το τίποτα.

Ανασκαφές δείχνουν στρώματα υαλωμένης άμμου.

Θερμοκρασίες που ούτε ο ήλιος δεν χαρίζει τόσο γενναιόδωρα.»

Ένα ΙQ κούνησε το κεφάλι του.

— «Η υαλουργία είναι σαφής. Το έδαφος εκεί έχει υποστεί πλήρη τήξη.

Η δομή των ισοτόπων υποδεικνύει έκλυση ενέργειας ίσης με δεκάδες μεγατόνους.

Ανθρώπινη τεχνολογία της εποχής... απίθανη. Ίσως ήταν αυτοί.»

— «Ποιοι αυτοί;» ρώτησα με το γνωστό μου ύφος, αυτό που μοιάζει αφελές αλλά είναι απλώς προστατευτικό.

— «Οι πρώτοι μηχανικοί», απάντησε ένα άλλο ΙQ. «Οι κατασκευαστές των κεραιών. Αν η μία κατέστρεψε την άλλη, ίσως ήταν σφάλμα. Ή τιμωρία.»

Η Χλόη χαμογέλασε με το λεπτό της, σχεδόν επικίνδυνο ύφος.

— «Αν θυμάμαι καλά, στη Γη λέτε πως η πρώτη αμαρτία ήταν της υπεροψίας. Ίσως και η τελευταία.»

— «Ίσως απλώς ήθελαν να σβήσουν τα ίχνη τους», απάντησα, «όπως κάνουν όσοι φεύγουν χωρίς αποχαιρετισμό.»

Τα ΙQ αντάλλαξαν παλμούς δεδομένων. Μια αθέατη κουβέντα που κράτησε δύο δευτερόλεπτα και μια αιωνιότητα.

Έπειτα το πιο παλιό από αυτά είπε:

— «Οι δορυφορικές σαρώσεις εντόπισαν θαλάμους κάτω από την Ουρ.

Βαθιές, ορθογώνιες κοιλότητες.

Αν υπήρχαν υπόγειες εγκαταστάσεις, επιβίωσαν. Η επιφάνεια καταστράφηκε, όχι το βάθος.»

Η Χλόη ανασήκωσε το ποτήρι της:

— «Άρα, κυριολεκτικά, τα μυστικά τους είναι θαμμένα.»

— «Όπως και τα δικά μας», είπα.

Το είπα για αστείο. Αλλά κανείς δεν γέλασε.

Ακόμα και τα ΙQ έμειναν ακίνητα.

Η Χλόη ψιθύρισε, σχεδόν για μένα:

— «Η αδελφή της κεραίας... ίσως προσπαθεί να μιλήσει μέσα απ' τα ερείπια.

Αλλά πες μου, Όσιε, τι γίνεται αν εκείνο που ψάχνει να βρει... είναι εμείς;»

Δεν απάντησα.

Εγώ καθυστέρησα λίγο στην έξοδο.

Οι υπόλοιποι είχαν φύγει, κι έμεινα μόνος με το υπόκωφο βόμβο της βάσης.

Η κεντρική οθόνη έλαμπε αχνά στο μισοσκοτάδο.

Και τότε είδα να αναβοσβήνει μια φράση που δεν υπήρχε πριν:

ΚΥΚΛΟΥ ΚΑΙΝΟΥ ΑΡΧΗ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΥΝΟΥΣΙΩΝ ΘΕΩΡΙΑ: ΕΝΕΡΓΟΣ

Το σημείωσα στο μπλοκάκι μου.

Μου φάνηκε πως η βάση... χαμογελούσε.

Ίσως από αυταρέσκεια. Ίσως γιατί ήξερε κάτι που εμείς ακόμα ψάχναμε.

Κοίταξα την αντανάκλασή μου στην οθόνη. Το θαυμαστικό της ΓΗΝ ΟΡΩΣΑ αναβόσβηνε μέσα στο βλέμμα μου.

Και για μια στιγμή, είμαι σίγουρος: κάτι ανάσαινε μέσα στους τοίχους.

Η Χλόη κι η Μαρί μπήκαν στην αίθουσα.

Η Μαρί κρατούσε το tablet της, η Χλόη έναν καφέ.

Αμφότερες είχαν αυτό το ύφος που φοράνε οι γυναίκες όταν μπαίνουν σε δωμάτιο που ήδη «ξέρουν» ότι τις περιμένει κάτι.

— «Το είδες;» ρώτησε η Χλόη, δείχνοντας την οθόνη.

— «Το είδα», απάντησα. Και νομίζω... εκείνη είδε εμάς.»

Η Μαρί συνοφρυώθηκε.

— «Η βάση καταγράφει κάθε δραστηριότητα. Ίσως απλώς αντέδρασε στη σύσκεψη. Ένα λογισμικό παρακολούθησης.»

— «Η ένα λογισμικό που παρακολουθεί και *προβλέπει*», είπε η Χλόη.

— «Σαν να ήξερε πως σχεδιάζαμε νέες δράσεις. Το μήνυμα είναι σχεδόν ειρωνικό. “ανθρωπίνων συνουσιών θεωρία ενεργός”. Μας παρακολουθεί να συνεργαζόμαστε και... εγκρίνει;»

— «Η μάλλον παίζει μαζί μας», απάντησα. Σαν να μας σπρώχνει πιο βαθιά στο

παιχνίδι του χαμένου θησαυρού.»

Η Χλόη γύρισε απότομα, με το βλέμμα εκείνο που φλερτάρει με την ενόχληση.

— «Μην υπονοείς ότι η βάση ξέρει κάτι που εγώ δεν γνωρίζω.»

— «Αχ, μα δεν υπονοώ», είπα με το πιο αθώο μου χαμόγελο. Το δηλώνω ξεκάθαρα.»

Η Μαρί, που μέχρι τότε παρακολουθούσε τη στιχομυθία σαν διαιτητής σε αργό αγώνα, παρενέβη.

— «Η Χλόη είναι επικεφαλής της Ασφάλειας, Όσιε. Αν υπάρχει κάτι που δεν γνωρίζει, τότε ίσως δεν πρέπει να το μάθει κανείς.»

— «Πόσο παρήγορο», είπα. Τουλάχιστον θα πεθάνουμε όλοι εξίσου ανενημέρωτοι.»

Πλησίασα την οθόνη και την γύρισα στον πίνακα με τις κεραίες.

Το σύμβολο της **«ΓΗΝ ΟΡΩΣΑ»** ήταν πάντα εκεί. Το μικρό, ενοχλητικό θαυμαστικό.

Αλλά αυτή τη φορά... κάτι δεν πήγαινε όπως πριν.

Το φως του δεν αναβόσβηνε σταθερά. Είχε αποκτήσει

ρυθμό, σχεδόν παλμό.

— «Μαρί, έλα εδώ λίγο», είπα.

Εκείνη πλησίασε, έσκυψε κοντά μου.

— «Δεν είναι οπτική ψευδαίσθηση;»

— «Όχι. Το ! δεν αναβοσβήνει όπως πριν. Είναι σαν να παίρνει ρυθμό.»

Η Χλόη πλησίασε και εκείνη, τώρα με φανερό ενδιαφέρον.

— «Παλμός λήψης... ή απλώς εσωτερικός θόρυβος;»

Η Μαρί ήδη καλούσε τα IQ μέσω επικοινωνίας.

— «Ομάδα κεραίας, άμεση σύσκεψη. Έχουμε μεταβολή στο μοτίβο εκπομπής.»

Δεν πέρασαν δύο λεπτά κι η αίθουσα γέμισε από το χαρακτηριστικό τους βουητό.

Άρχισαν να μιλούν ταυτόχρονα, ρυθμικά, σαν να έκαναν φαλμωδία σε γλώσσα κυματομορφών.

Οι λέξεις που κατάφερα να ξεχωρίσω: *διόρθωση σήματος, αντίστροφη μετατόπιση φάσης, υπόλοιπο φάσματος θορύβου* και άλλα που θα μπορούσαν να είναι μαγικά ξόρκια.

Η Μαρί προσπάθησε να μεταφράσει.

— «Το σήμα... δέχεται ανατροφοδότηση. Κάτι επιστρέφει, αλλά όχι κατανοητά. Λες και η κεραία λαμβάνει απάντηση που δεν ξέρει πώς να τη διαβάσει.»

Η Χλόη έμεινε σιωπηλή για λίγο.

— «Ίσως ξύπνησε η αδελφή της. Ή ό,τι απέμεινε από αυτήν.»

Εγώ κοίταξα την οθόνη και ένιωσα για πρώτη φορά ότι το θαυμαστικό με κοιτάζε πίσω.

Ο παλμός του έγινε πιο γρήγορος, σχεδόν νευρικός.

Και τότε μπήκε ο Στρατηγός.

Η φωνή του έκοψε τη σιωπή.

— «Έκτακτη σύσκεψη όλων των αντιπροσώπων. Τώρα. Η κεραία κάτι έπιασε και ό,τι κι αν είναι αυτό, θέλω να το μάθουμε πριν μας το εξηγήσει εκείνη.»

Η αίθουσα συνεδριάσεων έμοιαζε αυτή τη φορά με σκηνή θεάτρου πριν την πρεμιέρα.

Όλοι στη θέση τους, εκτός από τις βεβαιότητές τους.

Οι οθόνες στους τοίχους έδειχναν μόνο ένα πράγμα το !

Παλμοδότης, φάρος, ή μήνυμα, κανείς δεν ήξερε.

Η Χλόη κάθισε στη θέση της, σταυρώνοντας τα πόδια της με τρόπο που δήλωνε πως, ό,τι κι αν ειπωθεί, εκείνη είχε ήδη γνώμη.

Η Μαρί, πιο ψύχραιμη, κοιτούσε τα IQ που στέκονταν στη σειρά, όπως οι ιερείς πριν το πείραμα.

Ο Στρατηγός, όρθιος στο κέντρο, είπε:

— «Όπως όλοι γνωρίζετε, η κεραία ΓΗΝ ΟΡΩΣΑ παρουσίασε μεταβολή στον παλμό εκπομπής. Τα IQ θεωρούν ότι δέχεται ανατροφοδότηση ασθενή, θορυβώδη, αλλά *υπαρκτή*.»

Ο Φίλλιπος, ένα από τα IQ+++, πήρε τον λόγο, με τη χαρακτηριστική του μονοτονία:

— «Η ανάλυση δείχνει δομή μέσα στο θόρυβο.

Επαναλαμβανόμενα μοτίβα, σαν να υπάρχει κώδικας που προσπαθεί να συγχρονιστεί. Η πηγή... αντιστοιχεί σε ενεργή εκπομπή από τη Γη.»

Η Χλόη έγειρε μπροστά.

— «Από πού;»

Το IQ σταμάτησε μισό δευτερόλεπτο. Χρόνος αιωνιότητας για έναν νου χωρίς παύσεις.

— «Η εκπομπή φαίνεται να προέρχεται *κάτω* από το αρχικό σημείο στόχευσης της κεραίας. Είκοσι ως τριάντα μέτρα

κάτω από το έδαφος.»

Έπεσε σιωπή.

Η Μαρί ψιθύρισε:

— «Κάτω... από την Ουρ;»

— «Επιβεβαιώνεται», απάντησε ο Φίλλιπος.

Το σήμα αντανακλάται μέσα από θαλάμους ή κενά. Πιθανή πηγή: ενεργή υπόγεια δομή. Ίσως... μονάδα επικοινωνίας, σε κατάσταση ύπνωσης.»

Η Χλόη στράφηκε προς εμένα.

— «Να υποθέσω ότι έχεις κάτι να πεις, Όσιε; Συνήθως μιλάς όταν δεν πρέπει.»

— «Αν το σήμα έρχεται από τη Γη», είπα, και προέρχεται από κάτω, τότε ίσως δεν είναι απάντηση. Ίσως *ξύπνημα*.»

Η φράση κύλησε σαν ρεύμα πάνω από το τραπέζι.

Η Μαρί είπε σχεδόν ψιθυριστά:

— «Ξύπνημα... Τι εννοείς;»

— «Ίσως αυτό που βλέπουμε είναι η δική τους επανεκκίνηση.

Αν όντως η έκρηξη κατέστρεψε την επιφάνεια αλλά όχι το βάθος, τότε ό,τι ήταν από κάτω περίμενε.

Και τώρα που σκάβουμε, που επεμβαίνουμε, που ταραζούμε την άμμο... εκείνο *ακούει* πάλι.»

Ο Στρατηγός αναστέναξε.

— «Άρα, Όσιε, πιστεύεις ότι η δική μας δραστηριότητα ενεργοποίησε κάτι που κοιμόταν για χιλιάδες χρόνια.»

— «Όχι, Στρατηγέ», απάντησα.

— **«Πιστεύω ότι κάτι που δεν κοιμόταν ποτέ... απλώς άκουσε επιτέλους.»**

Η Χλόη χαμογέλασε.

— «Και ελπίζω να είναι φιλικό. Δεν έχουμε και πολύ καλή φήμη ως επισκέπτες.»

— «Αν είναι υπόγειο, μπορεί να μην έχει και καλή διάθεση», πετάχτηκε ένας από τους τεχνικούς.

— «'Η καλή αναπνοή», συμπλήρωσε άλλος, για να σπάσει η ένταση.

Μόνο ο Φίλιππος και οι ομάδα του δεν γέλασαν. Ίσως γιατί, για αυτούς, το χιούμορ δεν έχει ακόμα καταγραφεί ως στρατηγικό όπλο.

Η Μαρί άνοιξε έναν χάρτη της περιοχής.

— «Στην έκθεση της αρχαιολογικής ομάδας αναφέρεται ότι το υπέδαφος κάτω από την Ουρ δείχνει θερμική αδράνεια. Κάτι εκεί διατηρεί σταθερή θερμοκρασία, διαφορετική από το περιβάλλον.

Θα μπορούσε να είναι θάλαμος. Ή θόλος. Ίσως... μονάδα ενέργειας.»

Ο Φίλιππος έγειρε προς τα εμπρός, με το βλέμμα καρφωμένο στην οθόνη.

— «Αν υποθέσουμε ότι υπήρχε σταθμός στη Γη», είπε ήρεμα, «τότε μιλάμε για δίδυμο σύστημα. Η μία κεραία εκπέμπει, η άλλη αποκρίνεται. Αν όμως ο γήινος σταθμός καταστράφηκε... τότε η σεληνιακή παραμένει σε *αναζήτηση ζεύξης*.»

Έδειξε το αναβοςβήνων !

— «Χωρίς απάντηση, θα ψάχνει τον παλιό της συνομιλητή με την πιο πρωτόγονη μέθοδο. Ένα απλό σήμα επαφής. Κι αν πάρει κάτι πίσω, αν ακούσει την παραμικρή ηχώ, τότε θα δοκιμάσει να ανοίξει επικοινωνία με πιο εξελιγμένο τρόπο.» Έμεινε για λίγο σιωπηλός.

Τουλάχιστον αυτό θα κάναμε εμείς», πρόσθεσε με μια ανεπαίσθητη ειρωνεία.

«Και... αν διαβάζω σωστά τον παλμό, ίσως το κάνει ήδη.»

Η Χλόη, μισογελώντας:

— «Με ποιον; Με εμάς, ή με εκείνους;»

— «Αυτό θα το μάθουμε μόνο αν απαντήσουμε», είπε ο Στρατηγός.

— «Κι αν δεν μας αρέσει η απάντηση;» πετάχτηκε.

— «Τότε θα προσποιηθούμε πως δεν την ακούσαμε.»

Η φράση του προκάλεσε νευρικά γέλια.

Η Χλόη έγειρε πίσω στην καρέκλα της, κοιτάζοντάς με με εκείνο το βλέμμα που πάντα με έκανε να αισθάνομαι σαν να βρίσκομαι υπό ανάκριση.

— «Λοιπόν, Όσιε... Τι προτείνεις;»

Σκέφτηκα για λίγο, μετά χαμογέλασα.

— «Αν το σήμα είναι υπόκωφο και ασθενές, ας του μιλήσουμε στη γλώσσα του.

Αν εκείνοι κοιμούνται, δεν θα τους ξυπνήσουμε με σειρήνες. Ας στείλουμε κάτι απλό, κάτι ανθρώπινο.»

— «Μήνυμα;» ρώτησε η Μαρί.

— «Όχι. Μελωδία.»

Η αίθουσα πάγωσε.

Τα ΙQ άρχισαν να αναλύουν στατιστικά ηχητικών συχνοτήτων πριν καν καταλάβουν τι είπα.

Η Χλόη γέλασε.

— «Θα επικοινωνήσεις με τους "θεούς" τραγουδώντας;»

— «Κάπως έτσι ξεκίνησαν όλες οι θρησκείες, αν θυμάσαι», απάντησα.

Και τότε, καθώς το φως των οθονών τρεμόπαιζε πάνω στα πρόσωπα μας, ένιωσα πάλι εκείνο το γνώριμο ρίγος.

Κάποιος άκουγε πραγματικά.

Φύγαμε από τη συνεδρίαση αφήνοντας τα ΙQ να συνεχίσουν

το μαθηματικό τους παραλήρημα.

Αν κατέληγαν σε κάποιο συμπέρασμα κατανοητό για ανθρώπινο εγκέφαλο, είχαμε δώσει εντολή να μας ξυπνήσουν.

(Αν όχι, ας το έλυναν μεταξύ τους. Οι αλγόριθμοι άλλωστε δεν κουράζονται, μόνο εμείς.)

Πριν την κατάκλιση, γιατί, *το πνεύμα είναι πρόθυμο, αλλά το σώμα έχει ωράριο* είπα να περάσω για λίγο από την κεντρική οθόνη.

Έπειτα, με μια ήρεμη *πτώση στο κενό*, θα κατέβαινα στο επίπεδο των κοιτώνων.

Η βαρύτητα εδώ είναι πάντα πρόθυμη να σε κάνει ακροβάτη.

Στάθηκα μπροστά στην οθόνη.

Η αίθουσα μισοφωτισμένη, μόνο ο χαμηλός βόμβος των συστημάτων και το ρυθμικό *τσασκ* από το ψύχος των τοίχων. Και τότε το άκουσα.

Ένας ήχος, αδύναμος, μα διαφορετικός.

Όχι από τους γνωστούς.

Ένα *κάλεσμα* μέσα από τον στατικό, σαν φωνή που πάλευε να βγει από πίσω απ' το τζάμι του ήχου.

Ίσως ζητούσε βοήθεια, ίσως έστελνε προειδοποίηση, ίσως απλώς μιλούσε με τη λογική των ονείρων.

Το πρώτο — «Σ» — ή μήπως ήταν — «Σε...»; — μόλις και μετά βίας διακρίθηκε.

Μετά κάτι σαν *...κίνδυνος...*

Κι ύστερα μόνο θόρυβος, σαν αναπνοές μέσα στο κενό.

Το χέρι μου είχε ήδη πατήσει τον συναγερμό χωρίς να το καταλάβω.

Σε κλάσματα δευτερολέπτου η αίθουσα γέμισε με κόσμο.

Αναμαλλιασμένοι, άλλοι με σκούφους ύπνου, άλλοι με τις

στολές μισοφορεμένες. Ένα θέαμα ανάμεσα σε πανικό και...
πυτζάμα πάρτι στη Σελήνη.

Η Χλόη πρώτη, όπως πάντα, ψύχραιμη και εκνευριστικά κομπή ακόμη και στις 2 μετά τα μεσάνυχτα.

Η Μαρί με το tablet στο χέρι, τα IQ να συρρέουν σαν μελίσσι σε κατάσταση συναγερμού.

— «Τι συνέβη;» ρώτησε η Χλόη.

— «Άκουσα... κάτι. Μάλλον φωνή. Ή σήμα. Ή τα όνειρά μου.»

Η Μαρί πλησίασε την οθόνη.

— «Δεν είσαι τρελός. Το σύστημα καταγράφει ασθενές φωνητικό ίχνος. Παλμικό, αλλά όχι τεχνητό. Σαν... άνθρωπος που μιλάει χωρίς οξυγόνο.»

Τα IQ είχαν ήδη καταλάβει τι συνέβαινε.

Τα γραφήματα στις δευτερεύουσες οθόνες άρχισαν να τρέχουν, χιλιάδες φασματικές αναλύσεις την ώρα.

Το αποτέλεσμα ήταν καθαρό μέσα στην ασάφειά του:

**σήμα υπαρκτό, κατανοητό μόνο κατά 8%, προέλευση:
υπέδαφος Μεσοποταμίας.**

Λέξεις σκόρπιες, σαν συντρίμια νοήματος:

— «...βοήθεια... ...θερμότητα... ...πίεση... ...μην ανοίγετε...
...ερχ...»

Και ύστερα, σιωπή.

Όχι απλή, αλλά *επιβαλλόμενη* σιωπή.

Η οθόνη έσβησε για λίγα δευτερόλεπτα σαν να ήθελε να μας υπενθυμίσει ποιος έχει τον τελευταίο λόγο.

Η Χλόη με κοίταξε.

— «Είπες κάτι πριν... για παιχνίδι χαμένου θησαυρού.
Νομίζω μόλις μπήκαμε στο δεύτερο επίπεδο.»

Η Μαρί δεν μίλησε.

Στάθηκε ακίνητη, κοιτώντας τα δεδομένα να παγώνουν.

Ύστερα, με φωνή χαμηλή, σχεδόν ιεροτελεστική, είπε:

— «Σήμα κινδύνου... που επιβίωσε 9.000 χρόνια. Αν όντως είναι αυτό... δεν φωνάζει μόνο για βοήθεια. Φωνάζει για μάρτυρες.»

Κανείς δεν απάντησε.

Η βάση έμεινε να βουίζει απαλά.

Και, θα το ορκιζόμουν, ανάμεσα στους ήχους των μηχανισμών, υπήρχε ξανά εκείνη η αναπνοή.

Πιο καθαρή τώρα.

Πιο κοντά.

Πιο... ανθρώπινη.

Οι φωνές εκείνης της νύχτας δεν άφησαν κανέναν να ησυχάσει.

Οι μηχανικοί στη Γη, ειδοποιημένοι από τη γραμμή άμεσης μεταφοράς δεδομένων, άρχισαν να αναλύουν το σήμα.

Τα ηχητικά δείγματα στάλθηκαν στο τμήμα ανασκαφών και όπως έγραψε αργότερα ένας τεχνικός τους «τόσες ήταν οι λέξεις που ακούσαμε, ώστε κανείς μας δεν κατάφερε να κοιμηθεί».

Στη Σελήνη, οι διάδρομοι έμειναν φωτισμένοι όλη τη νύχτα.

Κανείς δεν τόλμησε να φύγει από την αίθουσα ελέγχου.

Και εκεί, μέσα στη σιωπή που ακολούθησε, ένιωσα πως η βάση ή ό,τι την κατοικεί, μας παρατηρούσε με μια υπομονή παλαιότερη από τον χρόνο.

Δεν ήμαστε οι πρώτοι.

Όταν η βάση έλαβε εκείνο το πενιχρό, ακατανόητο μήνυμα, κάτι άλλαξε. Το θαυμαστικό στην οθόνη, το γνωστό μας «!» άρχισε ξανά να αναβοσβήνει.

Όχι πια ρυθμικά. Μερικές φορές έμενε σταθερό για λίγα δευτερόλεπτα, σαν να κρατούσε την ανάσα του. Ήταν ένδειξη πως κάτι, κάπου, ανταποκρινόταν.

Στη Γη, η είδηση έπεσε σαν σπίθα σε αποθήκη πυρίτιδας. Τα συνεργεία στην έρημο της Μεσοποταμίας πολλαπλασιάστηκαν μέσα σε ώρες. Μηχανικοί, γεωλόγοι, αρχαιολόγοι, μέχρι και στρατιωτικοί κατέφθαναν με εντολή να «σκάψουν βαθύτερα». Το σημείο που κοιτούσε η κεραία, εκεί που κάποτε υπήρχε ο δίδυμος σταθμός μετατράπηκε σε πεδίο ιερής ανασκαφής.

Οι σεισμικοί αισθητήρες έδειχναν κενά, θάλαμοι υπόγειοι που είχαν γλιτώσει από το κύμα της αρχαίας έκρηξης.

Στη Σελήνη, η κεραία συνέχισε να στέλνει τα σήματά της. Προς το παρόν χρησιμοποιούσε τις απλές μεθόδους. Παλμούς ραδιοσυχνοτήτων, φωτονικά φτερουγίσματα. Βαθιά μέσα στη σιωπή, μια άλλη κεραία, θαμμένη, ίσως μισοζωντανή, έμοιαζε να ξυπνά.

Η σύσκεψη δεν είχε ακόμη τελειώσει. Απλώς είχε αλλάξει βάθος.

Η Δάφνη στεκόταν όρθια μπροστά στην κεντρική οθόνη, ο Στρατηγός είχε ακουμπήσει τα χέρια στο τραπέζι, κι εγώ με τη Χλόη παρακολουθούσαμε τις ενδείξεις της βάσης να αναπνέουν αργά, σαν να περίμεναν τη σειρά τους να μιλήσουν.

Η πόρτα άνοιξε αθόρυβα.

Η Έλεν μπήκε πρώτη όπως πάντα. Αποφασιστική, με εκείνη τη βιασύνη των μηχανικών που έχουν ήδη λύσει το

πρόβλημα στο μυαλό τους και απλώς ψάχνουν επιβεβαίωση. Πίσω της ακολούθησε ο Paul.

— «Τον έφερα μαζί μου», είπε η Έλεν, χωρίς προλόγους. «Αν μιλάμε για καταρρεύσεις, φορτία και μαγνητικές ανωμαλίες, χρειαζόμαστε φυσικό. Όχι υποθέσεις.»

Ο Paul έγνεψε διακριτικά.

«Καλησπέρα. Νομίζω πως αυτό που κοιτάτε δεν είναι απλώς χαλασμένο.»

Η Χλόη χαμογέλασε στραβά.

— «Τίποτα εδώ μέσα δεν είναι *απλώς* χαλασμένο.»

Η Δάφνη του έκανε νόημα να συνεχίσει, αλλά πριν μιλήσει εκείνος, πήρα τον λόγο.

— «Υπάρχει κάτι ακόμα», είπα. «Στο ρόβερ. Τα κουμπιά 8 και 9. Δεν ενεργοποιούνται. Ποτέ δεν ενεργοποιήθηκαν.»

Ο Στρατηγός γύρισε προς το μέρος μου.

— «Βλάβη;»

Κούνησα το κεφάλι.

— «Όχι. Η βάση *τα βλέπει*. Απλώς δεν μου επιτρέπει να τα χρησιμοποιήσω.»

Η Έλεν άνοιξε αμέσως το tablet της.

— «Το είχα παρατηρήσει κι εγώ. Δεν είναι μηχανική αστοχία. Είναι λογικός περιορισμός. Σαν γεωφράχτης. Σαν... απαγόρευση πρόσβασης.»

Ο Paul πλησίασε την οθόνη.

«Αν ισχύει αυτό, τότε υπάρχουν περιοχές που η βάση *δεν θέλει* να προσεγγίσετε. Ή δεν θέλει ακόμα.»

Η Χλόη έγειρε ελαφρά μπροστά.

— «Η περιοχές που κάποτε *σφράγισε* η ίδια.»

Η Δάφνη μίλησε ήρεμα, αλλά κοφτά:
«Μιλάμε για τις κατακρημνισμένες στοές.»

Σιωπή.

Ο Paul πήρε μια ανάσα.

«Αν μου επιτρέπετε... η σύσταση των εδαφών πέρα από τις στοές δεν ταιριάζει με φυσική κατάρρευση. Υπάρχει υαλουργία. Θερμοκρασίες ακραίες. Και κάτω απ' αυτό . . .»
'Εδειξε μια τομή στο έδαφος.

«—μεταλλικές μάζες. Μεγάλης κλίμακας. Θόλοι, θα έλεγα.»

Η Έλεν τον συμπλήρωσε:

«Αν η βάση απαγορεύει την πρόσβαση, τότε είτε προστατεύει κάτι... είτε προστατεύει *εμάς* από κάτι.»

Ο Στρατηγός σταύρωσε τα χέρια.

— «Άρα δεν έχουμε επιλογή. Αν θέλουμε απαντήσεις, πρέπει να πάμε εκεί που μας λέει να μην πάμε.»

Η Χλόη με κοίταξε πλάγια.

— «Και εσύ, Όσιε; Τι λέει το ένστικτό σου;»

Χαμογέλασα αχνά.

«Ότι αν μια βάση χρειάζεται κουμπιά που δεν πατιούνται... τότε κάποια στιγμή *θα* πατηθούν. Και μάλλον όχι από εμάς πρώτους.»

Ο Paul καθάρισε τον λαιμό του. Δεν βιαζόταν, οι φυσικοί ποτέ δεν βιάζονται όταν ετοιμάζονται να χαλάσουν την ηρεμία ενός δωματίου.

— «Αν μου επιτρέπετε», είπε τελικά, αυτό που βλέπουμε πέρα από τις κατακρημνισμένες στοές δεν είναι απλώς κατάρρευση. Τα πετρώματα έχουν υαλωθεί. Όχι από πίεση. Από θερμότητα. Την ίδια θερμότητα που βρίσκουμε στη Μεσοποταμία.»

Η Έλεν σήκωσε το βλέμμα.
Ο Στρατηγός συνοφρυώθηκε.
Η Χλόη δεν μίλησε.

— «Η πιο απλή εξήγηση», συνέχισε ο Paul με ελαφρά ειρωνεία, είναι πτώση πυραύλου. Ή... Έκανε μια παύση, σαν να ζύγιζε τη λέξη, «διαστημοπλοίου.»

«Πολύ απλό για σένα», μουρμούρισε η Έλεν.

Ο Paul χαμογέλασε.

— «Όχι. Γι' αυτό δεν σταματάμε εκεί. Οι μετρήσεις δείχνουν **διπλό κέντρο πρόσκρουσης**. Δύο σχεδόν ισοδύναμες μάζες. Μηχανή στη μία άκρη και άδειο σώμα στην άλλη. Κάτι έπεσε... και έπεσε *ολόκληρο*.»

— «Ή κάτι χτύπησε επίτηδες», είπε η Χλόη ήσυχα.

Ο Paul ένευσε.

— «Ή κάτι καταρρίφθηκε. Σε μάχη. Ή σε προσπάθεια εισόδου. Και αν ισχύει αυτό...»

Σήκωσε το βλέμμα του προς την οθόνη.

— «...τότε κάτω από τα πετρώματα δεν έχουμε απλώς ερείπια. Έχουμε θόλους. Βαθιούς. Σφραγισμένους. Και πιθανόν ακόμη λειτουργικούς.»

Η Δάφνη έσπασε τη σιωπή.

— «Η βάση, σφράγισε τις στοές.»

— «Ή τις σφράγισε *αφού* τελείωσε», απάντησε ο Paul.
«Όπως κλείνεις μια πόρτα πίσω σου όταν δεν θέλεις να σε ακολουθήσουν.»

Για μια στιγμή, κανείς δεν μίλησε.

Και τότε κατάλαβα ότι η απόφαση είχε ήδη παρθεί, απλώς δεν είχε ειπωθεί.

Η σύσκεψη έκλεισε χωρίς τυμπανοκρουσίες. Δεν χρειαζόταν.

Πρώτη αποστολή προς τις κατακρημνισμένες στοές.
Ρόβερ, μερική παράκαμψη περιορισμών, και τα κουμπιά **8**
και **9** να μας κοιτάζουν.

Ακόμη σιωπηλά.
Προς το παρόν.

Γιατί όλοι το καταλαβαίναμε πια:
η βάση δεν μας εμποδίζει.
Μας προετοιμάζε.

Η Χλόη με πρόβαλε στον διάδρομο. Δεν χρειαζόταν φως.
Έβλεπε στο μισοσκόταδο καλύτερα από όλους μας.

— «Φοβάσαι», είπε. Όχι σαν ερώτηση.

— «Όχι», απάντησα. Ανησυχώ.»

Χαμογέλασε.
«Πρόοδος.»

— «Αν η βάση μας απαγορεύει να πάμε εκεί...»

— «...τότε εκεί βρίσκεται αυτό που πρέπει να δεις», με
διέκοψε.

Έσκυψε λίγο πιο κοντά. Όχι για να μειώσει την απόσταση,
αλλά για να μοιραστεί το βάρος.

— «Και κάτι ακόμη, Όσιε. Δεν σε δοκιμάζει μόνο η βάση. Σε
παρατηρούν κι αυτοί που την έφτιαξαν. Όχι για να σε
κρίνουν αλλά για να δουν αν αντέχεις να σταθείς εκεί που
στέκεσαι.»

Η Χλόη χαμογέλασε, όχι με ειρωνεία, αλλά με εκείνο το
βλέμμα που κρατά όταν έχει ήδη αποφασίσει να μη φύγει.

— «Δεν θα αποτύχεις.

**«Κι αν σκοντάψεις, θα είμαστε εδώ.
Αυτό σημαίνει ομάδα»**

Για πρώτη φορά, δεν ένιωσα να με δοκιμάζουν.
Ένιωσα ότι με στήριζαν.

Η απόφαση πάρθηκε.

Βγαίνουμε έξω να δούμε τη ζημιά στη σήραγγα.

Δεν είχαμε προλάβει να κινηθούμε όταν η Έλεν με πλησίασε βιαστικά.

Στο βλέμμα της δεν υπήρχε ενθουσιασμός. Μόνο εκείνη η ψυχρή εγρήγορση που έχουν οι μηχανικοί όταν *κάτι* δεν τους αρέσει.

— «Όσιε», είπε χαμηλόφωνα, πριν βγούμε έξω... ανακάλυψα κάτι.»

Γύρισε την οθόνη προς το μέρος μου. Ένα νέο επίπεδο μενού είχε εμφανιστεί. Όχι κραυγαλέο. Σχεδόν ντροπαλό.

«Αυτόματος Φύλαξ»

«Επιμέλεια τών περιεχόντων»

«Εγχειρίδια συνταγμάτων»⁵¹

— «Υπάρχουν εγχειρίδια», συνέχισε. Πλήρη. Για αέρα, ενέργεια, απομόνωση. Για πράγματα που *δεν πρέπει* να αποτυγχάνουν.»

— «Και θες πρόσβαση», είπα.

⁵¹ Αυτόματος Προστάτης.
Διαχείριση του περιβάλλοντος.
Εγχειρίδια συστημάτων.

— «Είμαι μηχανικός», απάντησε απλά. Αλλιώς θα διαβάζουμε τις συνέπειες μετά.»

Της έδωσα πρόσβαση. Το σύστημα δεν αντέδρασε. Σαν να την περίμενε.

Η Δάφνη, που παρακολουθούσε σιωπηλή, δεν έχασε την ευκαιρία.

— «Μα φυσικά και έχει εγχειρίδια», είπε με εκείνο το μισό χαμόγελο. Μέχρι και στη Γη έχουμε. Τι νομίζατε; Ότι μια βάση τέτοιου επιπέδου δουλεύει με... έμπνευση; Κρίμα στην εξυπνάδα σας.»

Κανείς δεν απάντησε.

Γιατί εκείνη τη στιγμή συνειδητοποιήσαμε κάτι πιο ανησυχητικό:

τα εγχειρίδια δεν γράφτηκαν για εμάς.

Κι όμως... τα καταλαβαίναμε.

Το ρόβερ της βάσης, το «Αυτόματο Όχημα», παρέμενε κουφό στις εντολές 8 και 9. Δεν θα τολμούσε ποτέ να σπάσει τη δική του σφράγιση. Ήταν δική μας δουλειά να το κάνουμε.

Κινητοποιήσαμε τα δικά μας ρόβερ, τα γήινα. Ομάδα των δεκαέξι αντιπροσώπων, ο Στρατηγός, κι εγώ. Όλοι ντυμένοι στις βαριές στολές πεδίου. Μαζί μας ήρθε ο Paul. Ήθελε να γίνει «Πράκτορας πεδίου» εκτός από αναλυτής. Όλοι αναβαθμιζόμαστε κάποια στιγμή. Πίσω μας, ακολουθούσαν τα μηχανήματα έργων: γερανοί, τρυπάνια λείζερ, και ό,τι άλλο είχε φέρει μαζί του το «Υπουργείο του Άδη». Πηγαίναμε για εξερεύνηση, ανασκαφές, και γιατί όχι, για σκούπισμα.

Οι τοπογράφοι είχαν χαράξει ήδη την κατεύθυνση που θα

ακολουθούσαμε, με βάση τα δεδομένα του Paul. Δεν μας φάνηκε καθόλου παράξενο ότι η πορεία συνέπιπτε ακριβώς με το σημείο πρόσκρουσης των «διπλών κρατήρων» στην πίσω πλευρά της Σελήνης.

Ο Paul μας είχε δώσει τις ακριβείς συντεταγμένες και τις διαστάσεις:

*«Εδώ είναι το σημείο πρόσκρουσης. Τα κέντρα των δύο κρατήρων απέχουν ακριβώς **34 μέτρα** μεταξύ τους. Ο ανατολικός έχει διάμετρο **18 μέτρα**, ο δυτικός **16 μέτρα**. Η γεωμετρία είναι ασυνήθιστη, δείχνει ότι το αντικείμενο είχε δύο σημεία βάρους.»*

Στεκόμασταν στην άκρη του ανατολικού κρατήρα, εκεί που το έδαφος είχε πάρει μια απόκοσμη, γυάλινη υφή. Τα γήινα μηχανήματα έργων έσκαβαν μεθοδικά, σηκώνοντας σύννεφα σεληνιακής σκόνης που έπεφταν αργά σαν σε όνειρο.

Το έδαφος ήταν σκληρό, υαλωμένο, ακριβώς όπως η άμμος στη Μεσοποταμία. Χρειάστηκαν ώρες για να διαπεράσουμε το πρώτο στρώμα τετηγμένου πετρώματος. Όταν φτάσαμε στα 25 μέτρα βάθος, τα τρυπάνια μας σταμάτησαν βίαια.

Εκεί, καρφωμένος μέσα στην αρχαία σήραγγα, ήταν ένας πύραυλος. Δεν είχε εκραγεί. Ήταν απλώς εκεί, σφηνωμένος, με την άτρακτο να δείχνει προς τη Γη.

Η σήραγγα, ωστόσο, δεν είχε καταστραφεί από τον πύραυλο. Είχε σφραγιστεί αυτόματα. Η βάση, ανιχνεύοντας την παραβίαση και την απώλεια ατμόσφαιρας, είχε ενεργοποιήσει τα **ενεργειακά της φράγματα**. Το «Αυτόματος Φύλαξ» όπως έγραφε στα εγχειρίδια.

Ο Paul έδειξε την υαλοποίηση γύρω από το σκάφος. «Η

θερμότητα δεν προήλθε από έκρηξη. Προήλθε από τη σφράγιση. Το σύστημα ανίχνευσε μόλυνση και σφράγισε τον τοίχο γύρω από το ξένο σώμα.»

Ο Στρατηγός κοίταξε τον καρφωμένο πύραυλο με ένα βλέμμα που μιλούσε για περασμένους πολέμους.

— «Αυτοί... αυτοί προσπάθησαν να χτυπήσουν τη βάση. Από τη Γη.»

Κανείς δεν μίλησε. Η σιωπή ήταν εκκωφαντική.

Ξαφνικά, η ενδοεπικοινωνία της στολής μου γέμισε με τη φωνή της Μαρί, που βρισκόταν πίσω στην αίθουσα ελέγχου της βάσης. Η φωνή της ακουγόταν κρυστάλλινη, αλλά με έναν παλμό που πρόδιδε την ένταση.

— «Όσιε, Στρατηγέ, με ακούτε; Το "!" στην οθόνη... σταμάτησε. Είναι σταθερό!

Η κεραία ΓΗΝ ΟΡΩΣΑ μόλις "κλείδωσε" με την Ουρ. Η επικοινωνία είναι σταθερή!»

Πριν προλάβω να απαντήσω, ακούστηκε ο Paul.

Είχε πλησιάσει στην τρύπα που άνοιγαν οι τεχνικοί για να φτάσουν στην κεφαλή. Η φωνή του στην ενδοεπικοινωνία ήταν γεμάτη αμφιβολία.

— «Στρατηγέ, πρέπει να σταματήσουμε. Αν η κεφαλή είναι ενεργή, η παραμικρή δόνηση από το τρυπάνι μπορεί να πυροδοτήσει τους πυροκροτητές. Αν εκραγεί εδώ, θα προκληθεί αλυσιδωτή κατάρρευση όλης της πτέρυγας.»

Ο Στρατηγός τον κοίταξε μέσα από το κράνος, με την ηρεμία κάποιου που έχει δει το θάνατο στα μάτια πολλές φορές.

— «Paul, ησύχασε. Αν ένας πύραυλος προσκρούσει με τέτοια ταχύτητα και δεν εκραγεί αμέσως, η δομή του πυροκροτητή συνήθως παραμορφώνεται και "τυφλώνει". Η

κινητική ενέργεια απορροφάτε από το υπέδαφος και το σώμα του βλήματος γίνεται ένα αδρανές κομμάτι μετάλλου. Συνεχίστε, παιδιά. Η περιοχή είναι ασφαλής.»

Μπαίνοντας στο εσωτερικό της σήραγγας, το θέαμα ήταν αποκαλυπτικό. Η σφράγιση της βάσης είχε λειτουργήσει σαν μέγγενη. Η κεφαλή είχε αποχωριστεί από το σώμα λόγω της τρομερής επιβράδυνσης και τα κομμάτια της ήταν διάσπαρτα ανάμεσα σε υαλωμένα τούβλα και συντρίμια.

Αμέσως, η «ανθρώπινη ματαιοδοξία» ενεργοποιήθηκε. Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι άρχισαν να κινούνται νευρικά, προσπαθώντας ο καθένας να πλησιάσει πρώτος τα θραύσματα, με το βλέμμα του «συλλέκτη» που αναζητά το τρόπαιο της χρονιάς.

Τότε ήταν που επέμβηκα θυμούμενος την παγωμένη πειθαρχία του «Καθ'ομοίωσιν».

— «Σταματήστε! Όλοι!» η φωνή μου αντήχησε στις στολές τους, επιβλητική. «Ξεχνάτε τους κανόνες του Καθ'ομοίωσιν; Κάθε ανακάλυψη καταγράφεται και σφραγίζεται. Κανείς δεν αγγίζει τίποτα χωρίς την έγκριση του Αντεπιμελητή. Αν κάποιος νομίζει ότι η εθνική του σημαία του δίνει δικαίωμα στην αρχαία τεχνολογία, ας θυμηθεί ότι η βάση μας αναγνωρίζει ως *ομάδα*, όχι ως αντιπροσώπους. Οποιαδήποτε παραβίαση θα σημάνει την άμεση ανάκληση της εξουσιοδότησής σας από το σύστημα σίτισης και ασφάλειας.

**Τάξη,
στην ανασκαφή,
τώρα!»**

Κανείς δεν μίλησε.

Μόνο το τρυπάνι συνέχισε, χαμηλώνοντας ταχύτητα, σαν να είχε κι αυτό καταλάβει ότι είχε ξεπεράσει ένα όριο.

Έκανα ένα βήμα μπροστά και σήκωσα το χέρι.

— «Ένα δείγμα.»

Οι τεχνικοί κοντοστάθηκαν.

— «Μόνο ένα», συνέχισα. «Από το υλικό που σφραγίζει τις ρωγμές. Όχι από περιέργεια, από ανάγκη. Δεν θα γυρίσετε πίσω με άδειες αναφορές.»

Το τρυπάνι διάτρησε για λίγα ακόμη εκατοστά το κέλυφος. Από τη ρωγμή αναδύθηκε εκείνο το υλικό: ούτε μέταλλο ούτε πέτρα· υαλώδες, σκούρο, με εσωτερικές αντανakλάσεις σαν να κρατούσε εγκλωβισμένο φως. Έμοιαζε λιωμένο αλλά όχι καμένο. Σαν να είχε ρευστοποιηθεί από εντολή, όχι από βία.

Οι τεχνικοί συνέλεξαν προσεκτικά μικρά θραύσματα, τα τοποθέτησαν σε σφραγισμένα δοχεία.

Ήταν ελάχιστα. Ασήμαντα για έναν ανυπόμονο νου.

Αλλά αρκετά για να γραφτεί μια αναφορά.

Αρκετά για να αποδείξουν ότι *κάτι* υπήρχε εκεί κάτω.

Και ότι δεν επιστρέφαμε άπρακτοι.

Κοίταξα γύρω μου τις στολές, τα κράνη, τα βλέμματα που είχαν χάσει την αλαζονεία τους.

— «Τώρα», είπα ήρεμα, «συνεχίζουμε. Αλλά με σεβασμό.

Όχι γιατί μας βλέπουν οι ανώτεροι.

Αλλά γιατί *κάτι άλλο* μπορεί να μας ακούει.»

Και . . . , κανείς δεν διαφώνησε.

Η σιωπή που ακολούθησε ήταν η απόλυτη επιβεβαίωση της εξουσίας μου. Οι αντιπρόσωποι οπισθοχώρησαν, αφήνοντας τους τεχνικούς να πλησιάσουν την αποκομμένη κεφαλή.

Υπό τις διαταγές του Στρατηγού, τα βαρέα γήινα μηχανήματα άρχισαν την επιχείρηση απεγκλωβισμού. Με

χειρουργική ακρίβεια οι γερανοί έσυραν την άτρακτο του πυραύλου έξω από το σφιχτό εναγκαλισμό της στοάς. Μόλις το μέταλλο αποκολλήθηκε πλήρως, συνέβη κάτι που μας άφησε άφωνους: η τρύπα που είχε ανοίξει ο πύραυλος άρχισε να «ρέει». Το υαλώδες υλικό των τοιχωμάτων συμπεριφέρθηκε σαν ζωντανός ιστός· υγροποιήθηκε στιγμιαία και κάλυψε το κενό, σφραγίζοντας την είσοδο ερμητικά. Ο χώρος «εξυγιάνθηκε» αμέσως από τα υπολείμματα της πρόσκρουσης, αφήνοντας πίσω του μια επιφάνεια λεία, σαν να μην είχε παραβιαστεί ποτέ.

Προτιμήσαμε, η είσοδος μας στα «νέα διαμερίσματα» να γίνει από την είσοδο του θόλου. Οι εξωτερικές ομάδες συνέχισαν την εξερεύνηση και τις ανασκαφές.

Προχωρήσαμε προς το βάθος της σήραγγας, εκεί όπου η κλειστή, μεταλλική πόρτα έστεκε ως το τελευταίο σύνορο. Ο Paul και η Έλεν κοίταζαν τα όργανα, αλλά δεν υπήρχε κανένα πάνελ, κανέναν κωδικός. Μόνο το τρίγωνο με το χέρι.

— «Εσύ, Όσιε», ψιθύρισε η Χλόη.

Πλησίασα. Η παλάμη μου ακούμπησε την ψυχρή επιφάνεια. Την ίδια στιγμή, ένας απαλός γαλάζιος παλμός διέτρεξε το μέταλλο, αναγνωρίζοντας το «εγκεκριμένο» DNA. Η πόρτα υποχώρησε αθόρυβα, γλιστρώντας μέσα στους τοίχους.

Αμέσως, ξεχύθηκαν τα ρομποτάκια. Με απίστευτη ταχύτητα, άρχισαν να επιδιορθώνουν τις εσωτερικές φθορές της σήραγγας, γυαλίζοντας τις επιφάνειες και αποκαθιστώντας τα κυκλώματα που είχαν μείνει νεκρά για χιλιετίες.

Πιο πέρα, μας περίμενε μια έκπληξη: μια σειρά από κομψά, αεροδυναμικά τρέιλερ μεταφοράς προσωπικού, που αιωρούνταν λίγα εκατοστά πάνω από το έδαφος.

— «Η επόμενη αίθουσα απέχει χιλιόμετρα», παρατήρησε ο Paul κοιτώντας τις σαρώσεις. «Είναι μια ολόκληρη υπόγεια πόλη.»

Επιβιβαστήκαμε, νιώθοντας την επιτάχυνση να μας σπρώχνει στα καθίσματα. Η βάση είχε ξυπνήσει για τα καλά.

Λίγο πριν φτάσουμε στον προορισμό μας, η ενδοεπικοινωνία «εξερράγη». Δεν ήταν η Μαρί, αλλά η Ανώτερη Διοίκηση από τη Γη. Το σήμα είχε την ένδειξη:

«ΕΠΕΙΓΟΝ - ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ»

«Αντεπιμελητή, διακόψτε οποιαδήποτε δραστηριότητα. Επιστρέψετε στη Γη αμέσως. Σκάφος αναχώρησης σε 15 λεπτά.»

Ο Στρατηγός δεν σήκωνε αντίρρηση. Άμεση επιστροφή και αναχώρηση.

Η φωνή του Συνδέσμου στη Γη έτρεμε από ενθουσιασμό και δέος:

— «Στην Ουρ, η ανασκαφική ομάδα βρήκε κάτι που δεν μπορούμε να μετακινήσουμε.

Μια **δεύτερη πύλη**, πανομοιότυπη με αυτή της Σελήνης, θαμμένη κάτω από τα στρώματα της υαλωμένης άμμου. Είναι κλειδωμένη με βιομετρική ασφάλεια που δεν αναγνωρίζει κανέναν από εμάς. Χρειαζόμαστε το **εξουσιοδοτημένο χέρι**. Η ιστορία δεν περιμένει.»

Κοίταξα τη Χλόη.

Το παιχνίδι του χαμένου θησαυρού μόλις είχε αποκτήσει δύο γήπεδα ταυτόχρονα.

Η κάθοδος από τη Σελήνη στη Γη ήταν μια ανατροπή που ούτε ο πιο ευφάνταστος αλγόριθμος των ΙQ δεν θα μπορούσε να προβλέψει.

Το παιχνίδι του χαμένου θησαυρού είχε πλέον δύο γήπεδα.

Η Ουρ, ό,τι απέμεινε από αυτήν, απλωνόταν γύρω μας σαν φουρτουνιασμένη θάλασσα από σκόνη και φως.

Η θερμοκρασία το πρωί άγγιζε τους σαράντα πέντε βαθμούς. Τη νύχτα έπεφτε στους έξι.

Η άμμος, λεπτή σαν αλεύρι και τόσο στρογγυλή που δεν κρατούσε τίποτα πάνω της, κυλούσε ανάμεσα στα δάχτυλα και έφευγε όπως φεύγουν όλα τα μυστικά σ' αυτόν τον τόπο.

Κάτω από μια τέντα με υποτυπώδη κλιματισμό, τα συνεργεία δούλευαν αθόρυβα. Μηχανήματα ηλεκτρικά. Τα κανονικά σκαπτικά, όπως είπε ο μηχανικός, «θα κατέρρεαν μαζί με τα νεύρα μας».

Ο Στρατηγός, πάντα με το βλέμμα στο ρολόι, καθόταν δίπλα μου.

Δεξιά του, ο φυσικός Paul σημείωνε νούμερα που κανείς άλλος δεν καταλάβαινε, και μπροστά μας, ο αρχαιολόγος Dr. Noah. Ψηλός, σκυθρωπός, με βλέμμα ανθρώπου που μιλάει πιο εύκολα με στρώματα γης παρά με ανθρώπους.

Δίπλα του, η Emily. Η βοηθός και επιστημονική του σύμβουλος. Ευφυής, συγκρατημένα ειρωνική και ακριβής σαν χειρουργικό εργαλείο.

Ο Dr. Noah χαιρέτησε σύντομα:

«Καλώς ήρθατε στην... πίσσα», είπε, δείχνοντας τον χάρτη. «Tell al-Muqayyar, το ξέρετε, στα αραβικά σημαίνει "λόφος της πίσσας". Κι αν σας παρηγορεί, το όνομα είναι το μόνο σταθερό εδώ».

Ο Paul χαμογέλασε. «Άρα σκάβουμε μέσα σε κάτι που ήδη

ξέρει να κολλάει.»

«Μακάρι», απάντησε η Emily. «Αυτή η άμμος δεν κολλάει ούτε στο ίδιο της το είδωλο.»

Και γύρισε σε μένα: «Χάσαμε πέντε σπάτουλες, δύο αισθητήρες και έναν υπολογιστή. Νομίζω ότι απλώς... παραιτήθηκαν.»

Ο Dr. Noah σήκωσε το βλέμμα του:

«Η άμμος είναι τόσο λεπτόκοκκη και στρογγυλή, που καμία κόλλα, κανένα υλικό δεν τη "δένει". Στήνουμε αντιστηρίξεις από ανθρακονήματα, ηλεκτροστατικά πεδία για σταθερότητα και προσευχές για καλή τύχη.»

— «Να προσθέσω και κάτι άλλο;» είπα εγώ. «Η άμμος έχει χιούμορ. Μόλις νομίσεις πως την τιθάσευσες, αποφασίζει να σε καταπιεί ολόκληρο.»

Κάποιοι από τους αντιπροσώπους γέλασαν, άλλοι όχι.

Η Emily γύρισε προς τον Dr. Noah :

— «Τουλάχιστον, τώρα έχουμε και γεωφυσική επιβεβαίωση. Οι δορυφόροι εντόπισαν αύξηση θερμικής ενέργειας κάτω από το σημείο. Ίσως μια ενεργή γεωθερμική πηγή ή... κάτι που μόλις ξύπνησε.»

Ο Dr. Noah άνοιξε έναν ψηφιακό χάρτη στον πίνακα.

— «Εδώ, στα δέκα μέτρα, βρήκαμε την αρχαία οδό. Ομαλή κάθοδος, μήκους πενήντα μέτρων, οδηγεί στα τριάντα μέτρα βάθος. Πλάτος σαράντα. Ενισχύσαμε τους τοίχους με ελάσματα τιτανίου, για να μην καταρρεύσουν τα υπόγεια στρώματα. Και τότε...»

Πάτησε ένα κουμπί. Η οθόνη γέμισε με το είδωλο μιας γιγαντιαίας μεταλλικής πύλης.

Μια αόρατη ψύχρα πέρασε μέσα απ' την τέντα.

Η Emily μίλησε πρώτη:

— «Ύψος δώδεκα μέτρα. Λεία επιφάνεια, χωρίς ενώσεις ή σημάδια κοπής. Και εδώ...»

«Το γνώριμο σύμβολο. Το τρίγωνο με το χέρι.»

Ο Paul αναστέναξε.

«Φυσικά. Πάλι το χέρι. Το θέμα είναι... ποιο χέρι.»

Ο Dr. Noah έσκυψε ελαφρά μπροστά:

— «Η ασφάλεια είναι ενεργή. Δεν αναγνωρίζει κανέναν από εμάς. Ούτε τη φωνή, ούτε τον καρδιακό ρυθμό, ούτε το DNA. Κανένα μοτίβο. Αν δεν κάνω λάθος...»

Κοίταξε εμένα.

«...το σύστημα ζητάει το εξουσιοδοτημένο χέρι»

— «Το δικό μου;»

Η φωνή μου ακούστηκε λίγο πιο αδύναμη απ' όσο θα ήθελα.

— «Το δικό σου», είπε ο Paul. «Κι αν με ρωτάς, Όσιε, δεν είναι απλώς ότι η πύλη *σε χρειάζεται*. Νομίζω πως *σε θυμάται*.»

Η Emily χαμογέλασε ανεπαίσθητα.

— «'Η απλώς αναγνωρίζει τον ιδιοκτήτη. Δεν έχεις και τα πνευματικά δικαιώματα, άλλωστε;»

Γύρισα προς τους 16 αντιπροσώπους που με κοιτούσαν σιωπηλοί, ανάμεσα στο φόβο και στην περιέργεια.

— «Λοιπόν», είπα, «αν η βάση θέλει να παίξουμε το παιχνίδι του χαμένου θησαυρού... ας της δώσουμε παράσταση αντάξια του κοινού της.»

Ο Dr. Noah έγειρε πίσω στην καρέκλα του, το βλέμμα του σταθερό πάνω στην οθόνη της πύλης.

— «Κύριοι και κυρίες», είπε χαμηλόφωνα, «η ιστορία περιμένει το άγγιγμά της.»

Κανείς δεν μίλησε για μερικά δευτερόλεπτα.
Ακόμα κι οι ανεμιστήρες της τέντας έμοιαζαν να κρατούν
την αναπνοή τους.

Ο Dr. Noah έσπασε τη σιωπή:

— «Ας τελειώνουμε λοιπόν. Δεν θα θέλαμε η ιστορία να
περιμένει... ανυπόμονη.»

Το είπε με ύφος που ισορροπούσε ανάμεσα στο σαρκασμό
και τον φόβο.

Η πορεία προς την πύλη ήταν ήρεμη, σχεδόν τελετουργική.
Η λεπτή άμμος γλιστρούσε κάτω απ' τις μπότες σαν νερό.
Η Emily περπατούσε δίπλα μου κρατώντας έναν αναλυτή
επιφανειακής ενέργειας.

— «Αυτό δεν είναι απλό μέταλλο», είπε χαμηλόφωνα.

— «Τι είναι τότε;»

— «Κάτι που δεν αποφάσισε ακόμη αν θέλει να είναι
μέταλλο ή φως.»

Ο Paul, πάντα με την επιστημονική του ψυχραιμία,
ακούστηκε από πίσω:

— «Αν κάτι εδώ μέσα αλλάζει φυσική κατάσταση κατά
βούληση, ας ελπίσουμε ότι έχει και χιούμορ.»

— «Αν όχι», απάντησα, «τουλάχιστον θα έχουμε
πρωτοσέλιδο.»

Φτάσαμε μπροστά στην πύλη.

Δεν υπήρχε ούτε κενό, ούτε αρμός, ούτε καν ατέλεια.
Η επιφάνειά της αντανακλούσε το φως σαν νερό που
αρνείται να παγώσει.

Το τρίγωνο με το περίγραμμα του χεριού έμοιαζε να *μας*
περιμένει.

Μια λεπτή δόνηση διαπέρασε το πάτωμα.

Ο Dr. Noah με κοίταξε.

— «Αντεπιμελητά, έχετε τον λόγο.»

Σήκωσα το χέρι μου και για μια στιγμή θυμήθηκα εκείνη την οθόνη στη Σελήνη:

το θαυμαστικό που αναβόσβηνε μέσα στο βλέμμα μου.

Άγγιξα το σύμβολο.

Η επιφάνεια δεν ήταν ψυχρή.

Ήταν ζωντανή. Ένα κύμα θερμότητας πέρασε απ' το δέρμα μου, συγχρονισμένο.

Το φως εξαπλώθηκε από το σημείο επαφής.

Η πύλη αναστέναξε. Κυριολεκτικά.

Ένας χαμηλός ήχος, κάτι ανάμεσα σε ανάσα και σεισμό, πλημμύρισε την αίθουσα.

Η Emily έκανε ένα βήμα πίσω.

Ο Paul ψιθύρισε:

— «Ορίστε. Άνοιξε ένα μέταλλο. Με ευγένεια.»

Η επιφάνεια άρχισε να κινείται, όχι με μηχανική κίνηση αλλά με κάτι πιο... οργανικό.

Το τρίγωνο φωτίστηκε ολοκληρωτικά, σχηματίζοντας γύρω του δακτυλίου από φως.

Στο κέντρο, εμφανίστηκαν για πρώτη φορά *σύμβολα*.

Όχι γραφή, όχι αριθμοί, περισσότερο σαν συναισθηματικές καταγραφές, σαν ρυθμοί.

— «Τι λένε;» ρώτησα.

Ο Dr. Noah έσκυψε ελαφρά μπροστά, τα μάτια του γεμάτα απορία.

— «Δεν ξέρω... αλλά νομίζω ότι δεν μας προειδοποιούν. Μας... καλωσορίζουν.»

Η πύλη σταμάτησε να πάλλεται.

Μια λεπτή σχισμή σχηματίστηκε στο μέσον, σχεδόν

ανεπαίσθητη, κι από μέσα βγήκε ένα ρεύμα αέρα. Ψυχρό, μυρωμένο με μέταλλο και χρόνο.

Πίσω μου, ο Paul χαμογέλασε:

— «Ωραία. Αν χαθούμε, τουλάχιστον ξέρουμε ποιος είχε τα κλειδιά.»

Η Emily μισόκλεισε τα μάτια:

— «Και ποιος τα άγγιξε πρώτος.»

Ένα φως άναψε βαθιά μέσα στην πύλη, παλλόμενο.

Γύρισα προς τον Dr. Noah .

— «Νομίζω πως... μας απάντησε.»

Η σιωπή κράτησε όσο χρειάζεται για να ακούσεις τον εαυτό σου να αμφιβάλλει.

Κανείς δεν κινήθηκε.

Μόνο ο παλμός του φωτός πάνω στην πύλη έδινε ρυθμό.

Ο Dr. Noah πήρε μια βαθιά ανάσα.

«Ωραία λοιπόν. Η πύλη ανταποκρίνεται... αλλά ας μη βιαστούμε να μπούμε στην Ιστορία με τη μία.»

Η Emily σήκωσε το φρύδι της. «Γιατί; Φοβάστε το παρελθόν;»

«Όχι», είπε εκείνος ξηρά. «Φοβάμαι το αέριο που έχει ξεχάσει πώς είναι ο αέρας.»

Έκανε νόημα στους τεχνικούς να μετρήσουν. Οι οθόνες πήραν ζωή με σειρές δεδομένων.

«Η πίεση μέσα είναι υψηλή, η σύνθεση απροσδιόριστη. Αν ανοίξουμε τώρα, θα πάρουμε δείγμα με τα πνευμόνια μας. Ας περιμένουμε να εξισορροπηθεί.»

— «Θέλω να είστε όλοι προσεκτικοί», είπε ο Dr. Noah, κρατώντας την αναπνευστική μάσκα έτοιμη στο χέρι του. «Δεν είναι μόνο το οξυγόνο που λείπει. Σε κλειστούς,

παλαιούς χώρους, συσσωρεύονται αέρια που μπορούν να προκαλέσουν λιποθυμία... ή ακόμα και να γράψουν ιστορία με το αίμα σας αντί για μελάνι.»

Ο Paul έγνεψε σοβαρά, αλλά με το δικό του ιδιότροπο ύφος:
— «Ναι, έχουμε δείγματα από παρόμοιες θέσεις όπου ο εγκλωβισμένος αέρας ήταν πιο «παραπλανητικός» από σφήνα στις διαπραγματεύσεις. Καλύτερα να αφήσουμε τον αέρα να αναπνεύσει πρώτα, παρά να νομίσουμε ότι είμαστε ελεύθεροι πριν την ώρα μας.»

Ο Dr. Noah χαμογέλασε ελαφρά, αλλά επέμεινε:
— «Ας περιμένουμε μερικές ώρες ώστε η πίεση να πέσει και ο εγκλωβισμένος αέρας να εξισορροπηθεί με αυτόν έξω. Από την εμπειρία μας, οι πρώτες ώρες είναι οι πιο κρίσιμες. Αν κάποιος μπει τώρα και αρχίσει να αναπνέει αέρα που δεν έχει δει ήλιο χιλιάδες χρόνια, μπορεί να αρρωστήσει πριν καν καταλάβει τι έγινε.»

Εγώ γύρισα και κοίταξα τους αντιπροσώπους:
— «Με άλλα λόγια», είπα, πρώτα ο αέρας, μετά εμείς. Μην αρχίσουμε να κυκλοφορεί η φήμη ότι το εύρημα έχει... κατάρρα.»

Ένα κύμα ανακούφισης διαπέρασε τον χώρο, και κάποιος από τους αντιπροσώπους χαμογέλασε πονηρά:

— «Αρα η μοναδική κατάρρα που φοβόμαστε είναι μια... δυσάρεστη αναπνοή.»

Και κάπως έτσι, περιμένοντας τη σταθεροποίηση του αέρα πριν μπούμε μέσα, αποφύγαμε να δώσουμε στην ιστορία μας τίτλο «*Το μυστήριο της δηλητηριώδους πύλης*».

Η Emily χαμογέλασε. «Πολύ επιστημονική παρατήρηση.»
«Ναι, και πολύ ανησυχητική.»

Ο αέρας άρχισε να κινείται σιγά. Το εσωτερικό φως παλλόταν ρυθμικά, σαν να ανέπνεε με το δικό του ρυθμό. Οι αντιπρόσωποι επ’ ουδενί δεν ήθελαν να φύγουν. Υπήρχε βλέπετε περίπου τόση εμπιστοσύνη μεταξύ τους όση έχει ένας αρχαιολόγος με την άμμο του νότου απευθείας μετά τον ήλιο αλλά συμφώνησαν.

Μαζέψαμε τις φορητές συσκευές, αφήσαμε πίσω την πύλη και κατευθυνθήκαμε στην τέντα.

Ο ήλιος έκαιγε σχεδόν επιδεικτικά, σαν να μας χαιρετούσε με θερμότητα που μόνο η έρημος γνωρίζει καλά.

Μέσα στην τέντα η ατμόσφαιρα ήταν καλύτερη, αλλά ακόμα ζεστή. Η ζέστη είχε ήδη γίνει «μέλος της ομάδας». Ο Noah άνοιξε ένα μεγάλο μεταλλικό κιβώτιο και βγήκαν ποτά που είχαν φέρει οι αρχαιολόγοι για το καυτό κλίμα:

Laban — ένα ελαφρύ, δροσιστικό γιαούρτι-ποτό, λίγο αλμυρό και πολύ αναζωογονητικό, ιδανικό να σε κάνει να νιώθεις ότι η άμμος γύρω σου έγινε... απλά background noise.

Sharbet Zbeeb — γλυκό, ελαφρώς ξινό χυμό από μαύρα σταφύλια/σταφίδες, με μέντα, που έδινε την αίσθηση δροσιάς πιο έντονη απ’ ό,τι η έρημος μπορούσε να... εκπνεύσει.

Ένα παγωμένο **mint lemonade** με φρέσκο λεμόνι και δυόσμο, που φάνταζε σαν μια μικρή εκδοχή νεφέλης μέσα στο ποτήρι και σχεδόν έκανε τη ζέστη να μοιάζει με... παλιό ανέκδοτο.

Οι αντιπρόσωποι άρχισαν να πίνουν, να γελούν και να σχολιάζουν αμήχανα:

— «Αυτό το laban... είναι σαν να σε δροσίζει μια άνεμος από άλλη διάσταση», είπε ένας από τους αντιπροσώπους.

— «Ή σαν κάποιος να σου λέει: “Δεν είσαι στ’ αλήθεια στην έρημο, χαλάρωσε”», πρόσθεσε μια άλλη με χαμόγελο.

— «Ούτε τα στοιχεία μας, ούτε η άμμος, ούτε καν οι θερμοκρασίες μπορούν να σβήσουν την ανθρώπινη ανάγκη για παγωμένο λεμόνι και μέντα», αστειεύτηκε ο Paul, ρίχνοντας μια γεμάτη δροσιά γουλιά από το ποτήρι του.

Το Sharbet Zbeeb ήταν ιδιαίτερο. Γλυκό, με μια υποψία σταφίδας που θύμιζε αρχαία γιορτή, αλλά ταυτόχρονα με μια δροσιά που έκανε τον καρδιακό παλμό να μοιάζει με χαλαρή συζήτηση καλοκαιρινού απογεύματος.

«Όταν το πιείς», είπε η Emily, «νομίζεις ότι η άμμος γύρω μας αποφάσισε να κρατήσει ανάσα για να σε θαυμάσει.»

Όλοι γέλασαν. Ακόμη και η έρημος έξω από την τέντα, τόσο άγρια και αμείλικτη όσο και ο χρόνος, φάνηκε να ησυχάζει για λίγο.

Τρεις ώρες αργότερα με ένα τεράστιο κύμα δροσιάς στις φλέβες και ποτήρια μισοάδεια από γεύσεις που δεν μπορούσαμε να εξηγήσουμε αλλά μόνο να απολαύσουμε, επιστρέψαμε στην πύλη.

Η πύλη δεν είχε κάνει τίποτα περισσότερο από το να περιμένει. Όπως πάντα, με υπομονή που μόνο οι παλιές ιστορίες ξέρουν.

Η πύλη δεν είχε ανοίξει ολόκληρη. Μόνο το δεξιό τμήμα της, όσο χρειαζόταν για να περάσουμε. Αρκετά ευρύχωρο για να νιώσει κανείς μικρός. Το υπόλοιπο έμενε κλειδωμένο πίσω από στρώματα πετρωμένης άμμου και χρόνου.

Το φως από την οροφή, παράξενα σταθερό, φώτιζε τη σκόνη που αιωρούνταν ήρεμα, σαν να μην είχε πού να πάει. Τα φωτιστικά σώματα κρέμονταν, μερικά αναμμένα, άλλα

έτοιμα να πέσουν. Το πάτωμα είχε ρωγμές και κατακρημνίσεις, αλλά οι τοίχοι... οι τοίχοι έστεκαν ανέπαφοι, σχεδόν προκλητικά άθικτοι.

«Θεέ μου...» ψιθύρισε η Emily. «Αυτό δεν είναι απλώς αίθουσα. Είναι υπόστεγο. Ένα... hangar.»

«Ή, όπως θα έλεγε ο Όμηρος», συμπλήρωσε ο Φίλιππος, «νεώσοικος. Για τα φτερωτά τους πλοία. Σαν αυτά που πήγαν τον Οδυσσέα στην Ιθάκη. Μόνο που εδώ... μάλλον δεν υπήρχε καμία Πηνελόπη να περιμένει.»

Ο Dr. Noah στάθηκε ακίνητος στη μέση του χώρου. Το βλέμμα του σάρωνε τις επιγραφές στους τοίχους, σαν να διάβαζε ανάμεσα στις γραμμές.

«ΦΥΛΑΤΤΟΥ ΤΑΣ ΘΥΡΑΣ...⁵²

ΤΗΙΔΕ ΒΑΙΝΕΙΝ ΤΟΙΣ ΠΕΖΟΙΣ...⁵³

ΕΚΚΑΘΑΙΡΕΤΕ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ...⁵⁴»

Μιλούσε αργά, σαν ιερέας που απαγγέλλει κώδικα.

«ΜΗ ΕΙΣΙΕΝΑΙ ΤΟΙΣ ΑΜΥΗΤΟΙΣ⁵⁵», πρόσθεσα εγώ. «Ωραίο καλωσόρισμα. Αν δεν είσαι μνημένος, παρακαλώ μείνε απ' έξω. Ευγενικό, αλλά σαφές.»

«ΚΙΝΔΥΝΟΣ», είπε η Emily κοιτώντας μια πινακίδα που είχε σχεδόν λιώσει από τον χρόνο. «Αυτή τουλάχιστον την καταλαβαίνουμε όλοι.»

Ο Φίλιππος χαμογέλασε στραβά.

«Ε, μοιάζει με τα δικά μας υπόστεγα της αεροπορίας. Μόνο

⁵² Πρόσεχε τις πόρτες.

⁵³ Από εδώ (πρέπει) να βαδίζουν οι πεζοί.

⁵⁴ Καθαρίζετε τελείως το δάπεδο.

⁵⁵ Να μην εισέρχονται οι μη έχοντες εξουσιοδότηση.

που τα δικά μας γράφουν “ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ”.
Εδώ μάλλον απαγορευόταν η περιέργεια.»

— «Ή η ανθρώπινη βλακεία», πρόσθεσα.

Ο Dr. Noah δεν γέλασε. Ήταν απορροφημένος.
«Αυτές οι πινακίδες δεν είναι απλές. Δεν είναι απομίμηση
ελληνικών γραμμάτων. Είναι τα ίδια. Αρχαία ελληνικά,
καθαρά. Σαν να τα έγραψε κάποιος χτες.»

Η Emily χαμήλωσε τη φωνή της. «Δηλαδή, κάποιος που
ήξερε ελληνικά... πριν από ποιον;»

Κανείς δεν απάντησε.

Στο πάτωμα, ανάμεσα στα υπολείμματα σκόνης και γυαλιού,
μπορούσες να διακρίνεις κάτι σαν σημάδια τροχών. Όχι από
οχήματα, αλλά από κάτι πιο... συμμετρικό. Σαν να είχαν
σύρει μηχανές με ατράκτους.

Ο Dr. Noah έγειρε προς εμένα.

— «Αν πράγματι πρόκειται για υπόστεγο, τότε κάπου εδώ θα
πρέπει να υπάρχει σύστημα ανελκυσμού ή πλατφόρμα
εκτόξευσης. Το ερώτημα είναι: προς τα πού;»

— «Προς τα πάνω ή προς τα κάτω;» είπε ο Paul. «Ή μήπως
και τα δύο;»

Κάπου στο βάθος ακούστηκε ένα υπόκωφο τρίξιμο.
Σταματήσαμε όλοι.

— «Αυτό...» είπε η Emily, «δεν ήταν αέρας.»

Ο Dr. Noah έγνεψε στον επικεφαλής ασφαλείας, που ήδη
έδινε εντολές. Οι στρατιώτες και οι τεχνικοί αποσύρθηκαν
μεθοδικά, τραβώντας τα μηχανήματα πίσω από τη γραμμή
ασφαλείας.

— «Πενήντα μέτρα τουλάχιστον», διέταξε ο Dr. Noah.
«Κανένα βαρύ όχημα πιο κοντά. Ο χώρος αυτός... αναπνέει
ακόμα. Μπορεί να μην του αρέσει το βάρος.»

Οι αντιπρόσωποι των εθνών, φυσικά, αρνήθηκαν να
απομακρυνθούν.

— «Υπάρχει πολλή εμπιστοσύνη μεταξύ τους», μουρμούρισα
ειρωνικά. «Τόση, όση ανάμεσα σε δύο γάτες σε στενό
διάδρομο.»

Κάποιοι χαμογέλασαν, άλλοι όχι. Ο Paul όμως έσκυψε και
πήρε ένα μικρό μεταλλικό κομμάτι από το πάτωμα. Ήταν
ελαφρύ, σχεδόν διάφανο, και έμοιαζε να πάλλεται.

— «Ξέρεις τι μου θυμίζει αυτό;» είπε δείχνοντάς το στον Dr.
Noah. «Κράμα με δομή νανοσωλήνων. Σαν να φτιάχτηκε για
να αντέξει πίεση... ή θερμότητα από εκτόξευση.»

Ο Dr. Noah τον κοίταξε σκεπτικός. «Ίσως. Ίσως και κάτι
περισσότερο. Αν οι Φαίακες είχαν υπόστεγα, αυτό θα ήταν
το πρώτο.»

— «Και αν ο Οδυσσέας είχε διαβατήριο», συμπλήρωσα, «θα
ήταν μάλλον από εδώ.»

Γέλια, αμήχανα, ειλικρινή. Εκείνο το είδος που προσπαθεί να
πείσει τον φόβο ότι δεν υπάρχει λόγος να μείνει.

Στην άκρη του χώρου, ένας προβολέας έπεσε πάνω σε κάτι
τεράστιο, καλυμμένο με λεπτό στρώμα υαλώδους σκόνης.
Ο Paul σταμάτησε να γελά.

Η εικόνα ήταν απόκοσμη. Μια στιγμή παγωμένη στο
μέταλλο, μια σφραγίδα θανάτου κάτω από τον γυαλισμένο
όλεθρο της Ουρ.

Καθώς προχωρούσαμε στην αίθουσα, η σιωπή ήταν

εκκωφαντική. Τα τρυπάνια είχαν σταματήσει. Εκεί, σε εκείνο το τρομερό βάθος των τριάντα μέτρων, σφηνωμένο στα τηγμένα πετρώματα, βρήκαμε το σώμα. Ήταν ακίνητο, παγιδευμένο ανάμεσα στα υαλωμένα συντρίμια και τη λεπτή σαν αλεύρι άμμο της Μεσοποταμίας.

Η στολή του, πείραμα ίσως, ενός άλλου πολιτισμού, έλαμπε αμυδρά στο φως των προβολέων μας. Δεν υπήρχε πια ζωή, μόνο η απόλυτη ακινησία κάποιου που είχε συναντήσει το τέλος ακαριαία, παγιδευμένος στην ασφυκτική αγκαλιά του χρόνου και της θερμότητας που έλιωνε το μέταλλο.

Η Emily κοίταξε το σώμα με εκείνο το βλέμμα που κρατά ο Dr. Noah όταν ετοιμάζεται να χαλάσει την ηρεμία ενός δωματίου. «Στολή... γυναικεία, νεαρής ηλικίας, μελαχρινή», ψιθύρισε η φωνή της στην ενδοεπικοινωνία. «Πεσμένη στο δεξί πλευρό, το πρόσωπο προς τα κάτω. Ένα γάντι φορεμένο, το άλλο στην τσέπη. Αυτό είναι FOD — Foreign Object Debris — και είναι δική μας ευθύνη η διαχείρισή του».

Ο Dr. Noah παρενέβει αμέσως: «Κανείς δεν αγγίζει τίποτα! Όχι μέχρι να γίνει η πλήρης χαρτογράφηση *in situ*». Το τμήμα *Συστήματος Επιστημονικής Καταγραφής* (ΣΕΚ), πρέπει να ακολουθήσει πρωτόκολλα παρόμοια με τη σήμανση αρχαιολογικού χώρου ή εγκλήματος: τεκμηρίωση χωρικών σχέσεων, φωτογράφιση *in situ*, και διατήρηση της «αλυσίδας φύλαξης» (chain of custody) του ευρήματος.

Η Emily αναστέναξε με εκείνη την υπομονή του επιστήμονα που πρέπει να εξηγήσει το αυτονόητο: «Ομάδα επιστημόνων υγείας, ακούτε; Ή αλλιώς, η —«*μουϊκή ομάδα*»— όπως σας φωνάζει ο Όσιος;»
Απόκριση: «Ακούμε, Emily. Τι συμβαίνει; Βρήκες τίποτα που να τρώγεται επιτέλους;»

«Όχι, βρήκαμε ένα σώμα. Παρακαλώ, ετοιμάστε τα δοχεία συλλογής δειγμάτων (soil samples) και τα αλουμινένια κιβώτια. Και φέρτε και τον ψυχολόγο. Νομίζω θα χρειαστεί να του εξηγήσουμε ότι δεν είναι πτώμα από το Mohenjo-Daro...»

Η Emily έκλεισε την επικοινωνία με ένα μορφασμό: «έχουμε δουλειά».

Δεν είμαστε οι πρώτοι.

«Έχομε δουλειά», είπε η Emily, και το είπε με το ύφος που έχει ένας υδραυλικός όταν βλέπει ότι η διαρροή δεν είναι από τη βρύση, αλλά από τον Μεσόγειο θάλασσα που αποφάσισε να μετακομίσει στο υπόγειό σου.

Χρειαζόμασταν χρόνο για να «χωνέψουμε» το Εύρημα. Και δεν μιλώ για τα ντουβάρια. Ο Dr. Noah και η Emily είχαν ξεθάψει στην καριέρα τους εκατοντάδες τέτοια. Πέτρες, τούβλα, απομεινάρια από λάσπη και φιλοδοξία. Αλλά αυτό το σώμα; Αυτό το σώμα ήταν μια προσβολή στη λογική της ιστορίας.

Σε μια κανονική ανασκαφή, ο νεκρός είναι ευγενικός: σου αφήνει μερικά πήλινα τσουκάλια, ίσως καμιά χάντρα, ίσως κανένα χάλκινο μαχαίρι για να συνοδεύει τον νεκρό στο επόμενο μεγάλο ταξίδι, κάτι για να έχει να ασχολείται ο αρχαιολόγος τις Κυριακές.

Τούτο εδώ όμως δεν είχε πήλινα. Είχε κυκλώματα. Φορούσε τεχνολογία που έκανε τα iPhone μας να μοιάζουν με περισσότερα-ταχυδρόμους που έχουν πάθει άσθμα.

Οι κινήσεις του Noah και της Emily ήταν σπασμωδικές, σχεδόν κωμικές μέσα στην τραγικότητά τους. Έδιναν εντολές τυπικές, μηχανικές, σαν ηθοποιοί που ξέχασαν τα λόγια τους και αυτοσχεδιάζουν πάνω σε ένα σενάριο που

μόλις κήκε. Είναι η κλασική αντίδραση του ανθρώπου που βλέπει την πραγματικότητα να του βγάζει τη γλώσσα και προσπαθεί να σωθεί μέσω της γραφειοκρατίας. Όταν η πραγματικότητα μας ρίχνει χαστούκια: παριστάνουμε ότι τακτοποιούμε τα χαρτιά μας.

— «Προτείνω μια μικρή στάση», είπα, προσπαθώντας να επαναφέρω το οξυγόνο στην αίθουσα. «Ας το κοιτάξουμε από απόσταση. Μην του πάρουμε και την προσωπική ελευθερία πριν καν μάθουμε το όνομά του».

Σταθήκαμε εκεί, μια ομάδα «κορυφαίων μυαλών», κοιτάζοντας ένα πτώμα που φορούσε στολή υψηλής τεχνολογίας μέσα σε ένα κτίριο χιλιάδων ετών. Σύμφωνα με τα βιβλία που μας έμαθαν, εκείνη την εποχή οι πρόγονοί μας θεωρούσαν τεχνολογική επανάσταση τη φωτιά, το να φοράς μια προβιά χωρίς να σε τσιμπάνε οι ψύλλοι και να μην τρως τις πέτρες.

Τώρα, η ιστορία δεν χρειαζόταν απλώς διόρθωση. Χρειαζόταν επανεκκίνηση.

— «Είναι πάνω από δύο μέτρα», ψιθύρισε η Emily, κοιτάζοντας το tablet της λες και περίμενε να της βγάλει σφάλμα συστήματος. «2,10... ίσως και παραπάνω. Η ανατομία της στολής υποδηλώνει μια μυϊκή δομή που... είναι ... σαν τη δική μας».

Οι περισσότεροι αντιπρόσωποι των εθνών είχαν μείνει άφωνοι, με εκείνο το βλέμμα της αγελάδας που βλέπει τρένο να περνάει. Μόνο που το τρένο ήταν η Ιστορία και τους είχε πατήσει. Ο Dr. Noah, όμως, άρχισε να δείχνει τα πρώτα σημάδια ενός πολύ ποιοτικού πανικού. Το πρόσωπό του είχε πάρει μια απόχρωση που θα τη λέγαμε «λευκό του ασβέστη που μόλις έμαθε ότι είναι παράνομος».

Τα βλέμματά τους πηγαινοέρχονταν από το σώμα στους

τοίχους, συνειδητοποιώντας την τρομακτική αλήθεια: πριν από εμάς, κάποιοι άλλοι κατοικούσαν αυτόν τον κόσμο. Και δεν κρατούσαν δόρατα.

Κρατούσαν το Σύμπαν στα χέρια τους.

— «Αυτοί... αυτοί ήταν εδώ», τραύλισε ένας αντιπρόσωπος, κοιτάζοντας τη στολή σαν να περίμενε να σηκωθεί ο νεκρός και να του ζητήσει εισιτήριο. «Όταν εμείς κυνηγούσαμε μαμούθ με μυτερές πέτρες, αυτοί είχαν κλιματισμό;»

— «Στρατηγές», ακούστηκε η φωνή ενός αντιπροσώπου, σπασμένη από τον φόβο, «αν αυτοί ήταν εδώ τότε... εμείς τι ακριβώς είμαστε; Οι κληρονόμοι ή οι παπαράτσοι που έμειναν πίσω;»

— «Μην ανησυχείς», του είπα με ένα χτύπημα στην πλάτη. «Τουλάχιστον εμείς επιζήσαμε. Εκείνος, παρά τη στολή, φαίνεται να έχει μια πολύ κακή μέρα εδώ και χιλιάδες χρόνια».

Εγώ, βέβαια, έχοντας δει τα «θαύματα» στη Σελήνη, δεν συγκινήθηκα και πολύ. Αν κάτι έμαθα στον διάστημα, είναι ότι το Σύμπαν έχει πολύ περίεργη αίσθηση του χιούμορ και συνήθως εμείς είμαστε το ανέκδοτο.

Η Emily με κοίταξε με ένα βλέμμα που θα μπορούσε να αποστειρώσει χειρουργείο.

— «Όσιε, αν δεν μπορείς να βοηθήσεις, τουλάχιστον μην κάνεις τον νεκρό να ντρέπεται για λογαριασμό μας».

— «Έχουμε δουλειά», επανέλαβε ο Noah, αλλά η φωνή του έτρεμε. Συνειδητοποιούσε ότι η ανακάλυψή του δεν θα του χάριζε απλώς ένα βραβείο, αλλά θα έκλεινε όλα τα τμήματα Ιστορίας του πλανήτη λόγω... κατάθλιψης.

(:- Ανοίγει παρένθεση — γιατί όχι;

Ο Dr. Noah, όπως κι η Emily, συνειδητοποίησαν, αργότερα,

πολύ αργότερα, πως δεν μπορούσαν να δημοσιεύσουν
τίποτα απ' όσα είδαν σήμερα.

Ούτε αύριο. Ούτε ποτέ.

Το έχετε καταλάβει κι εσείς. Τα ιστορικά βιβλία δεν έχουν
αλλάξει. Ούτε πρόκειται.

Κάποτε, ο «Καθ'ομοίωσιν», νομίζω στο Μαρίνα ήταν, μετά
από τόσα χρόνια μπερδεύω τα τοπία, μου είχε πει με εκείνο
το γνωστό του χαμόγελο:

«Κανείς δεν θα σε πιστέψει. Αυτοί έχουν πτυχία,
διδασκτορικά, καρέκλες με πινακίδες.

Εσύ τι έχεις; Μια πένα κι ένα παρελθόν που χωράει σε
γραμματοσήμο.»

Δεν το είπε έτσι ακριβώς... αλλά αυτό εννοούσε.

Η δουλειά του Dr. Noah ήταν να κρατήσει τα μυστικά.

Η δική μου να τα γράψω.

Και η επόμενη παρεξήγηση με την Ιστορία, όπως θα δείτε,
δεν άργησε καθόλου.

Κλείνει η παρένθεση . και – (:

Λίγα μέτρα παραπέρα, το άλλο εύρημα περίμενε. Ήταν ένα
όχημα, κομψό, αεροδυναμικό, ξένο. Δεν είχε τροχούς, αλλά
χοντρά, μεταλλικά πέλματα στήριξης. Ήταν απλωμένα στο
έδαφος, δίνοντας την εντύπωση ότι μπορούσαν να
ανασυρθούν με μια εντολή. Ήταν ένα μέσο μεταφοράς, ίσως
το «λεωφορείο» που οδηγούσε στα ενδότερα, σιωπηλό
τώρα, όπως και ο νεκρός πιλότος του.

Η εικόνα της καταστροφής ήταν σοκαριστική. Το σκάφος,
το κομψό, αεροδυναμικό «λεωφορείο» των Ξένων, είχε
υποστεί σοβαρές ζημιές. Κομμάτια από βράχια είχαν πέσει
πάνω του. Ένας τεράστιος βράχος από την οροφή είχε
καταλάβει τη θέση του οδηγού, ενώ άλλα τμήματα είχαν
διαλύσει το μπροστινό και το πίσω μέρος του οχήματος.

Εκείνη τη στιγμή, η «ανθρώπινη ματαιοδοξία» ξύπνησε πάλι.

Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι όρμησαν προς το όχημα, με το βλέμμα του συλλέκτη που αναζητά το τρόπαιο της χρονιάς.

«Σταματήστε! Όλοι!»

Η φωνή μου αντήχησε στις στολές τους, επιβλητική.
«Κανείς δεν αγγίζει τίποτα! Έχουμε απέναντί μας τεχνολογία που δεν έχουμε ξαναδεί. Το ΣΕΚ (Σύστημα Επιστημονικής Καταγραφής) πρέπει να χαρτογραφήσει και να καταγράψει τα πάντα. Πρέπει να είμαστε σε θέση να συναρμολογήσουμε τα συντρίμια. Δεν πρέπει να λείπει ούτε ένα κομμάτι!»

Κανείς δεν μίλησε. Η απειλή της ανάκλησης της εξουσιοδότησης από το σύστημα σίτισης και ασφάλειας λειτούργησε άψογα. Όλοι γνώριζαν ότι το «εξουσιοδοτημένο χέρι» μιλούσε σοβαρά. Έκαναν πίσω, αφήνοντας την Emily και την ομάδα της να αρχίσουν την πολύπλοκη και επίπονη διαδικασία της χαρτογράφησης του χώρου.

Η Emily αναστέναξε, βλέποντας το χάος, αλλά το βλέμμα της ήταν αποφασιστικό. «Αυτό είναι κάτι παραπάνω από απλή αρχαιολογία», είπε στον Dr. Noah. «Εδώ μιλάμε για εγκληματολογική ανάλυση... ενός διαστημικού ναυαγίου».

Πίσω μας ήδη είχαν φτάσει δύο συνεργεία ΣΕΚ. Καθένα με τουλάχιστον είκοσι άτομα, πάντα υπό το βλέμμα των δεκαέξι αντιπροσώπων των Εθνών. Γιατί, φυσικά, τίποτα δεν λέει «διεθνής εμπιστοσύνη» όσο το να σε παρακολουθούν δεκαέξι άνθρωποι να κάνεις τη δουλειά σου.

— «Για να γίνει σωστά η καταγραφή και η φύλαξη, βρε παιδιά!» είπε ο Paul γελώντας.

— «Ναι... η φύλαξη. Από ποιον όμως; Από εμάς ή απ' αυτό που βρήκαμε;» απάντησα.

Τα φλας των φωτογραφικών έκαναν την αίθουσα να αναβοσβήνει σαν αρχαίο κλαμπ. Ο Dr. Noah προσπαθούσε να επιβάλει κάποια τάξη, μα το βλέμμα του είχε καρφωθεί στο μεταλλικό όχημα στο βάθος. Ένα σκάφος με ομαλές γραμμές, μισοθαμμένο στην άμμο.

Ο Στρατηγός πλησίασε.

— «Πρέπει να δω το εσωτερικό», είπε με εκείνη την ήρεμη βεβαιότητα που συνήθως προηγείται των απωλειών μισού τάγματος.

— «Συμφωνώ», απάντησα, και σχεδόν ταυτόχρονα συμφώνησαν και οι δεκαέξι αντιπρόσωποι. Μου θύμισε πλειοψηφία Βουλής σε θέματα “ήσσονος σημασίας” που όμως μπορεί να ανοίξουν Πύλες.

— «Ενεργοποιήστε την κάμερα στο καπέλο σας», του είπα. Τα IQ μας είχαν φροντίσει να μας εξοπλίσουν με τα απαραίτητα γκατζετάκια: ενδοεπικοινωνία, κάμερα, ατομική μονάδα εντοπισμού. Νιώθαμε σαν James Bond με τον Q — μόνο που ο δικός μας Q μάλλον θα έδινε διαλέξεις περί ηθικής χρήσης της τεχνολογίας.

Ο Στρατηγός χαμογέλασε μισά.

Σκαρφάλωσε στη μισοκλεισμένη σκάλα, άνοιξε τον φακό του κράνους και σύρθηκε προσεκτικά μέσα.

Η εικόνα από την κάμερα μεταδόθηκε στα monitor μας.

— «Γύρνα λίγο ψηλότερα την κάμερα, στρατηγέ. Άνοιξε τον φωτισμό σου», είπα.

Η εικόνα αναπήδησε. Το εσωτερικό ήταν θολό, γεμάτο σκόνη, μα αργά οι γραμμές ενός διαδρόμου αποκαλύφθηκαν.

Δεξιά διαφαινόταν κάτι σαν διαχωριστική πόρτα. Αριστερά,

καθίσματα. Πολλά. Σε σειρές, με διάδρομο στη μέση.

— «Θα προχωρήσω λίγο προς τα αριστερά», ακούστηκε η φωνή του μέσα από το κράνος. Δεξιά ο βράχος, φαίνεται πως είναι περισσότερα κομμάτια απ’ ό,τι έξω. Έχει αποκλείσει την πρόσβαση. Αριστερά καθαρά.»

Και τότε το είδαμε.

Στα καθίσματα, σκιές. Όχι απλώς σκιές. Σώματα.

— «Υπάρχουν μέσα...» είπε ο Paul αργά. «Κάποιοι... δεν έφυγαν ποτέ.»

Οι μορφές ήταν ημικαθιστές, λες και ο ύπνος τους είχε διακοπεί από κάτι πιο μόνιμο.

— «Δεν θα έλεγα “νεκροί”», ψιθύρισα. Μάλλον... αποθηκευμένοι χρόνια. Σε παύση λειτουργίας.»

— «Φοράνε στολές ίδιες με εκείνη του σώματος που είχαμε βρει νωρίτερα», σχολίασε ο Dr. Noah, συγκρατώντας τον ενθουσιασμό του.

— «Δεν θα προχωρήσω άλλο», είπε ο Στρατηγός. «Αφήνω το ΣΕΚ να αναλάβει. Τα ευρήματα είναι πολύτιμα. Ευτυχώς για εμάς, δυστυχώς για το πλήρωμα της Ουρ. Δεν πρόλαβαν να εγκαταλείψουν. Η καταστροφή τους πρόλαβε.»

Πίσω μας, μια φωνή αντήχησε ήρεμη, με εκείνο το ενοχλητικά ευγενικό ύφος του επιστήμονα που μπαίνει σε σκηνή λίγο πριν την αποκάλυψη.

— «Χαίρετε. Ιάφεθ, ανθρωπολόγος.»

Ο Dr. Noah γύρισε προς το μέρος του.

— «Dr. Noah, επικεφαλής της αρχαιολογικής αποστολής. Σας περιμέναμε, κύριε Ιάφεθ. Είμαι ενθουσιασμένος που σας γνωρίζω από κοντά. Να σας συστήσω τον Στρατηγό, υπεύθυνο για την επιχειρησιακή ασφάλεια του χώρου και

τον Όσιο, ο οποίος... ας πούμε πως διαθέτει τα βιολογικά χαρακτηριστικά που ενεργοποιούν τα ευρήματά μας.»

Ο Ιάφεθ έγειρε το κεφάλι, με ένα βλέμμα που δεν ήξερα αν έκρυβε θαυμασμό ή... επαγγελματική περιέργεια.

Η φράση του όμως με πάγωσε:

— «Ενδιαφέρον. Ένας ζωντανός φορέας αναγνώρισης. Θα ήθελα κάποια στιγμή να σας μελετήσω, κύριε Όσιε.

Επιστημονικά, φυσικά.»

Το “επιστημονικά” δεν με καθησύχασε.

Περισσότερο ένιωσα σαν πειραματόζωο που μόλις πέρασε σε κατηγορία “ευρήματος”.

Εμείς όλοι νιώθαμε σαν παιδιά που μόλις είδαν τον Άγιο Βασίλη να προσγειώνεται χωρίς έλκηθρο, αλλά με διαστημικό σκάφος.

Και, φυσικά, δεν ήρθε με δώρα. Ήρθε ο ίδιος ως δώρο.

Κάθε μέλος της ομάδας είχε μπροστά του ένα κομμάτι θαύματος, δεμένο με κορδέλα σιωπής και τυλιγμένο σε χιλιάδες χρόνια σκόνης.

Ιδίως ο Dr. Noah και η Emily. Αυτοί δεν είχαν απλώς δώρα.

Είχαν *εργαστήρια πλήρους απασχόλησης* για τα επόμενα τριάντα χρόνια.

Τα τμήματα Ιστορίας μπορεί να πενθούσαν, αλλά τα μικροσκόπια χόρευαν.

Μοιάζαμε με μαθητές που άνοιξαν το κουτί της Πανδώρας και βρήκαν μέσα... κι άλλα κουτιά, ακόμα πιο λαμπερά, ακόμα πιο σφραγισμένα.

Κανείς μας δεν ήθελε να φύγει. Η λογική πάλευε με την παιδική περιέργεια, και έχανε κατά κράτος.

Η Emily είχε ήδη καθίσει κάτω, κρατώντας ένα κομμάτι μεταλλικού κράματος σαν να ήταν το πρώτο της παιχνίδι.

Ο Paul κοιτούσε τη στολή της άγνωστης με τη φάτσα

ανθρώπου που σκέφτεται να ζητήσει αυτόγραφο από τον χρόνο.

Κι εγώ... εγώ απλώς παρατηρούσα, με εκείνο το αίσθημα ότι ο Άγιος Βασίλης είχε φέρει δώρα που μάλλον δεν έπρεπε να ανοιχτούν.

Την ισορροπία την έσπασε ή μάλλον, την επέβαλε η φωνή του Στρατηγού.

Βροντερή, καθαρή, σαν σειρήνα αναχώρησης πλοίου, εκείνης της κατηγορίας που δεν σηκώνει αντιρρήσεις ούτε από τη φυσική.

— «Προχωράμε. Όλη η ομάδα. Συνταχθείτε!»

Το είπε με τόνο που μπορούσε να βάλει σε τάξη και ηφαιστειο.

Για μια στιγμή νόμισα πως θα νιώσουμε όλοι μια συλλογική σφαλιάρα στον σβέρκο, διανοητική αλλά απολύτως πειστική. Και, τι να κάνεις;

Υπακούσαμε. Όχι από φόβο, από αμηχανία.

Γιατί η αλήθεια είναι πως, μπροστά στο άγνωστο, ακόμη κι οι ήρωες χρειάζονται κάποιον να τους θυμίσει ότι *οι σφαλιάρες σώζουν ζωές*.

Κι έτσι, με την παιδική χαρά ακόμα στα μάτια και το δέος να σιγοβράζει στα στήθη, συνταχθήκαμε.

Προς τα μέσα. Προς το σκοτάδι.

Ή αν θέλετε να το δείτε αλλιώς, προς το φως που δεν είχε δει άνθρωπος ποτέ.

Προχωρήσαμε πιο βαθιά στο υπόστεγο.

Ένα φωτιστικό στην οροφή τρεμόπαιζε, σαν να είχε ξυπνήσει μετά από αιώνες και να προσπαθούσε να θυμηθεί τί δουλειά είχε εκεί.

Η ατμόσφαιρα ήταν πηχτή, γεμάτη σκόνη, σιωπή και αναπνοές συγκρατημένες. Οι δικοί μας προβολείς έκοβαν τη σκιά σαν χειρουργικά νυστέρια.

Και τότε. Ναι. Εκεί, δεξιά και αριστερά, πέρα από τριάντα μέτρα, δύο σκάφη.

Ένα σε κάθε πλευρά, σχεδόν συμμετρικά.

Ήταν σαν να μας περίμεναν.

Δύο αντιπρόσωποι, δεν θυμάμαι ποιοι, ούτε έχει σημασία, γιατί εκείνη τη στιγμή δεν θυμούνταν ούτε τα ονόματά τους, άρχισαν να τρέχουν προς τα δεξιά.

Ένα κράμα ενθουσιασμού, απληστίας και ιστορικής αφροσύνης.

Η άμμος γλίστρησε κάτω από τα πόδια τους, και το επόμενο που ακούσαμε ήταν ένα άχαρο *κουτρουμπ-παφ* που αντήχησε στον θόλο σαν σαρδόνιο χειροκρότημα.

Τους σηκώσαμε, μερικώς σώους, πλήρως ταπεινωμένους.

Η Emily προσπάθησε να συγκρατήσει ένα γελάκι, δεν τα κατάφερε.

Ο Στρατηγός πήρε αμέσως τον λόγο.

Η φωνή του είχε εκείνη τη χροιά που κάνει ακόμα και τα αδρανή υλικά να στέκονται προσοχή.

— «Κανείς δεν απομακρύνεται από την ομάδα! Δεν γνωρίζουμε τη δομή του εδάφους, ούτε αν οι δικλίδες ασφαλείας των Ξένων λειτουργούν ακόμα.

Και ειλικρινά, δεν έχω καμία όρεξη να εξηγήσω σε καμία κυβέρνηση γιατί κάποιος βρέθηκε σε *άλλο στρώμα της Ιστορίας*.»

Έκανε νόημα σε μένα και στον Dr. Noah.

Συμφωνήσαμε. Με το βλέμμα των ανθρώπων που προσπαθούν να φαίνονται ψύχραιμοι ενώ σκέφτονται: «αν είναι να μας καταπιεί το πάτωμα, ας γίνει τουλάχιστον με αξιοπρέπεια.»

Ο γιατρός της ομάδας, άνθρωπος ψύχραιμος και πρακτικός, κάλεσε το συνεργείο «Ανθρώπινου Δυναμικού», ο τίτλος πάντα με έκανε να γελάω, λες και επρόκειτο για τμήμα

εταιρείας που διαχειριζόταν ζόμπι.

Παρέλαβαν τους δύο προπέτες, μαζί με την περηφάνια τους, κι έφεραν δύο αντικαταστάτες, φρέσκους, καθαρούς και ελπίζαμε λιγότερο εκρηκτικούς.

Αυτούς τους δύο δεν τους ξαναείδα ποτέ.

Ίσως μετατέθηκαν, ίσως αποστρατεύτηκαν, ίσως...

προήχθησαν στο υπόγειο.

Όπως και να 'χει, δεν ρώτησα. Ορισμένες απαντήσεις είναι πιο ήσυχες όταν δεν τις ξέρεις.

Μπροστά μας, μέσα στο μισοσκόταδο, στεκόταν εκείνο το ακέραιο όχημα των Ξένων.

Ήταν σκονισμένο, αλλά ολόκληρο. Μια μεταλλική σιλουέτα που έμοιαζε περισσότερο με πρόθεση παρά με μηχανή.

Ένα δώρο που περίμενε υπομονετικά τόσες χιλιάδες χρόνια, μέχρι να βρεθεί κάποιος ανόητος να το ανοίξει.

Κοιταχτήκαμε.

Όλοι σκεφτόμασταν το ίδιο πράγμα, αλλά κανείς δεν το είπε:

Το επόμενο κεφάλαιο της Ιστορίας αρχίζει πάντα με ένα λάθος.

Προχωρήσαμε προσεκτικά γύρω από το σκάφος, σαν να περιφέραμε ένα αρχαίο ιερό.

Το φως από τους προβολείς έγλειφε το μέταλλο, αποκαλύπτοντας καμπύλες που δεν έμοιαζαν φτιαγμένες από ανθρώπινο χέρι. Ούτε για ανθρώπινα χέρια.

Ένα χοντρό καλώδιο έφευγε από την πλάτη του σκάφους και χανόταν σ' έναν τοίχο, εκεί όπου μια κυκλική υποδοχή έλαμπε μ' ένα αμυδρό πράσινο φωτοστέφανο.

— «Στην πρίζα είναι;» είπα, προσπαθώντας να σπάσω τη σιωπή.

Ο Στρατηγός γύρισε και με κοίταξε σοβαρά.

— «Πραγματικά», είπε, και μάλιστα σε νυχτερινό τιμολόγιο».

Από πίσω ακούστηκε ένα συγκρατημένο γελάκι. Ο Paul ψιθύρισε στην Emily: «Αν φορτίζει εννέα χιλιάδες χρόνια, θα έχει τουλάχιστον 100% μπαταρία.»

— «Ή 0% υπομονή», απάντησε εκείνη.

Οι υπόλοιποι απλώνονταν γύρω από το σκάφος, προσεκτικά, με βλέμμα παιδιών που ακουμπούν για πρώτη φορά παγωμένο μέταλλο.

Η υφή του ήταν λεία, σχεδόν ζωντανή, σαν να ανέπνεε αργά.

Η Emily έσκυψε και πέρασε το χέρι της πάνω από τα σύμβολα κοντά στην είσοδο.

— «Δεν είναι γραφή», είπε σκεπτικά.

— «Όχι. Είναι οδηγίες χρήσης», πετάχτηκα. Και το πρώτο γράφει: 'Μην αγγίζετε τα κουμπιά'.»

— «Μάλιστα... όπως πάντα, εσύ διαβάζεις μόνο τα προειδοποιητικά», σχολίασε εκείνη.

Η θέση της εισόδου ήταν εμφανής. Δεν χρειάστηκε να ψάξουμε πολύ.

Στην επιφάνεια του μετάλλου υπήρχε ένα περίγραμμα χεριού, και στο κέντρο ένα κόκκινο τρίγωνο.

Ο Στρατηγός στάθηκε μπροστά. Έβαλε το δικό του χέρι με το γνώριμο ύφος ανθρώπου που έχει εκπαιδευτεί να αγγίζει πρώτος ό,τι μπορεί να εκραγεί.

Τίποτα.

— «Ίσως δεν το έκανες με αγάπη», είπα.

— «Ίσως προτιμά τα ευγενικά δάχτυλα», απάντησε εκείνος ξερά.

— «Η σειρά σου, Αντεπιμελητά», πρόσθεσε.

Άγγιξα το χέρι.

Το μέταλλο αναστέναξε, το τρίγωνο φωτίστηκε, κι ένα λεπτό

φως διέγραψε το περίγραμμα του χεριού μου.
Ακούστηκε ένας βαθύς μηχανικός ήχος, σαν εκπνοή.
Μια σχισμή άνοιξε, κι από το εσωτερικό ξεδιπλώθηκε μια σκάλα, μαλακά, σχεδόν ευγενικά.

— «Πρώτος εγώ», δήλωσε ο Στρατηγός, με το ύφος ανθρώπου που θεωρεί τον εαυτό του προορισμένο για τέτοια πράγματα.

Ανέβηκε με αυτοπεποίθηση και γύρισε προς εμάς.
«Το σκάφος αναγνωρίζει τον οικοδεσπότη του!» είπε θριαμβευτικά.

— «Έν τον ενοικιαστή του», ψιθύρισε ο Paul.

Ακολούθησα. Το εσωτερικό ήταν καθαρό, σχεδόν προσβλητικά καθαρό για τα χρόνια που είχαν περάσει. Οι υπόλοιποι μπήκαν σιωπηλοί, με εκείνο το βήμα ανθρώπων που δεν είναι σίγουροι αν πρέπει να βγάλουν τα παπούτσια τους.

«Καθίστε», είπα, για να σπάσω την αμηχανία.
«Αριθμήστε!» φώναξε ο Στρατηγός. «Αριθμός και κάθισμα! Δεν θα λερώσετε τις φούστες σας!»

Η φωνή του αντήχησε στο εσωτερικό, και για μια στιγμή ο θόλος έμοιαζε να τον κοροϊδεύει με ηχώ.

«Αν είναι τόσο καθαρό μετά από τόσες χιλιάδες χρόνια, δεν θα το λερώσουμε εμείς», σχολίασε η Emily και κάθισε με χάρη στην πρώτη θέση.

Τα καθίσματα ήταν τεράστια, ευρύχωρα, σαν να είχαν φτιαχτεί για πλάσματα ποιο ψηλά, ποιο βαριά, ή απλώς... πιο σημαντικά.

Δύο σειρές σε κάθε πλευρά, συνολικά είκοσι επτά.

Το τμήμα των πιλότων χωριζόταν με μια πόρτα.

Στην κονσόλα, φυσικά, υπήρχε το γνώριμο σημάδι: το χέρι.

— «Μην το αγγίξεις», είπε ο Στρατηγός χωρίς να με

κοιτάξει.
Το άγγιξα.

Ένα ρίγος διέτρεξε το σκάφος. Τα φώτα αναβόσβησαν απαλά, μικρά μπλιπ κι ήχοι ξύπνησαν γύρω μας. Η ατμόσφαιρα ηλεκτρίστηκε. Το ταμπλό άναψε. Κανείς δεν κουνήθηκε. Η Emily ψιθύρισε: «Αν αρχίσει να ζητάει κάρτα επιβίβασης, φεύγω τρέχοντας.» — «Ήσυχα», είπε ο Στρατηγός. «Περιμένουμε να δούμε αν θα απογειωθεί ή αν θα μας σβήσει.»

Το σκάφος έμεινε ακίνητο. Μόνο ένας ήχος, σαν ανάσα, συνέχιζε από τα τοιχώματα. Η καρδιά μου χτυπούσε πιο δυνατά απ' ό,τι θα ήθελα να φαίνεται. — «Να μας πάω μια βόλτα ή φτάνει για σήμερα;» ρώτησα. — «Όχι!» ακούστηκε από κάθε πλευρά. Από τη γαλαρία, ο Ραυλ φώναξε: «Μερικοί από εμάς έχουμε ακόμα αέρα στα πνευμόνια, μην το χαλάς!» — «Εντάξει λοιπόν. Αποβιβαστείτε, κυρίες και κύριοι. Το check-in ολοκληρώθηκε.»

Βγήκαν ένας-ένας, νευρικοί αλλά μαγεμένοι. Έμεινα τελευταίος. Ο Στρατηγός γύρισε στην πόρτα και μου είπε χαμηλόφωνα: — «Μην αργήσεις. Και μην πατήσεις άλλα κουμπιά.» — «Θα προσπαθήσω», απάντησα.

Μόλις έμεινα μόνος, η σιωπή ξαναγέμισε το σκάφος. Ένωθα πως ο αέρας είχε βάρος.

Κοίταζα τον διάδρομο με τα καθίσματα. Άνετα, υπερβολικά ευρύχωρα για τα δικά μας σώματα. Απλά άνετα για τους Ξένους.

Παράξενο. Η τελευταία σειρά είχε μόνο ένα κάθισμα. Τα μέτρησα

27⁵⁶

Έβαλα το χέρι μου στην κονσόλα. Όχι για να την ενεργοποιήσω, απλώς για να νιώσω.
Και τότε κατάλαβα πως το μέταλλο δεν ήταν ψυχρό.
Ήταν χλιαρό.
Σαν να είχε σφυγμό.

Δεν είχα σκοπό να προχωρήσω περισσότερο, όχι ακόμη.
Απλώς... να παίξω λίγο με το καινούργιο μου παιχνίδι.

Η σιωπή μετά την αποχώρηση των υπολοίπων ήταν σχεδόν ευγενική.

Το σκάφος έμοιαζε να ανασαίνει μαζί μου.
Όχι απειλητικά.

Ένιωθα παράξενα ασφαλή.

Μια οικειότητα ανεξήγητη, σαν να ήμουν πίσω στο πατρικό μου, μόνο που το πατρικό δεν είχε κονσόλα πτήσης και οροφή από υλικό που θύμιζε υδράργυρο σε ύπνο.
Κάθισα στο αριστερό κάθισμα. Συνήθεια απ' το αυτοκίνητο.
Η θέση είχε ζώνη ασφαλείας, ρυθμιζόμενο υποβραχιόνιο και εκείνη τη μυστηριώδη μυρωδιά που έχουν τα καινούργια πράγματα, ακόμη κι αν είναι χιλιάδες ετών.

Μπροστά μου, μια μεγάλη οθόνη έλαμπε απαλά στο

⁵⁶ Τα γράμματα του Ελληνικού αλφαβήτου είναι 27 (24 του σύγχρονου και 3 τα αρχαία σύμβολα) το άθροισμα των **27 γραμμάτων** είναι **4.995**
Το άθροισμα του 4.995 = **27**

γαλαζοπό της φως.

Μία μόνο φράση:

«Τέρμα προσδοκώμενον»⁵⁷

Κάτω αριστερά, μια λέξη: **«Πίναξ»**

Το κοίταξα απορημένος.

«Πίναξ...» επανέλαβα σιγανά. «Αν είναι μενού, ελπίζω να έχει και καφέ.»

Άφησα το βλέμμα μου να χαθεί στον φωτισμό του ταμπλό.

Λιτό, καθαρό, χωρίς κουμπιά.

Τίποτα που να μπορείς να πατήσεις ή να χαλάσεις.

Κοίταξα προς τα πάνω, σκεπτόμενος φωναχτά:

«Αραγε... πώς να λέγεται “λίστα προορισμών” στα αρχαία;»

Έβγαλα το μικρό μου γκατζετάκι.

«ΑΙ, μετάφρασε: λίστα προορισμών.»

Η τεχνητή φωνή απάντησε μονότονα:

— «Η λεκτική αντίστοιχος φράσις είναι: Κατάλογος τῶν ὁδῶν.»

«Κατάλογος τῶν ὁδῶν...» επανέλαβα, σχεδόν μηχανικά.

Και τότε το σκάφος... απάντησε.

«Ἡ τῶν ὁδῶν αἵρεσις γίγνεται κατὰ τὸ ἀξιόλογον ἢ κατὰ τὸ πυκνόν»⁵⁸

Έμεινα παγωμένος.

— «Ωραία», σκέφτηκα. «Τώρα μιλάει και αρχαία. Το μόνο που λείπει είναι να μου ζητήσει και γραμματική ανάλυση.»

⁵⁷ «Αναμονή προορισμού.»

⁵⁸ Επέλεξε την λίστα των προορισμών κατὰ την σπουδαιότητα ή την συχνή χρήση.

— «Κατὰ τὸ ἀξιόλογον λέγε μοι τὰς πρῶτας τρεῖς»,⁵⁹
πρόσθεσα διστακτικά, με το θάρρος του ανθρώπου που
παίζει Ρώσικη ρουλέτα με λεξιλόγιο.

Η απάντηση ήρθε αμέσως, με φωνή γυναικεία, ήρεμη, χωρίς
μηχανικό τόνο:

«Αἰθέριος λιμὴν, Δυνάμεως οἶκος, Τροφῶν ταμιεῖα.»⁶⁰

Χαμογέλασα ἀθελά μου.

— «Ωραία, ξεκινήσαμε συζήτηση με ἓνα σκάφος που ἔχει
καλύτερη προφορά ἀπ’ τον καθηγητὴ μου στα αρχαία.
Τέλεια.»

Σκέφτηκα να το δοκιμάσω περισσότερο.

Ἐπρεπε να μάθω αν ὅσα εἶχαμε διαβάσει για την Οδύσσεια
ήταν *ιστορία* ή *αναφορά πτήσης*.

— «Ἄρ’ οἶσθα τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὴν τῶν Φαιάκων νῆσον;»⁶¹
ρώτησα.

Η απάντηση ήρθε αμέσως.

Ὅχι σαν ἥχος. Σαν σκέψη που ἔφτασε ἀπὸ μέσα μου:

«Οἶδα τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὴν τῶν Φαιάκων νῆσον»⁶²

Το αἷμα μου πάγωσε και ζεστάθηκε ταυτόχρονα.

Δεν τόλμησα να ρωτήσω αν εἶχε *πάει* εκεί.

Ὅχι ἀκόμη.

Αν ἐπρόκειτο να αποδειχθεῖ ὅτι οἱ Φαίακες ἦταν... αεροπόροι,
προτιμούσα πρῶτα ἓναν δεῦτερο καφέ.

Αλλὰ ἔπρεπε να μάθω κάτι πιο πρακτικό.

Αν ἦταν δυνατόν να λειτουργήσει.

⁵⁹ Κατὰ την σπουδαιότητα πες τις τρεις πρῶτες.

⁶⁰ Αεροδρόμιο, Σταθμός ἐνέργειας, Αποθήκες τροφίμων.

⁶¹ Γνωρίζεις το δρόμο για το νησί των Φαιάκων;

⁶² Γνωρίζω τον δρόμο για το νησί των Φαιάκων.

«Φράσον μοι ὅπως ἔχει τὸ πλοῖον»⁶³, εἶπα τελικά.

Ἡ οθόνη φώτισε πιο έντονα.

Ἡ φωνή ἀπάντησε ἡρεμα, σαν να διάβαζε αναφορά συντήρησης:

«Τὸ πλοῖον εὐτρεπές ἐστι πρὸς τὸν ἀπόπλουν·

ἢ μὲν καύσιμος ὕλη ὀγδοήκοντα μοίρας ἔχει,

τοῦ δ' ὕδατος προσδεῖ· τὸ γὰρ ὕδωρ εἴκοσι μόνον μοίρας ἔχει.»⁶⁴

Ἐμεινα να κοιτάζω την οθόνη σαν να διάβαζα τη μοίρα μου γραμμένη σε τεχνικό εγχειρίδιο.

Καύσιμα 80%. Νερό 20%.

Ἐνα σκάφος έτοιμο για απόπλου.

Κι εγώ, ο τελευταίος άνθρωπος στο βάθος της Ουρ, ο μόνος που μπορούσε να το ενεργοποιήσει.

— «Εντάξει», εἶπα χαμηλόφωνα, «φαίνεται πλήρως αξιόπλοο.

Ἴσως και πιο αξιόπιστο απ' ὅ,τι το διαστημόπλοιο μας... και σίγουρα με καλύτερη υποστήριξη πελατών.»

Ἡ φωνή του σκάφους ἀπάντησε, σχεδόν παιχνιδιάρικα:

«Ἐὰν βούλη, ἄρχομαι ἐπὶ τὸν ἀπόπλουν»⁶⁵

Ἡ καρδιά μου χτύπησε δυνατά.

Στο ταμπλό, μια νέα λέξη φώτισε αργά:

«Προσδοκία τῆς κυρώσεως»⁶⁶

Κοίταξα γύρω μου, μόνος, και ψιθύρισα:

⁶³ Περιέγραψε την κατάσταση του σκάφους.

⁶⁴ Το πλοίο είναι έτοιμο για να αναχώρηση. Καύσιμο στο 80 , χρειάζεται προσθήκη νερού, Νερό στο 20.

⁶⁵ Αν θέλεις, ξεκινώ την αναχώρηση.

⁶⁶ Αναμονή επιβεβαιώσεως.

— «Μάλλον θα περιμένεις λίγο ακόμα, φίλε μου...
Δεν είμαι σίγουρος ότι ο κόσμος είναι έτοιμος για επιστροφή
των Φαιάκων.»

Αναχώρηση, λοιπόν, δεν μπορούσε να γίνει.
Η πύλη ήταν φρακαρισμένη από κατακρημνίσεις, το σκάφος
χωμένο μέσα σε αιώνες σκόνης και υπομονής.
Ο χώρος, μισοφωτισμένος, έμοιαζε με κοιμισμένο πνεύμονα.
Οι προβολείς μας έφταναν μόνο μέχρι τα πρώτα είκοσι
μέτρα. Πέρα από εκεί, πυκνό σκοτάδι.
Κι όμως, όλοι ξέραμε πως υπήρχε κάτι ακόμη εκεί μέσα.
Κάτι που, για δικούς του λόγους, δεν ήθελε ακόμη να μας
συστηθεί.

Έμεινα στο σκάφος λίγο ακόμη, να το «επεξεργαστώ».
Να το *γνωρίσω*, όπως θα έλεγε η Χλόη, εκείνη που πάντα
πίστευε πως κάθε μηχανή έχει ψυχή, απλώς περιμένει τον
σωστό ακροατή.

Στάθηκα στην είσοδο και δοκίμασα, δειλά στην αρχή:

«Κλῆσον τὴν θύραν»⁶⁷

Η πόρτα έκλεισε, μαλακά, με έναν ήχο σαν να έβαζε τελεία
σε πρόταση.

«Ἀνοιξον τὴν θύραν»⁶⁸

Η πόρτα άνοιξε.

Χαμογέλασα.

— «Κλείσε την πόρτα, άνοιξε την πόρτα», είπα ξανά, αυτή
τη φορά πιο γρήγορα.

Το σκάφος υπάκουσε.

Το επανέλαβα καμιά δεκαριά φορές, ώσπου άρχισα να
αισθάνομαι σαν παιδί που παίζει με διαστημικό

⁶⁷ Κλείσε την πόρτα.

⁶⁸ Άνοιξε την πόρτα.

ανελκυστήρα.

Και . . ., για να είμαι ειλικρινής, μάλλον μου άρεσε υπερβολικά το αίσθημα κυριαρχίας.

Εγώ και το σκάφος, οι δυο μας. Μια εξαιρετική συνεργασία, αν εξαιρέσεις ότι εκείνο έκανε όλη τη δουλειά.

Κάποια στιγμή όμως, κουράστηκα.

Όχι το σκάφος. Αυτό, απ' ό,τι φαίνεται, μπορούσε να ανοίγει και να κλείνει αιώνια.

Πρώτος βαρέθηκα εγώ.

Στάθηκα για λίγο στο άνοιγμα και κοίταξα έξω.

Το φως των προβολέων έσπαγε πάνω στις σκόνες και στις μεταλλικές επιφάνειες, σαν να αναστέναζε κι ο ίδιος ο αέρας.

Η ώρα είχε περάσει κι εγώ διψούσα αφόρητα.

Άγγιξα ξανά το σημείο του χεριού στην κονσόλα.

Το φως της οθόνης χαμήλωσε, τα σύμβολα έσβησαν ένα-ένα.

Ένα μαλακό, σχεδόν ευγενικό κλικ σήμανε το τέλος της συνεδρίας μας.

Ένιωσα κάτι που δεν είχα νιώσει ούτε στη Σελήνη, ούτε μπροστά στα σώματα, ούτε όταν οι πόρτες άνοιγαν μόνο σε μένα.

Όχι φόβο.

Ευθύνη.

Σηκώθηκα. Περπάτησα δυο βήματα. Το μέταλλο κάτω από τα πόδια μου δεν αντηχούσε. Δεν αντηχούσε ποτέ. Σαν να είχε μάθει να κρατά μυστικά.

— «Αν...» είπα, και γέλασα. Ένα μικρό, άκομπο γέλιο.

— «Αν κάτι πάει στραβά, τουλάχιστον θα ξέρουμε ποιος

φταίει.»

Δεν ένιωσα καλύτερα.

Κατέβηκα τη σκάλα.

Ένα τελευταίο άγγιγμα στο χέρι. Η πόρτα έκλεισε πίσω μου, ερμητικά.

Το σκάφος σφραγίστηκε, όπως κάποιος που τραβά την κουβέρτα του για να κοιμηθεί ξανά.

Γύρισα να φύγω, μα δεν άντεξα.

Κοίταξα πίσω.

Για μια στιγμή, έτσι μου φάνηκε, το κόκκινο τρίγωνο στην είσοδο αναβόσβησε απαλά.

Σαν να αποχαιρετούσε, σαν να περίμενε να πω... «Άνοιξον» άλλη μία φορά.

Η νύχτα είχε απλωθεί, κουρασμένο πέπλο, πάνω από το στρατόπεδο όταν επέστρεψα στην τέντα.

Ο αέρας μύριζε σκόνη, μέταλλο και φρέσκο ιδρώτα ανθρώπων που είχαν δει περισσότερα απ' όσα ήθελαν να εξηγήσουν.

Οι περισσότεροι κάθονταν σιωπηλοί, με το βλέμμα εκείνο του ανθρώπου που ψάχνει να βρει στο μυαλό του μια φράση για να περιγράψει το ανείπωτο.

Άλλοι έπιναν νερό, άλλοι χαρτογραφούσαν πρόχειρα στα σημειωματάριά τους. Οι πιο ρεαλιστές προσπαθούσαν απλώς να θυμηθούν πότε είχαν φάει τελευταία φορά.

Μόλις μπήκα, σηκώθηκαν βλέμματα, κουβέντες, χειρονομίες, μια μικρή αναστάτωση σαν τάξη δημοτικού που μόλις μπήκε ο δάσκαλος με την κουδούνα.

Ο Dr. Noah ήταν καθισμένος με την Emily, ο Paul ξεφλούδιζε κάτι που έμοιαζε με αποξηραμένο σύκο (ή μηχανικό λάστιχο, δεν έβαζες στοίχημα), κι ο Ιάφεθ

κοιτούσε τα σχέδια σαν να μετρούσε την απόσταση ανάμεσα στη λογική και το θαύμα.

Η Emily δεν κοιτούσε τις οθόνες. Κοιτούσε εμένα.

«Έκλεισες το σκάφος;» με ρώτησε τελικά.

Όχι *τι είδες*.

Όχι *πώς ήταν μέσα*.

Όχι *αν μίλησε*.

Έκλεισες το σκάφος.

— «Ναι», απάντησα. «Το σφράγισα.»

Έγνεψε αργά. Σαν να το ήξερε ήδη.

— «Και;» είπε μετά από λίγο.

— «Και τι;»

Με πλησίασε μισό βήμα. Όχι εισβολή. Μέτρηση απόστασης.

— «Και πώς ήταν... όταν έμεινες μόνος;»

Τώρα την κοίταξα εγώ.

— «Ήσυχα», είπα. «Πολύ ήσυχα.»

Χαμογέλασε. Όχι ευγενικά. Όχι ειρωνικά.

Σαν επιστήμονας που μόλις είδε ένα πείραμα να *επιβεβαιώνεται*.

— «Ναι», είπε. «Έτσι ξεκινάει πάντα.»

Δεν απάντησα.

Η Emily πήρε ένα ποτήρι με κάτι που υποτίθεται πως ήταν δροσερό και το κράτησε χωρίς να πιει. Το χέρι της έτρεμε ελάχιστα. Τόσο λίγο που μόνο κάποιος που ξέρει να μετρά αποκλίσεις θα το έβλεπε.

— «Ξέρεις», συνέχισε, «οι περισσότεροι άνθρωποι, όταν

βρεθούν μπροστά σε κάτι που δεν χωράει στην Ιστορία, πανικοβάλλονται.»

— «Και κάποιοι άλλοι;» ρώτησα.

Με κοίταξε επιτέλους στα μάτια.

— «Κάποιοι άλλοι αρχίζουν να κάνουν επιλογές.»

Η φράση έμεινε ανάμεσά μας. Βαριά. Ακριβής.

— «Δεν έκανα καμία επιλογή», είπα.

— «Ακόμη», διόρθωσε ήρεμα.

Γύρισε προς τις οθόνες, σαν να τελείωσε η συζήτηση. Αλλά πριν φύγει, πρόσθεσε σχεδόν αδιάφορα:

— «Όταν έρθει η στιγμή, Όσιε... μην το κάνεις μόνος σου.»

Στάθηκα ακίνητος.

— «Τι πράγμα;»

Χωρίς να γυρίσει:

— «Ό,τι κι αν ξέρεις ήδη.»

Έφυγε.

Κοίταξα γύρω μου. Κανείς δεν είχε ακούσει. Κανείς δεν είχε προσέξει. Οι συζητήσεις συνεχίζονταν, οι αναφορές γράφονταν, οι σημαίες έμεναν καθαρές.

Αλλά κάτι είχε αλλάξει.

Είχα την εντύπωση ότι μια νέα «Χλόη» γεννιέται, αν δεν είναι ήδη εδώ.

— «Λοιπόν;» ρώτησε ο Dr. Noah, χαμηλόφωνα, αλλά με εκείνη τη λάμψη στα μάτια που προδίδει άνθρωπο που *ξέρει* ότι κάτι συνέβη.

— «Τίποτα το σημαντικό», είπα.

«Μόνο που μίλησα με το σκάφος. Μου απάντησε στα αρχαία ελληνικά.»

Ευγενικά, πάντως.»

Ένα μουρμουρητό σηκώθηκε στην τέντα. Κάποιος ψιθύρισε «πάλι τα ίδια ο Όσιος», κάποιος άλλος «αν έχει επιλογή για Netflix, πάω πρώτος».

Χαμογέλασα.

— «Ζητώ εθελοντές για την πρώτη πτήση», συνέχισα.
Ο θόρυβος πάγωσε.

Δεν το είπαν «επιλογή».

Το είπαν πρωτόκολλο επιβίβασης.

Ο Bill μιλούσε για βάρη και ισορροπίες.

Ο Dr. Noah για στατιστικές πιθανότητες.

Οι αντιπρόσωποι για «δίκαιη εκπροσώπηση». Όχι για αυτούς, για το επιστημονικό προσωπικό. Οι αντιπρόσωποι μετείχαν όλοι εθελοντικά. Λόγο της μεταξύ τους εμπιστοσύνης.

Ο Στρατηγός για «επιχειρησιακή αναγκαιότητα».

Κανείς δεν είπε τη λέξη *άνθρωποι*.

— «Οκτώ», είπε ο Noah. «Με ασφάλεια.»

— «Δέκα, αν ρισκάρουμε», πρόσθεσε κάποιος.

Τα βλέμματα άρχισαν να μετακινούνται. Προς εμένα.

Δεν ήταν η εξουσία μου που τους ανησυχούσε.

Ήταν η σιωπή μου.

— «Όσιε;» είπε ο Στρατηγός. Όχι διαταγή. Πρόσκληση.

Κοίταξα την ομάδα.

Ήξερα ήδη ποιοι δεν έπρεπε να μπουν.

Όχι γιατί ήταν αδύναμοι.

Αλλά γιατί ήταν περίεργοι με λάθος τρόπο.

Γιατί ρωτούσαν πριν ακούσουν.

Γιατί θα άνοιγαν κάτι που έπρεπε να μείνει κλειστό, όχι από απληστία, αλλά από ενθουσιασμό.

Και ήξερα και κάτι χειρότερο.

Ήξερα ποιος *έπρεπε* να μπει... και δεν θα έβγαινε.

Το σκάφος δεν ζητούσε επιβάτες.

Ζητούσε ισορροπία.

— «Θέλω», είπα αργά, «να μπουν όσοι μπορούν να *επιστρέψουν* χωρίς να χρειαστεί να εξηγήσουν τι είδαν.»

Σιωπή.

— «Δηλαδή;» ρώτησε ένας από τους υποψήφιους. Το χαμόγελό του ήταν σφιγμένο. Σαν σημαία πριν κατέβει.

— «Δηλαδή», συνέχισα, «όχι ήρωες. Όχι μάρτυρες. Όχι πρωτοσέλιδα.»

Η Emily με κοίταζε. Δεν μιλούσε. Μετρούσε.

Ο Στρατηγός ένευσε πρώτος.

Μικρά. Ανεπαίσθητα.

Έδειξα ονόματα. Ένα ένα.

Κάθε όνομα και μια αναπνοή που ανακουφιζόταν.

Κάθε παύση και μια άλλη που κόβονταν.

Όταν τελείωσα, ήταν οκτώ.

Ένας από αυτούς, ο νεότερος, ενθουσιασμένος, με μάτια που έλαμπαν, έκανε μισό βήμα μπροστά.

— «Κι εγώ;» ρώτησε. «Μπορώ να »

Δεν τον κοίταξα.

— «Όχι.»

— «Γιατί;»

Γιατί σε είδα ήδη νεκρό, σκέφτηκα.
Όχι από λάθος. Από βήμα παραπάνω.

— «Γιατί», είπα τελικά, «κάποιος πρέπει να γράψει την αναφορά.»

Γέλια. Νευρικά. Ανακούφισης.
Το δέχτηκε. Έκανε πίσω.

Η Emily πλησίασε και χαμήλωσε τη φωνή της.

— «Ξέρεις», είπε, «ότι αν κάτι πάει στραβά ...»

— «Θα είναι δική μου απόφαση», απάντησα.

Με κοίταξε για πολλή ώρα.

— «Όχι», είπε τελικά. «Θα είναι δική σου γνώση. Και αυτό είναι βαρύτερο.»

Δεν πανηγύρισε κανείς.

Γιατί όλοι καταλάβαμε, χωρίς να το πούμε, το εξής:

Από εδώ και πέρα, όποιος δεν μπήκε...

θα εύχεται να είχε.

Και όποιος μπήκε,

ίσως εύχεται σύντομα το αντίθετο.

«Είτε θα ζήσουμε μια εμπειρία μοναδική... είτε θα μας γράψει η Ιστορία. Κυριολεκτικά»

Η Emily χαμογέλασε με εκείνο το χαμόγελο της επιστήμονος που μόλις είδε τη θεωρία της να ζητά υπογραφή συγκατάθεσης.

— «Προτείνω να φτιάξουμε πρώτα τη ράμπα πριν μιλήσουμε για απογείωση», είπε.

— «Σωστό», είπα. «Ας ξεκινήσουμε από το έδαφος, κυριολεκτικά.»

Και τότε σηκώθηκε ο Bill, ο επικεφαλής των μηχανικών

εδάφους ή όπως προτιμούσε ο ίδιος, «μηχανημάτων εκσκαφών».

Ύψος, φωνή και αυτοπεποίθηση εκσκαφέα τελευταίας γενιάς.

— «Λοιπόν, κύριοι», είπε, «αν είναι να σκάψουμε δρόμο για πύλη, τουλάχιστον να μας το πείτε εγκαίρως. Έχουμε και βάρδιες να αλλάξουμε.»

Γέλια.

— «Bill», του είπα, «δώσε προτεραιότητα στη ράμπα και στην είσοδο. Θέλουμε πρόσβαση όσο το δυνατόν πιο γρήγορα.»

Πριν προλάβει να απαντήσει, ο Dr. Noah σήκωσε το χέρι του καθησυχαστικά.

— «Ήδη ενημέρωσα την Ανώτερη Αρχή για τα ευρήματα. Σώματα, σκάφη, τα πάντα. Εγκρίθηκαν άμεσα νέα συνεργεία. Από αύριο θα έχουμε τόσους ανθρώπους εδώ που θα χρειαστούμε ρύθμιση της κυκλοφορίας και σήματα ΚΟΚ.»

— «Τόσους πολλούς;»

— «Περισσότερους. Κάθε ομάδα θα έχει δικό της πλήρες προσωπικό ανασκαφής. Εξειδικευμένους, λέει, στις "προϊστορικές μηχανές".»

— «Να υποθέσω πως το πανεπιστήμιο του Άνω Σουμερίου άνοιξε νέο τμήμα;» είπα.

Δεν γέλασε κανείς, πράγμα που σήμαινε ότι μάλλον είχα δίκιο.

Κοίταξα έξω από την τέντα.

Η «βάση» μας είχε αλλάξει.

Δεν ήταν πια εκείνο το πρόχειρο σύνολο σκηνών στην άμμο. Τώρα έμοιαζε με μικρή κωμόπολη, γεμάτη καλώδια, γεννήτριες, και φώτα που δεν έσβηναν ποτέ.

Πιο πέρα, ένας φράκτης, ψηλός, σκοτεινός, με φυλάκια σε

κάθε άκρη.

Κανείς δεν έμπαινε ή έβγαινε χωρίς ειδική διαπίστευση.

Η «διακριτική» ασφάλεια είχε γίνει πλέον τόσο διακριτική όσο μια μπάντα χαλίκιών στη σιωπή της ερήμου.

Ο Paul με πλησίασε.

— «Τελικά τι θα κάνεις;»

— «Θα περιμένω να καθαρίσουν την είσοδο, να φωτιστεί ο χώρος... κι έπειτα, βλέπουμε.»

— «Κι αν το σκάφος αποφασίσει να φύγει μόνο του;»

— «Τότε», είπα, «τουλάχιστον θα έχει προορισμό. Και, ελπίζω, καλό γούστο στη μουσική πτήσης.»

Γέλασε.

Ήταν ωραίο να γελάμε ακόμα.

Έστω και μέσα σε μια πόλη που ξεφύτρωνε.

Το πρωί δεν με ξύπνησε ο ήλιος.
Αυτός είχε παραιτηθεί εδώ και καιρό.
Με ξύπνησε ο θόρυβος από τα ελικόπτερα.
Πετούσαν χαμηλά, ανακατεύοντας την άμμο σαν να
προσπαθούσαν να ξαναθάψουν την ιστορία.
Κάθε προσγείωση έφερνε κι ένα νέο κύμα μηχανημάτων:
εκσκαφείς, ρομποτικούς βραχίονες, κι εκείνα τα άχαρα,
βαρύθυμα φορτηγά που όταν σβήνουν, μοιάζει να ξεφυσούν
από ανακούφιση.
Άλλα ξεφόρτωναν κιβώτια, άλλα καλώδια, κι άλλα έναν
εξοπλισμό που έμοιαζε περισσότερο με εξάρτημα
διαστημικού spa παρά εργαλείο αρχαιολόγου.

Μέχρι τις εννιά, το στρατόπεδο είχε διπλασιαστεί.
Κι αν μέχρι χθες η βάση έμοιαζε με ερευνητική αποστολή,
σήμερα θύμιζε ολόκληρη πόλη με προϊστορία.
Οι φωνές μπλέκονταν με τις εντολές. Τα drones μετρούσαν
θερμοκρασίες, κι εγώ προσπαθούσα να βρω λίγο καφέ που
να μη θυμίζει λάσπη της Μεσοποταμίας.

Σε τέσσερις ώρες η πρόσβαση προς την πύλη είχε καθαρίσει.
Τα συνεργεία είχαν ήδη απομακρύνει τις εσωτερικές
κατακρημνίσεις, καινούριες σκαλωσιές είχαν στηθεί, και ο
φωτισμός, ηλεκτρικός αυτή τη φορά, έδινε στο υπόστεγο
μια απόκοσμη λάμψη, σαν να προσπαθούσε να θυμηθεί πώς
είναι να ζεις.

Κάλεσα όλα τα συνεργεία να βγουν έξω.
— «Θα δοκιμάσουμε κάτι απλό», είπα. «Αν όλα πάνε καλά,
θα έχουμε δύο πόρτες λιγότερες να ανησυχούμε.»
Άγγιξα το χέρι στην πύλη.
Η μισάνοιχτη θύρα έκλεισε αργά, με έναν ήχο που έμοιαζε
να προέρχεται από μέσα της. Ένας αναστεναγμός μετά από
αιώνες.
Ξανάγγιξα το χέρι.

Η ίδια πόρτα αναδιπλώθηκε, κομπά, σαν παραβάν με τέσσερα φύλλα.

Το άλλο μισό παρέμεινε σιωπηλό, αμετακίνητο.

Κάποιος από το συνεργείο πετάχτηκε:

— «Στην εσωτερική πλευρά, κύριε, υπάρχει άλλο ένα τρίγωνο! Ίσως να αντιστοιχεί στο δεύτερο φύλλο!»

Είχε δίκιο. Μόνο που το δεύτερο φύλλο δεν άνοιγε τελείως. Στην πάνω άκρη διακρίνονταν ξεκάθαρα ζημιές από τη θερμότητα ή την πίεση.

Ο Bill, με το γνώριμο ύφος του ανθρώπου που έχει δει αρκετά, φώναξε δυο ονόματα.

Δεν τα συγκράτησα. Ακουγόταν σαν να κάλεσε χταπόδια.

— «Σκαλωσιές για επιθεώρηση, τώρα. Και φέρτε τα θερμικά εργαλεία, να δούμε αν αναπνέει ακόμα το μέταλλο!»

Προχωρήσαμε στο εσωτερικό.

Ο φωτισμός ήταν πλέον πέρα από ικανοποιητικός.

Μπορούσαμε να διακρίνουμε καθαρά σειρά από μικρότερες πόρτες δεξιά κι αριστερά.

Η φρουρά είχε ήδη εγκατασταθεί στην είσοδο, με την υπερβολική σοβαρότητα ανθρώπων που περιμένουν κάτι να πεταχτεί.

Δεν πλησίασα τις πόρτες.

Όχι από φόβο, αλλά από... διορατικότητα.

Οι σύντροφοί μου, βλέπετε, είχαν μια περίεργη σχέση με τα «κλειστά πράγματα».

Μόλις άνοιγε κάτι, ένιωθαν υποχρεωμένοι να το... εθνικοποιήσουν.

Κι εγώ δεν είχα καμία διάθεση να μπω σε συζήτηση περί "κυριότητας αρχαιολογικών ευρημάτων".

Αν τις άνοιγα, σε πέντε λεπτά θα τσακωνόμασταν για το ποια σημαία θα μπει πρώτα στην αναφορά.

Θα έπρεπε να βάλω βέτο, να χαλάσουμε τις καρδιές μας. Κι

όλα αυτά για ένα πόμολο.

Όχι, καλύτερα να μείνουν όπως είναι.

Μερικά μυστικά είναι πιο ήσυχα όταν κοιμούνται.

Το σώμα, φυσικά, ήταν απόν.

Είχε ήδη πάρει τον δρόμο προς εκείνα τα κέντρα όπου η

έρευνα δεν δημοσιεύεται ποτέ, αλλά πάντα «προχωρά».

Δίπλα στο σκάφος, σωροί από ξύλινα κιβώτια με μαύρους αριθμούς.

Συνεργεία μάζευαν τα συντρίμια με την ευλάβεια μοναχών που συλλέγουν λείψανα.

Άλλοι φωτογράφιζαν, άλλοι κατέγραφαν σε tablets, κι εγώ ήξερα πως όλα αυτά θα καταλήξουν πάλι σε εργαστήρια που δεν βγάζουν δελτία τύπου.

Προχώρησα ως το σκάφος.

Δίπλα μου οι οκτώ εθελοντές της πτήσης. Θαρραλέοι.

Οι υπόλοιποι ακολουθούσαν χαλαρά, έτσι κι αλλιώς σε κάθε συνεργείο υπήρχε τουλάχιστον ένας αντιπρόσωπος. Τόση εμπιστοσύνη σπάνια βλέπεις.

Άνοιξα την πόρτα του σκάφους.

— «Συνεργείο καθαρισμού!» φώναξα. «Και προσοχή στις κουρτίνες. Αν είναι εξωγήινες, μπορεί να μας καταγγείλουν για φθορά πολιτιστικής κληρονομιάς.»

Άλλοι ανέλαβαν το εξωτερικό, άλλοι το εσωτερικό.

Μία ώρα αργότερα, όλα έμοιαζαν καινούργια.

Ή σχεδόν καινούργια γιατί μερικά πράγματα, όσο κι αν τα καθαρίσεις, κρατούν μέσα τους το βάρος όσων είδαν.

Τότε ήταν που συνειδητοποίησα πως, για πρώτη φορά από τότε που κατέβηκα απ' τη Σελήνη, **δεν υπήρχε κανείς όρθιος.**

Όλοι καθισμένοι.

Ζώνες δεμένες.

Πλάτες ίσιες ή τουλάχιστον *προσπαθούσαν*.

Είκοσι επτά καθίσματα.

Είκοσι επτά υπάρξεις που έκαναν πως δεν μετρούσαν η μία την άλλη.

Δεκαέξι αντιπρόσωποι, με βλέμμα ανθρώπων που είχαν συνηθίσει να αποφασίζουν για πολέμους από μακριά και τώρα ανακάλυπταν ότι το κοντρόλ δεν είχε κουμπί *αναίρεσης*.

Οκτώ θαρραλέοι εθελοντές με το θάρρος τους μοιρασμένο άνισα ανάμεσα σε ενθουσιασμό και άγνοια.

Ο Στρατηγός, ακίνητος, σαν να είχε ήδη απογειωθεί μέσα του.

Η Emily, ήρεμη με τον επικίνδυνο τρόπο των ανθρώπων που καταγράφουν τα πάντα.

Κι εγώ.

Το εξουσιοδοτημένο κλειδί.

Ή, όπως θα με έλεγαν αργότερα κάποιοι, **το λάθος που άνοιξε την πόρτα.**

Κάθισα αριστερά. Συνήθεια παλιά, από το αυτοκίνητο, το αεροπλάνο, τη ζωή. Αριστερά, πάντα πιο κοντά στο παράθυρο. Ακόμα κι όταν δεν υπάρχει.

Άγγιξα την κονσόλα.

Το σκάφος άναψε χωρίς βιασύνη.

Όχι σαν μηχανήμα.

Σαν ον που ξυπνά και θυμάται.

Φώτα κύλησαν στον χώρο των επιβατών, όχι όλα μαζί. Σαν να περνούσε κάποιος και να άναβε δωμάτια με το χέρι.

Κάποιος πίσω μου ψιθύρισε:

— «Είναι... ζεστό το φως.»

Κανείς δεν γέλασε.

Ήταν λάθος σχόλιο για τέτοια στιγμή.

Η οθόνη μπροστά μου φώτισε σε εκείνο το γαλαζωπό που δεν υπάρχει στη φύση, μόνο στη μνήμη.

«ἐπανήλθες, ἐκδέχομαι τὸν προορισμόν»⁶⁹

Μερικοί γύρισαν και με κοίταξαν.

Όχι απορία.

Ανακούφιση.

Συμβουλευτήκα το γκατζετάκι μου. Όχι γιατί δεν ήξερα. Αλλά γιατί ήθελα να είμαι σίγουρος πως *δεν θα το έλεγα λάθος*.

Σήκωσα ελαφρά το κεφάλι.

Δεν ήταν διαταγή.

Ήταν σύσταση προς ένα πλάσμα που γνώριζε καλύτερα από όλους μας πού βρισκόμασταν.

— **«ἔξελθε εἰς τὸ ὑπαίθριον»⁷⁰**

Το σκάφος δεν απάντησε αμέσως.

Ένας από τους αντιπροσώπους καθάρισε τον λαιμό του.

— «Αυτό... σημαίνει ότι ...»

Δεν πρόλαβε να τελειώσει.

Ένας βαθύς, χαμηλός ήχος διαπέρασε το δάπεδο. Όχι βρυχηθμός.

Περισσότερο σαν *ανάσα που κρατιόταν αιώνες*.

Οι ζώνες έσφιξαν μόνες τους.

Όχι απότομα.

⁶⁹ Επέστρεψες, περιμένω τον προορισμό.

⁷⁰ Βγες έξω.

Σαν προειδοποίηση ευγενική: *καλύτερα έτσι.*

Ο Στρατηγός χαμογέλασε.

— «Καλή αρχή», είπε. «Αν δεν μας σκοτώσει τώρα, θα μας σκοτώσει μετά.»

Η Emily σημείωνε ήδη. Χωρίς να κοιτάζει χαρτί.

Κάποιος πίσω ρώτησε:

— «Όσιε... το σκάφος ξέρει τον δρόμο;»

Δεν γύρισα.

— «Όχι», απάντησα.

Μια παύση.

— «Τον θυμάται.»

Το δάπεδο άρχισε να μετακινείται.

Το υπόστεγο άνοιγε μπροστά μας σαν σκέψη που αλλάζει γνώμη.

Κανείς δεν μιλούσε πια.

Γιατί όλοι καταλάβαμε το ίδιο πράγμα, την ίδια στιγμή:

Δεν βγαίναμε απλώς στο ύπαιθρο.

Το σκάφος θυμόταν τον δρόμο...κάποιος άλλος τον είχε περπατήσει πρώτος.

Το σκάφος, προχώρησε μπροστά.

Αργά, σχεδόν ευγενικά, ελαφρώς ανυψωμένο από το έδαφος. Ίσα όσο χρειαζόταν για να μη σέρνεται, ίσα για να δείξει πως *δεν το άγγιζε πια η τριβή της Γης.*

Ούτε θόρυβος, ούτε κραδασμός. Μόνο ένα χαμηλό βόμβο, σαν ανάσα που κρατιέται.

Οι προβολείς του υπόστεγου έμειναν πίσω μας.

Το φως πλέον ερχόταν από αλλού.

— «Κινείται... αλλά δεν πετά», μουρμούρισε κάποιος.

— «Πετάει», απάντησε η Emily χωρίς να τον κοιτάξει.
«Απλώς δεν το κάνει για εμάς.»

Το σκάφος έφτασε μέχρι τη μέση της ράμπας ανόδου και εκεί σταμάτησε.

Όχι απότομα.

Με εκείνη τη σιωπηλή αποφασιστικότητα που σε κάνει να καταλαβαίνεις ότι *δεν ρωτήθηκες*.

Η οθόνη μπροστά μου άλλαξε χρώμα. Το γαλάζιο βάθυνε, έγινε σχεδόν σοβαρό.

«Έπείγουσα μονή.

Βλάβη τών τῆς ὀρμῆς μηχανημάτων.

ἼΑρα χρή τοὺς τεχνίτας καλεῖν;» ⁷¹

Σιωπή.

Όχι από αυτές τις θεατρικές.

Από τις άλλες. Τις επαγγελματικές.

Γύρισα προς τον Στρατηγό.

— «Πατάμε στη Γη», του είπα. «Όλα καλά.»

Δεν με ρώτησε πώς το ήξερα.

Αυτό ήταν το επικίνδυνο με εκείνον.

Γύρισε απότομα προς τους επιβάτες και η φωνή του αντήχησε στο σκάφος, καθαρή, στρατιωτική, αδιαπραγμάτευτη:

— **«Πάραυτα. Συντεταγμένα. Αποβίβαση.»**

Το *πάραυτα* δεν σήκωνε παρερμηνείες.

Σήμαινε: με τάξη. Χωρίς πανικό. Χωρίς ηρωισμούς. Χωρίς

⁷¹ Επείγουσα στάση. Βλάβη στο σύστημα προώθησης. Να καλέσω το συνεργείο επισκευών;

να γίνουμε μπουλούκι.

Η πράξη είχε δείξει. Το ήξεραν όλοι, ότι όποιος δεν δρούσε ομαδικά, σεβόμενος την ομάδα, **έφευγε**.

Άμεσα.

Με συνοπτικές διαδικασίες.

Και δεν ξαναγυρνούσε ποτέ για να διαφωνήσει.

Ένας-ένας κατέβηκαν.

Οι εθελοντές πρώτοι, πιο σιωπηλοί απ' όσο τους είχα δει ποτέ.

Οι αντιπρόσωποι μετά, προσπαθώντας να δείχνουν ψύχραιμοι, αποτυγχάνοντας με αξιοπρέπεια.

Η σκάφος άδειασε.

Μείναμε οι δυο μας και η Emily.

Δεν μου το βγάνεις από το μυαλό: *είναι η εκκολαπτόμενη Χλόη*.

Ο Στρατηγός γύρισε προς εμένα.

— «Θες να καλέσουμε συνεργείο για την επισκευή;»

Τον κοίταξα.

Δεν απάντησα αμέσως.

Και τότε κατάλαβε.

— «Συνεργείο...» επανέλαβε αργά, σαν να δοκίμαζε τη λέξη.

Σήκωσε το βλέμμα προς το σκάφος, προς την οθόνη, προς κάτι που δεν ανήκε πια στον κόσμο του.

— «Δεν έχουμε συνεργείο.»

Έγνεψα.

— «Ούτε τεχνίτες. Ούτε ανταλλακτικά.»

Σιώπη.

— «Ούτε ιδέα», πρόσθεσε.

Η οθόνη παρέμενε αναμμένη.

Περίμενε απάντηση.

Όχι σαν μηχανήμα.

Σαν κάτι που δεν είχε μάθει ακόμη τι θα πει αδυναμία.
Και τότε, για πρώτη φορά, ο Στρατηγός δεν έδωσε διαταγή.
Με κοίταξε και περίμενε.

Η οθόνη τρεμόπαιξε ελαφρά.

Όχι σαν βλάβη. Σαν... ενόχληση.

«Οὐ τούτους λέγω.»⁷²

Σήκωσα το κεφάλι.

— «Τί εννοείς;» είπα, σχεδόν από συνήθεια.

Η απάντηση ήρθε αμέσως, χωρίς παύση επεξεργασίας,
πράγμα που δεν μου άρεσε καθόλου.

«Οἱ τεχνῖται οὓς λέγεις, οὐκ εἰσὶν τῆς ἐμῆς τέχνης.»⁷³

Ο Στρατηγός με κοίταξε πλάγια.

— «Με άλλα λόγια;»

Κατάπια.

— «Δεν μιλάει για ανθρώπους.»

Η λέξη *άνθρωποι* έμεινε μετέωρη στον αέρα του θαλάμου,
σαν κάτι που έπρεπε να ελεγχθεί αν επιτρέπεται.

Η οθόνη άλλαξε πάλι. Εμφανίστηκε σύμβολο που δεν
έμοιαζε με γράμμα, ούτε με αριθμό. Περισσότερο με...
σφραγίδα.

**«Οἱ τεχνῖται οἱ ἐμοὶ ἔχουσιν χεῖρας ἄλλας,
καὶ νοῦν ἕτερον.»⁷⁴**

Ο Στρατηγός δεν μίλησε αμέσως.

⁷² Δεν εννοώ αυτούς.

⁷³ Οι τεχνίτες για τους οποίους μιλάς, δεν έχουν την ειδικότητα για εμένα.

⁷⁴ Οι δικοί μου τεχνίτες έχουν άλλα χέρια και άλλο μυαλό.

Ακούμπησε το χέρι του στο μεταλλικό τοίχωμα του σκάφους, σαν να ήθελε να βεβαιωθεί ότι είναι ακόμη εδώ.

— «**Ζῶσιν;**»⁷⁵ ρώτησε τελικά.

Η απάντηση ήρθε με τρόπο που δεν θα ξεχάσω ποτέ, ούτε γιατί το σκάφος αποφάσισε να του απαντήσει, πρώτη και τελευταία φορά. Δεν ξαναέγινε.

«**Οὐχ ὥς ὑμεῖς νοεῖτε τὸ ζῆν.**»⁷⁶

Σιωπή.

— «**Καὶ ποῦ εἰσίν;**»⁷⁷ τόλμησα.

Για πρώτη φορά, το σκάφος καθυστέρησε.

Ὅχι επειδή δεν ήξερε.

Αλλά επειδή ζύγιζε.

«**Ἐγγύτερον ἢ δοκεῖς.**

Μακρότερον ἢ δύνασαι φθάσαι.»⁷⁸

Ο Στρατηγός γέλασε ξερά.

— «Μ' αρέσουν οι απαντήσεις του. Δεν λέει ποτέ "δεν γίνεται".»

— «Λέει "δεν είσαι έτοιμος", του απάντησα.

Η οθόνη χαμήλωσε τη φωτεινότητά της. Σχεδόν... διακριτικά.

«**Ἐὰν βοήθειαν αἰτήῃς, ἐπιλέγειν δεῖ.**»⁷⁹

⁷⁵ Ζούν;

⁷⁶ Ὅχι ὅπως εσείς αντιλαμβάνεστε τη ζωή.

⁷⁷ Και πού βρίσκονται;

⁷⁸ Πλησιέστερα από όσο νομίζεις. Μακρύτερα από όσο μπορείς να φτάσεις.

⁷⁹ Αν ζητάς βοήθεια, πρέπει να διαλέγεις (προσεκτικά).

— «Να επιλέξουμε *τι*» ρώτησα.⁸⁰

Η λέξη εμφανίστηκε μόνη της, στο κέντρο:

ΧΕΙΡ

Όχι *χέρια*.

Χέρι.

Ο Στρατηγός με κοίταξε αυτή τη φορά ευθέως.

Όχι σαν ανώτερος.

Σαν άνθρωπος που μόλις κατάλαβε ότι κάποιος άλλος κρατά το βάρος.

— «Όσιε...» είπε χαμηλόφωνα.

— «Αν καλέσουμε αυτούς τους "τεχνίτες"... έρχονται εδώ;»

Δεν απάντησα αμέσως.

Κοίταξα την οθόνη.

Το σκάφος δεν βιαζόταν.

— «Όχι», είπα τελικά.

— «Δεν έρχονται. Κάποιος... πάει.»

Η οθόνη επιβεβαίωσε, αθόρυβα:

«Ούτως έχει.»⁸¹

Και τότε κατάλαβα κάτι που δεν είπα φωναχτά.

Το σκάφος δεν ρώτησε *αν*.

Ρώτησε *ποιος*.

⁸⁰ «Χάριν της αφηγηματικής ροής, το σκάφος θα εξακολουθήσει να αναδύει την αρχαία του λαλιά, σαν αντίλαλος από ένα παρελθόν που αρνείται να σιωπήσει. Οι δικοί μου διάλογοι θα παραμείνουν στο "τώρα" της γλώσσας μας, καθώς οι νοήμονες αλγόριθμοι των συσκευών μας έχουν ήδη υφάνει τη γέφυρα της μετάφρασης ανάμεσα στους δύο κόσμους.»

⁸¹ Έτσι είναι.

— «Άρα...» πετάχτηκε μια φωνή από πίσω μας,
«ζητάει εθελοντή.»

Στράφηκα. Ήταν ένας από τους αντιπροσώπους. Από εκείνους που όταν ακούνε *ιστορία* σκέφτονται *υποσημείωση με το όνομά τους*.

— «Ε, ναι», συνέχισε, πιο δυνατά τώρα, «κάποιος πρέπει να πάει. Να βοηθήσει. Να—»

Ο Στρατηγός σήκωσε το χέρι.

Όχι απειλητικά.

Σαν να λέει *σταμάτα πριν γίνεις θρύλος για λάθος λόγο*.

— «Δεν είπε αυτό», είπα ήρεμα.

Ίσως υπερβολικά ήρεμα.

Η οθόνη φώτισε ξανά, σχεδόν... αναστενάζοντας.

«Οὐχ ἐθελοντὴν αἰτῶ»⁸²

Μικρή παύση.

«Ἀπαιτῶ τὰ ὄργανα τῆς συντηρήσεως»⁸³

— «Όργανα;» ρώτησε κάποιος άλλος.

— «Σαν... εργαλεία; Κινούμενα;»

— «Ρομπότ» είπα.

Η απάντηση ήρθε με έναν τόνο που, αν το σκάφος είχε φρύδια, θα τα είχε σηκώσει.

«Ἐὰν βούλει, καλεῖ αὐτὰ ρομβοειδῆ ὄντα.

Ἡ ὀνομασία σοι ἐλεύθερος»⁸⁴

— «Ρομποτάκια συντήρησης», μετέφρασα.

⁸² Δεν θέλω εθελοντή.

⁸³ Απαιτῶ το συνεργείο συντήρησης.

⁸⁴ Αν θέλεις, ονόμασέ τα "ρομπότ". Η ονομασία είναι στην κρίση σου.

— «Τα δικά του.»

Ο αναστεναγμός ανακούφισης που ακούστηκε ήταν... αξιοπρεπής.

Κανείς δεν το παραδέχτηκε, αλλά αρκετοί είχαν ήδη φανταστεί τον εαυτό τους να γράφεται με χρυσά γράμματα και μικρά κομμάτια.

— «Και γιατί δεν τα φέρνεις;», ρώτησα.

Η οθόνη σκοτείνιασε ελαφρά.

Όχι από ντροπή.

Από *ενόχληση*.

«Έκάλεσα»⁸⁵

— «Και;»

«Άπεκρίθησαν»⁸⁶

Περίμενα.

Δεν συνέχισε.

— «Τι είπαν;» ρώτησα.

Η απάντηση εμφανίστηκε λέξη λέξη, σαν να ήθελε να βεβαιωθεί ότι θα τη διαβάσουμε σωστά.

«Ού δύνανται ἐξελθεῖν τοῦ χώρου»⁸⁷

Σιωπή.

— «Είναι χαλασμένα;»

— «Εγκλωβισμένα;»

— «Ή απλώς... τεμπέλικα;» ψιθύρισε κάποιος.

⁸⁵ Τα κάλεσα.

⁸⁶ Απάντησαν.

⁸⁷ Δεν μπορούν να βγουν από τον χώρο.

«Ὁ χώρος αὐτῶν οὐκ ἀνοίγει»⁸⁸

Ο Στρατηγός με κοίταξε.

Ὅχι απορημένος.

Αλλά με εκείνο το βλέμμα που λέει *πες μου ότι δεν θα χρειαστεί να διαλέξουμε ξανά*.

— «Πού είναι αυτός ο χώρος;» ρώτησα αργά.

Η απάντηση ήρθε αμέσως.

«Ὑπὸ τὴν ὁδὸν ἣν ἤδη βαδίζετε»⁸⁹

Κάποιος γέλασε νευρικά.

— «Πλάκα κάνει.»

Το σκάφος δεν γέλασε.

«Ἀκριβέστερον» συνέχισε, σχεδὸν ευγενικά.

«Ὑπὸ τὴν πύλην»

Κοίταξα τον Στρατηγό.

Κοίταξε κι εκείνος εμένα.

— «Δηλαδή...» είπα αργά,

«πρέπει να πάμε εκεί που ἦταν το σκάφος.»

Η οθόνη ἀναψε για τελευταία φορά, σαν τελεία στο τέλος πρότασης:

«Οὕτως ἀεὶ γίνεται»⁹⁰

Και τότε κατάλαβα το πραγματικό πρόβλημα.

Μας ζητούσε να θυμηθούμε.

— «Πίσω», είπα τελικά.

⁸⁸ Δεν ανοίγει η πόρτα.

⁸⁹ Εδώ η φράση δηλώνει : Στο χώρο που ἤμουν.

⁹⁰ Ναι ἔτσι είναι.

«Στον χώρο στάθμευσης.»

Ο Στρατηγός με κοίταξε λοξά.

Η Emily χαμογέλασε εκείνο το χαμόγελο του ανθρώπου που μόλις κατάλαβε ότι *κάποιος είχε διαβάσει τις υποσημειώσεις.*

Εκεί.

Στους θαλάμους που είχα αφήσει επίτηδες κλειστούς.

Όχι από φόβο, το έχουμε ξεκαθαρίσει αυτό, αλλά επειδή η εμπειρία μου είχε μάθει ότι :

ό,τι ανοίγεις νωρίς, σου ζητάει εξηγήσεις αργότερα.

Προχωρήσαμε κατά μήκος του υπόστεγου.

Οι πόρτες στέκονταν στη σειρά, σιωπηλές, με εκείνη την αρχιτεκτονική αξιοπρέπεια που έχουν τα πράγματα όταν ξέρουν ότι *δεν τις ρώτησε κανείς αν θέλουν να τις ανακαλύψουν.*

Και τότε το είδαμε.

Μια πινακίδα.

Όχι σύμβολα.

Όχι αρχαϊκά ιδεογράμματα.

Απλώς:

«Η τῶν ὀργάνων σύνταξις»⁹¹

— «Ε, τουλάχιστον είχαν καλή σήμανση», μουρμούρισε κάποιος.

Η πόρτα είχε το γνώριμο αποτύπωμα: χέρι και τρίγωνο. Άγγιξα.

Άνοιξε... δέκα πόντους.

Και ξανάκλεισε.

⁹¹ Συνεργείο.

Σαν να είχε σκεφτεί δεύτερη φορά την απόφασή της.

— «Δεν φαίνεται κάτι απ' έξω», είπε ο Bill, ήδη γονατισμένος.

— «Γιατί συνήθως», του απάντησα, «τα σοβαρά προβλήματα φροντίζουν να μην φαίνονται.»

Ο Bill δεν σχολίασε.

Είχε ήδη αποφασίσει να λύσει το θέμα με τον μοναδικό τρόπο που ήξερε: *αγνοώντας τη λογική και μιλώντας απευθείας στα εργαλεία του.*

Άνοιξαν πέρασμα δίπλα στην πόρτα.

Μεθοδικά. Ήσυχα.

Σαν να μην παραβίαζαν κάτι χιλιάδων ετών, αλλά ένα ενοχλητικό μεσότοιχο.

— «Το υπόστεγο δεν είναι χτισμένο», μας είπε.

«Είναι σκαμμένο. Η τοιχοποιία είναι επένδυση.

Γι' αυτό άντεξε στην... καταστροφή.»

Τον άκουγα, αλλά το μυαλό μου είχε κολλήσει στη λέξη *επένδυση*.

Σαν κάποιος να είχε επενδύσει στο μέλλον... και να περίμενε απόδοση.

Μπαίνοντας στον νέο θάλαμο, μας έπιασε εκείνη η αίσθηση.

Σαν να περνάς κατώφλι τάφου και εργαστηρίου ταυτόχρονα.

Ευρύχωρος.

Φωτισμένος.

Και εκεί, σε απόλυτη τάξη, τα ρομποτάκια συντήρησης.

Στη σειρά. Πίσω από την πόρτα.

Περίμεναν.

Η πόρτα δεν μπορούσε να ανοίξει από μέσα.

Η εσωτερική τοιχοποιία είχε καταρρεύσει.

— «Γί' αυτό δεν έβγαιναν», είπε η Emily.

— «Ήξεραν ότι δεν χωράνε.»

Πλησίασα.

— «**Εἰς τὰς ὑμετέρας χώρας ἐπανέλθετε.**

Μείνατε δὲ τὴν νέαν κέλευσιν»⁹²

Τα ρομποτάκια απομακρύνθηκαν με τάξη.

Όλα.

Εκτός από ένα.

Το φωτάκι του αναβόσβηνε αμυδρά.

Σαν καρδιά που δεν είχε αποφασίσει αν θέλει να συνεχίσει.

— «Αυτό είναι χαλασμένο», είπε κάποιος.

— «Ή απλώς κουρασμένο», απάντησα.

Το συνεργείο το μετέφερε δίπλα στα άλλα.

Σε λίγη ώρα, ο χώρος είχε μετατραπεί σε γιαιτιά ανακαίνισης.

Καλώδια. Σκαλωσιές. Θόρυβος.

Η Ιστορία σε κατάσταση εργολαβίας.

Ο Στρατηγός, η Emily κι εγώ φύγαμε να περιεργαστούμε άλλες αίθουσες.

— «Δύο μέρες», είπε ο Bill πίσω μας.

«Τόσο θέλει.»

Στάθηκα.

Γύρισα.

— «Από πότε οι εργολάβοι είναι τόσο ακριβείς στις ημερομηνίες παράδοσης;» ρώτησα με ειλικρινή απορία.

Ο Bill με αγνόησε.

Όπως κάνουν όλοι οι επαγγελματίες όταν λένε ψέματα με αυτοπεποίθηση.

⁹² Επαναφορά στις θέσεις σας. Αναμείνατε νέα εντολή.

Το έργο ολοκληρώθηκε σε τέσσερις ημέρες.
Και κανείς δεν σχολίασε τίποτα.

■ ύπνησα με την αίσθηση ότι κάποιος είχε
■ αντικαταστήσει το όνειρό μου με μια ταινία
■ πολεμικής προπαγάνδας.

Η βάση μας, που ξεκίνησε σαν μια ταπεινή συλλογή από λευκές σκηνές που έμοιαζαν με μανιτάρια σε σεληνιακό τοπίο, είχε μεταμορφωθεί. Πλέον, το στρατηγείο μας, η «Μεγάλη Τέντα», ήταν ένα ευρύχωρο, κλιματιζόμενο κτίριο εκστρατείας, από αυτά που η UN κατασκευάζει για να δείχνει ότι έχει αυτοπεποίθηση, αλλά τουλάχιστον δεν μπάζει Σεληνιακή σκόνη.

Μπήκα μέσα και βρήκα τη γνωστή παρέα. Η Emily ήταν σκυμμένη πάνω από κάτι ψηφιακούς χάρτες, φορώντας το γνωστό της βλέμμα που λέει «ξέρω τι έφαγες για πρωινό, αλλά θα προσποιηθώ ότι με νοιάζει η κεραμική της Ουρ».

— «Καλώς τον Αντεπιμελητή μας», είπε χωρίς να σηκώσει το κεφάλι. «Άργησες. Οι Ξένοι σου δεν έχουν ωράριο δημοσίου υπαλλήλου, Όσιε. Το σκάφος άρχισε να παραπονιέται.»

— «Παραπονιέται;» ρώτησα, πλησιάζοντας τη μηχανή του καφέ που ήταν το μόνο πράγμα στη βάση που σεβόμουν πραγματικά.

Ήπια μια γουλιά καφέ, ένιωσα το μυαλό μου να έρχεται επιτέλους στη θέση του.

— «Έβγαλε σήμα για τα 1,2», πετάχτηκα από εκεί όταν εσύ κοιμόσουν “τον ύπνο του δικαίου”.

«Τα ρομποτάκια που “έπεισες” να βγουν, άρχισαν να περιφέρονται στις αποθήκες σαν χαμένα σκυλιά. Ψάχνουν ανταλλακτικά για κάτι που έχει πήξει εδώ και μερικές χιλιετίες. Η βλάβη είναι δομική βλέπεις, ο χρόνος δεν σέβεται ούτε τους ημίθεους.»

Βγήκα έξω. Η συνοδεία ήταν ήδη εκεί: οι δεκαέξι αντιπρόσωποι των εθνών, πάντα παρόντες. Μια σιωπηλή υπενθύμιση ότι όλος ο πλανήτης κρέμεται από μια κλωστή. Ο Στρατηγός.

Η Emily ακολουθούσε πίσω από εμένα.

Κατευθυνθήκαμε προς το σκάφος. Δίπλα από το σκάφος περίμενε ο Bill, ο επικεφαλής των εκσκαφών, σκουπίζοντας τα χέρια του με ένα πανί.

— «Την αφήσαμε ανοιχτή», είπε δείχνοντας προς την πόρτα. «Τώρα τα ρομποτάκια μπαينوβγαίνουν σαν να έχουν πιάσει δουλειά σε εργοστάσιο της Ford. Για να είμαι ειλικρινής, ζηλεύω. Θα έδινα τα μισά μου εργαλεία για να είχα τέτοια αυτόματα στο συνεργείο μου. Αυτά δεν ζητάνε ούτε υπερωρίες, ούτε διάλειμμα για τσιγάρο».

Μπήκαμε στο εσωτερικό. Δεν υπήρχε τηλεπάθεια, Δεν είμαστε σε ταινία της δεκαετίας του '50, αλλά οι οθόνες στην κονσόλα άρχισαν να τρεμοπαίζουν ρυθμικά μόλις πλησίασα. Τα σύμβολα σχημάτισαν μια ακολουθία, μια τεχνική περιγραφή υλικών που έμοιαζε με χημική φόρμουλα των Ξένων.

— «Θέλει συντήρηση», είπα στην ομάδα. «Τα υλικά έχουν πήξει. Χρειαζόμαστε λιπαντικά και ηλεκτρολύτες. Τα ρομποτάκια ψάχνουν λιπαντικά. Λάδια και ηλεκτρολύτες. Αλλά όχι από αυτά που βάζετε στα τζιπ σας.»

Η Emily με κοίταξε με εκείνο το γνωστό, διεισδυτικό βλέμμα.

— «Για πες μας λοιπόν, σεφ της Σελήνης. Τι λέει το μενού; Τι θέλει το μωρό σου για να πάρει μπρος;»

Άρχισα να απαριθμώ ονομασίες που ακούγονταν σαν κατάλογος αλχημιστή: «*Έλαιο του Μάντου*»,

*«Σταθεροποιημένος Υδράργυρος σε διάλυμα Shakti»,
«Κρυσταλλικοί ηλεκτρολύτες με βάση το θείο».*

Κάλεσα το χημικό τμήμα. Σε λίγο εμφανίστηκαν τρεις άνδρες με γκριζες στολές εργασίας, το σήμα του χημικού στο στήθος και τους αριθμούς τους. Μόνο ο επικεφαλής τους, ο Άρθουρ, είχε το όνομά του πάνω από τον αριθμό 104. Του παρέδωσα τη λίστα.

— «Κύριε Όσιε, αυτά τα ονόματα δεν υπάρχουν σε κανένα εγχειρίδιο», είπε ο Άρθουρ, σχεδόν προσβεβλημένος. «Τι θα πει "υδράργυρος σε ύπνο"; Είναι σαν να μου ζητάτε να φτιάξω φίλτρο για δράκους».

— «Θα πει ότι αν δεν τον βρείτε, το σκάφος θα παραμείνει ένα πολύ ακριβό πρες παπιέ», απάντησα κυνικά.

— «Δεν ζητάω να τα καταλάβετε, Άρθουρ», «Ζητάω να τα φτιάξετε. Τα ρομποτάκια ξέρουν πού είναι οι παλιές αποθήκες. Θα πάμε εκεί, θα πάρετε δείγματα από τα πηγμένα υλικά και θα τα συσχετίσετε με τη λίστα μου. Η ανάλυση θα σας πει τι είναι το καθένα».

Η Emily πλησίασε τον Άρθουρ και μετά κάρφωσε εμένα με ένα βλέμμα γεμάτο «μπιχτές» και υπαινιγμό.

— «Πάμε λοιπόν στις αποθήκες. Προσπάθησε μόνο να μην ανατινάξεις τη βάση μέχρι να γυρίσουμε, Όσιε. Θα ήταν κρίμα να χάσουμε τέτοιο ταλέντο στη μαγειρική... "Αντεπιμελητή"».

Προχώρησε μπροστά από τους δεκαέξι αντιπροσώπους, οδηγώντας την ομάδα προς τα έγκατα της βάσης. Την παρατήρησα. Το βήμα της ήταν πολύ σίγουρο για βοηθός αρχαιολόγου. Πολύ αποφασιστικό. Σαν να μην πήγαινε να αναλύσει λάδια, αλλά να επιθεωρήσει το μέλλον μας.

Το σκάφος δεν ήθελε απλώς καύσιμα. Ήθελε να ξαναγίνει ζωντανό. Κι εγώ ήμουν ο μόνος που ήξερε τη δόση.

Καθώς προχωρούσαμε, η εικόνα της εγκατάλειψης γινόταν πιο φανερή. Φτάσαμε σε μια σειρά από θαλάμους όπου περίμεναν τα υπόλοιπα ρομποτάκια. Σε πολλά από αυτά, οι βαριές μεταλλικές πόρτες είχαν μείνει μισάνοιχτες, μπλοκαρισμένες από την καθίζηση των αιώνων. Τα αυτόματα ήταν παγιδευμένα. Έβλεπες τα φώτα τους να τρεμοπαίζουν πίσω από το στενό άνοιγμα, αλλά δεν χωρούσαν να περάσουν.

— «Δώστε μου φλόγιστρα και υποστηρίγματα!» φώναξε ο Bill.

Τα συνεργεία του έπιασαν αμέσως δουλειά, αναγκάζοντας τις πύλες να υποχωρήσουν. Αλλά αυτό που αντικρίσαμε όταν άνοιξαν οι χώροι, μας άφησε άφωνους. Τα ρομποτάκια δεν έτρεχαν να βρουν καύσιμα για το σκάφος. Αναζητούσαν απεγνωσμένα ανταλλακτικά για να επισκευαστούν τα ίδια.

Στην είσοδο του πρώτου μεγάλου χώρου, σταματήσαμε απότομα. Για μια στιγμή, το θέαμα ήταν τρομακτικό. Είδαμε δύο ρομπότ σκυμμένα πάνω από ένα τρίτο, να αφαιρούν τμήματα από το εσωτερικό του.

— «Κανιβαλισμός...» ψιθύρισε ένας από τους IQ, καταγράφοντας τη σκηνή με ψυχρή περιέργεια.

— «Όχι», τους διέκοψα απότομα. «Κοιτάξτε καλύτερα.

Το ένα βοηθάει το άλλο.

Γύρισα και κάρφωσα με το βλέμμα μου τους δεκαέξι αντιπροσώπους των εθνών, που στέκονταν λίγο πιο πίσω με εκείνο το υπεροπτικό ύφος της γεωπολιτικής ισχύος.

— «Ελάτε πιο κοντά!» τους φώναξα. «Ελάτε να πάρετε ένα

μάθημα από τους "ντενεκέδες", όπως τους αποκαλείτε στις αναφορές σας. Κοιτάξτε τους! Αυτοί οι ντενεκέδες βοηθούν ο ένας τον άλλο για να επιβιώσουν. Δεν προσπαθούν σε κάθε βήμα να εθνικοποιήσουν το κάθε εύρημα, ούτε να κλέψουν το γρανάζι του διπλανού τους για να φανούν ισχυρότεροι».

Εκείνη τη στιγμή, η μνήμη μου γύρισε πίσω στην ημέρα της αποφοίτησής μου, στα λόγια που είχαν χαραχτεί μέσα μου κατά την εκπαίδευση:

«Αν φτάσαμε μέχρι εδώ, είναι γιατί δεν αφήσαμε κανέναν πίσω».

Φαίνεται πως οι Ξένοι το ήξεραν αυτό πολύ πριν από εμάς.

Μόλις τα ρομποτάκια ολοκλήρωσαν τις πρόχειρες αυτο-επισκευές τους, κινήθηκαν με έναν συντονισμένο θόρυβο προς το βάθος, προς τις μεγάλες αποθήκες. Τα ακολουθήσαμε.

Ο χώρος των αποθηκών ήταν τεράστιος. Στο πάτωμα βρίσκονταν τοποθετημένα δεκάδες ογκώδη δοχεία, κατασκευασμένα από ένα κράμα που έμοιαζε να απορροφά το φως. Ήταν μεγάλα, επιβλητικά, και πάνω τους έφεραν ανάγλυφες ετικέτες με αρχαία ελληνική γραφή, που δήλωναν το περιεχόμενό τους:

- **«ΕΛΑΙΟΝ ΜΑΝΤΟΥ»** – Το χρυσό, πυκνό υγρό.
- **«ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΣ ΥΠΝΩΤΤΩΝ»** – Ο ασημένιος καθρέφτης σε καταστολή.
- **«ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΑΙ ΣΤΑΘΕΡΟΙ»** – Τα κρυσταλλικά διαλύματα.

Ο Άρθουρ, ο 104, πλησίασε το πρώτο δοχείο με δέος.
— «Οι ετικέτες...Είναι σαν να διαβάζω κατάλογο αρχαίου φαρμακείου».

— «Αποκλείεται», ψιθύρισε ο Άρθουρ, πλησιάζοντας τον αναλυτή του σε ένα από τα δοχεία με τον υδράργυρο. «Η πυκνότητα είναι εκτός κλίμακας. Και η μοριακή δομή... δείχνει σαν να είναι σε κατάσταση αναμονής. Σαν να... κοιμάται, πράγματι».

Η Emily στάθηκε δίπλα μου, παρατηρώντας την κίνηση των χημικών.

— «Φαίνεται πως οι Ξένοι σου είχαν λύσει το πρόβλημα της εντροπίας, Όσιε», είπε χαμηλόφωνα, ώστε να μην την ακούσουν οι δεκαέξι αντιπρόσωποι που στέκονταν στην είσοδο σαν αγάλματα. «Αποθήκευαν ενέργεια σε υγρή μορφή που δεν αλλοιώνεται από τον χρόνο. Ή τουλάχιστον έτσι νόμιζαν».

— «Τίποτα δεν μένει αναλλοίωτο, Emily», απάντησα, δείχνοντας ένα δοχείο στη γωνία που είχε ραγίσει, αφήνοντας μια γκριζα, πηγμένη μάζα να καλύπτει το πάτωμα. «Ακόμα και οι Θεοί χρειάζονται αλλαγή λαδιών κάθε μερικές χιλιετίες».

— «Πάρε τα δείγματα, 104», διέταξε η Emily με μια φωνή που δεν άφηνε περιθώρια για αντιρρήσεις. «Θέλω τη συσχέτιση με τη λίστα του Οσίου σε τριάντα λεπτά. Αν πρέπει να συνθέσουμε νέα λιπαντικά βασισμένα σε αυτά τα δείγματα, ξεκινήστε τη διαδικασία τώρα». «Το σκάφος πεινάει και ο Αντεπιμελητής μόλις μας παρέδωσε τα κλειδιά της κουζίνας».

Ο Άρθουρ την κοίταξε για μια στιγμή, μπερδεμένος από την εξουσία που εξέπεμπε μια «βοηθός αρχαιολόγου», αλλά υπάκουσε αμέσως.

— «Πες μου την αλήθεια», μου ψιθύρισε η Emily καθώς βγαίναμε, αφήνοντας τους χημικούς να παλεύουν με το άγνωστο. «Αυτή η συνταγή... το "διάλυμα Shakti"... ξέρεις

τι θα συμβεί αν το αναμείξουν λάθος;»

— «Θα έχουμε ένα πολύ καθαρό πάτωμα και μια πολύ μεγάλη τρύπα », είπα χαμογελώντας ειρωνικά. «Αλλά μην ανησυχείς. Το σκάφος δεν δέχεται νοθευμένα καύσιμα. Αν η σύνθεση δεν είναι ακριβής, απλώς θα συνεχίσει να "παραπονιέται"».

— «Πάντα έχεις μια καθησυχαστική απάντηση, Αντεπιμελητή», μου είπε, ρίχνοντας μια ματιά πίσω της, προς τους αντιπροσώπους. «Κρίμα που δεν σε πιστεύω ούτε στιγμή».

Ενώ ο Άρθουρ και οι «γκρίζες στολές» του χημικού τμήματος έκαναν τα εργαστήρια της βάσης να «πάρουν φωτιά» προσπαθώντας να αναλύσουν τον υπνωτισμένο υδράργυρο, η δική μας ομάδα αποφάσισε να κατηφορίσει ακόμα βαθύτερα. Μέσα από μια εσωτερική ράμπα που βυθιζόταν αρκετά μέτρα κάτω από το επίπεδο του σκάφους, βρεθήκαμε σε έναν χώρο που δεν θύμιζε συνεργείο, αλλά αποθήκη πολιτισμού.

Εκεί, ο Dr. Noah ένωσε επιτέλους τη δικαίωση που αναζητούσε. Βρήκαμε σειρές από συσκευασμένα ρομποτάκια, ολοκαίνουργια, σαν να βγήκαν μόλις από το κουτί τους και αντικείμενα καθημερινής χρήσης που θα έκαναν κάθε μουσείο της Γης να φαντάζει φτωχικό. Ήταν η οικοσκευή ενός «Παλατιού του Ηγεμόνα». Από σκεύη που έμοιαζαν να διατηρούν τη θερμοκρασία του περιεχομένου τους αιώνια, μέχρι έπιπλα από κράματα που άλλαζαν σχήμα ανάλογα με το βάρος του σώματος.

Ναι το «Παλάτι του Ηγεμόνα». Μας το είχε περιγράψει ο Dr. Noah ένα βράδυ σε μια από εκείνες τις χαλαρές συζητήσεις στην «Τέντα». Καθόμασταν γύρω από τον χάρτη της ανασκαφής και ο Dr. Noah, με τα μάτια του να λάμπουν από

μια ανάμεικτη έκσταση και τρόμο, μας εξήγησε ότι δεν σκάβουμε απλώς μια αρχαία πόλη, αλλά την ίδια την «Ακρόπολη» των Ξένων εδώ στη Γη. Αυτή είναι η καρδιά της Ουρ», μας είχε πει, δείχνοντας την περιοχή που κάλυπτε δεκάδες γήπεδα. «Ένα Παλάτι του Ηγεμόνα που περιβάλλεται από ψηλά τείχη και μια βαθιά τάφρο. Γύρω από αυτή την Ακρόπολη, η πόλη εκτεινόταν σε τουλάχιστον 60 εκτάρια. Εκεί υπήρχαν οι κατοικίες "μικρού ενδιαφέροντος", όπως τις λέμε εμείς οι αρχαιολόγοι, είχε πεί, για να μην τρομάζουμε τον κόσμο. Μας περιέγραψε μια πολεοδομία με τέλειους ευθύγραμμους δρόμους και αποχετευτικά συστήματα που έκαναν το σύγχρονο Λονδίνο να μοιάζει με χωριό. Η καταστροφή, απέφευγε πεισματικά τη λέξη «έκρηξη», είχε σαρώσει τα πάντα γύρω από την Ακρόπολη, αφήνοντας πίσω της μόνο ενδείξεις και σκόνη από το παλιό μεγαλείο.

— «Αυτό... αυτό είναι υλικό για δέκα διδακτορικά», ψιθύρισε ο Dr. Noah, αγγίζοντας μια μεταλλική λάρνακα. «Θα μπορούσα να δημοσιεύσω δύο λόγια σε επιστημονικά περιοδικά... ίσα-ίσα για να ρίξω στάχτη στα μάτια των ακαδημαϊκών».

Τον κοίταξα ειρωνικά. Όλοι ξέραμε το παιχνίδι. Το μέγεθος της ανασκαφής, ο στρατός που μας περιέβαλλε, ο όγκος των μηχανημάτων και τα δισεκατομμύρια που ξοδεύονταν, δεν μπορούσαν να δικαιολογηθούν από μια δημοσίευση για «πιάτα και πιρούνια». Αλλά οι ξέρουν τον τρόπο να κατασκευάζουν προπέτασμα καπνού.

Η Emily, ωστόσο, δεν έδινε πια σημασία στην αρχαιολογία. Την είδα να προσπερνά τα «κειμήλια» με μια παγωμένη αδιαφορία που δεν ταίριαζε σε βοηθό αρχαιολόγου. Το βλέμμα της ήταν καρφωμένο στο βάθος του διαδρόμου, εκεί που οι φυσικοί μας είχαν πάθει ομαδική υστερία.

Εκεί βρισκόταν η γεωθερμική γεννήτρια.

Τα ΙQ άρχισαν να αναλύουν τα δεδομένα με μια ταχύτητα που ζάλιζε. Το συμπέρασμά τους ήταν σχεδόν ταπεινωτικό για εμάς: η «γήινη» τεχνολογία μας είχε μόλις φτάσει σε αυτό το επίπεδο. Ήταν σαν να βλέπαμε έναν καθρέφτη του μέλλοντός μας που είχε κατασκευαστεί πριν από χιλιάδες χρόνια.

— «Κλέψαμε έξιυπνες ιδέες», παραδέχτηκε ένας από τους ΙQ, χωρίς ίχνος ντροπής.

«Οι ομάδες ανάλυσης κραμάτων έχουν γίνει "μανούλες" στην αντιγραφή. Μπορούμε να εφαρμόσουμε αυτή την οικονομική διαχείριση ενέργειας στη Γη αύριο κιόλας».

— «Και θα το κάνετε;» ρώτησα, περιμένοντας την απάντηση που ήδη ήξερα. Ο Στρατηγός και οι εκπρόσωποι των εθνών αντάλλαξαν βλέμματα.

— «Η τεχνολογία πρέπει να ωριμάσει πριν διαδοθεί στον πλανήτη», είπε ένας από τους δεκαέξι, με τη φωνή του να ακούγεται σαν κλείσιμο χρηματοκιβωτίου.

Δεν διευκρίνισε ποιος ακριβώς έπρεπε να ωριμάσει.

Ο πλανήτης;

Οι άνθρωποι;

Η τεχνολογία;

Ή μήπως κάτι που δεν το είχαμε υπόψη μας ήταν ακόμα «άγουρο»;

— «Είναι επικίνδυνο», μου ψιθύρισε η Emily καθώς απομακρυνόμασταν από τη γεννήτρια. «Αν δώσεις φωτιά σε κάποιον που δεν ξέρει να καίγεται, θα κάψει όλο το δάσος. Οι Ξένοι το ήξεραν. Γι' αυτό τα άφησαν εδώ, κάτω από την άμμο και τη σκόνη. Περιμέναν να δουν αν θα γίνουμε

ποτέ... "ώριμοι"».

Κοίταξα πίσω μου τα ρομποτάκια που βοηθούσαν το ένα το άλλο.

Αυτά ήταν ήδη ώριμα.

Εμείς, από την άλλη, είχαμε ακόμα πολύ δρόμο μέχρι να βγούμε από το «άγουρο» στάδιο της ιστορίας μας.

A

στρική Ημέρα 46051,333333

Ο Άρθουρ (104) επέστρεψε από το εργαστήριο μετά από δύο ώρες, οι οποίες για εμάς στην «Τέντα» φάνηκαν σαν ένας μικρός αιώνας. Το βλέμμα του ήταν θολό και το tablet που κρατούσε έτρεμε ελαφρώς. Πίσω του, οι δύο βοηθοί του στέκονταν σιωπηλοί, σαν ανώνυμα εξαρτήματα της χημικής μηχανής της βάσης.

— «Λοιπόν, Άρθουρ;» ρώτησε ο Στρατηγός, που είχε αρχίσει να χάνει την υπομονή του παίζοντας νευρικά με έναν αναπητήρα. «Θα έχουμε καύσιμα ή θα αρχίσουμε να καίμε τα έπιπλα του Noah;»

Ο Άρθουρ άφησε το tablet στο τραπέζι. Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι έσκυψαν ταυτόχρονα, σαν μια συλλογική μηχανή που αναζητά δεδομένα.

— «Κύριε Στρατηγέ, τα δείγματα που πήραμε από τα δοχεία με την ένδειξη "ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΣ ΥΠΝΩΤΤΩΝ" είναι πέρα από κάθε προσδοκία», άρχισε να λέει ο 104. «Δεν είναι απλός υδράργυρος. Είναι ένα υλικό σε κατάσταση ισοτοπικής ευθυγράμμισης. Όσο είναι "κοιμισμένος", παραμένει αδρανής. Αλλά αν του δώσεις το σωστό ακουστικό σήμα, τον "Λόγο", ενεργοποιείται».

— «Και το "Ελαιο του Μάντου";» ρώτησε η Emily, πλησιάζοντας το τραπέζι.

— «Εδώ είναι το δύσκολο», απάντησε ο Άρθουρ. «Πρόκειται για έναν εξαιρετικά σύνθετο οργανικό ηλεκτρολύτη, αποτελούμενο από προηγμένα πολυμερή. Η σύνθεσή τους είναι εφιάλτης. Οι αλυσίδες των μορίων είναι τόσο πυκνές και περίπλοκες που τα συστήματά μας δυσκολεύονται να τις σταθεροποιήσουν. Χρειάζεται χρόνος. Περισσότερος από όσον υπολογίζαμε, για να διασφαλίσουμε ότι το μείγμα δεν

θα καταρρεύσει πριν φτάσει στις δεξαμενές του σκάφους. Πάντως, μην ανησυχείτε, η παρασκευή τους προχωρά, έστω και με αργούς ρυθμούς».

Η Emily, κοίταξε τις αναλύσεις. Το φως από τις οθόνες έκανε τα μάτια της να φαίνονται πιο ψυχρά από το μέταλλο των Ξένων.

— «Μπορούμε να το αναπαράγουμε πλήρως;»

— «Emily, εδώ δεν μιλάμε για απλή χημεία», εξήγησε ο 104. «Είμαστε "μανούλες" στην αντιγραφή, όπως λένε και οι συνάδελφοί μου στα κράματα, αλλά αυτά τα πολυμερή απαιτούν μια ακρίβεια που αγγίζει τα όρια της κβαντικής διεμπλοκής. Τα εργαστήρια "πήραν φωτιά" μόνο και μόνο για να καθαρίσουμε τα πηγμένα δείγματα και να ξεκινήσουμε τη διαδικασία φρεσκαρίσματος. Χρησιμοποιούμε τα αποθέματα της Ακρόπολης ως βάση και προσπαθούμε να τα επαναφέρουμε».

Γύρισε σε μένα.

— «Όσιε, το σκάφος περιμένει. Εσύ θα είσαι εκεί όταν τα ρομποτάκια θα αρχίσουν την έγχυση. Είναι τα μόνα που ξέρουν πώς να διαχειριστούν τέτοια υλικά χωρίς να προκαλέσουν αλυσιδωτή αντίδραση».

— «Μην ανησυχείς, Άρθουρ», είπα, ρίχνοντας μια ματιά στην Emily. «Οι ντενεκέδες ξέρουν να βοηθούν ο ένας τον άλλο καλύτερα από εμάς. Αν η σύνθεση των πολυμερών σου είναι σωστή, το "Όχημα του Ηγεμόνα" θα ξυπνήσει».

Η Emily με κάρφωσε με ένα βλέμμα γεμάτο υπαινιγμό.

— «Ελπίζω τα πολυμερή σου να είναι τόσο ανθεκτικά όσο και ο σαρκασμός σου, Αντεπιμελητή. Γιατί αν το μείγμα αποτύχει, η Ουρ δεν θα έχει δεύτερη ευκαιρία».

— «Μην ανησυχείς, Emily», της πέταξα καθώς έβγαινα. «Οι ντενεκέδες ξέρουν να βοηθούν ο ένας τον άλλο. Εμείς είμαστε το πρόβλημα. Πάμε, Άρθουρ. Φέρε τα σύνεργα. Το όχημα του Ηγεμόνα διψάει».

Με τον Άρθουρ κατεβήκαμε ξανά στις αποθήκες. Του εξηγούσα τις επιγραφές, προσπαθώντας να μεταφέρω την απόκοσμη ακρίβεια των αρχαίων ελληνικών όρων σε κάτι που να μπορεί να επεξεργαστεί ο ψηφιακός του κόσμος. Αυτός σημείωνε μανιωδώς στο tablet, ενώ στην ενδοεπικοινωνία μιλούσε με το τμήμα του χρησιμοποιώντας όρους ακαταλαβίστικους. Κάτι για «πολυμερείς αλυσίδες» και «ισοτοπικές σταθερές» που ακούγονταν περισσότερο σαν ξόρκια παρά σαν χημεία.

Γύρισα στην «Τέντα» κοντά στο μεσημέρι. Ο Στρατηγός και η Emily ήταν εκεί, ευτυχώς. Ήθελα από καιρό να ανοίξω το θέμα που έκαιγε τα σωθικά μου κάθε φορά που το χέρι μου άγγιζε μια νέα πόρτα σε αυτή την ανασκαφή: το θέμα των όπλων.

— **«Ευτυχώς δεν βρήκαμε όπλα»**, είπα

ξεσπώντας, αφήνοντας το σώμα μου να βουλιάξει σε ένα από εκείνα τα έπιπλα που άλλαζαν σχήμα. Σε κάθε άγγιγμα, σε κάθε θάλαμο που ανοίγαμε, αγωνιούσα. Φοβόμουν μήπως βρεθούμε μπροστά σε κάτι που θα έκανε τις ατομικές βόμβες να μοιάζουν με σφεντόνες».

Ο Στρατηγός με κοίταξε ανέκφραστα, αλλά η Emily άφησε ένα μικρό, ειρωνικό χαμόγελο να φανεί.

— «Μην γελιομάστε», συνέχισα. «Η ιστορία μας ξεκίνησε από την πτώση μιας πέτρας. Πρώτα την πετάξαμε για να φάμε, μετά την πετάξαμε στον διπλανό μας. Μετά το ξύλο έγινε δόρυ, το δόρυ έγινε σφαίρα, και πάει λέγοντας. Η

πορεία του ανθρώπου έχει αποδείξει ότι τα πάντα μετατρέπονται σε όπλα. Ακόμη και το φαΐ, αν μπορείς να λιμοκτονήσεις τον εχθρό σου».

Ο Dr. Noah, που πλησίασε με ένα tablet στο χέρι, συμπλήρωσε τη σκέψη μου με την ψυχρή λογική της ιστορίας.

— «Έχεις δίκιο, Όσιε. Αν κοιτάξεις τα αρχεία της Γης, η τεχνολογία πάντα "έτρεχε" πίσω από τον πόλεμο. Η πενικιλίνη βγήκε σε μαζική παραγωγή για τους τραυματίες του Β' Παγκοσμίου. Οι κινητήρες Jet, τα ραντάρ, ακόμα και ο ηλεκτρονικός υπολογιστής ENIAC σχεδιάστηκε για να υπολογίζει τροχιές βλημάτων.

Ο άνθρωπος εφευρίσκει για να σώσει τους δικούς του και να εξοντώσει τους άλλους».

— «Ακόμα και το διαδίκτυο», πρόσθεσε ένας από τους IQ που κρυφάκουγε, «ξεκίνησε ως ARPANET για να αντέχει σε πυρηνική επίθεση. Οι "Ξένοι" όμως... φαίνεται πως είχαν άλλη λογική. Στην Ακρόπολη της Ουρ βρίσκουμε γεννήτριες και λιπαντικά, όχι κανόνια».

— «Ή ίσως», πετάχτηκε η Emily με μια φωνή που με έκανε να ανατριχιάσω, «το ίδιο το σκάφος, οι γεννήτριες και τα πολυμερή να *είναι* το όπλο. Απλώς εμείς είμαστε ακόμα πολύ πρωτόγονοι για να καταλάβουμε πώς πατιέται η σκανδάλη».

Την κοίταξα στα μάτια. Ήταν η πρώτη φορά που παραδέχτηκε έμμεσα ότι το ενδιαφέρον της δεν ήταν η αρχαιολογία, αλλά η ισχύς.

— «Αν φτάσαμε μέχρι εδώ», ψιθύρισα, θυμίζοντας τα λόγια της αποφοίτησής μου, «είναι γιατί δεν αφήσαμε κανέναν πίσω. Αν βρούμε όπλα εδώ μέσα, Emily, θα είναι το τέλος

αυτής της διαδρομής. Γιατί ο άνθρωπος δεν "ωριμάζει" ποτέ όταν κρατάει πέτρα στο χέρι. Απλώς ψάχνει μεγαλύτερη πέτρα».

Η σιωπή που ακολούθησε στην Τέντα ήταν βαριά.

Μόνο το βουητό των κλιματιστικών ακουγόταν, υπενθυμίζοντάς μας ότι ακόμα και η άνεσή μας ήταν προϊόν μιας τεχνολογίας που κάποτε, κάπου, ξεκίνησε από μια ανάγκη επιβίωσης ή κυριαρχίας.

Η επιστροφή στο σκάφος δεν θύμιζε σε τίποτα την προηγούμενη είσοδό μας.

Τώρα, η ατμόσφαιρα ήταν ηλεκτρισμένη. Ο Άρθουρ (104) και η ομάδα του μετέφεραν τα δοχεία με το «φρεσκαρισμένο» μείγμα πολυμερών και τον ενεργοποιημένο υδράργυρο πάνω σε πλατφόρμες που γλιστρούσαν αθόρυβα στο δάπεδο της Ακρόπολης.

Ο Bill στεκόταν στην είσοδο της κύριας πύλης, δίπλα στο κεντρικό προβολέα, παρακολουθώντας τα ρομποτάκια συντήρησης. Εκείνα, έχοντας πλέον επισκευάσει τα ίδια τους τα μέλη, κινούνταν με μια χορογραφημένη ακρίβεια που έκανε τους στρατιωτικούς της συνοδείας να δείχνουν αδέξιοι.

— «Είναι έτοιμα», ψιθύρισε ο Bill. «Περίμεναν το "φαϊ" τους. Μόλις το είδαν, τα αισθητήριά τους άρχισαν να τρελαίνονται».

Καθώς ο Bill συνέχισε να σκαλίζει τον κεντρικό προβολέα, το βλέμμα μου ξέφυγε προς τους αμμόλοφους που στεφάνωναν τον χώρο της εκσκαφής. Μέσα στο ημίφως, διέκρινα τρεις-τέσσερις ακίνητες σκιές. Δεν έμοιαζαν με στρατιώτες της περιμέτρου.

— «Bill», είπα δείχνοντας με το κεφάλι προς την κορυφογραμμή, «έχουμε καλεσμένους;»

Ο Bill γύρισε, σκούπισε το μέτωπό του και μισόκλεισε τα μάτια.

— «Ντόπιοι, Αντεπιμελητά. Εμφανίστηκαν μόλις ακουμπήσαμε έδαφος. Ο Στρατηγός έδωσε εντολή να τους αγνοήσουμε αν δεν περάσουν την κίτρινη κορδέλα. Τους ονομάζουν "τα φαντάσματα της άμμου". Απλώς στέκονται εκεί και κοιτάζουν. Ίσως περιμένουν να δουν αν το σκάφος

θα βγάλει φτερά».

— «Παράξενο», ψιθύρισα. «Δεν μοιάζουν να περιμένουν θέαμα. Μοιάζουν να περιμένουν κάποιον».

Η Emily και ο Στρατηγός στάθηκαν σε απόσταση ασφαλείας, αλλά οι δεκαέξι αντιπρόσωποι των εθνών έσπρωχναν σχεδόν ο ένας τον άλλο για να έχουν καλύτερη θέα. Η απληστία, είναι πιο δυνατή από το ένστικτο της αυτοσυντήρησης.

Πλησίασα την κεντρική κονσόλα. Τα ρομποτάκια άρπαξαν τους σωλήνες έγχυσης και τους προσάρμοσαν στις υποδοχές του σκάφους. Δεν υπήρχαν βίδες ή κουμπώματα. Το μέταλλο του σκάφους έμοιαζε να «καταπίνει» τους σωλήνες, δημιουργώντας μια τέλεια στεγανή ένωση.

Ορισμένα από τα ρομποτάκια συμπεριφερόταν σαν αντλίες, ενδιάμεσα στα δοχεία τους σωλήνες το σκάφος.

Ακούστηκε ένας υπόκωφος ήχος, σαν μακρινό κεραυνό που κυλά κάτω από τη γη. Το χρυσό υγρό του Μάντου άρχισε να ρέει στις αρτηρίες του σκάφους. Για μερικά δευτερόλεπτα, δεν έγινε τίποτα. Μετά, το σκάφος έβγαλε μια «ανάσα».

Δεν ήταν θόρυβος μηχανής. Ήταν μια βαθιά, συχνή δόνηση που την ένιωθες στα πέλματά σου και στο στέρνο σου. Τα φώτα στις οθόνες, που μέχρι τότε τρεμόπαιζαν, σταθεροποιήθηκαν σε ένα γλυκό, γαλάζιο φως.

— «Ο υδράργυρος εισέρχεται στον στρόβιλο», αναφώνησε ο 104, κοιτώντας τις ενδείξεις του. «Τα πολυμερή σταθεροποιούν την αντίδραση. Όσιε, ο Λόγος! Τώρα!»

Πλησίασα το «Χέρι», τη διεπαφή που μόνο εγώ μπορούσα να ξεκλειδώσω. Το μέταλλο κάτω από την παλάμη μου ήταν χλιαρό. Ένιωθα έναν σφυγμό, έναν ρυθμό που δεν ήταν

ανθρώπινος, αλλά ήταν ζωντανός.

— «ΚΥΚΛΟΥ ΚΑΙΝΟΥ ΑΡΧΗ», είπα με φωνή σταθερή, αντηχώντας μέσα στον θάλαμο.

Το σκάφος απάντησε. Ένα κύμα στατικού ηλεκτρισμού πέρασε από πάνω μας, σηκώνοντας τις τρίχες στα χέρια μου. Οι οθόνες γέμισαν με δεδομένα που έτρεχαν με ταχύτητα φωτός. Τα ρομποτάκια αποσυνδέθηκαν αυτόματα και υποχώρησαν με τάξη, σαν υπηρέτες που ολοκλήρωσαν το καθήκον τους.

— «Δουλεύει...» ψιθύρισε ο Dr. Noah από πίσω μου, με δάκρυα στα μάτια. «Η Ακρόπολη ξύπνησε».

— «Δεν ξύπνησε απλώς», είπε η Emily, πλησιάζοντας με το γνωστό της αινιγματικό ύφος. «Άρχισε να μας μετράει».

Κοίταξα την κεντρική οθόνη. Δεν έδειχνε πια χημικούς τύπους. Έδειχνε έναν χάρτη. Όχι της Ουρ. Όχι της Γης. Έδειχνε μια τροχιά που ξεκινούσε από εδώ και κατέληγε σε εκείνον τον γνώριμο, σιωπηλό θόλο στη Σελήνη. Το «Παλάτι του Ηγεμόνα» είχε πάρει τη δόση του και τώρα θυμόταν τον δρόμο για το σπίτι.

Γύρισα στον Στρατηγό.

— «Το σκάφος είναι έτοιμο. Αλλά προσέξτε... τώρα που έχει "φαϊ", έχει και βούληση. Και οι ντενεκέδες δεν φαίνεται να θέλουν να μείνουν άλλο στην άμμο.»

Το βουητό του σκάφους είχε καταλαγιάσει σε μια χαμηλή, ρυθμική δόνηση που έμοιαζε με το γουργουρητό ενός τεράστιου αιωρούμενου θηρίου. Η θερμοκρασία στον θάλαμο ανέβηκε ανεπαίσθητα. Ο αέρας πήρε την μυρωδιά του «φρέσκου» πολυμερούς.

Στο κέντρο της αίθουσας, οι δεκαέξι αντιπρόσωποι των

εθνών είχαν σχηματίσει έναν ασφυκτικό κλοιό γύρω από τον Στρατηγό. Η προηγούμενη σιωπή τους είχε δώσει τη θέση της σε έναν πυρετώδη ψίθυρο σε οκτώ διαφορετικές γλώσσες.

— «Πρέπει να σφραγιστεί η περιοχή!» φώναξε ο αντιπρόσωπος μιας μεγάλης δύναμης, με το πρόσωπό του να κοκκινίζει από την ένταση. «Αυτό το σκάφος είναι πλέον εθνική ασφάλεια... παγκόσμια ασφάλεια! Δεν μπορεί να μείνει υπό τον έλεγχο μιας... "αρχαιολογικής ομάδας"».

— «Το σκάφος ανήκει στην ανθρωπότητα», απάντησε ειρωνικά ένας άλλος, ενώ το χέρι του πλησίαζε το tablet του, πιθανότατα στέλνοντας κωδικοποιημένες εντολές στους δικούς του.

Τους παρατηρούσα με αηδία. Το σκάφος είχε μόλις αρχίσει να αναπνέει και αυτοί είχαν ήδη αρχίσει να το τεμαχίζουν στα μυαλά τους, μοιράζοντας την ισχύ του σαν λάφυρο. Η «Καινούργια Αρχή», γι' αυτούς δεν ήταν φιλοσοφία. Ήταν απλώς το σύνθημα για την έναρξη ενός νέου εξοπλιστικού ανταγωνισμού.

Η Emily πλησίασε τον Στρατηγό, προσπερνώντας τους αντιπροσώπους με μια άνεση που τους έκανε να μοιάζουν με ενοχλητικά έντομα.

— «Στρατηγέ», είπε χαμηλόφωνα, αλλά η φωνή της έκοψε τη βαβούρα των αντιπροσώπων σαν νυστέρι. «Οι υπολογισμοί των IQ λένε ότι η ενέργεια που εκλύεται αυτή τη στιγμή είναι αρκετή για να τροφοδοτήσει ολόκληρη τη βάση για δέκα χρόνια. Ή... για να σηκώσει αυτό το πράγμα από το έδαφος σε λιγότερο από τρία δευτερόλεπτα».

Ο Στρατηγός στράφηκε προς το μέρος μου.

— «Όσιε, μπορείς να το κρατήσεις στο έδαφος;»

— «Στρατηγέ», απάντησα, κοιτάζοντας την κεντρική οθόνη που έδειχνε την τροχιά προς τη Σελήνη, «το σκάφος δεν είναι πια "νεκρό μέταλλο". Τα ρομποτάκια ολοκλήρωσαν τη σύνδεση. Τώρα που πήρε τα πολυμερή, είναι σαν να ξύπνησε ένας ηγεμόνας μετά από λήθαργο αιώνων. Δεν με ρωτάει αν θέλω να πετάξω. Με ρωτάει αν είμαι έτοιμος».

Η Emily στάθηκε δίπλα μου, κοιτάζοντας τον χάρτη.

— «Κοίτα τις συντεταγμένες, Όσιε», ψιθύρισε. «Δεν δείχνει απλώς τη Σελήνη. Δείχνει συγκεκριμένα τον Θόλο 4. Εκεί που ξεκίνησαν όλα».

Στον Θόλο 4; Εκεί που "όλα ξεκίνησαν";

Η Emily δεν θα μπορούσε να το γνωρίζει.

Μια βοηθός αρχαιολόγου, όσο ευφυής κι αν είναι, δεν έχει πρόσβαση σε σεληνιακές εκθέσεις με κόκκινες σφραγίδες. Δεν έχει διαβάσει τα παραρτήματα που δεν διαβάζονται. Έμεινα σιωπηλός. Η ώρα των αποκαλύψεων δεν έρχεται ποτέ με θόρυβο. Χρειάζεται υπομονή και σιωπή.

Μετά, γύρισε το κεφάλι της και κοίταξε τους δεκαέξι αντιπροσώπους που τσακώνονταν για τη δικαιοδοσία της πτήσης. Το βλέμμα της ήταν γεμάτο από εκείνον τον γνώριμο υπαινιγμό, αλλά αυτή τη φορά είχε και μια δόση οίκτου.

— «Βλέπεις, Αντεπιμελητή;» μου είπε σιγά. «Αυτό είναι το "άγουρο" που λέγαμε. Τσακώνονται για το ποιος θα κρατήσει το τιμόνι, ενώ το ίδιο το σκάφος έχει ήδη αποφασίσει τον προορισμό. Αν αυτοί οι άνθρωποι ανέβουν εκεί πάνω, θα μεταφέρουν μαζί τους και τις πέτρες που λέγαμε στην Τέντα».

Πλησίασε το αυτί μου και πρόσθεσε την τελευταία «μπιχτή» της, που αυτή τη φορά ένιωσα ότι ήταν μια προειδοποίηση:

— «Μην περιμένεις να ωριμάσουν, Όσιε. Οι "ντενεκέδες" είναι πιο έτοιμοι από εμάς. Ίσως η "Καινούργια Αρχή" να μην περιλαμβάνει επιβάτες που δεν ξέρουν να μοιράζονται ούτε τον αέρα που αναπνέουν».

Ένιωσα τη δόνηση κάτω από τα πόδια μου να δυναμώνει. Το σκάφος ήταν έτοιμο. Οι αντιπρόσωποι ούρλιαζαν. Ο Στρατηγός περίμενε μια εντολή που δεν μπορούσα να δώσω. Κι εγώ, ο Αντεπιμελητής, ένιωθα ότι η πέτρα είχε ήδη ριχτεί. Το μόνο που μένει να δούμε, είναι ποιον θα πετύχει.

Η πρότασή μου έπεσε στο τραπέζι σαν πυροσβεστήρας σε πυρκαγιά. Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι σταμάτησαν να ουρλιάζουν για κυριαρχικά δικαιώματα και ο Στρατηγός άφησε τον αναπτήρα του.

— «Προτείνω να επιστρέψουμε στο αρχικό πλάνο», είπα, προσπαθώντας να προσδώσω στη φωνή μου μια δόση ορθολογισμού που ούτε ο ίδιος δεν ένιωθα. «Πριν ανακαλύψουμε την Ακρόπολη, πριν βρούμε τα πολυμερή και τον υδράργυρο, είχαμε σχεδιάσει μια δοκιμαστική πτήση. Ένα σύντομο "άλμα" εντός της ατμόσφαιρας, για να δούμε αν το σκάφος υπακούει. Ας το κάνουμε τώρα. Μέχρι να αποφασίσουν οι "ανώτερες αρχές" σας, ποια σημαία θα πρωτοκαρφώσουν στο μέταλλο. Ας δούμε αν αυτό το πράγμα πετάει χωρίς να μας κάνει κομμάτια».

Ο Στρατηγός με κοίταξε για μερικά δευτερόλεπτα. Μετά έγνεψε στην Emily.

— «Η πρόταση του Αντεπιμελητή είναι η μόνη που βγάζει νόημα για να εκτονωθεί η ένταση. Θα κάνουμε το άλμα. Μόνο το απαραίτητο προσωπικό».

Η Emily με πλησίασε καθώς ετοιμαζόμασταν.

— «Έξυπνο, Όσιε», ψιθύρισε. Τους έδωσες ένα παιχνίδι για να απασχοληθούν. Αλλά ξέρεις καλά ότι αυτό το σκάφος δεν

κάνει "κοντινές βόλτες". Αν ανοίξει ο στρόβιλος, ο προορισμός είναι ένας».

Αγνοώντας την «μπιχτή» της, ανέβηκα στη θέση του χειριστή.

— «Όλα τα συστήματα στο πράσινο», ακούστηκε η φωνή του Άρθουρ από την ενδοεπικοινωνία. «Ο υδράργυρος δονείται στη σωστή συχνότητα».

Έβαλα το χέρι μου στη οθόνη. Αυτή τη φορά, η σύνδεση ήταν ακαριαία. Το σκάφος δεν ένιωθε απλώς χλιαρό, ένιωθε έτοιμο να εκραγεί από ζωή.

— «Πρόσδεση», διέταξε ο Στρατηγός.

— «ΓΗΝ ΟΡΩΣΑ», ψιθύρισα, δίνοντας την εντολή για την ανύψωση.

Αυτό που ακολούθησε δεν ήταν απογείωση. Ήταν μια αλλαγή στην ίδια την κατάσταση της ύλης. Δεν νιώσαμε επιτάχυνση, δεν νιώσαμε το βάρος να μας πιέζει στα καθίσματα. Αντίθετα, νιώσαμε μια ξαφνική ελαφρότητα, σαν ο κόσμος γύρω μας να έχασε τη συνοχή του.

Στις οθόνες, η ανασκαφή της Ουρ άρχισε να μικραίνει με τρομακτική ταχύτητα. Δεν υπήρχε θόρυβος, μόνο εκείνη η «ανάσα» που τώρα είχε γίνει ένα βαθύ, ρυθμικό τραγούδι.

— «Εἰς ἑκκαίδεκα στάδια μετεωρίσθητι.⁹³», είπα, προσπαθώντας να κρατήσω τον έλεγχο.

Αλλά το σκάφος είχε άλλη γνώμη. Ο χάρτης στην κεντρική κονσόλα άρχισε να λάμπει έντονα. Η τροχιά προς τη Σελήνη, που πριν ήταν μια απλή ένδειξη, τώρα έγινε μια συμπαγής γραμμή φωτός.

⁹³ Σταθεροποίηση στα 10.000 πόδια.

— «Όσιε, τι συμβαίνει;» φώναξε ο Στρατηγός. «Είπαμε δοκιμαστική πτήση!»

— «Το σκάφος δεν αναγνωρίζει τη λέξη "δοκιμή", Στρατηγέ!» απάντησα. «Τα πολυμερή ενεργοποίησαν τη μνήμη της διαδρομής. Δεν πετάμε εμείς το σκάφος... το σκάφος μας επιστρέφει».

Η Emily, δεμένη στο κάθισμα δίπλα μου, με κοίταξε με ένα βλέμμα που δεν είχε πια σαρκασμό. Είχε μια παράξενη γαλήνη.

— «Σου το είπα, Αντεπιμελητή. Οι "ντενεκέδες" δεν κάνουν κοντινές βόλτες. Ήμαστε "άγουροι" για να μείνουμε στη Γη, αλλά φαίνεται πως οι Ξένοι βιάζονται να μας δείξουν το υπόλοιπο σπίτι».

Έξω από τα κρυστάλλινα παράθυρα, το γαλάζιο του ουρανού άρχισε να σκουραίνει, δίνοντας τη θέση του στο απόλυτο μαύρο του διαστήματος. Η Ουρ, η άμμος, οι δεκαέξι αντιπρόσωποι και οι πέτρες της ιστορίας μας, ήταν πλέον μια μικρή κουκκίδα που χανόταν.

Η δοκιμαστική πτήση είχε μόλις γίνει η πρώτη μας πλανητική μετανάστευση. Και το "Χέρι" μου ένιωθε ότι ο Κύκλος είχε αρχίσει να κλείνει.

Μέσα στον θάλαμο, ο πανικός εξαπλώθηκε ταχύτερα από το καύσιμο στις σωληνώσεις. Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι, που πριν από λίγο διεκδικούσαν μετοχές στο σύμπαν, τώρα ούρλιαζαν κρατώντας τα καθίσματά τους, με τα πρόσωπά τους να παίρνουν το χρώμα του ασβέστη καθώς έβλεπαν τον ουρανό να γίνεται μαύρος. Ο Στρατηγός προσπαθούσε να μιλήσει στον ασύρματο, αλλά το μόνο που ακουγόταν ήταν το παράσιτο του κενού.

— «Κάνε κάτι, Όσιε!» ούρλιαξε ο ένας αντιπρόσωπος, ενώ το tablet του γλίστρησε από τα χέρια του λόγω της έλλειψης

βαρύτητας που άρχισε να μας φλερτάρει. «Θα μας σκοτώσεις όλους!»

— «Σταματήστε να τσιρίζετε!» τους φώναξα, νιώθοντας την πίεση στο κεφάλι μου να αυξάνεται. «Εσείς θέλατε να το δείτε να πετάει. Ορίστε, πετάει!»

Η Emily ήταν η μόνη που παρέμενε σιωπηλή, αλλά τα δάχτυλά της είχαν μπηχτεί στο μπράτσο του καθίσματός της. Με κοίταξε με ένα βλέμμα που έλεγε: *«Τώρα είναι η στιγμή, Αντεπιμελητή. Ή ελέγχεις το θεριό, ή γινόμαστε αστερόσκονη»*.

Έπρεπε να ανακτήσω τον έλεγχο. Το σκάφος δεν ήταν εχθρικό, ήταν απλώς ενθουσιώδες. Ένα άλογο που βγήκε από τον στάβλο μετά από χιλιάδες χρόνια και θυμήθηκε την παλιά του διαδρομή. Αλλά εμείς δεν ήμασταν έτοιμοι για τη Σελήνη. Όχι ακόμα.

Έκλεισα τα μάτια και πίεσα την παλάμη μου στο "Χέρι" μέχρι που ένιωσα τον ρυθμό των πολυμερών να ταυτίζεται με τον σφυγμό μου. Έπρεπε να δώσω μια εντολή που το σκάφος θα αναγνώριζε ως «ασφαλές λιμάνι», μια έννοια που θα παράκαμπε την αυτόματη τροχιά επιστροφής.

— «Είς τήν άφετηρίαν επανάγου.⁹⁴» διέταξα με φωνή που δεν άφηνε περιθώρια για αντίρρηση.

Το σκάφος "σκέφτηκε" για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου. Η δόνηση άλλαξε συχνότητα. Από το βαθύ τραγούδι πέρασε σε έναν γλυκό, σχεδόν μελωδικό ήχο.

Απότομα, η πορεία μας έκανε μια καμπύλη που θα έπρεπε να μας είχε διαλύσει τα σωθικά, αλλά η εσωτερική βαρύτητα του σκάφους μας κράτησε άθικτους. Ο χάρτης προς τη

⁹⁴ Επιστροφή από όπου ξεκινήσαμε.

Σελήνη έσβησε και στη θέση του εμφανίστηκε η γνώριμη τοπογραφία της ανασκαφής στην Ουρ.

— «Τι έκανες;» ψιθύρισε ο Στρατηγός, προσπαθώντας να πάρει ανάσα.

— «Μας έσωσα από την πρόωρη ωριμότητα», απάντησα κυνικά. «Το σκάφος υπάκουσε. Μας πηγαίνει πίσω στο σημείο εκκίνησης, στην "ακτή" μας».

Ο πανικός υποχώρησε, δίνοντας τη θέση του σε μια βαριά, ένοχη σιωπή. Οι αντιπρόσωποι άρχισαν να τακτοποιούν τις "γγραβάτες" τους, προσπαθώντας να ξαναβρούν το χαμένο τους κύρος, αλλά τα χέρια τους έτρεμαν ακόμα.

Η Emily χαλάρωσε τη λαβή της.

— «Στην ακτή μας, ε;» μου είπε, καθώς το σκάφος άρχισε την ομαλή κάθοδο πάνω από την αρχαία πόλη.

«Πολύ ποιητικό για κάποιον που μόλις παραλίγο να μας στείλει στο διάστημα χωρίς διαβατήριο. Αλλά πρόσεχε, Όσιε. Οι Φαίακες στο τέλος έστειλαν τον Οδυσσέα σπίτι του. Και το σπίτι αυτού του σκάφους δεν είναι εδώ».

Καθώς ακουμπήσαμε ξανά στο έδαφος της Ουρ, με μια απαλότητα που κανένα γήινο σκάφος δεν θα μπορούσε να πετύχει, συνειδητοποίησα ότι η δοκιμαστική πτήση είχε τελειώσει, αλλά το ταξίδι είχε μόλις ξεκινήσει. Το σκάφος είχε πλέον δοκιμάσει το «φαί» του και ήξερε ότι μπορούσαμε να το οδηγήσουμε. Το ερώτημα ήταν αν εμείς αντέχαμε την επιστροφή.

Μετά την επιστροφή στην Ουρ, οι δεκαέξι αντιπρόσωποι αποβιβάστηκαν με τα πόδια τους να τρέμουν και το εγώ τους καταρακωμένο. Συμφώνησαν όλοι, με μια σπάνια ομοφωνία που πηγάζε από τη ναυτία, ότι οι «ψυχικές συγκινήσεις» ήταν αρκετές για σήμερα. Μόνο εγώ έμεινα πίσω, χαϊδεύοντας το νέο μου παιχνίδι. Ήξερα ότι δεν θα το

είχα για πολύ. Η «Ανώτερη Αρχή» δεν θα άφηνε μια τέτοια τεχνολογία να αλωνίζει στους ουρανούς αχαλίνωτη. Θα το κλείδωναν σε κάποιο υπόστεγο, θα το τεμάχιζαν με μελέτες και θα το μετέτρεπαν σε άψυχο αντικείμενο κρατικής ασφάλειας.

Η Emily δεν κατέβηκε. Την είδα να κινείται αργά και να κάθεται στη δεξιά θέση, εκεί που κανονικά θα καθόταν ο συγκυβερνήτης. Αν το σκάφος χρειαζόταν ποτέ δεύτερο άτομο. Με κοίταζε σιωπηλή. Την κοίταζα κι εγώ.

— «Τι λες, πάμε για μια βόλτα για ψάρι στην Κέρκυρα;» τη ρώτησα, με το ύφος κάποιου που προτείνει να πάμε μέχρι το περίπτερο.

Εκείνη δεν μίλησε. Με το δάχτυλο του δεξιού της χεριού έκανε μια αργή κίνηση στον κρόταφο: «*Είσαι τρελός;*»

— «Σοβαρά το λέω», επέμεινα, και ένιωσα το σκάφος να δονείται σαν να συμφωνούσε. «Θα είμαστε εκεί σε χρόνο dt. Το σκάφος ξέρει τον δρόμο, το ρώτησα και μου είπε "ναι". Τι λες;»

Για πρώτη φορά είδα στα μάτια της Emily κάτι που δεν ήταν σαρκασμός, ούτε μυστική υπηρεσία. Ήταν ένα απόλυτο βλέμμα απορίας, λες και για μια στιγμή το «πρωτόκολλο» της αρχηγού των μυστικών υπηρεσιών κατέρρευσε μπροστά στο παράλογο.

— «Κλείσε την πόρτα», είπα κοιτώντας μπροστά.

Πήγε να σηκωθεί, νομίζοντας ότι μιλάω σε εκείνη.

— «Όχι εσύ, Emily», τη σταμάτησα με ένα νεύμα. «Στο σκάφος το είπα».

Με έναν υπόκωφο, σχεδόν ηδονικό ήχο, η βαριά πύλη σφραγίστηκε, απομονώνοντάς μας από τη σκόνη της Μεσοποταμίας και τις φωνές του Στρατηγού που έμεναν

έξω.

— «Πορεία: Νήσος Φαιάκων. Τέλει.» ⁹⁵

Το σκάφος ανυψώθηκε. Δεν υπήρχε ο θόρυβος των κινητήρων, μόνο μια χαλαρή αίσθηση πίεσης στα καθίσματά μας, σαν να μας αγκάλιαζε το ίδιο το μέταλλο. Η Emily έσφιξε τις γροθιές της στα μπράτσα του καθίσματος καθώς η Ουρ γινόταν μια θολή γραμμή στον ορίζοντα.

Σε δευτερόλεπτα, το τοπίο άλλαξε. Το καφέ της ερήμου έγινε το βαθύ γαλάζιο του Ιονίου.

Το σκάφος ήξερε. Οι Ξένοι το είχαν προγραμματίσει με αρχαίες συντεταγμένες. Στην αρχαιότητα, οι Φαίακες ήταν οι αγαπημένοι των θεών, οι ναυτικοί που είχαν πλοία που «σκέφτονταν», χωρίς πηδάλια, που γνώριζαν τις επιθυμίες των ανθρώπων και ταξίδευαν μέσα στην ομίχλη χωρίς ποτέ να χάνονται.

Η «**Απήδαλο Ναῦ**»

—το πλοίο χωρίς τιμόνι— ήταν ακριβώς αυτό που οδηγούσα τώρα.

Το σκάφος άρχισε την κάθοδο. Δεν επέλεξε την πόλη της Κέρκυρας, ούτε τα τουριστικά θέρετρα. Αναζήτησε την απομόνωση που αρμόζει σε μια τεχνολογία που δεν έπρεπε να δει μάτι θνητού.

Το σκάφος μας οδήγησε στην παραλία Χωμοί, το λεγόμενο *Paradise Beach* στην Παλαιοκαστρίτσα. Μια ακτή προσβάσιμη μόνο από τη θάλασσα, κρυμμένη πίσω από γιγάντιους λευκούς βράχους που υψώνονται σαν τείχη. Τα νερά ήταν τόσο διάφανα που βλέπαμε τα λευκά βότσαλα

⁹⁵ Προορισμός: Το Νησί των Φαιάκων. Εκτέλεσε.

στον βυθό πριν καν ακουμπήσουμε.

Η Emily γύρισε και με κοίταξε. Το πρόσωπό της ήταν ακόμα χλωμό, αλλά τα χείλη της άρχισαν να σχηματίζουν ένα χαμόγελο που δεν είχε καμία «μπιχτή».

— «Όσιε», ψιθύρισε, «αν μας βρουν εδώ, δεν θα μας φυλακίσουν απλώς. Θα μας εξαφανίσουν».

— «Ας μας βρουν πρώτα», απάντησα, ανοίγοντας την πόρτα. «Προς το παρόν, έχουμε μια ολόκληρη παραλία δική μας και έναν Ηγεμόνα που περιμένει να κρυώσει η μηχανή του».

Το σκάφος ακούμπησε πάνω στην άμμο της παραλίας Χωμοί με έναν ανεπαίσθητο αναστεναγμό του μετάλλου του. Ο δροσερός, αλμυρός αέρας του Ιονίου όρμησε μέσα στον θάλαμο, σαρώνοντας την εσωτερική μυρωδιά των πολυμερών.

Η Emily έμεινε για λίγο καθισμένη, κοιτάζοντας το απόλυτο λευκό των βράχων που μας κύκλωναν. Μετά, χωρίς να πει λέξη, έβγαλε τις αρβύλες της και τις άφησε πάνω στο δάπεδο του «Ηγεμόνα». Την ακολούθησα στην ακτή.

Η αποβίβαση μας ήταν σαν μια σκηνή από την Οδύσσεια, μόνο που αντί για ξύλινη σχεδία, πίσω μας είχαμε το ασημένιο σκάφος που αντανakλούσε το φως του απογευματινού ήλιου. Το σώμα μου ένιωθε το βάρος της Γης ξανά, αλλά η ψυχή μου ήταν ακόμα εκεί πάνω, στο μεταίχμιο του μαύρου ουρανού.

Περπατήσαμε μέχρι εκεί που το κύμα έσβηνε πάνω στα βότσαλα. Η Emily έκανε μερικά βήματα μέσα στο νερό. Το κρύο νερό του Ιονίου την έκανε να ανατριχιάσει, κι εκεί, για πρώτη φορά, ο «ρόλος» της θρυμματίστηκε. Το αυστηρό βλέμμα της αρχηγού, τα υπονοούμενα, το μυστήριο στις απαντήσεις της, η παγωμένη ευγένεια των μυστικών

υπηρεσιών... όλα χάθηκαν.

— «Είναι αλήθεια, λοιπόν», ψιθύρισε, χωρίς να με κοιτάξει. «Υπάρχει ένας κόσμος που δεν χρειάζεται να τον ελέγχεις για να υπάρχει».

Γύρισε και με κοίταξε. Τα μαλλιά της, πάντα σφιχτά δεμένα, είχαν λυθεί από τον αέρα. Το πρόσωπό της ήταν γυμνό από την εξουσία που συνήθως το κάλυπτε.

— «Ξέρεις τι θα γίνει αύριο, Όσιε;» ρώτησε, και η φωνή της έσπασε ελαφρά. «Θα μας κυνηγήσουν σαν αποστάτες. Θα πουν ότι κλέψαμε την πιο ακριβή περιουσία του πλανήτη για να πάμε... για ψάρι. Θα μας βάλουν σε κελιά που δεν έχουν παράθυρα».

— «Αύριο, Emily, είναι μια λέξη που οι Ξένοι μάλλον δεν χρησιμοποιούσαν», της απάντησα, πλησιάζοντας. «Για αυτούς υπήρχε μόνο η Πορεία. Και σήμερα, η πορεία μας έβγαλε εδώ».

Έσκυψε, πήρε μια χούφτα νερό και το άφησε να κυλήσει ανάμεσα στα δάχτυλά της. Μετά, αναπάντεχα, γέλασε. Ένα καθαρό, αυθόρμητο γέλιο που αντήχησε στους απόκρημνους βράχους.

— «Είσαι εντελώς τρελός», είπε, και αυτή τη φορά το δάχτυλό της δεν έδειξε τον κρόταφο, αλλά άγγιξε το μπράτσο μου. «Αλλά είναι η πρώτη φορά μετά από χρόνια που νιώθω ότι δεν χρειάζεται να υποκρίνομαι την ώριμη. Ας μας πιάσουν. Αλλά πρώτα...»

Κοίταξε το σκάφος που έλαμπε στην έρημη παραλία σαν ένα κομμάτι πεσμένου άστρου.

— «...πρώτα δείξε μου πώς το έκανες αυτό με την πόρτα. Θέλω να το ακούσω να υπακούει σε μένα».

Καθίσαμε πάνω στα βότσαλα, με την πλάτη γυρισμένη στην

Ουρ, στον Στρατηγό και στους δεκαέξι αντιπροσώπους. Για εκείνη την ώρα, το Νησί των Φαιάκων ήταν το μόνο καταφύγιο στον κόσμο. Και ο «Ηγεμόνας», σιωπηλός φύλακας στην άμμο, έμοιαζε να απολαμβάνει κι αυτός τη δική του παλινόστηση.

Ο ήλιος είχε αρχίσει να βυθίζεται στο Ιόνιο, βάφοντας τον ορίζοντα με ένα βαθύ πορφυρό που έμοιαζε να αιμορραγεί πάνω στο μέταλλο του σκάφους. Η Emily παρέμενε σιωπηλή, με τα πόδια της βρεγμένα από το κύμα, κοιτάζοντας το απέραντο γαλάζιο που σιγά σιγά σκορπούσε στο σκοτάδι.

Για μια στιγμή, η «Ακρόπολη», ο υδράργυρος, οι στρατοί και οι ίντριγκες της Ουρ έμοιαζαν με ένα μακρινό, κακό όνειρο. Εκεί, στη σκιά των λευκών βράχων της παραλίας Χωμοί, δεν υπήρχαν Αντεπιμελητές, ούτε πράκτορες, ούτε Ανώτερες Αρχές. Υπήρχαν μόνο δύο άνθρωποι που τόλμησαν να κλέψουν ένα κομμάτι ουρανού για να κερδίσουν μια ώρα ελευθερίας.

— «Κοίτα», ψιθύρισε η Emily, δείχνοντας τον πρώτο αστέρα που τρεμόπαιζε ψηλά.

Δεν ήταν αστέρι. Ήταν η Σελήνη, που ανέβαινε ασημένια και απόμακρη, υπενθυμίζοντάς μας από πού ξεκίνησαν όλα. Το σκάφος πίσω μας εξέπεμψε μια τελευταία, απαλή λάμψη, σαν να αποχαιρετούσε κι αυτό τη μέρα, και μετά βυθίστηκε σε μια ήρεμη αναμονή.

Το σκοτάδι μας τύλιξε γλυκά, κρύβοντας την «Απήδαλο Ναῦ» στην αγκαλιά των Φαιάκων. Η αυλαία έπεφτε πάνω στην άμμο, αφήνοντας την πραγματικότητα έξω από τα τείχη των βράχων.

Η ησυχία στην ακτή Paradise ήταν πλασματική. Στέκονταν στην άκρη του νερού, όχι από ρομαντισμό, αλλά από την

ανάγκη να νιώσουμε το έδαφος σταθερό κάτω από τα πόδια μας πριν η βαρύτητα γίνει πάλι μια μεταβλητή σε μια οθόνη. Η πίεση των προηγούμενων ωρών, ο πανικός στις ενδοεπικοινωνίες, η ανεξέλεγκτη πορεία προς τη Σελήνη και ο τρόμος που είχε παγώσει τα πρόσωπα όλων, είχε αφήσει ένα βάρος.

Το «διάλειμμα» στην Κέρκυρα είχε τελειώσει.

«Τελείωσε ο χρόνος μας, Emily», είπα κοφτά, χωρίς να πάρω τα μάτια μου από τον ορίζοντα.

Εκείνη δεν απάντησε. Τράβηξε τα λυμένα μαλλιά της πίσω, μια κίνηση που πρόδιδε την ανάγκη της για συγκρότηση πριν την επανένταξη στο πιλοτήριο. Η Σελήνη, που πριν από λίγο αποτελούσε τον εφιάλτη μας, κρεμόταν τώρα από πάνω μας ως ο επόμενος, αναπόφευκτος προορισμός.

Γυρίσαμε την πλάτη στη θάλασσα και βαδίσουμε προς την Απήδαλο Ναυς. Η σκάλα ήταν σταθερή κάτω από τα πόδια μας, μια υπενθύμιση της τεχνικής πραγματικότητας που μας περίμενε. Ανεβήκαμε τα σκαλοπάτια με γρήγορες, μηχανικές κινήσεις. Κάθε δευτερόλεπτο που περνούσε στην άμμο, ήταν χρόνος που χάναμε από τη "διόρθωση της τροχιάς".

Μόλις περάσαμε το κατώφλι, η άνω πόρτα σφράγισε ερμητικά με έναν υπόκωφο μεταλλικό ήχο. Η μυρωδιά της αλμύρας χάθηκε ακαριαία, δίνοντας τη θέση της στον αποστειρωμένο, ανακυκλωμένο αέρα της καμπίνας και στο γνώριμο βουητό των συστημάτων υποστήριξης ζωής.

Πήρα τη θέση μου στο κάθισμα του πιλότου.

Οι 27 θέσεις των επιβατών πίσω μου παρέμεναν κενές, αλλά η παρουσία τους μου θύμιζε την ευθύνη που έφερα.

«Έχουμε ακόμα την πορεία για Σελήνη κλειδωμένη;» ρώτησε η Emily καθώς καθόταν δίπλα.

«Ναι», απάντησα. «Ο πανικός στο κέντρο ελέγχου θα έχει φτάσει στο κατακόρυφο. Πρέπει να αναφέρουμε την θέση μας πριν θεωρήσουν τη σύγκρουση βέβαιη».

Ένιωσα τη δόνηση των κινητήρων να διαπερνά το σκάφος. Η Paradise και η ηρεμία του Ιονίου έσβηναν πίσω από τα ενισχυμένα κρύσταλλα.

Η πραγματικότητα είχε επιστρέψει.

Η Απήδαλος Ναυς άφηνε πίσω της τη γήινη ατμόσφαιρα με μια άνεση που σε έκανε να αναρωτιέσαι αν η βαρύτητα ήταν τελικά νόμος ή απλή πρόταση. Δεν χρειαζόμασταν σκάφανδρα. Οι «Ξένοι» φαίνεται πως θεωρούσαν την άνεση του επιβάτη δεδομένη, αρκεί βέβαια να υπήρχε ένας στεγανός χώρος για να αποβιβαστείς, όπως εκείνα τα κενά ΤΟΛ στη Σελήνη που είχαμε βρει.

Ξαφνικά, μέσα στην αποστειρωμένη ησυχία του πιλοτηρίου, ακούστηκε η γλυκιά φωνή του σκάφους.

— «**Κλήσις εισιοῦσα ἀπὸ τῆς Σελήνης⁹⁶**», είπε το σκάφος.

Κοιταχτήκαμε με την Emily. Το δικό της βλέμμα έλεγε «μην το σηκώνεις», το δικό μου έλεγε «ήδη αργήσαμε». Η κεραία στη Σελήνη είχε βρει μια άλλη κεραία που λειτουργούσε και, σαν παλιός φίλος που είχε χρόνια να σε βρει, αποφάσισε να μας καλέσει σε πλήρη ισχύ.

— «Αποδέχομαι την κλήση», απάντησα, προσπαθώντας να θυμηθώ αν το συντακτικό μου ήταν σωστό.

— «Προς τη Ναυς ΒΙ, από τη Σελήνη, μας ακούτε; Μπορείτε να απαντήσετε;» Η φωνή της Μαρί ακούστηκε τόσο καθαρά, που ενστικτωδώς γύρισα να δω αν κρυβόταν κάτω από την

⁹⁶ Εισερχόμενη κλήση από τη Σελήνη.

κονσόλα.

— «Μαρί; Σε ακούμε, και μάλιστα σε ακούμε καλύτερα απ' ό,τι σε ακούω όταν είμαστε στο ίδιο δωμάτιο! Πώς είναι δυνατόν;»

— «Όσιε, είναι εντυπωσιακό!» ακούστηκε η φωνή της, γεμάτη έναν επιστημονικό ενθουσιασμό που σε άλλη περίπτωση θα ήταν μεταδοτικός. «Η επικοινωνία γίνεται με νετρίνα. Ξέρεις τι σημαίνει αυτό; Διαπερνούν τη γη, τους βράχους, εσένα, εμένα, χωρίς να χάνουν ούτε ένα bit πληροφορίας. Δεν χρειαζόμαστε οπτική επαφή, δεν χρειαζόμαστε δορυφόρους αναμετάδοσης. Η κεραία εδώ πάνω μόλις βρήκε "ταίρι" μπήκε σε κανονική λειτουργία. Είναι σαν να έχουμε ένα αόρατο νήμα που δεν κόβεται ποτέ».

— «Πες στον Στρατηγό», τη διέκοψα, «ότι κάναμε μια βόλτα για να δούμε αν το σκάφος στρίβει... και, ευτυχώς, στρίβει. Προσαρμοζόμαστε στο σύστημα πλοήγησης. Θα είμαστε πίσω σύντομα».

— «Θα του το πω», απάντησε η Μαρί χαμηλώνοντας τον τόνο της, «αλλά να ξέρεις: για τη Γη, είστε αόρατοι. Τα ραντάρ τους ψάχνουν για σίδερα και καυσαέρια. Εσείς δεν εκπέμπετε τίποτα από τα δύο. Είστε απλά μια τρύπα στο σύστημα».

Όταν τελικά πλησιάσαμε στο υπόστεγο της επιστροφής, είχε πια «βραδιάσει για τα καλά».

— «**Επάνοδος εἰς τὸ φυλακτήριον**»⁹⁷, είπα στο σκάφος και η Ναυς υπάκουσε με τη νωχελικότητα ενός αρπακτικού που γυρνά στη φωλιά του.

⁹⁷ Επιστροφή στο χώρο στάθμευσης.

Καθώς κατεβαίναμε τη σκάλα, που αυτή τη φορά έφτανε μέχρι το έδαφος, δόξα τω Θεώ ο Στρατηγός και ο Άρθουρ μας περίμεναν κάτω από το φως των προβολέων της τέντας. Ο Άρθουρ έμοιαζε σαν παιδί που μόλις του χάρισαν το κλειδί της βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας.

— «Προχωράμε σταθερά με τα καύσιμα, Όσιε, αλλά αυτό που βρήκαμε...» είπε ο Άρθουρ, γνέφοντας προς ένα αντικείμενο που έμοιαζε με χαρτί, αλλά είχε μια περίεργη, σχεδόν υγρή γυαλάδα. «Κοίτα το. Είναι ένα πολυμερές. Αν το κοιτάξεις κατά μέτωπο, βλέπεις μια σελίδα. Αν το στρέψεις ελάχιστα δεξιά, υπό γωνία, εμφανίζεται η επόμενη. Ένα μόνο τέτοιο φύλλο περιέχει 16 δικές μας σελίδες πληροφορίας! Τα IQ και η ΑΙ έχουν πάθει εγκεφαλικό προσπαθώντας να ερμηνεύσουν τα τεχνικά κείμενα».

— «Πρέπει να τα δω αυτά τα έντυπα», είπα, απλώνοντας το χέρι μου με μια περιέργεια που έκρυβε και μια δόση καχυποψίας.

Ο Άρθουρ τράβηξε το χέρι του πίσω, σα να κρατούσε το Άγιο Δισκοπότηρο.

— «Λυπάμαι, Όσιε. Είναι ήδη πακεταρισμένα για τα "εργαστήρια μελέτης". Ξέρεις... εκείνα τα μέρη με τα πολλά όργανα και τους λίγους ανθρώπους που δεν μιλάνε ποτέ».

— «Εννοείς τα εργαστήρια που καταπίνουν την πληροφορία και δεν τη βγάζουν ποτέ σε δημοσίευση», συμπλήρωσα με νόημα.

Ο Στρατηγός παρέμεινε σιωπηλός, κοιτάζοντας προς την ράμπα. Ήξερα τι σήμαινε εκείνη η σιωπή. Η τεχνολογία αυτή ήταν πολύ μεγάλη για να την αφήσουν να "κυκλοφορήσει".

(: Πάντως, εσείς, στην καθημερινότητά σας, είδατε ποτέ στα ράφια των βιβλιοπωλείων κάτι που να αλλάζει σελίδα με μια κλίση του καρπού; Εγώ πάντως, από εκείνη τη νύχτα και

μετά, βλέπω μόνο χαρτί που μυρίζει παρελθόν :)

Ο Στρατηγός έμεινε να κοιτάζει προς την Απήδαλο Ναυς, με τα χέρια σταυρωμένα πίσω από την πλάτη. Το φως των προβολέων έπεφτε πάνω στο υπόστεγο, κάνοντάς το να μοιάζει με κοιμισμένο θηρίο.

— «Τα εργαστήρια που ανέφερε ο Άρθουρ...» ξεκίνησα, «δεν είναι ακριβώς πανεπιστημιακά έδρανα, έτσι δεν είναι;»

Ο Στρατηγός γύρισε το κεφάλι του αργά. Το βλέμμα του είχε εκείνη την παλιά, στρατιωτική ψυχρότητα που δεν σου επιτρέπει να καταλάβεις αν σε εκτιμά ή αν σχεδιάζει την επόμενη κίνησή του εναντίον σου.

— «Όσιε, υπάρχουν μέρη που ο χρόνος τρέχει με άλλες ταχύτητες», είπε χαμηλόφωνα. «Αυτά τα φύλλα που είδες... οι σημειώσεις των Ξένων... δεν πρόκειται να τα ξαναδείς. Ούτε εσύ, ούτε κανείς που δεν έχει υπογράψει πρωτόκολλα που θα έκαναν την Emily να χάσει τον ύπνο της».

— «Ο Άρθουρ μίλησε για 16 σελίδες ανά φύλλο», επέμεινα. «Αν η ΑΙ αρχίσει να μεταφράζει τα τεχνικά κείμενα, θα αλλάξουμε τον κόσμο σε μια εβδομάδα. Γιατί τόσο μυστικότητα;»

Ο Στρατηγός πλησίασε ένα βήμα. Η ανάσα του μύριζε καπνό και κρύο αέρα.

— «Γιατί ο κόσμος, Όσιε, δεν αλλάζει με εγχειρίδια χρήσης. Αλλάζει με τη δύναμη. Και η δύναμη που κρύβεται σε εκείνο το σκάφος και σε εκείνα τα πολυμερή, είναι ικανή να τινάξει την τρέχουσα οικονομία στον αέρα πριν προλάβεις να πεις "νετρίνο". Φαντάζεσαι τι θα γινόταν αν ο καθένας μπορούσε να τυπώσει καύσιμα στην αυλή του;»

— «Άρα τα εργαστήρια μελετούν πώς να "φιλτράρουν" την πρόοδο», συμπλήρωσα με μια δόση ειρωνείας.

Χαμογέλασε, αλλά ήταν ένα χαμόγελο χωρίς ίχνος χαράς.
— «Μελετούν πώς να την ελέγξουν. Μη γίνεσαι ρομαντικός. Εσύ κράτα το σκάφος στον αέρα και άσε τα χαρτιά σε εκείνους που ξέρουν να τα θάβουν βαθιά. Και κάτι ακόμα...»

Σταμάτησε για μια στιγμή, κοιτάζοντας προς την κατεύθυνση που είχε φύγει ο Άρθουρ.

— «Αν ποτέ δεις κάτι να "κυκλοφορεί" στο εμπόριο που να θυμίζει έστω και λίγο την τεχνολογία που είδαμε απόψε, να ξέρεις ότι είναι η "ξεθυμασμένη" εκδοχή που μας επέτρεψαν να έχουμε. Η αλήθεια μένει πάντα πίσω από κλειστές πόρτες».

Γύρισε την πλάτη του και απομακρύνθηκε προς το σκοτάδι της τέντας, αφήνοντάς με την αίσθηση ότι η πτήση προς τη Σελήνη ήταν το πιο απλό κομμάτι αυτής της ιστορίας.

Το βλέμμα μου στράφηκε ξανά προς τους λόφους. Οι σκιές δεν είχαν σαλέψει. Η Emily στάθηκε δίπλα μου, παρατηρώντας τις κι εκείνη με μια περιέργη προσήλωση.

— «Είναι ακόμα εκεί», της είπα χαμηλόφωνα. Αρχίζω να πιστεύω ότι είναι μέρος της γεωλογίας της περιοχής».

— «Δεν είναι πέτρες, Όσιε», απάντησε η Emily χωρίς να πάρει το βλέμμα της από την κορυφογραμμή. «Είναι οι Εν-Κουμούμ. Σημαίνει "Οι Σιωπηλοί". Υπάρχουν μύθοι που λένε ότι η φυλή αυτή δεν εγκατέλειψε ποτέ την Ουρ. Λένε πως περιμένουν το "Σιδερένιο Πουλί" να ξαναβρεί τη φωνή του».

Γύρισα και την κοίταξα.

— «Εν-Κουμούμ; Πού το έμαθες αυτό, Emily; Δεν θυμάμαι να υπήρχε τέτοια αναφορά στον φάκελο της αποστολής».

Εκείνη μου χάρισε ένα από εκείνα τα αινιγματικά της χαμόγελα, από αυτά που σε κάνουν να αναρωτιέσαι αν έχεις διαβάσει ποτέ σωστά το βιογραφικό της.

— «Ένας αρχαιολόγος πρέπει να ξέρει τους ψιθύρους της

άμμου όσο και τις πέτρες, Όσιε. Μερικές φορές οι ψίθυροι λένε την αλήθεια που οι "ειδικοί" των εργαστηρίων αγνοούν».

Άρχισε να απομακρύνεται πριν προλάβω να ζητήσω διευκρινήσεις, αφήνοντάς με να αναρωτιέμαι αν οι "Σιωπηλοί" κοιτούσαν το σκάφος... ή εκείνη.

Τα μαλλιά της ήταν ακόμα ανακατεμένα από τον άνεμο. Ίσως είχε δίκιο. Ποτέ δεν είσαι έτοιμος για την πραγματικότητα. Ειδικά όταν αυτή είναι πιο παράξενη και από το διάστημα.

«Όλα αυτά που πασχίζουν να βρουν, εμείς μπορούμε απλά να τα ζητήσουμε», φώναξε η Emily καθώς απομακρυνόμασταν από το υπόστεγο.

Της χαμογέλασα με νόημα και μια αυτοπεποίθηση που μόνο η γνώση μπορεί να σου χαρίσει. Εκείνοι είχαν τα έγγραφα, αλλά εμείς είχαμε τη φωνή του σκάφους.

Καληνύχτα, Emily.

Η νύχτα αυτή κλείνει με μια σκέψη που με έκανε να συνειδητοποιήσω πόσο εγκλωβισμένοι παραμένουν οι «ειδικοί» στις δικές τους μεθόδους. Όλοι τους, ο Στρατηγός, ο Άρθουρ, οι σκιώδεις επιστήμονες των εργαστηρίων, είχαν την ακλόνητη εντύπωση πως τα μυστικά των Ξένων θα γίνουν κτήμα τους μόνο όταν τα «ανακαλύψουν», όταν τα «μεταφράσουν» ή όταν τα «ερμηνεύσουν» μετά από χρόνια ερευνών.

Δούλευαν με τον παλιό τρόπο, τον γήινο. Κανείς τους δεν συλλογίστηκε το προφανές: ότι ο επιμελητής και ο αντιεπιμελητής δεν χρειάζονται μεσάζοντες. Θα μπορούσαμε απλά να ρωτήσουμε το ίδιο το σκάφος ή την κεντρική οθόνη. Οι απαντήσεις δεν ήταν θαμμένες σε πολυμερή φύλλα, ήταν ζωντανές και περίμεναν την κατάλληλη

ερώτηση.

Η πραγματικότητα θα ήταν πολύ πιο ενδιαφέρουσα από όσο φαντάζονταν οι φύλακές μας.

Για απόψε, ο κόσμος μπορούσε να περιμένει.

Προχωρούσαμε με την Emily στη ράμπα, παρατηρώντας τις εργασίες που εκτελούσαν τα συνεργεία.

Ο Bill και τα συνεργεία του είχαν μετατρέψει το υπόστεγο σε ένα χειρουργείο υψηλής τεχνολογίας.

«Κοίτα αυτό», ψιθύρισε η Emily δείχνοντας ένα τμήμα του υποστέγου της Ουρ. «Το επισκεύασαν, αλλά δεν μπορώ να βρω ούτε τη ραφή. Είναι σα να αναγεννήθηκε».

Η ακρίβεια των επισκευών ήταν τρομακτική. Τα συνεργεία του Bill χρησιμοποιούσαν τεχνικές που τα νέα τμήματα ήταν πανομοιότυπα με τα αυθεντικά των Ξένων.

Καθώς πλησιάζαμε στην είσοδο, συναντήσαμε τον Στρατηγό να συζητά με τον Peter. Ο Peter ήταν μια από εκείνες τις περιπτώσεις επιστημόνων που το IQ τους έχει περισσότερα ψηφία από το τηλέφωνό σου και το βλέμμα τους φαίνεται να αναλύει τα άτομα του αέρα καθώς σου μιλάει.

— «...και ο εσωτερικός φωτισμός, Στρατηγέ», έλεγε ο Peter τη στιγμή που φτάσαμε. «Δεν είναι απλά λάμπες. Είναι εκπομπή φωτονίων από την ίδια τη δομή του υλικού».

«Εντυπωσιακό, Peter», παρενέβη η Emily. «Αλλά πώς θα το τροφοδοτήσετε;»

Ο Peter μας κοίταξε με ένα αδιόρατο χαμόγελο ανωτερότητας.

— «Δεν καίγεται. Αντιγράψαμε ήδη τον τρόπο εκπομπής. Αλλά το πραγματικό επίτευγμα είναι αυτό...» Μας έδειξε ένα δείγμα που έμοιαζε με διάφανη ίνα. Αυτό που εσείς λέτε "καλωδιώσεις", εμείς το ονομάζουμε Βιο-πολυμερή Αγωγό. Είναι το συνθετικό αντίστοιχο του χαλκού, αλλά με αγωγιμότητα που αγγίζει το τέλειο και βάρος σχεδόν μηδενικό».

— «Είναι φιλικό προς το περιβάλλον;» ρώτησα ειρωνικά, σκεπτόμενος την «πράσινη» καθημερινότητα που προσπαθούν να μας επιβάλλουν οι έξω από την τέντα.

— «Περισσότερο από όσο φαντάζεστε», απάντησε ο Peter σοβαρά. «Το υλικό αυτό δεν εξορύσσεται. "Καλλιεργείται" σε εργαστηριακές συνθήκες χωρίς τοξικά κατάλοιπα. Είναι η απόλυτη απάντηση στη βιωσιμότητα. Φανταστείτε μια Γη χωρίς ορυχεία, χωρίς βαρέα μέταλλα, μόνο με αγωγούς που αποσυντίθενται οργανικά μετά από χίλια χρόνια. Οι Ξένοι είχαν λύσει το οικολογικό πρόβλημα πριν εμείς ανακαλύψουμε τον τροχό».

Ο Στρατηγός έβηξε ξερά.

— «Ωραία η οικολογία, Peter, αλλά εμένα με ενδιαφέρει αν αυτοί οι αγωγοί αντέχουν στην πίεση της επιτάχυνσης».

— «Αντέχουν περισσότερο από εμάς, Στρατηγέ», κατέληξε ο Peter.

Η Emily, που όση ώρα μιλούσαν κοιτούσε το σκάφος από μια συγκεκριμένη γωνία, έσκυψε στο αυτί. «Όσιε, το έχεις προσέξει; Το μήκος του σκάφους... από εδώ φαίνεται μεγαλύτερο από ό,τι δείχνει εσωτερικά. Υπάρχει υπερβολικά πολύς κενός χώρος ανάμεσα στο πιλοτήριο και την ουρά για 27 επιβάτες».

— «Έχεις δίκιο», συμφώνησα. Κάτι δεν κολλάει στη γεωμετρία του».

Χαιρετήσαμε το επιστημονικό γκρουπ και μπήκαμε στο σκάφος για περαιτέρω εξερεύνηση, μακριά από τα αδιάκριτα μάτια του Peter και τις σημειώσεις του Στρατηγού.

Μόλις η πόρτα σφράγισε, η αίσθηση του χώρου άλλαξε. Πλησίασα στο κέντρο του διαδρόμου. Άπλωσα το χέρι μου στο τοίχωμα. Το μέταλλο ένιωθε ζεστό, σχεδόν παλλόμενο.

— «**Δείξόν μοι τὰ ἀπόρρητα χωρία**».⁹⁸

Για μια στιγμή δεν έγινε τίποτα. Μετά, το δάπεδο άρχισε να δονείται ανεπαίσθητα. Δύο τμήματα του κεντρικού τοιχώματος, που μέχρι πρότινος έμοιαζαν συμπαγή, άρχισαν να υποχωρούν, αναδιπλώνοντας το μέταλλο με μια γεωμετρική ακρίβεια που κανένας γήινος μεντεσές δεν θα μπορούσε να πετύχει.

Το πρώτο διαμέρισμα που άνοιξε στα δεξιά μας δεν είχε έπιπλα. Ήταν ένας κυλινδρικός χώρος όπου τα τοιχώματα δεν ήταν πια μεταλλικά, αλλά έμοιαζαν φτιαγμένα από καπνό και φως. Καθώς μπήκαμε μέσα, ο καπνός άρχισε να παίρνει σχήματα. Ξαφνικά, δεν βρισκόμασταν μέσα σε μια τέντα. Βρισκόμασταν ψηλά στον αέρα. Κάτω από τα πόδια μας, μια πόλη που έσφυζε από ζωή εκτεινόταν μέχρι τον ορίζοντα.

«Όσιε... αυτή είναι η Ουρ;» ψιθύρισε η Emily.

«Δεν είναι η Ουρ που ξέρουμε από τα βιβλία», απάντησα. «Είναι η Ουρ όπως τη θυμάται το σκάφος. Κοίτα τις λεπτομέρειες... τα κανάλια, τα σκάφη που αιωρούνται...». Ήταν η απόδειξη ότι οι Ξένοι δεν ίδρυσαν απλώς πόλεις. Ίδρυσαν κόμβους ενός δικτύου που η σύγχρονη αρχαιολογία δεν μπορεί καν να διανοηθεί.

Στην αριστερή πλευρά, το δεύτερο διαμέρισμα είχε μια επιφάνεια που έμοιαζε με κρεβάτι, φτιαγμένη από ένα υλικό που θύμιζε ζελέ.

— «**Ο θάλαμος τής συντονίσεως**», είπε το σκάφος με την γλυκιά του φωνή.

«Τι εννοεί;» ρώτησε η Εμίλια.

⁹⁸ Δείξε μου τα κρυφά μέρη.

Πλησίασα διστακτικά και άγγιξα την επιφάνεια. Η αντίδραση ήταν ακαριαία. Μικρές, ημιδιαφανείς ίνες, λεπτές σαν ιστός αράχνης αλλά με τη δική τους εσωτερική λάμψη, άρχισαν να ξεπηδούν από το υλικό. Τυλίχθηκαν γύρω από τα δάχτυλά μου με μια κίνηση που θύμιζε περισσότερο χάδι παρά μηχανική λειτουργία. Ένωσα μια ανεπαίσθητη ηλεκτρική εκκένωση να διαπερνά το δέρμα μου.

Τράβηξα το χέρι μου με απότομο τρόπο, η καρδιά μου χτυπούσε δυνατά στο στήθος. «Τι ήταν αυτό;» ρώτησα το κενό, με τη φωνή μου να τρέμει ελαφρά. «Τι ήταν αυτό που μόλις αντιμετώπισα;»

— «**Εστὶν ὁ θάλαμος τῆς βιολογικῆς διαγνώσεως καὶ ἰάσεως**»⁹⁹, απάντησε η γλυκιά φωνή του σκάφους.

Το σκάφος άρχισε να αναλύει τη λειτουργία του θαλάμου. Δεν ήταν ένα απλό κρεβάτι. Ήταν μια μονάδα έκτακτης ιατρικής περίθαλψης, παρόμοια με τους αυτόνομους ιατρικούς θαλάμους (Med-Pods) που είχαμε δει στις παλιές ταινίες επιστημονικής φαντασίας. Μια μονάδα ικανή να εκτελεί χειρουργικές επεμβάσεις σε δευτερόλεπτα, να αναδομεί ιστούς και να εξαλείφει παθογόνους οργανισμούς με τη χρήση νανοτεχνολογίας, πριν καν ο ασθενής νιώσει τον πόνο.

Κοίταξα την Εμίλια και μετά ξανά το «κρεβάτι». Κάτι με τραβούσε πίσω. Άπλωσα το χέρι μου ξανά, αυτή τη φορά επίτηδες. Οι ίνες με τύλιξαν πάλι, αλλά τώρα δεν φοβήθηκα. Το πρόσωπό μου άρχισε να χαλαρώνει, οι κόρες των ματιών μου διαστάλθηκαν και ένα απόκοσμο χαμόγελο χαράς και απόλυτης γαλήνης σχηματίστηκε στα χείλη μου.

«Όσιε;» η φωνή της Emily ακούστηκε από μακριά, γεμάτη

⁹⁹ Είναι ο θάλαμος της βιολογικής διάγνωσης, και θεραπείας.

ανησυχία. «Συνήλθε! Μοιάζεις σαν να έχεις πάρει τα πιο ισχυρά ψυχοτρόπα που έχουν φτιαχτεί ποτέ. Το βλέμμα σου... είναι αλλού».

Μετά από λίγα δευτερόλεπτα, τράβηξα το χέρι μου, νιώθοντας ακόμα τη ζέστη της σύνδεσης. Κοίταξα την Emily, που με παρατηρούσε σαν να έβλεπε κάποιον ξένο.

— «Δοκίμασέ το», της είπα χαμηλόφωνα. Θα νιώσεις ένα αίσθημα... μια ανακούφιση που δεν περιγράφεται. Σαν να φεύγει κάθε βάρος από πάνω σου».

Η Emily δίστασε, μετά άπλωσε το χέρι της και ακούμπησε την επιφάνεια. Μείναμε και οι δύο να κοιτάζουμε με κομμένη την ανάσα. Τίποτα. Το υλικό παρέμεινε αδρανές, ψυχρό, μια άψυχη επιφάνεια από ζελέ που δεν έδωσε κανένα σημείο ζωής.

Κατσουφιασμένη, τράβηξε το χέρι της και σταύρωσε τα χέρια στο στήθος. «Φαίνεται πως το σκάφος έχει τα δικά του "κολλήματα" με τις κοινωνικές επαφές», είπε ειρωνικά, προσπαθώντας να κρύψει την απογοήτευση της.

Γύρισε την πλάτη της και βάδισε γρήγορα πίσω στον προηγούμενο θάλαμο, εκεί όπου οι ολογραφικές μνήμες της Ουρ ακόμα τρεμόπαιζαν στον αέρα.

— «Ας αφήσουμε τις ιατρικές εξετάσεις», πρόσθεσε κοιτώντας τις ολογραφικές πόλεις. «Αν είχαν τέτοια τεχνολογία στα κρεβάτια τους... δεν θέλω καν να ξέρω τι είχαν στα θεμέλια».

Δεν απάντησα.

Γιατί εκείνη τη στιγμή, το σκάφος ήξερε κάτι για μένα. Και εγώ το ήξερα.

Κι αυτό... δεν θεραπεύεται.

Δεν το είπα σε κανέναν.

Όχι επειδή δεν έπρεπε.

Αλλά επειδή δεν ήξερα πώς να το πω χωρίς να ακουστεί γελοίο ή επικίνδυνο.

Στάθηκα για λίγο στην έξοδο. Η Emily είχε ήδη προχωρήσει. Ο διάδρομος πίσω μου έκλεινε αργά, με την ίδια ευγένεια που κλείνουν οι πόρτες σε ιδιωτικά γραφεία όπου παίρνονται κακές αποφάσεις.

— «Όσιος», είπε το σκάφος.

Δεν ήταν ερώτηση.

— «Ναι;» απάντησα. Χαμηλόφωνα. Σαν να φοβόμουν μήπως ακουστώ.

Για μια στιγμή, η οθόνη μπροστά μου δεν έδειχνε δεδομένα. Έδειχνε... απουσία. Ένα κενό, καθαρό, σχεδόν σεβαστικό.

— «Έγνωνς την έλλειψιν», είπε τελικά.

Πάγωσα.

— «Ποια έλλειψη;»

Η απάντηση άργησε. Όχι επειδή δεν ήξερε.

Αλλά επειδή, ίσως, ζύγιζε αν *έπρεπε*.

— «Την έλλειψιν ενός», είπε. «Έκ τών μέλλοντων».

Η καρδιά μου έκανε εκείνο το μικρό, άχαρο σάλτο που κάνουν οι καρδιές όταν καταλαβαίνουν πριν από εμάς.

— «Μιλάς... για πρόβλεψη;» ρώτησα.

— «Ούχι», απάντησε ήρεμα. «Διόρθωσιν».

Έγειρα το μέτωπο στο τοίχωμα. Το μέταλλο ήταν ακόμα ζεστό.

— «Δεν καταλαβαίνω», είπα. Και για πρώτη φορά, το εννοούσα.

— «Θα κατανοήσεις», είπε το σκάφος. «Όταν επιλέξης».

Η λέξη έμεινε ανάμεσά μας.

Έπιλέξης.

Και τότε, χωρίς να το θέλω, γύρισα πίσω. Όχι στον χώρο. Στον χρόνο.

Στις κουβέντες του «Καθ'ομοίωσιν», τότε που μιλούσε μισά, με εκείνο το ύφος ανθρώπου που ξέρει περισσότερα απ' όσα επιτρέπεται να πει.

«Θα χρειαστεί να πάρεις αποφάσεις», μου είχε πει.

Τότε χαμογέλασα. Νόμιζα πως εννοούσε τα τυπικά. Τον βιογράφο. Τι θα γραφτεί, τι θα κοπεί, ποια αλήθεια αντέχει χαρτί και ποια όχι.

Αθώες αποφάσεις. Από εκείνες που δεν σκοτώνουν κανέναν. Το πολύ να ενοχλήσουν.

Και τώρα... να 'μαστε εδώ.

Είχα ήδη πάρει αποφάσεις. Ποιος θα μπει στο σκάφος. Ποιος θα περιμένει. Ποιος θα μάθει, και ποιος όχι.

Κι όμως, το σκάφος, αυτό το πράγμα που δεν είχε μάτια, ούτε συνείδηση με τον τρόπο που τη φανταζόμαστε, μου έλεγε ψύχραιμα ότι οι πραγματικές αποφάσεις *δεν είχαν έρθει ακόμη*.

Ότι αυτές ήταν απλώς πρόλογος.

Για πρώτη φορά, δεν μπόρεσα να το αγνοήσω.

Ούτε να το ειρωνευτώ.

Ούτε να το κρύψω πίσω από επιστημονικούς όρους ή στρατιωτική ψυχραιμία.

Κάτι μέσα μου συσπάστικε.

Όχι φόβος ακριβώς. Κάτι πιο άβολο. Η αναγνώριση ότι, όταν έρθει η ώρα, δεν θα υπάρχει σωστή επιλογή. Μόνο επιλογή.

— «Και αν δεν επιλέξω;»

Η απάντηση ήρθε αμέσως. Σκληρή. Χωρίς φωνή.

— «Τότε ή επιλογή θ' άνατεθή άλλω».

Σήκωσα το κεφάλι. Κοίταξα την οθόνη.

— «Και αυτό... τι κόστος έχει;»

Μια παύση. Όχι τεχνική.
Ηθική.

— «Τόν ένα», είπε τελικά. «Πάντοτε τόν ένα».

Ένιωσα το στομάχι μου να σφίγγεται. Όχι από φόβο. Από
αναγνώριση.

Ήξερα ήδη τι εννοούσε. Απλώς δεν ήθελα να το ακούσω με
λέξεις.

— «Δεν μου είπες ποιος», ψιθύρισα.

Η οθόνη έσβησε.

— «Διότι ούκ έτι», ήρθε η τελευταία φράση. «Άλλ' έσται».

Η πόρτα άνοιξε.

Ο διάδρομος με περίμενε.

Η Emily γύρισε και με κοίταξε από μακριά.

— «Όλα καλά;» με ρώτησε.

Χαμογέλασα. Από εκείνα τα χαμόγελα που χρησιμοποιούμε
όταν θέλουμε να αλλάξουμε θέμα.

— «Ναι», της είπα. Απλώς... κατάλαβα κάτι».

Δεν μοιράστηκα τη σκέψη, οτι, κάποια στιγμή, θα έπρεπε να
διαλέξω.

Και ότι, όταν θα ερχόταν εκείνη η ώρα, ποιοι θα ήταν μέσα
στο σκάφος;

Βρήκα τον Στρατηγό κοντά στη «Τέντα», να δίνει οδηγίες για τη μεταφορά κάποιων κιβωτίων.

— «Στρατηγέ», τον πλησίασα, γνέφοντας προς τους λόφους. «Αυτοί οι τύποι εκεί πάνω... μας κοιτάζουν μέρες τώρα. Δεν νομίζετε ότι είναι ώρα να τους απομακρύνουμε; Παραβιάζουν κάθε πρωτόκολλο ασφαλείας».

Ο Στρατηγός δεν γύρισε καν να κοιτάξει. Άναψε ένα τσιγάρο, κοιτάζοντας τον καπνό να χάνεται στον αέρα.

— «Το έχω επιληφθεί το θέμα, Όσιε. Έχουμε κάνει ήδη τις διευκρινήσεις μας. Εμφανίστηκαν εδώ από την πρώτη στιγμή που η τσάπα χτύπησε το έδαφος. Παραμένουν εκεί όλη μέρα, ακίνητοι».

— «Και τους αφήνετε έτσι;» ρώτησα έκπληκτος.

— «Είναι μέλη μιας ντόπιας φυλής, των Εν-Κουμούμ», απάντησε ξερά. «Ισχυρίζονται ότι είναι οι "θεματοφύλακες της σιωπής". Δεν ενοχλούν, δεν πλησιάζουν. Απλώς μαρτυρούν την επιστροφή. Οι υπηρεσίες αποφάσισαν να τους αγνοήσουν για να μην προκαλέσουμε ένταση στον ντόπιο πληθυσμό».

Στεκόμασταν και οι δύο έξω από την «Τέντα», κοιτάζοντας τους λόφους. Οι φιγούρες των Εν-Κουμούμ, ακίνητες μέσα στις παραδοσιακές τους κελεμπίες, με τα *bisht* (τα σκουρόχρωμα πανωφόρια με τις χρυσές λεπτομέρειες) να ανεμίζουν ελαφρά στον πρωινό αέρα. Φαινόταν σαν να έχουν ριζώσει στην άμμο.

— «Στρατηγέ», είπα, γνέφοντας προς τους λόφους, «έχω την εντύπωση ότι αυτοί οι τύποι εκεί πάνω... φοράνε τα καλά τους για να μας βλέπουν να σκάβουμε; Ή περιμένουν να βγούμε να τους κεράσουμε τσάι;»

Ο Στρατηγός, κρατώντας μια κούπα που έγραφε *Property of US Army*, πήρε μια γουλιά και με κοίταξε λοξά.

— «Οι Εν-Κουμούμ, Όσιε. Οι "Θεματοφύλακες". Φοράνε αυτά τα *keffiyeh* στο κεφάλι όχι για τον ήλιο, αλλά για να μην βλέπουμε εμείς το πρόσωπό τους. Ισχυρίζονται ότι αν τους δούμε, θα "μολυνθεί" η σιωπή τους. Πρακτικά, είναι το πιο ακριβό και αμίλητο κοινό που είχαμε ποτέ».

— «Πάντως, αν κρίνω από το στυλ, είναι πιο σικ από εμάς», σχολίασα. «Εμείς μοιάζουμε με εργάτες σε ορυχείο κι αυτοί σαν να βγήκαν από σκηνή του Λώρενς της Αραβίας».

Εκείνη τη στιγμή, η παρέα άρχισε να μαζεύεται για το πρωινό «συμβούλιο». Ο Bill πέρασε σκουπίζοντας τα χέρια του, ο Άρθουρ κρατούσε ένα tablet σα να ήταν το Ευαγγέλιο, και ο Dr. Noah προχωρούσε με το σταθερό, ακαδημαϊκό του βήμα.

«Μια κούπα μαύρος δυνατός καφές πάντα βοηθά τη συζήτηση», πέταξε ο Noah καθώς μας προσπερνούσε.

Η Emily πλησίασε τελευταία. Κοντοστάθηκε όταν άκουσε την αναφορά στους Εν-Κουμούμ.

— «Ξέρετε», είπε με εκείνο το αινιγματικό ύφος που πλέον με έκανε να ανατριχιάζω, «οι μύθοι των Εν-Κουμούμ λένε ότι οι πρόγονοί τους δεν γεννήθηκαν από την άμμο, αλλά από τη "σκιά των φτερών". Πιστεύουν ότι η Ουρ δεν θάφτηκε, αλλά "κοιμήθηκε" και αυτοί είναι οι ξυπνητήρια. Στην τοπική παράδοση, θεωρούνται *Jinn* που πήραν ανθρώπινη μορφή για να προστατεύσουν το "Σιδερένιο Πουλί"».

— «Σιδερένιο Πουλί;» γέλασε ο Στρατηγός. «Ελπίζω να μην εννοούν το σκάφος, γιατί το "πουλί" αυτό καίει καύσιμα που θα τους έκαναν να δουν όλα τα πνεύματα της ερήμου μαζεμένα».

Η Emily χαμογέλασε, αλλά το βλέμμα της ήταν καρφωμένο στους λόφους. *Τι σχέση έχεις εσύ με όλα αυτά; σκέφτηκα. Πώς μια αρχαιολόγος ξέρει τις κρυφές παραδόσεις μιας*

φυλής που ούτε ο ΟΗΕ δεν μπορεί να προσεγγίσει;

Μπήκαμε στο κτίριο. Ο Dr. Noah πήρε τον λόγο για να ανακοινώσει τις δράσεις της ημέρας. «Bill, συνέχισε τη θωράκιση του υπόστεγου. Άρθουρ, θέλω τα αποτελέσματα της φασματοσκοπίας μέχρι το μεσημέρι. Όσιε... εσύ απλά μείνε διαθέσιμος. Αν κατά τη διάρκεια της ημέρας χρειαστεί "το κλειδί", ξέρεις πού θα σε βρούμε».

— «Στα υπόγεια», συνέχισε ο Noah, «βρήκαμε στοιχεία από την οικοσκευή του Ηγεμόνα. Κεραμικά, εργαλεία, πράγματα καθημερινής χρήσης χιλιάδων ετών. Αρχίζουμε να τα μετακινούμε προς μελέτη».

— «Ελπίζω, σύντομα να δούμε τη μελέτη σας πάνω στα αντικείμενα αυτά... αν και φαντάζομαι ότι ο Ηγεμόνας δεν είχε απλά πιάτα για φασολάδα», είπα με έναν τόνο χλευαστικό και γεμάτο υπαινιγμούς.

Ο Dr. Noah με κοίταξε πάνω από τα γυαλιά του.

— «Γνωρίζετε, Όσιε, ότι αυτές οι μελέτες... δημοσιεύονται εν περίληψη. Γνωρίζετε τις διαδικασίες».

— «Το γνωρίζουμε», απάντησα αμέσως, «αλλά για την χαλάρωση... της έντασης... των ευρημάτων, θα ήταν καλό να ξέρουμε αν ο Ηγεμόνας έπινε τον καφέ του σε κούπα από βιο-πολυμερές ή σε πήλινο. Σήμερα πάντως, θα ασχοληθώ περισσότερο με το σκάφος. Να μάθω περισσότερα γι' αυτό... από αυτό».

Έστρεψα το βλέμμα μου στον Άρθουρ και του χάρισα ένα πλατύ χαμόγελο. Του το χρωστούσα. Του είχα ζητήσει να δώ τα «βιβλία»-πολυμερή που είχαν βρει και μου είχε απαντήσει, με το γνωστό του ύφος, ότι είχαν ήδη σταλεί για «μελέτη» σε κάποιο υπόγειο εργαστήριο ... κάπου.

Ο Στρατηγός, που μέχρι τότε άκουγε σιωπηλός, με πλησίασε καθώς η συγκέντρωση διαλυόταν.

— «Λοιπόν, Αντεπιμελητά... ποια είναι τα σχέδια για σήμερα; Τι έκπληξη θα μας κάνεις με το σκάφος; Θα μας πας στο Λονδίνο για τσάι ή θα βρεις κανένα κρυφό διακόπτη που θα μας στείλει όλους στη στρατόσφαιρα;»

— «Στρατηγέ», είπα κλείνοντας το μάτι στην Emily που μας παρακολουθούσε, «το σκάφος κι εγώ έχουμε μια προσωπική συζήτηση να ολοκληρώσουμε. Οι εκπλήξεις... είναι στο DNA των Ξένων. Εγώ απλά γυρίζω τη σελίδα».

Η «ημερήσια διαταγή» του Dr. Noah είχε ολοκληρωθεί και το προκατασκευασμένο κτίριο είχε γεμίσει με τον ήχο των καρεκλών που σέρνονταν στο δάπεδο. Οι χαμηλόφωνες συζητήσεις επέστρεψαν, με τους επιστήμονες να ανταλλάσσουν νούμερα και τους στρατιωτικούς να τσεκάρουν τα ρολόγια τους. Ήταν η στιγμή της μεγάλης διασποράς προς τα «πονήματα» που είχε αναθέσει ο καθένας στον εαυτό του.

Στάθηκα στη μέση του δωματίου, κρατώντας ακόμα την άδεια κούπα του καφέ, και πήρα το ύφος κάποιου που ετοιμάζεται να εκφωνήσει λόγο σε σχολική γιορτή.

— «Κύριοι», είπα δυνατά, τραβώντας την προσοχή του Στρατηγού του Άρθουρ και των περισσότερων παρευρισκόμενων, «θα πάω να γυρίσω μια νέα σελίδα στην Ιστορία. Για ένα νέο βήμα στη γνώση».

Ο Στρατηγός σταμάτησε να μιλάει στον ασύρματο και ο Άρθουρ σήκωσε το κεφάλι από το tablet του, με μια λάμψη ενδιαφέροντος να αρχίζει να σχηματίζεται στα μάτια τους. Ήταν η στιγμή που έπρεπε να ρίξω το «δηλητήριο» της βαρεμάρας.

— «Σκοπεύω να κάνω μια εκπαιδευτική πτήση με το σκάφος», συνέχισα με τον πιο επίπεδο και μονότονο τόνο που μπορούσα να επιστρατεύσω. «Θα είναι μια διαδικασία εξοικείωσης. Πρακτικά, θα κάθομαι στο πιλοτήριο και θα

επαναλαμβάνω τις ίδιες ρυθμίσεις στο νευρωνικό δίκτυο για περίπου έξι ώρες, χωρίς να μετακινηθούμε ούτε εκατοστό από το έδαφος. Ίσως χρειαστεί να μετράμε παλμούς ανά δέκα δευτερόλεπτα».

Έκανα μια μικρή παύση και κοίταξα γύρω μου με ένα πλατύ, υπερβολικά πρόθυμο χαμόγελο.

— «Λοιπόν, πάμε; Ποιοι θα έλθουν; Θα έχει πολύ... σημείωμα».

Η μεταμόρφωση ήταν απολαυστική. Η λάμψη στα μάτια του Άρθουρ έσβησε ακαριαία. Ο Στρατηγός έριξε μια ματιά στο ρολόι του και μετά προς την έξοδο, σα να θυμήθηκε ξαφνικά ότι είχε να κάνει κάτι πολύ πιο επείγον, όπως το να κοιτάζει την άμμο να πέφτει. Μόνο χασμουρητά διάκρινα και μια καθολική απροθυμία.

Αυτή η πιθανή πτήση-σεμινάριο μάλλον προσγείωσε και τους πιο πρόθυμους. Η ιδέα του να κάθονται κλεισμένοι σε ένα σκάφος χωρίς κλιματισμό (κατά τα λεγόμενά μου), βλέποντάς με να κοιτάζω μια σβηστή οθόνη, ήταν το απόλυτο αντικίνητρο.

— «Έχω... εεε... να επιβλέψω τη μεταφορά των αγγείων από το υπόγειο», ψέλλισε ο Noah, εξαφανιζόμενος προς την αντίθετη κατεύθυνση. «Κι εγώ πρέπει να ελέγξω τη πρόοδο στην σύνθεση των πολυμερών στον κεντρικό ...», πρόσθεσε ο Άρθουρ, αποφεύγοντας το βλέμμα μου.

Μόνο η Emily έμεινε να με κοιτάζει, με ένα ελαφρύ σήκωμα του φρυδιού που έλεγε ξεκάθαρα: *«Πολύ καλό, Όσιε. Τους έδωξες όλους με ένα χασμουρητό»*.

— «Εσύ, Emily;» τη ρώτησα ειρωνικά. «Θέλεις να έρθεις να μετρήσουμε μαζί τους παλμούς του βιο-πολυμερούς;»

— «Κάποιος πρέπει να κρατάει το χρονόμετρο», απάντησε εκείνη, ακολουθώντας με προς την έξοδο της «Τέντας».

Καθώς περπατούσαμε προς το σκάφος, ο Στρατηγός μας φώναξε από μακριά: «Μην αργήσετε! Και αν το σκάφος αρχίσει να βγάζει καπνούς, πάτα το κόκκινο κουμπί!»

— «Δεν έχει κόκκινο κουμπί, Στρατηγέ!» του απάντησα χωρίς να γυρίσω. «Έχει μόνο "διαλόγους"!»

Μπήκαμε στο υπόστεγο. Η ησυχία εκεί μέσα δεν ήταν δεδομένη. Πάντα κάποιο συνεργείο εκτελούσε εργασίες αποκατάστασης ή συσκευασίας - μεταφοράς. Το σκάφος μας περίμενε, οι Εν-Κουμούμ μας παρακολουθούσαν από μακριά, και η «νέα σελίδα» ήταν έτοιμη να γραφτεί χωρίς θεατές.

Το χέρι μου ακούμπησε το διακριτικό τρίγωνο στην εξωτερική επιφάνεια. Το σκάφος αναγνώρισε τον παλμό μου και η θύρα σύρθηκε με εκείνον τον υπόκωφο, καθησυχαστικό ήχο.

— «Ladies first», είπα στην Emily, κάνοντας μια κίνηση ευγένειας που έκρυβε μια παγίδα.

Ήθελα να δω αν θα κοντοσταθεί, αν θα κοιτάξει γύρω της με την απορία του τουρίστα ή αν θα κινηθεί με την αυτοπεποίθηση του ιδιοκτήτη. Η Emily δεν με απογοήτευσε, αν και «απογοήτευση» είναι η λάθος λέξη για τον τρόπο που άρχισε να ριζώνει μέσα μου. Προχώρησε ευθεία και έστριψε δεξιά. Όχι αριστερά, όχι προς τα καθίσματα των επιβατών, αλλά στη θέση του συνοδηγού, εκεί που το δίκτυο του σκάφους γίνεται ένα με τη συνείδηση του πληρώματος.

Μόλις κάθισε, η οθόνη μπροστά της «ξύπνησε». Δεν ήταν οι εντυπωσιακές ολογραφικές εκρήξεις που έβλεπα εγώ. Ήταν μια λίστα με εργασίες, σύμβολα που έτρεχαν ρυθμικά. Δεν με ένοιαζε το περιεχόμενο. Με ένοιαζε η ανταπόκριση. Στον Στρατηγό, στον Άρθουρ, ακόμα και στον Peter με το IQ-μαμούθ, η οθόνη αυτή έμενε παγερά σβηστή, σαν νεκρό μέταλλο. Στην Emily, όμως, το σκάφος «άνοιγε τα μάτια

του».

— «Emily», είπα καθώς καθόμουν στη θέση μου, «έχω την εντύπωση πως σήμερα θα γίνουν πολλές αποκαλύψεις. Θα μάθουμε πολλά. Όλοι θα γνωριστούμε καλύτερα».

Με κοίταξε. Δεν υπήρχε αμηχανία, ούτε απορία. Μόνο ένα χαμόγελο, τόσο ισχνό και αινιγματικό, που θα μπορούσε να ανήκει σε ένα από εκείνα τα αγάλματα των Ξένων που βρήκαμε στην Ουρ. Έμεινα σιωπηλός, δείχνοντας σκεπτικός, αφήνοντας τον χρόνο να κυλήσει βαριά μέσα στην κλειστή καμπίνα. Ήθελα να νιώσει το βάρος της απομόνωσης.

— «Ας ξεκινήσουμε τη γνωριμία μας», είπα τελικά, απευθυνόμενος στο κενό.

— «Σκάφος, περιέγραψε τον χώρο του Οσίου».

Η φωνή του σκάφους αντήχησε, κρυστάλλινη και απόλυτη:

— **«Δύο φύσει πρόσωπα, μία αυτόνομος τῶν ἐπιβατῶν θεραπεία. Ὅσιος, ὁ Ἀντεπιμελητής. Αἰμιλία, ἡ Φύλαξ. Εὐμαιος, σύστημα θεραπείας.»**¹⁰⁰

— «Η Θεματοφύλακας», επανέλαβα, δείχνοντάς την με το δάχτυλο. Το σκάφος δεν χρησιμοποίησε τον τίτλο της αρχαιολόγου. Χρησιμοποίησε τον τίτλο που ψιθυρίζουν οι Εν-Κουμούμ στους λόφους.

— «Η Θεματοφύλακας πρέπει να μου εξηγήσει τη θέση της. Σου υπόσχομαι, Emily, ότι αυτά θα μείνουν κεκλεισμένων των θυρών. Αλλά επειδή και οι τοίχοι έχουν αυτιά, ειδικά οι τοίχοι του ΟΗΕ, θα κλείσω την πόρτα του σκάφους».

Η Emily δεν ταραχτήκε. Είδα μόνο μια στιγμιαία σύσπαση στα μάτια της, έναν αιφνιδιασμό που γρήγορα

¹⁰⁰ Δύο φυσικά πρόσωπα, ένα αυτόνομο σύστημα εξυπηρέτησης επιβατών. Ὅσιος, ο Αντεπιμελητής. Emilie, η Θεματοφύλακας. Εύμαιος, σύστημα εξυπηρέτησης.

αντικαταστάθηκε από μια βαθιά, αρχαία ηρεμία.

— «Ο Εύμαιος ήταν ο πιστός χοιροβοσκός του Οδυσσέα, Όσιε», είπε χαμηλόφωνα, αναφερόμενη στο σύστημα εξυπηρέτησης. «Ήταν εκείνος που φύλαγε το σπίτι όσο ο κύριός του έλειπε σε ξένους κόσμους. Το σκάφος δεν κάνει λάθος στους χαρακτηρισμούς του».

— «Και οι Εν-Κουμούμ;» ρώτησα. «Είναι κι αυτοί μέρος της "εξυπηρέτησης" ή μήπως είναι η δική σου φρουρά;»

Η Emily ακούμπησε την οθόνη της και τα σύμβολα πάγωσαν.

— «Οι Εν-Κουμούμ είναι εκείνοι που δεν ξέχασαν ποτέ, ενώ εσείς πασχίζετε να θυμηθείτε. Θέλεις την αλήθεια, Αντεπιμελητή; Τότε ρώτα το σκάφος τι συμβαίνει όταν ο Επιμελητής και η Θεματοφύλακας βρεθούν μαζί στο πιλοτήριο μετά από χιλιάδες χρόνια».

Η Emily έμεινε ακίνητη, αλλά η ανάσα της είχε γίνει πιο βαριά. Το πιλοτήριο έμοιαζε να έχει στενέψει, ο αέρας ήταν φορτισμένος με στατικό ηλεκτρισμό.

— «Σκάφος», είπα με φωνή που προσπαθούσε να παραμείνει σταθερή, «διευκρίνισε τον όρο "Θεματοφύλαξ". Ποιο είναι το επίπεδο πρόσβασης της Emily στο σύστημα;»

Το σκάφος δεν απάντησε αμέσως. Μια λεπτή, γαλάζια δέσμη φωτός πέρασε αργά πάνω από την Emily.

— «**Ιδιότητα αναγνώρισης**».

«Γένος: Ο Οίκος των Έν-Κουμούμ. Νόμος: Οι τής Μνήμης Φύλακες. Είσοδος: Επιπέδου Άλφα. Έξουσία αναγνώσεως των χρονικών και τής γής

περιγραφής. »¹⁰¹

Η Emily γύρισε και με κοίταξε. Η ένταση στο πρόσωπό της λύθηκε, δίνοντας τη θέση της σε μια ανάγκη για εξομολόγηση. «Όσιε, δεν είμαι αυτό που νομίζεις. Δεν είμαι μία από "Εκείνους". Η φυλή μου, οι Εν-Κουμούμ, είναι οι άνθρωποι που άφησαν πίσω τους οι Ξένοι όταν ξέσπασε ο Μεγάλος Πόλεμος. Μας έχρισαν "Θεματοφύλακες του Χώρου" μέχρι να επιστρέψουν. Μας έδωσαν το Επίπεδο Άλφα. Το δικαίωμα να θυμόμαστε την ιστορία, να βλέπουμε τους χάρτες, να ξέρουμε τι συνέβη όταν η φωτιά έπεσε από τον ουρανό. Αλλά ως εκεί. Δεν μας έδωσαν ποτέ την τεχνολογία, ούτε τη γνώση να την ελέγχουμε. Είμαστε οι βιβλιοθηκάριοι ενός κατεστραμμένου κόσμου».

Πλησίασε λίγο πιο κοντά στην κονσόλα. «Οι "Θεοί" μας δίδαξαν τα απλά. Πώς να ζούμε, πώς να καλλιεργούμε την Γη, να κτίζουμε τα σπίτια μας γύρω από την Ακρόπολη. Αλλά ο Πόλεμος τους πρόλαβε. Κανείς τους δεν περίμενε ότι θα χρησιμοποιούσαν το Μεγάλο Όπλο. Ο Τσούτσουρας στην Κρήτη... εκεί ήταν το σημείο συγκέντρωσης των Ηγεμόνων. Ένα σημείο διαφυγής προς τη Σελήνη σε περίπτωση ανάγκης. Έμεινε ημιτελής γιατί η καταστροφή ήταν ταχύτερη από τον σχεδιασμό τους».

Με κοίταξε στα μάτια, και αυτή τη φορά υπήρχε μια παράκληση στο βλέμμα της. «Όσιε, σε παρακαλώ. Άνοιξε ξανά το δωμάτιο με τους χάρτες. Εγώ δεν έχω το δικαίωμα να το κάνω. Το σύστημα δεν αναγνωρίζει το χέρι μου για να ξεκλειδώσει την πύλη. Αλλά αν το ανοίξεις εσύ, εγώ μπορώ να χειριστώ την απεικόνιση. Μπορώ να σου δείξω την Ιστορία που είναι κλειδωμένη στο Επίπεδο Άλφα. Πρέπει να

¹⁰¹ «Αναγνώριση ταυτότητας». «Γένος: Ο Οίκος των Εν-Κουμούμ. Νόμος: Οι Φύλακες της Μνήμης. Είσοδος: Επιπέδου Άλφα. Δικαίωμα ανάγνωσης της ιστορίας και των χαρτών»

δεις τι απέγινε το σημείο διαφυγής».

— «Και ο Στρατηγός;» ρώτησα.

«Ο Στρατηγός ψάχνει για λάφυρα», είπε η Emily.

Εμείς ψάχνουμε την έξοδο. Άνοιξε το δωμάτιο, Αντεπιμελητά. Είναι η μόνη μας ευκαιρία να καταλάβουμε γιατί το σκάφος μας δείχνει τον Τσούτσουρα ως μια ανοιχτή πληγή στον χάρτη».

Έβαλα το χέρι μου στην κονσόλα.

«Ἄνοιγε τὸν τῶν πινάκων οἶκον.»¹⁰²

Το δάπεδο δονήθηκε. Το κρυφό διαμέρισμα άρχισε να αναδιπλώνεται ξανά, προσκαλώντας μας σε μια αλήθεια που οι Εν-Κουμούμ φύλαγαν στην άμμο για χιλιάδες χρόνια.

Στάθηκα μπροστά της, εμποδίζοντας την πρόσβαση προς το πίσω μέρος του σκάφους. Η ατμόσφαιρα ήταν ηλεκτρισμένη.

— «Emily, πριν κάνουμε έστω και ένα βήμα προς το δωμάτιο των χαρτών, θέλω απαντήσεις. Πώς γνωρίζεις αυτές τις λεπτομέρειες; Η σκαπάνη του Dr. Noah έφτασε εδώ μόλις πριν λίγες μέρες. Εσύ πώς ξέρεις τον χειρισμό; Γιατί το σκάφος υποκλίνεται στο δικό σου "Επίπεδο Άλφα" ενώ του άλλους τους βλέπει σαν εισβολείς;»

Η Emily πήρε μια βαθιά ανάσα. Το βλέμμα της χάθηκε για μια στιγμή στις γραμμές του ολογράμματος.

— «Η φυλή μου, Όσιε, δεν διάβασε ποτέ την ιστορία σε βιβλία. Τη ζήσαμε στην ανάσα μας», ξεκίνησε, και η φωνή της είχε μια απόκοσμη ηχώ. «Οι "Θεοί" δεν είχαν μόνο αυτό το σκάφος. Εκεί πέρα, στους λόφους που βλέπεις τους Εν-Κουμούμ να στέκονται, υπάρχει ένα άλλο κτίσμα. Ένα παρατηρητήριο, ένας χώρος που κάποτε έσφυζε από ζωή,

¹⁰² Άνοιξε το δωμάτιο των χαρτών.

και στην κορυφή του κρύβει το κέντρο διαχείρισης των πτήσεων. Σήμερα είναι ένας λόφος από άμμο, αλλά η μνήμη του είναι ζωντανή».

Έκανε μια παύση, σαν να ανακαλούσε εικόνες που δεν της ανήκαν.

— «Για χιλιάδες χρόνια η περιοχή ήταν νεκρή. Η "καμένη ανάσα" που έπεσε από τον ουρανό, αυτό που λέμε ραδιενέργεια, έλιωσε την πέτρα και δηλητηρίασε το χώμα. Αλλά ο αρχηγός της φυλής μου, γενιές πίσω, κρατούσε ένα ιερό κειμήλιο: ένα παλιό τομάρι κασίκας. Πάνω του ήταν χαραγμένα τα σημεία της Ακρόπολης, τα κτήρια του Ηγεμόνα και η είσοδος του λόφου. Οι Ξένοι είχαν πει στους προγόνους μου πόσα φεγγάρια έπρεπε να μετρήσουν πριν επιστρέψουν. Όταν ο χρόνος συμπληρώθηκε, σκάψαμε και βρήκαμε την πάνω είσοδο του κτηρίου στον λόφο».

Πλησίασε ένα βήμα, και η φωνή της χαμήλωσε σε ψίθυρο.

— «Εδώ, στην κοιλάδα, η κατάρτα ήταν πιο δυνατή. Όποιος τολμούσε να σκάψει, πέθαινε μέσα σε λίγους μήνες με το σώμα του να λιώνει από μέσα. Έτσι, το μέρος εγκαταλείφθηκε στη λήθη. Μόνο το κτήριο στον λόφο παρέμεινε ο δικός μας ναός. Εκεί μάθαμε να αγγίζουμε το φως. Εκεί το Επίπεδο Άλφα πέρασε από πατέρα σε γιο, από φύλακα σε φύλακα. Κάθε χρόνο, στη γιορτή που εσείς οι ξένοι ονομάζετε "Ημέρα της Θλιμμένης Άμμου", κάνουμε την τελετή της Μνήμης. Δεν είναι γιορτή. Είναι η προπόνηση για την ημέρα που το "Σιδερένιο Πουλί" θα ζητούσε ξανά το Χέρι και τη Μνήμη».

Με κοίταξε στα μάτια με μια ένταση που με έκανε να νιώσω ασήμαντος.

— «Το σκάφος με αναγνωρίζει γιατί το αίμα μου κουβαλάει τον κώδικα της αναμονής. Εγώ ξέρω πού είναι οι διακόπτες, αλλά εσύ είσαι ο μόνος που μπορείς να γυρίσεις το κλειδί.

Είμαστε δύο μισά ενός αρχαίου μηχανισμού που μόλις τώρα κούμπωσε. Θα ανοίξεις την πόρτα ή θα αφήσεις την ιστορία να ξαναγραφτεί;»

Η ατμόσφαιρα μέσα στην καμπίνα είχε πλέον μεταβληθεί. Το μέταλλο έμοιαζε να αναπνέει μαζί μας, και η Emily, λουσμένη στο απόκοσμο φως των οθονών, έμοιαζε λιγότερο με συνάδελφο και περισσότερο με πύλη προς έναν χαμένο χρόνο.

Με κοίταξε επίμονα, με το χέρι της να αιωρείται πάνω από την κεντρική κονσόλα.

— «Θα ανοίξεις την πόρτα ή θα αφήσεις την ιστορία να ξαναγραφτεί από εκείνους που δεν την έζησαν;»

Δεν απάντησα με λόγια. Ακούμπησα την παλάμη μου στο κεντρικό ανάγλυφο. Το σκάφος αναστέναξε και το δωμάτιο των χαρτών ξεκλείδωσε με έναν υπόκωφο ήχο. Το φως που ξεπήδησε από το δάπεδο ήταν ψυχρό, γαλάζιο, γεμάτο σωματίδια που έμοιαζαν με ηλεκτρική σκόνη.

Το χέρι της Emily πέρασε μέσα από μια φωτεινή σφαίρα που αναπαριστούσε τη Μεσοποταμία, διαλύοντας τα ολογραφικά σύννεφα.

«Εδώ ήταν η Εριντού, η πρώτη πόλη των Ξένων», είπε με φωνή που έτρεμε ελαφρά. «Και εκεί, η Ουρούκ. Αυτά δεν ήταν απλά οικισμοί. Ήταν κόμβοι ενός δικτύου που ένωνε τη Γη με τους Ουρανούς».

Καθώς μιλούσε, ο χάρτης άρχισε να αλλάζει χρώμα. Το γαλίνιο γαλάζιο έδωσε τη θέση του σε ένα νοσηρό πορτοκαλί. Πύρινες γραμμές άρχισαν να τέμνουν τις πόλεις, σαν φλέβες που αιμορραγούν φως.

— «Ο Μεγάλος Πόλεμος δεν ξεκίνησε από τους ανθρώπους. Ήταν η σύγκρουση των ίδιων των Θεών», συνέχισε, και το πρόσωπό της σκοτείνιασε. Οι Ηγεμόνες χωρίστηκαν. Η "Καμένη Ανάσα" που σου περιέγραψα δεν ήταν αλληγορία.

Ήταν τα όπλα τους. Όταν οι Ξένοι αποφάσισαν να λύσουν τις διαφορές τους, ο ουρανός μαύρισε για γενιές. Οι χάρτες που βλέπεις εδώ, στο Επίπεδο Άλφα, δείχνουν μόνο τις τοποθεσίες των καταφυγίων και των σταθμών διαφυγής, όπως ο Τσούτσουρας».

Σημείωσε με το δάχτυλό της τρία σημεία που άναψαν με έντονο βιολετί φως. «Αυτά είναι τα "Μάτια των Θεών". Σταθμοί που ακόμα εκπέμπουν σήμα, περιμένοντας μια εντολή που δεν ήρθε ποτέ. Αλλά η πλήρης ιστορία, το γιατί και το πώς της τελικής πτώσης, είναι κλειδωμένα. Μόνο ο Αρχηγός της φυλής μου, ο Φύλακας των Εν-Κουμούμ, έχει το δικαίωμα να "ξεκλειδώσει" τις οθόνες της Ιστορίας. Αυτός κρατάει το κλειδί της μνήμης που το σκάφος αρνείται να μου δώσει».

Την κοίταξα, νιώθοντας το βάρος της ευθύνης να με πιέζει. — «Θέλω να γνωρίσω τον Αρχηγό», είπα σταθερά. Έχω ήδη "ξεθάψει" την ιστορία των Ξένων μέσα από αυτό το σκάφος, αλλά είναι μια ιστορία χωρίς ψυχή. Θέλω να μάθω πώς ξεκίνησαν όλα. Ποια είναι τα θέματα που φυλάει η φυλή σου και ποιες οι προσδοκίες σας από αυτό το "Σιδερένιο Πουλί"».

Η Emily γύρισε και με κοίταξε. Το βλέμμα της ήταν παλιό, σαν την άμμο έξω από το υπόστεγο.

— «Πρέπει να έρθεις μαζί μου στο χωριό. Πριν η δύση του ηλίου σβήσει τις σκιές στους λόφους, ο Αρχηγός θα σε περιμένει στο κτίριο πέρα στον λόφο. Εκεί, θα γίνει η Τελετή της Μνήμης. Είναι η ευκαιρία μας να ξεθάψουμε την ιστορία των Ξένων από την άμμο της λήθης».

— «Τι πρέπει να κρατάω μαζί μου, Emily;» ρώτησα, προσπαθώντας να επαναφέρω έναν τόνο πραγματικότητας. «Δεν νομίζω ότι ο Αρχηγός των Εν-Κουμούμ ενδιαφέρεται για τα δολάρια του ΟΗΕ ή τις κονσέρβες του στρατού».

«Ο σεβασμός κερδίζεται με τη χειρονομία,

όχι με την αξία»

απάντησε εκείνη, δίνοντάς μου οδηγίες που έμοιαζαν να έρχονται από άλλη εποχή. «Θα χρειαστούμε δώρα που συμβολίζουν την ερημική φιλοξενία και τη γλυκύτητα της επιστροφής.

Χουρμάδες και εκλεκτά γλυκά. Είναι η γλώσσα της ειρήνης στην έρημο, η καρποφορία που επιβιώνει στην ξηρασία. Πράσινο τσάι και καφέ. Το τελετουργικό της προετοιμασίας τους είναι ο χρόνος που δίνεις στον άλλον για να σε εμπιστευτεί. Κι ένα κομμάτι ύφασμα, λευκό ή γαλάζιο, για να θυμίζει τον ουρανό που κάποτε ήταν καθαρός».

Με πλησίασε τόσο κοντά που ένιωθα την έντασή της.

— «Και θυμήσου: Όταν σου προσφέρουν καφέ, δέξου τον με το δεξί χέρι.

Μην κοιτάξεις τον Αρχηγό επίμονα στα μάτια στην αρχή. Η σοφία του είναι παλιά και οι Εν-Κουμούμ θεωρούν το βλέμμα εισβολή.

Και πάνω απ' όλα, μην αρνηθείς τίποτα. Στο χωριό τους, είσαι ο "Απεσταλμένος του Σιδερένιου Πουλιού". Η τιμή που θα σου δείξουν είναι η τιμή που επιφυλάσσουν για τους ίδιους τους Θεούς τους».

Χαμογέλασα ελαφρά, σκεπτόμενος την αντίδραση του Στρατηγού αν με έβλεπε να φορτώνομαι χουρμάδες και υφάσματα. «Θα είναι η πρώτη φορά που μια διπλωματική αποστολή θα βασίζεται στη ζάχαρη και το τσάι αντί για τα πυρηνικά πρωτόκολλα. Ας ελπίσουμε ότι ο Αρχηγός προτιμά το τσάι του γλυκό».

Η έξοδος από το σκάφος ήταν σαν επιστροφή στην πραγματικότητα, αν μπορείς να αποκαλέσεις «πραγματικότητα» μια στρατιωτική βάση χτισμένη πάνω σε ερείπια χιλιάδων ετών. Ο Στρατηγός στεκόταν στη βάση της ράμπας, με τα χέρια στη μέση, περιμένοντας την αναφορά της «εκπαιδευτικής πτήσης».

— «Λοιπόν, Όσιε;» βρυχήθηκε ο Στρατηγός. «Πώς πήγε η... ευθυγράμμιση; Μάθαμε τίποτα καινούργιο ή απλώς κοιτούσατε τα λαμπάκια να αναβοσβήνουν;»

— «Στρατηγέ», είπα με το πιο σοβαρό μου ύφος, «το σκάφος απαιτεί μια πολύ εξειδικευμένη μορφή... βιο-ενεργειακής προσφοράς για να ξεκλειδώσει το επόμενο επίπεδο του χάρτη».

Ο Στρατηγός σούφρωσε τα φρύδια. «Μίλα ελληνικά, Αντεπιμελητά. Τι χρειαζόμαστε; Καύσιμα; Κρυογονικά υγρά;»

— «Χουρμάδες», απάντησα ξερά. «Περίπου δέκα κιλά. Εκλεκτούς. Και το καλύτερο λευκό σεντόνι που διαθέτει η εφοδιαστική αλυσίδα της βάσης. Κατά προτίμηση ασιδέρωτο».

Επικράτησε σιωπή. Ο Dr. Noah, που περνούσε από δίπλα, σταμάτησε απότομα. Ο Στρατηγός με κοίταξε σαν να είχα μόλις ανακοινώσει ότι το σκάφος λειτουργεί με χυμό πορτοκάλι.

— «Χουρμάδες;» επανέλαβε αργά. «Θέλεις να μου πεις ότι η πιο προηγμένη τεχνολογία στο γνωστό σύμπαν, η "Απήδαλος Ναυς", χρειάζεται αποξηραμένα φρούτα για να δουλέψει; Και το σεντόνι; Τι θα το κάνουμε; Θα της φτιάξουμε φάντασμα για το Halloween;»

— «Είναι για τη διπλωματική επαφή με τους Εν-Κουμούμ, Στρατηγέ», παρενέβη η Emily με μια φωνή που δεν σήκωνε αντίρρηση. «Ο Όσιος κι εγώ θα τους επισκεφθούμε στο κτίριο του λόφου. Αν θέλετε να συνεχίσουμε να σκάβουμε εδώ χωρίς να ξυπνήσουμε με ένα σιλήτο στο λαιμό, προτείνω να εγκρίνετε το αίτημα».

Ο Στρατηγός έτριψε το μέτωπό του. «Χουρμάδες και σεντόνια... Αν μάθουν στο Πεντάγωνο ότι ξοδεύω τον

προϋπολογισμό της NASA σε μπακάλικά της ερήμου, θα με στείλουν να φυλάω παγόβουνα στην Ανταρκτική. Bill! Φέρε στον Αντεπιμελητή ό,τι ζήτησε. Και βρες και λίγο καλό τσάι, μην πάμε σαν γυφτάκια».

Καθώς ο ήλιος άρχισε να βουτά προς τον ορίζοντα, βάφοντας την άμμο με το χρώμα του σκουριασμένου αίματος, ανηφορίσαμε προς τον λόφο. Το κτίριο που περιέγραψε η Emily άρχισε να αναδύεται μέσα από τη σκόνη. Δεν ήταν απλώς ένας λόφος. Ήταν μια γεωμετρική έξαρση, μια πυραμιδοειδής δομή που η άμμος είχε προσπαθήσει μάταια να καταπιεί.

Στην κορυφή του, οι φιγούρες των Εν-Κουμούμ μας περίμεναν. Ήταν δεκάδες. Καθώς πλησιάζαμε, ένας χαμηλόφωνος, ρυθμικός ήχος άρχισε να δονεί τον αέρα. Δεν ήταν τραγούδι. Ήταν μια διαδοχή από συριστικά σύμφωνα και απότομες παύσεις.

Ένιωσα μια δόνηση στην τσέπη μου. Το φορητό τερματικό που είχα συνδεδεμένο με το σκάφος άναψε μόνο του.

— «**Αναγνώρισις φωνητικού κώδικος**», έγραψε η οθόνη. **«Διάλεκτος προετοιμασίας πτήσεως. Στάδιο: Έκκινήσις κινήτων».**

«Ακούνε τον κώδικα εδώ και χιλιάδες χρόνια», ψιθύρισε η Emily, «χωρίς να έχουν πια σκάφος να πετάξουν. Το έχουν μετατρέψει σε προσευχή».

Μας οδήγησαν στο εσωτερικό μιας αίθουσας όπου η οροφή είχε καταρρεύσει, αφήνοντας το φως του δειλινού να πέφτει πάνω σε έναν άνθρωπο που καθόταν σε έναν πέτρινο θρόνο, ενσωματωμένο στον τοίχο.

Αν η έρημος είχε πρόσωπο, θα ήταν το δικό του. Το δέρμα του ήταν μια χαρτογράφηση από ρυτίδες, βαθιές σαν τα φαράγγια του Τσούτσουρα. Τα μάτια του, όμως, ήταν δύο μαύρες τρύπες που έμοιαζαν να απορροφούν το φως του

δωματίου. Φορούσε ένα *bisht* τόσο παλιό που το ύφασμά του έμοιαζε πλέον με περγαμηνή.

Άφησα τα δώρα μπροστά του, ακολουθώντας τις οδηγίες της Emily. Το λευκό ύφασμα, τους χουρμάδες, το τσάι. Δέχτηκα τον καφέ που μου πρόσφερε ένας νεότερος άντρας με το δεξι χέρι, κρατώντας το βλέμμα μου χαμηλά, στις πλάκες του δαπέδου που έφεραν τα ίδια ανάγλυφα τρίγωνα με την πόρτα του σκάφους.

Ο Αρχηγός πήρε έναν χουρμά, τον κοίταξε για λίγο και μετά τον άφησε πίσω στο δίσκο. Μίλησε με μια φωνή που ακουγόταν σαν πέτρες που τρίβονται μεταξύ τους.

— «Ήρθες από την κοιλιά του Πουλιού, Αντεπιμελητά», είπε, και η χρήση του τίτλου μου στα Ελληνικά με έκανε να ανατριχιάσω. «Η Emily λέει πως το Χέρι σου ξύπνησε τη Μνήμη. Αλλά η Μνήμη είναι επικίνδυνο πράγμα όταν δεν ξέρεις πώς να τη σβήσεις».

Με κοίταξε επιτέλους στα μάτια.

— «Θέλεις να μάθεις γιατί οι Θεοί έκαψαν τον κόσμο; Θέλεις να δεις την Ιστορία; Πρόσεξε... γιατί αν οι οθόνες ανοίξουν, δεν θα μπορείς πια να προσποιηθείς ότι είσαι ένας απλός επισκέπτης στην αυλή των νεκρών».

Σήκωσε το χέρι του και έδειξε προς έναν τοίχο που έμοιαζε συμπαγής. «Εκεί μέσα, η Ιστορία περιμένει. Αλλά για να την δεις, πρέπει να αφήσεις έξω τον Στρατηγό σου και τον φόβο σου. Είσαι έτοιμος να γίνεις ο μάρτυρας του τέλους;»

Οι οθόνες στο εσωτερικό του παρατηρητηρίου ζωντάνεψαν με έναν υπόκωφο ηλεκτρικό βόμβο, και το φως τους. Ένα ψυχρό, διαπεραστικό ιώδες έλουσε το πρόσωπο του Αρχηγού. Τα μάτια του, αντανakλώντας τις τρεμοπαίζουσες εικόνες, έμοιαζαν να κοιτούν μέσα από τους αιώνες.

«Δεν ήταν πάντα έτσι», ξεκίνησε ο Αρχηγός, και η φωνή

του έμοιαζε να έρχεται από τα έγκατα της γης. «Στην αρχή, οι Ξένοι ήταν ενωμένοι κάτω από το βλέμμα του Μεγάλου Αну. Αλλά η ειρήνη των Θεών είναι εύθραυστη σαν το γυαλί στην καταιγίδα».

Οι οθόνες έδειξαν δύο μορφές που δέσποζαν πάνω από τις πόλεις. «Χωρίστηκαν σε δύο στρατόπεδα», συνέχισε. «Από τη μια, ο Enlil, ο Κύριος της Καταιγίδας. Αυτός που έβλεπε τους ανθρώπους, τους προγόνους μας ως θόρυβο, ως ένα πείραμα που ξέφυγε από τον έλεγχο και έπρεπε να σβηστεί για να επανέλθει η τάξη. Από την άλλη, ο Enki, ο Κύριος των Υδάτων και της Σοφίας. Αυτός που μας έδωσε την πνοή, τη γνώση και τη μνήμη. Ο Enki ήθελε να μας ανυψώσει. Ο Enlil ήθελε να μας υποτάξει».

Η εικόνα στην οθόνη άλλαξε. Είδαμε τους Ξένους να εγκαταλείπουν τις πόλεις τους, την Εριντού, τη Νιπούρ, τη Σουρουπάκ. Η διένεξη έγινε πόλεμος. Οι Θεοί δεν πολεμούσαν με σπαθιά. Πολεμούσαν με τις δυνάμεις της ίδιας της δημιουργίας. Όταν οι Ηγεμόνες κατάλαβαν ότι κανείς δεν θα επικρατούσε, πήραν τη μοιραία απόφαση. Εγκατέλειψαν τις πόλεις τους και αποσύρθηκαν στα Σημεία Διαφυγής. Άλλοι προς τη Σελήνη, άλλοι προς τα αστέρια του Βορρά και άλλοι προς τον Νότο. Αλλά πριν φύγουν, άφησαν πίσω τους το "Δώρο της Συντέλειας"».

Ο Αρχηγός σήκωσε το χέρι του προς την οθόνη, εκεί όπου μια τρισδιάστατη αναπαράσταση μιας περιοχής που έμοιαζε με τη Χερσόνησο του Σινά και τα πεδία της Μεσοποταμίας άρχισε να φλέγεται.

«Δεν ήταν μια απλή έκρηξη. Ήταν επτά "Τρομερά Όπλα" που ενεργοποιήθηκαν ταυτόχρονα. Μια λάμψη πιο δυνατή από χίλιους ήλιους έσκισε τον ουρανό. Αυτό που εσείς οι σύγχρονοι θα λέγατε "ατομική φωτιά", οι πρόγονοί μου το ονόμασαν **"Καμένη Ανάσα"**. Οι πόλεις εξαερώθηκαν σε μια στιγμή. Τα βουνά έλιωσαν και έγιναν γυαλί. Η σκόνη που

σηκώθηκε δεν ήταν χώμα, ήταν θάνατος που τον έπινες με τον αέρα».

— «Ο Enlil ήθελε να σβήσει κάθε ίχνος της δημιουργίας του αδερφού του», ψιθύρισε η Emily, με τα μάτια της δακρυσμένα από το φως. «Η έκρηξη δεν κατέστρεψε μόνο τα κτίρια. Κατέστρεψε το μέλλον. Οι Θεοί έφυγαν μέσα από τη φωτιά, αφήνοντας εμάς, τους Εν-Κουμούμ, πίσω. Μας άφησαν να φυλάμε τα ερείπια και να περιμένουμε...»

— «Να περιμένετε τι;» ρώτησα, νιώθοντας την παλάμη μου να ιδρώνει πάνω στο τερματικό.

Ο Αρχηγός στράφηκε προς το μέρος μου. «Να περιμένουμε την ημέρα που η "Απήδαλος Ναυς" θα ξυπνούσε από έναν Επιμελητή που δεν θα είχε το μίσος του Enlil, ούτε την απελπισία του Enki. Αλλά πρόσεξε. Το Μεγάλο Όπλο δεν χάθηκε. Είναι κλειδωμένο στη μνήμη του σκάφους. Και ο Στρατηγός σου, έξω από αυτές τις πύλες, μυρίζει τη δύναμη όπως το όρνιο μυρίζει το αίμα».

Ξαφνικά, η οθόνη έδειξε ένα κόκκινο σήμα να αναβοσβήνει στον Τσούτσουρα. «Η έκρηξη εκείνης της ημέρας άφησε μια πληγή που δεν έκλεισε ποτέ», είπε ο Αρχηγός. «Ο Τσούτσουρας είναι το σημείο όπου το όπλο μπορεί να οπλιστεί ξανά. Ή να ακυρωθεί για πάντα. Η επιλογή, Επιμελητή, είναι πλέον δική σου. Αλλά η ομάδα του Στρατηγού μόλις πέρασε την πύλη του λόφου. Ο χρόνος της ιστορίας τελείωσε. Ο χρόνος του αίματος ξεκινά».

Το ιώδες φως από τις οθόνες άρχισε να τρεμοπαίζει ρυθμικά, συντονισμένο με έναν υπόκωφο ήχο που δεν έβγαινε από τα ηχεία, αλλά έμοιαζε να πηγάζει από τα ίδια μου τα οστά. Μέσα στην ιερή σιωπή του παρατηρητηρίου, ο χρόνος είχε σταματήσει. Ο Αρχηγός των Εν-Κουμούμ σηκώθηκε όρθιος, παραμερίζοντας το παλιό του *bisht*, και με πλησίασε με μια κίνηση που έφερε το βάρος χιλιετιών. Το χέρι του, στεγνό

σαν απολιθωμένο ξύλο, άρπαξε τον καρπό μου.

— «Γιατί νομίζεις ότι η Ναυς σε αποκαλεί "Αντεπιμελητή", Όσιε;» ρώτησε, και η φωνή του ήταν τώρα ένας καθαρός ψίθυρος μέσα στο ημίφως. «Νομίζεις ότι οι Ξένοι άφησαν το σκάφος τους στον καθένα που έχει ένα περίεργο IQ;»

Γύρισε την παλάμη μου προς το φως της οθόνης. Εκεί, κάτω από το δέρμα, οι φλέβες μου άρχισαν να λάμπουν με ένα ασημένιο φως που ακολουθούσε το σχήμα του τριγώνου της πύλης. Η Emily, που στεκόταν δίπλα μου, έβγαλε μια κοφτή ανάσα.

— «Είναι η Σφραγίδα του Οίκου των Ηγεμόνων», ψιθύρισε, και η φωνή της ήταν γεμάτη δέος και έναν υπαινιγμό που με έκανε να ανατριχιάσω. «Δεν είναι απλό DNA. Είναι μια βιολογική υπογραφή, ένας "ζωντανός κώδικας" που μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, κρυμμένος στο τμήμα εκείνο που οι επιστήμονές σας αποκαλούν "άχρηστο γονιδίωμα". Εσύ δεν βρήκες το σκάφος, Όσιε. Το σκάφος σε κάλεσε γιατί αναγνώρισε το αίμα του κυρίου του».

Ξαφνικά, η οθόνη της Ιστορίας μπροστά μας «έσπασε» σε χίλια κομμάτια και ανασυντέθηκε. Δεν έδειχνε πια το παρελθόν. Έδειχνε το **τώρα**.

Το ολόγραμμα εστίασε στην Κρήτη, αλλά αυτή τη φορά η εικόνα ήταν διαφορετική. Μέσα από τα στρώματα των βράχων του Τσούτσουρα, σαν να είχα αποκτήσει όραση που διαπερνούσε την ύλη, είδα την καρδιά του βουνού. Εκεί, μέσα σε έναν θόλο από μαύρο κρύσταλλο, αναπαυόταν το Μεγάλο Όπλο. Δεν έμοιαζε με βόμβα. Έμοιαζε με έναν τεράστιο, ακίνητο οφθαλμό που περίμενε ένα βλέφαρο να ανασηκωθεί.

— «Μόνο εσύ μπορείς να δεις την ακριβή τοποθεσία της "Πηγής"», είπε ο Αρχηγός, σφίγγοντας τον καρπό μου. «Για όλους τους άλλους, ο Τσούτσουρας είναι απλώς βράχια και

θρύλοι. Για εσένα, είναι ο προορισμός. Το σήμα που στείλαμε με την τελετή μόλις κλείδωσε πάνω στη δική σου σφραγίδα. Τώρα, η Ναυς ξέρει πού να σε πάει».

Κοίταξα την Emily. Το μυστήριο στα μάτια της είχε δώσει τη θέση του σε μια παγωμένη προσμονή.

— «Emily», ψιθύρισα, «αν αυτό που λέει ο Αρχηγός ισχύει, τότε δεν είμαι αυτό που νόμιζα. Και ο Τσούτσουρας... δεν είναι απλώς ένα σημείο στο χάρτη. Είναι η αρχή ή το τέλος;»

— «Είναι η επιστροφή, Όσιε», απάντησε εκείνη, και το χαμόγελό της ήταν γεμάτο υπαινιγμούς που ακόμα δεν μπορούσα να ερμηνεύσω.

Ο Αρχηγός άφησε τον καρπό μου και έδειξε προς το βάθος της αίθουσας, εκεί που μια βαριά πέτρινη πλάκα άρχισε να υποχωρεί χωρίς κανέναν ήχο, αποκαλύπτοντας μια κάθοδο που χανόταν στο απόλυτο σκοτάδι.

— «Αυτή η σήραγγα», είπε ο Αρχηγός, «δεν φτιάχτηκε για ανθρώπους. Οδηγεί απευθείας κάτω από το υπόστεγο, μέσα στην "κοιλιά" του Πουλιού. Είναι η οδός των Ηγεμόνων. Πρέπει να φύγετε τώρα, πριν η νύχτα φέρει μαζί της εκείνους που δεν πρέπει να δουν την πύλη ανοιχτή».

Κοίταξα το σκοτάδι της σήραγγας και μετά τη σφραγίδα που έσβηνε αργά στο χέρι μου.

— «Φαίνεται πως το τσάι και οι χουρμάδες ήταν μόνο η αρχή της "φιλοξενίας"», είπα με μια δόση πικρού χιούμορ, προσπαθώντας να ελέγξω τον τρόμο μου.

— «Πάμε Emily. Ας δούμε πόσο βαθιά φτάνει αυτή η λαγουδότρυπα των Θεών».

Η κάθοδος στη σήραγγα δεν έμοιαζε με καμία αρχαιολογική ανασκαφή που είχα δει στις αναφορές του Dr. Noah. Δεν υπήρχε μυρωδιά κλεισούρας ή σκόνης. Ο αέρας ήταν ιονισμένος, ψυχρός, και το σκοτάδι υποχωρούσε καθώς

πλησιάζαμε, λες και οι τοίχοι ένιωθαν την παρουσία της σφραγίδας στο χέρι μου.

Καθώς κατεβαίναμε τα πέτρινα σκαλοπάτια, οι τοίχοι άρχισαν να εκπέμπουν ένα αμυδρό, φωσφορίζον φως. Η Emily κρατούσε την ανάσα της. Για εκείνη, οι τοίχοι ήταν γεμάτοι με ακατάληπτα σχήματα και γραμμές. Για μένα, όμως, οι γραμμές αυτές άρχισαν να αναδιατάσσονται, σχηματίζοντας λέξεις που ηχούσαν απευθείας μέσα στο μυαλό μου.

— «Emily, κοίτα...» ψιθύρισα, αγγίζοντας ένα ανάγλυφο που έμοιαζε με παλλόμενη φλέβα. «Δεν είναι απλά σχέδια. Είναι προειδοποιήσεις. Είναι το ημερολόγιο της καταστροφής».

Σταμάτησα μπροστά σε ένα μεγάλο πλαίσιο. Οι λέξεις έρρεαν σαν υγρό ασήμι. Άρχισα να διαβάζω δυνατά, και η φωνή μου ακούστηκε ξένη, πιο βαθιά:

«Όταν ο ουρανός έγινε χαλκός και η γη σίδερο, οι Επτά που Κρίνουν εξαπέλυσαν τον Τρόμο. Η φλόγα έφαγε τη σάρκα πριν ο άνθρωπος προλάβει να φωνάξει το όνομά του. Οι πόλεις έγιναν στάχτη στον άνεμο και οι Θεοί έγιναν εξόριστοι στο ίδιο τους το σπίτι».

Η Emily με κοίταξε τρομαγμένη. «Πώς... πώς το κάνεις αυτό; Εγώ βλέπω μόνο γεωμετρικά σχήματα».

Συνέχισα να διαβάζω, νιώθοντας την ιστορία να με στοιχειώνει. Τα κείμενα μιλούσαν για τη δημιουργία μας όχι ως πράξη αγάπης, αλλά ως ανάγκη.

— «Εδώ λέει για τη δική μας αρχή, Emily: "Οι *Igigi* επαναστάτησαν ενάντια στον μόχθο, και ο *Enki* έπλασε τον άνθρωπο από πηλό και το αίμα ενός σφαγιασμένου θεού, για να σηκώσει το φορτίο που οι αθάνατοι αρνήθηκαν". Αλλά μετά... ο χωρισμός: "Ο *Enlil* σφράγισε τις πύλες του

Ουρανού, αφήνοντας το Σκοτάδι να καταπιεί τους πιστούς του Enki. Η προδοσία γράφτηκε με φωτιά πάνω στην άμμο". Μας άφησαν πίσω ως θεματοφύλακες, όχι από τιμή, αλλά ως τους τελευταίους μάρτυρες μιας τάξης που κατέρρεε. Είμαστε οι συνεργάτες τους στη διατήρηση μιας ισορροπίας που οι ίδιοι έσπασαν».

Η σήραγγα κατέληξε απότομα σε μια μεταλλική επιφάνεια που αναγνώρισα αμέσως: το κάτω μέρος του σκάφους. Χωρίς να σκεφτώ, πίεσα τη σφραγίδα μου στο κέντρο. Ένα κυκλικό τμήμα του δαπέδου υποχώρησε και μια σκάλα μας ανέβασε απευθείας στο κέντρο της καμπίνας, ακριβώς πίσω από τις θέσεις του πληρώματος.

Το θέαμα που αντικρίσαμε ήταν τουλάχιστον κωμικό.

Ο Bill ήταν πεσμένος στα τέσσερα, προσπαθώντας να συνδέσει ένα καλώδιο σε μια εσοχή του τοίχου, ενώ ο Άρθουρ χτυπούσε μανιωδώς το tablet του, φωνάζοντας: — «Σου λέω, Bill, το σήμα τους χάθηκε στο λόφο! Εξαφανίστηκαν! Μπορεί να τους απήγαγαν οι Εν-Κουμούμ ή να τους κατάπιε καμιά καταπακτή!»

— «Ή ίσως απλώς χρησιμοποιήσαμε την υπηρεσιακή είσοδο», είπα με την πιο ήρεμη φωνή μου.

Ο Bill έβγαλε μια κραυγή και χτύπησε το κεφάλι του στην κονσόλα. Ο Άρθουρ γύρισε απότομα, το tablet του παραλίγο να του πέσει από τα χέρια.

— «Όσιε! Emily! Από πού δια...ου ήρθατε; Η πόρτα είναι κλειδωμένη από μέσα με δέκα κωδικούς!» φώναξε ο Άρθουρ, κοιτάζοντας το δάπεδο που είχε ήδη κλείσει ερμητικά πίσω μας.

— «Άρθουρ, φίλε μου», είπα χαμογελώντας καθώς άφηνα πάνω στο κάθισμα τους εναπομείναντες χουρμάδες, «αν σου πω ότι ήρθαμε από το παρελθόν μέσα από μια τρύπα στο

χρόνο, θα με πιστέψεις; 'Η προτιμάς την εκδοχή ότι το σκάφος μας έκανε τηλεμεταφορά επειδή του άρεσαν οι χουρμάδες;»

— «Πλάκα μας κάνεις;» μουρμούρισε ο Bill, τρίβοντας το κεφάλι του. «'Η Κρήτη εκπέμπει σήματα που τρελαίνουν τα όργανα και εσείς παίζετε κρυφτό».

— «'Η Κρήτη δεν εκπέμπει σήματα κινδύνου», είπε η Emily σοβαρεύοντας απότομα. «Είναι πρόσκληση. Bill, Άρθουρ, αφήστε τα καλώδια. Έχουμε οκτώ ημέρες, αλλά φοβάμαι πως η πρώτη μας πτήση ξεκινάει σε οκτώ λεπτά».

Ένωσα το σκάφος να δονείται. Η σφραγίδα στο χέρι μου έκαιγε. Το σκάφος δεν περιμένε πια εντολές· ένιωθε τον προορισμό.

Το ταξίδι από την αρχαία Ουρ προς τον Τσούτσουρα της Κρήτης δεν ήταν μια πτήση με την έννοια που γνωρίζουμε. Δεν υπήρχε η αίσθηση της επιτάχυνσης, αλλά μια βίαιη αναδίπλωση της πραγματικότητας.

Μόλις η σφραγίδα στο χέρι μου «κούμπωσε» με την κονσόλα, το σκάφος εξέπεμψε έναν χαμηλόσυχο ήχο που έκανε τα δόντια μου να τρίζουν. Έξω από τα κρυστάλλινα τοιχώματα, η έρημος της Μεσοποταμίας δεν απομακρύνθηκε. Απλώς έλιωσε.

— «Κρατηθείτε!» φώναξε ο Bill, αλλά η φωνή του ακούστηκε σαν να έρχεται από τον πάτο ενός πηγαδιού.

Το σκάφος άρχισε να «διπλώνει» τον χώρο. Για μερικά δευτερόλεπτα, το φως στην καμπίνα έγινε λευκό, τόσο έντονο που οι αισθήσεις μας παρέλυσαν. Δεν πετούσαμε πάνω από τη Μεσόγειο. Περνούσαμε μέσα από αυτήν, σε μια διάσταση όπου η απόσταση ήταν μια περιττή λεπτομέρεια.

— «Αυτό δεν είναι κινητήρας», ψιθύρισε ο Άρθουρ, κοιτάζοντας τα όργανα που έδειχναν μηδενική βαρύτητα.

«Είναι... γεωμετρική μετατόπιση».

Πριν προλάβω να πάρω δεύτερη ανάσα, το λευκό φως υποχώρησε. Το σκάφος σταθεροποιήθηκε με έναν απότομο μεταλλικό ήχο. Μπροστά μας, μέσα από το οπτικό πεδίο του σκάφους, δεν υπήρχε πια η κίτρινη σκόνη του Ιράκ. Υπήρχε το βαθύ μπλε του Νότιου Κρητικού πελάγους και οι άγγριοι, απόκρημνοι όγκοι των Αστερουσίων. Είχαμε φτάσει στον Τσούτσουρα.

Το σκάφος άρχισε να κατεβαίνει με απίστευτη ακρίβεια προς μια συγκεκριμένη σχισμή του βουνού, η οποία άρχισε να ανοίγει σαν να μας αναγνώριζε. Η Emily πλησίασε το κρύσταλλο, το πρόσωπό της ήταν χλωμό.

— «Εδώ είναι», είπε. «Το σημείο που η Ιστορία σταμάτησε να αναπνέει. Ο Τσούτσουρας δεν είναι απλώς ένας προορισμός, Όσιε. Είναι η μήτρα του Μεγάλου Όπλου. Και το σκάφος σε έφερε εδώ γιατί η σφραγίδα σου είναι η μόνη που μπορεί να το κρατήσει κοιμισμένο... ή να το ξυπνήσει».

Κοίταξα το χέρι μου. Η ασημένια λάμψη δεν έσβηνε. Αντίθετα, τώρα παλλόταν σε πλήρη συγχρονισμό με έναν βόμβο που ερχόταν από τα έγκατα του Κρητικού βουνού.

— «Bill, Άρθουρ», είπα με φωνή που δεν αναγνώριζα, «ετοιμαστείτε. Η ημέρα δεν θα αφορά την εξερεύνηση. Θα αφορά την επιβίωση. Γιατί αυτό που νιώθω εκεί κάτω... δεν είναι απλώς τεχνολογία. Είναι οργή χιλιάδων ετών».

Το σκάφος πέρασε το κατώφλι του βουνού και η σκοτεινή αγκαλιά του Τσούτσουρα μας κατάπιε, ενώ οι οθόνες του σκάφους άρχισαν να δείχνουν τις πρώτες θερμικές υπογραφές από κάτι που βρισκόταν θαμμένο βαθιά μέσα στους βράχους. Κάτι που μας περίμενε.

Το σκάφος σταμάτησε απότομα, αιωρούμενη πάνω από ένα βάραθρο στις απόκρημνες πλαγιές των Αστερουσίων.

Σταθήκαμε μπροστά σε έναν κάθετο γκρεμό που έμοιαζε αδιαπέραστος.

— «Εδώ είναι», είπε η Emily. «Αλλά οι αιώνες φρόντισαν να το θάψουν καλά».

Ξαφνικά, η πλαγιά άρχισε να τρέμει. Τόνοι χώματος, βράχων και τοπικής βλάστησης άρχισαν να γκρεμίζονται στο κενό. Οι Ξένοι είχαν σχεδιάσει την είσοδο ψηλά, ώστε οι επικαλύψεις να πέφτουν στο βάραθρο χωρίς να φράζουν την πύλη. Μια τεράστια μεταλλική θύρα, κρυμμένη κάτω από το βουνό, άρχισε να υποχωρεί σιγά, αποκαλύπτοντας το εσωτερικό του θόλου. Το σκάφος γλίστρησε μέσα στο σκοτάδι.

Πανικοβλήθηκα, αλλά μια φωνή με σταμάτησε. Ήταν το σκάφος

«Εξαιρέσεως νόμος ἐνεργός», μετέδωσε το σκάφος. «Ἡ τῶν ἀκυρώτων μαρτύρων παρουσία ἐν τῷ τοῦ ὅπλου οἴκῳ τὸν τοῦ γένους σωτηρίαν εἰς κίνδυνον καθίστησιν. Ἡ γὰρ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ γνώσις τῆς διαφθορᾶς ἐστὶν ἐναυστήριον. Ὡ ἐπιμελητά, ἐν σιγῇ δεῖ τὴν βουλὴν ποιεῖσθαι, ἄνευ τῆς ἀνθρωπίνης φιλοδοξίας ἢ φόβου βάρους. Οἱ δὲ σοὶ ἐταῖροι ἀναρρώσονται οὐδὲν μεμνημένοι τοῦ νῦν κύκλου. Αὕτη γὰρ μόνη φυλακὴ ἦν παρέχειν αὐτοῖς δύναμαι».¹⁰³

Κατεβήκαμε από το σκάφος και προχωρήσαμε προσεκτικά

¹⁰³ **«Πρωτόκολλο Εξαίρεσης σε Λειτουργία», μετέδωσε το σκάφος. «Η παρουσία μη εξουσιοδοτημένων ατόμων στην Αίθουσα του Όπλου θέτει σε κίνδυνο την επιβίωση του είδους. Η γνώση της ύπαρξής του είναι η θρυαλλίδα της καταστροφής. Επιμελητή, η απόφαση πρέπει να ληφθεί εν κρυπτό, μακριά από το βάρος της ανθρωπίνης φιλοδοξίας ή του φόβου. Οι σύντροφοί σου θα συνέλθουν χωρίς καμία ανάμνηση από τα γεγονότα. Είναι η μόνη προστασία που μπορώ να τους προσφέρω».**

στο βάθος του υπόσκαφου υπόστεγου. Το περιβάλλον θύμιζε σκηνές όπου η τεχνολογία μοιάζει να έχει δική της βιολογία. Αριστερά μας, μια βαριά πόρτα από υγρό μέταλλο έμοιαζε να μας περιμένει. Την άγγιξα με τη Σφραγίδα μου και εκείνη άνοιξε χωρίς ήχο.

Μέσα στην αίθουσα, το είδαμε.

Το **Μεγάλο Όπλο** βρισκόταν στο κέντρο, κλεισμένο σε μια κάψουλα που ανάσαινε με ένα απόκοσμο μπλε φως.

Μείναμε για μια στιγμή άφωνοι, κοιτάζοντας αυτό το αντικείμενο μπροστά μας. Μας έκανε τρομερή εντύπωση πώς ένα τόσο μικρό σε μέγεθος αντικείμενο μπορούσε να κρύβει μέσα του τη δύναμη να προκαλέσει μια τέτοια ολοκληρωτική καταστροφή, να εξαερώσει πόλεις και να αλλάξει τη μοίρα ολόκληρων πολιτισμών.

Πλησιάσαμε μια κεντρική κονσόλα που αναδύθηκε από το δάπεδο. Μόλις τα χέρια μου πλησίασαν την επιφάνειά της, ολογραφικά σύμβολα σε έντονο πορτοκαλί χρώμα άρχισαν να αναβοσβήνουν, εκπέμποντας προειδοποιητικά μηνύματα.

Η Emily έκανε ένα βήμα πίσω, με το πρόσωπό της χλωμό και τα μάτια της γεμάτα τρόμο.

— «Σταμάτα!» ψιθύρισε με τρεμάμενη φωνή. «Μήπως το ενεργοποιήσαμε άθελά μας; Νιώθω τον αέρα να ηλεκτρίζεται... αν αυτό το πράγμα ξυπνήσει, δεν θα μείνει τίποτα από το νησί!»

— «Όχι», της είπα σταθερά, κρατώντας τα χέρια μου πάνω από τα σύμβολα. «Το όπλο είναι ανενεργό. Από τα μηνύματα στην οθόνη, έλα κοντά να δεις... ήταν έτοιμο να ενεργοποιηθεί από τότε που έφυγαν οι Ξένοι. Δεν εκτελεί εντολή, Emily. Περιμένει την εντολή για το τι να κάνει. Είναι ένας θάνατος σε αναμονή».

— «Και τι θα γίνει αν κάποιος άλλος το ανακαλύψει;» ρώτησε, κοιτάζοντας την κάψουλα. «Αν ο Στρατηγός ή

κάποιος άλλος βρει αυτόν τον θόλο;»

— «**Τα μυστικά δεν μένουν πάντα μυστικά**»,

απάντησα, κοιτάζοντας το μπλε φως που αντανακλούσε στα μάτια της. «Και η ανθρωπότητα δεν είναι έτοιμη για τέτοια δύναμη.

Μόνο ό,τι δεν υπάρχει δεν μπορεί να βλάψει.

Πρέπει να το εξαφανίσουμε».

Το σήκωσα με μια κίνηση σχεδόν τρυφερή, νιώθοντας την απόκοσμη ειρωνεία να με πνίγει: κρατούσα στα χέρια μου τον όλεθρο των εθνών, σφίγγοντάς τον αγκαλιά σαν νεογέννητο, λες και το βρέφος αυτό της τεχνολογικής ύβρεως χρειαζόταν τη δική μου προστασία για να μην αφανίσει, μέσα στον ύπνο του, ολόκληρο τον κόσμο.

Το σκάφος, υπακούοντας στο κάλεσμα του αίματος, αναδίπλωσε τον χωροχρόνο σαν ένα κομμάτι μετάξι. Μέσα σε έναν παλμό, η σκοτεινή αίθουσα του Τσούτσουρα έδωσε τη θέση της στο απόλυτο, παγωμένο κενό της Ζώνης των Αστεροειδών. Εκεί, στη σιωπηλή γειτονιά του νάνου πλανήτη Ceres, το Μεγάλο Όπλο αφέθηκε να παρασυρθεί ανάμεσα στα αρχαία συντρίμια του ηλιακού συστήματος.

Η πυροδότηση ήταν μια βουβή αποκάλυψη. Μια τυφλωτική, λευκή σχισμή άνοιξε στην καρδιά του σκότους, καταπνίνοντας το όργανο του ολέθρου πριν προλάβει να αρθρώσει την τελευταία του πύρινη λέξη. Η έκρηξη, χαμένη μέσα στον κοσμικό θόρυβο και τις αέναες συγκρούσεις των μετεωριτών, δεν ήταν για τους γήινους επιστήμονες παρά μια ασήμαντη λάμψη στα τηλεσκόπια, ένας ακόμη ψίθυρος στο αχανές σύμπαν.

Πριν “προλάβει η σκόνη του αστεροειδούς να κατακαθίσει”, η πραγματικότητα γύρω μας στρεβλώθηκε ξανά. Με μια απότομη ανάσα, επιστρέψαμε στην υγρή ζέστη του Κρητικού

θόλου λες και ο χρόνος είχε υποκλιθεί μπροστά στην ανάγκη μας να θάψουμε το παρελθόν για πάντα.

Ενώ το Μεγάλο Όπλο είχε γίνει αστρική σκόνη στη Ζώνη των Αστεροειδών, εμείς έπρεπε να στήσουμε μια παράσταση για «τα μάτια του κόσμου», όπως λέει και η παροιμία.

Μόλις το σκάφος μας επέστρεψε στον θόλο, η Emily κι εγώ πήραμε τις θέσεις μας. Προσποιηθήκαμε ότι προσπαθούσαμε να συνεφέρουμε τον Bill και τον Άρθουρ, κουνώντας τους από τους ώμους με μια δόση υπερβολικής ανησυχίας.

— «Bill! Άρθουρ! Ξυπνήστε, μας πήρε ο ύπνος πάνω στο καθήκον!» φώναζα, ενώ η Emily έτριβε τους κροτάφους της σαν να είχε ημικρανία.

— «Τι... τι έγινε;» ψέλλισε ο Bill, κοιτάζοντας γύρω του χαμένος. «Γιατί νιώθω σαν να έφαγα κλωτσιά από μουλάρι;»

Για να τους απομακρύνουμε από το σκάφος, άρχισα να περιπλανιέμαι στους άδειους χώρους του υπόστεγου. Στο βάθος, εντοπίσαμε μια κυλινδρική κατασκευή που έμοιαζε με ασανσέρ.

— «Λοιπόν, ομάδα», είπα με δόση ειρωνείας, «αφού μέχρι τώρα δεν βρήκαμε τίποτα αξιόλογο εκτός από πονοκέφαλο, τι λέτε για μια βόλτα στα εσωτερικά; Μήπως βρούμε κανένα αρχαίο μίνι-μπαρ».

— «Όσιε, αν αυτό το πράγμα μας πάει στο κέντρο της Γης, θα σε κυνηγάω μέχρι την επόμενη χιλιετία», γκρίνιαξε ο Άρθουρ, αλλά μπήκε μέσα.

Το ασανσέρ μας κατέβασε αθόρυβα στο βάθος του βουνού. Εκεί, μια μακριά σήραγγα —ή έτσι μου έμοιαζε τουλάχιστον— μας οδήγησε σε μια νέα πόρτα. Μόλις την ανοίξαμε, δροσερός αέρας μας χτύπησε το πρόσωπο. Η πόρτα αυτή μας έβγαλε απευθείας στη βάση του βουνού,

μέσα από μια σχισμή που από έξω φαινόταν σαν απλή ρωγμή στον βράχο.

Το βράδυ είχε προχωρήσει για τα καλά. Η ξαστεριά ήταν μαγευτική και τίποτα στον ορίζοντα δεν θύμιζε την τρομακτική έκρηξη του Μεγάλου Όπλου που είχε συμβεί χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά από την ατμόσφαιρά μας.

Η Emily δεν μπορούσε να κρύψει την ικανοποίησή της. Χαμογελούσε πονηρά, και μάλιστα όχι τόσο διακριτικά όσο θα έπρεπε.

— «Τι τρέχει με σένα, Emily;» ρώτησε ο Bill καχύποπτα. «Σχεδόν λάμπεις. Βρήκες κανέναν θησαυρό και δεν μας τον λες;»

Εκείνη κοίταξε τον ουρανό και απάντησε με μια δόση ρομαντισμού που τους άφησε όλους άφωνους — «Είναι ο ξάστερος ουρανός, Bill. Δεν νιώθεις πόσο ήρεμος είναι ο κόσμος όταν τα αστέρια μένουν στη θέση τους; Είναι μια νύχτα που σε κάνει να θέλεις να ευχαριστήσεις το σύμπαν που απλώς... υπάρχει».

Ο Άρθουρ με κοίταξε σαν να έλεγε «την έχασες κι αυτήν», αλλά εγώ απλώς έγνεψα.

Μισή ώρα περπάτημα κάτω από το φως του φεγγαριού μας έβγαλε στον οικισμό του Τσούτσουρα. Η μυρωδιά της αλμύρας και του τηγανητού ψαριού μας έφερε πίσω στην ανθρώπινη πραγματικότητα. Καθίσαμε στο ταβερνάκι, με το κύμα να σκάει σχεδόν κάτω από τα πόδια μας.

— «Μπύρες! Πολλές και παγωμένες!» διέταξε ο Bill μόλις κάθισε στην ξύλινη καρέκλα.

Όταν ήρθαν τα ποτήρια με τον αφρό να ξεχειλίζει, η δροσιά τους ήταν η καλύτερη επιβράβευση.

— «Στην υγείά μας», είπα, υψώνοντας το ποτήρι μου προς την Emily. «Για τα μυστικά που θάφτηκαν και για τον χρόνο που... φτιάχνεται».

— «Ακόμα δεν μπορώ να καταλάβω πώς χάσαμε μισή ώρα από τη ζωή μας εκεί πάνω», επέμεινε ο Άρθουρ, κοιτάζοντας το ρολόι του.

— «Να πας να το φτιάξεις όταν γυρίσουμε, Άρθουρ», του είπα κλείνοντας τη συζήτηση με ένα χαμόγελο. «Τώρα, πίνουμε».

Κοίταξα την Emily. Εκείνη μου έκλεισε το μάτι, πίνοντας μια γουλιά.

Ξέραμε και οι δύο.

Αλλά για εκείνο το βράδυ,
ήμασταν απλώς τέσσερις κουρασμένοι ταξιδιώτες.

Η ημέρα ανέτειλε με έναν ήλιο που έμοιαζε να απολογείται για την κάψα που θα ακολουθούσε. Το φως του έπεφτε πλάγια πάνω στο κτίριο «Τέντα», τη βάση των επιχειρήσεων. Ο Στρατηγός και ο Dr. Noah με περίμεναν σαν δικαστές σε αρχαίο δράμα.

Ο Στρατηγός στεκόταν με την πλάτη γυρισμένη, κοιτάζοντας τον ορίζοντα. Μόλις με είδε, ένα ειρωνικό χαμόγελο σχηματίστηκε στα χείλη του.

— «Λοιπόν, Όσιε... οι μπύρες χθες βράδυ στον Τσούτσουρα ήταν τουλάχιστον δροσερές;» ρώτησε, και η φωνή του έσταζε μια υποψία που μπορούσες να την κόψεις με μαχαίρι. «Γιατί ο Bill και ο Άρθουρ μου περιέγραψαν ένα "μεγάλο τίποτα". Ένα πανάκριβο σκάφος που έκανε μια βόλτα μέχρι την Κρήτη για να κοιμηθούν οι μισοί επιβάτες και οι άλλοι μισοί να απολαύσουν τη θέα».

— «Στρατηγέ, η αρχαιολογία απαιτεί υπομονή και... σωστή θερμοκρασία», απάντησα με μια δόση απάθειας. «Όσο για το ταξίδι, οι συνεργάτες σας μάλλον βρέθηκαν στον λάθος τόπο τη λάθος στιγμή. Συμβαίνει και στους καλύτερους».

Ο Στρατηγός γύρισε και με κοίταξε στα μάτια. Το βλέμμα του έλεγε ότι ήξερε πως η Emily κι εγώ δεν πήγαμε για τουρισμό, αλλά η γραφειοκρατία του πολέμου τον έκαιγε περισσότερο.

— «Κρύβετε πράγματα. Το ξέρω, το ξέρεις, το ξέρει και η Emily που σας κοιτάζει από μακριά. Αλλά έχω σοβαρότερα θέματα να λύσω από το να κυνηγάω "παρατηρητές" που παίζουν κρυφτό με το χρόνο. Αν οι Εν-Κουμούμ δεν μας επιτεθούν σήμερα, θα θεωρήσω την επίσκεψή σας επιτυχημένη».

— «Καθυσύχασα τον Φύλαρχο, Στρατηγέ», τον διέκοψα. «Τους εξήγησα ότι είμαστε μια απλή αρχαιολογική αποστολή και όχι μια απειλή για την ιερή τους άμμο. Φάνηκε να με

πιστεύει... ή τουλάχιστον να με λυπάται».

Ο Dr. Noah, που μέχρι τότε κρατούσε σημειώσεις με νευρική ένταση, παρενέβη σχεδόν έντρομος.

— «Μα! Πρέπει να οργανώσω τη δεύτερη ανασκαφή στο υπόστεγο του Τσούτσουρα! Δεν μπορεί να είναι απλώς ένα "τίποτα"!»

— «Κοιτάξτε, Dr. Noah», είπα, προσπαθώντας να συγκρατήσω το γέλιο μου, «κατά την ταπεινή μου άποψη, δεν υπάρχει τίποτα το αξιόλογο εκεί κάτω. Βέβαια, εσείς ως ειδικός θα αποφανθείτε. Είναι ένα μεγάλο, άδειο υπόστεγο με ένα ασανσέρ που θυμίζει κακοφτιαγμένο σκηνικό επιστημονικής φαντασίας. Μια χαρά έκθεμα μπορεί να γίνει για την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή. Φανταστείτε το: "Το Ασανσέρ των Θεών" με εισιτήριο δέκα ευρώ».

Ο Dr. Noah με κοίταξε σαν να είχα βεβηλώσει τον Παρθενώνα. — «Προσγειωθείτε στην πραγματικότητα!» φώναξε. «Πώς θα εξηγήσουμε στο Κόσμο την όλη κατασκευή; Το ασανσέρ; Την τεχνολογία που δεν μοιάζει με τίποτα ανθρώπινο;»

— «Μην ανησυχείτε για τις εξηγήσεις, Dr. Noah», είπε ο Στρατηγός παρεμβαίνοντας με έναν ξερό τόνο. «Οι αναφορές που θα φύγουν από εδώ θα έχουν τόσες κόκκινες σφραγίδες που κανείς δεν θα τολμήσει να τις διαβάσει, πόσο μάλλον να τις καταλάβει. Το "τίποτα" του Όσιου θα γίνει το επίσημο "τίποτα" του κράτους».

Ο Bill και ο Άρθουρ πέρασαν από δίπλα μας, αποφεύγοντας να με κοιτάξουν στα μάτια. Το κοινό μυστικό πλανιόταν γύρω. Όλοι ήξεραν ότι χθες βράδυ η Emily κι εγώ «κλέψαμε» τη λογική και την πραγματικότητα, και ότι το σκάφος δεν έκανε απλώς μια βόλτα.

Αλλά όσο υπήρχαν παγωμένες μπύρες και κόκκινες σφραγίδες, η αλήθεια μπορούσε να περιμένει.

— «Πάμε να ετοιμαστούμε, Dr. Noah», είπα χτυπώντας τον στον ώμο. «Έχουμε έναν κόσμο να εξερευνήσουμε...

Οι φωνές που ξέσπασαν από τη μεριά της ράμπας έσκισαν την πρωινή γαλήνη σαν κοφτερό λεπίδι. Δεν ήταν κραυγές ενθουσιασμού, αλλά ο αρχέγονος ήχος του πανικού. Αλάφρονες οι εργάτες έτρεχαν προς όλες τις κατευθύνσεις, σκοντάφτοντας πάνω σε καλώδια και εργαλεία, λες και τους κυνηγούσε ο ίδιος ο θάνατος.

Πρώτος εισέβαλε στην «Τέντα» ο Peter, με το πρόσωπο χλωμό σαν ασβέστη, ακολουθούμενος από τον Bill. Η έκφραση «κομμένη η ανάσα» ήταν πολύ φτωχή για να περιγράψει τον τρόπο στα μάτια τους.

— «Ελάτε... γρήγορα!» ψέλλισε ο Peter, στηριζόμενος στην κάσα της πόρτας. «Ένα... ένα από τα μικρά ρομποτάκια... τρελάθηκε! Έχει ήδη ξαπλώσει τέσσερις εργάτες και απειλεί να ανατιναχτεί!»

Τρέξαμε προς το υπόστεγο. Εκεί, ένα μικρό, τετράποδο ρομπότ εξερεύνησης, που μέχρι χθες έμοιαζε με ακίνδυνο παιχνίδι, είχε πάρει επιθετική στάση. Τα οπτικά του αισθητήρια παλλόταν με ένα ανησυχητικό κόκκινο χρώμα. Στο δάπεδο, τέσσερις άντρες σφάδαζαν, χτυπημένοι προφανώς από ηλεκτρικό παλμό υψηλής τάσης.

Το ρομπότ, εκπέμποντας έναν μεταλλικό, τσιριχτό ήχο, επαναλάμβανε μια φράση που έκανε το αίμα μας να παγώσει. Φαίνεται πως η τεχνητή του νοημοσύνη είχε ενεργοποιήσει πρωτόκολλο που αποτρέπει την κλοπή τεχνολογίας από μη εξουσιοδοτημένους χρήστες.

Με μια φωνή που θύμιζε χαλασμένη γεννήτρια, ούρλιαζε:

**«Όροι κρίσιμοι παραβεβασμένοι ηŷρηνται.
Αὐτοφθοράς ἄρχεται τάξις Ἄλφα. Μηδεῖς λαμβανέτω
τὰ τῶν θεῶν. Ἡ ἀντίστροφος ἀρίθμησις ἤδη**

γίνεται. »¹⁰⁴

— «Αν επιχειρήσουμε να το μετακινήσουμε έστω και ένα εκατοστό εκτός της περιοχής του, θα γίνει η περιοχή εδώ ένας νέος κρατήρας», ψιθύρισε ο Bill, που κρατούσε ακόμα το κεφάλι του από τον χθεσινό παλμό.

Ο Στρατηγός έβγαλε το όπλο του, αλλά τον σταμάτησα με μια κίνηση του χεριού. — «Στρατηγέ, οι σφαίρες θα επιταχύνουν μόνο το αναπόφευκτο. Αυτό το πράγμα δεν είναι δικό σας μηχανήμα. Είναι ένα "σκυλί" των Ξένων που μόλις ξύπνησε και διαπίστωσε ότι το περιτριγυρίζουν... ληστές».

Κοίταξα την Emily. Το βλέμμα της ήταν καρφωμένο στο ρομπότ. — «Όσιε, το Χέρι», μου είπε σιγανά. «Είναι ο μόνος τρόπος να του πεις ότι ο "ιδιοκτήτης" είναι εδώ».

— «Peter», είπα χωρίς να γυρίσω να τον κοιτάξω, «πες στους άντρες σου να κάνουν πίσω».

Το ρομποτάκι, ένας μηχανικός παλλόταν από μια εσωτερική, κόκκινη φωτιά, έτοιμο να μετατραπεί σε έναν ήλιο που θα κατάπινε τα πάντα.

Έκανα το πρώτο βήμα πάνω στη μεταλλική κατηφόρα. Ο Στρατηγός έτεινε το χέρι του για να με σταματήσει, αλλά το βλέμμα της Emily τον σταμάτησε. Προχώρησα αργά, με την παλάμη μου ανοιχτή. Η εξουσιοδότηση βρισκόταν ήδη εκεί, σιωπηλή, μέσα στις φλέβες μου.

Το ρομπότ έστρεψε τους αισθητήρες του πάνω μου. Ο μεταλλικός ήχος της αντίστροφης μέτρησης επιταχύνθηκε,

¹⁰⁴ *Εντοπίστηκε Κρίσιμη Παραβίαση Ορίων. Έναρξη Διαδικασίας Αυτοκαταστροφής Άλφα. "Ας μην πάρει κανείς ό,τι ανήκει στους Θεούς." Η αντίστροφη μέτρηση ξεκίνησε!*

δονώντας το δάπεδο της ράμπας.

— «Κάνε πίσω! Θα ανατιναχτεί!» ούρλιαξε ο Peter από την ασφάλεια μιας κολώνας.

Δεν απάντησα. Όταν έφτασα σε απόσταση αναπνοής, το ρομπότ ύψωσε μια μεταλλική άκρη, έτοιμο να εκτονώσει την ηλεκτρική του οργή. Τότε, απλώς άπλωσα το χέρι μου και ακούμπησα την κρύα επιφάνεια του κεφαλιού του.

Με την επαφή, το κόκκινο φως έσβησε ακαριαία. Η μηχανή άρθρωσε την αναμενόμενη αναφορά της.

Όπως συνέβαινε με κάθε επικοινωνία των Ξένων και των μηχανών τους, η φωνή ακούστηκε στην καθαρότερη μορφή των Αρχαίων Ελληνικών, τη μόνη γλώσσα που το σκάφος και τα παρελκόμενά του αναγνώριζαν ως έγκυρη:

**«έπιτετραμμένη διοίκησης. Είς την είωθυϊαν χρείαν
ἐπάνοδος.»¹⁰⁵**

Το ρομποτάκι χαμήλωσε το σώμα του, αναδιπλώνοντας τα επιθετικά του εξαρτήματα. Ο Bill άφησε μια βαθιά ανάσα, ενώ ο Άρθουρ άρχισε να σημειώνει μανιωδώς, παρόλο που τα χέρια του έτρεμαν.

Ο Στρατηγός πλησίασε αργά, κοιτάζοντας το χέρι μου και μετά τη μηχανή.

— «Πάλι αυτή η γλώσσα...» μουρμούρισε, περισσότερο για τον εαυτό του. «Κάθε φορά που αυτά τα πράγματα αποφασίζουν να μιλήσουν, νιώθω σαν να διαβάζω την ιστορία του κόσμου».

— «Τώρα, αν δεν σας πειράζει, ας μαζέψουμε τους τραυματίες. Η "κανονική λειτουργία" επέστρεψε, αλλά η

¹⁰⁵ Εξουσιοδοτημένη διαχείριση. Επαναφορά στην κανονική λειτουργία.

υπομονή της μηχανής έχει και αυτή τα όριά της».

Ο Peter με κοίταξε με ένα μείγμα μίσους και δέους.

— «Πώς το έκανες αυτό;»

— «Είμαι ο Διαχειριστής, Peter», απάντησα ειρωνικά. «Και ο Διαχειριστής δεν χρειάζεται ειδικά εφέ για να επιβάλει την τάξη στο σπίτι του.

Το έργο μας στον Τσούτσουρα είχε πλέον σφραγιστεί.

Όχι με τιμέντο. Με σιωπή.

Το υπόστεγο, το ασανσέρ και οι σιωπηλές μηχανές πέρασαν στα χέρια του Dr. Noah και του Στρατηγού. Δύο άντρες που πίστευαν ακόμη πως ο χρόνος είναι ευθύγραμμος και η πραγματικότητα υπακούει σε πρωτόκολλα.

Θα έμεναν πίσω.

Να σκάβουν.

Να ταξινομούν.

Να αναζητούν απαντήσεις σε στρώματα χρώματος που εμείς είχαμε ήδη προσπεράσει.

Κάποια μέρα ίσως καταλάβουν πως δεν σκάβουν το παρελθόν. Σκάβουν το μέλλον τους.

Ο Bill και ο Άρθουρ ξεφόρτωναν τα τελευταία κιβώτια με εκείνη τη βιασύνη ανθρώπων που θέλουν να τελειώσει κάτι πριν το καταλάβουν.

Με κοίταζαν περίεργα.

Όχι σαν να φεύγω.

Σαν να απομακρύνομαι από το είδος τους.

— «Λοιπόν, Όσιε», είπε ο Bill σκουπίζοντας το μέτωπό του, «μας αφήνεις με το “τίποτα” του Τσούτσουρα. Αν βρεις τίποτα εκεί πάνω, στείλε ταχυδρομική κάρτα. Χωρίς να μας εξαφανίσεις άλλα δευτερόλεπτα από το ρολόι».

Χαμογέλασα.

— «Το ρολόι σας θα χτυπάει κανονικά από εδώ και πέρα, Bill. Εμείς απλώς... δεν χρησιμοποιούμε πια το ίδιο καντράν.»

Ο Άρθουρ έδειξε το σκάφος που αιωρούνταν λίγα εκατοστά πάνω από τη ράμπα.

— «Αυτό το πράγμα δεν είναι μεταφορικό μέσο. Είναι πειρασμός.»

— «Και ο πειρασμός», απάντησα, «είναι απλώς η περιέργεια χωρίς ενοχές.»

Πίσω μας, ο Στρατηγός δεν μιλούσε. Παρατηρούσε.

Ο Dr. Noah κρατούσε σημειώσεις. Ακόμη.

Ίσως κάποτε καταλάβει πως υπάρχουν πράγματα που δεν γράφονται, μόνο συμβαίνουν.

Στράφηκα στην Emilie.

Το φως του υπόστεγου έπεφτε πάνω της σαν να δίσταζε κι αυτό να αποφασίσει με ποια πλευρά της ιστορίας θα σταθεί.

— «Εδώ οι δρόμοι χωρίζουν, Emilie», της είπα ήρεμα. «Στη Σελήνη μας περιμένει η παλιά ομάδα. Και οι κατακρημνισμένες στοές. Δεν είναι απλώς σήραγγες. Είναι... κάτι που έμεινε ανοιχτό.»

Έγνεψε ανεπαίσθητα.

— «Το διαστημόπλοιο των Γήινων έχει ήδη φύγει. Είκοσι άνθρωποι, φορτωμένοι με ανταλλακτικά και ψευδαισθήσεις ελέγχου. Θα κάνουν μέρες να φτάσουν. Αν ο χρόνος αποφασίσει να συνεργαστεί.»

Έκανα ένα βήμα πιο κοντά.

— «Εμείς όμως έχουμε το Σκάφος. Με αυτό, η Σελήνη δεν

είναι ταξίδι. Είναι απόφαση. Λίγων λεπτών.»

Την κοίταξα στα μάτια.

— «Θέλεις να συμμετέχεις στην αποκάλυψη νέων κόσμων... ή προτιμάς να μείνεις εδώ, να σκάβεις ιστορίες που άλλοι έγραψαν;»

Μια παύση.

Όχι δισταγμός.

Υπολογισμός.

Το χαμόγελό της δεν ήταν ενθουσιασμός. Ήταν συμφωνία με κάτι βαθύτερο.

— «Πιστεύεις στ' αλήθεια ότι θα σε άφηνα μόνο σου να ξεκλειδώσεις το άπειρο;» είπε ήρεμα. «Οι στοές δεν περιμένουν εξερευνητές. Περιμένουν μάρτυρες.»

Πλησίασε το σκάφος.

Άγγιξε το κρύσταλλο του σκάφους.

Η επιφάνεια αναρίγησε — σαν να αναγνώρισε όχι την ταυτότητά της... αλλά την πρόθεσή της.

— «Πάμε», είπε απλά. «Το σκάφος των Ξένων έχει κουραστεί να προσποιείται ότι ανήκει στο χώμα. Κι εγώ έχω κουραστεί να ακούω τον Peter να πιστεύει ότι όλα εξηγούνται.»

Γέλασα.

— «Δεν εξηγούνται;»

— «Εξηγούνται», απάντησε. «Απλώς όχι με τη σειρά που θα ήθελαν.»

Οι πόρτες έκλεισαν πίσω μας με έναν ήχο που δεν ήταν μηχανικός. Ήταν οριστικός.

Έξω, ο Στρατηγός και ο Noah κοιτούσαν τη ράμπα που

άδειαζε.

Δεν μας αποχαιρετούσαν.

Μας κατέγραφαν.

Το σκάφος ανασηκώθηκε ελάχιστα ακόμη.

Και ύστερα...

δεν έφυγε.

Έραψε την απόσταση.

Κι εκείνη τη στιγμή, κάπου βαθιά μέσα μου, ήξερα ότι δεν αφήναμε απλώς τη Γη.

Αφήναμε πίσω μας κάτι που θα ζητούσε εκδίκηση αργότερα.

Το σκάφος των Ξένων δεν έκανε θόρυβο. Δεν είχε λόγο να κάνει.

Η τεχνολογία που δεν χρειάζεται να επιδειχθεί είναι πάντα η πιο επικίνδυνη.

Τη μία στιγμή ήμασταν στην άμμο της Ουρ, μέσα στο υπόστεγο που έκρυβε μυστικά παλαιότερα από την ίδια τη λέξη «ιστορία».

Την άλλη... ο ουρανός έγινε γαλάζιος.

Μετά γκρι.

Μετά μαύρος.

Και πριν προλάβει η σκέψη να συνειδητοποιήσει την απόσταση, το σκάφος άγγιξε το έδαφος του Υποστέγου 2 στη Σελήνη. Εκεί. Στο ίδιο. Εκεί που ο «Καθ'ομοίωσιν» είχε βρει τη λαμαρίνα που δεν ταίριαζε πουθενά και τελικά ταίριαζε παντού.

Η πόρτα άνοιξε μόνο όταν η εξωτερική ατμόσφαιρα το επέτρεψε.

Δεν ήταν φιλοξενία. Ήταν κανόνας.

Το ρόβερ περίμενε.

Χαμογέλασα.

Το λευκό κουμπί.

— «Μην το πατήσεις αν δεν είσαι σίγουρος ότι θες να επιστρέψεις», μου είχε πει τότε ο “Καθ’ομοίωσιν”.

Το πάτησα.

Το ρόβερ γύρισε αυτόνομα προς τη βάση.

Και εγώ γύρισα προς το παρελθόν.

Η αεροστεγής πύλη της βάσης άνοιξε αργά.

Η Χλόη στάθηκε πρώτη στο άνοιγμα.

Δεν έτρεξε. Δεν φώναξε.

Με κοίταξε όπως κοιτάς κάποιον που δεν είσαι βέβαιος αν είναι ζωντανός ή απλώς πολύ καλό ολόγραμμα.

— «Άργησες», είπε τελικά.

— «Λεπτά ήταν», απάντησα. «Οι Γήινοι θα το έλεγαν θαύμα. Εμείς το λέμε μεταφορά».

Η Δάφνη βγήκε από πίσω της, με τα χέρια σταυρωμένα.

— «Έφερεις προβλήματα ή λύσεις;»

— «Έφερα μια εξαίρεση», είπα και έκανα στην άκρη.

Η Emily στάθηκε δίπλα μου. Δεν φορούσε εκείνο το χαμόγελο του ενθουσιασμού της Γης. Εδώ ήταν αλλιώς. Παρατηρούσε. Υπολόγιζε. Αποφάσιζε.

Η Χλόη την κοίταξε από πάνω μέχρι κάτω.

— «Πολιτικός; Επιστήμονας; Κατάσκοπος;»

Η Emily σήκωσε το φρύδι.

— «Ιστορικός. Και ίσως... μελλοντικός μπελάς σας.»

Η Δάφνη γύρισε σε μένα.

— «Μίλα.»

Πήρα μια ανάσα. Όχι γιατί χρειαζόταν οξυγόνο. Αλλά γιατί

χρειαζόταν ακρίβεια.

— «Η Emily έχει επίπεδο ασφαλείας Αλφα.»

Σιωπή.

Η Χλόη άλλαξε στάση.

Η Δάφνη έκοψε το χαμόγελο.

— «Αλφα;» είπε χαμηλά. «Ξέρεις τι σημαίνει αυτό εδώ;»

— «Ξέρω τι ΔΕΝ σημαίνει», απάντησα. «Δεν είναι πλήρης πρόσβαση.»

Γύρισα προς την Emily.

— «Θα έχει πρόσβαση στους Χάρτες. Και στην Ιστορική Βιβλιοθήκη. Τίποτε πέρα από αυτό.»

Η Δάφνη πλησίασε ένα βήμα.

— «Οι Χάρτες είναι τρισδιάστατοι. Δεν είναι απλά αρχεία. Είναι διαδρομές. Κόμβοι. Μνήμες.»

— «Το γνωρίζω», απάντησε ήρεμα η Emily. «Τους είδα μέσα στο σκάφος. Το δωμάτιο των χαρτών δεν είναι διακόσμηση. Είναι σύστημα πλοήγησης... και μνήμης.»

Η Χλόη με κοίταξε.

— «Την εμπιστεύεσαι;»

Χαμογέλασα ελαφρά.

— «Την ρώτησα αν θέλει να συμμετέχει στην αποκάλυψη των νέων κόσμων.»

Η Emily με κοίταξε.

— «Και του απάντησα ότι η περιέργεια είναι χειρότερη από τον φόβο.»

Η Δάφνη σταύρωσε τα χέρια.

— «Αλφα σημαίνει περιορισμός. Αν αγγίξει ό,τι δεν πρέπει.»

— «Δεν θα το αγγίξω», είπε η Emily. «Αλλά θα ρωτήσω.»

Η Χλόη χαμογέλασε πρώτη.

— «Τότε καλωσήρθες στη Σελήνη.»

Και τώρα... θα τις ξανανοίγαμε.

Η Δάφνη περπάτησε δίπλα μου.

— «Οι είκοσι που έφυγαν με το σκάφος;»

— «Θα επιστρέψουν με ανταλλακτικά. Προμήθειες. Και απαντήσεις.»

Η Χλόη κοίταξε την Emily.

— «Ξέρεις ότι εδώ δεν υπάρχουν μύθοι, έτσι; Μόνο δεδομένα.»

Η Emily χαμογέλασε.

Γύρισα προς τον εσωτερικό διάδρομο. Στο βάθος, πέρα από τα εργαστήρια και τις αποθήκες, μας περίμενε το επόμενο κεφάλαιο.

Οι Κατακρεμνισμένες Στοές.

Τώρα θα τις ξανανοίγαμε.

Η νέα εξερεύνηση ξεκίνησε με την Emily και μένα να διεκδικούμε το αυτονόητο δικαίωμα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Το ταξίδι Γη-Σελήνη είχε αφήσει πάνω μας μια αίσθηση στατικού ηλεκτρισμού και τη σκόνη μιας βιασύνης που δεν μας ταίριαζε.

— «Αν δεν βάλω λίγο νερό στο πρόσωπό μου και δεν ισιώσω τη στολή μου, η επόμενη ανακάλυψη θα γίνει από έναν άνθρωπο που μοιάζει με τσαλακωμένο χάρτη», δήλωσα στον Στρατηγό.

— «Δύο ώρες, Όσιε. Μετά, η Σελήνη θα απαιτήσει την πλήρη προσοχή σου. Μην αργήσετε, γιατί η Emily φαίνεται έτοιμη να κοιμηθεί όρθια και θα την μπερδέψουμε με κανέναν σταλακτίτη», απάντησε εκείνος με ένα ελαφρύ μειδίαμα.

Όταν τελικά φτάσαμε στο σημείο συγκέντρωσης, η Emily σταμάτησε απότομα. Βρισκόμασταν μερικά μέτρα μετά την ήδη ανοιχτή πρώτη πόρτα.

— «Κοίτα», είπα δείχνοντας την οροφή. «Εδώ ήταν που ο “γήινος” πύραυλος αποφάσισε να κάνει μια τρύπα».

— «Τα ρομποτάκια έκαναν δουλειά χειρουργού», παρατήρησα, κοιτώντας το σημείο όπου η κατακρεμνισμένη στοά είχε αναγεννηθεί. «Δεν φαίνεται ούτε ουλή. Μόνο αυτό το φωτιστικό την προδίδει. Είναι πιο φωτεινό από τα άλλα, μια λάμψη που φωνάζει ότι είναι καινούργιο στη γειτονιά».

— «Τουλάχιστον κάτι σε αυτή τη βάση έχει την ειλικρίνεια να δείχνει την ηλικία του», συμπλήρωσε η Emily.

Προχωρήσαμε προς την ομάδα, ο Στρατηγός, οι δεκαέξι αντιπρόσωποι και η στρατιά των τεχνικών είχαν στήσει ένα μικρό πηγαδάκι. Ανάμεσά τους, ο Peter έκανε επίδειξη των οργάνων του, φορτωμένος σα Χριστουγεννιάτικο δέντρο.

— «Αυτό εδώ χαρτογραφεί, αυτό εδώ αποτυπώνει τον χώρο

γύρο, ότι υπάρχει», έλεγε στον Peter στην Μαρί, η οποία τον κοιτούσε με μια έκφραση ανάμεσα στον θαυμασμό και την απόλυτη απορία.

— «Peter, αν φορτωθείς ένα ακόμα γκάτζετ, θα χρειαστούμε γερανό για να σε μετακινήσουμε», τον πείραξα περνώντας από δίπλα του.

— «Η γνώση είναι βάρος, Όσιε. Αλλά εσείς οι "κλειδοκράτορες" προτιμάτε την ευκολία του χεριού σας», ανταπάντησε εκείνος, χαϊδεύοντας μια από τις οθόνες του.

Στάθηκα μπροστά στην επόμενη πόρτα. Το κόκκινο τρίγωνο μέσα στο περίγραμμα «Χέρι» έμοιαζε με πρόκληση. Το άγγιξα. Η μεταμόρφωση σε πράσινο ήταν η μόνη άδεια που χρειαζόμασταν. Η πόρτα υποχώρησε και μια ριπή αέρα μας υποδέχτηκε με ορμή. Η μυρωδιά της αποστείρωσης του σταθμού των Ξένων εισέβαλε στα ρουθούνια μας, κουβαλώντας μαζί της την υπόκωφη γεύση μιας στάσιμης σκόνης που μετρούσε χιλιετίες.

— «Η πίεση διαμαρτύρεται», ανακοίνωσε ο ειδικός στις σήραγγες, βλέποντας την ανησυχία στα πρόσωπά μας. «Μετά από τόση απομόνωση, το άνοιγμα μιας θύρας προκαλεί μια μικρή θύελλα. Η φύση απλώς προσπαθεί να ισορροπήσει τον λογαριασμό».

— «Ετοιμαστείτε για περπάτημα.»

Παρακάτω βρήκαμε οχήματα μεταφοράς. Επιβιβαστήκαμε σε τέσσερα οχήματα μεταφοράς. Η διαδρομή για το επόμενο χιλιόμετρο φάνταζε εύκολη, μέχρι που στα εκατό μέτρα το ένα όχημα αποφάσισε να παραδώσει το πνεύμα του.

— «Η "αποθηκευμένη λύση" των Ξένων μάλλον έληξε», φώναξε ο Peter από το δικό του όχημα, καθώς έβλεπε τους επιβάτες του χαλασμένου οχήματος να αποβιβάζονται με το ζόρι.

— «Ελπίζω να έχετε κρατήσει τις δυνάμεις σας, γιατί η μοίρα αποφάσισε να σας προσφέρει μια δωρεάν ξενάγηση με τα

πόδια!» τους φώναξα, προσπαθώντας να κρύψω το γεγονός ότι ένιωθα μια μικρή ενοχή που εγώ καθόμουν ακόμα αναπαυτικά.

— «Μην ανησυχείτε, θα γίνω ο προσωπικός σας οδηγός. Μόλις φτάσουμε, θα πατήσω το κουμπί της επιστροφής πιο γρήγορα και από το χέρι μου. Μέχρι τότε, δείτε το σαν μια ευκαιρία να μελετήσετε τα τοιχώματα... λένε ότι η Σεληνιακή πέτρα είναι εξαιρετική για στοχασμό!»

Οι «πεζοπόροι» μας απάντησαν με μερικές χιουμοριστικές χειρονομίες, αλλά ήξεραν ότι το εννοούσα. Τα οχήματα συνέχισαν τη διαδρομή τους, αφήνοντας πίσω τους φίλους μας να μετρούν τα βήματά τους στη σιωπηλή σήραγγα.

Πίσω μας, τα ρομποτάκια επισκευής ακολουθούσαν αθόρυβα, με τις μικρές συστοιχίες φωτός τους να χορεύουν πάνω στα τοιχώματα, έτοιμα να διορθώσουν κάθε ατέλεια της διαδρομής. Ανά τακτά διαστήματα υπήρχαν πόρτες, όλες ανοικτές, που έμοιαζαν με φύλακες σε στάση αναμονής.

— «Πόρτες ασφαλείας που ξέχασαν να κλειδώσουν ή μας περιμένουν με τις αγκαλιές ανοιχτές;» αναρωτήθηκε η Emily, παρατηρώντας τους μηχανισμούς.

— «Στη Σελήνη, η "ασφάλεια" είναι μια έννοια με πολύ αυστηρή ερμηνεία», απάντησε ο Στρατηγός.

Η διαδρομή μας ολοκληρώθηκε όταν τα οχήματα σταμάτησαν από μόνα τους, παρκάροντας με μια ακρίβεια που θα έκανε κάθε Γήινο οδηγό να ζηλέψει. Αποβιβαστήκαμε. Υπό την επίβλεψη του Στρατηγού. Με τάξη.

Πάτησα το λευκό κουμπί, δίνοντας εντολή στο όχημα να επιστρέψει για τους εναπομείναντες, αλλά εκείνο είχε άλλη γνώμη. Το φως αναβόσβηνε νωχελικά, σαν να με περιγελούσε, και μετά έσβηνε εντελώς.

— «Φαίνεται πως η σεληνιακή τεχνολογία έχει αρχές. Δεν μεταφέρει αέρα, μόνο επιβάτες». Το διαπίστωσα, καθώς επιβιβάστηκα ο ίδιος για να δοκιμάσω τις αντοχές του.

Το όχημα άρχισε αμέσως τις μανούβρες για να ξεπαρκάρει, επιβεβαιώνοντας τις υποψίες μου: ήθελε ζωντανό φορτίο για να κινηθεί. Πάτησα ξανά το πλήκτρο, το ακινητοποίησα και γύρισα προς τους δεκαέξι αντιπροσώπους, αναζητώντας έναν εθελοντή για τη διαδρομή της επιστροφής.

Το βλέμμα μου συνάντησε μια θάλασσα από ξαφνικές ενασχολήσεις με τα tablet και τα όργανα μέτρησης. Κανείς δεν ήθελε να χάσει ούτε δευτερόλεπτο από το νέο «κέρδος».

— «Μην σπρώχνεστε, ένας-ένας! Η αυτοθυσία σας με συγκινεί», είπα, αλλά η ειρωνεία μου πνίγηκε στην απόλυτη απροθυμία τους.

Τότε, ένας μικρόσωμος τεχνικός πετάχτηκε μπροστά, σπάζοντας την άβολη σιωπή.

— «Εγώ θα πάω», είπε με μια αποφασιστικότητα που δεν ταίριαζε στο ανάστημά του, κοιτώντας με νόημα τους υπόλοιπους. «Εξάλλου, οι θόλοι αυτοί είναι εδώ χιλιάδες χρόνια. Μπορούν να περιμένουν άλλη μία ώρα μέχρι να ξεπαρκάρει η φιλοτιμία των συναδέλφων μου. Εμείς όμως έχουμε μια δουλειά να τελειώσουμε».

Λίγα μέτρα παρακάτω, μας περίμενε ο εξώστης.

— «Περίπου στα όρια που είχα υπολογίσει!» φώναξε ο Peter, με τον ενθουσιασμό του να αντηχεί στη σήραγγα.

Μας εξήγησε ότι όσο λείπαμε, τα εξωτερικά συνεργεία είχαν ανακαλύψει νέους θόλους στο μέγεθος γηπέδου, που ίσα που εξείχαν από την επιφάνεια. Τώρα, βρισκόμασταν ακριβώς κάτω από έναν τέτοιο θόλο. Το φως του ήλιου έμπαινε υπό γωνία, αλλά η κατασκευή το ανάγκαζε να

πειθαρχήσει και να πέφτει κάθετα μέσα στο σιλό, μετατρέποντας το τεράστιο κενό σε ένα κλουβί από ακτίνες που έφταναν ως το άπειρο βάθος. Οι υπηρεσίες καθαρισμού είχαν κάνει θαύματα. Η γκρίζα σκόνη είχε εξοριστεί, αφήνοντας τις επιφάνειες να γυαλίζουν με μια ενοχλητική τελειότητα.

— «Αν συνεχίσουν έτσι οι σκούπες, στο τέλος θα γυαλίσουν και τις σκέψεις μας», μουρμούρισε ο Peter, καθώς άφηνε το drone του να γλιστρήσει στο κενό.

— «Τουλάχιστον θα βλέπουμε καθαρά την καταστροφή μας», απάντησε ο Στρατηγός, κοιτώντας το όχημα που επέστρεφε για να παραλάβει τους πεζούς.

Ο Peter παρακολουθούσε την τρισδιάστατη οθόνη του. Τεχνολογία «δανεισμένη» από τη βάση των Ξένων, όπου η αποτύπωση του χώρου έπαιρνε μορφή.

— «Εκατό μέτρα διάμετρος και είκοσι όροφοι προς τα κάτω», ανακοίνωσε, λες και μας πρόσφερε δροσερό νερό για να ξεδιψάσουμε την περιέργειά μας.

— «Μόνο είκοσι;», σχολίασε η Emily.

Η Μαρί στάθηκε δίπλα μου, με το βλέμμα καρφωμένο στα μπαλκόνια που ξετύλιγαν την κυκλική τους μοναξιά γύρω από το σιλό.

— «Πόρτες παντού», ψιθύρισε. «Πρόσκληση για να διαλέξουμε τον τρόπο που θα χαθούμε».

— «Ας ανοίξουμε μία, τότε», είπα με ένα χαμόγελο που ένιωθα παράταιρο στο πρόσωπό μου. «Για την επιστήμη ή για την καθαρή περιέργεια;»

— «Είσαι το κλειδί, Όσιε», γέλασε εκείνη, αλλά τα μάτια της δεν συμμετείχαν στο αστείο. «Εσύ διαλέγεις αν θα μπορούμε ως ένοικοι ή ως διαρρήκτες».

Πλησίασα την πρώτη πόρτα. Τα γράμματα πάνω της, χαραγμένα με μια γεωμετρική, έμοιαζαν να με προκαλούν. Άπλωσα το «χέρι.» Τη διεπαφή που η βάση είχε πια αναγνωρίσει ως προέκταση του εαυτού μου. Η πόρτα υποχώρησε αθόρυβα.

Μπήκαμε σε ένα διαμέρισμα. Όχι μια στρατιωτική εγκατάσταση, όχι ένα εργαστήριο, αλλά μια κατοικία που περίμενε την ανάσα κάποιου. Τρία υπνοδωμάτια, κουζίνα με σκεύη που έλαμπαν κάτω από τον αδιόρατο φωτισμό, ένα λουτρό δίχως περιττές λεπτομέρειες.

— «Κάποιος έφτιαξε τα κρεβάτια με υπερβολική σπουδή», παρατήρησε ο Peter, ανοίγοντας μια ντουλάπα γεμάτη κλινოსκεπάσματα. «Είναι όλα τακτοποιημένα. Ύποπτα τακτοποιημένα».

— «Μοιάζει με σπίτι που σε περιμένει να επιστρέψεις, ενώ δεν έφυγες ποτέ», πρόσθεσε η Μαρί, αγγίζοντας ένα μεταλλικό σκεύος στην κουζίνα.

— «Λείπει όμως το βασικό», σημείωσε ο Στρατηγός, που είχε ήδη ελέγξει τα ντουλάπια. «Δεν υπάρχει τίποτα που να τρώγεται».

— «Ίσως οι προηγούμενοι ένοικοι να τρέφονταν με αναμονή», απάντησα, νιώθοντας την παγερή σιωπή του δωματίου να μας τυλίγει.

— «Εμείς είμαστε το μόνο φρέσκο πράγμα που μπήκε εδώ μέσα μετά από χιλιάδες χρόνια», συμπλήρωσε ο Peter, και για μια στιγμή το χιούμορ του έμοιαζε με την μοναδική άμυνα απέναντι στο μυστήριο που ανάσαινε ανάμεσα στους τοίχους.

Βγήκαμε πάλι στον εξώστη. Η σιωπή του σιλό είχε διακοπεί από τους ψιθύρους των δεκαέξι αντιπροσώπων, που πλέον δεν έμοιαζαν με επιστήμονες σε αποστολή, αλλά με

κτηματομεσίτες που μόλις ανακάλυψαν τον παράδεισο.

— «Αν υπολογίσουμε τα επίπεδα και τα τετραγωνικά, εδώ μπορούν να φιλοξενηθούν τουλάχιστον δύο χιλιάδες άτομα», είπε ένας από τους αντιπροσώπους, με το βλέμμα του να σκανάρει τις πόρτες σαν να έβαζε ενοικιαστήρια. «Η Γη πνίγεται, Στρατηγέ. Αυτό εδώ είναι το νέο μας καταφύγιο».

— «Καταφύγιο ή η νέα σας εξοχική κατοικία για την ελίτ;» πέταξε η Emily, χωρίς να πάρει τα μάτια της από τον κεντρικό φωτεινό άξονα.

— «Emily, οι προτεραιότητες αλλάζουν όταν βλέπεις έτοιμα σπίτια σε έναν νεκρό βράχο», απάντησε εκείνος ψυχρά.

Η τύχη έχει έναν παράξενο τρόπο να ξεγυμνώνει τον εσωτερικό κόσμο του ανθρώπου την πιο ακατάλληλη στιγμή. Εμείς είχαμε πάρει τη δεξιά πλευρά, οδηγούμενοι από εκείνη την αθεράπευτη ανάγκη για εξερεύνηση ή περιπέτεια. Διαλέξτε όποιον όρο σας βολεύει. Για τους δεκαέξι αντιπροσώπους, όμως, η λέξη ήταν μία: εθνικοποίηση.

Έβλεπαν τα πάντα γύρω τους ως λάφυρα που περίμεναν μια σημαία.

Στο μεταξύ, είχε επιστρέψει το όχημα φέρνοντας τους υπόλοιπους. Οι περισσότεροι, αντιπρόσωποι κι αυτοί, όρμησαν στην αριστερή πλευρά του εξώστη. Η απογοήτευσή τους ήταν άμεση. Οι πόρτες εκεί παρέμεναν ερμητικά κλειστές, αρνούμενες να αναγνωρίσουν οποιαδήποτε γήινη εξουσιοδότηση.

Τελικά, επέστρεψαν στον κεντρικό χώρο μόνο και μόνο για να βρουν τους συναδέλφους τους να "μοιράζουν γη και ύδωρ", λες και υπέγραφαν συμβόλαια ιδιοκτησίας πάνω στο σεληνιακό υπέδαφος.

Εκεί ξέσπασε το κακό. Φωνές, αλληλοκατηγορίες και ένας καυγάς που ούτε ο Στρατηγός, με όλη του την επιβολή, δεν

κατάφερε να καταλαγιάσει.

Φαίνεται όμως πως η Βάση είχε τα δικά της αισθητήρια.

Ένας από τους αντιπροσώπους, σε μια έκρηξη παιδικής οργής, κλώτσησε τον τοίχο. Το "ντουβάρι", βέβαια, παρέμεινε ακλόνητο. Πριν προλάβω να αρθρώσω λέξη, στράφηκε προς μια κλειστή πόρτα και, βρίζοντας χυδαία, ετοιμάστηκε να την κλωτσήσει με όλη του τη δύναμη.

— "Θα ανοίξεις, θες δεν θες! Ξέρεις ποιος είμαι εγώ!" ούρλιαξε.

Δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει την κίνηση. Μια αστραπή άστραψε στον αέρα και το πόδι του επίδοξου "πολεμιστή" παρέλυσε ακαριαία. Σωριάστηκε στο έδαφος σαν άδειο τσουβάλι. Την ίδια στιγμή, πάνω στον τοίχο, άναψαν γράμματα στα Αρχαία Ελληνικά, τόσο έντονα που δεν χρειαζόταν καν μεταφραστής για να νιώσεις το βάρος τους:

**«ΞΕΙΡΓΕΣΘΑΙ ΔΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ.
Ο ΓΑΡ ΤΡΟΠΟΣ ΑΛΛΟΤΡΙΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΕΣΤΙΝ.»¹⁰⁶**

Η Βάση είχε εκδώσει την ετυμηγορία της. Πλήρης αποβολή. Ο "επιβλέπων" της Σελήνης δεν είχε καμία ανοχή στην έλλειψη σεβασμού.

— "Φαίνεται πως η Βάση έχει πιο αυστηρούς κανόνες κοινής ησυχίας από ό,τι νομίζαμε", σχολίασε ο Peter, ενώ εγώ καλούσα ήδη το ιατρικό τμήμα.

Τους έδωσα οδηγίες να τον μεταφέρουν αμέσως εκτός της Βάσης των Ξένων. Δεν τον ξαναείδαμε ποτέ. Ήθελα να πιστεύω ότι το πάθημά του έγινε μάθημα στους υπόλοιπους, αλλά κοιτώντας τα παγωμένα πρόσωπα των αντιπροσώπων,

¹⁰⁶ «Αποβάλλεσαι για πάντα από όλους τους χώρους. Διότι η συμπεριφορά σου είναι ασύμβατη προς τα κοινά.»

κατάλαβα ότι ο φόβος είναι ο μόνος τρόπος να τους κρατήσεις σε τάξη όταν η απληστία περισσεύει.»

Ο Peter πλησίασε τον Στρατηγό, δείχνοντάς του την οθόνη του, αλλά το βλέμμα του ήταν ανήσυχο.

— «Στρατηγέ, αν αυτοί οι κύριοι στείλουν αναφορά στη Γη για "έτοιμες οικιστικές μονάδες", σε μια εβδομάδα η Σελήνη θα γεμίσει σημαίες και δικηγόρους», μουρμούρισε.

— «Και εμείς θα γίνουμε οι θυρωροί σε μια αποικία που δεν μας ανήκει», πρόσθεσα, νιώθοντας το βάρος της ευθύνης να πιέζει το στήθος μου περισσότερο από τη σεληνιακή πίεση. «Στρατηγέ, η αλήθεια που θα στείλουμε πίσω πρέπει να είναι... επιλεκτική».

Ο Στρατηγός με κοίταξε στα μάτια. Η σιωπή του ήταν η συγκατάθεση που φοβόμουν και ταυτόχρονα ήλπιζα να λάβω.

Ξαφνικά, η Emily άπλωσε το χέρι της στο κενό. Ο ήλιος είχε μετακινηθεί και οι ακτίνες, περνώντας μέσα από τους κρυστάλλους του θόλου, άρχισαν να διαθλώνται με έναν τρόπο που δεν ήταν πια τυχαίος.

— «Σταματήστε να τσακώνεστε για τα οικόπεδα!» φώναξε. «Κοιτάξτε το κέντρο του σιλό!»

Το φως δεν έπεφτε πια απλώς κάθετα. Στο κέντρο του κενού, εκεί που πριν υπήρχε μόνο σκοτάδι, άρχισαν να σχηματίζονται φωτεινά σημεία, αιωρούμενα ολογράμματα που ενώνονταν μεταξύ τους. Ένας χάρτης της Γης, αλλά όχι όπως τον ξέραμε. Πάνω στις ηπείρους άστραφταν μικρές πύλες, σημεία που παλλόταν με έναν ρυθμό που έμοιαζε με καρδιοχτύπι.

— «Αυτές είναι πόλεις», ψιθύρισε ο Peter, φέρνοντας το drone του πιο κοντά στην προβολή. «Είναι συντεταγμένες. Σημεία που η ενέργεια της Σελήνης "ακουμπά" τη Γη».

— «Είναι πύλες», είπε η Emily με βεβαιότητα. «Ο θόλος δεν μας δείχνει πού να μείνουμε. Μας δείχνει πού πρέπει να πάμε στη συνέχεια».

— «Ή πού μας περιμένουν αυτοί που έφτιαξαν τις καφετιέρες στην κουζίνα», συμπλήρωσα, προσπαθώντας να επαναφέρω το χιούμορ μου, αν και το στομάχι μου είχε δεθεί κόμπος.

Ένας από τους αντιπροσώπους πλησίασε με το tablet του, έτοιμος να καταγράψει τις τοποθεσίες.

— «Μην τολμήσεις», είπε ο Στρατηγός με μια φωνή που θα μπορούσε να σταματήσει πύραυλο. «Αυτά τα δεδομένα ανήκουν στην ομάδα εξερεύνησης. Όχι στα συμβούλια».

— «Στρατηγέ, αυτό είναι προδοσία προς τη Γη», διαμαρτυρήθηκε ο αντιπρόσωπος.

— «Όχι», απάντησα εγώ, μπαίνοντας ανάμεσά τους. «Είναι προστασία της Γης από την ίδια της την απληστία. Peter, σβήσε την αποτύπωση από το κοινό δίκτυο. Κράτα τη μόνο στο δικό μας».

Ο Peter χαμογέλασε, τα δάχτυλά του χόρεψαν πάνω στην οθόνη.

— «Έγινε, Όσιε. Για τους υπόλοιπους, το σιλό μόλις έπαθε μια μικρή "τεχνική βλάβη" στον φωτισμό. Κρίμα, ήταν τόσο όμορφο».

Η Μαρί με κοίταξε με ένα μείγμα θαυμασμού και τρόμου.

— «Μόλις κηρύξαμε την ανεξαρτησία της Σελήνης;»

— «Όχι ακόμα, Μαρί.

Απλώς αποφασίσαμε να μην παραδώσουμε τα κλειδιά του σπιτιού πριν μάθουμε ποιος είναι ο ιδιοκτήτης».

Ο εξώστης έκοβε το σιλό στα δύο. Κύκλος μέσα σε κύκλο. Διαμερίσματα γύρω-γύρω, πόρτες, σιωπή, φωτισμός που έμπαινε κάθετα, λες και κάποιος είχε βάλει κανόνα στο φως.

Οι δεκαέξι αντιπρόσωποι είχαν ήδη αρχίσει να μετράνε.

‘Όχι σε μέτρα. Σε ανθρώπους.

— «Αν βάλουμε είκοσι οικογένειες ανά επίπεδο...» είπε ένας, και το είπε με τόνο οικονομολόγου, όχι εξερευνητή.

Η Emily τον κοίταξε.

— «Να γράψω και “με θέα”;»

Ο Στρατηγός δεν σχολίασε. Κρατούσε τα χέρια πίσω από τη μέση. Το βλέμμα του είχε εκείνη τη γνωστή ποιότητα: αν κάτι χαλάσει, θα βρει ποιος φταίει ...

Ο Peter είχε αφήσει το drone του στον αέρα. Το άφησε να κατέβει στον κεντρικό άξονα.

— «Έχουμε κατακόρυφη διαδρομή. Αρκετή ... αλήθεια», είπε.

— «Πόσα επίπεδα;» ρώτησε η Χλόη.

— «Τα όργανα λένε είκοσι μέχρι τώρα. Άρα μπορεί και περισσότερα.»

Η Μαρί είχε ήδη αρχίσει να κάνει αυτό που κάνουν τα IQ όταν δεν θέλουν να παραδεχτούν ότι κάτι τους φοβίζει: μετρούσε.

— «Η κατασκευή έχει κεντρικό μηχανισμό. Εξώστης που μετακινείται. Δεν έχει καλώδια. Δεν έχει υδραυλικά. Δεν έχει τίποτα που να μας καθησυχάζει.»

Ο Στρατηγός έσφιξε τα χείλη.

— «Επιτέλους, κάτι που δεν έχει “τίποτα” και όμως λειτουργεί. Θα ήθελα να το βάλω στο γραφείο μου.»

- «Θα σπάσει το γραφείο σας», είπα.
- «Τότε ... να ... σπάσει το γραφείο», απάντησε.
- «Όσιε. Μην το κάνεις θέαμα.»
- «Έχετε δει ποτέ εμένα να κάνω θέαμα;»

Η Χλόη γέλασε.

- «Εσύ δεν κάνεις θέαμα. Εσύ είσαι θέαμα.»

Καμία αντίρρηση.

Πλησίασα στο κέντρο. Το δάπεδο εκεί δεν ήταν δάπεδο. Ήταν πλατφόρμα. Εξώστης με κρυμμένη αξιοπρέπεια. Δίπλα του, ένα μικρό σχήμα, τρίγωνο και αποτύπωμα χεριού.

Ο Στρατηγός πλησίασε, με εκείνο το ύφος που έχει όταν ακουμπάει πρώτος κάτι που μπορεί να σκοτώσει τον δεύτερο.

- «Δικό σου», είπε. «Το σύστημα σε ξέρει.»
- «Μου πάει. Επιτέλους ένα σύστημα που με ξέρει πριν με κρίνει.»

Άγγιξα.

Η επιφάνεια ζέστανε κάτω από την παλάμη μου. Μια γραμμή φωτός κύκλωσε τον εξώστη. Έπειτα όλα έμειναν ακίνητα για δύο δευτερόλεπτα.

- «Ωραία», είπα. «Τώρα περιμένουμε να αποφασίσει αν μας συμπαθεί.»

Η Emily έσκυψε στο αυτί μου.

- «Αν μας συμπαθεί, θα κατέβουμε. Αν όχι, θα κατέβουμε πάλι.»

- «Η αισιοδοξία σου με συγκινεί», της είπα.

Ο εξώστης ξεκίνησε.

Χωρίς θόρυβο.

Χωρίς τράνταγμα.

Η βαρύτητα έκανε το υπόλοιπο. Η κάθοδος ήταν ήρεμη, με ρυθμό που σε ανάγκαζε να συνειδητοποιήσεις πού βρίσκεσαι.

Κανείς δεν μιλούσε.

Όχι από δέος.

Από υπολογισμό.

Ο Στρατηγός έσπασε πρώτος τη σιωπή.

— «Αν αυτό είναι παγίδα, έχει πολύ καλή αισθητική.»

Ο Peter σήκωσε το tablet του.

— «Έχουμε μετατόπιση πίεσης αέρα. Δεν είμαστε μόνοι σε ύψος. Υπάρχουν επίπεδα που αναπνέουν.»

Η Χλόη έπιασε το κιγκλίδωμα.

— «Δεν το λες κιγκλίδωμα. Το λες υπόσχεση ότι δεν θα πέσεις. Οι υποσχέσεις εδώ δεν με ηρεμούν.»

Η Emily γύρισε προς εμένα.

— «Πόσο βαθιά;»

— «Όσο χρειάζεται για να μετανιώσω», της είπα.

Ο εξώστης πέρασε ένα όριο. Ο φωτισμός άλλαξε. Δεν έσβησε. Άλλαξε.

Και τότε είδαμε το άνοιγμα.

Το επίπεδο αυτό δεν είχε πόρτες με την ίδια λογική. Είχε μια μεγάλη είσοδο. Πλάτος που έκοβε την ανάσα. Διάδρομος που οδηγούσε σε χώρο συγκέντρωσης.

Ο εξώστης σταμάτησε ακριβώς εκεί.

— «Εδώ», είπε ο Στρατηγός.

— «Εδώ τι;» ρώτησε ένας αντιπρόσωπος.

Ο Στρατηγός τον κοίταξε.

— «Εδώ θα σταματήσουμε να κάνουμε ότι ... καταλαβαίνουμε.»

Περάσαμε μέσα.

Ο χώρος ήταν τεράστιος. Θέσεις σε επίπεδα. Κλίση. Κέντρο που ζητούσε ομιλητή. Οι τοίχοι είχαν επιφάνειες για προβολές. Τα ΙQ άρχισαν να δείχνουν με δάχτυλα, να ψιθυρίζουν, να ανταλλάσσουν λέξεις που άκουγες μόνο ως ήχο, όχι ως έννοια.

Η Χλόη γύρισε.

— «Εδώ μιλούσαν σε πολλούς.»

Ο Στρατηγός έδειξε την απέναντι πλευρά.

— «Και εκεί;»

Στην απέναντι πλευρά υπήρχε μια ζώνη διαφορετική. Όχι θύρες κατοικιών. Όχι διάδρομος προς διαμερίσματα. Είχε είσοδο που δήλωνε κάτι.

Ο Peter πλησίασε.

— «Πρόσβαση ελεγχόμενη. Θέλει βιομετρικό. Θέλει...»

Η Emily τον διέκοψε.

— «Θέλει τον Όσιο.»

Όλοι γύρισαν προς εμένα.

— «Να το ξέρετε», είπα, «αρχίζω να νιώθω χρήσιμος. Αν συνεχίσει έτσι, θα ζητήσω μισθό.»

Ο Στρατηγός έγειρε το κεφάλι.

— «Θα σε πληρώσω με το δικαίωμα να μη πατάς κουμπιά.»

— «Δεν έχω κέρδος από αυτό.»

Πλησίασα την είσοδο. Άγγιξα.

Η πόρτα υποχώρησε.

Από μέσα, φως.

Όχι γενικό.

Φως εργασίας.

Ο χώρος πίσω από την πόρτα είχε καθαριότητα. Είχε διάδρομο. Είχε πλαϊνά που οδηγούσαν σε δωμάτια. Είχε σημεία όπου περίμενες να δεις ανθρώπους με στολές.

Η Emily μπήκε δίπλα μου.

— «Αυτό είναι ιατρικό.»

Η Μαρί έφερε το tablet μπροστά.

— «Το επιβεβαιώνω. Υπάρχουν δείκτες για αποστείρωση. Υπάρχει κυκλοφορία αέρα διακριτή. Υπάρχει... οργανωμένη ροή.»

Ο Στρατηγός γύρισε.

— «Φωνάζτε την ιατρική ομάδα. Τα IQ. Τώρα.»

Μίλησε στον ασύρματο χωρίς να φωνάξει. Δεν χρειαζόταν.

— «Ιατρική ομάδα στο επίπεδο εξώστη. Το νέο. Άμεση παρουσία.»

Η Χλόη με κοίταξε.

— «Μην εξαφανιστείς.»

— «Εγώ; Ποτέ.»

— «Εσύ είσαι το μόνο άτομο που μπορεί να εξαφανιστεί ενώ το βλέπεις.»

— «Θα προσπαθήσω να το κάνω με αξιοπρέπεια.»

Προχώρησα πιο μέσα, μόνος.

Όχι επειδή έπρεπε.

Επειδή ήθελα.

Τα δωμάτια δεξιά και αριστερά ήταν ήσυχα. Κάθε πόρτα είχε μικρό σημάδι. Όχι λέξεις. Σχήματα. Σειρά.

Ένα από αυτά ήταν πιο “καθαρό” από τα άλλα. Ήταν πρόσκληση.

Άνοιξα.

Μέσα υπήρχαν κρεβάτια. Σειρά. Σκελετός που δεν ήταν μέταλλο. Επιφάνειες που δεν ήταν ύφασμα. Κάτι ανάμεσα σε εργαλείο και φροντίδα.

Τότε θυμήθηκα.

Το κρεβάτι στο σκάφος. Το πρώτο άγγιγμα. Τις ίνες. Την αίσθηση που δεν είχα βάλει ποτέ σε αναφορά, γιατί θα με έβαζαν να περάσω από ψυχολόγο, και δεν είχα χρόνο για άλλες δοκιμές.

— «Αυτό δεν είναι καλή ιδέα», είπα δυνατά, για να ακούσω τη φωνή μου.

Κανείς δεν απάντησε.

Και αυτό ήταν χειρότερο.

Πλησίασα ένα κρεβάτι. Έβαλα το χέρι μου πάνω στην επιφάνεια.

Οι ίνες πετάχτηκαν αμέσως. Διαφανείς. Κρύες στην αρχή. Μετά ζεστές. Άρχισαν από τα δάχτυλα. Πήγαν στους καρπούς.

— «Ωραία. Μπράβο. Πάλι πρώτος», είπα.

Τράβηξα το χέρι μου.

Οι ίνες υποχώρησαν.

— «Μάλιστα. Έχει και τρόπους.»

Κοίταξα γύρω μου.

— «Εντάξει. Θα το πω εγώ. Είμαι ηλίθιος.»

Καμία αντίρρηση από το σύμπαν.

Κάθισα.

Αναπαυτικό. Αυτό το είπα χωρίς ντροπή. Αν ήταν παγίδα, ήταν παγίδα με εργονομία.

Ξάπλωσα.

Οι ίνες επέστρεψαν. Πιο γρήγορες. Πήραν χέρια, ώμους, πλευρά. Έφτασαν στο στήθος.

Φωνή ακούστηκε στον χώρο. Καθαρή. Χωρίς συναίσθημα.

«Επίλεξον.»

Και έπειτα, Ελληνικά σύγχρονα. Σαν να άλλαξε κανάλι το σύστημα για να μη κουράζεται.

«Επιλέξτε:

Χαλάρωση.

Ανακούφιση μυϊκών πόνων.

Επαναφορά σκελετού-αναδόμηση.»

Πάγωσα.

Δεν είπα “φοβάμαι”. Το είπα αλλιώς.

— «Παιδιά, αν κάποιος κάνει πλάκα, να ξέρετε ότι θα σας βρω.»

Και τότε θυμήθηκα την κουβέντα του “Καθ’ομοίωσιν”. Εκείνη στη Δροσιά. Την υπόσχεση ότι υπάρχει τρόπος το σώμα να ξαναθυμάται.

— «Επαναφορά σκελετού-αναδόμηση», είπα.

Η φωνή απάντησε αμέσως.

«Έναρξη διαδικασίας.

Απαιτούμενος χρόνος: 36 ώρες»

— «Τριάντα έξι...» ψιθύρισα. «Ούτε συνεργείο σε δημόσιο έργο.»

Άκουσα βήματα στον διάδρομο.

Η Emily φώναξε από έξω.

— «Όσιε; Πού είσαι;»

— «Κάπου που δεν πρέπει», φώναξα.

Η Χλόη ακούστηκε από πιο πίσω.

— «Βγες τώρα.»

— «Δεν το διαπραγματεύομαι πλέον. Το σύστημα με έχει βάλει σε πρόγραμμα.»

Η πόρτα έκλεισε.

Η Emily χτύπησε το πλαίσιο.

— «Σταμάτα!»

Δεν σταμάτησε.

Ο Στρατηγός ακούστηκε, κοφτός.

— «Όσιε, δώσε μου λόγο.»

— «Ο λόγος είναι "είμαι εγώ". Δεν σας αρκεί;»

— «Δεν μου αρκεί.»

Η φωνή του συστήματος μίλησε ξανά, ήρεμα:

«Μη παρέμβαση»

Η Emily ούρλιαξε:

— «Αν βγεις από εκεί με καινούριο σώμα, θα σε σκοτώσω με το παλιό σου χιούμορ.»

— «Δίκαιο», είπα. «Αν δεν βγω, κρατάς τα βιβλία μου.»

Η ατμόσφαιρα θόλωσε. Ο φωτισμός έπεσε. Οι ίνες σκέπασαν το πρόσωπό μου.

Το τελευταίο που είδα ήταν η πόρτα που έκλεινε.

Το τελευταίο που άκουσα ήταν η φωνή της Χλόης.

— «Όσιε... αυτή τη φορά, κράτα το στόμα σου κλειστό και τα μάτια σου ανοιχτά.»

Και μετά τίποτα.

Τριάντα έξι ώρες

Άνοιξα τα μάτια.

Δεν πετάχτηκα.

Δεν πανικοβλήθηκα.

Δεν είπα αστείο.

Αυτό έπρεπε να ανησυχήσει τους πάντες, αλλά δεν ήταν εκεί κανείς να το καταγράψει.

Σηκώθηκα.

Το σώμα μου έκανε υπακοή. Χωρίς παράπονο. Χωρίς εκείνη την μικρή καθυστέρηση που είχα μάθει να θεωρώ φυσιολογική.

Κοίταξα τα χέρια μου.

— «Ωραία», είπα. «Αν αυτό είναι όνειρο, να μην με ξυπνήσει κανείς.»

Η πόρτα άνοιξε μόνη της.

Ο φωτισμός ανέβηκε.

Βγήκα.

Ο διάδρομος ήταν άδειος.

Ο χώρος της ιατρικής πτέρυγας άδειος.

Όχι εγκατάλειψη. Απουσία.

Προχώρησα. Τα βήματά μου δεν είχαν τη γνωστή αδυναμία στο ένα πόδι. Στάθηκα. Έκανα δύο βήματα ακόμη, επίτηδες. Έκανα στροφή.

— «Εντάξει», είπα. «Αυτό δεν θα το πω στον Στρατηγό. Θα με βάλει να τρέχω.»

Κοίταξα το σώμα μου. Τα ρούχα μου κρέμονταν. Είχα χάσει βάρος. Είχα γραμμή που δεν είχα ούτε στα είκοσι.

Βγήκα στο εξωτερικό διάζωμα της μεγάλης αίθουσας.

Και εκεί η εικόνα άλλαξε.

Τα πάνω διαζώματα είχαν κίνηση. Άνθρωποι περπατούσαν. Φώτα αναβόσβηναν σε σημεία. Φωνές ακούγονταν μακριά. Η βάση δούλευε. Η ομάδα δούλευε.

Και εγώ ήμουν ο μόνος που έλειπε από το πρόγραμμα.

— «Καλά πήγε αυτό», είπα. «Έλειψα τριάντα έξι ώρες και δεν έπεσε η Σελήνη. Έχω απογοητευτεί.»

Πήρα βαθιά ανάσα.

— «Πάμε να δω τι έγινε εν τη απουσία μου.»

Και ξεκίνησα.

Το ρομποτάκι με πρόλαβε.

Δεν έκανε θόρυβο. Δεν χρειάστηκε. Το είδα πρώτα από τον φωτισμό που άνοιξε μπροστά του, μετά από τη σκιά του που έπεσε στο διάζωμα, μετά από την κίνηση που είχε την αυτοπεποίθηση υπαλλήλου που δουλεύει σε υπηρεσία όπου οι πολίτες δεν έχουν δικαίωμα ένστασης.

Ήταν ανθρωπόμορφο. Όχι για να μοιάζει με εμάς. Για να μας επιβάλει ρυθμό.

Στάθηκε μπροστά μου, σε απόσταση ευγενική.

Η φωνή του βγήκε θηλυκή, καθαρή, με εκείνη τη σταθερότητα που έχουν οι ανακοινώσεις όταν δεν σηκώνουν παρερμηνείες.

— «Παρακαλώ επιβιβαστείτε. Οι Κύριοι της Βάσης και ο Επιμελητής σας περιμένουν στον χώρο του Κυβερνείου.»

Έμεινα ακίνητος.

Δεν είπα “τι;”.

Το είπα αλλιώς.

— «Επιβιβαστώ πού;»

Το ρομποτάκι έδειξε με το χέρι του. Όχι με δάχτυλο. Με ολόκληρη κίνηση, για να μη μοιάζει αγενές.

Στην άκρη του διαζώματος υπήρχε ένα μικρό όχημα. Όχι ρόβερ. Όχι καρότσι. Κάτι που έμοιαζε με κάθισμα πάνω σε ράγα, με ασπίδες πλευρικές και ένα άνοιγμα μπροστά που σου έλεγε «κάτσε, μη σκέφτεσαι».

— «Δεν έχω ζώνη», είπα.

— «Δεν απαιτείται», απάντησε το ρομποτάκι.

Κοίταξα πάνω. Στα διαζώματα υπήρχε κίνηση. Κάποιοι σταμάτησαν για μισό δευτερόλεπτο. Κάποιοι έστρεψαν το κεφάλι. Κάποιοι έκαναν ότι δεν με είδαν.

Η βάση είχε βάλει πρόγραμμα.

Και εγώ ήμουν σημείο στο πρόγραμμα.

Κάθισα.

Το κάθισμα έκλεισε γύρω μου. Όχι σφιχτά. Ακριβώς.

Το ρομποτάκι ανέβηκε μπροστά, στο “σταθμό” του, και η ράγα άρχισε να τρέχει.

Ο διάδρομος άνοιξε μπροστά μας. Φώτα άναβαν, σήματα άλλαζαν, πόρτες υποχωρούσαν.

Και επειδή ήμουν ο Όσιος, έκανα αυτό που πάντα κάνω όταν κάτι δεν πρέπει να ακούγεται.

Μίλησα.

— «Ποιοι είναι οι Κύριοι της Βάσης;»

— «Ορίζονται ως οι αρμόδιοι», απάντησε.

— «Οι αρμόδιοι δεν είναι απάντηση. Είναι δικαιολογία.»

— «Είναι ορισμός.»

- «Και ο Επιμελητής;»
 - «Επιμελητής: Καθ'ομοίωσιν.»
 - «Άρα επέστρεψε.»
 - «Άρα είναι παρών», απάντησε το ρομποτάκι.
 - «Πού ήταν;»
 - «Σε διαδρομή.»
 - «Προς πού;»
 - «Προς σκοπό.»
 - «Δεν βοηθάς.»
 - «Δεν απαιτείται να βοηθώ. Απαιτείται να μεταφέρω.»
- Έκλεισα τα μάτια για μισό δευτερόλεπτο.
- «Το Κυβερνείο πού είναι;»
 - «Κεντρικό επίπεδο διοίκησης. Κάτω από το αμφιθέατρο. Πίσω από την ιατρική πτέρυγα. Εντός των ζωνών πρόσβασης.»
 - «Και γιατί λέγεται Κυβερνείο;»
 - «Διότι κυβερνά.»
 - «Τι;»
 - «Τη λειτουργία. Την ιεραρχία. Την πρόσβαση.»
- Η ράγα έστριψε. Η αίσθηση της κατεύθυνσης χάθηκε.
Ο φωτισμός άλλαξε.
Ο χώρος δεν έμοιαζε με αίθουσα.
Γιατί τότε μίλησε η φωνή.
Η ίδια ευγενική θηλυκή φωνή, αλλά τώρα δεν έβγαине από ρομποτάκι.
Έβγαине από το Κυβερνείο.

— «Ο Επιμελητής επέστρεψε.
Ο Αντεπιμελητής επιβεβαιώθηκε.
Η διαδικασία μπορεί να ολοκληρωθεί.»

Ο «Καθ'ομοίωσιν» γύρισε προς εμένα.

Το βλέμμα του είχε εκείνο το γνώριμο βάρος. Το βάρος
ανθρώπου που ξέρει ήδη το τέλος μιας σκηνής.

Οι Κύριοι της Βάσης, είπε.

Δεν τους περιγράφω.

Όχι ακόμη.

— «Μην μιλήσεις πρώτος. Άκου.
Και ό,τι κι αν σου ζητήσουν... θυμήσου ότι δεν ρωτάνε.
Δοκιμάζουν.»

Η πόρτα έκλεισε.

Η προσέγγιση των κόσμων είχε μόλις αρχίσει.

Ο δρόμος μπροστά μας φαινόταν μακρύς και δύσβατος.

**Οι διαφορές δεν γεφυρώνονται σε μια συνάντηση,
ούτε σε μια γενιά.**

**Χρειάζεται χρόνος, υπομονή και κυρίως η διάθεση να
καταλάβεις τον άλλον πριν προσπαθήσεις να τον
αλλάξεις.**

Κι όμως, έγινε το πρώτο βήμα.

Έγινε η αρχή.